«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
_____Ж.Д.Мынжасарова
«30» 05.2024

«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасының 2023-2024 оқу жылы бойынша
Жазғы сауықтыруға арналған оқу жұмыс жоспары

Жетісай 2024

Жазғы сауықтыру кезеңіне арналған жұмыс жоспары

№	Іс-шаралар	Мерзімі	Жауаптылар
1.	Балалармен оқу-тәрбие іс-әрекетін ұйымдастыру а) Балабақшаны жазғы жұмыс кестесіне ауыстыру ә) Жазғы ұйымдастырылған іс әрекетінің кестесін бекіту б) Жазгы сауықтыру кезіндегі қызметлердің негізгі міндеттері жөнінде	Мамыр	Әдіскер Меңгеруші
2.	Балаларды шынықтыру а) Ауа және күн ванналарын қабылдау ә) Жалаң аяқ құм үстінде жүру б) Бассейнде шомылу в) Қимылды ойындар г) Ылғалды шүберекпен денені ысқылау, үстімен жалан аяқ жүру	Маусым	Мед бике Тәрбисшілер
3.	Балаларды еңбекке баулу а) Ауладағы гүлдерді күтіп, баптау, топтағы бөлме гүлдеріне су құю, күтіп баптау ә) Топтағы ойыншықтарды, кітаптарды күтіп ұстау, жуу, кезекшілік стуге үйрету б) Аулада, топта тазалық сақтау, үлкендердің жұмысын құрметтеу	шілде	Тәрбиешілер
4.	Мерекелер ә) 1-маусым Балаларқорғау күніне арналған мерекелік қойылым театр түрлері, ойындар, концерттік багдарламалар, сикыршылар өнері, эстафеталық жарыстар. б) Сәлем жаз! В) Туылған күндер	шілде маусым	Мед бике тәрбиешілер Ән жетекшісі
5.	Жана оқу жылына дайындық а)жөндеу жұмыстары б)бассейіндерді жөндеуден өткізу в)көрнскіліктерді дайындау г) жылдық айлық жоспарларды бектту	тамыз	Менгеруші Ж.Д.Мынжасарова Шаруа менгеруші Г.Кундилдаева

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
_____Ж.Д.Мынжасарова
«31» 05.2024

Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС-нің 2023-2024 оқу жылындағы кіші жас «Балапан», «Аққу» топтарының жаз мезгіліне арналған күн тәртібі

№	Күн тәртібі	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,ойындар,таңертеңгі жаттығу	08:00-9:00
2	Таңғы ас	9.00-09:20
3	Ойындар,ұйымдастырылған оқу қызметіне дайындау	09:20-09:40
4	Серуендеу,	09:40-11:30
5	Түскі ас, гигиеналық шаралар	11:30-12:30
6	Түскі ұйқы	12:30-15.30
7	Біртіндеп тұру,ауа,су ем шаралары.Бесін ас	15.30-16:20
8	Серуендеу,ойындар	16:20-17:00
9	Балалардың үйге жіберілуі	17:00-18:30

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
_____ Ж.Д.Мынжасарова
«31» 05.2024

Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС-нің 2023-2024 оқу жылындағы кіші жас «Нұршуақ», «Балбөбек» топтарының жаз мезгіліне арналған күн тәртібі

№	Күн тәртібі	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,ойындар,таңертеңгі жаттығу	08:00-9:00
2	Таңғы ас	9.00-09:20
3	Ойындар,ұйымдастырылған оқу қызметіне дайындау	09:20-09:40
4	Серуендеу,	09:40-11:30
5	Түскі ас, гигиеналық шаралар	11:30-12:30
6	Түскі ұйқы	12:30-15.30
7	Біртіндеп тұру,ауа,су ем шаралары.Бесін ас	15.30-16:20
8	Серуендеу,ойындар	16:20-17:00
9	Балалардың үйге жіберілуі	17:00-18:30

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
_____ Ж.Д.Мынжасарова
«31» 05.2024

Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС-нің 2023-2024 оқу жылындағы ортаңғы «Қызғалдақ», «Атамекен» тобының жаз мезгіліне арналған күн тәртібі

№	Күн тәртібі	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,таңертеңгі жаттығу,	08:00-09:00
	Таңғы ас	09:00-09.20
2	Ойындар түрінде ұйымдастырылған оқу қызметіне дайындау	09:20-10:00
3	Серуен	10:00-11.15
4	Гигиеналық шаралар,	11:15-11:30
	Түскі ас, гигиеналық шаралар	11:30-12:30
5	Түскі ұйқы	12:30-15:00
6	Ұйқыдан ояну,шынығу,ауа,су ем шаралары,	15:00-15.30
	бесін ас	15:30-16:00
7	Ойындар, кешкі серуен	16.00-17.00
8	Балалардың үйге жіберілуі	17.00-18.30

Б/б әдіскер: А.А.Садуакасова

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
_____ Ж.Д.Мынжасарова
«31» 05.2024

Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС-НІҢ 2023-2024 оқу жылындағы ересек «Ботақан», «Қарлығаш» топтарының жаз мезгіліне арналған күн режимі

№	Күн тәртібі	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,таңертеңгі жаттығу,таңғы ас	08:00-09:20
2	Ойындар,ұйымдастырылған оқу қызметіне дайындау	09:20-10:00
3	Серуен	10:00-12:30
4	Гигиеналық шаралар,түскі ас	12:30-13:00
5	Түскі ұйқы	13:00-15:00
6	Біртіндеп тұру,ауа,су ем шаралары.Бесін ас	15:00-16.00
7	Серуен,шығармашылық,ермек ойындар	16.00-17.00
8	Балалардың үйге жіберілуі	17.00-18.30

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
_____Ж.Д.Мынжасарова
«31» 05.2024

Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС-нің 2023-2024 оқу жылындағы мектепалды даярлық « Ақ көгершін» тобының жаз мезгіліне арналған күн режимі

№	Күн тәртібі	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,ойындар,таңертеңгі жаттығу,таңғы ас	08:00-09:20
2	Ойын түрінде ұйымдастырылған оқу қызметі	09:20-10:10
3	Серуен	10:10-12:50
4	Гигиеналық шаралар,түскі ас	12:50-13:20
5	Түскі ұйқы	13:20-15:10
6	Біртіндеп тұру,ауа,су ем шаралары.Бесін ас	15:10-16:00
7	Серуен,шығармашылық ермек ойындар	16:00-17:00
8	Балалардың үйге жіберілуі	17:00-18.30

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
_____Ж.Д.Мынжасарова
«31» 05.2024

Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС-нің 2023-2024 оқу жылындағы мектепалды даярлық «Улыбка» тобының жаз мезгіліне арналған күн режимі

№	Күн тәртібі	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,ойындар,таңертеңгі жаттығу,таңғы ас	08:00-09:20
2	Ойын түрінде ұйымдастырылған оқу қызметі	09:20-10:10
3	Серуен	10:10-12:50
4	Гигиеналық шаралар,түскі ас	12:50-13:20
5	Түскі ұйқы	13:20-15:10
6	Біртіндеп тұру,ауа,су ем шаралары.Бесін ас	15:10-16:00
7	Серуен,шығармашылық ермек ойындар	16:00-17:00
8	Балалардың үйге жіберілуі	17:00-18.30

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
_____ Ж.Д.Мынжасарова
«31» 05.2024

Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС
Жаз мезгіліне арналған күн тәртібі
2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібінің элементтері	Кіші жас «Балапан», «Аққу» топтары	кіші жас «Нұршуақ», «Балбөбек» топтары	Ортаңғы «Атамекен», «Қызғалдақ» тобы	Ересек «Ботақан», «Қарлығаш» тобы	МАД « Ақ көгершін», «Улыбка» топтары
«Сәлеметсіңдерме балалар!»	8.00-8.30	8.00-8.30	8.00-8.30	8.00-8.30	8.00-8.30
Таңертеңгі жаттығулар.	8,30-8,45	8.30-8.45	8.30-8.45	8.30-8.45	8.30-8.45
Таңғы жеңіл ас.	8.45-9.10	8.45.-9.15	8.45-9.15	8.45-9.10	8.45-9.00
Ойындар, оқу қызметіне дайындық	9.10-9.20	9.15-9.20	9.15-9.25	9.10-9.20	9.00-9.10
«Ойнайық та, ойлайық» Іс-әрекетті таза ауада ұйымдастыру. Қоршаған дүниені тану, білу шаралары	9.20-9.30	9.20-9.35	9.25-9.45	9.20-9.45	9.10-9.40
Серуенге дайындық.	9.30-9.40	9.35-9.55	9.45-10.00	9.45-10.00	9.40-10.00
Серуен, таза ауадағы ойындар.	9.40-11.00	9.55-11.30	10.00-11.45	10.00-12.00	10.00-12.10
Серуеннен оралу. гигиеналық шаралар	11.00-11.30	11.30-11.50	11.45-12.20	12.00-12.30	12.10-12.40
«Ас-адамның арқауы» Түскі ас	11.30-12.00	11.50-12.30	12.20-13.00	12.30-13.00	12.50-13.20
«Тәтті ұйқы» Түскі ұйқы	12.00-14.40	12.30-15.00	13.00-15.10	13.00-15.10	13.20-15.10
Ұйқымызды ашайық» Сергіту шынықтыру жаттығулары	14.40-15.30	15.00-15.30	15.10-15.40	15.10-15.40	15.10-15.40
Бесін ас	15.30-16.00	15.30-16.00	15.40-16.00	15.40-16.00	15.40-16.00
Серуен, таза ауадағы бақылау, еңбек	16.00-16.30	16.00-16.30	16.00-16.30	16.00-16.30	16.00-16.30
Еркін ойындар.	16.30-17.00	16.30-17.00	16.30-17.00	16.30-17.00	16.30-17.00
Сау болыңыз! Балалардың үйге қайтуы	17.00-18.30	17.00-18.30	17.00-18.30	17.00-18.30	17.00-18.30

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
Ж.Д.Мынжасарова_____
2023-2024 ж

2023-2024 оқу жылының Жазғы сауықтыруға арналған ұйымдастырылған іс-әрекет кестесі

№	**Ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Жас топтары**	
		Кіші жас «Аққу», «Балапан» топтары	Кіші жас «Нұршуақ», «Балбөбек» топтары
1.	Дене шынықтыру **	Күн сайын	Күн сайын
2.	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	Күн сайын	Күн сайын
3.	Сенсорика	Күн сайын	
	Математика негіздері		Күн сайын
4.	Қоршаған ортамен таныстыру	Күн сайын	Күн сайын
5.	Сурет салу Мүсіндеу Жапсыру Құрастыру	Күн сайын Күн сайын Күн сайын Күн сайын	Күн сайын Күн сайын Күн сайын Күн сайын
6.	Музыка *	Күн сайын	Күн сайын

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
Ж.Д.Мынжасарова _____
2023-2024 ж

2023-2024 оқу жылының Жазғы сауықтыруға арналған ұйымдастырылған іс-әрекет кестесі

№	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Жас топтары	
		Ортаңғы «Атамекен», «Қызғалдақ» топтары	**Ересек «Ботақан», «Қарлығаш» топтары**
1.	Дене шынықтыру **	Күн сайын	Күн сайын
2.	Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	Күн сайын	Күн сайын
3.	Қазақ тілі *	Күн сайын	Күн сайын
	Математика негіздері	Күн сайын	Күн сайын
4.	Қоршаған ортамен таныстыру	Күн сайын	Күн сайын
5.	Сурет салу Мүсіндеу Жапсыру Құрастыру	Күн сайын Күн сайын Күн сайын Күн сайын	Күн сайын Күн сайын Күн сайын Күн сайын
6.	Музыка *	Күн сайын	Күн сайын

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
_____Ж.Д.Мынжасарова
«30» 05.2024

2023-2024 оқу жылының жазғы сауықтыруға арналған ұйымдастырылған іс-әрекет кестесі

№	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Мектепалды «Ақ көгершін», «Улыбка», топтары (5 жастағы балалар)
1	Дене шынықтыру **	Күн сайын
2	Сөйлеуді дамыту және көркемәдебиет	Күн сайын
3	Қазақ тілі ***	Күн сайын
4	Математика негіздері	Күн сайын
5	Қоршаған ортамен таныстыру	Күн сайын
6	Сурет салу	Күн сайын
	Мүсіндеу	
	Жапсыру	
	Құрастыру	
7	Музыка ***	Күн сайын

Түркістан облысының білім басқармасының білім бөлімінің Жетісай ауданының білім бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
Ж.Д.Мынжасарова _____
2023-2024 ж

2023-2024 оқу жылы бойынша Кіші жас топтары бойынша Жазғы сауықтыру жұмыс жоспары

Жетісай 2024

«Алақай, жайдарлы жаз келді» “Балапан”, «Аққу» топтарының жазғы-сауықтыру кезеңінің перспективалық жоспары 2024 жылға арналған

Өткізілетін шаралардың атаулары	Жұмыс мазмұны	Өткізу мерзімі
1-апта (03.06-07.06) «Бақытты балалық шақ»		
«Әрқашан күн сөнбесін!»	Балалар күні мерекесін ұйымдастыру: -Балалар шығармашылығынан концерт; - Мерекеге байланысты өз ойлаулары бойынша түрлі-түсті шарлардың суретін салу	03.06
«Менің әлемім»	- «Менің жақындарым», «Менің бауырларым», «Менің отбасым» тақырыптарында балалармен серуенде әңгімелесу; - балалардың отбасында ата-анасымен, бауырларымен немесе жақындарымен бірге уақыт өткізгенде ойнайтын ойындары, спорттық жаттығулары ішінен көпшілігіне таныс ойын түрін бірге ойнап көру және алған әсерлерімен бөлісу;	04.06
Кәусәр бұлақ	Көрген мультфильмдерінен алған әсерлерімен бөлісу. Балалардың қалауы бойынша мультфильм кейіпкерлерінің образын таңдап, қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу.	05.06
Балабақшам өз үйім	- «Менің балабақшам», жазғы сауықтыру кезеңінде алған әсерлері туралы балалармен серуенде әңгімелесу - Тақырыпқа сәйкес ұжымдық сурет салуға жұмылдыру, салған суреттері бойынша өз ойларын айтқызу - Сюжетті-рөлдік ойын «Тәрбиеші»	06.06
«Мен елімнің Ұланымын!»	Отан туралы өлеңдерді жатқа айтуға үйрету Балалар шығармашылығынан суреттер көрмесін ұйымдастыру. Таза ауада ұлттық ойындармен таныстыру	07.06
2-апта (10.06-14.06) «Жас із-кесушілер»		
Жас із-кесушілер	Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. Қимыл-қозғалыс ойындары «Өз түсіңді табу», «Жасырынбақ», «Жалаушаны табу». «Із кесушілер деген кімдер?» жетекші сұрақтар қою арқылы балалармен әңгімелесу. Ертегіні немесе көркем шығарманы оқып беру. «Із кесуші» мультфильмін көрсету.	10.06
Аңдар мен аңшылар	Альбомдар көру: «Аңдар», «Құстар», «Гүлдер»…	11.06

	«Табиғатты қорғау» белгілерімен таныстыру Сурет салу: «Менің сүйікті жануарым» Құрастыру «Аңдардың үйшігі». Қоршаған ортаны қорғау бойынша жаднама құрастыру. Қимыл-қозғалыс ойындары: «Бақшадағы қояндар», «Қағып ал да ата» (доппен)	
Мейірімді достарым	Аңдар мен үй жануарлары туралы әңгімелеу. Мысықтың өзіне күтім жасауын бақылау (жуыну). «Ерте, ерте, ертеде» тақырыпқа сәйкес аудио ертегілер тыңдату, тыңдалған ертегінің мазмұнын айтқызу. Сергіту сәтінде аңдар мен үй жануарларының қимыл-қозғалысын қайталауға құрылған жаттығулар жасау	12.06
Саялы бақ	«Біздің өлкенің ағаштары», «Ағаштарды өрттен қорға!» тақырыптарында балалармен әңгімелесу. Сурет, альбом, иллюстрацияларды қарау. Орманға, саябаққа немесе балабақшаның табиғат бұрышына саяхат. Шығармашылық жұмысқа пайдаланылатын табиғи материалдарды жинау. Ағаштарды бақылау, оларға күтім жасау. Ағаштар туралы әңгімелесу. Дидактикалық ойын: «Қай ағаштың жапырағы», «Тыңда да таны» Ағаштардың суретін салу.	13.06
Сыр сандық	Таныс ертегілерді үстел үсті театры арқылы әңгімелеу «Ең үздік Бауырсақ ертегісі кейіпкері», балаларға ертегі кейіпкерлерінің суреттері таратылып беріледі,берілген кейіпкердің сөзін,жүріс тұрысын көрсете білуі керек	14.06
3 апта «Жаз да келді, көңілді (17.06-21.06)		
Сабын көпіршіктері күні	Балалабақшада және үйде жеке бас тазалығын сақтау туралы әңгімелесу. «Тамшылар». Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. «Дәрігер» сюжетті – рөлдік ойыны. Су әлемі туралы жұмбақтар шешу, мультфильмдерден видеосюжеттер көрсету	17.06
Теңіздегі тіршілік	Су ханшайымымен саяхат. Мүсіндеу «Өзен, көлдер» ермексазбен жұмыс(ұжымдық жұмыс).	18.06

	Сумен ойындар.	
Сүйкімді кірпі	«Менің ағзамның қорғаушысы» «Зиянды тағамдар» плакатын әзірлеу (ұжымдық жұмыс).	19.06
Табиғат аясында	Жыл мезілдері Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарды пысықтау Жапсыру «Күлімдейді күн маған»	20.06
«Күн, ауа, су» ойын сауығы	«Сылдырайды мөлдір су» денсаулыққа ауа мен судың пайдасы, судағы қауіпті жағдайлар туралы тақырыптық әңгімелесу. «Жуыну әні»	21.06
4-апта «Қауіпсіз жаз» (24.06-28.06)		
Бағдаршам күні	Көше қозғалысы ережелерін қайталау. Балалардың ережелерді есте сақтауы үшін балабақша ауласында «көше қозғалысы» ойынын ұйымдастыру (ойыншық машиналар, қуыршақтар, құрастырғыш, жол белгілерін пайдалану). Жапсыру «Бағдаршам».	24.06
Пайдалы және зиянды өсімдіктер	«Улы өсімдіктер мен саңырауқұлақтар», «Дәрілік өсімдіктер», «Табиғаттағы қауіпсіздік» суреттерді қарап, әңгімелесу, мультфильмдер көрсету Жапсыру «Жеміс-жидектер патшалығы». Мүсіндеу «Саңырауқұлақтар әлемі»	25.06
Марғаудың үйшігі	«Өжет өрт сөндірушілер», «Құтқарушылар», сюжетті-рөлдік ойыны. Өрт кезіндегі тәртіп ережелері, «01 қызметі», өрт сөндірушілер қызметі туралы балалармен әңгімелесу.	26.06
«Қауіпті заттар мен құралдар»	Ойындар: «Өртке қауіпті заттар», «Өрт сөндірушіге не қажет?» «Болады-болмайды», дидактикалық ойын. Балалармен тақырыпқа байланысты сұрақтар жүргізу.	27.06
Шебер қолдар	Ертегі кейіпкерлерінің атрибуттарымен танысу Балалармен бірге қойылымдар қою (саусақ театры, көлеңкелі театр, қуыршақ театры)	28.06
1апта (01.07-05.07) «Гүлденген табиғат»		
		01.07

Табиғатты қорғайық	«Табиғатпен тілдесу», балалармен қоршаған ортаны қорғау туралы әңгімелесу. «Әдемі гүлдер» сурет салу (дайын бейнені мақталы таяқшамен бояу) Қимыл-қозғалыс ойыны «Бақшадағы қояндар».	
Су әлемінде	Бассейнде жүзу, суға шомылу, қауіпсіздік ережелерінің сақталуын қадағалау. Сумен шынығудың пайдасы туралы әңгімелесу. «Судың қасиеті», «Мөлдір-лай», «Ауа мен су» тәжірибесі, балалардың зерттеушілік қызығушылықтарына қолдау көрсету. Су бетінде сурет салу.	02.07
Ғажайыптар әлемі	Балалармен табиғат құбылыстары туралы әңгімелесу (жаздағы маусымдық өзгерістер, балалардың киінуі, күн сәулесінің адамға, табиғатқа әсері, аспандағы бұлттар және басқа). Серуен кезінде балаларды табиғат көріністерін бақылауға үйрету және кері байланыс жасау. Табиғат туралы өлең оқып беру, жұмбақтар шешу. «Артық суретті тап» дидактикалық ойын.	03.07
Ұлттық ойындар	Ұлттық ойындар, қимыл-қозғалыс ойындары «Ханталапай», «Аударыспақ», «Сақина салу», «Алтыбақан», «Ақ серек-көк серек», «Арқан тарту», «Тақия тастамақ», «Күш сынаспақ».	04.07
«Сүйікті қалам–Астана»	«Елімнің жүрегі –Астана», әңгімелесу. Тақырыпқа сәйкес ән тыңдату және бірге айту. «Бұл бақытты –мекен» құмда сурет салу	05.07
2 апта(09.07-12.07) «Анам, әкем және мен – тату-тәтті отбасы»		
Менің сүйікті кейіпкерім	Сүйікті кейіпкерлер фестивалі. Балалар мен ата-аналардың бірлескен әрекеті, дәстүрден тыс техникамен сурет салу сайысы: жүнмен, жіппен, саусақпен, алақанмен сурет салу. Салған кейіпкері туралы әңгімелеу.	09.07
«Мерейлі отбасы»	«Әке көрген оқ жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау. Дайындалған бұйымдардан көрме ұйымдастыру. Ата-аналар мен балалардың бірлескен әрекеті, Абай Құнанбайұлының өлеңдерін жатқа айту челленджі.	10.07

Менің достарым	Отбасындағы сүйіспеншілік, сыйластық, мейірімділік туралы әңгімелесу. Адамдар бір-бірін жақсы көретінін ұғындыру, дос болуға баулу. Көркем шығарма оқып беру. Сюжетті-рөлдік ойын «Тату-тәтті отбасы»	11.07
«Анам, әкем және мен – тату-тәтті отбасы»	«Әлди-әлди ақбөпем» челенджі, әжесінің бесік жыры. Отбасының қызықты демалыс сәттерінен суреттер көрмесін ұйымдастыру. Тақырыпқа сәйкес ән айту мен мәнерлеп оқу сайысы. Таза ауада ата-аналар мен балаларының қатысуымен «отбасылық эстафета» спорттық сайысын өткізу.	12.07
3 апта «Жазғы сайыстар» (15.07-19.07)		
«Ұлы дала баласы»	«Жас спортшылар»,таза ауада жаттығу. «Бәйге», «Арқан тарту», «Көкпар» ұлттық ойындарымен «Ұлы дала баласы» спорттық ойындар	15.07
Жүгіреміз, зырлаймыз	«Денсаулық зор байлық», «Дені саудың тәні сау» тақырыптарында әңгімелесу, балаға өз денсаулығын қорғаудың маңыздылығын түсіндіру. Жауапкершілікке, тиянақтылыққа үйрету (тісін тазалау, жуыну, қолын жиі жуу, тазалықты сақтау және басқа) Таза ауада ұлттық ойындарды ойнау: «Ақ серек, көк серек», « Орамал тастамақ» және т.б.	16.07
Спорттық ойындар күні	Балалардың сүйікті қимыл-қозалыс ойындарын ойнату. Жаңа ойындарды үйрету. Қимыл-қозғалыс ойындарына атрибуттар әзірлеу. Санамақтар жаттау.	17.07
Менің көңілді добым	Балалармен әңгімелесу «Допты спорт түрлері». Доппен ойнау. Допты нысанаға лақтыру. Мүсіндеу «Менің көңілді добым».	18.07

«Олимпиада алауы»	Отбасылық жарыстар, эстафеталық жарыстар ұйымдастыру. «Спорттың жазғы түрлері», «Менің сүйікті спортым», «Отбасындағы спорт» тақырыптарында балалармен әңгімелесу. Спорт туралы жұмбақтар, сұрақтар қою. Санамақтар мен өлеңдер жаттау. Спорттық жаттығулар жасату, ойындар ойнату (бадминтон, футбол, волейбол). Құрсаумен және секіртпемен ойнайтын ойындар. Ұлттық ойындардан байқау өткізу: «Бес темше», «Көкпар», «Асық ойындары».	19.07
4 апта «Ойын ойнап ән салмай, өсер бала бола ма» (22.07-26.07)		
Алтын балық	Алтын балықпен балықтар патшалығына саяхат жасау. «Балықтар әлемі», дәстүрлі емес сурет техникасымен салынған суреттер байқауы. Көркем шығарма оқып беру. Аквариумдағы балықтарды бақылау, жем беру. «Балық аулау» қимыл-қозғалыс ойынын ойнату.	22.07
Ойланайық, балақай!	«Жайдары жаз», ермексазбен жұмыс. Жаз мезгілі туралы әңгімелесу арқылы балалардың түсінік-танымын кеңейту, алған білімдерін бекіту (кері байланыс). Табиғатты бақылау.	23.07
Гүлдер күні	Гүлдер туралы әңгімелесу, жұмбақтар шешу. «Құлпырған әлем» шығармашылық шеберханасының жұмысын ұйымдастыру, балалардың қалауы бойынша жеке немесе топтасып, әртүрлі материалдардың кәмегімен бұйымдар жасауларына ерік беру. Педагог бақылап, қажет болса кәмек кәрсетеді (аппликация, оригами, квиллинг, жапсыру және басқа әдістермен). Жұмыстар дайын болғанда кәрме ұйымдастыру, бір-біріне және ата-аналарына сыйға тартуға ұсыныс беру. «Бағбан» сюжеттік-рәлдік ойыны, гүлзарларды, гүлбағын қопсыту, суару, тазалау.	24.07

Жәндіктер әлемі	Танымдық әңгіме. Серуен кезінде табиғаттағы жәндіктерді бақылау, балаларға жетекші сұрақтар қоя отырып, көрген-білгенін сұрау. Балалармен әңгімелесу, улы жәндіктердің суреттерімен таныстыру, олардан қорғану туралы айту. Таза ауада қимыл-қозғалыс ойындарын ойнату («Белгіні тыңда»,«Кім жылдам?»,«Торғайлар мен мысық»)	25.07
«Туған өлкем»	Баланың бойында туған жеріне, еліне деген мақтаныш, сүйіспеншілік сезімін ұялату. Ән тыңдатып, тақпақ айтқызу.	26.07
1-апта «Менің достарым» (29.07 -02.08)		
Әдептілік – әдемілік	«Жақындарыңды немен және қалай қуантуға болады?», «Кішкентай көмекшілер», «Менің жақсы істерім», әңгімелесу. «Әдепті бала», балалармен бірге қысқа диалогтарға құрылған көріністерді ойнату арқылы, оның бойында әдептілік қалыптастыру. Көркем шығарма оқып беру. Дидактикалық ойын «Досыма достық лебізім». Сюжетті-рөлдік ойын «Супермаркет», «Сән салоны».	29.07
Достық күні	Балада дос, достық туралы түсінік қалыптастыру. Достық қарым-қатынасты сипаттайтын қысқа диалогтік көріністерді бірге ойнай отырып, баланың санасында «достық» ұғымын нығайту.Достық туралы ән тыңдау, бірге айту. Жапсыру, «Досыма сыйлық».	30.07
Мейірімділік күні	Денсаулық, салауатты өмір салты, мейірімділік туралы әңгімелесу. «Ертегі кейіпкерлерінің жақсы істері» ертегі еліне саяхат, пікірталас.	31.07
Түрлі-түсті кемпірқосақ күні	«Қала үстіндегі шарлар» ойын-сауығы: үрленген шарлармен эстафеталар өткізу, шарларға сурет салу, «ең кәңілді шар» конкурсын жариялау, түрлі-түсті шардан кемпірқосақ құрастыру.	01.08
Достық аллеясы	Табиғи материалдардан құрастыру, мүсіндеу. Ұлттық ойындарды ойнату: «Түйілген орамал», «Арқан тартыс», «Білектесу», «Алтын сақа».	02.08

	2 апта «Ас атасы – нан» (05.08-09.08)	
Алтын дән	- Дәндер патшалығына саяхат: суреттер мен альбомдар қарау. - көр шығарма оқып беру, тыңдалған мәтіннің мазмұнын айтқызу; - ыдыстағы дәндерді түрлеріне қарап ажыратып әр ыдысқа бөлу; бөлінген дәндерді санау; - табиғи материалдармен, ермексазбен жұмыс «Дәндер патшалығы»	05.08
Нан - дастархан байлығы	- «Нан - дастархан байлығы» әңгімелесу; шығарма оқып беру, тыңдалған шығарманың мазмұнын айтқызу; - нан қиқымымен ауладағы құстарды қоректендіру және оларды сыртынан бақылау; - нанның суретін салу, ермексаздан мүсіндеу.	06.08
Нан болса ән де болады	- Нанды қолдан пісіруден анасы мен баласының, әжесі мен немересінің бірлескен әрекетінен алдын-ала дайындалған челлендж материалдарын қарау; - Наубайхана жұмысымен таныстыру; - «аспазшы» сюжетті рәлдік ойынын ойнату; - тақырыпқа сәйкес ата-аналармен бірге ән байқауын ұйымдастыру.	07.08
Егіс алқабында	- «Алқапта не өседі?» әңгімелесу,ертегі оқып беру; - Ауладағы өсімдіктер мен шөптерге күтім жасауда қарапайым тапсырмаларды орындату; - «Ғажайып дәндер» ұжымдық жұмыс: дайын суретті дәндермен безендіру	08.08
Жемістер мен көкөністер	- «Жемістер мен көкөністер» әңгімелесу - «Жемістер мен көкөністер» туралы жұмбақтар - Жапсыру «Менің дәмді достарым» - «Кім күшті?» жемістер мен көкөністерді сумен жуып, жеуден сайыс ұйымдастыру	09.08
3 апта «Мен және қоршаған орта» (12.08-16.08)		
Менің нәзік достарым	Гүлдер, оларға қамқорлық жасау туралы әңгімелесу, шығарма оқып беру; - түрлі-түсті қағаздан гүлдер жасау (қолдың ұсақ моторикасын дамыту үшін квиллинг	12.08

	әдісін қолдану); - ұжымдық шығармашылық жұмыс: дайын және жасалған гүлдерді жолаққа орналастырып жапсыру, ауладағы әз тобының ойын алаңын безендіру; - «Гүлге оранған ханзада мен ханшайым» байқауын өткізу (ән айту, би билеу)	
Менің адал достарым	- Ит, мысық, балықтар немесе үй жануарлары туралы шығарма оқып беру, оқылған шығарманы талдау - шығармашылық шеберханасы: сурет салудың дәстүрден тыс түрі жүннен, мақтадан, түймелерден және т.б. өзінің достарының бейнесін қағазға жапсырып жасау; - сүйікті достарына арнап тілектерін айтқызу	13.08
Саясында бау-бақтың..	- Қоршаған орта туралы сұрақ-жауап ұйымдастыру -отбасылық биден әзірленген челлендж материалдарын қарау; -Балаларды өздері таңдаған әуендеріне билету.	14.08
Ханталапай	- Ұлттық ойындар туралы шығарма, өлең оқып беру - Оқылған шығарманың мазмұнын әңгімелеу - Асықтарды дайын бояулармен бояу, безендіру	15.08
Алуан-алуан кәсіп бар, таңдай біл де, талап қыл!	- Мамандық түрлері олардың атқаратын қызметі туралы әңгімелесу - Түрлі мамандық туралы өлең оқып беру және оның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру - Сюжетті рөлдік ойындар ойнату: «Дәрігер», «Мейрамхана», «Ұшақта» және т.б.	16.08
4 апта «Өнер көзі халықта»(19.08-23.08)		
Қуыршақ театры	- Куыршақ, кәлеңкелі театр қойылымын тамашалау, кәрген қойылымның желісі мен ондағы кейіпкерлер туралы әңгімелесу; - «Менің сүйікті достарым» ертегі кейіпкерлерінің костюмдерінің элементтерін қағаздан жасап, дайын кейіпкер бейнесіне жапсыру; - тақырыпқа сәйкес сюжетті-рәлдік ойын ойнату;	19.08
Сөз асылы шешендік	- «Әжелер мектебі» жұмысын жандандыру, алдын-ала әзірленген «Ерте, ерте, ертеде....»	20.08

	әжемнің ертегісін тыңдайық челленджі бейнематериалдарын тамашалау; - «Ертегілер әлеміне саяхат» сүйікті ертегілерді айтқызу; - «Мен бастаймын, сен жалғастыр», дидактикалық ойын.	
Алуан-алуан кейіпкер бар	- «Менің сүйікті кейіпкерім», ермексаздан мүсіндеу, суретін салу; - Өзі қолдан жасаған кейіпкерінің образына еніп оның даусымен дыбыстау, сөйлеу - Ертегі тыңдату, ондағы кейіпкерлер туралы өз ойларын айтқызу.	21.08
Өнерлі өрге жүзер	- Ата-аналармен бірлескен әрекетте алдын-ала үйде әзірленген ұлттық оюлардың көрмесін қарастыру және жасалған бұйымдар туралы әңгімелесу; - тақырыпқа сәйкес жұмбақтар шешкізу; - бұрыннан білетін әндерді айтқызу, билерді билету.	22.08
Ел іші – өнер кеніші	- Педагогтар мен балалардың бірлескен театрландырылған қойылымдар байқауын ұйымдастыру: - театрландырылған қойылымдар қою үшін атрибуттарды орналастыру; - қойылым желісін ойластыру; -рөлдерді ортақ келісіммен бірге таңдау; - қойылымды қою	23.08
5 апта «Ғажайыптар әлемінде» (26.08-29.08)		
Бір, екі, үш бойға жинап күш	Дене шынықтырудың пайдасы туралы әңгімелесу; - балалардың өздеріне ұнайтын жаттығуларды жасата отырып, спорттық ойындарды бірлесіп таңдатып, ойнату; - серуен кезінде аулада қарапайым еңбекке баулу, бірге еңбектену; - «Бәйге» ұлттық ойынын ойнату	26.08
Менің Қазақстаным	Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 33 жылдығы, туған өлкенің көрікті жерлері мен табиғаты туралы әңгімелесу;	27.08

	- «Елім менің» тақырыбында «Мен бастаймын сен жалғастыр» ойыны арқылы алдын ала әзірленген ата-аналар мен балалардың оқыған өлеңдерінің видеоматериалдарын көрсету, сол материалдардың ішінен ұнағандарын бірлесіп таңдату.	
Алтын сақа	-«Мен атамның көмекшісімен» тақырыбында әңгімелесу; - «Жеті атасын білу тектіліктің белгісі» жеті атаны жатқа айтудан сайыс ұйымдастыру; - «Ханталапай» ұлттық асық ойынын ойнату; - асықтан жасалған «денсаулық жолымен» жүргізу; - асықтар тізілген қолғаппен бір-біріне массаж жасату	28.08
Конституция күні	Адалдық, достық, тәртіп туралы әңгімелесу; - аталған тақырыпта балаларға ойын жағдаяттарын құру және оны дұрыс шешуге бағыттау; - байрақтың дайын бейнесін жұмсақ қағаз қиындыларымен безендіру; «Айбары асқақ – Ата заң» Қазақстан Республикасы Конституциясы күніне арналған мерекелік концерт ұйымдастыру.	29.08

Кіші топ				
2 жасар балалар				
03.06. - 07.06.2024ж.				
Дүйсенбі	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
"Күн тәртібі және оның бала өміріндегі маңызы" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау. Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға көңіл аударуға бейімдеу, оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Табиғат бұрышындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: табиғат бұрышындағы өсімдіктердің күн сәулесінде тұрғанына назар аударыңыз; күн адамға ғана емес, өсімдіктерге де қажет екенін; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: құрастырмақтардың бөліктерін қорапқа ұқыптап жинату.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Құрастырмақтардың қорапқа жиналуына назар аударту; бөлшектер шашырап жатса, қорапқа сыймайтынын түсіндіру.	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: "Ойнап болғаннан кейін топ ішін жиыстыру".** Мақсат-міндеттер: балаларда саналы түрде тәртіпке деген ұмтылысты, ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру, жұмыс жоспарын құра білу, алдағы іс-әрекетке қажетті материалдарды таңдай білуге үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Бөлме өсімдіктерін бақылау.** Бөлме өсімдіктері отырғызылған ыдыстардағы топырақтың құрғақ екендігіне назар аударту, сол себептен өсімдіктерді су құйғышты пайдаланып суару керек. Мақсат-міндеттер: бақылағыштыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

		(еңбек дағдылары)		
"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөз арқылы балаларды жуыну тәртібімен таныстыру; жағымды эмоцияларын тудыру. Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. Жусаң таза болады, Беті - қолың, маңдайың. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Салғыш ойыншықтармен" ойындар.** Мақсат-міндеттер: салғыш ойыншықтағы ойықтардың пішіндеріне сай ұсақ бөлшектерді салуға дағдыландыру; ойын, зейінін, қабылдауын, ұсақ қол моторикасын дамыту. Әр ойыққа кескіні бойынша сәйкес суреттерін тауып салу. Балалардың жағымды көңіл-күйге бөленуіне мүмкіндік жасау; ойлау қабілетін, зейінін, қол моторикасын дамыту. Не боп қалды? Не боп қалды? Пішіндер шашылып қалды! Қане, жылдам достарым, Орнына орналастыр!	**"Ойыншық мысықпен ойындар".** Мақсат-міндеттер: балаларды көркем сөйлеуді тыңдауға, мысықтың мінез-құлқын бақылауға, педагогтің қимылына еліктеуге және өлеңге эмоционалды жауап беруге тәрбиелеу. Мысық, мысық, мысығым, Жолға отырма, пысығым. "Тәй-тәй" басқан бөпешім, Жолдан өтем демесін. Сенен аттай алмайды, Құлап қалып жүрмесін! Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Менің туған қалам" иллюстрациясын қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларға туған өлкесі, мекен орны жайлы ұғымдарын қалыптастыру; қабылдау, зейін, сөйлеу қабілетін дамыту. Суретте бейнеленген қаланың көрікті жерлері туралы әңгімелер. **(сөйлеуді дамыту)** **"Қалашық құрастырамыз" ойын атрибуттары.** Мақсат-міндеттер: арнайы "лего" құрылыс бөлшектерінен қарапайым құрылыстарды қалауға баулу; ұсақ қол моторикасын, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. "Лего" немесе ағаштан жасалынған	**"Үй құрастырамыз" құрастыру ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қиялын, зейінін, отбасына деген сүйіспеншілік сезімдеріне тәрбиелеу. Ойын атрибуттары: "Лего" немесе ағаштан жасалынған құрылыс ойыншықтары. Педагог әр балаға өз үйін құрастыруды ұсынады. **(сөйлеуді дамыту)**

	(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)		құрылыс ойыншықтары. Педагог әр балаға өз үйлерін құрастырып, ортақ құрылыстарды біріктіруге ұсыныс жасайды. **(құрастыру)**	
Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығулар. Оянайық, тұрайық, Жаттығу орындайық. Терезені ашайық, Таза ауа жұтайық. Ауыртпайды ағзаны, Таза ауа пайдалы! **(дене шынықтыру)**				
Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Мақсат-міндеттер: ас ішу мәдениетімен таныстыру; қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету; ас-су ішкенде сөйлемеуге шақыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
"Менің қалам" тақырыбындағы иллюстрациялық суреттерді қарастыру. Мақсат-міндеттер:	**"Не артық?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: белгілі топтамаға жатпайтын затты байқап, атауға	**Мнемотехнике бойынша қала туралы тақпақ жаттау.** Мақсат-міндеттер: зейін, қабылдау, есте	**"Менің қалам" тақырыбындағы иллюстрациялық суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер:	**Туған жер, ел, қала туралы мақал - мәтелдер жаттау.** Мақсат-міндеттер: туған жеріне деген қызығушылықты,

балалардың туған мекені жайындағы ұғымдарын қалыптастыру; көрікті жерлерді есте сақтауға ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту)**	бейімдеу; ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. Құралдар: ойыншық-заттар немесе заттардың суреттері (құмсалғыш, қалақша, құм салатын пішін, алма, су құйғыш) **(сөйлеуді дамыту)**	сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Тақпақты картотека мазмұнынан (қала, ауыл, өлке туралы) алу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	балалардың туған мекені жайындағы ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру; көрікті жерлерді есте сақтауға ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	сүйіспеншілікті қалыптастыру; байланыстырып сөйлеу негіздерін салу. Туған жердің күні де ыстық, түні де ыстық. Туған жердің тасы да таныс. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Аулада доппен ойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балаларға допты екі қолымен ұстап, бір-біріне домалату жаттығуларын жасау кезіндегі іскерліктерін жетілдіру; допты тура көздеп, бір бағытқа домалата білу дағдысын дамыту; қол мен саусақ бұлшықеттерін дамыта отырып, жаттығуларды ынтамен жасауға	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** ""Құмсалғышта" атты сурет бойынша әңгіме құрастыру" Мақсат-міндеттер: Жыл мезгілдерінің ауысуы, жаз және оның белгілері туралы түсініктерін қалыптастыру. Сөздік қорын сөздік ойындар мен жаттығулар арқылы байыту, қалыптастыру, кеңейту және нақтылау (шелек, қалып, қалақша, тиегіш, торт, үй, терезе, есік, бақбақ,	**Сенсорикадан ойын-жаттығу** "Күн сәулесіне саяхат" Мақсат-міндеттер: «Тар», «кең», «ұзын», «қысқа» ұғымдарын нығайту; кеңістіктегі ойлау мен бағдарлауды дамыту.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Өзен үстіндегі әдемі көпір" Мақсат-міндеттер: Кесек саз балшықты кішкентай бөліктерге бөліп алып, екі алақанның тура қозғалысымен жаюды дамыту; балалардың мүсіндеуге қызығушылығын арттыру; ойын негізінде, пластикалық материалдардан, саз балшықтан, көпірдің қарапайым жобасын жасау; саз балшықтың	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Менің қалам" Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету.

қызығушылық қабілеттерін арттыру; бір-біріне деген сенімділік сезіміне тәрбиелеу.	күн; қызыл, сары, жасыл, көк, үлкен, кішкентай; көп, азырақ; құю, салу, жасау , тасымалдау; жылы); «Құмсалғышта» картинасы туралы тұтас қабылдауды қамтамасыз ету; "Қарым-қатынас дағдыларын, диалогтық сөйлеуді дамыту (сурет бойынша сұрақтарға жауап беру қабілеттерін қалыптастыру); табиғатқа деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу.		қасиеттерімен таныстыру (жұмсақ, икемді); балалардың бойында қайырымдылықты, ілтипаттылықты дамыту; мүсіндеу барысында саз балшықты ұқыпты пайдалануға үйрету.	Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.
Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттер: "жел" деген түсінікті қайталау, ағаштардың	**Жаңбырды бақылау (ауа-райына байланысты). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жазғы маусымдық	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерін	**Аспан мен бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: "бұлт" түсінігін ұғындыру, ауа-	**Гүлдеп тұрған өсімдіктерді бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір

арасындағы байланысты ашу, желді күні ағаштардың жағдайы туралы түсіндіру. Негізгі мазмұны: ағаштардың қозғалып, майысқанын, иілгенін бақылау, ағаштардың бұлай істеуінің себебі не екенін сұрау. Қандай жел соғып тұр: суық, жылы? Жылдың төрт мезгілінде болатын желдің түрлерін еске түсіру. Көркем сөз. Тентек желді көріп ем, Бізге қыдырып келген! Терезеден гу етіп, Есіктері сарт етті. Қалпағыммен ойнады, Ойынға бір тоймады. Шаршап қалды кенеттен, Байқамай ұйықтап қалды. **"Трамвай" қимыл-қозғалыс ойыны.**	белгілерді, жансыз табиғатта болып жатқан өзгерістерді бекіту, жаңбыр сияқты құбылыспен таныстыруды жалғастыру. Негізгі мазмұны. Бірінші жазғы жаңбырды бақылау. Жаңбыр тамшылары үлкен және жиі болатындығына назар аударту. Терезелерге тамшылап тұрған тамшыларды тыңдату, судың тамшылап ағып жатқанына қарау. Асфальттағы көлшіктер қандай? Көркем сөз. Жаңбыр, жаңбыр, жау-жау, Бақшамызға жау-жау! Шөптер де шөл қандырсын, Табиғат шаңнан арылсын! Жаңбыр, жаңбыр, жауа бер,	бекіту, ағаштар мен бұталар арасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету, ағаштар мен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауға үйрету. Негізгі мазмұны: балалардан балабақша аумағында қандай ағаштар мен бұталар өсетіндігін сұрау. Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау. Ағаштың бір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтадан биік. Көркем сөз. Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақ пен бұталарын жұлмайық. Жыл сайын ағаш егіп, көбейтейік. Туған елді осылайша көркейтейік! Тусипжанова-Шагирова А. **"Жалаушаға қарай**	райының бұлттармен байланысы. Негізгі мазмұны. Бұлтты күні балалардан аспаннан не көріп тұрғандарын сұрау. Бұлттардың үнемі қозғалыс үстінде болатынына назар аударту: кейде қалықтайды, кейде баяу қозғалады, кейде, тез қозғалады. Олар қандай? Аспанда бұлттар пайда болған кезде, олар Күннің бетін жауып, күн соншалықты ыстық болмайды. Энциклопедиялық мәліметтер: Бұлттар пішіндеріне қарай негізгі үш түрге бөлінеді: Будақ бұлт – үйіліп жатқан жүн, не мақтаға ұқсап келетін сұрғылт түсті бұлттар. Олар тұтаса келе түнеріп, будақ бұлтқа айналып, жазда, нөсер жаңбыр, қыста, жапалақтап	гүлдейтін шөптесін өсімдіктермен таныстыру. Гүлдердің пайдасы туралы айтып, олардың құрылымымен танысу. Өсімдіктерге күтім жасауды үйрету. Негізгі мазмұны. Өсімдіктерді қарастыру, түстері мен пішіні қандай екенін сұрап, гүлден басқа қандай бөліктері бар екенін анықтау. Гүлдерге қамқорлық етуге, жұлмауға, басып кетпеуге үйрету. Жұмбақ жасыру. Жапырағын ұстасаң, Асты суық, Жылы үсті, Дәрі жасар бұл гүлден, Емдер күйік, тыныcты. (Түймедақ) **"Өз түсіңді тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**

(дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың қозғалысын басқа ойыншылардың қимылдарымен үйлестіре отырып, жұппен қозғалу қабілетін дамыту; түстерді тануға және оларға сәйкес қимыл-қозғалыстарын өзгертуге үйрету. **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы.** Мақсат-мінлдеттер: балаларда нысанаға дәлдеп атай білу,ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту. Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері. Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген қуыршақтар, машиналар.	Кемпірқосақ ала кел! Көлшіктерден аттайық, Асыр салып ойнайық! Тусипжанова-Шагирова А. **"Төбешіктен төбешікке" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда алға жылжып екі аяқпен секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа және биіктікке секіруге, тез жүгіруге жаттықтыру. Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері. Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, қарындаштар. Еңбек тапсырмасы: серуеннен кейін	**жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша ғана әрекет етуге үйрету, зейінін, түстерді ажырата білу қабілеттерін дамыту. Жүру және жүгіруде жаттықтыру. **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша қимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде және жорғалап кіре білуге жаттықтыру. Далаға алып шығатын материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға	қар болып келеді. Қабат бұлт – тұманға ұқсас, сұрғылт қабатты бұлттар. Қабат бұлттар аспанды түгел торласа, ұзаққа созылатын ақ жауын жауады. Шарбы бұлт – жауын-шашын әкелмейтін ақ түсті бұлттар. Бұлттарға қарап та күн райын болжауға болатындықтан, бұлттардың бұрынғы өткен бабалардан қалған атауларымен таныс болғанның еш артықшылығы болмас.Олай болса: Ақша бұлт – ашық аспанда қалқып жүретін ақ бұлттар. Ала бұлт – ақ, қара, қошқыл түсті бұлттардың шоғырынан құралған бұлттар. Шумақ-шумақ, лек-легімен шұбырған бұлттар – будақ бұлт. Көркем сөз.	Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, негізгі түстерді ажырата білу қабілеттерін қалыптастыру. **"Төбешіктен төбешікке" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда алға жылжып екі аяқпен секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа және биіктікке секіруге, тез жүгіруге жаттықтыру. Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері. Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, қарындаштар. **Еңбек тапсырмасы:** серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.

Еңбек тапсырмасы: серуеннен кейін ойыншықтарды жуу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу.	ойыншықтарды жуу. Мақсаты: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу. **"Нүктелер" түрлі түсті борлармен ойын. (** Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. Педагог асфальтқа бормен көптеген нүктелер қояды, ал бала оларды тұтас сызықтармен байланыстырады. Барлық нүктелер байланыстырылғаннан кейін, қандай да бір пішін пайда болады, оның неге ұқсайтынын бірге ойланып, қиялдап табу керек.	үйрету. Алып шығатын материалдар: күректер, сыпырғыштар, қалақшалар, қалыптар,зембілдер, қарындаштар мен қағаз парақтары. **Кинетикалық құммен танысу.** Құмды зерттеу үрдісінің өзі бірнеше сағатқа созылуы мүмкін. Кинетикалық құм қолға түскен кезде ең бірінші - пакетті ашып, оны құм жәшігіне немесе үстелге төгу керек, жай ғана қолмен ұстап көру. Сыртқы түрі бойынша кинетикалық құм дымқыл құмға өте ұқсас, бірақ құрғақ болады. Құмнан ең қарапайым пішінді мүсіндеп көріңіз, мысалы, кішкене доп, пішіндердің қаншалықты тығыз екенін сезіп, содан	- Балалар, мен бүгін сендерге Ескен Елубаев аталарыңның "Ұшақтан жылдам бұлттар" өлеңін оқып бергім келіп тұр. "Ұшақтан жылдам бұлттар". Таңертең күн ашық, Тұр енді нұр шашып. Аспанда бұлт жоқ: "Ендеше күдік жоқ. Ойладым дәл бүгін Жаумайды жаңбырың" Шықтым мен үйімнен. Жейдешең киіммен. Әурелер жолда құр, Алғам жоқ қол шатыр, Кенеттен аспанда Бұлт торлай бастады. Ұшақтан жылдам ба?! Жетсе ол тез бұл маңға. Шаңдатып көшені, Басталды нөсері. Өстіп бұлт жаңбырлы Міне таң қалдырды!	**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу. **Кинетикалық құмнан тұрғызылған "Құм қалашығы". (шығармашылық дағдылар)** Мақсат-міндеттер: түйсік-сезімді, ұсақ қол моторикасын дамыту. Кинетикалық құмның барлық кереметтілігін сөзбен немесе фотосуреттермен жеткізу мүмкін емес, оны тек құмды қолыңызбен ұстап көріп қана сезіне аласыз! Кинетикалық құммен қалыптарды қолданып пішіндер мүсіндеуге өте ыңғайлы.

		кейін жай ғана пішінді саусағыңызбен басып, пішіннің қалай жайылып бұзылғанын бақылаңыз. Құмды саусақтарыңыздың арасынан өткізіп көріңіз, ол ағып жатқан сияқты. Бұл қарапайым кинетикалық құм әрекеттері балалардың демалуына, жүйке жүйесінің тынышталуына жақсы көмектеседі. Енді құмның таңғажайып қасиеттерімен таныс болғаннан кейін, ойнауға болады. **"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды дәрігердің қызметімен	Жоқ мотор, Қанаты, Бұл бұлттар қалайша Тез жете қалады?.. Өлең бойынша балалармен әңгімелесу, балаларға таныс емес сөздермен сөздік жұмысын жүргізу. **«Масаны ұстап ал» қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалыстарын визуалды белгімен үйлестіру қабілетін дамыту, балаларды секіруге жаттықтыру (бір орнында секіру). **"Торғайлар мен мысық" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікті бағдарлай алу және бір-бірімен қақтығыспай топта қозғалу қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету,	

		таныстыру, медициналық құралдардың аттарын бекіту. Балаларға ойын жоспарын жүзеге асыруға үйрету. Екі кейіпкермен (дәрігер - науқас) өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру; алмастыратын ойыншықтармен дербес ойын кезінде өзі үшін де, ойыншық үшін де рөлін сомдау.	ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп келе жатып секіруге жаттықтыру. Далаға алып шығатын материалмен дербес ойындар. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. Алып шығатын материалдар: күрек, сыпырғыш, қалақшалар, қалыптар. **"Классики" борлармен ойнайтын ойын.** Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын дамыту. Бала кезінен бәріне таныс ойын. Асфальтқа классики ойынының торын саламыз. Кіші топ балалары тек 1-ден 10-ға дейін секіріп қана ойнаса. Ересек	

			топ балалары тас лақтырып, оған дейін секіріп, содан кейін таспен оралады. **Еңбек тапсырмасы:** құмды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа апару. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу.	
Балаларды жүйелі түрде шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне қоюға, қолдарын жууға үйрету.				
Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Мақсат-міндеттер: ас ішу мәдениетімен таныстыру; қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету; ас-су ішкенде сөйлемеуге шақыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Мақсат-міндеттер: дәретханаға бару, жуыну, киімдерін бүктеу, тыныш ұйықтау сияқты белгілі бір рәсімдерді сақтай отырып, ұйқыға өзін-өзі дайындау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ұйықтар алдында шешінгенде, орындықтың арқалығына көйлек немесе жейделерін ілгізіп, ал орындықтың өзіне шалбарын, етектерін бүктеп қойғызу. **"Әлди - әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы,				

Уайым-қайғы ойлатпас,
Көңілімнің сапасы.
Айналайын, шырағым!
Көлге біткен құрағым!
Маңдайдағы құндызым,
Аспандағы жұлдызым.
(көркем әдебиет)

Оятпақ. Төсекте жатып керіліп-созылу, жаттығу жасау, өзін-өзі уқалау.
Балалар әуезді музыка әуенімен оянады, содан кейін кереуеттің үстінде жатып, 5-6 жалпы даму жаттығу орындайды.
Басты оңға, солға бұру.
Қолды, ішті, аяқты, өкшені жеңіл сипау.
Екі аяқтың тізесін бүгіп, екі қолмен құшақтау және біртіндеп түзету.
"Көңілді аяқтар" жаттығуы.
Аяқтарды биік көтер, міне былай,
Топ, топ, топ!
Көңілдірек! Биігірек! Міне былай:
Хоп, хоп, хоп!
Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр,
Қатты-қатты , сылдыр-сыңғыр!
Шап жүйрігім, шап-шап,
Тпру - ру -у, тұлпарым:
Тоқтат! Тоқтат!
Шынықтыру шаралары. Дымқыл сүлгімен сүртіну.
Жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық кілемшелерімен жүру.
Мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру жайындағы білімдерін бекіту.
"Сылдыр, сылды, сылдыр су" ойын жаттығуы.
(дене шынықтыру)

Қасықты оң қолға ұстау, ерінмен жайлап тамақтану, ересектердің көмегімен тамақтану дағдыларын қалыптастыру.
«Аю анасы қонжықты қалай дұрыс тамақтануға үйретті» ойын жағдаяттары.
«Алақай, алақай», «Катя біздің ақылды» тақпақ-жаттамақтары.

"Қала саламыз" құрылыс	**"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік**	**"Шалқан үлкен болып өсіпті»**	**"Дәм татқызу" сюжетті-рөлдік**	**"Мәреге жақында" ойыны.**

материалдарымен кілемде ойнайтын ойындар Мақсат-міндеттер: құрастыру іскерліктерін дамыту, бірге ойнау. **(сөйлеуді дамыту)** **"Көлік жүргізушілері" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыру. Балаларды ойын арқылы қарым-қатынас орнатуға үйрету. Екі кейіпкермен өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру (жүргізуші - жолаушы). Балаларды белгілі бір рөл үшін өз атрибуттарын табуға талпындыру. Еңбек тапсырмасы: ойын сөресіне заттарды жинастырып, қалпына келтіру.	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі ғимараттар құрылысына қатысатын мамандар туралы білімдерін бекіту, кеңейту; өнімді қарым-қатынасқа, жауапкершілікке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Құрал-жабдықтар: ұрылыс материалдары, қағаз парақтары, қара қарандаштар, сызбалар, ойыншық жүк көлігі, құрылысқа қажетті ойыншық құрал-саймандар (балға, бұрағыш, тістеуік, және т. б.). **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**театрландырылған ойын.** Орыс халық ертегісі. Мақсат-міндеттер: ертегілер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Балаларға ертегі оқу. Көрнекі бейнені пайдаланып, әңгіме тыңдауға жаттықтыру. Паннода немесе үстел бетінде ертегіні сахналау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Біздің аулада" ойын жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларда жағымды эмоциялар тудыру; әсерлерін байыту; ойынға деген қызығушылықтарын арттырып, ересек адамның дауыс интонациясына еліктеуге ұмтылуға жетелеу. "БИ-БА-БО"	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын жоспарын жүзеге асыру қабілетін дамыту. Балалардың белгілі бір рөлге арналған атрибуттарды өз бетімен таңдау әрекеттерін қолдау; ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Кинетикалық құммен танысу.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, ойлау, елестету, түйсік қабілеттерін дамыту. Құмды зерттеу үрдісінің өзі бірнеше сағатқа созылуы мүмкін. Кинетикалық құм қолға түскен кезде ең бірінші - пакетті	Мақсат-міндеттер: зейінді, есте сақтауды және бақылауды дамыту. Балалар сапқа тұрады. Олардан 10-15 қадам жерде педагог мәре сызығын сызып, оның қасында тұрып дауыстап санайды. Балалар мәре сызығына адымдап бара бастайды. Егер педагог үнсіз болса, олар тоқтайды, аяғын қояды. Тоқтамай, қосымша қадам жасап қойған ойыншы сызықтың соңына қарай қайтады. Зейін қойып тыңдай отырып, балалар мәре сызығына қарай жүре береді. Барлық қашықтықты өтіп болғаннан кейін, педагог ең зейінді және жинақы балаларды мақтайды. Ескерту. Ойнауды үйрену кезінде балалар қол ұстасып

Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		қуыршақ театры және фланелеграфты қолданады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	ашып, оны құм жәшігіне немесе үстелге төгу керек, жай ғана қолмен ұстап көру. Сыртқы түрі бойынша кинетикалық құм дымқыл құмға өте ұқсас, бірақ құрғақ болады. Құмнан ең қарапайым пішінді мүсіндеп көріңіз, мысалы, кішкене доп, пішіндердің қаншалықты тығыз екенін сезіп, содан кейін жай ғана пішінді саусағыңызбен басып, пішіннің қалай жайылып бұзылғанын бақылау. Құмды саусақтарыңыздың арасынан өткізіп көріңіз, ол ағып жатқан сияқты. Бұл қарапайым кинетикалық құм әрекеттері балалардың демалуына, жүйке жүйесінің тынышталуына	ойнай алады. **(дене шынықтыру)**

			жақсы көмектеседі. Енді құмның таңғажайып қасиеттерімен таныс болғаннан кейін, ойнауға болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	
"Қуыршақтар" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: әр түрлі ыдыс-аяқ түрлері туралы білімдерін бекіту, ыдыс-аяқты мақсатына сай пайдалану дағдысын қалыптастыру. Тамақтану кезінде өзін-өзі ұстау мәдениетіне тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Тақпақ.** Балабақшаға келеміз, Түрлі ойыншықтар көреміз. Паровоз, кеме, қуыршақ, Балаларды күтіп тұрады. "Радио" дидактикалық ойыны. Мақсаты: зейінді болу, ең маңызды белгілерді есте сақтау қабілетін дамыту. - Сен баратын топтың аты қалай? - Көмекші мен тәрбиешілердің ата-жөні қалай? - Таңертең біз топта не істейміз? Кешкілікте? Түскі ас кезінде?	**"Түстер мен пішіндер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттардың геометриялық пішіндері мен көлемі, түсі туралы түсініктерін бекіту. Құралдары: түрлі түсті геометриялық пішіндер; ойыншықтар. **(сенсорика)**	**"Шаршылардан мұнара құрастыру" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: көлемі, түсін ажырату, кеңістікті, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту. Көркем сөз. Гүл бөлеп, хош иіске атырабын, Ағаштар жайып салды жапырағын. Самал жел сыбырласа, сыр ұрласа, - Өзенде мың бұралып жатыр ағын. Фариза Оңғарсынова **(сөйлеуді дамыту)**	**"Кім шақырды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту зейінін дамыту, құрдастарына деген достық қатынасты, бірге ойнауға деген ықыласқа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**

	- Біздің топтағы қыздардың есімдері кім? - Ұлдардың ше? - Сенің атың кім? Сенің анаң сені қалай атайды? Әжең ше? **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**			
Мақсат-міндеттер: жапсырмасы бар қапсырмалы аяқ киімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.				
Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
"Менің үйім - менің отбасым" атты тақырыпта ата - аналармен әңгімелесу.	"Отбасындағы еңбек тәрбиесі" атты тақырыпта ата-аналармен әңгімелесу.	Кеңес: "Күн тәртібі және оның бала өміріндегі маңызы".	"Бала демалысын дұрыс ұйымдастыру" тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.	"Жайдарлы жазғы күндер" фото көрмесі.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**10.06. - 14.06.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар	**Табиғат бұрышындағы бақылау:** табиғат бұрышындағы өсімдіктердің күн сәулесі түсетін жерде	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырмалар: "Біз дымқыл шүберекпен топ бөлмесіндегі және**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: "Орындықтарды орындарына қоямыз".**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: құмды бір жерге үйіп, құмсалғышқа апарып салғызу.**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: орындықтардың бетін дымқыл шүберекпен шаңнан**

қарау және тағы басқа әрекеттер)	тұратындығына ; күн адамға ғана емес, өсімдіктерге де қажет екендігіне; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: жапырақтарды шүберекпен сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**жатын бөлмесіндегі терезелердің алдарын сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс кезінде келесі ережелерді сақтауға үйрету: жеңшелерді киіп, матаны сулап, құрғатып сығу, егер кір болса, оны сумен шаюға. **(еңбек дағдылары)**	Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырманы тез, дәл орындау. **(еңбек дағдылары)**	Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жүзеге асырумен таныстыру. **(еңбек дағдылары)**	**сүрту.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттеріне баулу. **(еңбек дағдылары)**
	Тақпақ жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақай, алақай, Құймақ пісті балақай! Терезеге қояйық, Тезірек суытайық. Торғайлар ұшып келді,	**"Балабақшаға келе жатқанда мен не көрдім?" тақырыбындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: тақырып бойынша сөздік қорларын белсендіру. Педагог балалардан балабақшаға келе жатқан жолдарында не көргендерін айтуды сұрайды (көп көліктер,	**"Жаңбыр" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөздердің айтылу жылдамдығын ажырата білуге үйрету, "тырс-тырс-тырс" деген сөздерді айтқызу, сонымен қатар әр түрлі қарқынмен: баяу, орташа, тез айтуға болады. Төбеге тамшылар тамып жатыр.	**Тақпақ жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Сылдыр - сылдыр - сылдыр су, Су шүмектен ағып тұр. Жарқылдайды, жылтырап,	**"Кәмпитті орамға орап көрейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қол қимылдарының дәлдігін, зейінді дамыту. Құрал-жабдықтар: кішкентай текшелер, цилиндрлер, шарлар, қағаз. Балаларға бір кішкентай текше, кішкене цилиндр

	Құймақтан шоқып жеді. Қатты қағып қанатты, Бастарына қоныпты! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Қалашық салу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: арнайы "лего" немесе ағаш материалдарынан құрылыс бөлшектерінен қарапайым құрылыстарды қалауға баулу; ұсақ қол моторикасын, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. "Лего" немесе ағаштан жасалған құрылыс ойыншықтары. Педагог өз үйін салуды ұсынады (өткен аптаның тақырыбын еске түсірейік) және оны ортақ құрылысқа біріктіру. **(құрастыру)**	балалар, автобустар, бағдаршам және т.б.). **(сөйлеуді дамыту)** **"Шарды қалқып ал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қосымша заттармен белгілі әрекеттер жасауға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын, ұқыптылықты,ептілікті дамыту. Сумен ойын әрекеттерін ұйымдастыру үшін поролон ысқыштар мен суқұйғыштарды, пластикалық шыныаяқтар, қақпақтар, стакандар, екі тегене, алжапқыштар, сүлгілер дайындау. Кішкентай пластикалық шарларды су құйылған ыдысқа салып қояды. Балаға	("Тырс-тырс-тырс" деген дыбыстарды орташа ырғақта айтып, дыбыстайды.) Балалар қайталайды. Жаңбыр жаңадан жауа басталған кезде оның тамшылары сирек тамып, басқаша тырсылдатады. ("Тырс-тырс-тырс" деген дыбыстарды баяу, созылыңқы ырғақта, кідірістермен айтып, дыбыстайды). Балалар қайталайды. Егер жаңбыр қатты жауып тұрса, онда тамшылар төбені осылай қағып кетеді (тез қарқынмен айтылады). Балалар айтылу жылдамдығын ажырата білуге және осы дыбыстық тіркесті берілген қарқынмен айтуға	Жуынуға бұйырат! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Қуыршаққа киім таңдап берейік!" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды киім-кешектерді атауға, ұлдар мен қыздарға арналған киімдерді ажырата білуге, қуыршақты бірте-бірте жүйе бойынша киінуге үйрету.	және доп ұсынылады. Сіз «кәмпит» жасау үшін оларды қағаз бөліктеріне орауыңыз керек. Текшені ирис сияқты барлық жағынан орауға болады. Балалар өздері бастамашы бола алады: «кәмпиттерді» қалағанынша орап алады. Сіз кәмпиттер орамасының бірнеше суретін көрсете аласыз немесе үстелге шынайы кәмпиттер қоя аласыз. **(сенсорика)**

		сабы бар сүзгі беріледі және шарларды сүзіп, қалқып алуды өтінеді. Балалар сүзіп алған шарларын қоятын екінші бос ыдысты дайындау. **(дене шынықтыру)**	үйренсе, педагог оларды жаңбырдың қандай болатынын құлақпен есту арқылы анықтауды ұсынады және "тырс-тырс" дыбысын әртүрлі қарқынмен айтқызады. 3-4 рет қайталанады. Педагог балалардың зейінді болуын және дыбыс тіркесімін айту жылдамдығын құлақпен есту арқылы дәл анықтап, оны берілген қарқынмен дұрыс айтуын қадағалайды.		
Таңертеңгі жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығулар.** Тобымызда күн сайын, Жаттығу орындайық. Тәртіп бойынша ғана, Жаттығу орындалады: Барлығымыз отырып, Барлығымыз тұрамыз. Оңға - солға бас бұрып, Керіліп, айналамыз. Бір - біріңе жымиып, Күлімсіреп қараңдар! Ешқашан қабақ түйіп,				

	Достарға қарамаңдар! Тусипжанова-Шагирова А. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. Тамақ ішу мәдениетімен таныстыру. Қасықты, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Тамақтанғанда, шай-су ішкенде сөйлемеу. Тамақ ішкеннен кейін қолды және бетті жуғызу. Көркем сөз. Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуам мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап - таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А. Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты іше бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруды сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Мен демалыс күндерімді қалай өткіздім".** Мақсаты: тақырып бойынша сөздік қорларын белсендіру (демалыс күндері, көңілді, тату, қызықты); қойылған сұрақтарға жауап беруге бейімдеу.	**"Айналамыздағы су" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсаты: балаларды "су" жалпы түсінігімен таныстырып, Жер бетінде судың қандай күйлерде кездесетіні жайлы жалпы түсінік беру. Әңгімелесу кезінде глобусты көрнекі	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсаты: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем саған, Аспаным! Сәлем саған, алтын	**Апта тақырыбы бойынша жұмбақ шешу.** Мақсаты: су туралы түсініктерін қалыптастыру; ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Ағады, қайнайды, Буланады, ойнайды. Тіпті аспанға да ұшады, Байқамасаң, төгіліп	**"Әдемі есімдер" ойыны.** Мақсаты: зейінін, ерік-жігерін жұмылдыру; ырғақ сезімін дамыту. Балалар шеңберге тұрады немесе отырады. Педагог бір баяулау темпте шапалақ ұрып, "бір, екі, үш, төрт" деп санап тұрады. Ал

		құрал ретінде қолдануға болады. Балаға біздің ғаламшарымыз құрлықтан қарағанда, көп бөлігі судан тұратынын көрсету. Өзен - көлдердің суы тұщы, дәмсіз, ал теңіздердің суы тұзды болатынын түсіндіру. Сондай-ақ, осы әңгіме кезінде балаға судың қайдан келетінін түсіндірген жөн. Сумен тәжірибені көрсету: су мөлдір, дәмі жоқ, иісі жоқ; су боялады; су ағады, тамшылайды. Құралдар: ыдысқақұйылған таза ас суы; молдір шыны ыдыстар; төсеніштер; түтікшелер, акварель бояуы; сүлгілер; шәйнек, қасық.	Күн! (Қолдарын көтеру) Сәлем саған, туған Жер! (Қолдарымен жоғарыда үлкен шеңбер салу) Сәлем, бүкіл Жер шарым! (Қолдарын кілемге баяу түсіру) Сәлем, үлкен отбасым! Сәлем берді балашың! Төбелерінде үлкен шеңбер шығатындай етіп, барлық балалар қол ұстасып қолдарын жоғары көтереді.	қалады. Ұшып жүріп жалықса, Жерге қайта жауады. Әлемнің бар жерінде кездеседі, Бұл не екенін кім біледі? - Иә. Бұл су. Дұрыс айтасыңдар. Құралдар: су, бу, жаңбыр, қар, өзен, теңіз салынған суреттер.	балалар үздіксіз ұрылған шапалақ дауысының ырғағына дәлдеп кезек-кезек өз есімдерін атайды. Ойын әр бала өз есімінің ырғағын өткізіп алмай, өз есімінің ырғағын дұрыс анықтап, тауып айтып отырған жағдайда ғана қызықты болып өтеді. Балалар дағдыланып қалған кезде, педагог ырғақты жылдамдата түседі. Әуелде шеңбер бойымен бір бағытта, сосын қарама қарсы бағыт бойынша жүріп ойнату. Шеңбердегі есімдердің барлығы аталып болған кезде ойын аяқталады. Ойынды мейлінше түрлендіруге болады. Есімдердің орнына бояуларды (қызыл, сары т.б.) немесе жануарлардың атауларын ататуға болады.

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Сылдыр аққан су" Мақсат-міндеттер: Балаларды екі жолақтың арасымен тура бағытта бір-бірінен соң тізбекте жүру іскерліктерін жетілдіру; жүру икемділігін дамыта отырып, дене және аяқ бұлшықеттерін дамыту; өзара достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу; балаларды жаттығу кезінде дәлдікке, оқу қызметіне белсенді қатысу қабілетіне тәрбиелеу.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Жалқау мысық" Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегіні мазмұнынын түсініп, әрекеттердің дамуын қадағалауға үйрету; ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру; еңбексүйгіштікке, ұқыптылықты тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Сиқыршы су" Мақсат-міндеттер: Судың қасиеттері туралы түсініктерді бекіту: мөлдір, тұнық емес, түрлі-түсті; суық, ыстық, жылы болуы мүмкін; су сұйық , ағады, құйылады; суды әртүрлі түстермен қалай бояуға болатындығы туралы түсінік беру; сөздік қорын байыту, зейінін, есте сақтау қабілетін, тәжірибе жасау қабілетін дамыту; балалардың педагогты тыңдау қабілетін дамыту.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Сиқырлы тамшылар" Мақсат-міндеттер: Мақта таяқшаларымен жаңбырдың суретін салуды, оның ерекшелігін бере отырып (қатты жаңбыр – көп тамшылар; себелеген жаңбыр – бірнеше тамшы) бүкіл парақ бетінде орналастырып, нүкте «түрту» әдісі арқылы салуды үйрету; көк, көгілдір түстері жайлы қарапайым ақпарат беру; негізгі түстер туралы білімдерін бекіту; ұқыптылыққа,өзара көмекке тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Күн, ауа және су" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Гүлзардағы гүлдерді бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен**	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Балабақша маңынан өтіп бара жатқан адамдардың,**	**Судың қасиеттерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**

	таныстыру) Мақсат-міндеттер: гүлзардағы гүлдерді қарастыру барысында өсімдіктерге деген қамқорлық , жанашырлық сезімдеріне баулу. **"Өз үйіңді тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдердің түсін ажырата білуге үйрету, шашырап жүгіру дағдыларын бекіту. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырмалар.** Гүлдерді суғару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге ересектермен бірге күтім жасауға деген ниетке баулу. Түзу жол бойымен (ені 20 см, ұзындығы 2-3 м) жүруге жаттықтыру. **Құм-су ойындары** - құрғақ және дымқыл құмның қасиеттері туралы түсініктерін	**сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды маусымдық құбылыстардың бірі - жаңбырмен таныстыруды жалғастыру. Жаңбырдың өсімдіктердің өсуіне ықпалы жайында түсіндіріп, айтып өту. Далаға шығып бара жатып, бүгінгі ауа-райы қандай (жаңбырлы, бұлтты) екеніне назар аударту. Жаздың жылы жаңбыры барлық өсімдіктерді суғаратынын айту. Өсімдіктердің жапырақтары ылғалданып, жаңбыр тамшылары күнге шағылысады. **Көркем сөз.** Алғашқы найзағай ойнап аспанда, Дайындалып жаңбырға, Жиналды бұлттар да. Жаңбыр жауып қандырды,	**сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерін бекіту, ағаштар мен бұталар арасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету, ағаштар мен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауға үйрету. Негізгі мазмұны. Балалардан балабақша аумағында қандай ағаштар мен бұталар өсетіндігін сұрау.Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау. Ағаштың бір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтадан биік. **Көркем сөз.** Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақ пен бұталарын жұлмайық. Жыл сайын ағаш егіп, көбейтейік.	**балалардың жазғы киім киістерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың киім туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; балалардың сөздік қорларын белсендіру (көйлек, сарафан, шұлық, баскиім т.б.); киім түстерін сенсорлық тұрғыда қабылдауын дамыту (Қуаныш сары майка киген, Айымның көйлегі қызыл) **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға, оны кеңейтуге, содан кейін тарылтуға, олардың қимылын айтылған сөздермен үйлестіруге үйрету. Үрлен, үрлен көпіршік,	**сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері жайындағы түсініктерін жетілдіру; ойлау қабілеттерін дамыту. Су күннің көзінде тұрып, жылынады. Сумен өсімдіктерді суғарады, құстар көлшіктерден су ішеді. Су тап-таза, мөлдір болады. Су құйылады, суды бір ыдыстан екінші ыдысқа құюға болады. **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша бір бағытта жүгіруге дағдыландыру; ойын желісіндегі айталатын сөздерді мұқият тыңдауға баулу. Жүргізуші қасқыр таңдалады, алаңның ортасында тұрады.

	қалыптастыруға жағдай туғызу. **"Қуыршақ Данаға түскі ас әзірлейміз" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірге ойнауға үйрету.	Шөптердің шөлін. Жайқалып, құлпырды, Мен еккен гүлім! **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша қимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде және жорғалап кіре білуге жаттықтыру. **"Торғайлар мен мысық" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікті бағдарлай алу және бір - бірімен қақтығыспай топта қозғалу қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп келе жатып секіруге жаттықтыру. **Далаға алып шығатын**	Туған елді осылайша көркейтейік! **"Жалаушаға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша ғана әрекет етуге үйрету, зейінін, түстерді ажырата білу қабілеттерін дамыту. Жүру және жүгіруде жаттықтыру. **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша қимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде және жорғалап кіре білуге жаттықтыру. **Далаға алып шығатын материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше	Үлкен болып үрленші. Үлкен болып үрлен де, Жарылмашы, түрленші. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырмалар.** Үлескені сыпырып, орындықтарды сүрту. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Сарқырамалар" атты сумен ойындар.** Мақсат-міндеттер: зияткерлік қабілеттері негіздерін қалыптастыру. Үлкен тегенеге су құйып, балалардың қолдарына суқұйғыштар, пластик ыдыстар, стакандар сияқты кез келген балаларға ыңғайлы бір ыдыстан бір ыдысқа су құюға болатын ыдыстар беру. Балаларға бір тостағаннан	Балалар қасқырдан 5-10 қадам қашықтықта бір қатарға тұрып өлең оқиды: «Қаздар-қаздар, ға ға ға, қарның аш па? Иә, иә, иә! Онда, үйге ұшыңдар. Тау астында сұр қасқыр, тіс қайрап, су ішуде, бізді өткізбейді үйге. Ұшар кезде байқаңдар, қасқырға ұсталып қалмаңдар!» Осы сөздерден кейін барлық балалар екінші жағына қарай жүгіреді, ал қасқыр ұстап алуға тырысады. Ұсталған қасқырға айналады. **"Екі көңілді қаз" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: еліктеу қимылдарын орындау біліктіліктерін қалыптастыру; үй қаздары жайындағы ұғымдарды тиянақтау. **"Екі көңілді қаз".**

		материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. Алып шығатын материалдар: күрек, сыпырғыш, қалақшалар, қалыптар.	ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. Алып шығатын материалдар: күректер, сыпырғыштар, қалақшалар, қалыптар, зембілдер, қарындаштар мен қағаз парақтары. **"Көлшік" сумен ойналатын ойындар. (шығармашылық дағдылар)** Сумен ойын әрекетін ұйымдастыру үшін поролоннан жасалынған ысқыштар (губка), суқұйғыштар, пластик тегештер, қақпақтар, шыныаяқтар, алжапқыштар, сүлгілер дайындау. Бұл әрекет үшін ысқыш қажет, біреуі сумен, екіншісі бос екі тегеш. Педагог балаларды ысқышты (губканы) суға	екіншісіне су құю әдісін көрсетіп, биіктігін өзгерте отырып, көңілді және шулы сарқырама жасау;	**(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** Екі қаздай жүрейік, Мойындарды созайық. (Бірінен бірі соң бір бағанда, мойынды созып жүру, екі қолды көтеріп, түсіріп, екі санның жағына соққылау) Қаздар дейді: Ға-ға-ға! Барайық біз базарға! (Сөздерді қайталап жүру) Базарға баруға болмайды, Шығыңдар көгалға! (Бағаннан шығып, алаңға шашырап жүгіру, шоқайып отыру, қолдармен тізені соққылау) Ахметова Д. **Еңбек тапсырмасы:** далаға алып шыққан ойыншықтарды жуу. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**

			батырып, содан кейін бос тегенеге сығып алуға шақырады. Бұл әрекетті суы бар тегештің суы таусылғанға дейін жасайды. Соңында балалар өздігінен көлшікті құрғатып, алып тастағандай болады. Көлшік туралы өлең жолдарын тауып, әрекет үстінде балаларға оқып беруге болады.		
Серуеннен оралу	**"Өз шкафыңды тап" дидактикалық жаттығуы.** Киімге арналған шкафтың не үшін керектігі, қалдай қолдану керектігі жайында айтып, таныстыру; заттық кеңістікті бағдарлай алу қабілетін қалыптастыру; шкаф, есік, сөре, ашу, жабу, қою, бүктеу, ілу сөздері арқылы балалардың сөздік қорын байыту және белсендіру.				
Түскі ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз".** Балаларға қасық ұстап үйрету жұмысын жалғастыру. **Ғажайып сәт.** Қуыршақ Дана топқа қонаққа келеді, ол көжені аузына шашыратпай апара алмайтындығына байланысты көйлегін үнемі былғатып алады екен. Балалар қонаққа "Алақай" деген балабақша өлеңін айтып "тыныштандырады". Содан кейін педагог балаларға сиқырлы қасықтарын алып, Данаға көжені қалай ішуге болатындығын көрсетуді ұсынады. Соңында Дана балаларға сабақ үшін алғыс айтады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**"Қоян" тақпақ-оятпағы.** Қоян, қоян, тұршы, Беті-қолыңды жушы. Айнаға қарашы,				

	Шашыңды тарашы. Әдемі көйлек киші, Бізге қонаққа келші. Содан кейін балалар аяқ киімдерін киіп, педагогпен бірге су қабылдау шаралары қабылдауға барады: "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. Жуса таза болады, Беті-қолың, маңдайың". Тақпақ-оятпақтың ырғағы баяу, жайлы. **Шынықтыру шаралары.** Дымқыл сүлгімен сүртіну. Түрлі дәстүрден тыс кедергілері бар денсаулық жолдарымен жалаңаяқ жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Қасықты оң қолға ұстау, ерінмен жайлап тамақтану, ересектердің көмегімен тамақтану дағдыларын қалыптастыру. «Аю анасы қонжықты қалай дұрыс тамақтануға үйретті» ойын жағдаяттары. «Алақай, алақай», «Катя біздің ақылды» тақпақ-жаттамақтары.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Құыршақ" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: ыдыс-аяқ түрлерінің атаулары туралы білімдерін бекіту, ыдыстарды мақсатты түрде қолдана білу дағдыларын қалыптастыру. Тамақ ішу мәдениетіне баулу. Киім атаулары туралы білімдерін бекіту. Балаларда дұрыс шешіну	**"Кір-қожалақ бала туралы" еретегіні мәнерлеп әңгімелеп беру.** Шығарма сюжетімен таныстырып, мәдени-гигиеналық іс-шаралардың маңыздылығы жайында түсіндіру, бейтаныс сөздерді есте сақтауға көмектесу. **Тақпақ-жаттамақ.** Суым-құрбым, Барлығының қолын	**Сумен тәжірибелер. Судың қасиеттері.** Мақсат-міндеттер: судың өміріміздегі маңызы туралы айту, судың қай жерде, қандай күйде болатындығын көрсету, су күйінің әртүрлілігі туралы айту. Су өте әртүрлі болады. Ол, сиқыршы сияқты, жаңбырға, шыққа, мұзға, қарға айнала	**"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: дәрігер еңбегі жайында ойын арқылы ұғымдарды қалыптастыру, жетілдіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Рөлдерді бөлу, алмастырғыш заттарды қолдана білу, ойынның логикалық	**"Тышқанға қонаққа барамыз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың құм және судың қасиеттері туралы білімдерін бекіту. Негізгі түстерді танып, атай білу қабілеттерін қалыптастыру. Жалпы және ұсақ қол моторикаларын дамыту. Қарапайым зерттеу қызметіне деген оң

	алгоритмі мен киімдерді дұрыс, ұқыпты бүктеу машықтарын бекіту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	жудың: Мадина мен Еңлікке, Қарлығаш пен Ерлікке. Қолдарымыз әдемі, тап - таза енді, Риза болып балалар, қуанып келді. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	алады. Су бұл - өзендер, көлдер, теңіздер. - Бірінші стақанда не бар? - Су. - Екінші стақанда не бар? - Сүт. Суы мен сүті бар стақанда қасықтар бар. Қасық қай стақанда көрінеді, ал қайсысында көрінбейді? - Суы бар стақанда қасықты көре аламыз, ал сүттен көре алмаймыз. - Неге? Су қандай? - Сүт қандай түсті? - Енді сиқыршы су бізге судың түсін анықтауға көмектеседі. (Педагог ақ парақты алып, алдымен сумен, содан кейін сүтпен салыстырады). - Сүт, қағаз сияқты, ақ, бірақ судың түсі жоқ. Су түссіз және мөлдір.	қорытындысына жету. Құралдары: ойынға қажетті ойын құралдары, киімдер. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Сиқыршы су туралы" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: судың өміріміздегі маңызы туралы айту, судың қай жерде, қандай күйде болатындығын көрсету, су күйінің әртүрлілігі туралы айту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	көзқарастарын қалыптастыру. Құрал-жабдықтары: құм-су, кілемше, қозғалмалы тышқан, бала саны бойынша кішкентай тышқандар, түрлі түсті қорапшалар, салғыштары бар бөшкешелер, өріктің сүйектері, ақ және қызыл асбұршақтың дәндері, үрме бұршақ, күнбағыс дәндері (пістелер), кішкентай тәрелкелер, қызыл және көк тегештер. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**

			-Балалар, бәріміз тегеш пен екі су құйғыш тұрған үстелге келейікші. Суқұйғыштар қандай түсті? (Жасыл және сары). Қазір мен сендердің қолдарыңа әр суқұйғыштан құямын. - Айтыңдаршы, жасыл суқұйғышта қандай су бар, ал сары түсте қандай бар? - Жасыл түсте - жылы су да, сарыда - суық. - Демек, су суық және жылы болуы мүмкін. - Сендер қандай су іше аласыңдар, ал қайсысын іше алмайсыңдар? - Қайнатылған, мөлдір. - Сиқыршы - су сендерге стақандарға қайнатылған су дайындап қойды. (Үстелде стақандарда қайнатылған су тұр. Балалар су ішеді.)		

			- Дәмі қандай су? (Дәмсіз.) - Судың иісі бар ма? Иіскейікші. - Жоқ, судың иісі жоқ. - Су кімге керек? -Адамдарға, құстарға, жануарларға, балықтарға, өсімдіктер мен жәндіктерге. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығулары.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөз үлгілерін мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. Көркем сөз. Су жайында білесің бе? Су болады барлық жерде! Көлшіктерде, теңізде,	**"Бұлт пен жаңбыр" тақырыбында сурет салу.** Мақсат-міндеттер: балаларға қарындашты дұрыс ұстауға, қиғаш және түзу сызықтар (жаңбыр) салуға үйретуді жалғастыру; кескіннің сыртына шығармай, ұқыпты бояуға үйрету. **(сурет салу)**	**"Мен және достарым" атты жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды достықтың жағымды белгілерін, достарының ерекшеліктерін бөліп көрсетуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**«Әуе шарлары» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері: ұсақ саусақ, қол моторикаларын дамыту: балаларға қарындашты қағаздан көтермей шеңбер салуға, қарындашты дұрыс ұстауға үйретуді жалғастыру. **(сурет салу)**	**Жұмбақтар шешкізу.** Жұмбақ. Аяғы жоқ жүреді, Сылқ-сылқ күледі. (Су) Жылт-жылт еткен, Жырадан өткен. (Су) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

	Мұхиттар мен көлдерде, Тіпті, өз үйімізде, Су ағатын шүмекте! Шатырдан ағып мұз болар, Тұман боп жер бетін басар. Шәйнек қайнап кеткенде, Бу болып одан шығар. Су болмаса шөлдейміз, Тамақ ішіп, жемейміз. Денемізді жуа алмай, Кір - кір болып жүреміз. Сусыз өмір жоқ мүлде, Соны достым білдің бе?! Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуенге дайындық	Мақсаты: жапсырмасы бар қапсырмалы аяққиімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-**				

	гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Менің достарым" тақырыбында әңгімелесу.	"Балабақша ережелері", "Достарының арасында өз-өзін қалай ұстау керек? " тақырыбында балалармен әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың бүгінгі әрекеттері, өткен күндері, жетістіктері жайында әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың тазалығы жайында әңгімелесу.	«Жазғы жайсаң күндер» фото көрме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	
Топ/сынып	**Кіші топ**
Тобы, топтың реттік саны, атауы	
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**
Педагогтің аты-	

жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**17.06. - 21.06.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Пульверизатордан бөлме өсімдіктеріне су бүрку". Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын қалыптастыру; өсімдіктерге деген қамқорлық сезімдеріне баулу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** ойын бұрышында өз орнында тұрмаған ойыншықтарға назар аудартып, аттарын атап орнына қою. Мақсат-міндеттер: : балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Оқу іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындаймыз.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға жауапкершілік сезімін дамыту, балаларды оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды дұрыс, ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** құмды бір жерге үйіп, құмсалғышқа апарып, салу. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу. **(еңбек дағдылары)**	**Табиғат бұрышындағы бақылау:** табиғат бұрышындағы өсімдіктердің күн сәулесі түсетін жерде тұратындығына ; күн адамға ғана емес, өсімдіктерге де қажет екендігіне; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:**

					жапырақтарды шүберекпен сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Құстардың дауысы" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға құстардың дыбыстары жайындағы түсініктерді беру, құстардың дыбыстарын еліктеуіш сөздер арқылы айтқызып, артикуляциясын жетілдіру. Балалар ересек адамның сұрақтарына сәйкес құстардың дауысына еліктеп, аталған құстың дауысын салып жауап береді. - Қарға қалай дыбыстайды? (Қарға қаркылдайды. "Қар - қар - қар" - дейді!) - Бұлбұл құс қалай	**"Әр құстың өз орыны бар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды әр құс түрінің бір өкілі туралы қысқаша әңгімелерден алынған мәліметтерді қолдана отырып жыртқыш, суда жүзетін, батпақты көлдерде өмір сүретін құстардың бейнелері бар суреттерді дұрыс таңдауға жаттықтыру. Барысы. Педагог кестеде бейнеленген құстар туралы шағын әңгімелер тыңдауға ұсыныс білдіреді. Құстардың	**"Қолда балапанды жасырайық" тренинг-ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды елестетуге, нұсқауларға еруге, көңілді көңіл-күйге бөленуге бейімдеу. Қолдарыңда кішкентай, әрі дәрменсіз балапан бар деп елестетіп көріңдер. Қолдарыңды алға созып, алақандарымызды жоғары көтереміз. Енді шынтақтарыңды бүгіп, өздеріңе жақындатыңдар. Біртіндеп бір-бір саусақтан алақандарыңды жәймен бүгіңдер, балапанды	**"Шұп-шұбар тауығым" ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс айтып, еліктеуге жаттықтыру. Барысы. Балалардың арасынан "Шұбар тауық" таңдалынып, басына маска-тақиясы кигізіледі. Жүргізушінің белгісі бойынша диалог басталады: - Шұп-шұбар тауығым, қай жаққа барасың? - Мен өзенге барамын. - Шұп-шұбар тауығым, онда неге барасың? - Су алуға барамын. - Шұп-шұбар тауығым, суды не қыласың?	**Үй құстары мен олардың балапандары бейнеленген иллюстрациялық суреттерді көрсету.** - Бұл не? - Бұл құстар қайда мекендейді? - Оларға кім қамқорлық жасайды? - Үй құстары ұша алады ма? - Адамдар үй құстарын не үшін ұстайды? **"Ненің балапандары?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй құстарының балапандары, олардың дыбыстауы жайында алған білімдерін бекіту;

	дыбыстайды? (Бұлбұл сайрайды. "Тёх -Тёх" - деген дыбыс шығарады.) - Торғай қандай дыбыс шығарады? (Торғай шырылдайды. "Шиық-шиық!" - дейді.) - Көкек қалай дыбыстайды? (Көкек: "Көкек-көкек" - дейді.) **(сөйлеуді дамыту, музыка)**	тұмсығының, аяқтарының құрылымын және қылықтарын сипаттағанда мұқият назар аударуларын сұрайды. Тұмсықтың құстардың өмірінде маңызды рөл атқаратынын айту. **"Ботқаны суытамыз" тыныс алу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тыныс алу мүшелерін жетілдіру; әдептілікке тәрбиелеу. Тыныс алу жаттығуы кезінде құстардың мамығын үрлеп жарыстырып көреді. **(дене шынықтыру)**	алақанның ішіне жасырыңдар, енді ақырын балапанға бірқалыпты және баяу тыныс алып, балапанды жылы демдеріңмен жылытыңдар. Енді алақандарыңды ашыңдар, сонда сендер балапанның қуанып ұшып кеткенін көресіңдер. Оған өкінбей, мұқаймай, күлімсіреп қарап қоя беріңдер. Себебі ол сендердің мейірімді қолдарыңа әлі де ұшып келеді. **(дене шынықтыру)**	- Балапандарға беремін. Олар әбден шөлдеді. Шиқылдап, су іздеді. Бүкіл көше естиді: - Шиық - шиық - шиық - шиық! "Бүкіл көше естиді: Шиық - шиық - шиық - шиық!" , - деген сөздерден кейін балапан болып тағайындалған балалар тауықтан қашып, шиқылдайды (Шиық - шиық - шиық - шиық!). Ал, ұстап алынған балаға қолын тигізіп, тауық былай дейді: "Құдыққа кеп, судан іш!". Ұсталынып қалған балалар ойыннан шығып отырады. Ойынды жаңа тауық таңдап, қайтадан қайталауға болады. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**	үй құстарының аналықтары мен балапандарын сәйкестендіре алуға жаттықтыру. **(сөйлеуді дамыту)**
Таңертеңгі жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы**				

	жаттығулар. (ата-аналарымен өткізуге кеңес беріледі) - Амансыңдар ма, менің кішкентай балапандарым! Ұйқыларыңнан ояндыңдар ма? (Оянып жатқан қимыл-қозғалыстар келтіреді.) Керіліп, созылдыңдар ма? (Аяқтарының ұштарына тұрып, керіліп, созылады.) Жуындыңдар ма? (Иә.) Қалай жуындыңдар? (Беті-қолдарын, құлақтарын жуғандай қимыл көрсетеді). Қандай тап-тазасыңдар! Қандай әдемісіңдер! Қарасаң көз тоймайды! Мен, сарышымшық анамын, сендердей тамаша балапандарды көргенімен қуанамын! Балапандар, өз ата-аналарың жүгіріп барыңдар, құшақтасып, жаттығу жасауға шақырыңдар! Аналар да, Әкелер де өз балапандарының денсаулықтары жақсы, мықты болғанын қалайды! Ата-аналар балалардың қолдарынан ұстап, әуенмен ілесіп, адымдап жүредеді. Шымшықтарым, шымшықтарым, Тату, адал құстарым. Балалармен адымдайды, Денсаулықты сақтайды. Құстар былай өседі, Аяқ ұшымен жүреді. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсаты: балаларды ас қабылдау кезінде қолдайтын, эмоционалды жағымды орта туғызу. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аударып, жылы	**"Дәрумендер дегеніміз не?" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: дәрумендердің адам ағзасына тигізер пайдасы туралы білім беру; "денсаулық", "дәрумендер" деген	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы	**Құстар туралы тақпақтар.** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың жаздағы тіршілігі жайындағы түсініктерін нығайту; құстарға аяушылықпен	**"Қимылдарға қарап, нені көрсеткенімді айт?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға ым-ишара арқылы іс-қимылды түсіне білуге машықтандыру;

	шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қане, достар қуанайық. Қуанайық құстарға да, Күнге де, (Балалар қолдарын жоғары көтереді) Қуанайық жымың қаққан көздерге. (Бір - біріне қарап жымияды) Бүкіл әлем қуансын бізбен бірге, (Қолдарын екі жаққа қарай ашады) "Қайырлы таң!" деп, айтамыз біздер Сізге! (Барлығы қол ұстасады) "Қайырлы таң!" ата-анамыз, Сіздерге! "Қайырлы таң!" қалады тағы бізбенен! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	түсініктермен таныстыру; көкөністер мен жеміс - жидектер туралы білімдерін бекіту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қайырлы таң! Жаңа күн құтты болсын! Мейірім мен жылулыққа орта толсын! Жақсы бастап күнімізді қарсы алайық, Көп жұмыс бітірейік, шаршамайық! Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	қарауға баулу. Келіп көктем құстары, Бау-бақшада ән салды. Оларды жас достары Ұя жасап қарсы алды. Құс ұясын бұзбаңдар, Балапанын алмаңдар. Құстар біздің досымыз, Обалына қалмаңдар. Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды Құс өкпелеп кетеді Бақшамызға қонбайды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Ақ мамықтай балапан" Мақсат-міндеттер:	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Құстар біздің досымыз" Мақсат-міндеттер:	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Құстарға жем салайық" Мақсат-міндеттер: Құстар туралы	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Құс үйі" Мақсат-міндеттер: Сипаттама бойынша затты табуды	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Орманда" Мақсат-міндеттер: Музыка мен қимылдардың

	Балаларды гимнастикалық орындықтың үстімен еңбектеу іскерліктерін пысықтау; еңбектеу кезінде дене тепе-теңдігін сақтау; еңбектеу техникасының тәсілдерін дамыту; құрсаулармен орындалатын жалпы дамыту жаттығуларын жасау; судың қасиеттері туралы білімдерін толықтыру.	Жалпы құстар туралы, олардың тіршілігі мен пайдасы туралы мағлұмат беру;б алалардың белсенділігін, қызығушылығын, сөздік қорын, ой – өрісін дамыту; құстарды қорғауға, қамқоршы болуға, табиғатты сүюге тәрбиелеу.	түсініктерді дамыту; желімді қылқаламмен алып, дайын пішіндерге желімді жағу, сүлгіні қолдана білу қабілетін қалыптастыру; балаларды дайын пішіндерден құс бейнесін құрастырып, қағаз бетіне жапсыруға үйрету (сопақша, дөңгелек, үшбұрыш, тіктөртбұрыш); қолдың ұсақ моторикасын, құстардың әнін тыңдау және есту қабілеттерін дамыту; табиғат пен құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәрбиелеу.	үйрету,сөйлеу және тыңдау қабілеттерін дамыту,үйді құрылыс материалынан тұрғыза білу,қоршаған әлемге құрметпен қарауды тәрбиелеу.	тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту. Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуден қуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуар таңдауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін дамыту.
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Үлескеге ұшып келген құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Құмсалғышта ойнаймыз. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты:	**Масалармен танысу. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: балаларды	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: жаңбыр	**Құстарды бақылау (қарғалар, торғайлар, көгершіндер) (қоршаған ортамен таныстыру,**

	Мақсат-міндеттер: құстардың қимыл-қозғалыстарына назар аударту: жүреді, секіреді, ұшады. Шалшық сулардан қалай су ішіп, қалай жем шоқитындарын бақылау. **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікті бағдарлай алу және бір - бірімен қақтығыспай топта қозғалу қабілетін дамыту; белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп келе жатып секіруге жаттықтыру. **“Бедерлі жолдармен” ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: асфальтта сызылған бедерлі сызықтармен жүруді жаттықтыру. Балалардың далаға алып шығатын	балалардың қоршаған әлем туралы түсініктерін қалыптастыру. Құмның қасиеттерімен таныстыру. Ойын барысында құрдастарымен тіл табыса білуге тәрбиелеу (ойыншықтармен бөлісу, кезектесіп ойнау, жанжалдарды бейбіт жолмен шешу). **Әңгімелесу.** Біздің құмсалғышымыз қандай керемет! Ондағы құм сары, таза. Кім құмсалғышта ойнағанды ұнатады? Егер күн қатты ысыса, онда құм құрғақ болады. Мұндай құмды құюға болады (педагог құмның пластмас диірменшеден қалай айналдыратынын көрсетеді) немесе құмды илеуіштен	жәндіктермен (маса) таныстыруды жалғастыру; байқағыштық қасиеттерін дамыту; қоршаған ортаға деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. **Әңгімелесу.** Балалар, сендерді масалар шағып көрді ме? Масалар қандай болады? Педагог балаларды масалар туралы әңгімелесуге, оларды сипаттауға шақырады. Сөйлемдерді дұрыс құрауына үлкен мән беру маңызды. Бақалар мен қарлығаштар масалармен қоректенеді. Олар бізді масадан құтқарады. Егер мүмкіндік болса, далада балаларға масалар мен басқа да жәндіктердің суретін салуға қағаз бен	және найзағай сияқты құбылыстарды түсіндіру. Найзағай фотосуретін көрсету. Қатты жауын болған кезде, найзағайдың алдында аспанды ауыр бұлт жауып, қатты жел соғады. Жел ағаштарды қатты шайқайды. Айналаның бәрі біртіндеп түнеріп кетеді. Құстар айқайлап ұшып, жасырынып қалуға тырысады. Күн күркіреп, найзағай жарқылдайды. **Жұмбақ.** Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдап дабылын ол қағып тұр. (Найзағай) Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдатып дабылын ол қағып тұр. От жағып, дабыл қағып тұрғанында,	**сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: құстар туралы жалпы түсінік қалыптастыру**.** **Көркем сөз.** Тереземнің алдына, Түрлі құстар кеп қонды. Ақырын жақын келіп ем, Пыр етті де жоқ болды. **"Торғайлар мен машина" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүруге және жүгіруге ынталандыру; құстардың қимылдарына елкітеуге бейімдеу; бірлесіп ойнауға машықтандыру. **Дене шынықтырудан жеке дербес жұмыстар.** Мақсаты: балаларды көлбеу тақтайдың бетімен жүруге, бастың арт жағынан

	материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері. Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген қуыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	илей аласыңдар (Көрсетеді.). Сендер құмды мөлдір пластик бөтелкеге құю аласыңдар (көрсетеді). Құрғақ құмның үстінде жалаңаяқ жүгірген жақсы. Бірақ бір-бірлеріңе құм лақтыруға болмайды. Себебі, біреудің көзіне кіріп кетуі мүмкін! Егер біз күрек алып, құмды қаза бастасақ, біраз қазғаннан кейін қою қоңырқай құм шығады. Ол дымқыл болғандықтан сондай болады. Мұндай құмды төге алмайсыңдар. Қараңдаршы. Ол кішкентай кесек - кесек болып түседі. Мұндай құмнан біз түрлі қалыптардың көмегімен торттар, қалыптар, пироженыйлар жасай аламыз (қалыптардың көмегімен педагог	бояулар (қарындаштар, балауыз қарындаштар) тарата аласыз. Масалардың суретін салу. **"Құпияшалар" құмсалғышта ойнайтын ойындар.** Ойын күрделендіріліп ойнатылады. Бірнеше балаға түрлі - түсті текшелерді құпия түрде жасырып қою ұсынылады. Қалған балалар мұқият іздеп, тауып алулары керек. **"Қуыспақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша, қуғыншыдан қашып жүгіруге бейімдеу; күш-жүгерін, кеңістікті бағдарлай білу қабілетін дамыту. Балалар қуыспақ ойнағанды өте жақсы көреді. Ойын ойнатылмас бұрын ересек адам алдын-ала жұмыс жүргізу	Сабалап төмен қарай су ағып тұр. (Жаңбыр, найзағай) **"Аюдың орманында" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: бір-біріне қақтығысып қалмай жүгіруге үйрету. **"Сабалақ күшік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалалардың ойын мәтініне сәйкес қимылдау, қозғалыс бағытын тез өзгерте алу, ұстап алушының қолына түсіп қалмай, бір - бірін итермей жүгіре алу қабілеттерін дамыту. **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай	лақтыруға жаттықтыру, балаларды батылдық пен ептілікке тәрбиелеу. **Еңбек тапсырмалары:** құмдарды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа әкеліп төгу. Мақсаты: қарапайым еңбек тапсырмаларын орындай алуға үйретіп баулу.

		көрсетеді). Енді өзіміз түрлі пішінді қалыптарды алып, мүсіндеп көрейікші! **"Ұядағы құстар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды түрлі бағытта жүгіруге жаттықтыру, тәрбиеші белгісін ести білу, кеңістікті бағдарлай білу біліктіліктерін дамыту. **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы.** Мақсаты: балаларда нысанаға дәлдеп ата білу, ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту; **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай	керек: ойын шартын түсіндіріп, жүгіруге арналған аймақты белгілеп беруі керек. Негізгі қимыл - қозғалыс түрлері бойынша жеке жұмыстар. **"Сол жақ", "Оң жақ" түсініктері туралы білімдерін бекіту.** Ересек адам былай дейді: - Масалар оң жақ құлақтың түбінде! Алақанмен ұстап ал. Хоп! Масалар сол жақ иық тұсында! Алақанмен ұстап ал. Хоп! Масалар оң жақ иық тұсында! Алақанмен ұстап ал. Хоп! **"Масаны ұстап ал!" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларда қозғалысты көзбен көру белгісімен үйлестіре алуын дамытып, балаларды секіруге жаттықтыру, бір орнында секіру	киіндірілген қуыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы – серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсаты: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу.	

		киіндірілген қуыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы** – серуеннен кейін ойыншықтарды жуу. Мақсаты: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу.	дағдыларын қалыптастыру. **"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балаларды дәрігердің қызметімен таныстыру, медициналық құралдардың аттарын бекіту. Балаларға ойын жоспарын жүзеге асыруға үйрету. Екі кейіпкермен (дәрігер - науқас) өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру; алмастыратын ойыншықтармен дербес ойын кезінде өзі үшін де, ойыншық үшін де рөлін сомдау. **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер,		

			сыпырғыштар, зеңбілдер, қалыптар, қағаздар мен қарындаштар.. **Еңбек тапсырмасы – серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсаты: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу.		
Серуеннен оралу	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты. "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу.** Мақсаты: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады.				
Түскі ас	Дастархандағы тағамға назар аударту; үстел басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетін енгізуге бағытталған жеке жұмыстар; этикет ережелері. **Көркем сөз.** Қолға қасық, нан алайық, Түскі асты тауысайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқыға жатып, тәтті ұйықтауына жағымды жағдай туғызу. Көркем сөз оқу**:** "Бесік жыры" (халық ауыз әдебиеті). **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ: "Қанаттарымызды күнге жылытайық".** Балалар шалқасынан жатады, қолдары жандарында; қолдарын жоғары көтеріп, "жылынайық" деп айтады да, қайта түсіреді. **"Аяқтарыңды жасыр" жаттығуы.** Балалар шалқасынан жатады, аяқтарын жоғары көтеріп, "аяқтарыңды жасыр" деп, аяқтарын қайтадан кереуетке жайлап түсіреді. **Кереуеттерінің жандарынан жүру.** Алтын айдарлы әтеш,				

	Адымдап келе жатыр. Балапандарын қуып, Қораға қамап жатыр. Қос аяқпен бір орында және алға қарай жылжып секіру. Қолдар еркін. **Шынықтыру іс-шаралары.** Дымқыл шүберекпен сүртіну, ысқылау. Дәстүрден тыс әр түрлі кедергілері бар денсаулық жолдарымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Балалардың назарын алдарындағы асқа аудару; дастархан басында отыру және тамақтану мәдениетін тәрбиелеу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Қуыршақ Данаға суық тиіп қалды" дидактикалық ойыны. Тақпақ-жаттамақ.** Қол орамал қалтады, Мұрын сүртіп алуға. Балалардың мұрындары, Қайта таза болуға. Балаларға жөтеліп,түшкірген кезде ауыздарын қолорамалмен жабуға үйрету, алдыңда біреу тұрса, теріс қарау керек. Балалардың қолорамалды немесе бір реттік орамалдарды қолдана алу дағдыларын тәрбиелеу. **"Құс"**	**"Құстар" тақырыбында презентация (интербелсенді тақтада).** Мақсаты: балалардың құстар туралы түсініктерін жалпылау, нақтылау: барлық құстардың тұмсығы бар, денесі қауырсынмен қапталған, екі қанаты, екі аяғы бар, жұмыртқадан балапандары шығады. **"Бөліктерден бүтін жұмыртқа жина" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ұсақ төрт бөліктен тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру;	**"Құс" қыстырғыштармен ойыны.** Мақсаты: балаларды қысқыштармен жұмыс жасауға бейімдеу, ұсақ қол моторикасын, ой-қиялын дамыту. Құсқа қыстырғыштардан тұмсық, аяқтары мен әдемі құйрық шығатындай етіп қыстырып берейік. **"Шағала" көзге арналған жаттығуы.** Мақсаты: көздің көру қабілеттерін жетілдіру, босаңсыту мүмкіндіктерін ашу. Қараңдар, бұл теңіз құсы шағала ғой! Ол	**"Біздің әтеш шақырмайды" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: театр өнері арқылы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту. Міндеттері: кейіпкердің эмоционалды жағдайын мимика, ым-ишара арқылы беру қабілетін қалыптастыру; сөздік қорын байыту; қарым-қатынас дағдыларына тәрбиелеу. Алдын-ала жұмыс: ертегі ойлап табу, өлеңдер мен әндерді қосу, іс-әрекеттердің кезектілігін талқылау.	**"Үйшік" ертегісі (ертегі терапиясы технологиясы).** Мақсаты: балаларға таныс ертегінің мазмұнын еске салу, қиялын және ерікті зейінін дамыту. Балалардың ішкі әлемін байыту, балалардың қарым-қатынасындағы кедергілерді жеңу бойынша жұмыс жасау. «Үйшік» ертегісін оқу, ертегіге байланысты иллюстрацияларды қарау, балаларға ертегі көрсету (қуыршақ театры), ертегі кейіпкерлерімен

	тақырыбында қағаздан құрастыру. Құстарыңның бастарының екі жағынан қара ермексаздан бір-бір көзден жапсырып қойыңдар. Сосын құстың денесінің екі жағынан бір-бір қанаттан жапсырыңдар. Жұмыс соңынан кейін жасаған бұйымдарымен ойын ойнап, құстың атынан сөйлеп, құсты таныстырады.	ойлау, қабылдау, зейін, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Бұл жұмыртқа шағылған. Оның ішінен балапан шыққан. Өсіп, жетілген соң жұмыртқаны жарып, шықты. Қане, жұмыртқаның бөліктерін біріктіріп, жинап көрейікші. Бөліктерден бүтін жұмыртқа жинап көрейікші.	қалай ұшатынын көзімізбен ғана қарап отырайық. Шағала жоғары ұшты. Шағала солға ұшты. Шағала төмен қарай ұшты. Енді оңға ұшты. Толқындардың үстімен айнала ұшты.	Материалдар: Әтеш, Үйрек, Ешкі, Қыздың костюмдері. Ойыншық құрт (жіп), бір бума құрғақ шөп, шелек, шайнек, кесе, кептірілген итмұрын жемісінің шай қорапшасы.	ойнау, жабайы аңдар, олардың тіршілік ету ортасы туралы әңгімелеу. Құрал-жабдықтар: "Үйшік" қуыршақ театры, аңдардың тұрғылықты мекен жайы бейнеленген суреттер, резинадан жасалынған ойыншық аңдар, жануарлардың санына сәйкес әр түрлі түсті геометриялық пішіндер, қағазға жапсырылған шаршы және үшбұрыш, желім, аудиожазбалар.
Балалармен жеке жұмыс	**Артикуляциялық жаттығу. "Не қалай дыбыстайды?"** Мақсаты: үй жануарлары мен олардың төлдері туралы түсініктерін қалыптастыру, дауыстарын ажырата алу. Құралдары: үй жануарларының	**"Көлік жүргізушілері" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыру. Балаларды ойын арқылы қарым-қатынас орнатуға үйрету. Екі кейіпкермен өзара әрекеттесу қабілетін	**"Бір және көп" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйлестіруге машықтандыру. Ұзақ - ұзақтар - ұзақтарды. Құс - құстар - құстарды. Тырна - тырналар -	**Артикуляциялық жаттығу. "Әтештер".** Мақсаты: етістіктің мағынасын білдіретін іс-әрекетпен байланыстыру. Ойын барысы. Ересек адам өлең оқиды, ал балалар өлеңде айтылған әтештерді бейнелейді.	**Бейнелеу өнері бұрышындағы бірлескен іс-шаралар.** Апта тақырыбы бойынша жеке жұмыс (мүсіндеу, сурет салу). **"Ұялардағы жұмыртқалар" дидактикалық жаттығуы.** Мақсаты:

	суреттері.	қалыптастыру (жүргізуші - жолаушы). Балаларды белгілі бір рөл үшін өз атрибуттарын табуға талпындыру. Еңбек тапсырмасы: ойын сөресіне заттарды жинастырып, қалпына келтіру - еңбек дағдыларын тәрбиелеу.	тырналарды. Қараторғай - қараторғайлар - қараторғайларды. Қаз - қаздар - қаздарды. Үйрек - үйректер - үйректерді. Қарлығаш - қарлығаштар - қарлығаштарды. Аққу - аққулар - аққуларды. Көкек - көкектер - көкектерді. Ұя - ұялар - ұяларды. Жұмыртқа - жұмыртқалар - жұмыртқаларды. Балапан - балапандар - балапандарды.	Әтештер айбарланды, Төбелеспей, ойланды. Айбарланса қаттырақ, Қауырсыннан айрылмақ. Қауырсыннан айрылса, Қайтіп айбар шақырмақ? (В. Берестов. Петушки. Өлеңін аударған: Тусипжанова-Шагирова А.	балалардың көзбен қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, міне, сендердің алдарыңда ұялар. Оларды санайықшы. - Суретте қанша ұя бар? Екі ұя. - Ал ұялар бірдей ме, әлде әртүрлі ме? Әртүрлі. - Бір ұя үлкен, екіншісі кішкентай. Үлкен ұяны көрсет. Кішкентай ұяны көрсет. - Бір санын бір жұмыртқа салынған ұяның астына қоямыз, ал екі санын қай ұяның астына қоямыз? - Екі жұмыртқа салынған. Дұрыс. Құралдары: жұмыртқалардың суреттері, сандар.
Серуенге дайындық	Мақсаты: жапсырмасы бар қапсырмалы аяққиімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы" тақырыбындағы кеңес..	"Балабақшаның күндізгі режимі сияқты үйде де баланың жағдайын жасау" тақырыбында ата-аналарға кеңес.	"Баланы қалай дұрыс сөйлеп үйретуге болады?" тақырыбында ата-аналарға кеңес..	"Денсаулықты сақтау өмір салтын сақтауға бағытталған отбасылық дәстүрлерә сұрақ-жауаптар.	Көрмелер: "Құстар күні", "Құстар - біздің досымыз" жылжымалы папкалар.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	
Топ/сынып	**Кіші топ**
Тобы, топтың реттік саны, атауы	
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**
Педагогтің аты-жөні	
Жоспардың құрылу	**24.06. - 28.06.2024ж.**

кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)					
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Кеңес: "Алғашқы мәдени дағдылар мен әдеттерін тәрбиелеу".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** дымқыл шүберекпен орындықтың шаңын сүрту. Мақсаты: балаларды қарапайым еңбек әрекетін орындауға араластыру.	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: топ алаңқайын сыпыру.** Мақсаты: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Асхана бойынша еңбек тапсырмалары.** Мақсаты: қарапайым тапсырмаларды орындауға үйрету.		**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы, бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсаты: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, өсімдіктерге күтім жасау.	**Еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру:** ойын бұрышындағы өз орнында тұрмаған ойыншықтарға назар аудару, оларды атап, орындарына жинау. Мақсаты: балаларды еңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.
	Таңғы сәлемдесу. Жарқырап күн де ашылды, Айналаға гүл шашылды. Қайырлы күн! Біз еңбекқор баламыз!	**Саусақ жаттығуы. "Жаз".** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды		**"Бір-екі белгі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін дамыту. Балалар қатарға тұрады. Тәрбиеші	**Ойын "Пирамиданы құраймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың позитивті көңіл-күйі болуына жағдай

	Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Мақсат-міндеттер: сәлемдесу рәсіміне дағдыландыру; дағымды эмоцияларды дамыту. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтармен бөлісіп, тату ойнауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	эмоцияларды дамыту. Нұр тұнып құлпырып, Айнала жайнады. Тұр күнге ұмтылып, Алма ағаш сайдағы. Өзен жай ағады, Балауса жағасы. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. Көгалда ойнадық, Асыр сап күн ұзақ. Гүл тердік,ойнадық, Жарқын жаз қызық-ақ. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**		бір белгі береді (ысқырық немесе шапалақ), ойыншылар бір қолдарын жоғары көтереді, екі рет белгі бергенде — бірден екі қолдарын көтереді. Белгіні аралас береді: бір белгіні бірнеше рет беруге болады, ал кейін екі белгіні. Ойын соңында тәрбиеші ең зейінді балаларды атайды. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды кішігірім топпен бірігіп ойнауды үйрету. **(дене шынықтыру)**	жасау; ұсақ қол моторикасын, қабылдауды, ойлауды дамыту. Түрлі-түсті шеңберлерден, Пирамида құраймын, Ең үстіңгі түсті алып, Қайта кілемге шашамын. **(сенсорика, сөйлеуді дамыту)**
Таңертеңгі жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, дыбыстау артикуляциясына жаттығу, ойындық уқалау элементтерімен таңғы жаттығу.** Күн сәулесін шашады, бізді серуенге шақырады. Қандай жақсы, нұрлы күнде доспен бірге жүруге. **Тәрбиешінің артынан жүру 10 сек.** Күн алыста, биікте Күнге қарай созылып, жүгіреміз біз бірге. Тәрбиешінің артынан жүгіру 8 сек. **Шынықтыру және дамыту жаттығулары «Күнмен ойнаймыз».** **1. «Алақанымызды жылытамыз»** Күн сәулесін шашады,				

	Алақанымызды жылытады. Б.қ. – Қолды алдыға, алақанды жоғары – б.қ. – 4 рет. **2. «Күн сәулесін іздейміз»** Күн сәулесі көрінді-айнала жарыққа толды, Күн сәулесі көріңді-айнала көңілді болды. Б.қ. – аяқты алшақ қою, қол белде. Оңға бұрылу – б.қ, солға бұрылу – б.қ. – 2 рет **3. «Күнге қуанамыз»** Күнге бәрі қуанады. 5 рет Б.қ. – Бір орында екі аяқпен секіру. Міне ойын аяқталды! Ал енді таңғы асқа барайық. Тәрбиешінің артынан жүру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балаларды ас қабылдау кезінде қолдайтын, эмоционалды жағымды орта туғызу. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Достық күлкіден басталады…» ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге баулу; достыққа тәрбиелеу. Шеңбер құрып тұрған балалар, қолдарынан ұстайды, көршісінің көзіне қарап, үнсіз ең	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем, саған көк		**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге баулу; қоршаған объектілерге деген қызығушылықты арттыру. Сәлем, саған көк аспан! Сәлем, саған күн нұры! Сәлем, саған Жер-	**«Достық күлкіден басталады…» ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге баулу; достыққа тәрбиелеу. Шеңбер құрып тұрған балалар, қолдарынан ұстайды, көршісінің көзіне қарап, үнсіз ең

	мейірімді жымияды. Ал тереземізден күн қарап тұр! Қараңдаршы, күн терезеден қарайды, сәулесін шашады? (Балалармен бірге өлең оқу, қимылдарды мәтін сөзіне сәйкес орындау.) Күн терезеден қарайды, Бізге шуақ шашады, Біз шапалақ соғайық, Күнді қарсы алайық! - Жарайсыңдар, балалар! Қане, сендер бүгін күні бойы жыламай, бір-бірлеріне қарап жымиып жүріңдер және тату ойнаңдар!	аспан! Сәлем, саған күн нұры! Сәлем, саған Жер Ана! Біз ерте тұрдық, Сендерге сәлем бердік!		Ана! Біз ерте тұрдық, Сендерге сәлем бердік!	мейірімді жымияды. Ал тереземізден күн қарап тұр! Қараңдаршы, күн терезеден қарайды, сәулесін шашады? (Балалармен бірге өлең оқу, қимылдарды мәтін сөзіне сәйкес орындау.) Күн терезеден қарайды, Бізге шуақ шашады, Біз шапалақ соғайық, Күнді қарсы алайық! - Жарайсыңдар, балалар! Қане, сендер бүгін күні бойы жыламай, бір-бірлеріне қарап жымиып жүріңдер және тату ойнаңдар!
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жарқыраған күн" Мақсат-міндеттер: Балаларды сапқа тұрғызып, бірінің артынан бірін қолдарындағы түрлі-түсті жалаушаларын желбіретіп жүргізу,	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Түлкі мен бөдене" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі нелер туралы айтылғанын, мазмұнын түсіндіру; ертегінің қалай басталып, немен		**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Күн сәулесін сыйлайды" Мақсат-міндеттер: Гуашьпен сурет салу дағдысын бекітуді жалғастыру; балаларды дәстүрден тыс "саусақпен салу" көркем техникасы	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Күнге саяхат" Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту; өз бетінше шешім

	шашырай жүгіріп кіру жаттығуларын орындату; балаларға арналған баскетбол доп салғышына жоғары секіріп, қолды жеткізуге және жоғары секіру кезінде денені кеңістікте ұстай отырып, көздеген нысанадағы затқа жете білу техникасын жетілдіру.	аяқталғанын аңғарту; байланыстыра сөйлеуге үйрету, тілдік қорларын молайту; бір-бірін сыйлауға, кішіпейілдікке тәрбиелеу. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Сары түсті елге саяхат" Мақсат-міндеттер: Сары түстер туралы білімдерін бекіту, көптеген заттардың күнге ұқсайтындығы туралы түсінік беру; балалардың педагогты тыңдау қабілетін, ұсақ мотрикаы, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту.		арқылы түзу сызық салуды үйрету; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; жағымды эмоция орнату; ұқыптылыққа, табандылыққа, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге тәрбиелеу.	қабылдау мүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту.
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Үлескені бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту,**	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту,**		**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**

	көркем әдебиет) Мақсат-міндеттер: балаларды балабақша ауласындағы ойын алаңымен таныстыру; серуенге ынталандыру. Серуенге арналған ойын құрал-жабдықтарын таңдау; балалармен жеке әңгіме. Достықта өмір сүреміз, Балабақшаға келеміз, Әрқайсымыз әрине, Өз үлескемізді білеміз! **"Тығылмақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша жан-жаққа жүгіруге баулу; шапшаңдыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. Санамақ арқылы бір бала тығылған балаларды іздеуші болып тағайындалады. Ал, басқалары тығылады. Тәрбиеші 10-ға дейін	**көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды күннің қалай көңілді, жарық жарқырайтынын байқауға жетелеу; балалардың қуаныш сезімін ояту, өз ойын ым-ишарамен, сөзбен жеткізе білу; жарық, нұрлы, көңілді — сын есімдері арқылы сөздік қорларын кеңейту. Бақылаудан кейін айнаның көмегімен (ойын жабындысының қабырғасында) күн сәулесімен ойнау. **Өлең оқу:** Шуақтары тарайды, Тереземнен қарайды. Еркелетер аймалап, Сәуле шашар арайлап! **Еңбек тапсырмасы: гүлді баптау, топырағын қопсыту.** Мақсат-міндеттер: гүлді өсіре білуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір		**сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешімен бірге ауа-райы жағдайын анықтауды (күн жарқырап, тез тоқтайтын, жаңбыр жауып тұр. Аспанда үлпілдек, ақ бұлттар қалқып барады) үйрету . **Қимыл-қозғалыс ойыны: “Күн мен жаңбыр”.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне соғылмай, жан-жаққа шашырап жүру мен жүгіруді, тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуді үйрету. **Тақпақ-жаттамақ айту: “Жаңбыр”, ойын қимылдарын орындау.** Мақсат-міндеттер: кішігірім шығарманы оқу, ойын қимылдарымен сүйемелдеу. **Еңбек тапсырмасы:**	**сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды қылқан жапырақты ағаштар мен жапырақты ағаштардың ұқсастығы мен айырмашылығын көруді үйрету. **“Бір, екі, үш – шыршаға қарай жүгір” дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ағаштарды ажырату, белгі бойынша әрекет етуге бейімдеу. **"Торғайлар мен машина" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүруге және жүгіруге ынталандыру; құстардың қимылдарына еліктеуге бейімдеу; бірлесіп ойнауға машықтандыру. Өз бетімен еркін

	санап болғанша, іздеуші бала көзін жұмып тұрады. Осы сәтте қалған балалар тығылып үлгерулері керек. Бірінші болып табылған бала, іздесуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасын таба береді. **Еңбек тапсырмасы: орындықтардың үстінен құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Ойын алаңындағы ойын құрылғыларымен таныстыру; еркін ойындар.** Ойыншықтарды аламыз, Құмсалғышқа барамыз, Тату-тәтті ойнаймыз. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен ойындар.**	бөлшегі екенін түсіндіру; қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. Құралдары: қолғаптар, ойыншық қопсытқыштар. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша қимылдауға баулу; жан-жаққа тарап жүгіруге ынталандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. - Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады! Балалар сигнал бойынша бүкіл алаңда жүгіріп жүреді. - Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер! Балалар сигналды естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, белгілі жерге жиналады. - Күн шықты!		**орындықтардың үстінен құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	ойын әрекеті: шығарылған материалмен ойындар. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларға қарапайым еңбек дағдыларын меңгерту. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.

		Барыңдар, серуендеңдер! Ойын тағы бір рет өткізіледі. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.			
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін реттілік сақтай отырып шешінуді, киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыруды, қол жууды үйрету. **Көркем сөз.** Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуамын мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А.				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Қасықты дұрыс қолдануды үйрету, нанды үгітпеу, ауызды жауып шайнау. Ересектерге алғыс білдіруді үйрету. Астың қасиеттері жайлы түсініктерін қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың атауларын бекіту. **Көркем сөз.** Қасық, нанды алайық,				

	Ауқаттанып алайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Белгілі шараларды: дәретханаға бару, жуыну, киімдерді бүктеу, тыныш ұйқы,сақтай отырып, өз бетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. **Ұйқытатпақ.** Жастыққа басынды қоя ғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**"Күннің оянуы".** "Күн осылай оянады" — б.қ.: жүресінен отыру, қолды төмен түсіреді. (Баяу тұру, қолды әр сөзге алдыға, жоғары). "Жоғары, жоғары, жоғары "— б. қ.: тігінен тұрып қол екі жаққа. (Денені төмен еңкейту, қол тізеде, б.қ. келу) "Түнге қарай күн батады" — б. қ.: дәл солай. (Жүресінен отыру, қолды түсіру). "Төмен, төмен, төмен" — б.қ.: жүресінен отыру, қолды түсіреді. (Басты төмен - жоғары - төмен еңкейту). "Тамаша, тамаша" — б. қ.: тұрып. (Қол шапалақтау). "Күн күлімдеді" — б.қ.: тұрып, қол белде. (Денені оңға-солға бұру). "Ал күн астында біз тамаша өмір сүреміз" — б. қ.: дәл солай. (Бір орында бір жаққа айналу, ал кейін екінші жаққа). (2 рет қайталау) жолдарымен жүру. "Денсаулық" (Бедерлі тақтай, уқалау жолақшалары, шөптер). Мақсаты: алғашқы мәдени-гигиеналық дағдыларды орындауға жаттықтыру. **"Мөлдір су"** Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. Жуса таза болады, Беті - қолың, маңдайың. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Балалардың назарын алдарындағы асқа аудару; дастархан басында отыру және тамақтану мәдениетін тәрбиелеу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті,	**“Тауып алда, ата” дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің сөздік	**“Күннің көзінде ме, әлде көлеңкеде жылы ма?” дидактикалық ойыны.**	**“Отбасы” сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың өз бетінше ойынға	**Саусақ жаттығуы. "Жаз келді".** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын	**"Күнге не ұқсайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:

кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	нұсқау бойынша заттарды тауып атау біліктіліктерін дамыту; олардың түсін, пішінін, көлемін атауға бейімдеу. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**	Мақсат-міндеттер: ұстап сезу арқылы температуралық қалыпты анықтауды дамыту. Мысалы: құм, асфальт, тастар. **(математика негіздері)** **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтарын бөлісіп, тату ойнауға үйрету; бесік арбаны жүргізу және бір-біріне соғылмай доппен абайлап ойнау. **(дене шынықтыру)**	қажет ойыншықтар мен құрал-жабдықтарды таңдау алу қалауларына ықпалдасу, алмастырғыш заттарды қолдануға бейімдеу; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	жетілдіру; сөйлеуде артикуляцияны қалыптастыру. Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Жаз айлары: маусым, шілде және тамыз! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	балалардың күн, оның пішіні, түсі жайлы білімдерін бекіту, есте сақтауларын, логикалық ойлауларын дамыту. «Күннің суретін сал» дидактикалық жаттығу. Техникалық дағдыларын дамыту. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке жаттығу: "Тамшы қалай сыңғырлайды".** Мақсат-міндеттер: балалардың ырғақты есту қабілеттерін дамыту. Музыкалық аспапта ойнау. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс. **(музыка)**	**"Жаз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалармен жаздың ерекшеліктерін бекіту; зат есімге сын есімге сөз таңдауға үйрету; тілдерін, есте сақтауларын дамыту. Құралдары: жаз туралы суреттер (пейзаж, сюжет).	**"Қояндар сияқты секіреміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: баланы алға қарай қозғалып, секіруге машықтандыру. **(дене шынықтыру)**	**"Пішін мен түс" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер мен заттардың пішіні жайлы білімдерін бекіту. **(математика негіздері)**	**"Биік - аласа" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды өзіне қатысты дұрыс белгілеуге жаттықтыру, кеңістікті бағдарлауды дамыту. **(математика негіздері)**

		(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)			
Серуенге дайындық	Мақсаты: жапсырмасы бар қапсырмалы аяққиімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Балаларға арналған қауіпсіздік ережелері. Жолдағы қауіпсіздік". Серуен өте маңызды! Ата-аналарға арналған жадынама.	"Абайла - күн!"-тақырыбына ата-аналарға арналған кеңес. Мақсаты: ата-аналарға белгіленген тақырыпқа кеңес беру. Міндеттері: - ата-аналарды балалардың күн астында жүру ережелері жайлы мәлімет беру;		Ата-аналарға арналған кеңес: "Балалардың жазғы демалысы мен шынығуы".	Балаларға арналған кеңес: "Балалардың жазғы шынығуы". Шынығу шаралары: - су шаралары; - ауа ванналары; - күн ванналары.

		- ата-аналардың бала ағзасына күн сәулелерінің әсер етуі жайлы білімін кеңейту.			

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ						
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)						
Топ/сынып	**Кіші топ**					
Тобы, топтың реттік саны, атауы						
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**					
Педагогтің аты-жөні						
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**01.07. - 05.07.2024ж.**					
Апта күндері	***Сенбі***	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді**					

	дамыту)					
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың дене қызуын тексеріп қабылдау. Ата-аналармен тақырыбына әңгімелесу "Бала өміріндегі дәруменнің маңызы". Таңғы жиын: "Достық". Саған - мен дос боламын! Маған - сен дос боласың! Қол ұстасып тұрайық, Достық шеңбер құрайық! Күлімдесіп қарайық, Мәңгілік дос болайық! (Бір-бірінің қолынан ұстап, бір-біріне күлімдеп қарау). **(сөйлеуді дамыту)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Қауіпсіз орындық".** Мақсат-міндеттер: балаларға, орындықты қауіпсіз қалай дұрыс апарып және теңселтпей отыруды айту. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Біз орындықтырды орындарына қоямыз". Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; жылдам, тапсырманы ұқыпты	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: өсімдіктердің ірі жапырақтарын сүрту.** Баланы еңбек әрекетіне жетелеу. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға үйрету. Мақсат-міндеттер: еңбек етуге қызығушылықтарын және ересектерге көмектесу ниетін ояту. Сүртуге арналған алжапқыш, қолғаптар.	**Еңбекке баулуға арналған тапсырмалар:** балабақша ауласын жинау (құрап, түсіп жатқан жапырақтар). Мақсат-міндеттер: еңбекке қызығушылықты тудыру; ересектерге қолқабыс етуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** үлескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауға тарту; ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**		

	орындауға бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**	**(еңбек дағдылары)**				
	Ойын: "Қандай тосап? Қандай шырын?" Мақсат-міндеттер: тілдің грамматикалық құрылымын дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші балаларға Дана қыздың сұрақтарына жауап беруді ұсынады. Жалғауларды дұрыс қолдануды қадағалау қажет (таңқұрай тосабы, таңқұрай шырыны). **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Әңгімелесу: "Дәрумендер - біздің достарымыз".** Мақсат-міндеттер: пайдалы және зиянды тағамдар, адам денсаулығына пайдалы жемістер жайлы түсініктерін қалыптастыру. **Тақпақтарды мәнерлеп айтуға арналған жаттығулар.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: құлпынайдың	**Тақпақтарды мәнерлеп айтуға арналған жаттығулар.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: шиенің суреті. **"Шие".** Мен шиемін, шиемін, Күннің көзін сүйемін. Қышқыл шырын менде бар, Төмен басты иемін. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: "Қарақат".** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Өлең мазмұнына сай қимыл жасау. Қалсам егер тығылып, Қалың шөптің астында. Таба алар деп кім біліп, Жұрт көзінен қаштың ба? Торсиған бал уызға Кіп-кішкентай қарақат. Салып қояр ауызға,		

		суреті. **Құлпынай.** Піскен кезде құлпынай, Қандай әсем шіркін-ай! Қарай бергің келеді, Дүркін, дүркін, дүркін-ай. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**		Болса егер бала тап. (С. Мәуленов) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**		
Таңертеңгі жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, дыбыстау артикуляциясына жаттығу, ойындық уқалау элементтерімен таңғы жаттығу.** Балаларға қарап, өлең оқиды: Қонжық келді қонаққа. Күліп ойнап, қорбаңдап, Ойынға ол шақырды, Балаларды қол бұлғап, Ой, балақай, балақай. Тату-тәтті балақай Ой, балақай, балақай Шығамыз алақай! **"Үлкен аю, кішкентай қонжық".** Бастапқы қалып (б. қ.): Тік тұру, қолды төмен түсіру. Тәрбиеші: Қолымызды көтеріп, Аю қандай үлкен екенін көрсетейікші. Міне қандай! Қолды түсіреміз. Ал аюдың кішкентай қонжығы мынандай. 3 рет қайталау. "Аю билейді". Б. қ.: Тік тұру, қолды төмен түсіру. Тәрбиеші.: Аюдың қалай билейтінін көрсетейік. Бір жаққа еңкейді және екінші жаққа, міне осындай көңілді аю. Қонжық балаларға шеңбер бойымен жүруді ұсынады: Бір, екі, бір, екі,					

	Көңілді адымдаймыз, Бір, екі, бір, екі, Аяқты көтереміз! Былай, былай Аяқты көтереміз, Осылай, осылай Көңілді жүреміз. Қонжық балаларды мақтайды: Ой, балақай, балақай. Тату-тәтті балақай Ой, балақай, балақай Шынығамыз алақай! **(дене шынықтыру)**					
Таңғы ас	**Ойын жағдаяты: "Құыршақ шомылады".** Балалардың жуыну дағдыларын , жуыну құралдары және олардың қолданысы жайлы білімдерін дамыту, мәдени-гигиеналық дағдыларын, әрдайым таза, тиянақты, ұқыпты болу ниетін, өз денесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. Қасықты оң қолмен ұстау, асты ерінмен алу, оны кішкентай бөліктермен тістеп алу, алдыңғы тістермен емес, азу тістермен шайнау біліктіліктерін бекіту. Жаттамақтар оқу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Демалыс күндерін мен қалай өткіздім".** Мақсат-міндеттер: тақырыбы бойынша сөздік қорларын молайту (демалыс күні, көңілді, тату, қызықты); қойылған сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру;	**Балабақшада өзін-өзі ұстау ережелерін сақтау жайлы әңгімелесу.** Шашылған ойыншықтар құлап, жарақат алудың себепшісі болуы мүмкін. Топтағы реттілік тек ғана тазалық үшін ғана емес, сондай-ақ	**Таңғы сәлемдесу "Сәлем, саған көк аспан!"** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге, жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға		

	есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	қауіпсіздік үшін. Терезе алдына, үстелге және шкафқа шығуға болмайды. Егер ала алмасаң, тәрбиешіден көмек сұра. Топ ішінде, жатын және қабылдау бөлмесінде қауіпсіздікті ескеру: жүгіру өте қауіпті, жиһаздардың үшкір бұрыштары, басқа баламен соғылып, жарақат алудың себепшісі болуы мүмкін. **(сөйлеуді дамыту)**	тәрбиелеу. Сәлем саған көк аспан! (Қолды жоғары көтеру) Сәлем саған күн нұры! (Екі қолды қосып, шеңбер жасау) Сәлем саған жер ана! (Қолды баяу түсіру) Сәлем саған, достарым! (Барлық балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтереді) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	тәрбиелеу. Армысың, Әлем! Армысың, Жарық күн! Армысың, абзал Адам! Армысың, менің досым! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Біз дәмді тосап жегенді ұнатамыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды қолдарындағы орамалдарымен	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жемістер мен жидектер" Мақсат-міндеттер: Балаларға жеміс-жидек туралы түсінік беруді жалғастыру,	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Қайнатпа"** Мақсат-міндеттер: Балалардың шығармашылық мүмкіндіктерін дамыту; қаражидекпен таныстыру;	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Тәттіқұмарлар әлемі" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер		

	шеңбер бойымен салтанатты адымдатып, жүргізу және шашырай жүгірту; педагогтың белгісі бойынша тоқтап, орамалдарын жоғары көтеріп, бір орында салтанатты адымдау, белгі бойынша қайта жүру; төрт тағандап еңбектеп өту техникасын қорытындылау.	олардың түрлерін ажырата білуге үйрету; қабылдауын, есте сақтау қабілеті, зейінін дамыту; жақындарына, достарына қамқорлық көрсетуге, бөлісе білуге тәрбиелеу.	ермексаздаздан бөлшектерді үзіп алу, оларды екі алақанның ортасына салып, немесе саусақпен тақтайшада есу. Банканың сыртына жидектерді жапсырғанда ұсақ қол маторикасын дамыту; ермексазбен жұмыс істеуде ұқыптылыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. **Сенсорикадан ойын-жаттығу "Жидектерден алынған дәрумендер"** Мақсат-міндеттер: Жидектер туралы түсінік қалыптастыру; жидектер мен олардан дайындалатын өнімдердің атауларымен таныстыру,	қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.		

			олардың пайдасы туралы білімдерін кеңейту.			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Серуен	**Жаз мезгіліндегі ағаштардың өзгеруін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштар жайлы түсініктерін бекіту. Жаз мезгіліндегі ағаштардың өзгеруін көрсету, гүл орнына жемістер шықты (шетен, мойыл). Жапырақтарының пішінінің әртүрлігіне назар аудару. **“Капитан мен жолаушылар” сюжетті-рөлдік ойыны.**	**Қанқызды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларда жәндіктер жайлы қарапайым түсініктерін дамыту. Қоныз-жүреді, ұшады, қызыл түсті, қара нүктелері, басында мұртшалары бар. Кішкентай тіршілік иесіне қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Қанқызды жапырақта, алақанға салып бақылауға	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жәндіктерді өзге тіршілік иелерінен ажыратуды үйретуді жалғастыру. Жәндіктер кішкентай, шөп арасында, жерде, ағаш қабығында өмір сүреді, шөппен, жапырақпен және өсімдік шырынымен қоректенеді. **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс**	**Өтіп жазға киім киіп өтіп бара жатқан адамдарды және балалардың киімін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым киім-кешек элементтері жайлы түсініктерді қалыптастыру; сөздік қорларын молайту (көйлек, сарафан, майка, шорты, іш киім, шұлық, панамка); киім түсін сенсорлық қабылдауды дамыту (Қайратта		

	Мақсат-міндеттер: капитанның кім екенін, оның кемеде қандай міндет атқаратынын айтып беру. Капитанды таңдап, өзенмен саяхатқа шығамыз. **"Аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілікті дамыту. Балалар араларды келтіреді, жүгіреді, қолдарын-қанаттарын сермеп, «ызылдайды». Ересектердің бірі «"ю" шығады да: - Аю қорбаңдап келеді, Аралардың балын әкетеді. Аралар, үйге! "Аралар" омартаға қарай ұшады, "Аю"	болады, оның қанатын жайып ұшып кетуін қарастыруға болады. Ұлғайтқыш әйнекті қолдануға болады. **"Қорбаңбай аю" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша бір бағытта жүгіруге дағдыландыру; ережеге сай ойнауға бейімдеу; Балалар шеңбер құрып отырады, біреуі шеңбер ортасында. Ересек айтады: - Аю, аю келе ғой. Бізге билеп бере ғой. Біз шеңберге тұрайық, Көңілді ән салайық! Шапалақты ұрайық! "Аю" шеңбер	**ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту. Ойын барысы: - Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірледі барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті ініне. Ересектер қол шапалақтайды, бала - "тышқан" "ініне" қашады , ал "мысық" оны қуалайды. **Еңбек тапсырмалары - далаға шығарылатын ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **"Дүкен"**	сары майка, ал Айымда — қызыл сарафан). **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбер құрып тұруды, оны кеңейте және кішірейте білуді, өз қимылдарын мәтін сөзіне сәйкестендіруді үйрету. Мөп-мөлдір көпіршік, Қалықта аспанда. Жарылмай ұша бер, Ешкімнен жасқанба! **"Жидекті теріп алайық" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды алдын-ала алаңға таратылып жайылған жидектердің кескіндерін сигнал бойынша		

	қорбаңдап арттарынан барады. "Аралар" қанаттарын қағып, "аюды" қуалайды , "ұшып" одан қашады, "аю" оларды ұстайды. **Еңбек тапсырмалары - ойын алаңындағы кепкен бұтақтар мен тастарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға	ортасында билейді, балалар шапалақ ұрады. **"Жүргізуші" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды "жүргізуші" рөлін сомдауға тарту; жүргізушіге тән қимылдарды жасауға баулу; кеңістікте бір-біріне соғылмай жүгіруге бейімдеу. **Еңбек тапсырмалары - "үстел мен орындықтарды жуамыз".** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен	**сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды педагог ұсынған желі бойынша ойнауға бейімдеу: сатушы мен сатып алушы жайлы түсініктерін тиянақтау; сөздік қорды белсендіру; коммуникативті қабілеттерід дамыту. Құралдар: әртүрлі ойыншықтар, сатып алуға жетондар.	қорапшаға жинауға тарту; зейінді, кеңістікті бағдарлау, бір-біріне бөгет болмай қимылдауға бейімдеу. **Еңбек тапсырмалары - ойын жабындысын сыпыру, орындықтарды сүрту.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға		

	машықтандыру.	жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.		машықтандыру.		
Серуеннен оралу	Жуынуға арналған жаттамақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: сабын. Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы.					
Түскі ас	Өз бетінше тамақ жеу біліктіліктерін жетілдіру, барлығын тауысып жеу, тағамды, оны ұртта қалдырмай жұту. Ұқыптылық дағдыларын қалыптастыру. Майлықты қолдануды үйрету. **Ойын жағдаяты: "Аю шаңышқымен жеуді қалай үйренді".** **"Аюға түскі асқа дастархан әзірлеуге көмектесеміз" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: үстел басында әдептілік ережелеріне баулу. Әртүрлі жаттамақтар жаттату. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Күндізгі ұйқы	**Ұйқытатпақ.** Бүгін біздің аяғымыз былай деді: "Қатты шаршап аяғым, Жүргісі де келмейді. Күні бойы секіріп, Тіпті дамыл көрмейді. Қатты шаршап қалыпты, Демалсын екі аяғым. Тынығып-ап азырақ, Тағы жолға салайын!". Ұйқытар алдында киімдерін орындық басына ілу біліктіліктерін бекіту. Әртүрлі түймелеу түрлерін салуды үйретуді жалғастыру.					

	(көркем әдебиет)
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**“Ұйқыдан кейінгі кешенді шынығу шаралары”.** **Ояну.** Тәрбиеші қоңырауды сыңғырлатады: Сыңғырлаған қоңырау, Әркез жанымнан табылар. Қоңыраудың үнінен, Мен ояндым ақыры. Уақытымен үнемі, Жаттығамын жалықпай. Әнші "алтын қоңырау" Сыңғырлайды қалықтай! **Кешенді шынығу жаттығулары.** “Марғаулар оянады”. (Балаларға төсекте жатып керілуді, арқаны жазып, қолды жоғары созып, бір бүйірден екінші бүйірге бұрылуды ұсыну.) Кіп-кішкене марғаулар, Пырылдайды үнемі. Жайғасыпты кілемде, Оянғысы келмейді. Жалқауланба, марғауым, Қандай сенің таңдауың. Бойыңды жаз, керіліп, Қалғандайсың керіліп. Жеңіл уқалау. (Қол және аяқ саусақтарын жоғары қарай уқалау, белді, арқаны, кеудені жазу.) Аяқ ұшымен жатын бөлмеде жүру. Керілдік, жылдам тұрдық, Аяқ ұшымен жүгірдік… “Денсаулық жолдарымен” жүру. “Топ, топ, топ”- адымдайды біздің аяқ. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Қолды сабындау және түзу қимылдармен жууды үйретуді жалғастыру, қолды жуғаннан кейін сығуды үйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Балалар қолдарын жуады" тақырыбы бойынша иллюстрациялар қарастыру және сол бойынша әңгімелесу. **"Біз қолымызды қалай жуамыз?" дидактикалық ойыны.**

	Мақсат-міндеттер: қолды жуу дағдысын жетілдіру. **Жаттамақ оқу: "Мөлдір су".** **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Ұжымдық жапсыру. "Жидектер".** Мақат-міндеттер: балалардың коммуникативтік қабілеттерін жетілдіру; ұсақ қол моторикасын дамыту; жидектер туралы түсініктерін тиянақтау. - Балалар, біздің себетте көптеген жидектер бар, ал сендер жидектерді өз орындарына орналастыра аласыңдар ма, олардың қайда өскенін, біз оларды қайдан жинағандарымызды естеріне сақтадыңдар ма? Балалар жидектер бейнеленген суреттерді, ватманда бейнеленген	**"Маймақ қоңыр аюлар" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалармен жидектерді теруді көрсету қимылдары ерекшеліктерін бекіту; жағымды эмоцияларды дамыту. Маймақ қоңыр аюлар, ("Қорбаңдап" жүру) Жидек іздеп келеді. Былай, былай қорбаңдап. Жидек іздеп келеді. (Қолды бүйірге қою – “себет”) Жидек теріп алады, Себетіне салады. Былай, былай еңкейіп. (Жидектерді теріп, «себетке»	**Апта тақырыбы бойынша сергіту сәті: "Жидектер".** Мақсат-міндеттер: балалардың жидектер туралы ұғымдарын пысықтау, кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдар: жидектердің суреттері. - Балалар, қане шеңберге тұрып, баққа жидек жидектер теруге келгендей елестетейік. - Алдымен кішкентай бұталарда өсіп тұрған жидектерді: құлпынайды, бүлдіргенді тереміз. (Отырып, жидек тергенді көрсету.)	**"Жұмыртқанын ішінде не бар?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қоршаған заттар туралы түсініктерін тиянақтау, түйсік, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Себеттен жұмыртқа алып, ашып ішінде не бар екенін көр. Балалар пластик жұмыртқаны ашып, ішінен құс бейнеленген ойыншықты тауып алады. Балалар өз құстарын атап, егер өздері атай алмаса, ересектер атап, балаларға қайталауды ұсынады. **(сенсорика)**		

	бұталар мен ағаштардың бұтақтарына жапсырады. Қорытынды: - Балалар, жидектер түстері бойынша қандай болады? Ал көлемі бойынша жидектер қандай болады? Жидектер дәмі бойынша қандай болады? Жидектер қайда өседі? **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	салған сыңай танытады) Себетіне салады. Тойып алған аюлар. (Іштерін сипау) Көңілденіп билейді Аяқ, қолын көтеріп, Былай, былай билейді (Бір орында айналу) **(сөцлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	- Ал қазір біз қарақат пен таңқурай өскен бұталарға келдік. (Екі жаққа еңкею, қолдарын жидек тергендей бүгу.) - Ары қарай барамыз. (Шеңбер бойымен қозғалу.) - Міне, біз шие, мойыл, шырғанақ өскен үлкен ағаштарға келдік. (Аяқ ұшына тұру, қолды жоғары көтеріп, созылу.) - Ал енді біз қанша көп жидек тергенімізді көрсетейік. (Қолдарын екі жаққа созу.) - Жарайсыңдар, балалар! **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**			
Балалармен жеке жұмыс	**"Неліктен беріле білу керек?" әңгімелесуі.** Мақсат-міндеттер: балаларды	**Саусақпен сурет салу: "Құстарға арналған жидектер".** Мақсат-міндеттер:	**"Торғай" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығулары.** Мақсат-міндеттер: балалардың		

	жанжалдан аулақ болуға, бір-бірімен өзара келісе білуге үйрету, оң және теріс әрекеттерге деген өз қарым-қатынасын, көзқарасың бағалай білу қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	балаларды дәстүрден тыс сурет салу техникасына бейімдеу; ой-қиялын, зейін қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. - Балалар, құстар ағаш бұталарында қалған жидектерді шоқып жеуді жақсы көреді. Қане, құстарға арнап көп жидектер салайық. Құралдары: бояу, төсеніш, сүлгілер, таза қағаз беттері. **(сенсорика)**	мәнерлеп оқуға, мазмұнына сай қимылдарды жасауға машықтандыру; сөйлеу мәнерін, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Торғай, торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып, Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. Балалар бас бармақтарын біріктіріп, құстың ұшқанын келтіріп, алақандарын қағады. Сұқ саусақтарымен үстел үстін қағады. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	тақпақты мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. **Таңқурай.** Жазда өседі таңқұрай, Жемісін тер, қалдырмай, Апаң қақ та қайнатар, Қыста керек нәр мұндай. Тұмау тисе қыс күні, Көтерілсе ыстығың, Таңқурайдың қағымен, Ыстық шайды іш, күнім. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**		
Серуенге дайындық	**"Киім-кешектер мен аяқ киімді қалай дұрыс,**	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".**	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер:	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер:		

	таза ұстау керек". Мақсат-міндеттер: балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларды, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім-кешектер мен аяқ киімдерді таза ұстаудың маңыздылығы жайлы айту, «тиянақтылық», «ұқыптылық» түсініктерімен таныстыру, киімдегі олқылықты байқауға үйрету.	Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау.	түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.		
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**					
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**					

және тағы басқа әрекеттер)						
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Мектеп жасына дейінгі сәбидердің ұсақ қол моторикасын дамыту" тақырыбына ата-аналарға арналған сауалнама.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Балаларды дұрыс қасық, қарындаш ұстауға үйрету".	Кеңес: "Балаларға қандай ертегі оқуға болады?"	Жаднама: "Сәбилерге арналған саусақ жаттығулары".		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**08.07. - 12.07.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					

Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Демалыс күнін балалармен қалай өткізуге болады" тақырыбына әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы өсімдіктерге назар аудару, егер топырақ құрғақ болса, су сепкіштің көмегімен өсімдіктерді суғару керек екенін ұғыну. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** өсімдіктердің ірі жапырақтарын сүрту. Баланы еңбек әрекетіне жетелеу. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға үйрету. Мақсат-міндеттер: балалардың еңбек етуге қызығушылықтарын және ересектерге көмектесу ниетін ояту. Сүртуге арналған алжапқыш, қолғаптар. **(еңбек дағдылары)**	**Оқу қызметіне арналған құрал-жабдықтар мен материалдарды дайындау.** Мақсат-міндеттер: жүктелген тапсырмаға жауапкершілік танытуды дамыту, балаларды оқу қызметіне арналған құрал-жабдықтар мен материалдарды ұқыпты жинауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: б**алабақша ауласын қураған (ағаштан түскен) ұсақ бұталардан жинау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; ересектерге қолқобыс етуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** құрастыру бөлшектерін қорапқа жинау. конструктор қорапқа салынғанына назар аудару; егер олар шашылып жатса, қорапқа симайтыны екенін белгілеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Балабақшаға келе жатқанда мен не көрдім?" тақырыбындағы бақылау. Мақсат-міндеттер: тақырып бойынша	**Еліктеу ойындары: "Не бұл?".** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды	**"Шарды ұстап ал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қосымша заттармен белгілі әрекеттер жасауға бейімдеу;	**"Ойын-сауық саябағын құрастырамыз" құрылыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қиялын, зейінін, отбасына

	сөздік қорларын белсендіру. Педагог балалардан балабақшаға келе жатқан жолдарында не көргендерін айтуды сұрайды (көп көліктер, балалар, автобустар, бағдаршам және т.б.). **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Сабын көпіршіктері" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тазалыққа тәрбиелеу; көркем сөзді жатқа айтуға қызығушылық тудыру. Түрлі-түсті көпіршік, Қалықтайды аспанда. Жарылады бір-бірлеп, Отшашулар шашқандай. Қандай ғажап тамаша, Көз тоймайды қараса! **(сөйлеуді дамыту)**	дамыту; артикуляцияны жетілдіру; жан-жануарлардың дыбыстарына еліктеуге машықтандыру. Балалар орындықтарға отырады. Тәрбиеші балалардан кезек-кезек, иттің үргенін, мысықтың мияулағанын, сиырдың мөңірегенін, қарғанын қарқылдағанын (көкек, торғай, көгершін, сауысқан) бейнелеуді (келтіруді) сұрайды. Егер балаларға тапсырманы орындау қиындық тудырса онда, ересектер көмектеседі. Ойынды біраз өзгерту. Балалардың біреуі аңның немесе құстың тек қана дауысын ғана емес, сондай-ақ оған тән	дамыту. Мынау орындық – Дем алуға отырдық. Мынау үстел, (сол қолды жұдырыққа түю, үстіне оң қолдың жұдырығын қою) Асты іше біл. Анау тұрған төсек, (Қолдарды қарама-қарсы қою, бас бармақтардың ұшын бір-біріне тік бұрышта тигізу) Ұйықтар орын білсек. Міне диван – жұп-жұмсақ, Отырамыз шаршасақ, (Қолдарды ішкі жақтарымен бір-біріне қосу) Мынау шкаф – қарасақ, (Екі қолды бас жағында қосып ұстау; алақандар біресе қосылып, біресе жан-жаққа "ашылады") Киім-кешек жинасақ. **(сөйлеуді дамыту,**	ұсақ қол моторикасын, ұқыптылықты,ептілікті дамыту. Су құйылған легенге кішкентай пластмасс шарлар салынады. Балаға беріледі тұтқасы бар сүзгіш беріледі де, судан шарларды сүзіп алуды ұсынады. Балалар сүзіп алған шарларды салу үшін, екінші бос леген дайындаңыз. Сумен ойын әрекетін ұйымдастыру үшін, дайындандар поролон губкалар, су сепкіштер, пластик ыдыстар, қақпақтар, стақандар, екі леген, алжапқыштар, орамалдар. **(сенсорика)**	сүйіспеншілігін дамытады. Ойын құралдары: "лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары. Тәрбиеші өз "ойын-сауық саябағын" құрастыруды ұсынады. **(құрастыру)**

		қимыл-қозғалысты салып келтіреді. Әдетте қоянның секіргенін көрсеткісі келетіндер көп болады. Барлығы көрсетсін. Онда тек қана, кімнің ұзақ қоян болғанын және айнытпай келтіре білгенді анықтау керек. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**дене шынықтыру)**		
Таңертеңгі жаттығу	**Шынықтыру мен дамытуға арналған кешенді жаттығулар: «Көңілді сылдырмақтар».** Құрал-жабдықтар: әр балаға 2 дана сылдырмақтан. Бізде бар қызықты ойыншық, — Бом-бом-бом, бом-бом-бом! оның аты — сылдырмақ, — Бом-бом-бом, бом-бом-бом! барлық бала ұнатады, Онымен бірге, Секіріп, жүгіруге! "Алдында ойнат". Б. қ.: аяқ сәл алшақ, сылдырмақ белде. Сылдырмақтар алдыда, сылдырлатып, қайта артқа қою. Еркін тыныстау. 4 рет қайталау. "Көрсетіп ойна". Б. қ.: аяқ алшақ, сылдырмақ иықта. Оңға бұрылу, көрсету, ойнау, "міне" - деу. Б. қ. оралу. Дәл солай екінші жаққа. 2 реттен қайталау. "Сылдырмақтар тізеде". Б. қ.: аяқ алшақ, сылдырмақтар жанында. Алға еңкею, сылдырмақтар тізеде — дем шығару. Б. қ. оралу. 3-4 рет қайталау. Балалардың назарын алдыға еңкейген кезде, тізені бүкпеу керектігіне аудару. "Секіру". Б. қ.: аяқ сәл алшақ, салдырмақтар төмен түсірілген; 4-6 рет секіру; 4-6 рет сылдырмақтарды қағып адымдау. 2			

	рет қайталау. "Сылдырмақтар ұйықтайды". Б. қ.: аяқ алшақ, сылдырмақтар төмен түсірілген. Сылдырмақтарды екі жаққа, мұрынмен тыныстау. Б.қ оралу, ауызбен дем шығару. 2-3 рет қайталау. Соңғы жаттығуды орындағанда — жүресінен отыру, сылдырмақтарды бетке тигізу. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**"Үстел басындағы әдеп" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, үстел басында дұрыс отыруды, асхана құралдарын дұрыс қолдана білуді үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Біздің күлкіміз көңілді, Жеткізсін жылу мен шаттықты. Бөліскен жақсы ғой өмірде, Қуаныш, мейірім, бақытты. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды**	**Сәлемдесу: "Кел сәлемдесейік".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; топтастарға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Жарқырап күнде ашылды, Айналаға гүл шашылды Қайырлы күн! Біз нәзік қыздармыз! Қайырлы күн! Біз ержүрек ұлдармыз! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-**	**"Сиқырлы сөздер".** Мақсат-міндеттер: балаларды әдептілік ережелеріне баулу; жағымды көңіл-күйге бөленуге бейімдеу; әдептілік сезімдерін қалыптастыру. Көмек үшін алғыс білдіру, қоштасу және сәлемдесу. **(сөйлеуді дамыту)**	**Сәлемдесу: "Күн".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; күн объектісіне көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік. Қабақ түйген не керек? Көңілді боп жүрейік. Әңгімелесейік **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**Ой жинақтау сәті.** Мақсат-міндеттер: балаларды татулыққа, бір-біріне жылы шыраймен қарауға тәрбиелеу. Қол алысып, кәне, біз, Достасайық бәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**

	дағдылар)	**эмоционалды дағдылар)**			
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жазда ойын-сауық ұйымдастырамыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды заттардан аттап жүру іскерліктерін жетілдіру; жаттығуды жасау кезінде қимыл белсенділігін арттыру; заттарды құлатпай аттап жүру дағдыларын дамыта отырып, балалардың заттардан аттау кезіндегі ептілік қабілеттерін жетілдіру; жалпы дамыту жаттығулары арқылы балалардың тыныс алу органдарының жұмысына жақсы әсер ету.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** ""Торғай мен тышқан" (орыс халық ертегісі)" Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні оқып, мазмұнын түсіндіру; өз ойын толық айтуға дағдыландыру; балалардың бойына еңбексүйгіштік, досқа адал болу, шыншыл болу қасиетін сіңіру; ойлау қабілеттерін, тілін дамыту, сөздік қорын молайту; татулыққа, мейірімділікке тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Күн көзімен ойнайық" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогті мұқият тыңдап, сұрақтарға жауап беру, сөйлеу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамытуды жалғастыру; сары түсті тани білу қабілетін қалыптастыру.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түсті шарлар" Мақсат-міндеттер: Балаларды түрлі-түсті қарындаштармен сурет салуды үйретуді жалғастыру; дөңгелек пішінді заттарды қарындашпен бояу дағдыларын бекіту, негізгі түстер (қызыл, сары, көк, жасыл) жайлы білімдерін бекіту; сурет салуға қызығушылықтарын, ұсақ моторикаларын, қолдың қозғалыс координациясын дамыту; табандылыққа, ізденімпаздылыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Би билейміз баршамыз" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Серуен	**Жаңбырды (ауа-райына қарай) немесе аспандағы бұлттарды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: жаңбыр құбылысы жайында түсініктерді қалыптастыру; жаңбырдың аспанда сұр бұлттар жиналған кезінде пайда болатынын түсіндіру; найзағай сияқты құбылыспен таныстыру. Найзағай мен оның жақындағанын бақылау. Найзағайдың алдында аспанды ауыр бұлт жауып, қатты жел соғады. Жел ағаштарды қатты шайқайды. Айналаның бәрі біртіндеп түнеріп кетеді. Құстар айқайлап ұшып, жасырынып қалуға тырысады. Күн	**Кемпірқосақты бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі құбылыстар: кемпірқосақпен таныстыруды жалғастыру. Кемпірқосақтың барлық түстері жайлы білімдерін бекіту. Балаларға жаңбырдан кейін кемпірқосақ шығатынын түсіндіру. Ол түрлі-түсті. Сендер кемпірқосақта қандай түстер көрдіңдер? (Қызыл, қызыл-сары, сары, жасыл, көгілдір, көк, күлгін). Кемпірқосақтың біртіндеп шығып, біртіндеп жоғалатынына назар аудару. **Көркем сөз** Жердің жүзі дірілдеп Жел дауылды	**Аққайыңды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жанды табиғатта болатын мезгілдік өзгерістермен таныстыру. Ағаштар: аққайың жайлы білімдерін бекіту. Жақын маңда қандай ағаштар өсетінін, олардың жаз келгелі қалай өзгергенін қарастыру. Аққайыңға назар аудару. **Көркем сөз.** Ақ көйлегін киіп алды сәнденіп, Бұйра, жасыл шаштары да әрленіп. Жас бұтағы желмен бірге желкілдеп, Шақырады көлеңкеме келші деп. **"Аюдың орманында" қимыл-қозғалыс**	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерін бекіту, ағаштар мен бұталар арасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету, ағаштар мен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауға баулу. Балалардан балабақша аумағында қандай ағаштар мен бұталар өсетіндігін сұрау. Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау. Ағаштың бір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтадан биік. **Көркем сөз.** Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақ пен бұталарын	**Қарағайды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жанды табиғатта болатын мезгілдік өзгерістермен таныстыру. Ағаштар: қарағай жайлы білімдерін бекіту. Қарағаймен таныстыру, инелерін қарастыру. Жапырақты ағаштармен салыстыру. **Жұмбақ.** Қыста да, көктемде де, Киімі бір түсте. (Қарағай) **"Масаны ұста" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда көру белгісі мен қимылды үйлестіре білу біліктіліктерін

	күркіреп, найзағай жарқылдайды. **Жұмбақ.** Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдап дабылын ол қағып тұр. (Найзағай) Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдатып дабылын ол қағып тұр. От жағып, дабыл қағып тұрғанында, Сабалап төмен қарай су ағып тұр. (Жаңбыр, найзағай) **"Аюдың орманында" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бір-біріне қақтығысып қалмай, бір бағытта жүгіруге дағдыландыру. **"Өз түсіңді тап" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау біліктіліктерін	сапырса. Төсін бұлттың тілімдеп, Қөк жалындар атылса. Көкте жасақ құрғандай Кемпірқосақ тартылар. Жақсылық күн туғандай, Жайнап аспан жарқырар. (С. Мәуленов) **"Сабалақ күшік (ит)" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын мәтініне сәйкес қимылдау, қозғалыс бағытын тез өзгерте алу, ұстап алушының қолына түсіп қалмай, бір-бірін итермей жүгіре алу қабілеттерін дамыту. **"Шұңқырдан шұңқырға" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда екі аяқпен	**ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бір-біріне қақтығысып қалмай, сигнал бойынша бір бағытта жүгіруге үйрету. **"Құлыншақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жаққа сигнал бойынша шашырап секіріп, жүгіріп жүруге ынталандыру; нұскауларға зейінді болуға бейімдеу. **Еңбек тапсырмасы: құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. Шығарылатын материал: күрекшелер,	жұлмайық. Жыл сайын ағаш егіп, көбейтейік. Туған елді осылайша көркейтейік! Тусипжанова-Шагирова А. **Еңбек тапсырмасы: орындықтардың үстінен құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Жалаушаға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша ғана әрекет етуге үйрету; зейінін, түстерді ажырата білу қабілеттерін дамыту; жүру және жүгіруде жаттықтыру. **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі	дамыту, секіруге жаттықтыру (орында тұрып секіру). **"Мысық пен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікте ұжыммен бір-біріне жанаспай қозғала білу біліктіліктерін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, тереңдікке, бір орында тұрып биіктікке, жылдам жүгіру кезінде секіруге жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы:** ойыншықтарды қорапқа, құмнан тазалап, жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, шелектер, қалыптар,

	қалыптастыру, негізгі түстерін қабылдап ажыратуға бейімдеу. **Еңбек тапсырмасы: орындықтардың үстінен құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сәйкес киінген қуыршақтар, машинкалар.	алға қарай жылжып отырып секіру біліктіліктерін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, тереңдікке, бір орында тұрып биіктікке, жылдам жүгіру кезінде секіруге жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы: құрап түсіп қалған жапырақтарды жинау** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. **Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыш, зембілдер, қалыптар, қарындаштар, қағаз беттері.**	сыпырғыштар, түрлі-түсті дөңгелектер, қалыптар, мөлшелер. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	бойынша қимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде және жорғалап кіре білуге жаттықтыру. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыш, зембілдер, қалыптар, қарындаштар, қағаз беттері.	жыл мезгіліне сәйкес киінген қуыршақтар, машинкалар.
Серуеннен оралу	**"Біз тәртіпті сүйеміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, киім мен аяқ киімді таза ұстауға, өз орнында сақтауға үйрету, не үшін тазалық пен реттілікті сақтау керектігін талқылау, киім-кешектерге деген ұқыптылықты қалыптастыру, белгілі реттілікпен киініп, шешінуді үйретуді жалғастыру, әртүрлі түймелеу түрлерін қолдану біліктіліктерін бекіту.				

Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Қасықты дұрыс қолдануды үйрету, нанды үгітпеу, ауызды жауып шайнау. Ересектерге алғыс білдіруді үйрету. Астың қасиеттері жайлы түсініктерін қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың атауларын бекіту. **Көркем сөз.** Қойдым астың дәмдісін, Тәбетін тез ашылсын. Қасықпен көр дәмін, Тауысып же бәрін! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Белгілі шараларды: дәретханаға бару, жуыну, киімдерді бүктеу, тыныш ұйқы,сақтай отырып, өз бетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. Ұйқытатпақ. Жастыққа басынды қоя ғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой. **(сөйлеуді дамыту)**
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**“Ұйқыдан кейінгі кешенді шынығу шаралары”.** **Ояну.** Тәрбиеші қоңырауды сыңғырлатады: Сыңғырлаған қоңырау, Әркез жанымнан табылар. Қоңыраудың үнінен, Мен ояндым ақыры. Уақытымен үнемі, Жаттығамын жалықпай. Әнші "алтын қоңырау" Сыңғырлайды қалықтай! **Көрпемен ойнау.** (Балалар көрпенің астына 2-3 рет тығылады; қауіпсіздікті бақылау шарт.) Күшік келді абалап, Аты оның - Сабалақ! Кім шулайды айғайлап? Сол баланы ұстап, алмақ. **Жеңіл уқалау (аяқты, қолды саусақтан жоғары қарай сипау, арқаны, кеудені жазу).** Аяқ ұшымен жүру (жатын бөлмеден ойын бөлмесіне). Керілеміз, тұрамыз,

	Жүгіріп бой жазамыз… **“Денсаулық жолдарымен” жүру.** Мақсат-міндеттер: аяқ табанындағы қан айналымын ұлғайту. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	**"Қолды қалай дұрыс жуу керек».** Сабынды қалай дұрыс ұстау, қолды сабындау, оны сүрту керектігін түсіндіру. Тәрбиеші қолды не үшін жуу керектігі жайлы сұрақ қояды. Кейін шараның орындалу ретін айтады, түсіндірме жасай отырып көрсету: Алдымен сабынның жан-жағын сипалаймыз, кейін оны сабын салғышқа салып алақанымызды сипаймыз — бірі екіншісін, енді саусақтарды айқастырып "кірпі" жасаймыз. Артынан қолды қалай сүрту керектігін көрсету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Капитандар" тыныс алу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тыныс алу мүмкіндіктерін ұлғайту. Ұзақ тыныс шығаруға жаттықтыру. Су құйылған ыдыста қағаз қайықтар жүзіп жүреді. Балалар еріндерін түтік сияқты шығарып, қайық алға қарай жылжу үшін "ф" деп дыбыстайды. Одан кейін тәрбиеші қатты жел тұрғанын айтады, балалар оның күшін көрсету үшін "п" дыбысын	**"Кірпі" музыкалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды музыка және сөздер ырғағына сай, мәтіндегі сөздердің мәніне сай қимылдауға, тақпақ сөздерін қайталауға машықтандыру. 1.Тікен, тікен түрпі, Болыпты бір кірпі, (Иә-иә-иә.) Өте қысқы қолы - (Хлоп, хлоп, хлоп.) Ине толған жоны - (Топ, топ, топ.) Секіруді білмепті, Өзі тіпті күлмепті Мінезі өте салмақты, Шапалақтай алмапты Тек мұрнымен үнемі,	**Н. Әлімқұловтың "Ойыншықтар" өлеңін драматизациялау.** Мақсат-міндеттер: балалармен өлең жолдарын еске түсіру; өлеңнің бір шумағын есте сақтауға көмектесу; тәрбиешінің өлең оқу кезінде балалардың сөздерді (жарты дауыста) қайталау талпыныстарын ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Жүргізушілер" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыра отырып, ойын барысында нәтижелі қарым-қатынас орнатуға машықтандыру. Сюжеттегі екі кейіпкердің (жүргізуші - жолаушы) өзара әрекеттесу біліктіліктерін қалыптастыру. Балалардың белгілі бір рөлге қажет құрал-жабдықтарды өз бетінше таңдау әрекеттерін	**"Сылдырмақтарме н билеу" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды музыка ырғағына, педагогтің көрсеткеніне сай қимылдарды орындауға дағдыландыру; жағымды эмоцияларды дамыту. 1. Сылдырмақ еденде жатыр. Аяқты табанға қою. 2. Екі жаққа бұрылып, жартылай отырып-тұру. 3. Қол шапалақтау. 4. Екі аяқпен секіру. 5. Айналу. 6. Сылдырмақты жоғары көтеріп,

	айтады. **(дене шынықтыру)** **"Үйшік" ертегісінің саусақ театры.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; көркем сөз үлгілерін естіп, қайталауға бейімдеу. Алдын-ала жұмыс: "Үйшік" ертегісін оқу, ертегіні қою, "Үйшікте нелер тұрады?" дидактикалық ойыны, "Аңның" дене мүшелерін ата, үстел үсті театры «Үйшік», құрылыс материалдарынан үй құрастыру. **(сенсорика, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	Пырс-пырс етіп жүреді. 2. Орманға кеп қояндар, (Иә-иә-иә.) Секіруді үйретті - (Иә-иә-иә.) Созып қысқа қолдарын Шапалақтап ойнатты - (Хлоп, хлоп, хлоп.) Әттең, бірақ кірпілер, Пысылдауын қоймапты. (Пырс-пырс-пырс.) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**		ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**	сылдырлату. 7. Сылдырмақпен билеу. Жаттығу соңында әуен ырғағымен сылдырмақтарды себетке салуға шақыру. **(музыка)**
Балалармен жеке жұмыс	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлеңнің мағынасын	**"Мысық" арнау өлеңін жаттау.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға	**"Сурет құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: 3-4 бөліктен сурет	**"Үлкен және кішкентай" дидактикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:	**"Қуыршақтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: әртүрлі ыдыстар

	түсініп, жанашырлық сезімін дамыту; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту**.** **А. Сопыбеков, "Құыршақ". (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. Мысық отыр, Ұйқысы әбден қысып отыр. Май берейін, Шайнап отыр, Тышқан берейін. Ойнап отыр! (Халық ауыз әдебиеті) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Ойыншық мысықпен ойнау.** Мақсат-міндеттер: балаларды көркем сөзді тыңдауды бейімдеу, мысықтың мінез-құлқын бақылау, тәрбиешінің қимылын қайталау. Тікірейіп құлағы, Жолға келіп тұрады. Тәй-тәй басқан Сүрініп кеп құлады. Жолға отырма мысығым, Екі көзім қысығым. Өтіп кетсін бөгелмей, Балапаным-бұзығым.	құрастыруды үйрету. **(танымдық дағды)** **"Көңілді шақпақтар" (бормен "классик" ойыны желісімен.)** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпен алға жылжи отырып секіру қабілетін дамыту; вестибуляр аппаратын, дене, аяқ бұлшық еттерін ұлғайту; зеректікке, ептілікке тәрбиелеу. Педагог асфальтқа шақпақтарды өзі салып, балаларды ойын мазмұнымен, шартымен таныстырады; шақпақ іздерін баспақ секіруді көрсетеді. Сәбилер жәй ғана, 1-ден 10-ға дейін секіре алады. (Ал ересек балалар тас лақтырып, сол тасқа дейін секіріп, тасты алып кері қайтады.) **(дене шынықтыру)**	әртүрлі көлемді, бір текті бұйымдарды екі топқа: үлкен, кішкентай бөліп орналастыруды үйрету. **(сенсорика)**	жайлы білімдерін бекіту, ыдыстарды қолданысы бойынша дұрыс пайдалану біліктіліктерін қалыптастыру. Тамақтану мәдениетін тәрбиелеу. Киімдердің атауы жайлы білімдерін бекіту. Балаларда белгілі реттілікпен дұрыс шешініп, киімдерін бүктеу дағдыларын бекіту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**

		(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)			
Серуенге дайындық	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсаты: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау.	**"Киіну, шешіну".** Мақсаты: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсаты: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	Жапсырғыш тағындыларды тағу, ағыту дағдыларын қалыптастыру, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру. Аяқ киімді кию дағдысын қалыптастыру, ересектердің көмегімен түймені тағу, киімді шкафқа ілу. Шешіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды үйретуді жалғастыру.	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** -ойын шартын мұқият тыңда; -ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; -белгіленген жерде ғана ойна; -лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; -белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; -ойын кезінде бір-бірінді итерме.
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Жолдағы қауіпсіздік". "Серуен - өте маңызды!" ата-аналарға арналған жадынамасы.	Кеңес: "Түстерді үйрену өте оңай және көңілді".	Ата-аналармен әңгімелесу: «Егер бала төбелессе...» .	Кеңес: "Жолдағы қауіпсіздік". "Балаларға арналған жазғы аула ойындары" ата-аналарға арналған жадынамасы.	Кеңес: "Жаз мезгіліндегі демалыста балалармен ойындар".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**15.07. - 19.07.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: серуен алдында ойыншықтарды жинау; топырақтарды, бұтақтарды, тастарды шелекке жинау, оларды белгіленген жерге апару. Құмды құмсалғышқа жинау. Құмсалғыштың жақтауындағы құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: "Пульверизатордан бөлме өсімдіктеріне су бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын қалыптастыру; өсімдіктерге деген қамқорлық сезімдеріне баулу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: "Шешіну бөлмесіндегі шкаф ішіндегі тәртіп".** (Тәрбиешінің көмекшісімен бірлесіп) Мақсат-міндеттер: балаларды әркімнің жеке өз киім шкафын ұқыпты, таза ұстауға үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сүрту және қайтадан киім-кешекті ұқыптап бүктеп, тиісті орындарына орналастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма.** Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге көңіл бөлу, егер топырақ құрғақ болса, су сепкішті қолданып өсімдіктерді суғару керектігіне назар аудару. Мақсат-міндеттер: байқағыштыққа баулу; қарапайым еңбек дағдыларын игеруге мүмкіндік жасау. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** үлескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**
	Саусақ жаттығуы: "Кел санайық". Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын дамыту. 1 дегенде тұрайық,	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың сөйлеу қабілетін, тағамдар туралы ұғымдарын	**Саусақ жаттығуы: "Бес саусақ".** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды	**"Көгөністер дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністер, көгөністерді сатушының қызметі	**"Дәрумендер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жетілдіру; ырғаққа сай қимылдауға,

	(Саусақтарды ашып-жабу) 2, 3, 4 – алақанды соғайық, (Қол шапалақтау) Оң жаққа бұрылып, (Алақанды оңға, солға бұру) Сол жаққа бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, (Әр саусақты бүгу) Біз жүгіріп алайық. 5 дегенде асықпай, Орнымызды табайық. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	қалыптастыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **Көркем сөз** Дайын болды тамағым, Алдымда тұр табағым. Пияз, картоп, күрішім, Салдым аскөк, бұрышын. Дәмді болып пісті, Ауызға келіп түсті! (Д. Қ Бұланбаева) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Үстел үсті–баспа ойыны: "Лото "Көгөністер"".** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым үстел үсті баспа ойындарының ережелерін меңгеруге, ойын шартына бағынуға деген ұмтылыстарын ынталандыру. **(сенсорика)**	эмоцияларды дамыту. Тәрбиеші өлеңді оқиды, балалар қимылды қайталайды. Балалардың сөйлеу және ақыл-ой дамуын ынталандырады. Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	жайында ұғымдарын қалыптастыру; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Сатушы: - Сәлеметсіңдер ме, балалар, не үшін келдіңдер? Балалар: - Көкөністер сатып алуға. Сатушы: - Менің дүкенім сиқырлы, себебі көгөністерді дұрыс табылған жауаптарға ғана беремін. Жұмбақ шешуге дайынсыңдар ма? **Жұмбақтар.** Доптар жатыр желісі бар, Қабат-қабат терісі бар. (Орамжапырақ) Ашулы қонақ бұл анық, Тоңып шешсе, жыладық. (Пияз) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен**	көркем сөзге ілесіп айтуға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. Музыкалық сүйемелдеумен өткізіледі. Біз бақшаға барамыз, (Бір орында адымдау) Көкөністер жинаймыз, (Қолы екі жаққа созып, кең ашу) Бірінші қиярды жұламыз, (Еңкейіп қияр жұлған сыңай таныту) Дөп-дөңгелек қызанақ, (Екі қолды біріктіріп дөңгелек пішін жасау) Шалқан өте үлкен ақ, (Қолды белге қойып, кезек-кезек екі жаққа бұрылу) Сәбізім ұзын, Қызыл-сары түсін. (Қолды жоғары көтеріп, отыру) Барлығын жинаймыз,

				таныстыру)	Себетке саламыз. (Қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Таңертеңгі жаттығу	**Апта тақырыбы бойынша таңғы жаттығу "Шалқан". "**Бір ата мен әжеде бақшалары болыпты". (Бірінің артынан бірі жүру). "Күндердің бірінде ата шалқан егеді". (Өкше сыртымен жүру). "Дәл сол күні ауа-райы тамаша, шуақты болды. Құстар сайрап тұрды". (Алдыға секіріп, қолдарын көтереді). "Бір мезгілде жаңбыр себелейді". (Аяқтың ұшымен жүріп, қолдарын сермиді). "Ата үйіне қарай жүгіреді". (Жүгіреді, Қолдарын біріктіріп, бастарына қояды да "шатыр", жүгіреді). Аяқтарын алшақ қояды, қолдарын төмен түсіреді. Иықтарын көтеріп, қолдарын сермиді. "Ата шалқан отырғызайын десе, күректі таба алмайды". Қоларын біріктіріп "құлып", аяқтарын иық көлемінде алшақ қояды. Алдыға еңкейеді. Денелерін түзеп, маңдайларынан терілерін сүрткендей сынай танытады. "Шалқан үлкен болып өседі, тіпті ірі десе болады. Ата оны жерден суырмақшы болады, бірақ шамасы жетпейді". Аяқтарын иық көлемінде алшақ қояды. Қолдарын шынтақтарына қояды. Оңға, солға еңкейеді. "Ата көмекшілерін шақырады: апаны, немере қызын, итін, мысығын шақырады және тышқан келеді». Екі аяқтарын қосып секіреді. Қолдарын жоғары көтеріп шапалақтайды. "Міне шалқанды да суырып алды!" Бір-бірінің артынан тізбектеліп жүреді. Жүгіреді. Ақырын жүреді. "Олар барлығы үйлеріне барып шалқанды пісіріп жейді де, кейін әр кім өз үйіне тарайды". **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. Топқа қасықты ауызына дұрыс апармай, көжені шашыратып, үнемі көйлегін былғап алатын Камила қуыршақ				

	"келеді". Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиеші сәбилерге сиқырлы қасықтарын қолдарына алып, қуыршақ Камилаға көжені қалай жеу керектігін көрсетуді ұсынады. Сонында Камила балаларға алғысын білдіреді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Көгөністер" жайлы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: көгөністер жайлы жалпылама түсініктерін қалыптастыру (көкөністер — ол өсімдіктің бір бөлігі мен жемісі, оларды тағамға пайдалану үшін бақшада өсіреді); көгөністердің алуандығы жайлы түсініктерін нақтылау. Құралдары: көгөністер салынған суреттер; көгөністердің нақпішіндері. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Көркем сөз.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер жайында түсініктерін нығайту; денсаулықты сақтау қағидаларын қалыптастыру. Жеңдер күнде дәрумендер, Денсаулыққа пайдалы. Сонда барлық ауру сырқау, Жоламайды барлығы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**Сәлемдесу шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. Сәлем, алақан! (Қолды созу, алақанды сыртқа, ішке бұру.) Хлоп-хлоп-хлоп! (Үш рет алақан соғу.) Сәлем, аяқ! (Орында адымдау.) Топ-топ-топ! Сәлем, көздер! (Көзді ашып, жұму.) Миг-миг-миг! Сәлем, мұрным! (Саусақтарын мұрын ұшына тигізу.) Бип-бип-бип! Сәлем, достар! (Қол бұлғау.) Сәлеметсіңдер ме! **(сөйлеуді дамыту,**	**"Көгөністер" тақырыбына суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер жайлы білімдерін кеңейту. **Көркем сөз.** Тиін келіп отырды, Дастарханның басына. Тамағымен ойнады, Нанды қылды ысырап. Ойнамаңдар тамақпен, Ас ішіңдер әдеппен. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, сенсорика)**	**«Көгөністің түсі қандай?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді ажырату және дұрыс атау іскерліктерін дамыту. - Балалар, қане (әжеге) көгөністерді тарелкаларға бөліп салуға көмектесейік. Әр көгөністің өз тарелкасы бар. Жасыл қиярдың тарелкасы да жасыл. Жасыл түсті көгөністерді тауып, тарелкаға салыңдар. Қызанақтың тарелкасы қызыл ... Құралдар: түрлі түсті тарелкалар; көгөністер нақпішіндері. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**

			әлеуметтік-эмоционаолды дағдылар)		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер - денсаулық кепілі" Мақсат-міндеттер: Балаларды заттардың үстінен аяқпен секіру іскерліктерін жетілдіру; заттардың үстінен аяқпен секіру жаттығуын жасау кезінде қимыл белсенділіктерін арттыру; заттардың үстінен екі аяқпен секіру дағдыларына жаттықтыруды жалғастыру; заттардың үстінен екі аяқпен секіре білу дағдыларын дамыта отырып, заттардан аттау кезіндегі секіру қабілеттерін жетілдіру.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қуыршақ Дана бізде қонақта" Мақсат-міндеттер: Көгөністерді ұстап, сипап анықтауға, оларға сипаттама беру, сипаттау кезінде 5-6 сөзден тұратын қарапайым сөйлемдер құрастыра білуге үйрету. Сөздік қорын молайту, сөз тіркестерін құрастыруға үйрету; ұйымшылдыққа баулу; дидактикалық ойындарды арқылы балалардың сөйлеу тілін дамыту, сезіну және есту қабілеттерін дамыту; балаларды айналасындағыларға көмектесуге, бір-бірімен қарым-қатынас кезінде қамқоршы болуға дағдыландыру.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Тәрелкедегі қияр мен қызанақ" Мақсат-міндеттер: Балалардың зейінін, есте сақтау қабілеттерін, жалпы және ұсақ моторикаларын дамыту. Балаларды дайын формаларға желім жағып жапсыруды үйрету. Көкөністер туралы балалардың білімдерін жетілдіру және толықтыру, көкөністерді жемістерден ажырата білуге үйрету. Көкөністерді жапсыру кезінде желім мен майлықты мұқият қолдану қабілетін дамыту. тәрбиелеу. Өздігінен жұмыс жасай білуге тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер арналған себет" Мақсат-міндеттер: Балаларды «көгөністер», «егін жинау» ұғымдарымен таныстыруды жалғастыру, олардың негізгі сипаттамалары (пішіні, түсі) туралы білімдерін бекіту, құрастыруға деген қызығушылықты қалыптастыру, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Витаминдер әлемі" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту. Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда қатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Гүлзар мен бақшадағы жұмысты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды гүлзар мен бақшадағы тұқымдарды егу ережелерімен таныстыру; ересектердің еңбегін құрметпен қарауға баулу. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілер бойынша бір-біріне соғылмай жан-жаққа шашырап жүруге және бір жерге жиналуға дағдыландыру; жүгіруге үйрету, ойын шарты бұзбауға бейімдеу.	**Шыршаны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: шыршаның ерекшелігі - инелері түспейтіні, қыс мезгілінде де жасыл болып тұратыны, оның батыл, суықтан қорықпайтыны жайлы түсініктерін дамыту. Шыршаға таңдану сезімін ояту, табиғаттың сұлулығын түсіне білуге тәрбиелеу. **Көркем сөз.** Шырша, шырша, шыршамыз, Ұнатамыз баршамыз. Мереке қарсаңында, Төрімізде тұрсаңыз. Мәңгі жасыл көркемім, Өсе берші көркейіп. Неткен әсем, асылсың,	**Ақ бақбақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың бақбақтың гүлдеуі жайлы қарапайым түсініктерін қалыптастыру. Гүлдің ұшқан үлпілдек бастарына тамсану ниетін ояту, қызықты құбылысқа (бақбаққа үрлеп, үлпілдектерді ұшыру) эмоционалды жауап беруге жетелеу. Жұмбақ жасыру: "Сап-сары дөңгелек, ал енді ақ үлпілдек". **“Мысық пен торғайлар” қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты, белгі бойынша жан-жаққа	**Жаңа бөлме өсімдіктерімен таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жана бөлме өсімдігі жайлы түсінік беру, оның құрылымы (сабағы, жапырағы, гүлі), оларға күтім жасаудың қажеттілігі (суғару, қопсыту, шаңын сүрту). Құрал-жабдықтар: бальзамин, «сиқырлы түтікшелер», «Қанқыздың саяхаты» дидактикалық ойынына қажет құралдар (гүлдің және қанқыздың жіпте бейнеленген карточка). Балаларға жаңа өсімдікті көрсету, оның атауын хабарлау (алауша	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көбелектің бірнеше түрін ажыратуды үйрету (капустница); қоршаған әлем жайында түсініктерді тиянақтау. Көбелектің қанатында табиғат жаратылысындағы өте әдемі өрнектер бейнеленген. Бірақ көбелектерді қанатынан ұстауға болмайды, себебі олардың беттерін нәзік тозаң басып жатады, оны өшіру өте оңай, бірақ содан кейін көбелек ұша алмайды. Балаларға түсіндіру көбелектердің жұмыртқа салатынын, артынан

	"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: дәрігердің еңбегі жайындағы түсініктерін пысықтау; рөлдерді бөліну, алмастыру, заттарын пайдалана білу іскерліктерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** құмды құм салғышқа жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Жеке жұмыс:** әртүрлі гүлдердің тұқымын қарастыру. Гүлзар ішіне гүл тұқымын егуді ұсыну. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу. **Шығарылған материалмен еркін ойындар.** Мақсат-міндеттер:	Жыл бойына жасылсың! (Д. Қ. Бұланбаева) Балаларға шыршада жапырақтардың орнына инелердің болған себебін түсіндіру; шырша инесі мен терек жапырағын көрсетіп, салыстыруға мүмкіндіктер жасау. Шырша маңында ойыншықтармен жасырынбақ ойнауды ұсыну. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге жиналып, бойымен мәтіндегі сөздерге сай қимылдауға бейімдеу; ұйымшылдық негіздерін салу. Бір жоғары, бір төмен, Күні бойы тербелем. Әткеншек-ау, әткеншек, Айнала бер бізбенен.	шашырап жүгіруге дағдыландыру; ойын кейіпкерлерінің қимылдарына еліктеуге деген қызығушылықты тудыру. Құмда шеңбер сызу. Шеңбер ортасында мысық. Балалар торғайлар. Торғайлар шеңбер сыртында секіріп, мазақтап, мысық көрмей тұрған кезде шеңберге ұшып кіреді де, мысыққа ұстатпауға тырысады. Мысық үш торғайды ұстаған кезде, мысық рөлі басқа балаға беріледі. **”Құрылысшылар” сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалаларға құрылысшы мамандығы жайлы айту. Құмнан, тастан, құрғақ бұтақтардан қалай үй салуға болатынын көрсету. Балаларға өздеріне	немесе бальзамин). Оны қарастыру. **"Қанқыздың саяхаты" дидактикалық ойыны.** (Балалар жіптегі қанқызды алып, карточкадағы гүлмен жүргізеді.) Мақсат-міндеттер: өсімдіктер жайында түсініктерін пысықтау. Жәндік сабағымен жүреді (балалар көрсетеді), жапырақпен, гүлмен». Кейін балалар шынайы өсімдікке келеді. Сұрақтар: - Гүлдің (өсімдіктердің) қандай бөліктері бар? Сабақтары ұзын ба, әлде қысқа ма? Жапырақтар қандай түсті? Олар көп пе? Гүлдері бар ма? Олар қандай түсті? Өсімдік қалай аталады? - Сендер білесіңдер ме, гүл ұзақ уақыт әдемі болып, құрамау	ол жұлдызқұртқа айналып, өсімдік жапырағын жеп жоятынын түсіндіру. Кейін жұлдызқұрттар өздерінің құрсақ бөлігінен бөлінетін жіппен орап, қуыршаққа айналады, ал қуыршақтан қайта көбелек пайда болады. **Көркем сөз** Көк көйлек, көк көбелек Көздері дөп дөңгелек Гүл көрсе күлімдейді Қолыма ілінбейді Көк шөптің арасынан Түр-түсі білінбейді. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар,

	ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	**"Шыршадан да биік болып өсейік" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бір орнында тұрып, биіктікке созылып секіру дағдыларын дамыту; балалардың вестибуляр аппаратын дамыту, күш-жигерін ұлғайту. Жаттығудың неғұрлым қызықты өтуі үшін, балаларға қолдарын жоғары созып секіруді ұсыну. **Еңбек тапсырмасы: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу.	үй құрастыруды ұсыну. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: бақшаны шөптеу. Кішкентай тырмамен қопсыту.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу; ересектің еңбегін қадірлеуге тәрбиелеу.	үшін не істеу керек? **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: өсімдіктерді су сепкішпен суару.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. Топырақтың барлығы суланатындай, ал тамырларын су шайып кетпейтіндей абайлап суғару керектігін еске салу. - Балалар, жердің дымқыл немесе құрғақ екенін қалай білуге болады? - Қараңдаршы, біз оны суарып едік, топырақ қара болып кетті. Оны ұстап салқын, дымқыл екенін білуге болады. Ендеше, суару қажеттілігін топырақты ұстап анықтауға болады. **"Көбелекті гүлге қондыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер:: сигнал бойынша алаңда жайылып	сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **"Қапта не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды таныс заттарды атауға жаттықтыру. Дене шынықтыру тәрбиесі бойынша жеке жұмыс: допты жоғары күнге қарай лақтырып, ұстап алу. Мақсаты: көзбен мөлшерлеуді,ептілікті дамыту. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ойын алаңын тазарту.** Мақсат-міндеттер: бірігіп еңбектенуге, ортақ күш-жігермен мақсаттың орындалуына қол жеткізу үйрету. **Балалардың дербес әрекеті.**

				жатқан гүлдердің кескіндеріне бір көбелектің бейнесін түстеріне сай қондыруға дағдыландыру; түстерді қабылдау, зейін, ойлау, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. Құралдар: негізгі түстерге боялған көбелектер мен гүлдердің қағаздан кескіндері. **"Өз түсіңді тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың түстер жайындағы біліктіліктерін қалыптастыру; кеңістікті бағдарлау, спектрдің негізгі түстерін ажыратуға бейімдеу.	
Серуеннен оралу	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты.** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсат-міндеттер: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Көркем сөз.** Қасық, нанды алайық, Ауқаттанып алайық.				

	Мәдени–гигиеналық дағдыларын жетілдіру, тамақтану кезіндегі қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру; балаларды өз бетімен ұқыпты тамақтануды үйрету, тамақты мұқият шайнау, қасықты оң қолда ұстау, майлықты пайдалану. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Белгілі шараларды: дәретханаға бару, жуыну, киімдерді бүктеу, тыныш ұйқы,сақтай отырып, өз бетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. Ұйқытатпақ. Жастыққа басынды қоя ғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой. **(сөйлеуді дамыту)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ: "Әтеш".** Жата ғой, жата ғой, Демалып, ұйықтай ғой. Төсекте: Әтеш ұйықтайды" -б.қ. арқада жатып, қолды бастан жоғары созу, аяқ бірге. Бір қолды жоғары, созылу, әтеш оянды. 3р. Әтеш бидай іздейді"- б.қ. отырып, аяқты айқастыру, қол белде, басты солға, алға, солға еңкейту. 3р. Әтеш су ішеді"- б.қ өкшеде отырып, қол түсірулі, тізерлеп тұру, қол жоғары, алға және астыға қол созып еңкею, б.қ. оралу. Әтеш секіреді" -б.қ. аяқ бірге, қол белде. 20с. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Қолды сабындау және түзу қимылдармен жууды үйретуді жалғастыру, қолды жуғаннан кейін сығуды үйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Балалар қолдарын жуады" тақырыбы бойынша иллюстрациялар қарастыру және сол бойынша әңгімелесу. **"Біз қолымызды қалай жуамыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қолды жуу дағдыларын жетілдіру. Жаттамақ оқу: "Мөлдір су". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және	**"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды дәрігер қызметімен	**"Ресторан" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: асхана құралдарын, бірінші, екінші асты	**"Шалқан" ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың эмоционалдылығын дамыту, ертегілерге	**"Көкөністер дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттер: көгөністер туралы түсініктерді нығайту; коммуникативтік	**"Бақшадағы көгөністер" суреттер көрмесі.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністерді баптау,

тағы басқа әрекеттер)	таныстыру, медициналық құралдардың атауларын бекіту. Балаларды ойын жоспарын жүзеге асыруға үйрету. Сюжет бойынша екі кейіпкердің өзара әрекеттесу (дәрігер — науқас) іскерліктерін қалыптастыру. Ойыншық-алмастырушылармен ойын барысында, өзі және ойыншық үшін рөл атқару. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**	атауды үйрету; тамақтану мәдениетінің дағдыларын қалыптастыру. Балалардың сабын көпіршіктерімен ойындары. Мақсат-міндеттер: ұзақ тыныстауды дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**	деген қызығушылықтарын тәрбиелеу, мазмұнын тыңдауды және түсінуді үйрену, шығармашылық қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Дамытушылық ойын жағдаят: "Көгөністер, жемістер, жидектер".** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністердің кейбірі бақшада көрініп тұрса, кейбірін жапырақтар арасынан іздеу керектігін көрсету; балаларға көгөністерді зерттеуді ұсыну: сипап көру (шалқан-майда, қияр-бұдыр), басып көру (қатты), дәмін татып көру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	қабілеттерді дамыту. Сатушы: - Сәлеметсіңдер ме, балалар! Сендер не үшін келдіңдер? (Көгөністер сатып алуға.) - Менің дүкенім сиқырлы, көгөністерді тек дұрыс жауаптар үшін ғана сатып алаласыңдар. Жұмбақ шешуге дайынсыңдар ма? Жұмбақтар. Доптар жатыр желісі бар, Қабат-қабат терісі бар. (Орамжапырақ) Ашулы қонақ бұл анық, Тоңып шешсе, жыладық. (Пияз) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	күту және жинау туралы түсініктерін тиянақтау. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Жануарларды тамақтандырайық" рөлді ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларын күту амаларымен таныстыру; көкөністердің, үй жануарларының атауларын пысықтау; коммукативтік қабілеттерді дамыту. - Балалар, ауылдағы атаның үйінде әртүрлі жануарлар бар. Қане, қандай жануарлар бар екенін көрейікші. Балалар қораптың ішінен үй жануарларын алып шығады да, қалай дыбыстайтынын келтіреді. Үй жануарларын көкөністермен

					тамақтандырады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**
Балалармен жеке жұмыс	**"Көгөністер" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністердің нақпішіндерін (муляждарды) сипату арқылы түйсігін дамыту, атауға, сыртқы ерекшеліктері бойынша ажыратуға, есте сақтауға баулу. Құралдар: көгөністердің нақпішіндері (муляждары). - Міне, дәмді көкөністер, Күзге дейін пісіп өскен: Картоп, пияз, қызанақ, Қияр, орамжапырақ. Д. Ахметова. **(сенсорика, сөйлеуді дамыту)**	**"Қоянды үйрет" (артикуляцияны дамыту) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың артикуляциясын, есту, есте сақтау, қабылдау, ойлау қабілетттерін дамыту. Балаларға қоянға көмектесуді – оны үйретуді ұсыну: А) Ауызды ашу: - Қоян, ауызыңды аш, Былай! Былай! Б) тістерін көрсету: - Қоян, тістеріңді көрсет! Былай! Былай! В) Тілді көрсету: - Қоян, тістеріңді көрсет! Былай! Былай! Г) Сәбізді тістеу: - Сәбізді же! Ап! Ап! Ап! Д) Ерінді жалау:	**"Бұл не?" (көгөністер, сөз тіркесі) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер туралы ұғымдарын жетілдіру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Балаларға қонаққа әже келіп, себет алып келеді. - Қараңдаршы, әже бақшада не өсіріпті. (Балаларға себеттегі көгөністерді көрсету.) - Бұл не? (Бұл көгөністер.) Балаларға себеттен бір-бір көгөністен алып, оларды атауды ұсыну. - Әже оларды базарға апарып сатады. Ал біз барып, сатып аламыз. Құралдары:	**"Базарда" (көгөністер, сөз тіркесі) ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер туралы ұғымдарын жетілдіру; коммуникативтік қабілеттерін дамыту. Себеттерді аламыз. Жолға түсіп жүреміз, Базарға да жетеміз. Сөреге қарай ғой, Көгөністер ала ғой! - Мұқият қарап, айтыңдаршы, базарда қандай көгөністер сатылып жатыр? - Камила, саған не берейін? (Маған шалқан беріңіз (қияр, қызанақ, сәбіз).) **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Сиқырлы сөздер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда әдептілікті қалыптастыру (көмекке алғыс білдіру, қоштасу және сәлемдесу). "Не сатып алдың?" ойыны (көкөністер, сөз тіркесі). Қолымда себетім. Үйге қарай келемін. Базарға бардым, Көкөніс алдым. - Камила, сен не сатып алдың? (Мен шалқан сатып алдым.) - Арсен, сен не сатып алдың? (Мен қызанақ сатып алдым.) т.с.с. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**

		- Қоян бүкіл сәбізді жеп алды. Оған дәмдә сәбіз өте ұнады. Ол ернін жалай бастады. Былай! Былай! Ал балалар еріндерін майлықпен сүртеді. - Рақмет! – деді де қоян, орманға қашып кетті. Әр жаттығуды 3 рет қайталап орындау. **(сөйлеуді дамыту)**	көгөністердің муляждары, себет, әженің суреті. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**		
Серуенге дайындық	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**Ойын жаттығуы: "Киімді бүктеп үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру. балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету.	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.	Шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру	**"Киім-кешектер мен аяқ киімді қалай дұрыс, таза ұстау керек".** Мақсат-міндеттер: балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларды, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын қалыптастыру, киім-кешектер мен аяқ киімдерді таза ұстаудың маңыздылығы жайлы айту, "тиянақтылық", "ұқыптылық" түсініктерімен таныстыру, киімдегі олқылықты байқауға

				қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.	үйрету.
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Баланың жазғы тамақтануы".	"Бала еркелігін қалай жеңуге болады" тақырыбына кеңес.	"Бала мен компьютер" тақырыбына кеңес.	Ата-аналарға "Деніміз сау болып өсеміз" тақырыбына коллаж әзірлеуді ұсыну, күн тәртібі жайлы әңгімелесу.	"Денсаулық - зор байлық" тақырыбына кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**22.07. - 26.07.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Мектеп жасына дейінгі балалардың экологиялық тәрбиесі" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар	**"Біз жинақылықты қалай сақтаймыз".** Мақсат-міндеттер: топтағы ретсіздікті байқауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** дымқыл шүберекпен орындықтың шаңын сүрту. Мақсат-міндеттер:	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ү**лескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер:	**Еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру:** ойын бұрышындағы өз орнында тұрмаған ойыншықтарға назар	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы, бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту.

қарау және тағы басқа әрекеттер)		балаларды қарапайым еңбек әрекетін орындауға араластыру. **(еңбек дағдылары)**	қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	аудару, оларды атап, орындарына жинау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, өсімдіктерге күтім жасау. **(еңбек дағдылары)**
	"Гүл құра" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: ұзақ бөліктерден тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Тәрбиеші тақтаға бір өсімдіктің бейнесін жапсырады. Оның бөліктерін атайды, көрсетеді: сабағы, жапырағы гүлі. Артынан әр бала өз гүлін үстел үстіне тәрбиешінің көмегімен құрайды да, тағы бір рет өсімдік бөліктерін атайды. **(сенсорика)**	**Ойын жаттығуы "Гүлдер".** Мақсат-міндеттер: балаларды ырғаққа сай қимылдауға, көркем сөзге ілесіп айтуға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. Гүлім, гүлім, өсе бер, (Екі қолды жоғары көтеру) Әдемі боп, асыл боп. (Қолдарын екі жаққа бұлғау) Күндей жайнап кете бер, (Отырып, тұру) Қызыл, сары, жасыл боп. (Қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Текшелермен ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды текшелердің қасиеттерін тануға мүмкіндіктер жасау, түрлі құрылыстарды қалауға ынталандыру. Менде түрлі-түсті текшелер бар. - Балалар, қараңдаршы, мына текшелерден қандай гүлдер құрастыруға болады? Өз қалауларын бойынша гүл құрастырып көріңдер. **(сенсорика)**	**"Суретті құра" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұсақ бөліктерден (2-4) тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; жазықты бағдарлау, ойлау, қабылдау қабілеттерін дамыту. Балалар, сендерге жұпқа бөлініп, қиынды суретті құрап, гүлді атау керек. **(сенсорика)** **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбер құрып тұруды, оны кеңейте және кішірейте білуді, өз	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Гүлдер нәзік болады, (Саусақтарды баяу ашу) Қаулап өсіп толады. (Қолдарын үстіге созып, бұлғайды) Қарамасаң аялап, Солып, құрап қалады.(Саусақтарын баяу жабу) **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**

				қимылдарын мәтін сөзіне сәйкестендіруді үйрету. Мөп-мөлдір көпіршік, Қалықта аспанда. Жарылмай ұша бер, Ешкімнен жасқанба! Балалар, баяу артқа қарай шегініп, шеңберді кеңейтеді. "Көпіршік жарылды" сөзіне балалар қолдарын түсіріп, "ш-ш-ш" дыбысын дыбыстайды. **(дене шынықтыру)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Таңғы жаттығу: "Гүл".** 1. Жерге дән болып түстім, Әдемі гүлге айналдым. Б. қ. толық отыру; 1- қолды жоғары созу, қол белде; 2-б.қ. (5-6 рет) 2. Күнге қарай созыламын, Күн нұрына жылынамын. Б. қ. қол дене бойында; 1- қолдарды жанымен жоғары,аяқ ұшымен тұру; 2-б.қ. (5-6 рет) 3. Жан-жағыма қарадым. Өзіме ұқсас достарды көріп, Қуанып қалдым. Б.қ. аяқ алшақ, қол белде; 1- солға қарай бұрылу, оң қолды жанға; 2-б.қ. 3-4- дәл солай сол жаққа; (5-6 рет) 4. Көбелектер маған қонады, Тәтті нәрімді алады. Б.қ. қол жанда; 1- толық отыру, қол тізеде; 2-б.қ. (5-6 рет)				

	5. Қонақтарға әрдайым. Ашық менің қабағым Б.қ. дәл солай; ескіру; (10рет) 6. Тыныс алуға арналған жаттығу: "Гүлдер". 7. Түнде батқанда бәріміз Тәтті ұйқыға батамыз. Б.қ. толық отыру, топтасу. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. **Көркем сөз:** Қомағай қоңыр аю, Нанды шашып жеп отыр. Түсінбедік бір сөзін, Аузы нанға толып тұр. Сөйлемей іш тамақты, тарсылдатпа табақты. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге, топтастарға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қане, достар қуанайық.	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. - Қайырлы таң, көздерім (Қабақты сипау) - Сендер ояңдыңдар ма? (Үлкен және сұқ саусақтан "дүрбі" жасау)	**"Көбелек қай гүлге қонды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың гүлдер туралы түсініктерін пысықтау; гүлдерді атауға дағдыландыру. Құралдар: қызғалдақ, бақбақ, түймедақ, көбелектің суреттері. Балалар гүлдер жайлы айтады. - Мынау қандай гүлдер алаңқайы?	**Сәлемдесу ойыны: "Менің көмекшілерім".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. Мынау – менің жүрегім, Бәрі осыдан басталған, Мынау – басым	**"Бақ-бақ" тыныс алу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың артикуляциясын, тыныс алу мүшелерін дамыту. - Бақбаққа, оның үлпілдек күлтешілерін қозғау үшін үрлеңдерші, бірақ ұрттарына ауа толтырып алмауға тырысыңдар. **(дене шынықтыру)**

	Қуанайық құстарға да, Күнге де, (Балалар қолдарын жоғары көтереді) Қуанайық жымың қаққан көздерге. (Бір-біріне қарап жымияды) Бүкіл әлем қуансын бізбен бірге, (Қолдарын екі жаққа қарай ашады) "Қайырлы таң!" деп, айтамыз біздер Сізге! (Барлығы қолұстасады) "Қайырлы таң!" ата-анамыз, Сіздерге! "Қайырлы таң!" қалады тағы бізбенен! **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	- Қайырлы таң құлағым! (Алақанмен құлақты сипау) - Сендер ояңдыңдар ма? (Саусақтарды кең ашып, құлаққа тигізу) - Қайырлы таң, қолдарым! (Екі қолды кезек-кезек сипау) - Сендер ояңдыңдар ма? (Қол шапалақтау) - Қайырлы таң, күн! (Қолды жоғары созу) - Мен ояңдым! (Басты жоғары көтеру) **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, дене шынықтыру)**	(Түймедақ), - Ал алаңқай ше? (Қызғалдақ). - Балалар, басқа алаңқайға барайық. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	ақылды. Бәрін осы басқарған. Мынау – менің оң қолым, Мынау – менің сол қолым. Барлық істі атқарған. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жазғы гүлдер тамаша!" Мақсат-міндеттер: Балаларды тура және айналма текшелерді айналып жүгіру	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Жылқы мен бұғы" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні әңгімелеп беру, мұқият тыңдауға үйрету; ертегі	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Гүл шалғыны" Мақсат-міндеттер: Дала гүлдері туралы ойларын жинақтау; гүлдердің әсемдігіне назарларын аудару;	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көгалда гүлдер жайқалды…" Мақсат-міндеттер: Гүлдің бейнесін, алақандарын қолданып құрылымы мен пішінің беруді	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Гүлдер мерекесі" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер

	жаттығуларын жасауды үйрету; балалардың жүру және жүгіру қимылдарын бақылап, қайталап көрсетуге машықтандыру; тура және айналма жолмен жүгіру барысында жылдамдық, ептілік дағдыларын дамыта отырып, балаларда жағымды эмоциялық көңіл-күй туындату.	мазмұнын өз ойларымен толық жеткізе білуге; үй жануарлары мен жабайы аңдарды ажырата алу дағдыларын дамыту; сөздік қорын молайту, байланыстыра сөйлеу іскерліктерін жетілдіру; өз құрбыларымен тату, достарына адал болуға тәрбиелеу.	есте сақтау қабілетін, сөйлеу қабілетін дамыту; табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	үйрету; балалардың алақанмен сурет салуға қызығушылықтарын ояту; негізгі түстер жайлы білімдерін бекіту; ұсақ қол моторикасын дамыту; зейіндерін, есте сақтау қабілеттерін дамыту; сурет салу кезінде бояуларды ұқыпты пайдалануға тәрбиелеу; айналадағы табиғатты танып білуге деген қызығушылықтарын ояту.	қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Гүлдеп тұрған өсімдіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір	**Түймедақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір гүлдейтін өсімдіктер:	**Жолжелкен мен қалақайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір	**Гүлзардағы гүлдерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларда гүлдер жайлы түсініктерін	**Бақбақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларда гүлдеп тұрған бақбақ жайлы қарапайым түсінікті

	гүлдейтін өсімдіктермен таныстыру. Олардың құрылымын талдау, гүлінің пайдасы жайлы айту. Гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Өсімдікті қарастыру, гүлдің түсін, пішінің, гүлдерінен басқа оларда не бар екенін сұрау. Балаларды гүлдерді аялауға, баспауға, үлкен гүл шоғын жұлмауға үйрету. **Көркем сөз.** Ерте тұрып күнде, Су құямын гүлге. Жайнайды гүлім, Құлпыртып түрін. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы маскалар: гүлдер мен аралар.	түймедақпен таныстыру. Олардың құрылымын талдау, гүлінің пайдасы жайлы айту. Гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: Балаларға түймедекты қарастыруды ұсыну. Түймедақтың түсіне назар аудару: күлтешелері ақ, ортасы сары. Сабағы биік, жапырақтары ұзыншақ келген. **Көркем сөз.** Гүлге айналып құлпырып, Түрлі-түсті бояулар. Киіп сары көйлегін, Бақбақ гүлі оянар. Қалықтайды ұлпасы, Ақ періште сияқты. Нәзік желмен ұшып жүр, Таңғажайып гүл басы. (Д. Қ Бұланбаева) **"Тауық пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойынды. (дене**	гүлді өсімдіктермен таныстыру; гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Олардың құрылымын талдау, гүлінің пайдасы жайлы айту. Жол бойында өсіп тұрған өсімдіктермен таныстыру. Олардың көбі емдік өсімдіктер: қалақай, жолжелкен. - Балалар, жолжелкен деп неге атайды? **Жұмбақ.** Жап-жасыл жапырақ, Ұстасаң шағып алады. (Қалақай) Өзіне шап шақ, Киген қалпағы аппақ, Үлпілдектер тұр қаптап. (Бақбақ) **"Масаны ұста" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда қимыл-қозғалыстарын көру белгісімен үйлестіру біліктілігін дамыту. Балаларды секіруге жаттықтыру (бір орында секіру).	кеңейту; өсімдіктерге деген қызығушылығын арттыру. Гүлдер әдемі, нәзік, хош иісті, түрлі-түсті, үлкен және кішкентай. Гүлдерден гүл шоғын жасауға болады. **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалас ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікте қозғала білу, ұжыммен бір-біріне соғылмай қимылдау біліктіліктерін дамыту; белгі бойынша әрекет ету, тереңдікке, орыннан ұзындыққа секіруге, жылдам жүгіруге жаттықтыру. **"Құрылысшылар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Шығарылатын материал, балаларды алмастыру заттарын қолдануды, құмнан құрылыс нысанын	дамыту; өсімдіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды гүлдеп тұрған бақбақты танып, атауға жетелеу. Сөздік қорларын сын есімдермен молайту (сары, күн сияқты алтын түстес) өсімдіктерді аялауға тәрбиелеу. Үлбіреген бақ-бақ, Үлпілдеген аппақ. "Уф", - десем, бақ-бақ, Ұшасың ғой қаптап. **“Әженің қозысы болыпты” қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүруге, жүгіруге, еңбектеп жүруге жаттықтыру. Балалар шеңбер құрып тұрады, тәрбиеші айтады: ”Әженің қозысы болыпты. Оның аяғы мынандай болыпты (аяқтарын алға

	"Аттап өт" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларда алға жылжып екі аяқпен секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа және биіктікке секіруге, тез жүгіруге жаттықтыру. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыштар, қырғыштар, қалыптар. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу. **Кинетикалық құмнан тұрғызылған "Құм**	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда қимыл-қозғалысты белгі бойынша орындау біліктілігін дамыту; әртүрлі бағытта жүгіру мен еңбектеуді жаттықтыру. **"Көлшіктен өт" қимыл жаттығу. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда тепе-теңдікті,ептілікті, көзбен мөлшерлеуді дамыту. **Еңбек әрекеті: жерге түскен жапырақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, шелектер, қалыптар, жыл мезгілдеріне сәйкес киінген	**"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікте қозғала білу, ұжыммен бір-біріне соғылмай қимылдау біліктіліктерін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, тереңдікке, орыннан ұзындыққа секіруге, жылдам жүгіруге жаттықтыру. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыш, зембілдер, қалыптар, қарындаштар, қағаз беттері.	жасап, оны ойнауды үйрету. **Жеке жұмыс: "Ұқсас гүлді немесе күлтешені тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдерді ажырата, атай білу қабеліттерн нығайту. (Түймедақ, бақбақ, раушан-гүл). **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескені тастардан тазарту.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Еркін ойындар: балалардың шығарылған материалмен ойындары.** Құмды құрылыс және табиғи материалмен үйлесіре білу, қызықты және қиын құрылыс нысандарын тұрғызуға жол береді.	шығарады), тұяқтары мына жерде болды (отырып көрсетеді) т.с.с (мүйізі, құйрығы). Қозының серуендегісі келіп, ол тауды, тасты аралайды (төрт яқтап тұрып, бүкіл алаңқайда жүреді). Әже қозыны үйге шақырады: ”Кел, қозы үйге кір, әйтпесе қасқыр жеп кетеді”. Тәрбиеші қасқырды келтіреді де, одан қашып кетуді ұсынады. **"Көбелекті гүлге қондыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша алаңда жайылып жатқан гүлдердің кескіндеріне бір көбелектің бейнесін түстеріне сай қондыруға дағдыландыру; түстерді қабылдау, зейін, ойлау, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. Құралдар: негізгі

	қалашығы" Кинетикалық құмның барлық кереметтілігін сөзбен немесе фотосуреттермен жеткізу мүмкін емес, оны тек құмды қолыңызбен ұстап көріп қана сезіне аласыз! Кинетикалық құммен қалыптарды қолданып пішіндер мүсіндеуге өте ыңғайлы. Балалардың еркін ойындары.	қуыршақтар, машинкалар.			түстерге боялған көбелектер мен гүлдердің қағаздан кескіндері. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** ойын жабындысын сыпыру. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Құмнан тоқаш жасауды үйрету, таяқшамен құмда сурет салу, доп ойнау. Балаларды тек өз үлескелерінде серуендеуді, ойнауды үйрету. Олардың қозғалыс белсенділігін байқау.
Серуеннен оралу	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты.** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсат-міндеттер: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. **Көркем сөз:** Қомағай қоңыр аю,				

	Нанды шашып жеп отыр. Түсінбедік бір сөзін, Аузы нанға толып тұр. Сөйлемей іш тамақты, тарсылдатпа табақты. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Мақсат-міндеттер: балалардың жайлы ұйқысына жағдай тудыру. **"Әлди-әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғы ойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Маңдайдағы құндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Оятпақ жаттығулары.** "Көңілді аяқтар" Аяқтарды биік көтер, міне былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты, сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! Мәдени–гигиеналық дағдылар жайлы білімдерін бекіту. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту.

	(мәдени-гигеналық дағдылар)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Гүл шоғын жина" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұсақ бөлшектерден тұтас бейнені құрастыруға тарту. Әр баланың алдында — құмырадағы гүлдердің сұлбасы жатады, жаңында түрлі-түсті гүлдердің сұлбалары жатады, олардың арасынан құмырадағы гүлдердің түстеріне ұқсастарын таңдап алып, гүл шоғын жинау керек. Тәрбиеші мен балалар гүл шоғын қарастырады, олардың түсін айтады. Ой, жарайсыңдар, барлықтарын маған көмектестіңдер. Менің әрқайсыларына сыйлықтарым бар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сенсорика)**	**"Шөптегі бақбақ" түрту әдісімен сурет салу.** Мақсат-міндеттер: балалардың тәстүрден тыс сурет салу техникасын игеру мүмкіндіктерін жетілдіру; бақбақ туралы түсініктерін нығайту. Сурет салу барысында балалар бақбақтың суретін сары бояумен қылқаламды күрт тигізіп, оны бірден көтеріп алу арқылы салады. **(сурет салу)**	**"Отбасы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды отбасының өмірін шығармашылық түрде көрсетуге жетелеу. Сюжеттегі екі кейіпкердің (анасы, қызы) өзара әрекеттесу іскерліктерін қалыптастыру. Өзара әрекеттесу және бір-бірімен тіл табысу біліктіліктерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**	**"Ұмытшақ сатып алушы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың гүл туралы түсініктерін тиянақтау; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Сатып алушыға гүл сатып алу қажет, бірақ ол гүлдің атын ұмытып қалыпты. Ол сол гүлді сипаттайды, ал сатушы сипаттамасы бойынша танып, суретін көрсету керек. Барлығын бірге тексереміз - Раушан – бақшада өседі, сабағында тікендері бар, ол қызыл, ақ, сары болады. - Бәйшешек – көктемгі алғашқы ақ түсті гүл, Қызыл кітапқа енгізілген және т.с.с. Құралдары: гүлдердің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Гүлдер" музыкалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мызука ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; эстетикалық сезімдерін дамыту. **(музыка)**

Балалармен жеке жұмыс	**"Гүлдерді тізбекке сал" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: гүлдер туралы білімдерін тиянақтау; ойлау, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. - Балалар, бұзық жел гүлдің күлтешелерін жұлып, барлығын шатастырып тастаған екен. - Қане, гүлге күлтешелерін тауып берейік. - Балалар гүлдерді көлемдеріне, құрылымдарына сай, кезектестіріп отырып, тізбек құрайды. *Көркем сөз.* Қызыл, сары, көк гүлді, Құшағыма жинадым. Кімге сыйласам екен, Бұл әдемі гүл шоғын? Ортада бір бала тұрады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Жазғы гүлдер" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: гүлдер туралы білімдерін жетілдіру. - Балалар, сезесіңдер ме, айналада қандай жағымды иіс? - Бұл ненің аңқыған иісі екен? **Жұмбақ:** Түсті-түсті, иісі аңқыған, Араларға нәр сыйлаған. (Гүлдер). Әңгімелесуге арналған сұрақтар: - Гүлдер не үшін керек? - Бақша гүлдері қайда өседі? - Бақша гүлдерін атаңдар. - Дала, орман гүлдері қайда өседі? - Дала және орман гүлдерін атаңдаршы. - Бақтағы гүлдерге кім күтім жасайды? - Біз гүлдерге қалай күтім жасаймыз? - Гүлдердің қандай пайдасы бар?	**Суды бақылау.** Мақсат-міндеттер: су құйғыштан аққан судың жерге сіңіп, жоғалуын байқатып, өсімдіктердің тамырларына өте қажет екендігін түсіндіру; судың бұлтта бар екендігіне, жаңбыр болып, жерге тиетініне көз жеткізу; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Гүлдің сабағы" таяқшалармен жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: гүлдер туралы білімдерді тиянақтау; ұсақ қол моторикасын дамыту; көзбен көру, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. - Балалар, таяқшаларды гүл	**"Гүлдер" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға, мазмұнына сай қимылдарды жасауға машықтандыру; сөйлеу мәнерін, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Біз гүлдерше өсеміз (Саусақтарды жұдырыққа тию) Жапырағы жайқалған, (Алақанды ашу) Сабақтары салалы, (Алақанды ашып, жабу) Желмен бірге ырғалған. (Саусақтарды ары-бері қимылдату) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, сенсорика)**	**Аула құстарын бақылау.** Мақсат-міндеттер: аулада ұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан, көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Барельеф тәсілі бойынша мүсіндеу «Әдемі гүлдер».** Ермексаздан бөліктер бөліп алыңдар, оларды суретке бастырып, ермексаздың үстіне гүлді қойып, саусағыңызбен мықтап басыңыз. **(мүсіндеу)**

	"Гүлді қалай өсіру керек, айтып бер!" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: гүлдердің өсу кезеңдеріндегі ретін білуге машықтандыру; ойлау қабілетін дамыту. (Тақтада гүлді отырғызу кезендері бейнеленген карточкалар орналастырады). Құралдары: гүлдердің өсу кезеңдерін сипаттайтын суреттер. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	- Ал біздің топта дала немесе орман гүлдері өседі ме? - Олар неге солай аталады? **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	сабағының орнына орналастырыңдар. Біркелкі гүлдерді тауып, көрсетіңдер. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**		
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау. **“Бедерлі жолдармен” ойын**	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** - ойын шартын мұқият тыңда; - ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста;	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын

	ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.	**жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: асфальтта сызылған бедерлі сызықтармен жүруді жаттықтыру.	жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.	- белгіленген жерде ғана ойна; - лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; - белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; - ойын кезінде бір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балаларды ойындар барысында ережелерді сақтауға бейімдеу.	тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту,				

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Бала үшін қандай спорт пайдалы?" тақырыбына әңгімелесу.	Жеке кеңес: "Сіздің балаңыздың тамақтану мінезі".	"Егер сіздің балаңыз ұяң болса" тақырыбына әңгімелесу.	Әңгімелесу: "Баланың отбасындағы еңбек тәрбиесі".	Кеңес: "Саябаққа (орманға) ұйымдасқан саяхат кезіндегі табиғатқа деген қызығушылықтарын тәрбиелеу".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**29.07. - 02.08.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***

Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Балаларға ертегі оқу" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: конструктор бөлшектерін қорапқа жинау.** Конструктордың қорапқа салынғанына назар аудару; егер олар шашылып жатса, бөлшектері қорапқа симайтынын белгілеу. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, өсімдіктерді аялауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Ойнап болғаннан кейін топ ішін жиыстыру". Мақсат-міндеттер: балаларда саналы түрде тәртіпке деген ұмтылысты, ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру, жұмыс жоспарын құра білу, алдағы іс-әрекетке қажетті материалдарды таңдай білуге үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** үлескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** серуен алдынды ойыншықтарды жинау. Жапырақтарды, бұтақтарды, тастарды шелекке жинап салу, белгіленген орынға апару. Құмды құмсалғышқа салу. Құмды құлсалғыш қақпағынан сыпыру. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**
	Көркем сөз. Ертегілер өте көп, Үнемі айтып жүреміз.	**"Бауырсақ" ертегісін фланелеграфта көрсетіп отырып,**	**"Ертегі кейіпкерлерін бейнеле" музыкалық**	**Тақпақ мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте	**""Шұбар тауық" ертегісін рет-ретімен құрастыр" дидактикалық**

	Кімнің көп білетінін, Қазір сұрап, білеміз. Балалар, сендер қандай ертегілерді білесіңдер? Танымал ертегілерді атау: "Үйшік", "Шұбар тауық", "Бауырсақ", "Аққу-қаздар", "Маша мен аю", "Үш аю" және т.б. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **Қиынды суреттермен ойындар: "Ертегі кейіпкерлерін құра".** Мақсат-міндеттер: балаларды ұсақ бөліктерден (2-4) тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; жазықты бағдарлау, ойлау, қабылдау қабілеттерін дамыту. Балаларды, ертегі кейіпкерінің суреті құрастырылғаннан кейін, оны атауға шақыру. **(сурет салу)**	**айту.** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегі мазмұнын мұқият тыңдап, желісін есте сақтауға мүмкіндіктер жасау; ертегі әлеміне деген қызығушылықты қалыптастыру. Мазмұндау элементтерімен ертегі желісі бойынша әңгімелеу. Құралдары: фланелеграф, ертегі кейіпкерлерінің кескіндері. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың эмоционалды дамуына жағымды ықпал ету; коммуникативтік қабілеттерді дамыту; ертегілер әлеміне деген қызығушылықты тудыру. - Балалар, ертегі кейіпкерлеріне айналғыларың келе ме? - Мен ертегі кейіпкерлері жайлы өлең оқимын, ал сендер, балалар, ортаға шығып өлеңде айтылған жан-жануарды қимылмен көрсетесіңдер. Тәрбиеші жан-жануарды сипаттайтын қысқа өлең оқиды, балалар қимылдарын келтіреді. Түлкі деген қу ғой, Жүрген жері шу ғой.	сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: әтештің суреті. **Көркем сөз.** Айдарлы әтеш, Таң атпай тұрыпты, Ойқастап жүріпті. Жан-жағына қарапты, Айдарын тарапты. - Балалар, әтеш адасып, қандай ертегіден келгенін ұмытып қалыпты. Қане оған ертегіні табуға көмектесейікші: - Ертегінің шымылдығы ашылсын, Балаларды әлеміне шақырсын! **(көркем әдебиет)** **Кітаптар көрмесі.** Мақсат-міндеттер: балаларға кітаптарды қарауға деген қызығушылығын,	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірнеше суреттерден "Шұбар тауық" ертегісінің желісін құрастыруға машықтандыру; есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, алдарыңда жатқан бірнеше суреттерге қарап, олардың "Шұбар тауық" атты ертегінің желісі бойынша бір ретке тізіп алайық. - Карточкаларда қандай ертегі бейнеленген? Қандай суретті біз бірінші орналастырамыз? Онда не бейнеленген? Ата мен әженің үйінде не өмір сүрді? Енді қандай суретті қою керек? Тауық не істеді? Керек суретті тап? Одан кейін не болды? Жұмыртқаны

	Логоырғақты жаттығу: **"Бауырсақ" және музыкамен жүгіру.** Мақсат-міндеттер: Бауырсақ кейіпкерінің сөздерін жатқа ырғаққа сай айтуға машықтандыру; ертегі әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Мен Бауырсақпын, Бауырсақ. Менің бетім домалақ. Қалған ұннан илендім, Ыстық майға піскенмін. Бауырсақпын, домалақпын, Домалап келем жолақпен. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**		Жатып алып жағада, Іздегені ду ғой. Қорбаң-қорбаң, қорбаңбаймын, Омартаны аралаймын, Аяқ-қолды жаралаймын, Бал ұрлауға арланбаймын. Ұзын құлақ, сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды, Ойлы-қырлы жерлерден, Ытқып-ытқып секірді. Бақа, бақа, балпақ, Көзі оның тостақ. Қырдан алыс көп қарап, Көзі содан тостақ. Қасқыр орманда жортады, Аяздан ол қорқады, Аспанға қарап ұлиды, Ауылда малдыториды.	әдептілікке, көркем сөзге деген сүйіспеншілікті қалыптастыру. - Балалар, әтешті қандай ертегілерді кездестіруге болады? ("Қоянның үйшігі", "Аңдардың қыстауы", "Мысық, әтеш және түлкі", "Тауық пен әтеш".) - Дұрыс, жарайсыңдар! Қане, есімізге түсірейікші «Қоянның үйшігі» ертегісінде әтеш қандай? (Батыл, ержүрек, батыр.) - Дұрыс, ал "Мысық, әтеш және түлкі" ертегісінде әтеш қандай? (Тілазар.) - Дұрыс, жарайсыңдар! Әтеш "Тауық пен әтеш" ертегісінде қандай? (Қыңыр, тілазар.) Балалар бірден жауап бермей жатса, педагог өзі айтып, балаларға қайталатады.	бірінші кім жарып көрді, ата ма, әлде әже ме? Одан кейін не болды? Қай суретті ең соңында қоямыз? Тауық ата мен әжені қалай жұбатты? (Балалар тәрбиешінің сұрақтарына жауап бере отырып, карточкаларды орналастырады.) Тауық көп жұмыртқа тапты, бірақ алтын емес, жай жұмыртқалар. Олардан балапан басып шықты. Қане, сендер балапан болыңдаршы. **(**

			Біз Тышқанбыз, Тышқанбыз, Дән теруміз тыстан біз. Жол бойынан ін қазып, Жинап жүрміз күнде азық. **(көркем әдебиет, музыка)**	Құралдар: белгілі ертегілер кітапшалары, кітап сөрелері. **(көркем әдебиет)**	
Таңертеңгі жаттығу	Балалар біз сендермен, сиқырлы орманға саяхатқа барамыз. Орманда серуендеп, құстардың әнін тыңдап, гүлдер мен ағаштарды бақылайық. Құстар әнінің дыбысы естіледі: балалар топ ішінде баяу жүреді, тоқтайды. Жалпы дамыту жаттығулары Орманда таң атты, күн шықты. Қолдарынды жоғары созыңдар, күн сәулесі жылытсын. 1 – қолды көтеріп, керілеміз. 2 – б. қ. ораламыз. 3 – қолды көтеріп, керілеміз. 4 – б. қ. ораламыз. Көгалда гүлдер ашылды 1 - қолды көтеру. 2 – екі жаққа бұлғау. 3 - қолды көтеру. 4 – екі жаққа бұлғау. Көбелектер оянып, гүлден-гүлге қона бастады. Баяу қарқында отырып жүгіру. Бір кезде жел соғып, бұтақтар қозғала бастады. Қолды көтеріп, денені екі жаққа еңкейту. Жапырақтар шулай бастады. Қолды көтеру, еркін қозғалыстар. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар**				

	Мақсат-міндеттер: балаларды жақсы тәбетпен, әдеппен тамақтануға бейімдеу. *Көркем сөз* Денсаулыққа пайдалы, Ботқа жейік келіңдер. Өзі жұмсақ, тәп-тәтті, Дәмін татып көріңдер. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Психологиялық дайындау сәті.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылығын арттыру. Мен сендерді бір ғажайып әлемге, ертегілер еліне саяхатқа баруға шақырамын. Ал сендер ертегілерді жақсы көресіңдер ме? - Олай болса, жолға шығайық. Ал ертегі дегенім не? Ертегілерде қарапайым өмірде болмайтын нәрсе болады. Аңдар, жан-жануарлар сөйлей алады, адамдар сиқырлы заттарды пайдаланады. Сендер қандай сиқырлы	**"Менің сүйікті ертегілерім әңгімелеуі.** Мақсат-міндеттер: балалардың апта тақырыбы бойынша сөздік қорларын белсендету және дамыту үшін жағдай тудыру. Орталықтарда суреттер мен үстел-үсті ойындарын орналастыру. Құралдар: балаларға таныс ертегі сюжеттері салынған суреттері. **(сөйлеуді дамыту мен көркем әдебиет)**	**Миға шабуыл.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер туралы білімдерін пысықтау; байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру. - Балалар, мен де сендермен ертегіге барғым келеді. Аламын да әжеге айналамын! (Тәрбиеші басына орамал тағады.) - Балалар, қандай ертегілерде әже тұрады? (Балалар атайды: "Шалқан", "Бауырсақ", "Шұбар тауық"). **(сөйлеуді дамыту мен көркем әдебиет)** **"Дәмінен ажырат" ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**"Әтеш пен бұршақ дәні" ертегісін айту. Фланелеграфтағы театр.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; ертегі желісін есте сақтауға мүмкіндіктер жасау. Құралдары: ертегі кейіпкерлерінің кескіндері, фланелеграф. **(сөйлеуді дамыту мен көркем әдебиет)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер: балалардың қимыл қабілеттерін, ырғаққа сай қимылдау қабілетін дамыту. Ну орманда бір үй тұр (Балалар бір орында адымдайды.) Алға емес, артқа қарап тұр. (Балалар бұрылады) Сол үйшікте кемпір бар. (Сұқ саусақты шошайту.) Мыстан кемпір деген тұрғын бар. (Екінші қолдарын шошайту.) Мұрны ілмек, (Саусақпен көрсету.) Көзі үлкен, (Көрсету.) Отша лаулап, жанады. (Бастарын шайқау) Oh, өзі сондай ашулы! (Бір орында

	заттарды білесіңдер? (Балалардың жауаптары) Мыстан кемпірдің сыпырғышы, сиқырлы жіп орамы, сиқырлы таяқша, ұшатын кілем т. б.. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**		балалардың түйсік-сезімдерін жетілдіру. - Мен атаға арнап бауырсақ пісіргім келеді, бірақ ұнның және қанттың қайда екенін ұмытып қалдым. Балалар, маған оларды ажыратуға көмектесіңдерші. (Үстел үстінде екі ыдыс тұрады: біреуінде қант, ал екіншісінде ұн. Балалар ыдысқа саусақтарын салып, қайсысынды қант, ал қайсысында ұн екенін дәмі .) - Ал сендер қант екенін қайдан білдіңдер? (Балалардың жауаптары - ол тәтті.) **(сөйлеуді дамыту мен көркем әдебиет)**		жүгіру) Шаштарымыз тікірейді. (Қолды жоғары көтеру). **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, дене шынықтыру)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Орман дәрігері" Мақсат-міндеттер: Балаларды допты	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Арыстан мен түлкі" Мақсат-міндеттер: Ертегіні оқу,	**Сенсорикадан ойын-жаттығу** "Сиқырлы домалақ" Мақсат-міндеттер: Балалардың сенсорлық	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Бауырсақ" Мақсат-міндеттер: Балаларға екі алақанның	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Ертегілер әлемі" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы

	кеудесінен төмен ұстап, алдыға қарай жоғарыға лақтыру іскерліктерін жетілдіру; балаларды лақтыру жаттығуын ынтамен жасауға құлшындыру; дене, қол және саусақ бұлшық еттерін дамыту; допты бастан жоғары лақтыру техникасын меңгерту және лақтыру қабілеттерін кеңейту; лақтыру кезінде ептілік пен дәлдік дағдыларына тәрбиелеу.	мазмұнын түсіндіру. Ертегінің мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру арқылы есте сақтау қабілеттерін дамыту,сөздік қорларын молайту, тілдерін дамытып, байланыстырып сөйлеуге үйрету; қоршаған әлемдегі жануарларды ажыратып тануға деген түсініктерін кеңейту. Олардың тіршілік мекенін білуге үйрету. Балалардың артикуляциялық аппаратын, сөйлеу тынысын және диалогтық сөйлеуін, есте сақтау, есту және көру зейіндерін дамыту.; қайырымдылық, жанашырлық сезіміге тәрбиелеу.	қабылдауларын дамыту, геометриялық фигуралар туралы білімдерін бекіту.	ортасымен дөңгелек жасауды үйрету; бұйымды қосымша материалдардың көмегімен, керекті бейнеге жеткізу. Ертегінің мазмұнын түсіну. Сөйлеу және ойлау дағдыларын дамыту.	ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Серуен	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: аулашының еңбегі жайындағы түсініктерін тиянақтау; байқағыштыққа, ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. Аула сыпырушының көгалды (газон) тазалайтынына назар аудару. Аула сыпырушыда қандай еңбек құралдары бар екеніне назар аудару. **Жеке жұмыс: өлең жаттату.** Ерте тұрып бұл ағай, Сыпырады ауланы. Тап-тұйнақтай етеді, Ойнайтын бар аланды. **"Тауық пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**	**Құм мен топырақтың қасиетін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиетін, олардың ұқсастығы мен айырмашылығын анықтау. Құрғақ және дымқыл құмның түсін бақылау. Дымқыл (ылғалды) құмнан түрлі пішіндер мүсіндеуге болады, ал құрғақ құм шашылып, пішінді сақтай алмайды. Балаларға құмнан пішіндер мүсіндеп, айырмашылығына бірге көз жеткізуді ұсыну. **Көркем сөз.** Елден алғыс алатын Өскен кезде ер болам. Сәнді үйлер салатын Құрылысшы мен болам.	**Аспан мен бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жаз туралы түсініктерін бекіту. Аспандағы өзгерістерге назар аудару. Аспан қандай: көгілдір, бұлт пайда болды. **"Ұядағы құстар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:: балаларды түрлі бағытта жүгіруге жаттықтыру, тәрбиеші белгісін есті білу, кеңістікті бағдарлай білу біліктіліктерін дамыту. **“Бедерлі жолдармен” ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: асфальтта сызылған бедерлі сызықтармен жүруді жаттықтыру. **"Көлік" сюжетті-**	**Құмырсқаны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды жиі кездестіретін жәндікпен, олардың тіршілігімен, өмір сүрулері үшін маңызды жағдайлармен таныстыру. Құмырсқамен таныстыру. Құмырсқа илеуін қарастыру. Ол неден тұрады? Шыбықтар, ағаш қабығы, топырақ – бұлардың барлығын кішкентай еңбекқор - құмырсқалар әкелген. Кішкентай тесіктер-бұл кіру жолы. Құмырсқалар ешкімге зиянын тигізбейді. **Өлең жаттау.** Еңбексүйгіш құмырсқа, Ерте тұрып жұмысқа.	**Бақылау: "Ыстық жаз!" (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды жаз тән ерекшеліктермен таныстыру. Сөздік қорларын кеңейту. Өздері өмір сүретін елді мақтан тұтуға тәрбиелеу. **Әңгімелеу.** - Жаз келді. Күн бар күшін салып жер бетін қыздыруға тырысады. Ағаштар, шөптер мен гүлдер қуануда. Құстар қуанышпен, жазға арнап, арнап ән салуда. Мысық күнге қыздырынуға шықты. Күн көзіне бүйірін төсейді. Балалар да күнмен ойнауды жақсы көреді. Жазда шомылуға, күнге қыздырынуға, велосипед пен ролик тебуге болады. Жазда батпырауық ұшыруға

	шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, түрлі бағытта жүгіру мен еңбектеуге жаттықтыру. **"Көбелекті гүлге қондыр" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша алаңда жайылып жатқан гүлдердің кескіндеріне бір көбелектің бейнесін түстеріне сай қондыруға дағдыландыру; түстерді қабылдау, зейін, ойлау, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. Құралдар: негізгі түстерге боялған көбелектер мен гүлдердің қағаздан кескіндері. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескедегі тастар мен шыбықтарды**	**"Жалауға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуді үйрету. Балалардың зейіндерін, түстерді ажырату біліктіліктерін дамыту. Жүру мен жүгіруді жаттықтыру. **"Жидекті теріп алайық" ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды алдын-ала алаңға таратылып жайылған жидектердің кескіндерін сигнал бойынша қорапшаға жинауға тарту; зейінді, кеңістікті бағдарлау, бір-біріне бөгет болмай қимылдауға бейімдеу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**	**рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; ойын желісін түсініп, көлік жүргізушісі ретінде белгі бойынша бір бағытта, ешкімге соғылмай, жүгіруге бейімдеу. Шығарылған материал: рөлдер, жол жүру белгілері. Жолда жүру ережелерін еске түсіру. **Жеке жұмыс: құмда таяқшамен бұлттың суретін салу.** **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескедегі ойыншықтарды реттеу.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.**	Күнде астық тасиды, Толтырады ас үйді. **"Өз түсіңді тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау, спектрдің негізгі түстерін ажырату біліктіліктерін қалыптастыру; белгі бойынша бір бағытта жүгіре білу қабілетін жетілдіру. **"Кім жылдам?" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты қағып алуға жаттықтыру. **"Аттап өт" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда алға жылжып екі аяқпен секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа және биіктікке секіруге, тез жүгіруге	болады. Ал барлық балалар құмда ойнағанды ұнатады. - Егер ыстықтан шаршасаңдар, онда ағаш көлеңкесіне жасырынуға болады. Қайынның немесе жөке ағашының көлеңкесі үнемі салқын болады. - Күн сәулесінен қорғану үшін үнемі бас киіп, жиі су ішу керек. Жазғы ойын-сауықтар туралы суреттерді көрсетуге болады. **"Біз жолдармен жүреміз" ойыны-эстафетасы. (дене шынықтыру)** Балалар екі аяқпен алғы жылжып отырып, жол бойымен секіреді (жолдың ұзындық мөлшері 2-3 м). Жолдың соңында әрқайсысы қораптан доп алып, қайтар бағытта домалатып, артынан жүгіреді.

	жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Еркін ойындар: түрлі-түсті борлармен асфальтта сурет салу.**	**серуеннен қайту алдында ойыншықтарды реттеу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек тапсырмаларын орындауға үйрету. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. Шығарылатын материал: күрекшелер, шелек, қалыптар, қарындаштар.		жаттықтыру. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, шелектер, қалыптар, жыл мезгілдеріне сәйкес киінген қуыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу.	Егер бала тапсырманы орындауға қиналса, онда міндетті түрде жолдың аяғына дейін секіріп өтуді, талап етудің қажеті жоқ. Жолды белгілеу үшін түрлі-түсті бауларды, гимнастикалық таяқтарды қолдануға болады. **Еңбек тапсырмасы: үлескені құмнан тазалау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; тазалыққа тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты.** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсат-міндеттер: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балаларды жақсы тәбетпен, әдеппен тамақтануға бейімдеу. *Көркем сөз* Денсаулыққа пайдалы, Ботқа жейік келіңдер. Өзі жұмсақ, тәп-тәтті, Дәмін татып көріңдер.				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Күндізгі ұйқы	**"Көңілді шеңбер" аз қимыл-қозғалыс ойыны.** Балалар бір-бірінің қолынан ұстап шеңбер құрады. Тәрбиеші балалармен бірге шеңбер бойымен айналып, өлеңді бірге оқи бастайды. Қол ұстасып қанеки, Айнала кеп тұрайық. Тазаланып жуынып, Түскі асқа барайық. Көже, сусын салатың, Дастарханда дайын тұр. Демалсын деп бір мезгіл, Жұмсақ төсек күтіп тұр. **"Жұмсақ төсек" сөздерінен кейін, балалар тоқтап, қолдарын беттеріне қойып — "ұйықтайды".** **(дене шынықтыру, көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Ұйқыдан кейінгі шынығу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өз денелеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Күннің екінші жартысына күш-қуат беру. МГД: өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын бекіту (киімдерді жүйелі кию). **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту. **(мәдени-гигеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балаларды дәрігер қызметімен таныстыру, медициналық құрал-жабдықтардың атауларын бекіту; ойын мақсатын	**"Үйшік" үстел-үсті театры.** Мақсаты: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылықтарын арттыру. - Балалар, ертегілер басталды! Театрға келіңдер!	**"Үйшік" ертегісі бойынша жұмбақтар шешу.** Мақсаты: балалардың "Үйшік" ертегісіндегі кейіпкерлерді білуге деген қызығушылықтарын арттыру.	**""Шалқан" ертегісін рет-ретімен қой" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: "Шалқан" ертегісі желісін пысықтау; ойлау, қабылдау, сөйлеу қабілетін дамыту.	**"Шұбар тауық" ертегісін тыңдау.** Мақсаты: "Шұбар тауық" ертегісі желісін пысықтау, кейіпкерлерді айтуға белсендіру; ойлау, қабылдау, сөйлеу қабілетін дамыту. Ертегі тыңдап

	жүзеге асыруға үйрету. Сюжеттегі екі кейіпкердің өзара әрекеттесу (дәрігер — науқас), алмастырғыш ойыншықтармен жеке ойында ойыншық пен өз рөлін қатар алып жүру іскерліктерін қалыптастыру. Ертегі аудиотаспаларын тыңдау. Құралдары: ойында қолданылатын құрал-заттар, дәрігердің киімі.	Балалар орындықтарға отырады. - Бүгін біз сендермен театрға келдік. Жайғасып жайлы орынға, Тамашалап көріңдер. Құралдары: үстел үсті театрына, "Үйшік" ертегісіне, қатысты бейнелер мен кейіпкерлердің кескіндері, тіреушелер.	Құралдары: "Үйшік" ертегісі кейіпкерлерінің суреттері. Бір, екі, үш, деп санаймыз, Ертегілер еліне тап боламыз! (Балалар музыкамен бір орында айналады) Міне біз сиқырлы әлемге келдік. Ішін аралап көрейік. (Тәрбиеші балаларды өз артынан, шеңбер бойымен ертеді). - Балалар, қараңдаршы, біз сендермен сиқырлы көгалға келіп қалдық, айналамыз қандай әдемі! - Ой, қараңдаршы, көгалда қандай әдемі қап жатыр. – Балалар, қызық, қапта не бар екен? Кәне, отырып, көрейік! Бұл жұмбақтар екен, оларды мұқият тыңдап, шешуін табыңдар. (Балалар	- Балалар, алдарыңда бірнеше сурет бар. Бұл суреттерде қай ертегі кейіпкерлері салынған? - Иә. Бұл "Шалқан" ертегісінің кейіпкерлері. - Олай болса, ертегінің желісін еске түсіріп көрейік. Суреттерді рет-ретімен қойып көрейік. - Шалқанды тартып шығаруға кім бірінші келді? Кім бірінші келді — әже ме, әлде немере қызы ма? Содан кейін не келді? Шалқанды тартуға, ең соңғы не келді? - Суреттер бойынша алдымен не болғанын, содан кейін не болғанын айтып беріңдерші? Тапсырма қайталанады. **Мүсіндеу: "Шалқан".** Мақсаты: "Шалқан" ертегісінің желісін еске түсіру, екі	болғаннан кейін сұрақтар қою: - Ертегі қалай аталады? (Шұбар тауық.) - Ертегіде кімдер жылады? (Ата мен әже.) - Жұмыртқаны не сындырды? (Тышқан.) - Ал тышқан қалай дыбыстайды? (Пи-пи-пи.)

			жұмбақтарды шешеді) **Жұмбақтар:** Сылдырдан қорқады, Шошынып жортады. (Қоян) Таңдайлары тақылдап, Шулайтын бақылдап. (Бақа) Итке ұқсас пішіні, Ұнатпайды кісіні. (Қасқыр) Сайқымазақ қулығы бар, Барған жерде ұрлығы бар. (Түлкі) Жазда қыдырады, Қыста тынығады. (Аю) Үй ішін аралап, Түнде көп жортады. Қаптарды жарып, Мысықтан қорқады. (Тышқан) - Балалар, бұл қай ертегі кейіпкерлері? - Дұрыс, "Үйшік" ертегісі!	қолмен дөңгелектеу қимылдары арқылы шалқанның денесін мүсіндеп шығаруға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: тақтайшалар, ермексаз бөліктері.	
Балалармен жеке жұмыс	**"Шалқан" (рөлдерге бөлініп ойнау).** Мақсат-міндеттер: балалардың	**""Бауырсақ" ертегісін рет-ретімен қой" дидактикалық ойыны.**	**"Жұбын тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды ортақ қасиеттері	**"Не екенін көрсет" музыкалық - дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**"Қиял-ғажайып ертегілер мен жан-жануарлар жайлы ертегілерді тап?" дидактикалық**

	"Шалқан" ертегісі желісін білу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру; көркем сөзге, мәнерлеп сөйлеуге қызығушылықты арттыру. Бір қызықты бастайық. Балаларға ұнайтын, Ертегіні бастайық. Ерте-ерте, ертеде, Болыпты екі қария. Немересі тағы бар, Ақылына көркі сай. Күшігі мен мысығы, Пысықтың ең пысығы. Тышқан жатыр інінде, Бітпейді оның ісі де. Ата шалқан салыпты, Жақсы өнім алыпты. Жинайтын кез келгенде, Көмекке бәрі барыпты. Осылайша ертегі...	Мақсат-міндеттер: балалардың "Бауырсақ" ертегісі желісін білу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. - Балалар, қараңдаршы, карточкаларда қандай ертегі бейнеленген? - Алдымен не болғаны, одан кейін не болғаны бойынша карточкаларды рет-ретімен орналастырыңдар. - Алдымен қай карточканы қоямыз? Одан кейін не болды? - Бауырсақ нені бірінші кездестірді қоянды ма, әлде қасқырды ма? (Балалар карточкаларды орналастырады.) - Қандай карточканы бірінші қоямыз? Одан кейін не болды? Құралдары: "Бауырсақ" ертегісінің суреттері.	бойынша топтастыру амалдарына бейімдеу; ойлау қабілетін дамыту. Құралдары: әрқалай үстелде жатқан түрлі топтарға жататын заттардың суреттер. Суреттердің арасында жұптар бар. Мысалы: қасық пен шаңышқы, доп пен пирамида, көйлек пен шалбар, шәйнек пен кесе, шкаф пен орындық, т.б.. **(сенсорика)**	балаларда музыкамен ертегі кейіпкерлерін сәйкестендіре білу, қимыл-қозғалыстарын келтіре білу біліктілігін қалыптастыру. **(музыка)** **Ойын жағдаяты: "Түлкі мен қояндар".** Мақсат-міндеттер: қимыл белсенділігіне ықпал ету, импульсивтілікті басу, ойын барысында ойын дағдылары мен тәртіп сақтау ережелерін дамыту. **(дене шынықтыру)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілерге деген қызығушылықтарын арттыру; есте сақтау, елестету, ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. - Балалар, сиқыр жайлы айтылатын ертегілер қалай аталатынын, айтшы? - Ал жан-жануарлар жайлы айтылатын ертегілер қалай аталады? - Қане, біз қай ертегі қиял-ғайып ертегіге, ал қайсысы жан-жануарлар жайлы ертегіге жататынын анықтайық. Иллюстрация нұсқалары: "Күлшекыз", "Ақшақар", "Үш аю", "Қолғап", "Қасқыр мен жеті лақ", "Қар ханшайымы". **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**

	Жалғасыпты жайымен, Бөлісіпті балалар, Соңында өз ойымен. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Кітап, альбом, ашық хаттар қарастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**			
Серуенге дайындық	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**Ойын жаттығуы: "Киімді бүктеп үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру. балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету.	**Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту дағдыларын жетілдіру. Жапсырғыш тағындыларды тағу, ағыту дағдыларын қалыптастыру, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру. Аяқ киімді кию дағдысын қалыптастыру, ересектердің көмегімен түймені тағу, киімді шкафқа ілу. Шешіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды үйретуді жалғастыру.	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады;

					- серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жанұядағы кітап. Отбасылық оқу" тақырыбына кеңес.	"Баланы бейнелеу өнеріне баулимыз" тақырыбына кеңес.	"Тәрбиелеуге көмектесетін жақсы мультфильмдер" тақырыбына кеңес.	"Сіздің балаңыз өз дегенін істетеді" тақырыбына кеңес.	"Ересектердің зиянды әдеттері және олардың балалардың салауатты өмір салтына әсері" тақырыбына кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық,	

мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**05.08. - 09.08.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Жазғы спорттық ойындар мен таза ауадағы ойын-сауықтар" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге қамқорлық сезімдеріне баулып,	**Ойын жаттығуы: "Киімді бүктеп үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру; балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** серуенге шығар алдыңды ойыншықтарды жинау. Жапырақтарды, шыбықтарды,тастарды шелекке жинау, белгіленген орынға	**Оқу іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға деген жауапкершілік сезіміне баулу, балаларды оқу іс-әрекетіне арналған	**Табиғат бұрышындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: табиғат бұрышындағы өсімдіктердің күн сәулесінде тұрғанына назар аударыңыз; күн адамға ғана емес,

	еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру. **(еңбек дағдылары)**	белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	апару. Құмды құмсалғышқа салу. Құмсалғыштың жақтауындығы құмды сыпыру. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	материалдар мен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	өсімдіктерге де қажет екенін; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: жапырақтарды шүберекпен сүрту. **(еңбек дағдылары)**
	Пирамидалармен дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттер: пирамиданы кемуі бойынша жинау іскерлігін қалыптастыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту; ұсақ қол моторикасын жетілдіру. **(сенсорика)**	**Тақпақ мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: күннің суреті. Күнім, күнім күлімде — Күнім сәтті өтсін де. Шуағынды шаша түс, Шынығамыз өзінмен біз. "Егер саған ұнаса – былай жаса…" ырғақты биі. Мақсат-міндеттер:	**"Құмдағы жасырынбақ".** Мақсат-міндеттер: балалардың түйсік, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту; қоршаған заттар туралы ұғымдарын жетілдіру. Балалар, бір күлтешені таңдап алыңдар. Онда сендер табу керек зат бейнеленген. Егер сендер басқа затты тауып алсаңдар, онда оны құмға қайта жасыру керек. Өз заттарынды өздеріне аласыңдар.	**Сәлемдесу ойыны: "Менің көмекшілерім".** Мақсат-міндеттер: балаларды өз дене мүшелеріне қызығушылық тудырып, атауға баулу; жанындағы топтастардың да дене мүшелерін байқауға бейімдеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Мынау – менің жүрегім, Бәрі осыдан басталған, Мынау – басым ақылды. Бәрін осы	**"Ертегі шығарамыз".** Мақсат-міндеттер: мнемотехника тәсілін қолдана отырып, реттілікті сақтап, кішігірім ертегі құрастыра білу біліктіліктерін қалыптастыру. "А", "у" дыбыстарын дұрыс дыбыстауды нақтылау және бекіту. Сөздік тыныс алуды дамыту. Ормандағы қауіпсіздік ережелерін сақтау әдебін тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

		балалардың музыкалық, ырғақты есту, сөйлеу қабілеттерін, вестибуляр аппаратын жетілдіру; жағымды эмоцияларды дамыту. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**()**	басқарған. Мынау – менің оң қолым, Мынау – менің сол қолым. Барлық істі атқарған. **(сөйлеуді дамыту)**	
Таңертеңгі жаттығу	Болсын десең-деңін сау, Болам десең әдемі. Таза ұста бойыңды, Жуынып жүр әуелі. Тара жиі шашыңды, Дұрыстап іш асыңды. Сонда азамат боласың, Бақшаңа қалмай барасың. **1. "Таза алақандар".** Б. қ.: қолды алшақ қою, қол белде. Бір қолды алға, алақанды жоғары бүгу. Б. қ оралу. Дәл солай екінші қолмен. 2 рет қайталау. **2. "Суды шашамыз".** Б.қ.: аяқты сәл алшақ қоямыз, қол белде. Қолды жоғары көтеру; білектерді шеңбер бойымен айналдыру — «суды қағу»; қолды белге. Еркін тыныстау. 3 – 4 рет қайталау. **3. "Аяқты жуамыз".** Б. қ.: аяқ алшақ, қолды арқаға қою. Алға еңкею, екі рет тізені ұру, «таза жуамыз» деу. Қолды арқаға қою. Тізені бүкпеу. 3 – 4 рет қайталау. **(дене шынықтыру)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл - күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің,				

	Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң, беті-қолды жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылығын арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Нұр тұнып құлпырып, Айнала жайнады. Тұр күнге ұмтылып, Алма ағаш сайдағы. Өзен жай ағады, Балауса жағасы. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Сумен аттракциондар.** Мақсат-міндеттер: балаларды судың қасиеттерін тануға деген қызығушылығын арттыру; зияткерлік қабілеттері негіздерін қалыптастыру. «Сиқырлы су» — стақанның үштен бір бөлігіне су құйылып, түтікше салынған. Белгі бойынша балалар терең тыныстап, суда бүлкілдетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылығын арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. Көгалда ойнадық, Асыр сап күн ұзақ. Гүл тердік,ойнадық, Жарқын жаз қызық-ақ. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Көбелекті ұста" (қанқызды) ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың секіре білу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Таяқшаға байланған көбелек сұлбасына секіріп, қол тигізу керек. **(дене шынықтыру)**	**Қазақтың ұлттық ойыны: "Тақия тастамақ".** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарты бойынша қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Ойынға барлық бала қатысады. Балалар шеңбер жасап отырады. Жүргізуші шеңбердің сыртын айнала жүгіріп жүріп, біреуінің артына білдіртпей тақияны тастап кетеді. Егер біреу сезіп қойса, жүргізушіні қуып жетуі керек. Ал, жүргізуші қуған баланың орнына отыра қалуға

					тырысады. **Көркем сөз.** Шеңберді айнала бастаймын, Білдіртпей тақия тастаймын. **(дене шынықтыру)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Аулада ойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды биіктігі 10 см гимнастикалық орындықтан тепе-теңдікті сақтап жүріп өту іскерліктерін жетілдіру; бір ізбен жүре отырып, кеңістікте дене тепе-теңдігін сақтаудың дағдыларын дамыту; балалардың гимнастикалық орындықтан тепе-теңдікті сақтап жүріп өту жаттығуының техникасын дұрыс жасай білу икемділіктерін жетілдіре отырып, дене, аяқ бұлшықеттерін дамыту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қайырымдылық" Мақсат-міндеттер: Балаларды Д. Данабековтың "Қайырымдылық" әңгімесімен таныстыру; адам жүріс - тұрысының ерекшеліктерін байқауға, бағалауға үйрету; адам бойындағы жақсы қасиеттерді дамыту; өзге адамдарға деген мейірімділікті, қамқорлық қатынасты білдіруге ниеттерін ояту.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Алаңдағы ойындар" Мақсат-міндеттер: Балаларды таза ауада ойнайтын қимылды ойындармен таныстыру; таза ауада түрлі қимылды ойындарды ұйымдастыра отырып, қуанышты, көңілді көңіл-күй қалыптастыру; төзімділікті, жылдамдықты, ептілікті дамыту; таза ауада ойналатын алаң ойындарына деген қызығушылықтарын арттыру, ойын ережелерін бұзбай орындауға тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Менің көңілді добым" Мақсат-міндеттер: Шармен бастыру тәсілі арқылы доптың мәнерлі бейнесін жасауға үйрету; балаларға бояуды шарға жағу әдісі жайлы білім беру; бір-бірінен қашық аралықта бастырма жасау біліктіліктерін дамыту; ой-өрістерін, ұсақ қол моторикасын дамыту; педагогпен және құрдастарымен бірлесіп жұмыс жасауға қызығушылықтарын тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Денсаулық әуені" Мақсат-міндеттер: Балалардың мұғаліммен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Терезеден қолайсыз ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ауа-райында болып жатқан құбылыстарды байқауға машықтандыру; аспанды сұр бұлттардың жаулап алғаны - жаңбырлы күнге тән құбылыс екеніне көз жеткізу; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Жаңбыр жауып тұр, серуенге шығуға болмайды. Жаңбыр сулы, жерге, өсімдіктерге тамшылайды, жолдағы барлығы су. Адамдар қолшатыр ұстап келеді. **Жеке жұмыс: жаттамақ жаттау, "Жаңбыр".**	**Машинаны бақылау (жүк көлігі). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды қоршаған жылжымалы объектілерге, машиларға, деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға қозғалып бара жатқан машинаны бақылауды ұсыну. Машинаның өздігінен жүрмейтінін, оны жүргізуші жүргізетінін айту. Машинада дөңгелек, рөл, кузов, кабина бар. Бұл - үлкен машина, жүк көлігі, ол жүк тасиды, жолмен жүреді, ол	**Бақылау: "Көлікпен танысамыз". (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың көлік түрлері жайлы білімдерін бекіту; көлік түрлерін (жүк машинасы, мотоцикл, жеңіл машина) атауға бейімдеу. Балалардың назарын жақын маңда тұрған көліктерге аудару. Машина бөліктерінің атауларын бекіту. **"Жолда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: сөз бен қимыл-қозғалыс координациясын, шығармашылық қиялдарын дамыту; кейбір дыбыстарды дұрыс дыбыстауды	**Өтіп бара жатқан жүргіншілердің киімін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды қоршаған объектілерге деген қызығушылығын арттыру; адамдар киген киімдерді байқап, атауға ынталандыру; зеректікке тәрбиелеу. Балалардың назарын жаз келгеніне, күн жылынғанына, адамдар жұқа киімдер: көйлек шолақ шалбар, шолақ жең кеудеше кигеніне аудару. Балаларға өздерінің киген киімдері жайлы айтуды ұсыну. **Жаттамақ жаттату:** Бас киімді киемін, Күннен қорғанып жүремін".	**Құстарды бақылау (қарға, торғай, көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың аула құстарына деген қызығушылығын арттыру; құстарды атауға, тіршілігін тануға бейімдеу; қамқорлыққа тәрбиелеу. Күн жылынғанға қуанады. Көңілді ән салады,балапандар шығару үшін, жұмыртқа басады (қарғалар). Құрттарды жерден шоқып жейді. Құс денесінің құрылымын бақылау. **Жеке жұмыс:** балаларға құстарды тамақтандыруды ұсыну. **"Құстар ұшады"**

	Жаңбыр, жаңбыр төк-төк, Болсын егін көп-көп. **"Қоян қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді тыңдап, сөзіне сәйкес қимыл-қозғалыс жасауды дағдыландыру; секіруге ерекше көңіл бөлу. «Қоян, қоян тұршы, Беті, қолды жушы Айнаға қарашы Шашыңды тарашы!» **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша бір бағытта жүгіруге машықтандыру; балалардың бір-біріне соғылмай жүре білу қабілетін дамыту. Жүргізуші қасқыр таңдалады, алаңның ортасында тұрады. Балалар қасқырдан 5-10 қадам қашықтықта	гүрілдейді. **"Пойыз" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды кішігірім топтармен бір-бірінің артынан жүгіруді, жүруді дағдыландыру; алдымен қол ұстасып, содан кейін қолды жіберіп қозғалуға, белгі бойынша әрекет етуге машықтандыру. **"Мен - жүргізушімін" сюжетті-рөлдік ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: диалогтық сөйлеуді, есте сақтауды дамыту, ойынды басшылыққа алу, рөлдерге бөлінуге бейімдеу; коммуниктивтік қабілеттері қалыптастыру. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ойын**	меңгерту. "Машиналар жолмен келеді. - Ш-ш-ш! **"Трамвай" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың қозғалысын басқа ойыншылардың қимылдарымен үйлестіре отырып, жұппен қозғалу қабілетін дамыту; түстерді тануға және оларға сәйкес қимыл-қозғалыстарын өзгертуге үйрету. "**Көлшіктен өт" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда орнынан ұзындыққа секіруде тепе-теңдік сақтап, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту. **Шығарылған материалмен дербес ойындар.** **Еңбекке баулуға**	**"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге жиналып, шеңбер бойында тақпақ сөздерін айта жүріп, бірлесіп ойнауға машықтандыру. Мөп-мөлдір көпіршік, Қалықта аспанда. Жарылмай ұша бер, Ешкімнен жасқанба! **"Қуыспақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша, қуғыншыдан қашып жүгіруге бейімдеу; күш-жүгерін, кеңістікті бағдарлай білу қабілетін дамыту. Балалар қуыспақ ойнағанды өте жақсы көреді. Ойын ойнатылмас бұрын ересек адам алдын-ала жұмыс жүргізу керек: ойын шартын	**қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Балаларды қимылды санау бойынша орындауды үйрету. "Құстың неше аяғы, көзі, қанаты бар". "Бір, құс! Екі құс! Бір, екі, үш, құстар ұшты!" "**Құрылысшылар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Шығарылған материал, балаларды алмастырғыш заттарды қолдануды үйрету**. Дербес ойындар:** түрлі түсті борлармен асфальтқа сурет салу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** дымқыл шүберекпен орындықтарды сүрту. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу.

	бір қатарға тұрып өлең оқиды: "Қаздар-қаздар, ға ға ға, қарның аш па? Иә, иә, иә! Онда, үйге ұшыңдар. Тау астында сұр қасқыр, тіс қайрап, су ішуде, бізді өткізбейді үйге. Ұшар кезде байқаңдар, қасқырға ұсталып қалмаңдар!". Осы сөздерден кейін барлық балалар екінші жағына қарай жүгіреді, ал қасқыр ұстап алуға тырысады. Ұсталған қасқырға айналады. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.** **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескедегі ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу.	**жабындысындағы қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Шығарылған материалмен дербес ойындар.**	**арналған тапсырма: үлескені қоқыстардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу.	түсіндіріп, жүгіруге арналған аймақты белгілеп беруі керек. **Шығарылған материалмен дербес ойындар.** **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескені қоқыстардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу.	
Серуеннен оралу	**«Өз шкафыңды тап» дидактикалық жаттығуы.** Киімге арналған шкафтың не үшін керектігі, қалдай қолдану керектігігі жайында айтып, таныстыру; заттық кеңістікті бағдарлай алу қабілетін қалыптастыру; шкаф, есік, сөре, ашу, жабу, қою, бүктеу, ілу сөздері арқылы				

	балалардың сөздік қорын байыту және белсендіру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл - күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң, беті-қолды жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Біртіндеп ұйқыдан ояну** Жұмып алып көздерін, Тышқан келді жасқана. Аяқ-қолын көтеріп, Жаттығуды бастады. (Екі аяқты қосып секіру). Буындары дірілдеп, Бір отырып, бір тұрды. Домаланып ішімен, Енді жолмен жүгірді. (Бір орында жүру, басты оңға, солға бұру) Ей, тышқандар, қанеки, Қозға қолды, аяқты. Секіріңдер тағы да, Ұстап тұрып таяқты. **Денсаулық жолдарымен жүру: "Тышқандар, абайла!"** Енді үйге тарандар, Бір-біріне қараңдар. Оянбасың ақ мысық, Жеп қоймасын сақ күшік. **(дене шынықтыру)**

Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту. **(мәдени-гигеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Жаз туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы құбылыстар, жәндіктер туралы түсініктерін тиянақтау; коммуникативтік, физикалық, ойлау қабілеттерін дамыту. **Көркем сөз.** Жаз жайдары, алақай, Жатыр жайнап даламыз. Жүр, қане, балақай, Шомылуға барамыз. - Аяқтарымыз қалай жүгіреді? Былай! (Екі аяқпен секіру). Ал көбелектер қанаттарын қағып, қалай ұшады? Былай! (Қолдарды баяу қағу). Ал қоңыздар қалай дыбыстайды? Былай! (Қол алдыда, білекті	**Сумен аттракциондар.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін, жағымды эмоцияларын дамыту; судың қасиеттерін ойындар барысында тануға мүмкіндіктер жасау. «Су поштасы» — балалар топқа бөлініп тұрады, әр топта су құйылған бір шелек, екінші шелек — бос. Пластик стақандармен суды бос шелекке тасиды. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Балабақша" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балабақша туралы ұғымдарын тиянақтау, коммуникативтік қабілеттерді дамыту. - Балалар, балабақшаға баруды ұнатасыңдар ма? Неге? - Иә. Балабақшада біз көп ойнаймыз. - Қандай ойыншықтарды ойнауды ұнатасыңдар? - Олай болса, "Балабақша" ойынын ойнап көрейік. - Бүгін ойыншықтарды, қуыршақтарды, қуыршақтарға үстел мен орындықтарды, ыдыстарды далаға алып барайық. Бала тәрбиеші болады. Ол	**"Ойыншықтар дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға дүкеннің не үшін қажет екенін еске түсіру; дүкенде сатылатын заттарды атауға ынталандыру, коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Балаларға ойыншық дүкенінде түнде не болатыны туралы әңгімелеу. Дүкен жабылған кезде, ойыншықтар күзетшіні оятып алмау үшін, ақырындап, дыбыстарын шығармай қозғала бастайды екен. Енді өздерін кез-келген ойыншықты бейнелеп көріңдерші, мысалы қонжық. Бала не екенін табуға тырысып көрсін. Осылайша балалар кезекпен	**"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын барысында алмастыру заттарын қолдануды үйрету; диалогтік сөйлеуді дамыту; сатушы мен сатып алушының арақатынастары туралы түсініктерін нығайту. Құралдары: дүкен жазуы бар макет, сатушы мен сатып алушы қолданатын заттар мен құралдары; ойыншылар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**

	айналдыру, "Ж-ж-ж"-деп дыбыстау). Ал гүлдер қалай ашылады? Былай! (Балалар көрсетеді). Сендерге гүлдер ұнай ма? Гүлдер тағыда көбелектерге, қоңыздарға да ұнайды. Біздің қыздар түймедақтар болады, ал ұлдар - қоңыздар болады. Жұптасып тұрып, би билейік! Балалар жұп құрып тұрады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Түймедақ пен қоңыздар" биі.** Мақсат-міндеттер: балаларды ырғаққа сай қимылдауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **(музыка)**		балаларды серуенге апара алады, әдепсіздік танытса - олай болмайтынын айтады, тәрбиелейді, ертегі айтады. Педагог балаларға қуыршақтарды жуындырып, киіндіріп, тамақ беруге, ұйқыға жатқызуға мүмкіндік береді. - Балалар, ал енді қуыршақ, ойыншықтарға ертеге айтып берейік. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	ойыншықтарды келтіріп, қалғандары не екенін табады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	**Мнемокесте бойынша өлең жаттау.**	**<u>"Машина қалай гүрілдейді?" дидактикалық</u>**	**Құстар дауысын тыңдау.** Мақсат-міндеттер:	**"Құмды тасы" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:	**Жаз туралы өлең жаттау.** Мақсат-міндеттер:

	Мақсат-міндеттер: балаларды тақпақтың мазмұнын мнекарталарға сүйеніп, жаттап алу амалдарына бейімдеу; достыққа тәрбиелеу. Достар, бірге жүреміз, Бірге ойнаймыз, күлеміз. Бірге балық аулаймыз Міне, біздер қандаймыз! Құралдары: тақпақ бойынша мнемокесте. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс дыбыстауды бекіту; дауыс күшін, қарқынын пысықтау; артикуляцияны жетілдіру. Жаттығуды жасау алдында, bilimkids.kz "Жүргізуші атты мультфильмін қарап, мазмұнын әңгімелеуге болады.	құстардың дыбыстары туралы түсініктерін тиянақтау, сөзбен дыбыстауды айтқызуға баулу. Құралдары: құстардың суреттері. - Суретке қараңдаршы — бұл қарға құсы. Оның дауысын тыңдаңдаршы. Өздерінде қарға сияқты "кар-р", - деп айтып көріңдерші. - Суретке қараңдаршы — бұл торғай құсы. Оның дауысын тыңдаңдаршы. Өздерінде торғай сияқты "чик-чирик", - деп айтып көріңдерші. - Суретке қараңдаршы — бұл көкек құсы. Оның дауысын тыңдаңдаршы. Өздерінде көкек сияқты "ку-ку", - деп айтып көріңдерші. **(сөйлеуді дамыту,**	балаларды ептілікке, зеректікке баулу. Балалар кезектесіп, бір ыдыстан екінші ыдысқа қалақтың көмегімен құм тасиды. **(дене шынықтыру)** **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **(дене шынықтыру)**	балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. Жаз келді далама, Түсті кілем төседі Бақшамызда, аулада, Гүлдер жайнап өседі. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

			қоршаған ортамен таныстыру) **Дидактикалық жаттығу: "Менің дауысы?"** Мақсат-міндеттер: құстардың дыбыстары туралы түсініктерін тиянақтау; құстарды дыбыстары арқылы ажыратуға бейімдеу. Бөлменің әр жеріне құстардың бейнесі орналастырылады. Ауди отаспадан құстардың бірінің дауысы қосылады, ал балалар сәйкес құстың суретін көзбен тауып, кейін жанына келулері тиіс. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** - ойын шартын мұқият тыңда; - ойынды	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау.	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту дағдыларын жетілдіру. Жапсырғыш тағындыларды тағу, ағыту дағдыларын

	үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.	тәрбиешінің белгісі бойынша баста; - белгіленген жерде ғана ойна; - лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; - белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; - ойын кезінде бір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балаларды ойындар барысында ережелерді сақтауға бейімдеу.	киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).		қалыптастыру, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру. Аяқ киімді кию дағдысын қалыптастыру, ересектердің көмегімен түймені тағу, киімді шкафқа ілу. Шешіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды үйретуді жалғастыру.
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді,				

	әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Балалардың далада және үйде қимыл белсенділігін ұйымдастыру" тақырыбына кеңес.	"Баламен бірге қимыл-қозғалыс ойындарды ойнайық" кеңесі.	"Егер баланы ара шағып алса" тақырыбына кеңес.	"Ойын кезіндегі достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу" тақырыбына кеңес.	"Балаларға жолда жүру ережелерін меңгеруге қалай көмектесуге болады" тақырыбына кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**12.08. - 16.08.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***

Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Үй жануарлары" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Серуен алдында "Алдымен не кию керек, одан кейін не?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызметі көрсету дағдыларын дамыту; киімдерді ретімен киіп, шкафта тазалықы сақтауға бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ойын жабындысын сыпыру.** Асханадағы еңбек тапсырмалары. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын орындауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: "Пульверизатордан бөлме өсімдіктеріне су бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын қалыптастыру; өсімдіктерге деген қамқорлық сезімдеріне баулу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** ойын алаңын, ойын бөлмесін ретке келтіру. Мақсат-міндеттер: бөлме, алаңда ретсіздікті байқап, тазалықты орнатуға бейімдеу. Балықтарға жем шашу. Мақсаты: балықтарға күтім жасауға араласу ниеттерін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** -ойын шартын мұқият тыңда; -ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; -белгіленген жерде ғана ойна; -лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; -белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; -ойын кезінде бір-бірінді итерме. **(еңбек дағдылары)**
	Қазақтың халық ауыз әдебиетінен "Төрт түлік" жайлы өлеңдерін оқу.	**Трафареттармен жұмыс: "Жан-жануарлар" (бастыру, бояу).** Мақсат-міндеттер:	**Боямақтармен жаттығулар.** Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын,	**Лото: "Жан-жануарлар мен төлдері".** Мақсат-міндеттер: балаларда үй	**"Шұбар тауық" ертегісі бойынша саусақ театры.** Мақсат-міндеттер: "Шұбар тауық"

	Мақсат-міндеттер: балалардың қазақ халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын ояту; қабылдау, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Құралдар: төрт түлік малдың суреттері. **(көркем әдебиет)** **Үй жануарлар салынған сюжетті иллюстрацияларды қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларда үй жануарлары туралы ұғымдарды, оларға деген сүйіспеншілікті қалыптастыру, қамқорлық туралы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	жануарлар туралы ұғымдарды тиянақтау, ұсақ қол моторикасын, қабылдау қабілетін дамыту. **(сурет салу)** **Құрастыру: "Марғауға арналған үйшік".** Мақсат-міндеттер: құрылыс материалдарының бөлшектерімен тәжірибе жасауды ынталандыру. **(құрастыру)**	қабылдау, елестету қабілетін дамыту. Түрлі-түсті қарындаштармен жан-жануарлардың контурларын бояу. Берілген заттың бейнесіне сәйкес келетін түстерді дұрыс таңдалуына назар аудару. **(сурет салу)**	жануарлары мен төлдері туралы ұғымдарды жетілдіру; ойлау, коммуникативті қабілеттерін дамыту. Құралдар: жануарлар мен олардың төлдері салынған сурет-карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	ертегісі желісін балалармен бірге еске түсіру, кейіпкерлердің сөздерін мәнерлеп айтуға тарту; ертегілер әлеміне деген қызығушылықты арттыру, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: ертегі кейіпкерлерінің саусаққа тағылатын бейнелері. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **Үй құстарының суреттерін қарастыру.** Мақсат-міндеттер: құстардың атауларын есте сақтауға, қайда мекендейтінін пысықтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. **(сурет салу)**
Таңертеңгі жаттығу	**"Төрт түлік" кешені (музыкалық сүйемелдеумен).** Бұзау басымен шайқайды. (Баспен оң-солға еңкейту) Ботақан қуанып теңселеді. (Екі аяқ арасын алшақ, қолдар төмен, оң-солға денемен теңселу)				

	Қозы аяқпенен топылдатады. (Бір орында, тізені жоғары көтеріп, қадам басу) Құлыншақ шабады. (Бір орында жүгіру) **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Ойын жаттығу: "Таза қолдар".** Мақсат-міндеттер: балаларда ересектердің бақылауымен қол жуу, жеке бас орамалдарымен мұқият сүрту біліліктіліктерін қалыптастыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Менде қандай үй жануары бар" әңгімелесуі.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары туралы түсініктерін нығайту, коммуникативті қабілеттерді дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылығын арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Сақ төбетім, Жолдыаяқ, Саңқылдайды қоймай-ақ. Бөріге қой бермейді, Ұрыға бой бермейді **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Бөтен итті неге ұстауға болмайды" әңгімелесуі.** Абдрахман Асылбектің "Қаңғыбас иттер" мазмұны бойынша әңгімелеу. Мақсат-міндеттер: қабылдау, зейін, ойлау, есте сақтау қабілеттерін, диалогтық сөйлеуді жетілдіру. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Мысық" арнау өлеңі.** Мақсат-міндеттер: таныс өлең жолдарын оқу кезінде қуаныш сезіміне бөленуге мүмкіндіктер жасау; өлеңнің сөздерін анық дыбыстау дағдыларын қалыптастыру. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**Материалдар мен бұйымдармен тәжірибе: "Марғауға арналған жіп орамдары".** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, түстерді қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. **(сенсорика)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу**	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу**	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Күшікке арналған	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Иттің үйшігі"	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Аңдар әлеміне

ұйымдастырылған іс-әрекет	"Дана қонаққа келді" Мақсат-міндеттер: Балаларды еңіс тақтайдың үстімен жоғары және төмен жүру; жүру кезінде алға қарап және қолдарын еркін ұстап, дене тепе-теңдігін сақтай білу дағдыларын жетілдіру; балалардың еңіс тақтайдың үстімен жоғары және төмен жүру икемділіктерін, қол, дене, аяқ бұлшық еттерін, дене тепе-теңдігін сақтау ептілігін дамыту.	"Үй жануары" Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарлары туралы түсініктерін тереңдету; олардың түрлерін бір-біріннен ажырата білуге, зейін қойып тыңдауға үйрету; Педагогтың көмегімен үй жануарлары туралы қысқа әңгіме құрастыруды, жануарлардың төлдерінің аттарын жекеше, көпше түрде атауды үйрету (бота, ботақандар, құлыншақ, құлыншақтар, т.б); сұрақ-жауап арқылы балалардың ауызекі сөйлеу тілін дамыту; олардың бізге тигізер пайдасын айту және оларды күтіп баптауға, қорғап қамқорлық жасауға тәрбиелеу.	үйшік" Мақсат-міндеттер: Дайын пішіндерден жапсыру дағдыларын қалыптастыру; балаларға күшікке арналған үйшіктің бөліктерін бөліп көрсетуге, олардың пішінін анықтауға үйрету; геометриялық пішіндердің атауларын бекіту: шеңбер, шаршы, үшбұрыш; үй жануарлары туралы білімдерін тиянақтау; иттің дене мүшелері туралы білімдерін бекіту (бас, құлақ, төрт аяғы, құйрық); балаларды жануарларға қамқорлық жасауға тәрбилеу.	Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту, геометриялық фигуралардың аттарын (текше,шаршы,призма) бекіту, конструктордың бөліктерін белгілі бір ретпен орналастырды үйрету.	саяхат" Мақсат-міндеттер: Берілген тапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық**				

	дағдылар, дербес әрекет)				
Серуен	**Мысықты бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: мысықтың үй жануары екендігіне көз жеткізу; мысықтың дене мүшелерін көріп, атауға бейімдеу; жан-жануарларға деген қызығушылықты арттыру. Мысық мейірімді, сабырлы. Мысық "Мияу-мияу" - деген дыбыстар шығарады. Тәрбиешімен бірге мысықта не барын көрсетіп атау: мысықтың құлағы, аяғы, басы, құйрығы және жүні бар. Мысық ұйықтайды, жуынады, сүт ішеді. Тәрбиешінің ұсынысы бойынша мысық туралы ойынды ойнайды. **“Мысық пен торғайлар” қимыл-**	**Итті бақылау (көршінің ауласындағы итті). (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: иттің үй жануары екендігіне көз жеткізу; иттің дене мүшелерін көріп, атауға бейімдеу; жан-жануарларға деген қызығушылықты арттыру. Үй жануары: ит оның сыртқы келбеті, мінез-құлқы жайлы түсінік беру. **"Сабалақ күшік (ит)" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жүгіруге дағдыландыру; ойын кейіпкерінің қимылдарын байқауға үйрету; қозғалыс бағытын жылдам өзгерту біліктіліктерін	**Марғауды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: марғаудың мысықтың төлі екендігін дене бітімдерін салыстырып (үлкен - кішкентай), айтырмашылығын байқап айтуға машықтандыру; марғаудың дене мүшелерін көріп, атауға бейімдеу; жануар төлдеріне деген сүйіспеншілікті арттыру. **"Біз – марғаулармыз" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: марғаулардың әрекетіне сәйкес ерекшеліктерін көрсете білу біліктіліктерін қалыптастыру. **"Құлыншақтар"**	**"Көңілді жан-жануарлар" музыкалық ойыны. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың жабайы аңдар жайлы білімдерін толықтыру; балалардың қосылып тұрған музыканың ауысуына сәйкес қимыл-қозғалыс мінезін ауыстыру дағдыларын қалыптастыру; балалардың сөздік қорларын молайту; музыкаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Отарда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шығармашылық қиялдары мен еліктеуді, негізгі қимылдарды дамыту. Балалар педагогтің белгі сөзі бойынша	**Тауық пен балапандарын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: үй құстарының тіршілігі жайында түсініктерді тиянақтау; балапан мен тауықты негізгі айырмашылығын байқауға бейімдеу; қамқорлыққа тәрбиелеу. Үй құстарының суреттері мен ойыншықтарын қарастыру. Суреттегі үй құсын атау, оның дауысымен дыбыстауға жаттықтыру: "қытқыт-қыт", "ко-ко-ко", "пи-пи-пи". **"Екі көңілді қаз" қимыл-қозғалыс ойыны (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: еліктеу қимылдарын орындау

	қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: ойын шарты, белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; ойын кейіпкерлерінің қимылдарына еліктеуге деген қызығушылықты тудыру. Құмда шеңбер сызу. Шеңбер ортасында мысық. Балалар торғайлар. Торғайлар шеңбер сыртында секіріп, мазақтап, мысық көрмей тұрған кезде шеңберге ұшып кіреді де, мысыққа ұстатпауға тырысады. Мысық үш торғайды ұстаған кезде, мысық рөлі басқа балаға беріледі. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге	қалыптастыру: зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Педагог жүргізушіні таңдауға ықпалын етеді: тақпақтағы соңғы сөздерден кейін ғана жүгіре білетін бала болу тиіс. **"Тигізбей өт" ойын жаттығуы** Мақсат-міндеттер: балаларды жүру барысында заттарды айналып өтіп, жүруге жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы:** гүлзарда өскен гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.**	**қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жаққа сигнал бойынша шашырап секіріп, жүгіріп жүруге ынталандыру; нұскуларға зейінді болуға бейімдеу. **"Шелектегі шарларды түсі бойынша жина" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді қабылдау қабілеттерін дамыту. **Еңбек тапсырмасы:** құрап түскен жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.**	қимылдарды өзгертіп, орындап жүреді: ит - жүгіру, ат - секіріп жүріру, ешкі - орында секіру, мысық - баяу жүру. **"Марғаумен ойнайық" ойын жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды көлемі әртүрлі заттармен әрекеттер жасауға машықтандыру. Шарларды зерттеу, шарлармен тапсырмаларды орындау. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** құмның бетін қоқыс бұтақтардан жинау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.**	біліктіліктерін қалыптастыру; үй қаздары жайындағы ұғымдарды тиянақтау. **"Екі көңілді қаз".** Екі қаздай жүрейік, Мойындарды созайық. (Бірінен бірі соң бір бағанда, мойынды созып жүру, екі қолды көтеріп, түсіріп, екі санның жағына соққылау) Қаздар дейді: Ға-ға-ға! Барайық біз базарға! (Сөздерді қайталап жүру) Базарға баруға болмайды, Шығыңдар көгалға! (Бағаннан шығып, алаңға шашырап жүгіру, шоқайып отыру, қолдармен тізені соққылау) Ахметова Д. **"Допты ұста" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: 50 см қашықтыққа

	дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Балалардың шығарылған материалмен ойындары, қалақша мен қалыптарды дұрыс қолдануды, пішіндер дайындау біліктілігін үйрету. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** құмды құмсалғышқа жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тірбиелеу.				тәрбиеші лақтырған допты ұстап алуға жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы: гүлзарда өскен гүлдерді суару. (еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу. **Шығарылған материалмен ойындар.**
Серуеннен оралу	**«Өз шкафыңды тап» дидактикалық жаттығуы.** Киімге арналған шкафтың не үшін керектігі, қалдай қолдану керектігігі жайында айтып, таныстыру; заттық кеңістікті бағдарлай алу қабілетін қалыптастыру; шкаф, есік, сөре, ашу, жабу, қою, бүктеу, ілу сөздері арқылы балалардың сөздік қорын байыту және белсендіру.				
Түскі ас	**Ойын жаттығу: "Таза қолдар".** Мақсат-міндеттер: балаларда ересектердің бақылауымен қол жуу, жеке бас орамалдарымен мұқият сүрту біліліктіліктерін қалыптастыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас!				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ: "Әтеш".** Жата ғой, жата ғой, Демалып, ұйықтай ғой. Төсекте: Әтеш ұйықтайды" – б.қ. арқада жатып, қолды бастан жоғары созу, аяқ бірге. Бір қолды жоғары, созылу, әтеш оянды. 3р. Әтеш бидай іздейді"- – б.қ. отырып, аяқты айқастыру, қол белде, басты солға, алдыға, солға еңкейту. 3р. Әтеш су ішеді"- – б.қ өкшеде отырып, қол түсірулі, тізерлеп тұру, қол жоғары, алдыға және астыға қол созып еңкею, б.қ. оралу. Әтеш секіреді" -– б.қ. аяқ бірге, қол белде. 20с. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту. **(мәдени-гигеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Марғаумен ойнайық" (пәндік әрекет пен құрама және динамикалық ойыншықтармен ойындар).** Мақсат-міндеттер: марғау туралы (дене бітімі, шығаратын дыбысы, қимылы жайында) нақтылылау; ойынға ілесу қабілеттерін арттыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Марғау қайда жасырынды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөйлеуде үстеуді қолдануды жаттықтыру, сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру. Педагог марғау ойыншығын белгілі жерлерде жасырып жатады да, марғаудың қайда	**"Арғымақтар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тұяқтар дүбірі мен жылқылар шығаратын дыбыстарға, қозғалыстарға еліктеу біліктіліктерін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дидактикалық ойын: "Енесін тап" (шағын топтармен).** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарларымен олардың төлдері жайлы білімдерін бекіту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дидактикалық ойын: "Сиыр сүт береді" (жеке топтармен).** Мақсат-міндеттер: дауыс мәнері арқылы өтініш білдіру іскерліктерін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	"Біз – марғаулармыз" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: марғаулар мінез-құлқына сай әрекеттерді көрсете білу біліктіліктерін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	жасырынғаны сұрайды. Балалар: марғау үстелдің астында, орындықтың үстінде, шкафтың атында, теледидар алдында, екі баланың арасында жасырынды - деп жауап айтады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**			
Балалармен жеке жұмыс	**"Үй жануарлары" салынбалы жақтаулары бар ойын тапсырмасы.** Мақсат-міндеттер:: үй жануарларын сәйкес жақтауға орналастыру іскерліктерін қалыптастыру; ұсақ қол моторикасын, ойлау қабілетін дамыту. **(сенсорика)**	**"Не қалай дыбыстайды?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларының дыбысына еліктеуге жаттықтыру; "дыбыстау мәнерін", артикуляцияны жетілдіру. Құралдары: үй жануарларының суреттері. Күрделендіру амалы: еліктеу сөзін айтып болғаннан кейін етістік сөзбен айтуға шақыру. Мысалы, ат кісінейді, қой маңырайды, сиыр мөңірейді, ит	**Қ. Баянбаевтің "Арғымақ" өлеңін оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. **(көркем әдебиет)** **"Естиміз-істейміз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты таныс өлеңдердің сөзіне сәйкес орындауды үйрету. **(дене шынықтыру)**	**"Әженнің ауласының тұрғындары" ойын-жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларының тіршілігі жайында көп білуге ынталандыру; қабылдау, зейін, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдары: үй жануарлырының тіршілігі жайындағы сюжетті сурет. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Ертегі мағынасын қабылдау: "Шұбар тауық балаларда қонақта".** Мақсат-міндеттер: "Шұбар тауық" ертегісі желісіне деген қызығушылықты арттыру; мәнерлеп сөйлеу үлгісін қабылдауға бейімдеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

		үреді, мысық мияулайды. **(сөйлеуді дамыту)**			
Серуенге дайындық	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** - ойын шартын мұқият тыңда; - ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; - белгіленген жерде ғана ойна; - лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; - белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; - ойын кезінде бір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балаларды ойындар барысында ережелерді сақтауға бейімдеу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Үй жануарын үйде ұстау керек пе?" тақырыбына кеңес.	"Баланы үй жануарына деген сүйіспеншілікке баулу қажет пе?" тақырыбына кеңес.	"Үй жануарлары туралы ертегілерді оқып берейік" тақырыбына кеңес.	"Қамқоршы баланы тәрбиелеу" тақырыбына кеңес.	"Менің досым" атты үй жануарлары туралы фото көрме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы	

(балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**19.08. - 23.08.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Досың жанында болғанда көңіл-күйін қандай болады?" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** "Ойнап болғаннан кейін топ ішін жиыстыру". Мақсат-міндеттер: балаларда саналы түрде тәртіпке деген	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** өсімдіктердің ірі жапырақтарын сүрту. Баланы еңбек әрекетіне жетелеу. Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктеріне	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** "Орындықтарды орындарына қоямыз". Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын	**Оқу іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға деген жауапкершілік сезіміне баулу,	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** дымқыл шүберекпен орындықтардың шаңын сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды

	ұмтылысты, ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру, жұмыс жоспарын құра білу, алдағы іс-әрекетке қажетті материалдарды таңдай білуге үйрету. **(еңбек дағдылары)**	күтім жасауға үйрету, тазалыққа тәрбиелеу; еңбек етуге қызығушылықтарын және ересектерге көмектесу ниетін ояту. Сүртуге арналған алжапқыш, қолғаптар. **(еңбек дағдылары)**	дамытуды жалғастыру; тапсырманы тез, дәл орындау. **(еңбек дағдылары)**	балаларды оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	қарапайым еңбек әрекеттеріне баулу. **(еңбек дағдылары)**
	"Жұпты тауып ал" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды түстер арқылы жұпқа жиналу амалдарына үйрету; татулық, сүйіспеншілік сезімдерін дамыту. Балалардың әрқайсына түсі белгілі фишканы беріп, жұптарға жиналуға шақыру. "Дос болайық бәріміз" әні. Мақсаты: балаларға жағымды көңіл-күйге бөленуге мүмкіндік жасау; музыкалық қабілеттерді дамыту. - Балалар, біз бір-	**"Біз доспыз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бір-біріне жылы шыраймен қарауға бейімдеу. - Балалар, қане қол ұстасайық. Әрқайсыларың көршілеріңнің көзіне қарап, оған өзінің мейірімді күлкісін сыйласын. - Досыңның қолының жылуын, қолдарын арқылы бір-бірлеріне деген жылулықты сезініңдерші. - Жылуды сездіңдер ме? Себебі біз көппіз және біз	**"Қалай дос болуға болады?" мультфильмін көрсету ("Айбала" бөлімінен).** Мақсат-міндеттер: достық туралы ұғымды қалыптастыру, татулық, сүйіспеншілік сезімдерін дамыту. Мультфильм мазмұны бойынша әңгімелесу. Тәрбиеші: - Балалар, Айбала неге жұлдызқұртпен дос болғысы келмеді? (Жұлдызқұрттар оны алдады.)	**Достық, достар жайлы ән тыңдау.** Мақсат-міндеттер: балалардың бірін-бірі жылы шыраймен қабылдауға бейімдеу; балалардың бір-біріне жақын жүріп, ойнап, ән салу әрекеттерінен жағымды эмоцияларын дамыту; "достық" ұғымының негіздерін қалау. Педагог балаларды мазмұны жеңіл әндерді айтуға шақырады. Әндерді музыка	**Тақпақты мәнерлеп оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзіне деген қызығушылықтарын арттыру; оқылған оқиғаның желісін бақылауға бейімдеу; сұрақтарға жауап айтуға баулу. **Екі достың оқиғасы.** Кірпі менен сұр қасқыр, Көрші тұрды орманда. Тауып алды әткеншек, Серуендеуге барғанда. Әткеншекке

	бірімізге доспыз ба? (Иә). - Қане, бәріне біз қалай дос бола алатынымызды көрсетейікші (бір-бірінің қолдарынан ұстап, құшақтасады). - Бірге дос туралы ән шырқайық **(сөйлеуді дамыту)**	доспыз. **(сөйлеуді дамыту)** **Балалармен әңгімелесу: "Өзіннің досын жайлы айтып бер".** Мақсат-міндеттер: достықтың мағынасын түсіндіру. Біздің ұран: «Әрқашан дос біргеміз, ажырамас іргеміз». **(сөйлеуді дамыту)**	- Айбаланы кім "досым" деді? ("Досым" деп шегіртке айтты.) - Досы Айбалаға не үшін: "Рақмет, досым", - деді? - Иә. Айбала оған көмектесті, қолын созды. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**	жетекшісінің ұсынымымен алуға болады. **(музыка)**	жүгірді, Тербелем деп бірінші. Дауласып тұр екі дос, Ренжітіп бір-бірін. "Менмін, мен тауып алған, Мен отырам қалайда"- Деп кішкентай кірпі де, Томсырайып қарайды. Қасқыр айтты кірпіге, Түсіп кеткен қабағы. "Дос емесің сен маған, Ойнамаймын бар ары". - Балалар, біз не туралы оқыдық? - Иә. Кірпі мен қасқыр туралы. - Кірпі мен қасқыр дос бола алды ма? Құралдар: қасқыр мен кірпінің (мультипликациялық) суреті. **(сөйлеуді дамыту)**
Таңертеңгі жаттығу	**Музыканттар.**				

	Топтасып жүру, топтасып жүгіруге көшу, жүрумен аяқтау. Жалпы дамытушылық жаттығулар. 1. "Үлкен дауылпаз". Б. қ.: аяқтар сәл алшақ, қол төменде. Қолды екі жанға көтеру, түсіру. 4 рет қайталау. 2. "Дауылпазда ойнаймыз". Б. қ.: аяқтар сәл алшақ, қол төменде, арқада. Еңкейіп тізеден ұру, "бум-бум" - деп, түзелу. 4 рет қайталау. Тәрбиешінің артынан жылдам жүру. Баяу жүрумен тоқтау. Анамызға арналған музыка. Бірінің артынан бірі жүру. Аяқ ұшымен жүру. Шеңбер құрып тұру. Сылдырмақпен жалпы дамытушылық жаттығулар. 1. "Сылдырмақты қақ". Б. қ.: аяқтар сәл алшақ, қол төменде, сылдырмақ сол қолда. "Сылдырлат" - сылдырмақты жоғары көтеру, сылдырлатып, төмен түсіру. 3 рет қайталау. Сылдырмақты екінші қолға алып, дәл сол жаттығуды қайталау. 2. "Сылдырмақты соқ". Б. қ.: солай. еңкею, сылдырмақпен тізені ұру, "динь-динь"-деп түзелу. 3 рет қайталау. Дәл солай сол қолымен орындау. 3. "Сылдырмақты қой". Б. қ.: солай. Отыру, сылдырмақты еденге қою, түзелу. 2 рет қайталау. Сылдырмақты басқа қолға алып, дәл сол жаттығуды қайталау. Бір-бірінің артынан жүру, жүгіру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз".** Балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. **Ғажайып сәт.** Топқа қасықты ауызына дұрыс апармай, көжені шашыратып, үнемі көйлегін былғап алатын Камила қуыршақ "келеді". Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиеші сәбилерге сиқырлы қасықтарын қолдарына алып, қуыршақ Камилаға көжені қалай жеу керектігін көрсетуді ұсынады. Сонында Камила балаларға алғысын білдіреді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Таңғы сәлемдесу шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; топтастарға жылы	**"Жақсы - жаман" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жаман-жақсы туралы түсініктерін қалыптастыру; сөйлеу қабілеттерін	**Таңғы сәлемдесу шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған	**"Күлкішілер ұшағында саяхат".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, достыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші:	**Ойын: "Досыңды тап".** Мақсат-міндеттер: ұсақ бөлшектерден тұтас бөлшекті құрауға дағдыландыру; ойлау, қабылдау,

	шыраймен қарауға баулу. Қол алысып, қане, біз, Достасайық бәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу! - Балалар, көңіл-күйлерің қандай? - Көтеріңкі, көңілді, қуанышты! - Біз біргеміз, біз доспыз. **(сөйлеуді дамыту)**	дамыту. Бір-бірінді ренжіту – жаман. Ойыншықтармен бөлісу – жақсы. Бірге ойнау – жақсы. Жанжалдасу – жаман. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	объектілерге қызығушылықты тудыру. Сәлем саған, алтын күн! Сәлем саған, көк аспан! Сәлем саған, Жер-Ана! Сәлем саған, достарым! Балалар қимылдарды орындайды, бір-бірін құшақтайды. **(сөйлеуді дамыту)**	- Балалар, бүгін біз күлкішілер ұшағына отырып, саяхатқа шығамыз. Ол үшін бірнеше шартты орындау керек. - Қанаттарымыз екі жақта! (Балалар қолдарын екі жаққа созады) - Белдіктерді саламыз! (Белдіктерді салған болып көрсету) - Моторды қосайық! (Екі кол шынтақта бүгілген, алда, екі қолмен мотордың айналғанын көрсету) - Ал енді ұшу үшін, мотордың бұндай дыбыстарын көрсетеміз: Ха-ха-ха! - Мен бір ауыз сөздер айтқаннан кейін, сендер: Ха-ха-ха! - деп қолдайсыңдар. Жарайды ма? - Біз ұшқанда күлеміз: Балалар: Ха-ха-ха! Ха-ха-ха! - Біз күлкішілер қаласына ұшамыз:	зейін қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Балаларға түрлі-түсті пішіндер үлестіреміз, олар екінші жартысын табу керек. Тәрбиеші: - Балалар, екінші жартысын таптыңдар ма? - Ол сендердің жұптарың, достарың болады. - Сендер достарыңның аты кім екенін білесіңдер ме? - Ал енді достықтарыңның қаншалықты берік екенін тексерейік.

				Балалар: Ха-ха-ха! Ха-ха-ха! - Күн мен бұлтқа сәлем айтамыз: Балалар: Ха-ха-ха! Ха-ха-ха! Көңілсізді қолдаймыз: Балалар: Ха-ха-ха! Ха-ха-ха!	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Тату болайық" Мақсат-міндеттер: Балаларды бірінің артынан бірін адымдатып жүргізу; залды айнала жүріп қолдарын жоғары көтеріп, гүлдер сияқты жайқалу; екі қолымен допты тордан жоғары лақтыру іскерліктерін жетілдіру; допты тордан жоғары лақтыру кезінде шапшаң, епті әрі жылдам болуға тәрбиелеу.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** ""Дос іздеген бота"ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі мазмұны бойынша бойларына мейірімділікті, адалдық қасиеттерін сіңіру; ертегіні байланыстыра сөйлеуге, өз ойын толық айтуға дағдыландыру; сөздік қорын молайту, тілін, есте сақтау қабілетін дамыту; доска адал, мейірімді болуға тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Дос болайық бәріміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды достарымен мейірімді қарым-қатынаста болуға үйретуді; достық құндылығы туралы түсінік беру; достаса білуге тәрбиелеу; коммуникативтік дағдылардын дамыту.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Дос бола білейік" Мақсат-міндеттер: Контур шегінде сурет салу, суретті жетіспейтін бөлшектермен толықтыру біліктіліктерін қалыптастыру; достық қарым-қатынас жайлы түсінік беру; көркемдік біліктіліктерін, қарындашты дұрыс ұстау дағдыларын дамыту; бірі-біріне деген сыйластыққа, достыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Көңілді балалар" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалық бейнені мәнерлі, эмоционалды түрде жеткізе білу қабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Серуенге дайындық	**"Киімді бүктеп үйренеміз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру; балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету.	**"Біз қуыршаққа қонжыққа қонаққа баруға қалай көмектестік" ойын-жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз киімдерін танып, атауға, оларды рет-ретімен киюге, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуға, шкафқа тиянақты бүктеп салуға үйрету.	**"Аңдарға түймелерін түймелеуге көмектесейік" дидактикалық тапсырмасы.** Мақсат-міндеттер: түймені түймелеу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру; шұлықтан бастап, гольфіні, шұлық киюді үйрету.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.
Серуен	**Бақаны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды туған өлкенің табиғатымен, оның мекен етушілерімен таныстыруды жалғастыру. Балаларға бақаның тіршілік ету ортасы, оның немен қоректенетіні, тигізетін пайдасы туралы айту.	**"Қайықтар" . (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: серуен кезінде жағымды ойын жағдайын тудыру. Өз қолымен ойыншық жасауға деген ұмтылысын дамыту. Айналасын қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу: өзінен кейін көшеде қоқыс қалдырмау. **Әңгімелеу.**	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды жиі кездесетін жәндіктермен, олардың тіршілік ерекшелігімен таныстыру. Негізгі мазмұны: қоңыздардың қалай жүретінің қарастыру, олардың кейбіреулері ұшады. Ұшар	**Ауа-райының жағдайын бақылау (күн жарқырап тұр немесе жаңбыр жауып тұр). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жаз жайлы әңгімені тыңдай отырып, балалар шуақты күнге, көк аспанға, баяу қалқыған бұлттарға тоқталып өтеді. **Жеке жұмыс:**	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі ауа-райының жағдайы жайлы түсінік беру. Маусымдық киімдер атауларын бекіту. Негізгі мазмұны: жазда күннің қатты қыздыратынын, сондықтан балалар жалаңаш жүретінін айта кету. Күнге тікелей қарау мүмкін

	Табиғатты аялауға және қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Бақаның өзі болмай жатса, фотосуретін көрсетіп, әңгімелеу. **Әңгімелеу.** - Балалар, біз табиғат аясына шыққан кезде бақаны көрсек жолымыз болды деген сөз. - Суреттегі бақаға қарандар. Оның түсі қандай? Бақаны суреттейікші. - Бақа су, жасыл шөп пен масалар көп жерде тіршілік етуді ұнатады. Бақа масалармен қоректенеді. Оның ұп-ұзын тілі бар. Ұшып бара жатқан масаға қарай ұзын жабыспақ тілін жіберіп, сол масаны қағып алады екен. - Бақа кейіпкері қандай ертегілерді кездеседі? - Жарайсыңдар, "Үйшік", "Қолғап" ертегілерінде	Жаңбырдан кейін далада көптеген жылғалар мен көлшіктер болады. Таяз және терең көлшіктер бар. Үлкен және кішкентай көлшіктер бар. Кең және тар көлшіктер бар. Қалай ойлайсыңдар қандай көлшіктерде қайықтар жақсы жүзеді? Неге? Қайықтарды неден жасауға болады? (Грек жаңғағының қабығынан, ағаш қабығынан, қағаздан, ағаш жапырағынан, кішкентай пластик бөтелкеден.) Өз қайықтарыңды қалай атайсыңдар? Ал сендер үйлеріне қайтқанда, қайықтарына не болады? Оларды неге тастауға болмайды? Егер қайық пенопластан, пластмастан жасалса, онда ол табиғатты ластайды. Өзінен	алдында қоңыздардың қанаттарын қалай ашатынын, қорек іздеуге ұшып кетуін бақылау. **Көркем сөз.** Ұшқанда өлең айтады, Қонғанда жер қазады. Мұны да ойлап көріңіз. (Қоңыз). **Тыныс алу жаттығуы.** **"Қоңыздар".** Балалар орындықтарға отырады, тәрбиеші: "Ж-ж-ж, - деді, - қоңыз-з-з" - дейді. Балалар қолдарын иықтарына айқастырып қойып: "Тұрамын, ұшамын ж-ж-ж-ж-ж" - дейді. Балалар қолдарын екі жаққа жазып, "ж-ж-ж-ж-ж" - деп дыбыстап, топ ішінде қозғалады (2 – 3 мин). **"Қоңыздар" қимыл-қозғалыс**	**жолдармен жаттамақ сөздерінің ырғағына сай жүру.** "Үлкен аяқтар жолмен келеді... топ, топ, топ. Кішкентай аяқтар жолмен жүгіреді... топ, топ, топ". **“Менің көңілді добым…” қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпен секіруді үйрету, мәтінді мұқият тыңдау және допты соңғы сөз айтылғаннан кейін ғана қуу. **"Жалаушаға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды белгі бойынша бір бағытта, бір-бірін итермей, жүгіруге ынталандыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. **Еңбекке баулуға арналған**	бе екенін сұрау. Неге? Күн өте жарық, сондықтан қараған кезде көз қарауытады. Жазда адамдар күн сәулесінен қорғайтын көзілдірік киеді. **Көркем сөз:** Шуақтары тарайды, Тереземнен қарайды. Еркелетер аймалап, Сәуле шашар арайлап! **"Тауық пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда қимыл-қозғалысты белгі бойынша орындау біліктіліктерін дамыту, әртүрлі бағытта жүгіріп, еңбектеп өтуге жаттықтыру. **"Жидекті теріп алайық" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды алдын-ала алаңға таратылып

	кездеседі екен. - Бақалар оны мазалағанды ұнатпайды, сол себепті шөптің арасында және көлеңкеде жасырынады. - Ал егер сендер оны көріп қалсаңдар, онда қолға алуға асықпаңдар, оданда сыртқы келбетін мұқият қарастырыңдар. Ол масалар мен шіркейлерді аулайды. Суда жүзіп, күнге қыздырылғанды жақсы көреді. **"Торғайлар мен мысық» қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікте қозғала білу, ұжыммен бір-біріне соғылмай қимылдау біліктіліктерін дамыту; белгі бойынша әрекет ету, тереңдікке, орыннан ұзындыққа секіруге, жылдам жүгіруге	кейін қоқыс қалдыруға болмайды, егер сендер қайықтарыңды тастасаңдар, ол бұзылып, бірден қоқысқа айналады. **Тыныс алуды дамытуға арналған ойын: "Маған ұшуды үйрет". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды нұсқауларды дұрыс түсініп, қимылдарды жасауға дағдыландыру. Бізге көзі, тұмсығы, қанаты, құйрығы салынған әуе шары "балапан", шеңбер — "ұя" керек болады. Санамақ бойынша "жел" тұрады. Екі ойыншы шеңберді тігінен ұстайды. "Ұяда" - балапандар, олар шарды ұстап отыр. Балапандар ән салады немесе дыбыстайды: "Ала қанат сауысқан, ұшуды үйретші,	**ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жаққа шашырап жүгіруге, белгі бойынша бағытты өзгертуге, зейінділік танытуға жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы: ойыншықтарды қорапқа, құмнан тазалап, жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылған материалдар: күрекшелер, сыпырғыштар, зембілдер, түрлі-түсті қарындаштар, қалыптар, қағаз беттері.	**тапсырма: үлескені жинау; құмды құмсалғышқа салу.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: шығармашылық ойындарды дамытуға жағдай тудыру (ұсақ ойыншықтар мен заттарды таңдау, сонымен қатар табиғи материалдарды кеңінен қолдану).	жайылған жидектердің кескіндерін сигнал бойынша қорапшаға жинауға тарту; зейінді, кеңістікті бағдарлау, бір-біріне бөгет болмай қимылдауға бейімдеу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: серуеннен қайту алдында ойыншықтарды реттеу.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. Шығарылған материал: күрекшелер, сыпырғыштар, түрлі-түсті дөңгелектер, қалыптар, мөлшерлер. **Балалардың еркін ойындары.**

	жаттықтыру. **"Бақалар" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:балаларға бір орыннан ұзындыққа секіруге жаттықтыру; аяқ, дене бұлшық еттерін ұлғайту; шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескені жинау; құмды құмсалғышқа салу.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Құмсалғыштағы ойындар «Ненің ізі».** Мақсат-міндеттер: балалардың қиялын, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Кішкентай балалар тобымен немесе бір баламен ойнауға болады. Ойынның бір қатысушысы	аласа да, биік емес, күн көрінсе жетеді! " Кейін балалар ақырындап, шарды жоғары қарай лақтырады ("балапан" "ұядан" ұшып шығу керек). "Самал жел", ұяның алдында тұрған, шарды жерге түспейтіндей үрлейді де қайта ұяға кіргізеді (ша-р қайта обруч үстінен ұшып өту керек). Жас ерекшелігіне сәйкес "тыныс алу" саны белгіленеді (дем шығару 3-б артық емес). Ескерту: тыныс алу мұрын арқылы, дем шығару- ұртты толтырмай жасалады. Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:			

	құмға аңның немесе үй жануарының ізін салады. Қалғандары іздердің неге тиесілі екенін табу керек. Жоқ жануарларды да ойлап табуға болады.	балаларды сигнал бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы маскалар: гүлдер мен аралар. Шығарылған материалдар: күрекшелер, шелектер, қалыптар, қуыршақтар. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ойыншықтарды құмнан қағып, қорапқа жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу.			
Серуеннен оралу	Мақсат-міндеттер: балаларды киімдерін реттілік сақтай отырып шешінуді, киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыруды, қол жууды үйрету. **Көркем сөз.** Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуамын мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Түскі ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз".** Балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. **Ғажайып сәт.** Топқа қасықты ауызына дұрыс апармай, көжені шашыратып, үнемі көйлегін былғап алатын Камила қуыршақ "келеді". Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиеші сәбилерге сиқырлы қасықтарын қолдарына алып, қуыршақ Камилаға көжені қалай жеу керектігін көрсетуді ұсынады. Сонында Камила балаларға алғысын білдіреді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Мақсат-міндеттер: балалардың жайлы ұйқысына жағдай тудыру. **"Әлди-әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғы ойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Маңдайдағы құндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Кешенді шынығу жаттығулары.** “Марғаулар оянады” (балаларға төсекте жатып керілуді, арқаны жазып, қолды жоғары созып, бір бүйірден екінші бүйірге бұрылуды ұсыну.) Кіп-кішкене марғаулар, Пырылдайды үнемі, Жайғасыпты кілемде, Ояңғысы келмейді. Жалқауланба, марғауым, Қандай сенің таңдауың. Бойыңды жаз, керіліп, Қалғандайсың керіліп. Жеңіл уқалау (Қол және аяқ саусақтарын жоғары қарай уқалау, белді, арқаны, кеудені жазу) Аяқ ұшымен жатын бөлмеде жүру. Керілдік, жылдам тұрдық, Аяқ ұшымен жүгірдік…

	“Денсаулық жолдарымен” жүру. “Топ, топ, топ”- адымдайды біздің аяқ. Мақсаты: қан айналымын жетілдіру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту. **(мәдени-гигеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сылдырмақтармен ойындар.** Мақсат-міндеттер: ырғақты есту, соған сай қимылдай білу қабілеттерін дамыту; көркем сөзді қимылдарды жасай жүріп айтуға бейімдеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Сылдырмағым сылдырла, Шақыр барлық баланы. Үнін естіп қуана, Билеп кетсін бар бала. (Тәрбиеші балаларға музыка ырғағымен сылдырмақ таратады) "Сылдырмақпен тығылмақ". 1. Ойыншығым сүйікті,	**"Дастархан" сюжетті-рөлді ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын жоспарын жүзеге асыру біліктіліктерін дамыту; дастархан алдында әдептілік ережелерін ұстануға бейімдеу; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Балалардың белгілі бір рөл үшін керек құрал-жабдықтарды өз бетінше таңдау, ойын көрінісіне жетіспей тұрған заттармен, ойыншықтармен толықтыру талпыныстарын ынталандыру. **(қоршаған ортамен таныстыру,**	**"Көңілді орындық" қимыл-қозғалыс аз ойыны.** Мақсат-міндеттер: көтеріңкі көңіл-күй қалыптасуына жағдай тудыру; бірлескен ойындарға деген қызығушылықтарын ояту, балаларды бір-біріне деген өзара мейірімді қарым-қатынасқа тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)**	**Мақал-мәтелдер.** Мақсат-міндеттер: балаларды мақал-мәтелдердің мағынасын түсінуге бейімдеу, ұнаған жолдарды жатқа айтуға дағдыландыру; достық сезімі жайындағы түсініктерді қалыптастыру. "Дос достың кемшілігін кешіре білер". "Досы жоқ адам – тұзы жоқ тағам". "Ағаш тамырымен, Адам досымен мықты". "Шын дос қиыншылықта білінеді". "Досты іздеме – табылса жіберме".	**"Достар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға достық жайындағы ұғымдарды тиянақтау; белгілі кейіпкерлерді тануға тарту; ойлау, зейін, қабылдау қабілеттерін дамыту. 1. Ала Тауық пен ... (ата мен апа). 2. Мейірімді дәрігер Айболит пен ... (аңдар). 3. Сенгіш Бауырсақ пен ... (қоян). 4. Күлкілі қонжық Вини-Пух пен ... (Торай (Пятачок)). 5. Құмда жатып, күн жайлы ән айтқан екі досты білесіңдер ме? Оларды атаңдаршы. (Арыстан мен тасбақа.)

	Сылдырмағым көңілді, Сылдырмағы сәбидің, Қоңырауы әр үйдің. 2. Би билейміз айналып, Сылдырмақпен көңілді. Сылдыр, сылдыр, сылдырмақ, Сылдыры оның төгілді. 3. Кетіп қалдың алысқа, Ойнап жүрсін тығылмақ. Естілмейді дауысың, Қайда кеттің, сылдырмақ. 4. Бері келші жаныма, Тағы бірге билейік. Сыңғырымен сылдырмақ, Шаттанайық, билейік. "Тығылмақтан" кейін балалар сылдырмақтарды алдарына еденге қояды. **(музыка)**	**сөйлеуді дамыту)** **"Досына көмектес" қимыл-қозғалыс аз ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша біресе билеп жүріп, біресе "көмек қолын" беріп, жұпты құруға машықтандыру; кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту; достыққа тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)**		"Досы көпті жау алмайды, ақылы көпті дау алмайды". "Заттың жаңасы жақсы, Достың ескісі жақсы". "Жауға - жалынба, досқа - тарылма". **(көркем әдебиет)**	6. Үйшікте көңілді және тату нелер өмір сүрді? Оларды атаңдаршы. (Тышқан, бақа, түлкі, қасқыр, аю.) Құралдары: ертегі мен мультфильмдер кейіпкерлер жұптарының суреттері. **(сөйлеуді дамыту)**

	"Сылдырмақтармен би". 1. Сылдырмақ жерде жатыр. Аяқтарын өкшеге қояды. 2. Екі жаққа кезек-кезек бұрылып, жартылай отырып-тұру. 3. Алақан соғу. 4. Екі аяқпен секіру 5. Бір орында айналу 6. Сылдырмақты жоғары көтеріп, сылдырлатады. 7. Сылдырмақпен билейді. Әуен ырғағымен сылдырмақтарды себетке жинау. Еңбек тапсырмасы: ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(музыка)**				
Балалармен жеке жұмыс	**"Естиміз-істиміз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты таныс өлеңдердің сөзіне сәйкес	**Жаттығу: заттар арқылы жүру.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттардан аттап, түзу жолмен жүруге жаттықтыру;	**Апта тақырыбы бойынша мақал-мәтелдермен таныстыру.** Мақсат-міндеттер: қазақ ауыз әдебиеті	**Психологиялық жаттығу: "Алақанға көбелекті жасырайық".** Мақсат-міндеттер:	**"Жұбын тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды ортақ қасиеттері бойынша топтастыру

	орындауды үйрету. **(дене шынықтыру)**	тепе-теңдік сезімдерін дамыту. **(дене шынықтыру)**	үлгілеріне деген қызығушылықты қалыптастыру; кез келген мақалды жаттап алуға мүмкіндіктер жасау. "Дос достың кемшілігін кешіре білер". "Досы жоқ адам – тұзы жоқ тағам". "Ағаш тамырымен, Адам досымен мықты". "Шын дос қиыншылықта білінеді". "Досты іздеме – табылса жіберме". "Досы көпті жау алмайды, ақылы көпті дау алмайды". "Заттың жаңасы жақсы, Достың ескісі жақсы". "Жауға - жалынба, досқа - тарылма". **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	балалардың жағымды көңіл-күйіне қолайлы жағдайлар жасау; елестету, түйсік, сезгіш қабілеттерін дамыту. - Балалар, алақанымызда тонып қалған көбелек бар сияқты елестетейікші. Қане, оны жылы демімізбен жылытайықшы. Оны кеуделеріне басыңдар. Ол сендердің немесе досыңның жүрек қағысын естісің. Қараңдаршы, көбелек жылынған сияқты, нәзік қанаттарын жайып ұшып кетті. Достық көбелегі әр кез біздің топта өмір сүрсін. **"Көңілді шақпақтар" (бормен "классик" ойыны желісімен.)** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпен	амалдарына бейімдеу; ойлау қабілетін дамыту. Құралдары: әрқалай үстелде жатқан түрлі топтарға жататын заттардың суреттер. Суреттердің арасында жұптар бар. Мысалы: қасық пен шаңышқы, доп пен пирамида, көйлек пен шалбар, шәйнек пен кесе, шкаф пен орындық, т.б.. **(сенсорика)**

				алға жылжи отырып секіру қабілетін дамыту; вестибуляр аппаратын, дене, аяқ бұлшық еттерін ұлғайту; зеректікке, ептілікке тәрбиелеу. Педагог асфальтқа шақпақтарды өзі салып, балаларды ойын мазмұнымен, шартымен таныстырады; шақпақ іздерін баспақ секіруді көрсетеді. Сәбилер жәй ғана, 1-ден 10-ға дейін секіре алады. (Ал ересек балалар тас лақтырып, сол тасқа дейін секіріп, тасты алып кері қайтады.) **(дене шынықтыру)**	
Серуенге дайындық	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** - ойын шартын мұқият тыңда; - ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; - белгіленген жерде ғана ойна; - лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; - белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; - ойын кезінде бір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балаларды ойындар барысында ережелерді сақтауға бейімдеу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-**				

	гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Қыздар мен ұлдар" тақырыбына әңгімелесу .	"Ауыз су мен бала денсаулығы" тақырыбына кеңес.	"Ата-аналармен ынтымақтастық - баланың мектепке дейінгі мекемеге сәтті бейімделуінің басты шарты" тақырыбына әңгімелесу.	"Көшедегі тәртіп-қауіпсіздік кепілі" тақырыбына әңгімелесу.	"Отбасында тағы бір сәби өмірге келеді" тақырыбына әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	
Топ/сынып	**Кіші топ**
Тобы, топтың реттік саны, атауы	
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**
Педагогтің аты-	

жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**26.08.-30.08.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Жазғы демалыстардың балалардың денсаулығына жағымды ықпалы" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Оқу іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға көңіл аударуға бейімдеу, оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	Құрастырмақтардың қорапқа жиналуына назар аударту; бөлшектер шашырап жатса, қорапқа сыймайтынын түсіндіру. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** құрастырмақтардың бөліктерін қорапқа ұқыптап жинату. **(еңбек дағдылары)**		**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы, бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, өсімдіктерге күтім жасау. **(еңбек дағдылары)**	
	Саусақ жаттығуы: "Бес саусақ". Мақсат-міндеттер:	**"Балабақшаға келе жатқанда мен не көрдім?"**		**Таңғы сәлемдесу.** Жарқырап күн де ашылды,	

	балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту, ақыл-ой дамуын ынталандыру. Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	**тақырыбындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: тақырып бойынша сөздік қорларын белсендіру. Педагог балалардан балабақшаға келе жатқан жолдарында не көргендерін айтуды сұрайды (көп көліктер, балалар, автобустар, бағдаршам және т.б.). **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		Айналаға гүл шашылды. Қайырлы күн! Біз еңбекқор баламыз! Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Мақсат-міндеттер: сәлемдесу рәсіміне дағдыландыру; дағымды эмоцияларды дамыту. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтармен бөлісіп, тату ойнауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығулар.** Оянайық, тұрайық, Жаттығу орындайық. Терезені ашайық, Таза ауа жұтайық. Ауыртпайды ағзаны, Таза ауа пайдалы! **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. **Көркем сөз.**				

	Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Сәлемдесу ойыны "Менің көмекшілерім".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. Мынау – менің жүрегім, Бәрі осыдан басталған, Мынау – басым ақылды. Бәрін осы басқарған. Мынау – менің оң қолым, Мынау – менің сол қолым. Барлық істі атқарған. **(сөйлеуді дамыту)**	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. - Қайырлы таң, көздерім (Қабақты сипау) - Сендер ояңдыңдар ма? (Үлкен және сұқ саусақтан "дүрбі" жасау) - Қайырлы таң құлағым! (Алақанмен құлақты сипау) - Сендер ояңдыңдар ма? (Саусақтарды кең ашып, құлаққа тигізу) - Қайырлы таң, қолдарым! (Екі қолды кезек-кезек		**Сәлемдесу: "Күн".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; күн объектісіне көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік. Қабақ түйген не керек? Көңілді боп жүрейік. Әңгімелесейік **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	

		сипау) - Сендер ояңдыңдар ма? (Қол шапалақтау) - Қайырлы таң, күн! (Қолды жоғары созу) - Мен ояңдым! (Басты жоғары көтеру) **(сөйлеуді дамыту)**			
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Жазғы ойын-сауықтар	Жазғы ойын-сауықтар		Жазғы ойын-сауықтар	
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жел туралы ұғымдарын пысықтау; желді шайқалған ағаштардың бұтақларына, желпілдеген жапырақтарына, желбіреген жалауларға қарап	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерін бекіту, ағаштар мен бұталар арасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету, ағаштар мен бұталарға ұқыпты,		**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, шөпке, гүлдердің сабақтарына, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға	

	білуге машықтандыру. Ағаштардың қозғалып, майысқанын, иілгенін бақылау, ағаштардың бұлай істеуінің себебі не екенін сұрау. - Қандай жел соғып тұр: суық, жылы? Жылдың төрт мезгілінде болатын желдің түрлерін еске түсіру. **Көркем сөз.** Тентек желді көріп ем, Бізге қыдырып келген! Терезеден гу етіп, Есіктері сарт етті. Қалпағыммен ойнады, Ойынға бір тоймады. Шаршап қалды кенеттен, Байқамай ұйықтап қалды. **"Трамвай" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың	қамқорлықпен қарауға үйрету. Балалардан балабақша аумағында қандай ағаштар мен бұталар өсетіндігін сұрау. Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау. Ағаштың бір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтадан биік. **Көркем сөз.** Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақ пен бұталарын жұлмайық. Жыл сайын ағаш егіп, көбейтейік. Туған елді осылайша көркейтейік! Тусипжанова-Шагирова А. **"Баяу - жылдам жүрейік" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша баяу және жылдам жүруге машықтандыру; жағымды		дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **"Біздің үлкен және сұлу қаламыз" тақырыбынд асфальт бетіне борлармен сурет салу.** **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша қимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде және жорғалап кіре білуге жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	

	қозғалысын басқа ойыншылардың қимылдарымен үйлестіре отырып, жұппен қозғалу қабілетін дамыту; түстерді тануға және оларға сәйкес қимыл-қозғалыстарын өзгертуге үйрету. **"Қуыспақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша, қуғыншыдан қашып жүгіруге бейімдеу; күш-жүгерін, кеңістікті бағдарлай білу қабілетін дамыту. Балалар қуыспақ ойнағанды өте жақсы көреді. Ойын ойнатылмас бұрын ересек адам алдын-ала жұмыс жүргізу керек: ойын шартын түсіндіріп, жүгіруге арналған аймақты белгілеп беруі керек. **Балалардың далаға алып шығатын**	эмоцияларды дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды бір бағанға тұруға шақырады: - Балалар, бүгін біз саяхатқа шығамыз, баяу және жылдам қалай жүретінімізді байқайық. Зерек бала болу біл. Қане, бағанға тізіл! Жарайсыңдар, балалар! Бағыттаймыз алысқа. Біз жүреміз, асықпаймыз, Аяндап, жан-жаққа қараймыз. Тып-тыныш қадам басып, Дыбыстарды шығармаймыз. Ал енді шапшаң болайық, Тура жолдарға шығайық, Бақша алаңына, алақай, Жылдам жүгіріп			

	материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері. Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген қуыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы – құрап түскен жапырақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу.	барайық. Д. Ахметова. **Далаға алып шығатын материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. **Алып шығатын материалдар:** күректер, сыпырғыштар, қалақшалар, қалыптар, зембілдер, қарындаштар мен қағаз парақтары. **“Бедерлі жолдармен” ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: асфальтта сызылған бедерлі сызықтармен жүруді жаттықтыру.			
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі түрде шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне қоюға, қолдарын жууға үйрету.				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы,				

	Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Мақсаты: әжетханаға бару, жуыну, киімдерін бүктеу, тыныш ұйықтау сияқты белгілі бір рәсімдерді сақтай отырып, ұйқыға өзін-өзі дайындау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ұйықтар алдында шешінгенде, орындықтың арқалығына көйлек немесе жейделерін ілгізіп, ал орындықтың өзіне шалбарын, етектерін бүктеп қойғызу. **"Әлди - әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғы ойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Маңдайдағы құндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Оятпақ. Төсекте жатып керіліп - созылу, жаттығу жасау, өзін-өзі уқалау.** Балалар әуезді музыка әуенімен оянады, содан кейін кереуеттің үстінде жатып, 5-6 жалпы даму жаттығу орындайды. Басты оңға, солға бұру. Қолды, ішті, аяқты, өкшені жеңіл сипау. Екі аяқтың тізесін бүгіп, екі қолмен құшақтау және біртіндеп түзету. **"Көңілді аяқтар"** Аяқтарды биік көтер, міне былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты , сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап,

	Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! **Шынықтыру шаралары. Дымқыл сүлгімен сүртіну.** Жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық кілемшелерімен жүру. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру жайындағы білімдерін бекіту. **"Сылдыр, сылды, сылдыр су" ойын жаттығуы.** **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту. **(мәдени-гигеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Қала саламыз" құрылыс материалдарымен кілемде ойнайтын ойындар** Мақсаты: құрастыру іскерліктерін дамыту, бірге ойнау **"Көлік жүргізушілері" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балалардың жүргізуші мамандығы жайындағы түсініктерін тиянақтау; ойын арқылы қарым-қатынас орнатуға бейімдеу; екі кейіпкермен өзара әрекеттесу қабілетін	**"Шалқан үлкен болып өсіпті" театрландырылған ойын.** Мақсаты: балалардың ертегі желісі жайындағы білімдерін пысықтау; эмоцияларды, коммуникативтік қабілеттерді дамыту. **"Біздің аулада" ойын жағдаяты.** Мақсаты: балаларда жағымды эмоциялар тудыру; әсерлерін байыту; ойынға деген қызығушылықтарын арттырып, ересек адамның дауыс интонациясына еліктеуге ұмтылуға жетелеу.		**"Бұл не?" (көгөністер, сөз тіркесі) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер туралы ұғымдарын жетілдіру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Балаларға қонаққа әже келіп, себет алып келеді. - Қараңдаршы, әже бақшада не өсіріпті. (Балаларға себеттегі көгөністерді көрсету.) - Бұл не? (Бұл көгөністер.) Балаларға себеттен бір-бір көгөністен алып, оларды атауды ұсыну.	

	қалыптастыру (жүргізуші - жолаушы). Балаларды белгілі бір рөл үшін өз атрибуттарын табуға талпындыру. **Еңбек тапсырмасы:** ойын сөресіне заттарды жинастырып, қалпына келтіру. Мақсаты: еңбек дағдыларын тәрбиелеу.			- Әже оларды базарға апарып сатады. Ал біз барып, сатып аламыз. Құралдары: көгөністердің муляждары, себет, әженің суреті. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	
Балалармен жеке жұмыс	**"Қуыршақтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: әр түрлі ыдыс-аяқ түрлері туралы білімдерін бекіту, ыдыс-аяқты мақсатына сай пайдалану дағдысын қалыптастыру; тамақтану кезінде өзін-өзі ұстау мәдениетіне тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Көңілді шақпақтар" (бормен "классик" ойыны желісімен.)** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпен алға жылжи отырып секіру қабілетін дамыту; вестибуляр аппаратын, дене, аяқ бұлшық еттерін ұлғайту; зеректікке, ептілікке тәрбиелеу. Педагог асфальтқа шақпақтарды өзі салып, балаларды ойын мазмұнымен, шартымен таныстырады;		**"Торғай" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға, мазмұнына сай қимылдарды жасауға машықтандыру; сөйлеу мәнерін, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Торғай, торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып, Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп	

		шақпақ іздерін баспақ секіруді көрсетеді. Сәбилер жәй ғана, 1-ден 10-ға дейін секіре алады. (Ал ересек балалар тас лақтырып, сол тасқа дейін секіріп, тасты алып кері қайтады.) **(дене шынықтыру)**		отырар. Балалар бас бармақтарын біріктіріп, құстың ұшқанын келтіріп, алақандарын қағады. Сұқ саусақтарымен үстел үстін қағады. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	
Серуенге дайындық	Шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. **Жазғы серуен кезіндегі ережелер:** - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге	"Күз мезгіліне	Кеңес: "Жұқпалы		Кеңес: "Түстерді	

қайтуы (ата-аналарға кеңес)	дайындықтар" атты тақырыпта ата-аналармен әңгімелесу.	вирус ауыруын алдын-алу шаралары".		үйрену өте оңай және көңілді".	

Түркістан облысының білім басқармасының білім бөлімінің Жетісай ауданының білім бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
Ж.Д.Мынжасарова
2023-2024 ж

2023-2024 оқу жылы бойынша Ортаңғы жас топтары бойынша Жазғы сауықтыру жұмыс жоспары

Жетісай 2024

Жазғы-сауықтыру іс-шаралардың перспективалық жоспары
Ортаңғы топ 3 жас «Қызғалтақ», «Атамекен»

Іс шаралардың атаулары, мазмұны	Өткізу мерзімі
Маусым айы 1 апта	
Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу.	03.06.2024ж
Қамалдар жасау, су шашу ойындары	04.06.2024ж
Бақ-бақ гүлдерін теру. Жел ескенін бақылату	05.06.2024ж
Музыкалық іс шара «Жайдары жаз»	06.06.2024ж
Ертегі шаңырағы: «Түлкі мен тырна» тамашалау	07.06.2024ж
Маусым айы 2 апта	
Шырайгүл және барқытгүлді тану, бақылап салыстыру. Дидактикалық ойын «Сыңарын тауып қос»	10.06.2024ж
«Тамшылар». Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу.	11.06.2024ж
Желілі ойын «Бөпешім» Бөпені шомылдыру, киімін кигізіп, әлдилеп ұйқытатуды ұйымдастыру.	12.06.2024ж
Қуыршақ театры «Ешкі мен қасқыр» ертегісін қуыршақ театры арқылы тамашалату, әсерлендіру	13.06.2024ж
«Табиғаттағы еңбек» Ағаштарға су құйғызу, жапырақтарын тамашалату	14.06.2024ж
Маусым айы 3 апта	
Ашылып жабылатын, құрастырмалы заттарды құрастыру бойына, көлеміне қарай топтастыруды қалыптастыру	17.06.2024ж
Балалабақшада және үйде жеке бас тазалығын сақтау туралы әңгімелесу. Медициналық кабинетке саяхат.	18.06.2024ж

Құстар «Балапан» (тауық, үйрек, қаз балапандарының біреуі) қимылын бақылату, оған жем су беруді ұйымдастыру	19.06.2024ж
Музыкалық іс шара «Гүлдестелі ханшайым»	20.06.2024ж
Үй жануарлары:Қозы мен лақты салыстыру	21.06.2024ж
Маусым айы 4 апта	
Шебер қолдар:Түрлі жануарларды құрылыс материалдарынан құрастыруды үйрету	24.06.2024ж
Денсаулық іс – шарасы: «Су патшалығына саяхат» мерекелік қойылымдар өткізу	25.06.2024ж
Үй жануарлары «Лағым» куту, су беру, еркелетіп ойнауды қалыптастыру	26.06.2024ж
Қуыршақ театры «Шалқан » ертегісін сахналату	27.06.2024ж
«Көңілді доп» үйірмесінде «Ақ доп, қызыл доп» атты ойындарды ұйымдастыру	28.06.2024ж
Шілде айы 1 апта	
Шебер қолдар өнері: түймеленетін, бауланатын бұйымдарды түймелеуді, баулауды пысықтау	01.07.2024ж
Үй жануарлары: Күшікке бақылау жасату, тамақтандыру, ойнату.	02.07.2024ж
Музыкалық іс шара «Астана – бас қала»	03.07.2024ж
«Көңілді доп» үйірмесі: «Допты дәлдеп лақтыр» доппен түрлі ойындар өткізу	04.07.2024ж
Шілде айы 2 апта	
Ұлттық ойындар фестивалі. «Орамал тастамақ», Сақина салу, Асық ату ойындарын үйрету	05.07.2024ж
Құммен, сумен ойындар: хауыздағы (бассейіндегі) сумен ойындар ұйымдастыру	08.07.2024ж
Табиғат ауа райы: Күн шұғыласын айна арқылы бақылау, әңгімелету, құып ойнату	09.07.2024ж
Денсаулық іс-шарасы:«жалпақ табандылықты түзету жұмыстарын өткізу	10.07.2024ж
Ертегі шаңырағы: Киіз үйден немесе робаттардан (электронды құрал) ертегіні тыңдату	11.07.2024ж
Шілде айы 3 апта	
Денсаулық іс-шарасы. «Ұлы дала баласы» спорттық сайысын ұйымдастыру.	12.07.2024ж
Желілі ойындарды « Дүкен» , «Аспаз» , «Емхана» ұйымдастыру	15.07.2024ж
Таныс ертегілерді қайталату, сахналау. Көркем шығарма оқып беру (немесе үзінді оқу).	16.07.2024ж

Гүлдерге су құйғызу, гүлдерді тамашалату	17.07.2024ж
Дидактикалық ойын« Жұбын тап». Доппен дербес ойындар ойнату	18.07.2024ж
Шілде айы 4 апта	
Шебер қолдар. Қағаздан кемені жылдам құрастыруға жаттықтыру	19.07.2024ж
Қимылды ойын. «Қоян мен қасқыр», «Соқыр теке», «Айгөлек».	22.07.2024ж
Құстар:Аулаға ұшып келген құстардың қимылын бақылату, оған жем су беруді ұйымдастыру	23.07.2024ж
Музыкалық іс шара «Көңілді жарыстар»	24.07.2024ж
Үй жануарлары: Аквариумдағы балықтарды бақылату, жем беру.	25.07.2024ж
Тамыз айы 1 апта	
Қимылды ойын «Тырналар», «Түйілген орамал», «Арқан тартыс»,	26.07.2024ж
Құммен, сумен ойындар: суда сурет салғызу	29.07.2024ж
Гүлдерді бақылаут, су құйғызу Күннің гүлдерге әсерін бақылату . «Құлпырған әлем» шығармашылық шеберханасының жұмысын ұйымдастыру. Балалардың қалауы бойынша жеке немесе топтасып, әртүрлі материалдардың көмегімен бұйымдар жасауларына жағдай жасау)	30.07.2024ж
«Жазғы бал» би сайысын өткізу	31.07.2024ж
Кітап орталығының жаңа кітабтарымен таныстырып жаңа ертегі оқып беру	01.08.2024ж
Тамыз айы 2 апта	
«Сиқырлы қапшық»дидактикалық ойынын ұйымдастыру. Қапшықтың ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтату, ойыншықты алған соң атын , түсін айтқызу сөйлеу дағдысын дамыту	02.08.2024ж
Омыртқа қисаюуын алдын алу жаттығуларын жасату	05.08.2024ж
«Асхана», «Емхана», «Дүкен» сюжетті-рөлдік ойындарды ойнату	06.08.2024ж
Шақырылған қуыршақ театрының қойлымын тамашалату	07.08.2024ж
Балабақша ауласын сыпыру, су шашу, қоқыс жинау сияқты еңбек әрекетін ұйымдастыру	08.08.2024ж

Тамыз айы 3 апта	
Құрастырмалы материалдардан түрлі үйлерді жинап құрастыруды қалыптастыру	09.08.2024ж
Ұлттық ойындар ойнату.	12.08.2024ж
Әтеш пен тауықты бақылату. Мультфильм көруін ұйымдастыру	13.08.2024ж
Жігіттер шеруін өткізу	14.08.2024ж
Балапанды тамашалату. Балапанның денесіне тұмсығын,қанаттарын, көз бен аяқтарын жапсыруды жетілдіру;	15.08.2024ж
Тамыз айы 4 апта	
Табиғаттағы өзгерістерді тамашалату. Құмда оларды бейнелету	16.08.2024ж
«Алтын сақа», «Соқыр теке» қимылды ойындарды ойнату	19.08.2024ж
Қуыршақ театры. «Бауырсақ» ертегісін тамашалату	20.08.2024ж
Ата-аналармен бірлескен әрекетте алдын-ала үйде әзірленген ұлттық оюлардың көрмесін қарастыру және жасалған бұйымдар туралы әңгімелесу;	21.08.2024ж
«Көңілді доп» үйірмесі: Суда доптармен ойнату	22.08.2024ж
Тамыз айы 5 апта	
«Мен атамның көмекшісімін» тақырыбында әңгімелесу;	23.08.2024ж
Ұлттық ойындар күні далада өткізілетін іс-шара	26.08.2024э
Еркін сурет байқауы далада өткізілетін іс-шара	27.08.2024ж
«Айбары асқақ – Ата заң» Қазақстан Республикасы Конституциясы күніне арналған мерекелік концертке қатысу	28.08.2024ж
«Қош бол жайдары жаз» музыкалық іс шараны ұйымдастыру	29.08.2024ж

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы «Жүрсінай» бөбекжай б\б (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ «Қызғалдақ», «Атамекен» орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 03.06 – 07.06.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау . Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден саулығына назар аудару. Балалармен денсаулық туралы әңгіме жүргізу Медбикемен бірлескен жұмыс. Балалармен табиғат әлемі туралы әңгіме жүргізу.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Қимылды ойын: «Поезд»*** ***Ойынның мақсаты:*** *тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру.*	***Қимылды ойын: «Күн мен түн»Ойын мақсаты:*** *балаларды әртүрлі қимыл-қозғалысын үйрету. Ептілікке, шапшаңдыққа, төзімділікке тәрбиелеу.*	***Қимылды ойын: «Жел»*** ***Мақсаты:*** *қимылдардың үйлесімділігі, оң, сол, жоғары, төмен түсініктерін қалыптастыру.Терең ырғақты дем алуын дамыту.*	***Қимылды ойын: «Не жүреді және ұшады?»*** ***Мақсаты:*** *Әртүрліқимылдар жасауға машықтану, қимылдардың үйлесімділігін дамыту, зейін және есту анализатор-ларын, қол мен аяқ-қимылдарын дамыту.*	***Қимылды ойын: «Қолшатыр»*** ***Мақсаты:*** *балаларды ептілікке, жылдамдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.*
Таңертең-гі гимнасти-ка	***Таңғы жаттығу кешені. Маусым айының 1 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.* ***Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Достар , бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер!*	*Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз.*	*Күн жылуын аямасын, Шуағымен аяласын. Достық деген бәйтеректі Барлық бала саяласын*	*Достарым, кең тұрыңдар, Бақыт сонда ұғыңдар. Қол ұстасып , күліпдеп Шаттық шеңбер құрыңдар*	*Аманбысың ,алтын күн! Аманбысың, жарқын күн! Маған жылу, жарық бер, Қуаныш пен шаттық бер*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Балалар ағаштар өсу үшін не қажет? Күн, су, ауа.*** ***Күн – жарық көзі.*** *Ағаш жарықсыз өмір сүре алмайды. Ол суретші сияқты жапырақтарды жасылға бояйды. Олардың құрамында ағашқа арналған арнайы*	***Таза ауада саяхат*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Табиғат анадан хат келу. Балаларды табиғат патшалығына саяхатқа шақыру. Сиқырлы таяқша айнал, бізді табиғат патшалағына апар.*	***Тосын сәт*** ***Аула сыпырушы пакет әкеп беруі.*** *Балалар қараңдаршы бізге аула сыпырушыдан мына пакетті кім беріп жіберген. Мен таңғалып тұрмын. Бұл сендерге де қызықты болып тұр ма?*	***Ой дамыту*** *Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің керемет үйретеді. Құстар ән айтуды үйретеді. Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді. Қар тазалыққа, күн*	***Дид ойын: «Қай құстың дауысы»*** ***- Қарға қалай дауыстап жатыр ?*** *Қарға қарқылдап жатыр - Сауысқан не істеп жатыр? (Сауысқан шықылықтай*

	«тамақ» бар (жапырақты жасыл ететін хлорофилл дәндері) . Кейбір ағаштар жарық жерлерді жақсы көреді. ***Күн – жылу көзі.*** *Ағаштардың кейбіреулері суыққа шыдаса, басқалары тек жылы жерде өмір сүре алады. Қыста өте қатты аяз болса, өсімдік өліп, қатып қалуы мүмкін. Жапырақтардың пайда болуының басталуы жылудың мөлшеріне байланысты.* ***-Ағаштар да адамдар сияқты су ішеді.*** *Кейбір ағаштар көп ылғалды қажет етеді , ал басқалары аз мөлшерде сумен өмір сүреді. Ағаш суды жаңбырдан алады , жаңбырдан басқа жауын-шашын түрлері бар : қар, шық, қырау, бұршақ. Қар - тамырларды жылы тон сияқты жауып, қатудан сақтайды. Көктемде қар еріген кезде ағаш еріген сумен қоректенеді .* ***- Ағаштар да адамдар сияқты тыныс алуды қажет етеді.*** *Біз сияқты өсімдіктерге таза ауа қажет. Олар кірден өледі . Сонымен қатар, ағаштардың өзі ауаны тазартады .* ***-Жел – өсімдіктердің тозаңын тасымалдайды****. Шырша, қарағай, сонымен қатар тұқым таратады* ***-Құстар - әртүрлі ағаштардың өмірінде әртүрлі рөл атқарады .*** *Құстар жемістерді жеп, тұқым таратады, ағашта мекендейтін жәндіктермен қоректенеді .* ***-Аралар, көбелектер және***	***Табиғат бұрышы.*** ***Ғажайып дауыс.*** *Құрметті балалар!* *Табиғатта үлкен бір патшалық – өсімдіктер патшалығы бар. Өсімдіктер патшалығында үш қала бар.* *Бірінші қала – ағаштар.* *Екінші қала – бұталар.* *Үшінші қала – шөптер, гүлдер.* ***Сурет бойынша жұмыс*** *Көше бойы аралас* *Қаптап өскен қара ағаш.* *Жемісі жоқ болса да,* *Саясы көп дара ағаш.* ***Дид ойын: «Қайсысы ағаш, қайсысы бұта?»*** *Олардың ұқсастығы мен ерекшелігі неде?* ***Тәрбиеші:*** *ағаштар – ең үлкен өсімдіктер. Олар көп жыл өмір сүреді.* *Ағаштардың діңі болады.* ***Бұталардың бойы ағаштардан төмен болады.*** *Олардың бірнеше жіңішке сабақтары болады. Діңі болмайды.* ***Сергіту сәті:*** *Ағаштар, міне,* *Мұныңда үні – ш-ш-ш.* *Кейде жұмсақ, кейде шу, шу (2 рет)* *Кейде дауыл – гу де гу.* ***Ең кішкентай өсімдіктер – шөптер.*** *Олардың сабақтары жіңішке. Олар ұзақ өмір сүрмейді.* *Ағаштарда тамыр, бір дің және жапырақтар бар екенін анықтап, дәлелдейді.* *Бұталарда тамырлар, көп сабақтар және жапырақтар бар.* ***Дид ойын: «Қандай ағаш?»*** *Қайыңның түсі қандай?* *Қайынның діңін сипайды, ол*	*Ендеше пакетті ашайық.* ***Телефон шырылдау.*** *Құрметті балалар, маған сендерден шұғыл көмек қажет. Орманға күн сәулесі дұрыс түспей тұр, орман тұрғындарына күн сәулесі өте қажет. Мына тапсырмаларды орындау арқылы күн сәулесін толық береді екен.* *Балалар Айболит атаға көмектесеміз бе?* *Айболит атаға бұл тапсырмаларды қалай орындағанымызды суретке түсіріп жіберейік.* ***Пакетті ашу. 4 конверт алу.*** ***Дид ойын: «Күн саулесін толықтыр»*** ***1-ші конверттің тапсырмасы: Гигиена деген не?*** *Балалардың жауаптары.* ***Дид ойын: «Гигиена заттары»*** ***Шарты:*** *Гигиена заттарын атау* ***2-ші конверт : таза ауа.*** ***Дид йын: «Таза ауа беретін заттар»*** ***Шарты:*** *Таза ауа шығатын заттарды құрастыру.* ***3-ші конверт: Дәрумендi тағам.*** *Дәрумен тағамдарды атау.* ***4-ші конверт : дене жаттығулары не үшін керек?*** *Балалардың жауаптары.* ***Денешынықтыру*** ***I.Кіріспе бөлім.*** *Сәлемдесу.* *Бір қатар сапқа тұру.* *Шеңбер бойымен тұру. Қолды жоғары көтеріп, аяқ ұшымен жүреді,қолды жанға созып, өкшемен жүреді.* *Баяу жүгіру, жылдам жүгіру* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы дамыту жаттығулар:***	*мейірімділікке үйретеді.* *Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді.* *Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек.* *Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат бізге не үйрететіні сендерді қызықтырады ма?* *Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады.* *Ендеше таза ауаға шығамыз.* *Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)* ***Ой қозғау.*** *Аспанға қарайықшы.* *Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба?* *Бүгін жел соғып тұр ма?* *Ағаштар қандай көйлек киген?* *Бізге осы ағаштардың қандай пайдасы бар?* ***Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме?*** ***Эксперимент алаңы*** ***Танымдық және зерттеушілік әрекеттер.*** ***Тәжірибе №1*** ***«Жылу өткізгіштік» тәжірибесі*** *Үстелдерде ағаш және металл қасықтар бар. Терезе алдына салқын жерге ағаш қасық пен металл қасықты қояйық.* *Қайсы қасық мұздай?* *Қорытынды жасау.* *Сонымен, ағаш жылуды сақтайды, суықты өткізбейді, сондықтан одан адамдар ағаш үйлер салады.* ***Дид ойын: «Қасықтар»*** ***Шарты:*** *Ағаш қасықты сары ермексаздан, темір қасықты қоңыр ермексаздан мүсіндеу.* ***№ 2 «Сынады, өңделеді» тәжірибесі***	*ды)* *- Торғай не істеп жатыр? (Торғай шықылдайды)* *-Тоқылдақ не істеп жатыр? (Тоқылдақ тоқылдатады)* ***Дид ойын: «Құстарды жина»*** *Музыка ақырын ойнайды* ***Шарты:*** *Балалар қиылған суреттерден құстардың бейнесін құрастырады, әрқайсысы өз құсын атайды.* ***«Менің кім екенімді тап?».*** *(Балаларға құстардың маскаларын тарату)* *Шарты: Жұмбақ құрастыру, қай құс туралы жұмбақ болады, сол құс шеңберге ұшып шығады.* *Секіргенді, ұшқанды ұнатады* *Нан мен дәнді дақылдар қорегі.* ***(Шеңберге торғайлар ұшады)*** *Сен кімсің? Торғаймын шық-шық торғаймын.Мен ән тыңдағанды ұнатамын. Мен туралы ән етігім келеді.* *Балалар мына кішкентай досымызға ранап ән айтып берейік. Бұл құс кішкентай болғанмен бізге таза ауа беретін ағашты құрт-құмырсқадан қорғайды.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: Торғай*** *Балалар, мұнда келіңдер, Қызықты көріңдер!*

	басқа да жәндіктер *гүлдерден шырын - шырын ішеді және оларды тозаңдандырады.* ***-жауын құрттары*** *топырақты қопсытып, өсімдіктің дамуына қолайлы етеді.* *Міне әр нәрсенің өз қызметі бар* *Ал біз өсуіміз үшін, жақсы тамақтанып, тазалық пен шынықтыру жұмыстарын жасауымыз керек.* ***Денешынықтыру*** ***І.Кіріспе бөлім.*** *1Амандасу.* *2. Негізгі бөлім:* *Шеңбер бойымен жүру, жүгіру.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары Жалаушамаен*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.* ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа- алдыға қарай сермеу. /6 рет қайталау/* ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек.* ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты біріктіру және жалауша-ны белге қою 6-рет* ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:***	*қандай (Жұмыр, майда). Түсі қандай? (Мұндай ақ-қара дің тек қайыңда ғана болатынын түсіндіру).* ***Эксперимент алаңы*** ***№1 тәжірибе*** ***«Ылғалға төзімділік»*** *Біз суда жатқан ағаш кесегін шығарайық. Оған не болғанын қараңыз. Ол қарайып ісініп кетті.* *Неліктен бұлай болды? Ағаш суда ұзақ жатып, суды сіңіреді.* ***Қорытынды: ағаш ылғалды сіңіреді және одан нашарлайды.*** *Сондықтан ағаштан жасалған заттар сыртқа қарағанда үй ішінде жақсырақ қолданылады. Ағаш заттардың бұзыл-мауына қалай көмектесуге болады?* *Балалар : Олар боялған кезде қалпын жақсы ұстайды..* *Сондықтан біздің бақшада, орындықтар, құмсалғыш, сырғанақ боялған* ***Тәжірибе № 2*** ***Ағашты өңдеу оңай.*** *Қайрауышты алып, ағаш қарындашты қайрап көрейік. Қалай ойлайсыз, егер сіз қарындашты оңай қайрай білсеңіз, бұдан қандай қорытынды шығаруға болады?* *Балалар: Ағашты арамен кесуге, жонуға қайрауға болады.* *Біз ағаштың қандай қасиетін білдік?* ***Балалар: ағашпен жұмыс істеу оңай. Ағашты өңдеуге болады.*** ***Қорытынды***	***(гүлдермен)*** ***1.*** *Қол мен иыққа арналған жаттығулар:* ***«Тербелу»*** *Б.қ: аяқ арасы алшақ, қол төменде.* ***а)*** *қолдарды жоғары көтеру.* ***ә)*** *екі жанға тербелу, оңға тербелу.* ***б)*** *солға тербелу.* ***2.*** *Денеге арналған жаттығулар:* ***«Бағыттаушы»*** *Б.қ: аяқ арасы алшақ, қол төменде.* ***а)*** *қолдағы гүлдерді жоғары көтеру.* ***ә)*** *алға созу.* ***б)*** *екі қолдағы гүлдерді кеуде тұсына әкелу.* ***в)*** *екі қолды жанға созу.* ***г)*** *б.қ.келу.* ***3. Аяққа арналған жаттығулар:*** ***«Алақай!»*** *Б.қ: тік тұру, қол төменде.* ***а)*** *екі қолдағы гүлдерді кеуде тұсына әкеліп, тізені сәл бүгіп отыру.* ***ә)*** *бір орында секіріп, қолды жанға созу.* ***б)*** *б.қ. келу.* ***Тыныс алу:*** *«Әдемі гүлдің иісі, Гүл ашады қауызын» (қолдарындағы гүлдерді иіскеу)* *. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл-жаттығулары:*** *1. Тепе-теңдікті сақтап жүру.* *2.Допты бір-біріне төменнен лақтыру және қағып алу.* ***Қимылды ойын:*** *«Қасқырмен қояндар» ойыны: Ойын шартымен таныстыру.* ***Айболит атаға тапсырмаларды жіберу.*** *Балаларды мадақтау*	*Тәрбиеші: Ағашты ұстаңдар. Жұмсақ па, қатты ма? (Ағашты ұстау қиын.) Оны алып, сындыруға тырыс..* ***Балалар: Сынбайды..*** *Тәрбиеші : Сонымен, бұл не?* ***Балалар: Төзімді.*** *Тәрбиеші: Балалар, сіріңке де ағаштан жасалған.Оны сындырып көр. Не деуге болады?* *Балалар: Сіріңке нәзік, демек ағашты сындыруға болады.* ***Қорытынды :*** *ағаштар мен ағаш заттар сынады, өңделеді Сындырмас үшін сақ болу керек.* *Ағаш металлға қарағанда жұмсақ және оңай өңделеді. Сондықтан адамдардың ағаштан әртүрлі заттар, оюланған қызықты заттар жасағанын көруге болады. (Иллюстрацияларды қарау).*	*Торғай ұшып келіпті, Үй үстіне қоныпты. (Үнтаспадан торғайлар дауысы естіледі). Шиқ-шиқ етіп дыбыстайды, Ешбір құстан қалыспайды. Тұмсығымен жер шоқып, Тары,бидай тереді.* ***Музыкатыңдау:****«Құста ржемшоқиды»(Е. Тиличеева).* *Аспапта орындалған шығарманы тыңдап, сипатын анықтайды.* ***Ән айту:****«Торғай» (А. Райымқұлова) әні орындалып, тыңдалады. Әнді қайталап айтып,балаларға мәтінге сай өз беттерінше қимылмен көрсетулерін сұрайды. Келесі кезекте Балаларға торғай атрибуттары кигізіледі.* ***Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар:****«Қолшатырлар биін» қайталау, әуенге ілесежапырақтардыжоғары көтеретербелекозғалуын ,ескесақтауғаүйрету.* *«Мысық пен торғайлар» ойыны(«Құстар» Л. Банников) әуенінің ырғағымен ілесеқолдарын созып, «ұшуларын» сұрайды. Үйшік шатырында отырған ойыншық мысықтыкөрсетіп: Ала мысық пырылдап, жалықпайды, ұйықтайды,Торғайды аңдып шатырдан күні*

	«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады. ***Бастапқы қалыпқа келу.*** *Балаларды мадақтау.* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.*** *Құрсаудан еңбектеп өту.* ***Қимылды ойын: «Торғайлар мен мысық»*** *Шарты. Ойын кейіпкерлерін рольге бөліп ойнау.* ***Қорытынды:*** *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/*	*Балаларды мадақтау.*			*бойы шықпайды. Мияу-мияу... – деп балаларды–торғайларды сақтандырады. Ойын барысында торғайлардың мысықтан қашып, сымдарға–ұзын жіпке тізіліп, қонып үлгерулерін қадағалайды.*
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №1*** *Ауладағы қыдырып жүрген мысыққа бақылау жасау.*	***Картотека №2*** *Ауа – райын бақылау.*	***Картотека №3*** *Ағаштың жапырақтарын салыстыра бақылау.*	***Картотека №4*** *Бақбақ гүліне бақылау жасау.*	***Картотека №5*** *Бағдаршамды бақылау.*
	Эстафеталық ойындар ***«Кім жылдам»*** *Тәрбиешінің белгісі бойынша белгіленген жерге допты жерге ұрып барып,қайтарында жүгіріп келеді.* *Допты келесі ойыншыға береді.* *Ойын осылай жалғасып,бірінші келген команда жеңімпаз болады.* ***5.«Жұптасқан ұстаушылар»*** *Тәрбиешінің белгісі арқылы топ мүшелері екеуден жұптасып белгіленген жерге жүгіріп барып,кейін қайтады.*				
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Педагог жоспары бойынша сауықтыру шаралары. -Су процедураларын өткізу***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.****Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№1. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№2. Ояну*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***№3. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№4 Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***№5. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Пейзажды құрастыр» дидактикалық ойын*** ***Мақсаты:*** *Пейзаж құрастыруда композиция сезімін, қоршаған табиғат құбылыстары туралы білімді дамыту* ***Ойын барысы:*** *балаға белгілі бір маусымның (қыс, көктем, күз , жаз) пейзажын баспа суреттерінің жиынтығын құрастыруға шақырады, бала дәл осы маусымға сәйкес заттарды таңдап, өзінің білімінің көмегімен дұрыс композиция құруы керек*	***Дид ойын: «Ағаш өсіру»*** ***Шарты:*** *Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру. Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру.* ***2-топ:*** *Салынған А3 форматта ағаш макетінің үстіне Күн суретін салу.* ***3-топ:*** *Ағашқа судың жатқанын ермексаз арқылы жағу.* ***Тыныс алу жаттығуы: Ауамен демаламыз*** *Музыка жетекшісімен бірлескен көңілді әуен ойындары.* ***«Көңілді ноталар»***	***«Татуласу»*** *Әкел, досым қолыңды Татуласқан орынды Өкпелесіп не таптық Көрсет, кәне соныңды Баққа бірге кірейік Қол ұстасып жүрейік Татулықтың белгісі Кел, қосылып күлейік.* ***Дид ойын «Не деу керек?»*** *Не деу керек? Апаң сағаң базардан, Алма сатып әкелді. Ең үлкенін тәттісін, Саған таңдап әперді. Не деп барып, жеу керек? «Рақмет» деу керек.*	***«Тамшылар мен бұлт» (балалар тамшы қалпақ киеді).*** *Тамшылар жерге ұшты (секіру). Олар жалғыз секіре отырып, жалықтырды. Екеуі жиналып, шағын ағынмен ағып кетті (қол ұстасып). кездесіп, үлкен өзенге айналды (бір тізбекке қосылған). Тамшылар үлкен өзенде жүзеді, саяхат. - өзен ағып, үлкен мұхитқа айналды. (олар дөңгелек биге қайта салынып, шеңбер бойымен қозғалады). Олар жүзді, мұхитта жүзді, содан кейін олар анасы Бұлттың үйге оралуын бұйырғанын есіне алды. Дәл осы кезде күн шықты. Тамшылар жеңіл болып, жоғары қарай созылды (олар еңкейіп, баяу тұрады, қолдарын жоғары көтереді). Олар күн сәулесінің астында буланып, анасы - Бұлтқа оралды..*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Өсіп тұрған бұл не? Жаз болса жайнап, Саясында ән салып. Құстар жүрген сайрап, Салқын түссе-шешіліп, Қалады өзі жайрап. (ағаш)* *Мағынасын түсіндіру.* ***Ой қозғау*** *Жаз мезгілі және жазғы ағаштар келбеті туралы түсінік беру.* *- Сұрақ – жауап.* *-Ағаштардың бізге қандай пайдасы бар?* *-Қазір ағаштар қандай?* ***Үлгіні талдау.*** *- Суретте не көріп тұрмыз?* *-Түсі қандай?* *-Қай мезгілдің ағашы?* ***Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.*** *Жұмысқа қатысты материалдарды атау, қауіпсіздік ережелерін ескерту. Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу.Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне бастыру.*
Баламен жеке жұмыс	***«Саулеге арналған киім»*** *Мақсаты: сызық бойынша қия білу қабілеттерін бекіту.*	***«Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету*	***Дидактикалық ойын: «Белгілері арқылы ата»*** *Мақсаты: Бөлме өсімдіктерін атау білімдерін бекіту..*	***«Бұл қай мезгіл?»*** ***Мақсаты:*** *жаз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтқызу. Ойын түрлерін түсіндіру. Сөздік қорын байыту.*	***«Жаңылтпаштар»*** *Мақсаты: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға үйрету.*

Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*				
Серуен	*Таза ауада серуен. Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Шар жарылды»*** ***Мақсаты:*** *Мұрын арқылы тыныс алуын жақсарту, демнің дұрыс шығуын қадағалау. Еріннің дұрыс ырғақты беттесуін дамыту.* ***Арнайы массаждар:*** *Түрлі гимнастикалық жолдарменжүру*	*Таза ауада серуен. Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Ақ қоян»*** ***Мақсаты:*** *балалардыептілікке, жылдадыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.* ***Арттерапиясы:*** *мүсіндеу* ***Аюға тоқаш береміз***	*Таза ауада серуен Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Ұшты-ұшты»*** ***Мақсаты:*** *балаларды аңғарымпаздыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу.* ***Арнайы массаждар:*** *-майтабандарға арналған жаттығулар;*	*Таза ауада серуен. Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Жер, су, ауа»*** ***Мақсаты:*** *балалардың ойлау қабілетін жетілдіру.* ***Арттерапиясы:*** *сурет салу Ғажайыптар әлемі.*	*Таза ауада серуен. Шынықтыру шаралары* ***Музыка терапиясы:*** *би,гимнастик алық жаттығулар*
Балалардың үйге қайтуы	*Ата – аналарға мезгілге байланысты бала киімі туралы айту*	*Ата – аналармен төлем ақылары жөнінде әңгімелесу.*	*Ата – аналарға жол ережесі туралы мағлұмат беру.*	*Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Ата –аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы “Жүрсінай” бөбекжай-бақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: «Қызғалдақ», «Атамекен» Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 10.06 – 14.06.2024 ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***6Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Балаларды қабылдау кезінде ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау. Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	*Шыныққсаң шымыр боласың, Сауығып айдай толасың. Спорттысерікетебіл, Жақсыазаматболасың.* ***Картотека №1 « Айгөлек »*** ***Мақсаты:*** *балаларды шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйрету.*	*Салауатты өмір салтын сақтаймыз, Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз* ***Картотека №5 «Қасқырлар мен лақтар »*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жылдамдыққа, епті лікке тәрбиелеу.*	*Спорт – көркі өмірдің, Спорт - досың, серігің. Жаттықсаң шымыр боларсың, Шынығып, өсіп, толарсың,* ***Картотека № 6 «Сұр қоян жуынады»*** *Мақсаты: Қимыл қозғалыс қабілеттерін арттыру, тілдерін дамыту, епті лікке тәрбиелеу.*	*Ойнайық, ойнайық та ойлайық! Қатардан артта қалып қоймайық, Белсенді болайық ортада, Уақытты тектен - тек жоймайық!* ***Картотека № 8 «Қайда жасырылғанын тап»*** *Мақсаты: Балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке,татулыққа тәрбиелеу*	*Шымыр, сергек денеміз, Спорт сүйер өренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз.* ***Картотека № 13 Торғайлар мен автомобиль»*** ***Мақсаты:*** *балалардың зейінің дамыту, шапшандыққа үйрету.*
	Физикалық дамыту қимылды ойындар каротекасынан				

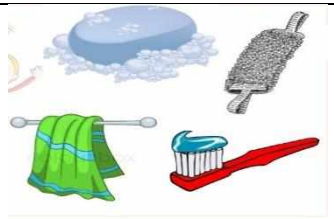
Таңертеңгі гимнастика	***Таңғы жаттығу кешені*** *Жаттығу түрі - сылдырмақ , әуенмен. Мақсаты**:** Жалпы даму жаттығуын жасай отырып, баланы шыңдау.* ***Маусым айының 2-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***				
Таңғы ас	***Тәтті тамақ жейміз.*** ***Рақмет аспаз дейміз.*** *Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Біз гүлдерше өсеміз,* *Жапырағы жайқалған.* *Сабақтары салалы,* *Желмен бірге жайқалған.*	*Бойыңды сергек тік ұста* *Емін – еркін тыныста* *Деміңді ішке тез алда,* *Сол қолыңды соз алға.* *Оң қол да бос тұрмасын,* *Шеңбер жасап зырласын*	*Топ-топ басайық,* *Жалаудан күн жасайық.* *Жаса, жаса алтын күн* *Жаса, жаса жарқын күн*	*Бір, екі, үш,* *Қане, қанат қағамыз.* *Бір, екі, үш,* *Қарлығаш боп ұшамыз.* *Бір, екі, үш,* *Жинап алдық күш.*	*Жел улейді у-у* *Құйын келіп билейді зу-зу* *Қатты, қатты жел соқты гу-гу* *Жапырақтар қол соқты ду-ду*
Мектепке дейінгі ұй-ым кестесі бойынша ұйымдастырылған оқу қызметтері	***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім.*** *Тәрбиешінің артынан шеңбермен жүру.* *«Орман аңдары»* *1. «Аю» Қолды белге қойып, (қорбандап) табанды нық басып жүру.* *2. «Түлкі» Қолды жанға ұстап, (қуланып) бір сызықпен жүру.* *3. «Көжек» Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру.* *4. «Қасқыр» Баяу жүгіру, жылдам жүгіру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары:*** *(Доптармен).* ***1.Қол мен иық бұлшықеттеріне арналған жаттығулар.*** *Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, доп кеудеде. Допты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. Б. қ.* ***2.Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:*** *Б. қ.: аяқ иық көлеміндей алшақ, қол төменде. Допты алға созу. Отыру, тұру. Б. қ. келу* ***3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:***	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар сендер табиғатпен, оның сырларымен, тосын сыйларымен танысқыларың келе ме?* ***Ой дамыту*** *Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді.* *Құстар ән айтуды үйретеді.* *Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді.* *Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді.* *Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді.* *Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек.* *Ендеше серуенге шығамыз.* ***Ауа райын бақылау*** *Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)* *Ауа райы қалай болып тұр?* ***Тосын сәт*** *Телефон шырылдау, аудио дыбыс.* *Саламатсыңдар ма балалар.* *«Балалар, сендердің топтарыңда қандай бөлме өсімдіктері бар. Және олардың бәрі өте әдемі және жасыл ма?* *Мен гүл отырғыздым, оны*	***Тосын сәт.*** *Балалар, маған Топырақтан хат келді. Ол бізден көмек сұрайды. Ол өзіне қауіп төніп тұрғанын айтады. Егер ол ауырып қалса, онда барлық ағаштар, өсімдіктер, гүлдер мен шөптер өсе алмайды, олар тамақты топырақтан алады. Топырақ неден қорқуы мүмкін* *Тәрбиеші: Топырақ ластанудан қорқады. Қалай ойлайсыңдар, біз жерді қалай ластаймыз? (балалардың жауаптары).* *Көбінесе біз қоқысты жерге тастаймыз, көгалдарды таптаймыз»* ***Біз серуенге шығып топырақтың ластануы туралы зерттеу жұмысын жүргізейік.*** ***Ғажайып алаң. (таза ауада өткізу)*** ***Эксперимент :*** ***«Топырақтың ластануы қалай пайда болады?»*** ***Мақсат.*** *«Топырақтың ластануының зардаптары».* ***Міндеттері:*** *эксперимент нәтижелерін салыстыру, рефлексиялау, жалпылау, гипотеза құру және оларды*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Жаз жайдары,алақай!*** ***Жатыр жайнап даламыз.*** ***Жүр, қанекей, балақай,*** ***Серуенге шығамыз.*** *Сұрақ –жауап* *Балалар өлең не туралы айтылған?* *Серуен жасаған ұнай ма?* *Серуен кезінде қауіпсіз ережелерді білеміз бе?* ***Атау.*** ***Ғажайып сәт.*** ***Телефон шырылдау. Аудио. Сәлеметсіңдер ме балалар.*** ***Мен орман тұрғыны тиінмін.*** *Біз түлкіге қонаққа барғанда , түлкінің күшігі дастархан басында өзін ұстау ережелерін ұмытып, қыбырлап, анасының сүйікті кесесін сындырды. Ыдыс неден жасалады? — деп таба алмай ойланып мыршай уайымдап отыр. Кішкентай түлкіге оны анықтауға көмектесіңдерші.* *Оның анасына жаңа кесе жасауға көмек керек.* ***Ой қозғау.*** ***Балалар көмектсеміз бе?*** ***Дид ойын: «Түлкіге кесе»*** ***Тәжірибе*** *«Саздың қасиеттерін*	***Қызығушылықты ояту.*** *Педагог топқа сөмке әкеледі. «Балалар, сендерге бара жатып мен сөмке тауып алдым. Және ол бос емес. Онда не бар екенін бірге көрейік».* ***Ой қозғау.*** *Педагог сөмкеден қиыршық тастарды алып, балалармен бірге қарайды. Сұрақтар: «Барлық қиыршық тастар бірдей ме?» (жоқ). Олар қалай ерекшеленеді? (түсі, пішіні, өлшемі). Олар қандай сезімде? (тегіс). Қандай жерлерде қиыршық тастарды көп көруге болады? (Аквариум, құмсалғышта, жолдарда).* ***Диди ойын: «Үлкен кіші тастар»*** ***Шарты:*** *Тастарды үлкен және кіші қиыршық тастар деп бөлу.* ***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Ертегі бұрышы.*** *Ертеде бір көлдің жағасында кішкентай тас болды. Су бетінде қалқып тұрған әдемі лалагүлдерге қарап: «Олар қандай бақытты, олар*

	Б. қ.: Аяқ арасы иық көлеміндей алшақ, доп кеуде тұсында. Допты алға созу. Еңкею, допты тізеге тигізу. Б. қ. келу. ***4. Қос аяқпен секіру.*** *Б. қ. келу* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Алақандағы допты үрлеу».* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы*** *1.Арқанның астымен нысанаға дейін төрттағандап еңбектеу.* *2.Еңіс тақтай үстімен жүру.* ***Қимылды ойын:*** ***«Қяндар мен қасқыр»*** ***Мақсаты:*** *Балалар ойын арқылы шапшаңдықты, ептілікті үйреніп, денсаулықтарын шынықтыруды біледі.* ***Қорытынды.*** *Балаларды мадақтау.* ***«Мақта қызбен Тастар»*** ***Тастарды зерттеу: мөлшері, салмағы, түсі тәжірибесі*** ***Мақсаты:*** *балаларға тастар туралы әңгімелеу, олардың қасиеттерін анықтауға үйрету.* ***Материалдар мен құрал-жабдықтар:*** *әртүрлі пішіндегі, түстердегі, өлшемдегі тастар, үлкейткіш әйнек.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Бір күні Мақта қыздың мысығы қазына тауып алады. Ол қазынаны Мақта қызға әкеледі. Мақта қыз қораптағы қазынаны ашқанда, онда түрлі түсті және әр түрлі пішіндегі қиыршық тастарды көреді.*	*күнде суарам ол бірден құрап, құрап қалды. Ал мен неге екенін білмеймін. Маған көмектесіңдерші. Мына суреттегі менің өсімдігім Мен білмесбекпін.* ***Ой қозғау.*** *Балалар мына суретті қарайық Білмесбек гүлді қайда отырғызды.* *Балалар, қараңдаршы, өсімдік неліктен құрап қалды деп ойлайсыңдар? Ол өсімдікті кастрюльге отырғызды.* *Ал сонда бізге топырақ не үшін керек?* ***Біз кішкентай ғалымға айналып, Білмесбекке көмектесейік.*** ***Эксперимент №1*** ***«Топырақ бізге не үшін керек?»*** ***Мақсаты:*** *балалардың жердің жұмсақ, ұсақ түйіршіктерден тұратын, суды оңай өткізетін, құрғақ және ылғалды қасиеттері туралы түсініктерін қалыптастыру.* ***Міндеттері:*** *сөйлеу тілін, алға қоя білуді дамыту жорамалдар және тәрбиешінің көмегімен қорытынды жасау.* ***Ресурс:*** *Топырақ, таяқша, су құйылған ыдыс, елеуіш, құм салынған ыдыс және оның ішінде құрап қалған өсімдік өскіні бар.* *Балалар гүлдерді қайда өсіру керек ? гүл біздің құм жәшігімізде өседі .* ***Ойын әрекеті : Кесекті сындырамыз.*** *Мына жерде топырақ тұр. Жер әртүрлі кесектерден тұрады. Кесектерді бөлшектейік.*	*тексеру қабілеттерін дамыту. Табиғат әлеміне құрметпен қарауға тәрбиелеу.* ***Ресурс.*** *Топырақ салынған ыдыс, таза және сабынды су құйылған банкалар, картон, таяқшалар.* ***Эксперимент №1.*** *«Қараңдаршы, алдарыңда екі банкі топырақ тұр. Бір банкіге мен жаңбыр суын құйамын, екіншісіне – сабынды су құямын Банкілерді салыстырыңыз. Топырақтар не болды. (Дымқыл). Бірдей ме немесе басқа.* ***Жаңбыр суы құйылған топырақта қандай да бір өзгерістер бар ма?*** *(Жоқ).* ***Сабынды сумен құйылған топырақтан не көрінеді?*** *Сабын көпіршіктері, жолақтар.* ***Эксперимент №2.*** *Мына картондарды аламыз.. Оны кішкене бөліктерге бөліңдерде оны топыраққа араластырыңдар. Қолдарыңа таяқшаларды алып, таза топырақ пен картон араласқан топыраққа тығамыз.* *Таяқшаны қай топыраққа салу оңай? (таза жерге).* *Таза жерде ауа көбірек болады .* ***Түсініктеме:*** *«Жерде тек ағаштар мен өсімдіктер өспейді, сонымен қатар көптеген жәндіктер мен жануарлар да өмір сүреді. Жерді ластау арқылы біз оларды құртамыз».* *Қорытынды сұрақ: «Жерді қалай сақтауға болады?* *Қоқыстарды қайда қою*	*анықтау: құрғақ, қатты, ұнтақ түріндегі саз, сазды қалай жұмсақ ету керек»* ***Мақсаты:*** *балаларды саздың қасиеттерімен, оның қолданылуымен таныстыру.* ***Материалдар мен құрал-жабдықтар:*** *саз ұнтағы, модельдеу тақталары, дестелер, су, майлықтар, алжапқыштар.* ***Эксперимент № 1.*** *Педагогпен балалар өз бетінше ұнтақтан саз дайындайды.* *Оны зерттеу, сұрақтарға жауап беру:* *-Сіздің ойыңызша саздың түсі қандай? Қоңыр.* *-Балшық қатты ма, жұмсақ па? Жұмсақ.* *- Балшық неге ұқсайды?* *- Бір кесек сазда құмның жеке түйірлері анық көрінеді ме? Құрғақ және дымқыл балшық доптарды салыстыру: біреуін ұста бірнеше күн бұрын жасаған, екіншісін мен қазір жасадым. Доптар бірдей ме, әлде әртүрлі ме?* *Қандай айырмашылық бар? Қандай допты сығып ұстауға болады? Доптарды еденге лақтырсаң не болады?* ***Біреуі пішінін өзгертеді, екіншісі бөліктерге бөлінеді*** *Түсініктеме: «Саз дымқыл және құрғақ. Біз дымқыл саздан затты мүсіндей аламыз, ол жұмсақ ал, құрғақ саз қатты және ыдырап кетуі мүмкін.* *Ой дамыту.* *Біз түлкіге қайсы саздан кесе жасаймыз.* ***Жұмсақ саздан*** *Олар жұмсақ саздан кесе*	*қайықтай жүзеді. Менің де жүзгім келеді деді тастар» Сәлден соң бір бала көл жағасына келіп, тасты алып суға лақтырып жібереді. Тас қуанып: «Ақыры менің арманым орындалды! Мен жүземін алақай деп қуанды, бірақ салмағы тым ауыр болғандықтан жүзе алмайтын болып шықты. Солай малтатас көлдің түбіне батып кеткен. Басында ол қатты ренжіді. Содан кейін мен айналада қанша күлкілі балықтар, басқа қиыршық тастар мен әдемі өсімдіктер бар екенін көрдім. Тас мұңайып, балықтармен достасып кетті.* ***Тәжірибе№1. Ауыр-жеңіл.*** *«Малтатастарды ал. Қандай тастар ауыр, қайсысы жеңіл? Неліктен? (үлкендері кішілерінен ауыр). Бір қолыңызға тас, екінші қолыңызға қауырсын алыңыз. Не ауыр? (қиыршық тас)».* ***Сергіту сәті: «Құм, тас, су»*** *«Құм «дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолымен мүсін жасап тұра қалу, «Су» дегенде толқын жасап қозғалу.* ***Тәжірибе№2*** *«Тастарды суға сал» ойын тапсырмасы. Сұрақтар: «Тастар не істеді? Барлық тастар батады ма? Неліктен? (қиыршық тастар ауыр). Қауырсын суға батады ма? Тексерейік. Неліктен*

	Ол өзінің сырын достары бізбен бөліскісі келеді. Балалар Мақта қызға көмектесеміз бе? ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Эксперимент барыс:*** *Тастарды зерттей отырып, олардың түсі, өлшемі және пішіні қандай екенін анықтау. Балаларға әр тасты сипауды ұсыну.* ***Сұрақ-жауап:*** *Тастардың беттері бірдей ме, әлде әртүрлі ме? Қандай? Балалар өз ойларымен бөліседі.* *Педагог балаларға ең тегіс және ең кедір-бұдыр тасты көрсетуді сұрайды. Біз тастардың бетін одан да жақсы көруіміз үшін ұлғайтқыштарды пайдалануымыз керек. Балалар лупа арқылы өздерінің барлық тастарын тексереді. Балалар кезекпен алақандарына тастарды ұстап, ең ауыр және ең жеңіл тасты анықтайды.* ***Қорытынды:*** *Олар тастар түсі мен пішіні және көлемі жағынан әртүрлі деген қорытындыға келеді. түсі, пішіні, өлшемі бойынша тастар, тегіс және кедір-бұдыр болуы мүмкін; салмақтары әртүрлі – жеңіл, ауыр.*	*Қол тигізгенде топырақта қандай түйіршіктер пайда болады? Жұмсақ* ***Зерттеу: «Елеуіш»*** *Мына топырақтарды ыдыстарға салып, електен өткіземіз.* ***Қортынды: Топырақ електен өтті ме?*** *Барлығы өткен жоқ. Електің түбінде не қалады?* ***Кесектер.*** ***Эксперимент №2*** ***«Сиқырлы таяқша»*** *Тәрбиеші: Таяқшаларды құрғақ жерге тығып көреміз. Таяқша топырақ жабыса ма? (Жоқ). Құрғақ топырақ жабыспайды.* *Енді мен топыраққа су құямын . Су қайда кетті? Құрғақ топырақ қандай болды?* ***Құрғақ топырақ суды сіңіріп, дымқыл болды.*** *Енді таяқшамызды дымқыл топыраққа тығып көреміз. Таяқша не болды? (Лас). Неліктен?* *Ылғал топырақ таяқшаларға жабысты. Ылғалды топырақтың түсі қандай? Қара. Ылғалды топырақты електен өткізейік.* *Топырақ еленіп жатыр ма? (Жоқ). Топырақ дымқыл, електен өткізілмейді, ыдырамайды.* *Енді Білмесбекке осы жасаған жұмысымызды түсіріп жіберейік, гүлді топыраққа отырғызу керек екенін білсін.* ***Қорытынды:*** *Топырақ өсімдіктер тіршілігіне қажет; Өсімдіктер қорегін топырақтан алады.*	*керек?* *Лас суды төгеміз бе?* ***Қорытынды. «Топырақ қоқыс пен лас сумен ластанғанда онда тіршілік болмайды»*** ***Құммен ойын*** ***Ғажайып сәт. Аудио дыбыс.*** *Орман тұрғындары өте көңілсіз, олар саяхатқа шығып енді қайтуға жолдарын таба алмай жүр екен. Оларға өз іздерін салып, суретке түсіріп жіберейік. Көңілсіз тұрғындарға көмектесейік.* ***Дид ойын: «Ненің ізі»*** ***Ойын шарты:*** *балалар суретке қарап ненің ізі екенін тауып, саусақтардың көмегімен құмға бейнелей білу керек.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім.*** *Тәрбиешінің артынан шеңбермен жүру.* ***«Орман аңдары»*** *1. «Аю» Қолды белге қойып, (қорбандап) табанды нық басып жүру.* *2. «Түлкі» Қолды жанға ұстап, (қуланып) бір сызықпен жүру.* *3. «Көжек» Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру.* *4. «Қасқыр» Баяу жүгіру, жылдам жүгіру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** *(Доптармен).* ***1.Қол мен иық бұлшықеттеріне арналған жаттығулар.*** *Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, доп*	*жасайды. Олар алынған ыдысқа су құяды. Жасаған жұмысты кептіріп қою, кепкен соң себетке салып түлкіге беріп жіберу.* ***Қорытынды:*** *саз дымқыл, жұмсақ, тұтқыр, оның пішінін өзгертуге, бөліктерге бөлуге, мүсіндеуге болады.* ***«Жел» ойын жаттығуы.*** ***Шарты:*** *Құм мен сазды үрлеп көру. Не жеңіл? Неліктен? Қортынды: Құм жеңіл, ұнтақ; сазда кесек бар. Сондықтан құм тез үрленеді. Балаларды мадақтау.*	*қауырсын суға батпайды?* ***Қорытынды:*** *Малтатас ауыр, сондықтан суға батады* ***Балалар сөмкеде түбінде тағы да бір конверт жатыр. Конверттің сыртында өзен. Балықтар, тастардың суреттері тұр. Демек бізге тапсырма берілген. Ашып қарайық. Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *А3 форматта өзен суретін құрастыру.* ***2-топ:*** *Өзен суын бояу.* ***Тақпақ айту.*** ***«Ақ тас, қара тас,*** *Құлағымның суын аш!»* *Деп секеңдеп балалар,* *Алақанын соғады.* ***3-топ:*** *Өзенге балықтар қиып жапсыру* ***4-топ:*** *Өзенге тастар мүсіндеп жапсыру.* ***Тақпақ айту.*** ***Жарыстырып құлашты,*** *Тас атуға тоймайды.* *Қызықтырып су асты,* *Қайта жалақ ойнайды.* ***Балаларды мадақтау.*** ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Мен әдепті баламын»*** ***Дид ойын: «Тату достар».*** *Балаларға әуенді тыңдап, өз ойларынан, таныс би қимылдарынан қарастыруға, еркін билеуге мүмкіндік береді.* *-Кімнің қандай өнері бар?* *-Кім билегенді ұнатады?* ***Дауыс жаттығулары:*** *Ән жаттығуында нүктелі нотаның орындалу ерекшелігіне, регистріне көңіл аудару. Дыбыс ұзақтықтарын көрсетуді*

		Дид ойын: «Құм су ішеді» ***Мақсаты:*** *Құммен жұмыс істеуге, тәжірибе жасауға қызығушылықтарын дамыту.* *Ойын барысы:* *Балаларға құрғақ құмнан үлкен төбе жасап көрсету. Төбенің жоғарғы бөлігінне жұдырықпен ойпат жасап, оған мұқият жұқа ағынмен су құямыз. Төбеде тағы бір ойпат қалыптасады, ондағы су бірте-бірте жағаларға сіңіп кеткен көлге ұқсайды.* ***«Кішкентай аспаз» ойыны*** ***Мақсаты:*** *Тактильді-кинестетикалық сезімдерді, ұсақ және жалпы моториканы дамыту.* *Балалар (ойыншық) Жануарларға, қуыршақтарға тағамдар ұсынамыз. Бұл ойын үшін пішіндерді қолдануға болады.Құмды суарғышпен суарамыз. Дымқыл құмнан әртүрлі кондитерлік өнімдерді, пирогтарды, рогаликтерді және торттарды жасап көрсету.*	*кеудеде. Допты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. Б. қ.* ***2.Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:*** *Б. қ.: аяқ иық көлеміндей алшақ, қол төменде. Допты алға созу. Отыру, тұру. Б. қ. келу* ***3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:*** *Б. қ.: Аяқ арасы иық көлеміндей алшақ, доп кеуде тұсында. Допты алға созу. Еңкею, допты тізеге тигізу. Б. қ. келу.* ***4. Қос аяқпен секіру.*** *Б. қ. келу* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Алақандағы допты үрлеу».* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы*** *1.Арқанның астымен нысанаға дейін төрттағандап еңбектеу.* *2.Еңіс тақтай үстімен жүру.* ***Қимылды ойын:*** ***«Қояндар мен қасқыр»*** ***Мақсаты:*** *Балалар ойын арқылы шапшаңдықты, ептілікті үйреніп, денсаулықтарын шынықтыруды біледі.* ***Қорытынды.*** *Балаларды мадақтау.*		*қадағалау.* ***Ән үйрену: «Мен әдепті баламын»*** *Дауыс диапазондарын ескеріп, дикциясына көңіл бөледі. Сөздің анық айтылуын қадағалайды. Көңілді, ойнақы сипатына көңіл бөліп, мазмұнын қысқаша түсіндіреді. Әннің әуенін үйреніп, бірге қосыла айтуға икемдейді. түсінеді.* *Әннің ойнақы, көңілді сипатын сезініп, қосылып айтады.* ***Сергітужаттығуы:*** *Ойна, ойна, ойнайық,* *Биле, биле, билейік.* *Ойынойнапкөңілді,* *Қызыққатоймайық!* ***Қим ойын: «Досыма гүл сыйлаймын»*** *Шарты: Шеңберде тұрып, гүлді қатарға берген сайын, гүлдерді толықтырып отыру..* *Қортынды. Сұрақ – жауап* *Балаларды мадақтау*
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №1*** *Ауа райын бақылау*	***Картотека № 2*** *Күнді бақылау*	***Картотека № 3*** *Желді бақылау*	***Картотека № 4*** *Аспанды бақылау*	***Картотека № 5*** *Бұлтты бақылау*
	Жаз серуен картотекасынан				
	Эстафеталық ойындар: ***№1.«Жүйрік паравоз» жарысы*** ***Ойын шарты:*** *Әр топтан бір балакедергілер арасына жүгіріп межеге барып кайта қайтып келіп өзімен бірге бір баланы ала кетеді осылайша вогондар болып құралады. Бірінші болып келген топ жеңімпаз атанады*				

	№ 2. Жалаушаны жеткіз ***Ойын шарты:*** *Жалаушаны алып қойылған кедергілерден өтіп,жалаушаны келесі балаға береді,бірінші келген топ жеңімпаз болады.* ***№3. «Жаңа орын»*** ***Ойын шарты:*** *бірінші бала айналып жүгіреді, екінші баланың қолынан ұстап, орындыққа отырғызады.*				
Серуеннен оралу	*Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру (тәрбиешінің ұйымдастыруы бойынша) Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары Бейнелеу әрекеті, Кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Сурет*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Дәстүрден тыс сурет салу*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Суықта солмайды,* *Аязда тоңбайды.* ***(жасанды гүл)*** *Көркіне көрік, Жазға серік.* *Не? (гүл)* ***Ой қозғау*** ***-Гүл туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап .* *– Гүл нешеге бөлінеді?* *-Гүл өсіп – өну үшін не керек?* *- Жарық, жылу , су,ауа.* ***Ой дамыту, түсіндірме жұмыс.*** *Дәстүрден тыс сурет салудың әдіс –тәсілдерін*	***Ой дамыту*** ***Суретпен жұмыс*** *Екі баланы салыстыру.* ***Дид ойын: «Таза болу үшін не керек?»***	***Миға шабул.*** *Балалар, егер сендердің қолдарына құс ұшып келіп қонса, не істер едіңдер? Балалардың жауабы.* ***Дид ойын: «Құстарды ата»*** ***Шарты:*** *Сурет бойынша құстарды атау.* ***Ой қозғау.*** ***«Құстың ұясы» әңгіме оқып беру, түсіндіру.*** *Әңгіме желісі бойынша балаларға сұрақ қою* *Балалар ойнап жүріп нені көрді?* *Ұяда не бар екен?* *Балалар не істеді?*	***Психологиялық дайындық*** *Күн шуағын жинаймын.* *Достарыма сыйлаймын.* ***Қызығушылықты ояту*** ***Тосын сәт.*** *Ертегілер әлемінен үш түрлі ковертпен хат келу.* ***1-ші қызыл конверт ашу.*** ***II. Миға шабуыл.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Өзі қу, жүрген жері айқай да шу* ***(түлкі)*** *-Көзі тостақ, өзі қорқақ.* ***(қоян)*** *Жұмбақтың шешуін түсіндіру.* *-түлкі жыртқыш аң, ал қоян жыртқыш емес.*	***Табиғат туралы жұмбақтар*** *Үй үстінде алтын тас,* *Алайын десем табылмас.* ***(Жұлдыз)*** *Таңмен көзін ашады,* *Әлемге нұрын шашады.* ***(Күн)*** *Ғажап көпір аспалы* *Айшықтап тұр аспанды.* ***(Кемпірқосақ)*** *Гүілдейді құлаққа* *Оны ешкім көрмейді.* ***(Жел)*** *Тырс - тырс тамады,* *Сайға қарай ағады.* ***(Жаңбыр)*** ***Жүсіпбек Аймауытов «Жазғы шілде»***

	түсіндіру, көрсету *Ақ қағазға қиылған гүлді қоя отырып, үстінен щеткамен кезекпен төрт түрлі түспен шашырату. Болған соң қиып қойған гүлді жайлап алу, гүл таңбасының іздерін балаларға көрсетіп, түсіндіру.* ***Саусақ жаттығуы:*** ***«Дос болайық»*** *Торғайлармен дос болайық* *Көңілдірек қанекей.* *Жем береміз, бәріміз.* *Егер жаңбыр жауа қалса,* *Тығыламыз бәріміз.* *күн шуағын шашса бізге,* *қуанамыз бәріміз.* ***Өз бетінше жұмыс жасау. Қадағалау, көмектесу*** *Щеткамен шашырату әдісін балаларға үйрету.* ***Дид ойын: «Біздің көрме»*** *Аяқталған балалардың жұмысын бағалау, мадақтау.* ***Дид ойын: «Гүлдер әлемі»*** *Шарты: 4 түрлі себетке түсіне сәйкес гүлдер жинау. (қызыл, сары, көк, жасыл)*	 ***Сергіту сәті:*** *Таңертең тұрамын* *Бетімді жуамын,* *Тап-таза боламын.2рет* ***Дид ойын: «Қуыршақты жуындрайық»*** *Заттарды шығарып көрсетіп, аттарын балалардан сұрап, қайталату. (сабын, сүлгі, тарақ) Бала үні.* ***Өлең жолы арқылы қорытындылау.*** *Сылдырлайды мөлдір су* *Мөлдір суға қолыңды жу* *Жуынсан сен әрдайым* *Аппақ бетің, маңдайын* *Тазалықтың досы* *Су дегенің осы* *Балалармен бірге қимыл арқылы қайталау.* *Балаларды мадақтау*	*Балалапанды үйіне алып келгеннен кейін не болды?* *Әкесінің сөзінен кейін балалар ?* *Балалардың жасағаны дұрыс па?* *Балалар не істеу керек еді?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар , тұрайық,* *Алақанды ұрайық.* *Оңға қарай иіліп,* *Солға қарай иіліп* *Бір отырып, бір тұрып,* ***Топқа бөлу.*** *1- ші топ геометриялық пішіндер арқылы құстарға ұя жапсырады.* *2-ші топ қиылған бөлшектерден белгілі бір құстың суретін құрастырады.* *2 топқа жұлдызша беру.* ***Дид ойын: «Құсты ұясына қондыр»*** *Шарты. Балалар жасаған құсты ұяға қондыру.* ***Дид ойын. «Құстар қалай дауыстайды?»*** *Қарға------ қарқылдайды* *Сауысқан----- шақылдайды* *Тоқылдақ -------- тоқылдайды* *Бұлбұл – сайрайды* *Қаз – қаңқылдайды.* *Торғай – шиқылдайды.* *Көкек – көкектейді.* *Балаларды мадақтау.* ***Қорытынды.*** *Сұрақтар ілмегі арқылы қорытындылау.* *Бүгін біз не туралы айттық?* *Құстарға қалай қамқорлық жасаймыз?* *Құстардың қандай пайдасы бар?*	*-Қоян өте қорқақ аң, оны үйде асырауға да болады.* ***2-ші сары конверт тапсырмасы*** *«Түлкі мен қоян» ертегісімен таныстыру.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Түлкі мен Қоян*** *Ерте, ерте, ертеде түлкінің құйрығы жоқ еді. Қасқырмен тату тұрмаған соң үнемі қашып жүреді екен. Сол үшін қасқыр түлкінің артынан еріп, аңдып жүріп оның ініне түсіпті. Түлкі болса інінің екінші тесігінен шығып кетіпті. Шығып кетпесе қасқыр түлкіні жеп қояр еді. Сөйтіп түлкі орманда қайғырып келе жатса ағаш түбінде отырған қоянды көреді. Ол кезде қояндардың құйрығы ұзын, жүгірулеріне кедергі келтіреді екен. Содан түлкі жүгіріп барып қоянды ұстап алыпты. Қоян қорыққанынан түлкішек мені жібере салшы мен саған құйрығымды сыйлайын депті. Міне содан бері түлкінің құйрығы ұзын әдемі де, ал ал қоянның құйрығы қысқа екен.* *Ертегі желісі арқылы сұрақ-жауап.* ***3-ші көк коверт тапсырмасы*** ***Дид ойын: «Қандай жануар?»*** *Шарты: Ойынға конверт дайындалады. Конверттің ортасы дөңгеленіп қиылған. Жануарлардың суреті конвертке салынады. Ойықтан көрінген аңдардың дене мүшелері арқылы қандай жануар екенін табады.* ***Қортынды.*** *Сұрақ-жауап* ***Түлкі мен Қоянға сипаттама беріңдер.*** *Түлкі қандай?*	*Ой, балалар, балалар!* *Шілдем - шілдем, шілде айым.* *Шырлап торғай күн сайын.* *Шұбар ала шешектер,* *Шудаланған көк шөптер,* *Жапырақтар жалпайды.* *Жас қозылар марқайды.* *Ұшты көкек қуалай.* *Сайда пісті таңқурай.*

			Балаларды мадақтау.	*-Түлкінің терісі қандай? (үлпілдек, жұмсақ)* *-Түлкінің баласын қалай атайды? (жәутік) екен.* *-Ал, Қоян қандай?* *-Балалар, қоян қалай дыбыстайды? (шыңғырады)* *-Қояннның баласын қалай айтамыз? көжек* *Балалрды мадақтау.*	
Балалармен жеке жұмыс	*Кеудесі қайқандап,* *Жүреді байпандап.* *(Қаз)* *Айдыннан шалқыған* *Телпек көрдім қалқыған.* *(Үйрек)* *Шашы жоқ, тарағы бар.* *Егіні жоқ, орағы бар.* *(Қараз)* *Ақ сарайын талқандап,* *Шықты біреу талтаңдап,* *(Балапан)*	***«Қонаққа барамыз»*** ***Саусақ жаттығулары:*** *Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,* *Барлық саусақ – тату дос,* *Бір – біріңе көмектес.*	***«Біздің шаңырақ»*** ***Е.Өтетілеуов*** *Атамнан басталар* *Әжеммен қосталар* *Отбасым мынылар:* *Ең жақын адамдар* *Әкем мен анам бар* *Бір туған ағам бар* *Бір туған апам бар...* *Бәрін жақсы көремін* *Еркелеймін еремін!*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!*	***«Саусақтар ойнайды»*** ***Саусаққа арналған жаттығу:*** *Бала,бала,балапан,* *Қане,қайсы алақан,* *Саусақтарың әйбат,* *Былай-былай ойнат,* *Бас бармақты атаңдар,* *Балан үйрек тағы бар* *Ортан терек олда бар* *Шылдыр шүмек ол да бар,* *Кішкентай бөбек қарап тұр* *Бәрінің атын атап жүр.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №1*** *Ауа райын бақылау*	***Картотека № 2*** *Күнді бақылау*	***Картотека № 3*** *Желді бақылау*	***Картотека № 4*** *Аспанды бақылау*	***Картотека № 5*** *Бұлтты бақылау*
	Таңғы серуенді бекіту.				
	Эстафеталық ойындар: ***№1. «Кедергіден өту»*** ***Ойын шарты:*** *Ойыншылар алдарына қатарластырып қойылған гимнастикалық скамейкадан тепе-теңдік сақтап өтіп, доғалдың астымен еңбектеп өтіп белгіленген орыннан айналып қайта кедергіден өтіп келіп , екінші ойыншыға қол сғады . ол ойыншы ойынды жалғастырады.* ***№2.«Кеглиді доппен құлату»*** ***Ойын шарты:*** *2-3 метр қашықтыққа тігілген кеглиді доппен ұрып құлату.* *Қай топ барлық кеглиді құлатса сол топ жеңіске жетеді.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу Балаланы балалабақшаға*

	туралы әңгімелеу. *Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*		*таныстыру.*	*Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*уақытында әкеулерін ескерту.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы «Жүрсінай» бөбек-бақшасы б\б (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: «Қызғалдақ», «Атамекен» Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 17.06 – 21.06.2024 ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Таңғы қабылдау. Денсаулығына, тазалығына назар аудару. Ата-анамен баланың үйдегі денсаулығы жайында әңгіме жүргізу. Балаларға жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау. Медбикемен бірлескен жұмыс*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	*Спорт – көркі өмірдің, Спорт-досың, серігің.* *Жаттықсаң шымыр боларсың,* *Шынығып, өсіп, торларсың* ***Қим ойын: «Көлеңке»*** *Мақсаты: балалар қимыл-қозғалыс арқылы ойынды меңгере алады.*	*Спорт дегеназанда,* *Алады да тұрғызып.* *Еріншектіқаз онда,* *Бастайдыойынбірқызық.* *Аязда да тоңбайсың,* *Ыстыққа да күймейсің,* ***Қим ойын: «Жел көбік ойыны»*** *Мақсаты: Балалар өлең жолдары арқылы,бір-бірінің қолынан ұстап, жақын дөңге-лене тұрып, қимыл –қозғалыс-пен ойынды ойнауды біледі.*	*Сергектікті қолдайсың,* *Жалқаулықты сүймейсің,* *Бақыт сенен қашпайды,* *Өнер білген пайдалы* *Спорт соның айғағы* ***Қим ойын: «Өрмекші мен шыбын»*** *Мақсаты: балалар қимыл-қозғалыспен бақылай отырып, ойындағы кейіпкерді көрсете біледі.*	*Біз бақытты баламыз,* *Шыныгада аламыз* *Сәулетті елдің көгінде* *Шамшырақ болып жанамыз* ***Қим ойын: «Ұстап ал!»*** *Мақсаты: балалар белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасай алады.*	***Саусақ жаттығулары: «Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,* *Барлық саусақ – тату дос,* *Бір – біріңе көмектес.* ***Қим ойын:« Қарлығаш»*** *Мақсаты: балалар ойын арқылы шапшаңдықты, шыдамдықты үйренеді.*
Таңертең-гі гимнасти-ка	***Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Жаттығу түрі - лентамен әуенмен Маусым айының 3--аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ойындар, ҰОҚ дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырыл	***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.*	***«Неліктен қайықтар жүзбейді?»*** ***Мақсат*** *- желдің пайда болуы үшін ауаны анықтау.* ***Материал:*** *қағаз және көбік*	***Дид ойын: «Су серуендеуге қалай кетті»*** ***Ойын барысы - эксперимент Әңгіме желісі.*** *Жаз мезгілі келіп, балалар*	***Тосын сәт. (тәрбиеші киініп келу)*** *Профессор: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Менің атым*	***Тақырыбы: Менің көңілді, шуақты добым*** ***Эксперимент*** ***Мақсаты:*** *Жеңіл заттардың суда қалқып*

ған оқу қызмет-тері	*Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру.* *Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру.* *Қол жанда, өкшемен жүру.* *Шеңбер бойымен еркін жүру.* *Шеңбер бойымен тұру.* */ шеңберге тұрарда себеттен екі жалауша алу/ Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***/жалаушамен, әуенмен/*** ***Б.қ.: «Желбірейді жалау»*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. /6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Әткеншек»*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа- алдыға қарай сермеу. /6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Кім жылдам»*** *Аяқтарын алшық қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /6 рет /* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және жалаушаны белге қою, «хоп» деп айту. /6 рет /* ***Б.қ.: «Көңілді жалауша»*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10-рет секіру.* ***Қорытынды:*** *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/*	*қайықтары суы бар ванна.* ***Ертегі арқылы экспериментке көшу.*** *Ертеде көк теңізде қайықтар тұрады, олар ешқайда , ешқандай жолмен жүзе алмайды. Капитандар Күн шуағынан көмек сұрай бастады:* ***Күн шуағы, күн шуағы! Біздің кемелеріміздің жүзуіне көмектесіңдерші! – деп дауыстайды.*** *Күн оларға жауап береді: «Мен тек теңіздегі суды жылыта аламын!»* *Күн суды қыздырды, су жылиды, бірақ қайықтар әлі жүзбейді.* *Түн болады.. Аспанда жұлдыздар пайда болады. Капитандар олардан көмек сұрай сұрай бастады:* ***Жұлдыздар, жұлдыздар! Біздің кемелеріміздің жүзуіне көмектесіңдерші! – деп дауыстайды.*** *Жұлдыздар оларға жауап береді: «Біз сендерге тек қайда жүзу керек екеніне жолды көрсете аламыз!»* *Капитандар ренжиді:* ***«Қайда жүзу керек екенін , біз өзіміз білеміз, бірақ қозғала алмаймыз!»*** *Кенет жел соғады. Капитандар желден көмек сұрай бастады: «Жел, жел! Қайықтарымызға жүзуге көмектесіңдерші!»* *Жел бізге бұл өте оңай – деді . Жел гүгілдеп келіп қайықтарды үрлей бастады. Осы кезде кемелер жүзді. Капитандар қуанып айқайлады.* ***Эксперимент жұмыс.*** *Дид ойын: «Қағаз қайық»*	*қызыққа тоймай ойнап жүргенде, бассейнге су құйып, оны ұмытып кетеді. Біраз уақыттан кейін су жалығып кетеді.* *Міне, мен қанша уақыттан бері осында отырмын, мен ештеңе көрмеймін, бірақ айналада көптеген қызықты нәрселер бар шығар! Ол бассейннен шыққысы келді, бірақ нәтиже болмады - судың қолдары мен аяқтары жоқ. Ол біреуді шақырғысы келді, бірақ бассейндегі судың дауысы тыныш болды - оны ешкім естімеді.* *Біраз уақыт өткен соң аула сыпырушы апай келіп, «Бұл жерге неге суды толтырып қойған деп, оны алып, раковинаға құйды. Су құбырлар арқылы құйылып, үлкен өзенге құйылды, онда басқа су көп болды. Ал біздің суымыз үлкен өзенмен бірге қала арқылы өтіп, әдемі үйлер мен жасыл бақтардың жанынан өтті. Су өзінің ағып бара жатқанына қуанып, «Қандай әдемі, қандай тамаша! — деп ойлады су. «Мен өз бассейнімде отырғанымда, бұл сұлулықты көрмес едім!»* *Мені серуендеуге жіберген апатайға рақмет деп, су серуендеп кете берді.* ***Ой қозғау.*** *Су қалай серуендейді?* *Оның аяғы, қолы жоқ.* *Су ағады.* ***Қане біз кішкентай ғалымдар болып, зерттеу жүргізейік.*** ***Мақсаты:*** *суды әртүрлі заттар – губка, пипетка, алмұрт, майлық арқылы*	*профессор Білгішбек.* *Бүгін мен сіздерді ғылыми зертханама шақырамын.* *Сідер зертхананың не екенін білесіздер ма?* *Сіздерді білімді тапқыр балалар деп ойлаймын.* *Сол үшін менің сұрағыма жауап береіңдер.* ***Ой қозғау.*** *Балалар зертхана деген не?* ***зертхана – тәжірибелер жасалатын ерекше орын.*** *Сендер эксперимент жасағанды ұнатасыңдар ма?* *– Айтыңдаршы, ғалымдар неліктен эксперименттер мен тәжірибелер жасайды?* *– Әрине, ғалымдар табиғаттың сырын ашқысы келеді.* *Бүгін біз осы қызықты әрекетті бірге жасамақпыз.* ***Ал сендер үшін менде бірінші жұмбақ бар:*** *бұл залда не бар, көп, бірақ біз оны көрмейміз? Ауа* *- Енді біз осы бөлмедегі барлық адамдар ауаны көре алатындай эксперимент жасаймыз.* ***Эксперимент№1*** ***«Ауаны сезіну» тәжірибесі*** *Міндеті: қоршаған кеңістіктегі ауаны анықтау және оның қасиетін – көрінбейтіндігін ашу.* *Өзімізге қағаз желдеткіш жасаймыз. Бетіңізге жақын жерге желдеткішті бұлғаңыз.* ***Қорытынды: Ауа***	*қана қоймай, сонымен қатар судан «секіріп кетуі» мүмкін екендігі туралы түсінік беру. Тапқырлықты, зейінді, байқағыштықты дамыту.* ***Қолданылатын материалдар:*** *су толтырылған шағын ванна, кішкентай резеңке доп, майлық, қарындаш, қағаз.* ***Процессі:*** *Доппен тығылыспақ ойынын ойнау.* *- Доп суға батады ма?* *Балаларды допты қолдарымен ұстап көруді ұсыну. - Ол қандай? (серпімді, жеңіл). Су толтырылған шағын ваннаға допты салу. - Допқа не болды, неге ол батпайды?* *(Доп қалқып тұрады, ол жеңіл). Балаларға допты ваннаның түбіне дейін батырып, қолдарымен ұстап тұрып, жіберіп қалуды ұсыну.* *- Допқа не болды? (Ол судың бетінен секіреді).* ***Қорытынды:*** *Доп ауамен толтырылған, ол жеңіл және жеңіл заттар суда батпайды. Су жеңіл заттарды судың бетінен итереді.* *Сол себептен доппен жеңіл болғандықтан ол ұшып, секіреді, біз онымен ойын ойнап, жаттығулар жасаймыз.* ***Қимылды ойын: Доп*** ***Мақсаты:*** *Балаларды ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу. Ойын шарты: Балалар қатарға тұрады екі команда болып межеге допты қай команда*

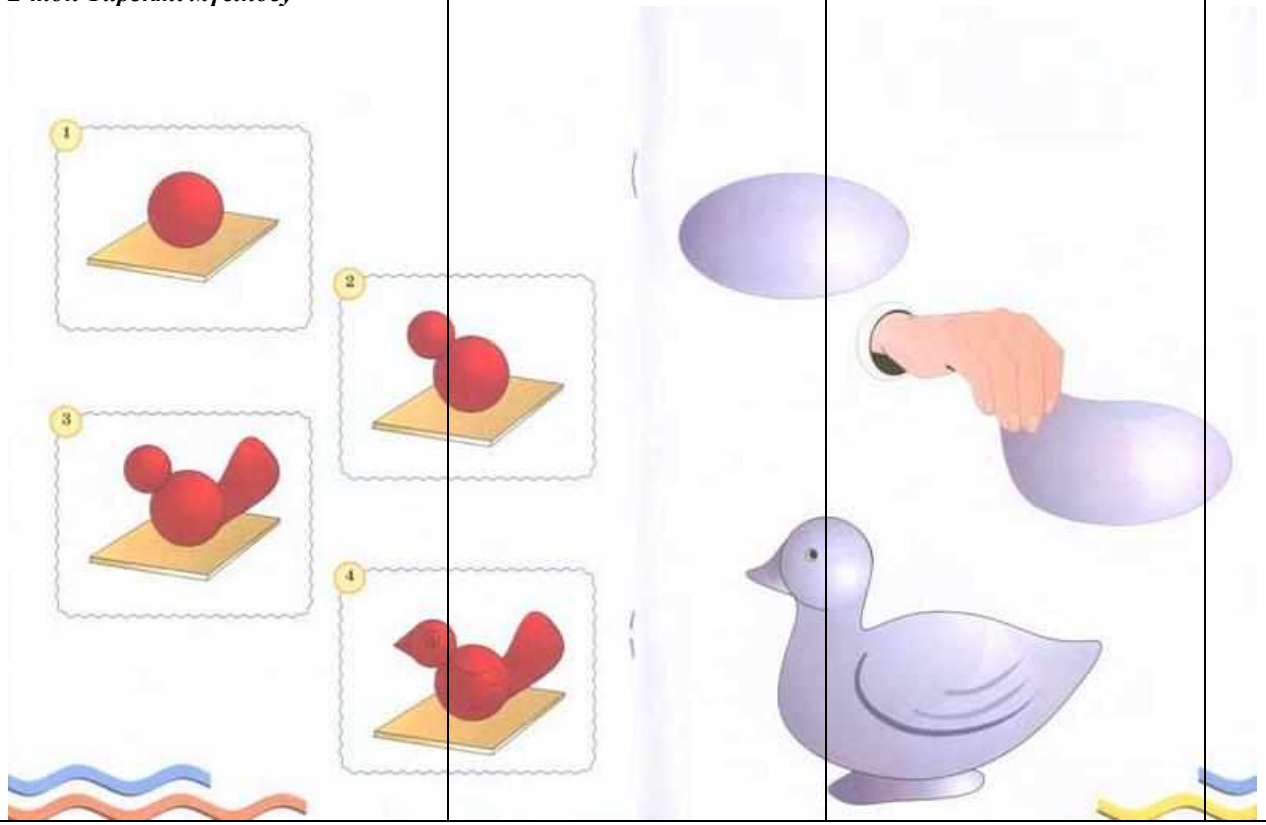
	Маршпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру. ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы*** *-Заттардың арасымен қолды белге қойып, аяқтың ұшымен жүру.* *-Кішкентай допты оң қолдарымен себетке лақтыру* ***Қимылды ойын:*** ***«Ақ қоян»*** ***Мақсаты:*** *балаларды ептілікке, жылдадыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.* ***Қортынды****: Еркін жүру.* *Қол белде екі жаққа шұғыл бұрылып жүру. Балаларды мадақтау.* ***Ой қозғау.*** *Балалар сендер ертегі тыңдағыларың келе ме? Балалар: Иә.* ***Ертегі «Теңізде жел соғады»*** *Ерте, ерте, ертеде белгілі бір патшалықта, үш ағайынды өмір сүрген* *Ағасы – Жел айдаушы, ортаншысы – Жел, інісі – Жел үрлеуші* *Бірде олардың арасында дау туады: олардың қайсысы ең қажетті және маңызды. Ағасы алға шығып, дәлелдей бастады.* *Мен күштімін* *Мен бұлт үйірлерін айдаймын* *Мен көк теңізді бұлғаймын* ***Екіншісі:*** *Мен барлық жерде ашық ауада желдеймін.* ***Үшіншісі:*** *Мен самал желді*	*Шарты: Балаларға қағаздан қайық жасату. Үлкен ыдысқа су құйып дайындау.* *Қайықтарды суға салып бақылау.* *Сұрақ – жауап.* *Қайықтар неге жүзіп бара жатыр?* *Қайықтар жүзу үшін не істеу керек?* ***Қортынды.*** *Балалардың ұсыныстарын тыңдау* *-Қайық жүзу үшін жел керек.* *Желді қайдан «алуға» болады?* *Балалар қайықтарда үрлейді, жел жасайды.* ***Қайық*** ***Абдрахман Асылбек*** *Көлшікте қайық жүздіріп,* *Қызыққа Болат шын батты.* *Күн, бірақ, қатты қыздырып* *Шалшықты лезде құрғатты.* ***Қортынды*** ***Сұрақ – жауап*** ***Балаларды мадақтау.***	*жинауға болатыны туралы түсінік беру.* ***Материал:*** *көбік губка, инесіз пластик шприц, резеңке лампа, су ваннасы.* ***Эксперимент алаңы.*** *Көбік немесе басқа сіңіргіш губканы, резеңке шамды және пластикалық шприцті (инесіз) алу. Кішкене бассейнге су құйып, бірнеше бос ыдыстарды (стакандар, тостағандар және т.б.) дайындау.* *Балаларға губканы суға батырып, оны шыныаяққа қалай сығу керектігін көрсету. Содан кейін резеңке алмұртпен суды тартып, оны басқа ыдысқа құю. Шприцпен де солай жасау.* ***Қортынды: Су не істеді?*** *Су өз орнынан басқа жерге ағып кетеді, ол сұйық зат.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру.* *Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру.* *Қол жанда, өкшемен жүру.* *Шеңбер бойымен еркін жүру.* *Шеңбер бойымен тұру.* */ шеңберге тұрарда себеттен екі жалауша алу/ Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім****:* ***/жалаушамен, әуенмен/*** ***Б.қ.: «Желбірейді жалау»*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып*	***көрінбейді, бірақ пальпацияланады.*** ***Эксперимент № 2*** ***«Мен ауаны көремін» тәжірибесі*** ***Міндеті:*** *балаларға ауаны суда көруге болатыны туралы түсінік беру.* *Коктейль түтігі арқылы суы бар ыдысқа ауаны шығару.Суды үрлеу.* ***Қорытынды: егер сіз ауаны суға шығарсаңыз, ол шар түрінде жиналып, көтеріледі. Ауа судан жеңіл. Су шарларды жоғары итереді.*** ***Эксперимент №3.*** ***«Ауа алу» тәжірибесі*** ***Міндеті:*** *балаларға ауа бізді қоршаған барлық жерде бар екендігі туралы түсінік беру.* *Мөлдір полиэтилен пакетін ашыңыз, оған ауаны сорып алу үшін, шеттерін бұраңыз.* *Пакет іші ауа болғандықтан, үлпілдеп, тарылып қалды.* ***Қорытынды: ауа мөлдір, көрінбейді, жеңіл.*** ***Эксперимент №5.*** ***«Әуе жұмыстары» тәжірибесі*** ***Міндеті:*** *балаларға ауаның заттарды қозғалта алатыны туралы түсінік беру.* *1. Өз бетінше алдымен желкенсіз қайықтар жасаңыз, оларды суға түсіріп, үрлеңіз, содан кейін желкендерді салып,*	*бірінші апарады сол топ бірінші орынға, марапатқа ие болады. Ал ұтылған топ таппақ не өлең айтып өз өнерін көрсетеді.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Спорт – біздің досымыз»*** ***Ой қозғау.*** *Деніміз сау болуы үшін не істеу керек? Балалар ой қорытып, спортпен айналысу керек деген тұжырымға келеді. Спорттың қандай түрлерін білесіңдер? Әлемге әйгілі спорт түрі аяқдоп (футбол) туралы ән үйренеміз.* ***Ән айту:*** *«Аяқдопшы» (муз. Т. Кулинова, сөзі. Б. Тобаяқов). Әннің сипатына көңіл аудару. Қандай көңіл күйде жазылған? Әннің мазмұны не туралы? Спорттың бұл түрін бұрын естігенің бар ма? Өздерің бұл ойынды ойнап көрдіңдер ме?* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *«Лентамен жаттығулар» (муз. Д. Шостакович (вальс). Вальс ырғағында ленталармен созылмалы қимылдар жасау. Лентаны жоғары-төмен көтеріп, түсіру, оңға-солға бұлғап мәнерлі қозғалыстар жасау. Вальс әуенінде екпінге ілесіп қимылдау. Ұлттық ойын «Аққу-қаздар»* ***Дид ойын: «Кім жылдам»*** *-Әуен қалай аталады?* *- Екпіні қандай?* *-Спорт ойындарының қандай түрлерін білесің?* *-Спорт не үшін қажет деп*

	үрлеймін, мен пайдалымын *Тәрбиеші: Балалар, қатты жел жақсы ма жаман ба? Қалай ойлайсыңдар?* *Балалар: Қатты жел үйлерді қиратады, даусы қатты, көліктерді аударады, ағаштарды құлатады.* *Тәрбиеші: Өте қатты емес жел жақсы, неге деп ойлайсыңдар?* *Балалар: Бұлттарды таратады, үлкен кемелерді жүргізеді, жел диірмені айналады.* *Тәрбиеші: Балалар, тағы қандай сөзді Желді деп атауға болады?* *Балалар: Дауыл, қарлы боран қарлы боран.* *Самал жел қандай?* *Самал жел адамдарға жайлы, жай соғып тұрады.* ***Эксперимент*** ***«Теңіз» тәжірибесі*** *Мақсаты: балаларды ауа қозғалысының қасиетімен таныстыру; ауаның қозғалысы жел, оның күшін ажырату.* ***Тәжірибе сипаттамасы:*** *Терең контейнерге суды жинап, қағаз кемелерді ұшыру. Балалар қатты үрлейді.* ***Қорытынды: Қатты жел – өте күшті ауа қозғалысы, ол қауіпті.***		*ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. /6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Әткеншек»*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Кім жылдам»*** *Аяқтарын алшық қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /6 рет /* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және жалаушаны белге қою, «хоп» деп айту. /6 рет /* ***Б.қ.: «Көңілді жалауша»*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* ***Қорытынды:*** *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маршпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы*** *-Заттардың арасымен қолды белге қойып,*	*қайтадан үрлеңіз.* ***Қорытынды: ауа желкенді басады, сондықтан желкені бар қайық жылдамырақ қозғалады.*** *2. Қауырсынға үрлеу.* ***Қорытынды: ауа заттарды жылжытады.*** *Профессор балалар бүгін немен тәжірибе жасағаны ұнады ма?* ***Профессор балалармен қоштасады.***	*ойлайсың?* *-Суреттегі спорт ойыны қалай аталады?* *-Саған спорттың қай түрі ұнайды? Неліктен?* ***Рефлекция*** *Бүгінгі ұоқ туралы балалардың пікірлерін тыңдау қорытындылау, бағалау.*

			аяқтың ұшымен жүру. *-Кішкентай допты оң қолдарымен себетке лақтыру* ***Қимылды ойын:*** ***«Ақ қоян»*** ***Мақсаты:*** *балаларды ептілікке, жылдадыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.* ***6.Қортынды****: Еркін жүру. Қол белде екі жаққа шұғыл бұрылып жүру. . Балаларды мадақтау.*		

Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №20*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №21*** *Темір жол бекетін бақылау.*	***Картотека №22*** *Ауа-райының өзгешелігін, ерекшелігін бақылау.*	***Картотека №23*** *Аулада жүрген күшікті бақылау.*	***Картотека №24*** *Телімдегі жәндіктерді (көбелек, қоңызізден тауып, бақыла)*
	Жаз серуен картотекасынан				
	Эстафеталық ойындар. ***Жалаушаны жеткіз*** ***Ойын шарты:*** *Жалаушаны алып қойылған кедергілерден өтіп,жалаушаны келесі балаға береді,бірінші келген топ жеңімпаз болады.* ***«Кеме» жарысы*** ***Ойын шарты:*** *Екі дөңгелек сақина беріледі. Балалар отасына кіріп екі сакинаға кезек-кезек секіру арқылы мәреге жеті керек.*				
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шыныгып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.***				

Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	***Қызығушылықты ояту.*** ***Ертегі : «Аққу мен үйрек»*** *Ертеде бір үйрек көлге барыпты. Барса су бетін-де бір бейтаныс құс жүзіп жүріпті. Бұрын көрмеген құстың ұзын мойнына қарап, үйрек қатты таңырқайды. Сосын оған жақындап барып:- Сәлем , достым! –дейді.* *- Сәлем! –дейді бейтаныс құс.* *-Сен қандай құссың дейді?* ***-Мен аққумын.*** *-Сен де суда жүзе аласың ба?* *-Иә, жүзем. Қорегімді судан айырам.* *-Сенің мойның жіп-жіңішке екен. Денеңе мүлдем жараспай тұр. Мойын мына менікіндей болу керек қой, жуан діңгектей,-дейді үйрек мақтанып . Аққу болса үйректің бұл қылығына жымиып күледіде, үндемей жүзе береді. Бір кезде үйрек:* *-Аққу қарашы, мен суда қалай жүземін -деп, масаттана жүзіп бара жатқанда, қамыс арасынан бір аңшы шыға келіп, мылтығын кезейді. Мұны көрген аққу бар екпінімен аңшыға қарай ұша жөнеледі. Аққудың өзіне қарай ұшып келе жатқанын көрген аңшы не істерін білмей тұрғанда, аққу оның мылтығын қанатымен қағып, суға түсіріп жібереді. Аспанға көтерілген ол бір айналаып, қайта келіп көлге қонады. Амалы құрыған аңшы судан мылтығын алып,кетіп қалады.* *Осылайша аққу үйректі құтқарып қалады.* *Мен күштімін, мен әдемімін деп мақтануға бола ма?* *Аққу қандай құс?* *Аққу ең сұлу құс.* *-Әрқайсысымыз бұл құстарды өзімізше елестетіп, қазір сендермен бірге оны ермексаздан жасап көрейік .*	***Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Шатастырма»*** *1.Көктемде қар жауады.* *2. Қазір жаз мезгілі?* *3.Көктемде қар ериді?* *4Қыста жапырақтар сарғаяды?* *5.Жаз ең суық жыл мезгілі?* *7.Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?* ***Ой дамыту:*** ***Дид ойын: «Бұл не?»*** ***Шарты:*** *Глобусты үстел үстіне қойып, не екенін сұрау.* *-Глобустың пішіні қандай?* *-Глобустан қандай түстерді көріп тұрсыңдар? Ол түстер нені белгілейді?* *-Біздің жеріміздегі құрғақ жер көп пе, су көп пе?* *Жер ғаламшары туралы түсінік беру.* *Жер бетіндегі ауа, су, жарық болғандықтан, онда адамдар, құстар, жануарлар тіршілік етеді.* ***«Табиғатты аялайық» ойыны*** *Әр бала тірі табиғат түрлерін плакатқа жапсырып, табиғат көрінісін бейнелей отырып әңгімелейді.* *Жасыл шөпті жұлуға болмайды, ол біздің жерімізге көрік береді.* *Ағашты кесуге болмайды, ол бізге таза ауа береді.* *Суды ластауға болмайды, сусыз өмір жоқ.* *Гүлді жұлуға болмайды, гүлді аялау керек.* *Көбелекті өлтірмеңдер, ол — әдемілік белгісі.* *Құсты атуға болмайды, құс — адамның досы.* *Аңдарды қорғауымыз керек, олар біздің байлығымыз.* ***Сергіту сәті.***	***Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау)*** *Тәрбиеші: Балалар не естідіңдер?* *-Ненің дыбысы деп ойлайсыңдар? -жаңбыр, найзағай, жел, жапырақтардың сыбдыры* *-Дұрыс айтасыңдар. Осы құбылыстардың барлығы табиғат құбылыстарына жатады.* *Осы естіген дыбыстарыңды, яғни табиғат құбылыстарын құмның бетіне түсіріп көрейікші.* ***Құммен сурет салу ережесін түсіндіру.*** *құмды шашпаймыз, төкпейміз, азымызға салмаймыз.* ***Құммен сурет. Бұлт, жапырақтар, жаңбыр тамшысыт.б*** ***Тақпақ: Табиғат*** *Табиғат біздің анамыз,* *Жер–Ана біздің панамыз.* *Таза болса табиғат* *Біз де аман боламыз.* ***Ой қозғау.*** *«Неге біз орманмен доспыз?* *Ал бұл адамдарға не үшін қажет?* *Орман ережелерін білеміз бе?* ***Ереже*** *Бұтақтарды сындырмаңыз және ағаш қабығын зақымдамаңыз.* *Орманда қоқыс қалдырмаңыз.* *Құстардың ұяларын бұзбаңыз.* *Құмырсқа илеулерін жоймаңыз.* *- Гүлдерді қолдарыңызбен сындырмаңыз* ***Дид ойын: «Топтастыр»*** ***Шарты:*** *Тірі және өлі табиғат заттарын сурет*	*- Гүл дегеніміз - өсімдік, олар өмір сәні, табиғат көркі. Гүлдер бөлме ауасын тазартады, адамдарға жақсы көңіл - күй сыйлайды* ***Шығармашылық жұмыс.*** ***1-топ: Гүлдерді құрастыру*** *Қатар-қатар тұрамын* ***құрастыруға барамын,*** ***2-топ:*** *Трафарет арқылы гүлдің суретін салу* *Секіріп келем қуана,* ***сурет салам қаншама*** ***3-топ:*** *Үлгі бойынша гүлді мүсіндеу* *Оңға-солға қарайын* ***Ермексазды алайын*** *Мүсін жасап гүлдердің* *Себетіме салайын.* ***Тақпақ*** ***«Гүл өсірдім бөлмеме»*** ***Болат Үсенбаев*** *Көркі болған үйімнің,* *Гүлді көрсем сүйіндім.* *Қызыл, аппақ гүлдерім* *Күнменен мың құбылдың* ***Балаларды мадақтау***	***Ойын: «Сақ бол!»*** *Қызыл көзін жағады. (қозғалмай тұру)* *Сары көзін жағады. (қол шапалақтау)* *Жасыл көзін жағады. (бір орында тұрып жүру).* *Балалар ойынды қызыға ойнады.* ***Сұрақ- жауап алу.*** *Үлкен жолда доп ойнауға, велосипедпен көшеде жүруге бола ма?* *-Келе жатқан көліктің алдынан өтуге бола ма?* *Балалардың жауаптары.* ***Сергіту сәті.*** *Мәшине жүргізу.* ***Балаларды пішіндер арқылы екі орталыққа бөлеу*** *1- орталықтағы балаларға өздеріне бұрыннан таныс бағдаршамның суретін салуды тапсыру.* *2- орталықтағы балаларға бірнеше бөлікке бөлінген сурет қиындыларынан жол белгілерін құрастыруы тапсыру.* ***Бағдаршам өлеңі*** *С. Дүкенбай.* *Бағдаршам біледі,* *Бәрін де көреді.* *Адам да, көлік те,* *Сол шаммен жүреді.* *Бағдаршам, бағдаршам.* ***Балаларды мадақтау.***

	Өзіндікжұмыс. ***Кесте бойынша құстардың дене бөлшектерін көрсету.*** *1) денесі (үлкен сопақша)* *2) мойны (цилиндр)* *3) басы (кіші шар)* *4) тұмсығы (конус)* *5) қанаты (жайылған сопақша)* *Бөлшектер домалақтау әдісімен жасалады. Дене бөлшектерін бір-біріне бекітіп, саусағымызбен жағып жазамыз.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ. Аққуды мүсіндеу*** ***2-топ Үйректі мүсіндеу*** 	*Біз кішкентай баламыз,* *Өсіп-өсіп толамыз.* *Күнге қарай талпынып,* *Көкке қолды созамыз.* ***Ой толғаныс.*** *Сұрақ – жауап.* *-Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек?* *Табиғат байлықтарына нелер жатады?* *-Оны қорғау деген не?* *-Табиғатты сүйе білу деген не?* ***Қорытындылау.***	*арқылы топтастырып жинау.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Өлі табиғатқа жататын заттардың бөлігін құрастырып, жапсыру.* ***2-топ:*** *Қорапты жасылға бояу. Тірі табиғат заттарының жасыл қорапқа салу.* *Балаларды мадақтау.*		

	«Қауіпсіздік ережелерін» ермексаз-бен, пышақшамен жұмыс істегенде еске түсірейік. ***Жұмыстарды талдау,көрме ұйымдастыру.*** *Балалар өздерінің жұмыстарын бір-бірімен саралап баға береді. Жақсы қатысқан балаларды мадақтау.* ***Қорытындылау.*** *- Сендерге ертегі ұнады ма?* *-Құстардың қандай пайдасын білесіңдер?* *-Бүгінгісабақта не үйрендік, не білдік?*				
Балалармен жеке жұмыс	***Достық*** *Ортақ мекен жер шары,* *Төбемізде бір аспан.* *Барлық ұлттың баласы,* *Достығымыз жарасқан*	***Тақпақ жаттау.*** ***Отан Е.Өтетілеуұлы*** *Отан деген - Атамекен,* *Отан деген - туған жер.* *Отан - ана, Отан - үлкен,* *Қазақстан - туған ел.*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.* *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,* *Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз*	***Отан*** *Бақытты боп жүргенім* *Сенің арқаң, Ұлы Отан.* *Елім менің –тірегім,* *Құшағында гүл атам.* *Сененбақыттарайды* *БаршамызғаҰлы Отан.*	***Туған өлкем .*** ***<u>ӨтебайТұрманжанов</u>*** *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №20*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №21*** *Темір жол бекетін бақылау.*	***Картотека №22*** *Ауа-райының өзгешелігін, ерекшелігін бақылау.*	***Картотека №23*** *Аулада жүрген күшікті бақылау.*	***Картотека №24*** *Телімдегі жәндіктерді (көбелек, қоңызіздеп тауып, бақыла)*
	Таңғы серуенді бекіту.				
	Эстафеталық ойындар. ***«Кім жүйрік?»*** *Шарты:Машинамен межеге дейін барып,кері келу.* ***«Кім күшті?»*** *Шарты: Еденде жатқан шығыршықтан шығыршыққа секіріп межеге дейін барып,межені айналып кері келу.*				

Балалардың үйге қайтуы	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесуАта-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*«Баласының өз-өзіне қызмет көрсетуге үйрету». Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Ата-анаға; «Балаңызға түстерді үйретесіз бе?» Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы «Жүрсінай» бөбекжай-бақшасы б\б (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: «Қызғалдақ», «Атамекен» Ортаңғы топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 24.06 – 28.06.2024

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы. Балабақша туралы жан-жақты әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға арналған ойындар ұйымдастыру.* *Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату қызуын өлшеп қабылдау. Медбикемен бірлескен жұмыс.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, Үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дид ойын: «Азығын тап»*** *Шарты: аңдарға тиісті азығын бір біріне қойып бере алады. Мысалы: қоян-сәбіз, тиін-саңырауқұлақ,аю-балық, қасқыр-ет.* ***Қимылды ойын: «Қайда жасырылғанын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балалар қырағылыққа, байқампаздыққа үйренеді.*	***Дид ойын: «Суреттші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету.* ***Қимылды ойын: «Айдаһардың құйрығы»*** *Мақсаты: Балалардың дене қимылдары жетіле отырып бірлесе қимылдауға, ауызбіршілікке үйренеді.*	***Пед жет жұмыс «Біздің шаңырақ»*** ***Е.Өтетілеуов*** *Атамнан басталар* *Әжеммен қосталар* *Отбасым мынылар:* *Ең жақын адамдар* *Әкем мен анам бар* *Бір туған ағам бар* *Бір туған апам бар...* *Бәрін жақсы көремін* *Еркелеймін еремін!* ***Қимылды ойын: « Айгөлек »*** ***Мақсаты****: балаларшапшан-дыққа,ұйымшылдыққа үйренеді.*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!* ***Қимылды ойын: «Аралар»*** *Мақсаты: Балалар ойынды қимылмен келтіре ойнауды біледі.*	*Ойнайық, ойнайық та ойлайық!* *Қатардан артта қалып қоймайық,* *Белсенді болайық ортада,* *Уақытты тектен - тек жоймайық!* ***Қимылды ойын: «Ұшақтар»*** ***Ойын шарты:*** *Балалар ойын алаңында тұрып, тәрбиеші көрсеткендей ұшақ болып ойнай алады.*
Таңертеңгі гимнасти-ка	***Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Жаттығу түрі - таяқшамен әуенмен*** ***Маусым айының 4 -- аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу..*** ***Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білімберу Ұйымының Кестесі Бойынша Ұйымдастырылған іс-әрекет	***«Кемпірқосақтың суға қалай шомылды» ертегі*** ***Ертегі барысын экспериментпен байланыстыру.*** ***Мақсаты:*** *қызыл мен сары, көк пен жасыл түстерді араластыру арқылы аралық*	***Ғажайып сәт*** *- Бізге қонаққа Тамшы келіпті.* *- Қане, балалар, қонақпен сәлемдесейік.* *Тамшы: Сәлем, достар!* *Балалар, мен сендермен достасқым келеді.* *- Тамшы, кел төрлет, біз*	***Тас туралы ертегі*** *Мақсаты: тәжірибе мысалында заттардың жеңіл және ауыр болатынын көрсету.* *Материал: суы бар ванна, шағын ауыр және жеңіл заттар, қиыршық тастар.* *Ойын барысы – эксперимент*	***Ойын -эксперимент Ыстық - суық*** ***Міндеттері:*** *Заттар мен заттардың температуралық сапаларын анықтауға үйрету.* ***Материалдар:*** *Әртүрлі температурадағы суы бар ыдыстар, ванна.* ***Жүргізілу барысы:***	***Қызығушылықты ояту.*** *Педагог балаларды ойыншықтарды жинауға шақыру.* ***Тосын сәт.*** *Ойыншықтардың арасынан пакет тауып алу.* *Балалар, қараңдаршы, бұл пакет сияқты.*

	түстермен таныстыру. ***Материал:*** *жылы суы бар жеті мөлдір кесе, гуашь бояуларының жеті түсі.* ***Ертегі желісі*** *Жазда жаңбырдан кейін аспанға жарқыраған кемпірқосақ келді, ол жерге қарады және онда үлкен тегіс көлді көрді. Кемпірқосақ оған айнадағыдай қарап:* ***«Мен қандай әдемімін!»*** *деп ойлады. Содан кейін ол жылы көлде жүзуді шешті. Кемпірқосақ үлкен түрлі-түсті таспа сияқты көлге түсті. Көлдегі су бірден түрлі түске боялды: қызыл, қызғылт сары, сары, жасыл, көк, көгілдір және күлгін.* ***Сол кезде*** *балалар щеткалар мен альбомдармен жүгіріп келіп, қылқаламдарын суға малып, сурет салды. Кемпірқосақ жеткілікті жүзіп, бұлттарға ұшып кетті. Көлдегі су мөлдір болды, балалар үйге әдемі және керемет суреттерді әкелді.* ***Эксперимент*** *Судағы кемпірқосақ тек ертегіде емес. Мысалы, суды бояулармен бояуға болады.* *Баланың саусағын қызыл бояуға батыру, содан кейін оны стақандағы суға салу. Кемпірқосақтың түстеріне сәйкес жеті кесе алып, басқа түстермен бір-бірден солай жасау.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа*	*бүгін су әлеміне зерттеу жасаймыз.* *- Өзіңнің кім екеніңді білгің келе ме?* *- Тамшы: Әрине білгім келеді.* *- Ендеше сен де мұқият тыңдап отыр.* ***Ой дамыту.*** *- Көп тамшыдан су пайда болады. Су өмір бойы айналымда болады. Ол жаңбыр болып жерге түседі. Арық болып өзенді құрайды. Содан кейін қайтадан күн шуағымен бу болып аспанға көтеріліп, жер бетіне жаңбыр болып оралады.* *- Жер бетінде су көп болса да, барлығы бірдей ішуге жарамды бола бермейді. Су тұщы және тұзды (ащы) болады. Біз ішу үшін тұщы суды пайдаланамыз.* *Су - тіршілік көзі. Оны тамаққа пайдаланамыз, шөлімізді басамыз. Сонымен қатар егін суарамыз, өрт сөндіреміз. Жан - жануарлар, балықтар, құстар да сусыз өмір сүре алмайды.* ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Тәжірибе №1 «Судың иісі»*** ***Мақсаты:*** *Судың иісі бар-жоғын білу.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Бір стақан қант және бір стақан тұз қосылған су, иісті ерітінді.* ***Процессі:*** *Балалардан судың иісі қандай екенін сұрау. Жауаптарды естігеннен кейін олардан ерітінділері бар стақандардағы суды*	*көркем сөз* *Көлдің жағасында кішкентай тас болды. Ол су бетінде қалқып тұрған әдемі лалагүлдер мен лалагүлдерге қарап, ойлады: Олар қандай бақытты, олар қайықтай жүзеді. Менің де жүзгім келеді! бір бала көл жағасына келіп, тасты алып суға лақтырып жібереді. Пебл қуанып қалды: Ақыры менің арманым орындалды! Мен жүземін! Бірақ салмағы тым ауыр болғандықтан жүзе алмайтын болып шықты. Ал малтатас көлдің түбіне батып кеткен. Басында ол қатты ренжіді. Содан кейін мен айналада қанша күлкілі балықтар, басқа қиыршық тастар мен әдемі өсімдіктер бар екенін көрдім. Тас мұңайып, балықтармен достасып кетті. Сіз не істей аласыз! Ауыр қиыршық тастар жүзе алмайды. Суда қалқып бара алатын бірнеше кішкентай жеңіл заттарды (мысалы, қауырсын, доп, қағаз қайық, жұқа жіп) және түбінде жататын бірнеше ауыр заттарды (мысалы, тас, кілт, тиын). Ваннаны немесе бассейнді сумен толтырыңыз. Балаға заттардың бірін беріңіз және оны суға салуды сұраңыз. Сонымен бірге оған: «Қарашы, қайық жүзіп жатыр! Ал кілт батып кетті - бұл ауыр! Жапырақ қалқып тұрады - бұл жеңіл!* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа*	*Педагог қуыршақты жууға арналған суды таңдауды ұсыну, судың қандай болуы мүмкін екенін анықтайды (ыстық, суық, жылы);* *жуу үшін қандай су қажет (суық су жууға жағымсыз, ыстық - күйіп қалуы мүмкін, жылы таңдау керек);* *шелектерде қандай су бар екенін қалай анықтауға болады (суды емес, ыдыстарды ұстау; өзіңізді күйдірмеу үшін қолыңызды шелекке ұзақ ұстамай, қолды тигізу арқылы білу)* *Балалармен бірге контейнерлердің неліктен әртүрлі температураға ие екенін анықтау.* *(оларда әртүрлі температурада су бар, сондықтан олар басқаша қызады).* *Балалар ваннаға жылы су құйып, қуыршақты шомылдырады.* *Балалардан жылы суды қайдан көбірек алу керектігін сұрайды, егер ол жеткіліксіз болса (суық суды бассейнге құйып, ыстық су қосыңыз). Балалар судың өзгеруін бақылап отырып қуыршақтарды шомылдыру.* *Шомылғаннан кейін суы бар ыдыстардың температурасы тексеріледі: бұл бірдей, өйткені ыдыстар сусыз тез салқындатылады. Оны балалармен талқылау.* ***№2 тәжірибе*** ***Тақырыбы: Су неге мөлдір?*** ***Мақсаты:*** *Балаларға судың мөлдірлік сияқты қасиетін анықтау. Сөйлеуді дамыту, қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды орнату қабілетін дамыту.* ***Құрал-жабдықтар: су ыдыстары, 2 кесе сүт, малтатас, түймелер, қабықшалар, клеенка, банкалар.*** ***Жүргізілу барысы:*** *Балалар бассейндер мен банкаларда (суда) не бар екенін анықтау* ***Тақырыбы: Су неге мөлдір?*** ***Мақсаты:*** *Балаларға судың мөлдірлік сияқты қасиетін анықтау. Сөйлеуді*	*Бұл не? Дұрыс, бұл сабын.* ***Бұл пакетті бізге Мойдодыр жіберген*** *- Балалар, сендерге сабын не үшін керек?* *Қолымызды, бетімізді сумен жуу , тазалық үшін. Дұрыс, өйткені су барлық кірді шайып кетпейді.* *Оның түсі қандай?* *Сабынның иісі бар ма?* *Барлық сабынның иісі бірдей ме? Екі түрлі бөлікті сабынды иіскеу. Иә, сабынның иісі бөлек.* *- Сабынның бір бөлігін сипап көріңдер. Қалай сезіндіңдер, тегіс пе немесе кедір-бұдыр ма?* *Бұл сабынның пішіні қандай?* ***Қорытынды: қолымызды жуатын сабын әр түрлі болады. Оның түсі, пішіні және иісі де әртүрлі болуы мүмкін.*** *Қараңдаршы, пакетте тағы бір нәрсе бар.* *Мойдодыр қолды қалай дұрыс жуу керектігін білгісі келеді.* *Ол суреттерді жіберіп, оларды ретке келтіруді сұраған.* *Суреттерде көрсетілген алгоритм: жеңдеріңді жинаңдар, кранды ашып, қолымызды сабынмен жуамыз, кранды жабыңдар, қолдарыңды сүлгімен құрғатып, жеңімізді түсіреміз.* *- Суреттерді ретімен қойып, Мойдодырға жіберу.* ***Балалар қараңдаршы пакетте тағы бір хат бар.*** *Мойдодыр бізді «сиқырлы» жолдармен саяхаттауға шақырады. Егер біз олардың соңынан ерсек, жаңа бір нәрсе таба алатын сияқтымыз.*

	тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүру. *Қол бүйірде аяқтың ұшымен жүру.* *Қол бүйірде өкшемен жүру. Шеңбер бойымен жиі және кең қадамдарды алмастыра жүру.* *Шеңбер бойы тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары / сылдырмақпен/*** ***Б. қ: «Маса қонды»*** ***1.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Басты оң иықтан сол иыққа қарай, солдан оңға қарай иілту. «бз-з-бз-з-бз» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Қақпа»*** ***2****. Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде, 1- оңға бұрылу, 2- б.қ. 3- солға бұрылу, Әр бұрылған сайын «қақпа ашылды» деп айту . / 6 рет қайталау/* ***Б.қ. : «Шаңғышы»*** ***3****. Аяқтары алшақ қойылған , 1- сол қолмен оң аяқты жерден алмай алдыға созу, 2- оң қолмен сол аяқты алдыға созып шаңғы тебу қимылын жасайды. / 6 рет /* ***Б. қ.: «Биік - аласа»*** ***4****. Аяқтарын біріктіру. Қолдарын алдыға созып 1- отырады «аласа» деп айтады, 2 – қолды жоғары созып аяқтың ұшымен тұрады «биік» деп айтады. /6- рет /*	*(қант пен тұз) иіскеуін сұрау. Содан кейін суға (балалар көрмейтіндей) иісті ерітіндіні тамызу. Енді судың иісі қандай екенін сұрау.* ***Қорытынды:*** *Судың иісі жоқ, бірақ оған қосылған заттың иісі шығып тұрады.* ***Тәжірибе №2 «Судың түсі»*** ***Мақсаты:*** *Судың түсі бар-жоғын анықтау.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Бірнеше стақан су, түрлі түсті бояулар.* ***Процессі:*** *Балалардан түрлі түсті бояуларды стақан суға салып, оларды араластыруын сұрау. Су қандай түске өзгергенін сұрау* ***Қорытынды:*** *Су түссіз, бірақ оған қосылған заттың түсіне өзгере алады.* ***Балаларды мадақтау.***	*тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүру.* *Қол бүйірде аяқтың ұшымен жүру.* *Қол бүйірде өкшемен жүру. Шеңбер бойымен жиі және кең қадамдарды алмастыра жүру.* *Шеңбер бойы тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары / сылдырмақпен/*** ***Б. қ: «Маса қонды»*** ***1.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Басты оң иықтан сол иыққа қарай, солдан оңға қарай иілту. «бз-з-бз-з-бз» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Қақпа»*** ***2****. Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде, 1- оңға бұрылу, 2- б.қ. 3- солға бұрылу, Әр бұрылған сайын «қақпа ашылды» деп айту . / 6 рет қайталау/* ***Б.қ. : «Шаңғышы»*** ***3****. Аяқтары алшақ қойылған , 1- сол қолмен оң аяқты жерден алмай алдыға созу, 2- оң қолмен сол аяқты алдыға созып шаңғы тебу қимылын жасайды. / 6 рет /* ***Б. қ.: «Биік - аласа»*** ***4****. Аяқтарын біріктіру. Қолдарын алдыға созып 1- отырады «аласа» деп айтады, 2 – қолды жоғары созып аяқтың ұшымен тұрады «биік» деп айтады. /6- рет /* ***Б.қ.: «Құлыншақ»***	*дамыту, қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды орнату қабілетін дамыту.* ***Құрал-жабдықтар: су ыдыстары, 2 кесе сүт, малтатас, түймелер, қабықшалар, клеенка, банкалар.*** ***Жүргізілу барысы:*** *Балалар бассейндер мен банкаларда (суда) не бар екенін анықтау* ***№1 ойын «Жаңбыр жаудырайық»*** *- балалар су құйылған ыдысқа майда тастарды лақтырады. Содан кейін балалар су құйылған құмыра мен оның ішіндегі затты қарайды.* ***Сұрақтар: «Мына құмырада суда не бар****? Қалай болжадыңдар?* *Қортынды: Суда заттар көрінеді Су мөлдір.* ***№2 ойын «Жаңбыр жаудырайық»*** *- балалар сүт құйылған стақанға тастарды лақтырады.* ***Сұрақтар «Тастар қайда?*** *Неліктен олар көрінбейді?* *Қортынды: Сүт ақ болғандықтан ештеңе көрінбейді.*	***Міне, бірінші жол.*** *Біз оның бойымен қолымызды белдікке қойып, тізені жоғары көтеріп жүреміз. Міне келдік.* *Көрейік онда не бар?* *- Бұл сабын соншалықты хош иісті емес, ал ол дәретхана сабынынан әлдеқайда үлкен. Араларында кім осындай сабынды көрді? Ол не үшін? Ол қалай аталады?* *Бұл сабын кір жууға арналған сабын. Оның исі өткір келеді.* ***- Әрі қарай жүрейік.*** *Екінші жолда біз қояндар сияқты секіреміз.* *Бұл не деп ойлайсыңдар? Дұрыс, сұйық сабын. Қызық, неге сұйық деп аталады?* ***Әрі қарай жүрейік.*** *Үшінші жолда біз аяқтың ұшымен жүреміз. Жүріп, жүріп, зертханаға келдік.* ***Эксперменттік алаң*** ***Мен алжапқыштарды киіп, нағыз лаборантқа айналуды ұсынамын (біз алжапқыш киеміз).*** *Үстелдерде су құйылған кеселер тұр.* *- Балалар, қалай ойлайсыңдар, шыныаяқтарда не бар?* *– Оны қалай анықтадыңыз? Дұрыс, таза судың түсі жоқ, иісі де жоқ.* *-Ал егер стақанға сұйық сабынды құйсақ, су не болады? Педагог қасықтарды алуды ұсынады және оларға сабын құяды.* ***Тәжірибе жасайық:*** ***«Кімнің көбігі жоғарырақ және керемет ұшады»*** *Бұл тәжірибені жүргізу үшін біз түтікке қалай дұрыс үрлеу керектігін үйренуіміз керек. Мұрынмен дем ал, енді алақанға үрле. Ауаны ауыз*

	Б.қ.: «Құлыншақ» ***5.*** *Аяқтарын біріктіру. Қол белде. Тізені жоғары көтере жүгіру.* ***Қорытынды:*** *Шеңбер бойы маршпен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *1 – 2, 3 - 4 есебінде танаудың әр тесігінен кезек - кезек демді ішке тартады; 1 – 10 (16) есебінде дем алуды бөгеп, сыртқа шығарады.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.*** *1.Текшелер, арасымен жүру* *2.допты алға қарай лақтыру* ***Қимылды ойын:*** ***«Тауық қорадаңы түлкі»*** *Ойын шартымен таныстыру* *Рефлекция* *Сұрақ-жауап* *Балаларды мадақтау*		***5.*** *Аяқтарын біріктіру. Қол белде. Тізені жоғары көтере жүгіру.* ***Қорытынды:*** *Шеңбер бойы маршпен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *1 – 2, 3 - 4 есебінде танаудың әр тесігінен кезек - кезек демді ішке тартады; 1 – 10 (16) есебінде дем алуды бөгеп, сыртқа шығарады.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.*** *1.Текшелер, арасымен жүру* *2.допты алға қарай лақтыру* ***Қимылды ойын:*** ***«Тауық қорадаңы түлкі»*** *Ойын шартымен таныстыру* *Рефлекция* *Сұрақ-жауап* *Балаларды мадақтау*		*арқылы шығарамыз.* *Жаттығуды 2-3 рет орындау.* *Енді түтіктің ұшын су құйылған банкаға салып, сабынды суға үрлеңіз.* *Суға не болды?...* *Көпіршіктер қайдан пайда болды?* ***Қорытынды:*** *сабын суда ериді, көбіктенеді, көп көпіршіктер түзеді.* ***Ойын эксперимент: «Көбікті жастық»*** *- Сіз жақсы көбік жинадыңыз. Бұл көбік жастық болуы мүмкін.* *Тексеріп көрейік: алдымен көбікке қауырсын, сосын малтатас саламыз.* ***Не болды?*** *Неліктен қиыршық тас батып кетті, бірақ қауырсын қалады?* *Енді көбікке кішкене қағазды, содан кейін бисерді салып көрейік.* *Қағаз бен моншаққа не болды?* *Моншақ батып бара жатқанда қағаз неге ұстайды?* *Сонымен, көбік жастықта қандай салмақты заттар жатуы мүмкін?* ***Қорытынды: сабын көбіктері өте жоғары болуы және жеңіл заттарды ұстауы мүмкін.*** ***Шығармашылық жұмыс.*** *Педагог балаларға мольбертке баруды ұсынады. Параққа бір банка суы бар сурет салынған. Педагог құмыраға және оның үстіне көп көпіршіктерді салуды ұсынады.* *Содан кейін балалар педагогпен бірге көбікке қауырсынның суретін, ал құмыраның түбіне батып кеткен малтатастың бейнесін салу.* ***Балалар сендерге үрлеп***

					жатқан көпіршіктер ұнады ма? Сабын деген осы: ол микробтарды өлтіреді, онымен тәжірибе жасауға болады.
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №17*** *Ағаш жапырақтарының түсін бақылау.*	***Картотека №18*** *Қайда не өседі? Жеміс-жидектің өсетінін бақылау*	***Картотека №14*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №10*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №12*** *Ауа – райын бақылау.*
ЖАЗ СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫ. *(картотека қосымша тігілген)* ***Эстафеталық ойындар.*** ***"Тез адымда"*** *Ойынның шарты: себеттен себетке кедергілер арасымен ирелеңдеп жүгіріп барып себетке доптарды тасу.* ***"Шебер"*** *Шарты: бірінші бала допты шеңберге қою, екінші бала допты алып келу*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ***. *.Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынық-тыру шаралары.	***№2.*** *Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен.* *Кереуетте жатып велосипед тебу.* *Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.*	***№3.*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *«Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *«Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *«Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *«Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *«Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *«Құстар достарын ізден жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *"Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау*	***№6.*** *- арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,ұст	***Дид ойын: «Суретші»*** ***Мақсаты:*** *Есте сақтау қабілетін дамыту* ***Ресурстар:*** *Ақ парақ, қарындаш*	***Дид ойын: «Суретші»*** ***«Гүлдер әлемі»*** ***Мақсаты:*** *Бірлесе құрастыру барысында сыйластық қарым-қатынас орнату*	***Дид ойын: «Суретші»*** ***«Суретшінің қатесі»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың заттар мен құбылыстардың белгілерін сипаттауды, айқындауды,*	***Дид ойын: «Жануарларды құрастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарлары жөнінде балалардың білімдерін бекіту. Жануарларды*	***Дид ойын:*** ***«Көгалдағы әдемі гүлдер»*** ***Мақсаты:*** *Түстерді қабылдауын дамыту, түс бойынша жұмыс жасау*

ел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Жүргізілу барысы:*** *Тәрбиеші балаларға кез-келген геометриялық бейнені салуды ұсынады. (төрбұрыш, үшбұрыш, шаршы) Салуға арналған бейненің санын бала өзі таңдайды.*	***Ресурстар:*** *Гүлдердің екіге бөлінген суреттері* ***Ойынның барысы:*** *Тәрбиеші бірнеше гүлдердің екіге бөлінген суреттерін үстел бетіне жайып қояды.Балалар қарап шығып, тәрбиешінің нұсқауы бойынша екіге бөлінген суреттерді біріктіріп гүлдер бейнесін құрастырады.*	*талдауды, ойлануды үйрету* ***Ресурстар:*** *Заттардың қателесіп салынған суреттері (қыс мезгіліне жазды, құстың ұясына итті тб қателескен суреттер жиынтығы)* ***Ойынның барысы:*** *Тәрбиеші суреттерді тақтаға іледі. Мұқият қарауды сұрайды. Суретшінің қандай қателік жібергенін сұрайды*	*сипаттап айтуды үйрету.* ***Ресурстар:*** *Әр түрлі жануарлар бейнеленген суреттер (2 данадан)* ***Ойынның барысы****: Суреттің бір данасы бүтін, екіншісі 4 бөлікке бөлінген. Балалар бүтін суреттерді қарайды, содан соң оларды үлгісіз, бөлінген бөліктерден сурет құрастырады. Сипаттап айтады.*	*іскерлігін қалыптастыру.* ***Ресурстар:*** *Жылы, суық түсті геометриялық пішіндер* ***Ойынның барысы:*** *Балалар тәрбиешіні нұсқау бойынша жылы түстер мен суық түстерден гүлдер бейнесін құрастырады.*
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Сиқырлы суреттер»*** ***Мақсаты:*** *бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады.* ***Өнім арқылы саралау*** ***4К-командамен жұмыс***	***Дид ойын.*** ***«Аңдарды табайық»*** ***Мақсаты:*** *Суреттегі жануарларды ажыратуға үйрету.*	***Дид ойын.*** ***«Қуыршақты оятпа»*** ***Мақсаты:*** *Ақырын дауысты қолдана білуді дамыту.*	***Қим ойын.*** ***«Аю мен балалар»*** *Мақсаты: сөздерін айтып тұрып, қимылын жасау, тез қимылдауға баулу*	***Дид ойын.*** ***«Атын атап бер»*** *Мақсаты: ойыншықтардың атын атайды.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуен кезінде қауіпсіздік шаралары туралы ескерту. Серуенге шығу.*				
Серуен	***Картотека №17*** *Ағаш жапырақтарының түсін бақылау.*	***Картотека №18*** *Қайда не өседі? Жеміс- жидектің өсетінін бақылау*	***Картотека №14*** *Құстарды бақылау.* .	***Картотека №10*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №12*** *Ауа – райын бақылау.*
	Таңертеңгі серуенді бекіту.				
	Эстафеталық ойындар. ***«Кім жүйрік?»*** ***Шарты:*** *Машинамен межеге дейін барып,кері келу.* ***«Кім күшті?»*** ***Шарты:*** *Еденде жатқан шығыршықтан шығыршыққа секіріп межеге дейін барып,межені айналып кері келу.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.* *Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.* *Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.* *Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *1- апта*

Білім беру ұйымы “Жүрсінай” бөбекжай-бақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: “Қызғалдақ”, «Атамекен» Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 01.07 – 05.07.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау. Балалардың көңіл-күйлерін көтеру, балалардың үсті-басына көңіл. Ата-аналармен қарым-қатынас мәдениетін орнату. Балалармен демалыс күндері туралы әңгіме жүргізу . Бала денсаулығына назар аудару. Балалармен табиғат аясында әңгіме. Балалармен жазғы киімдер жайында әңгіме жүргізу* ***Табиғат аясындағы сауықтыру,шынығу:***				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Достық*** *Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан* ***Қимылды ойын:*** *«Көбелегім, ұш!»* *Мақсаты: Ептілікке,шапшаңдыққа тәрбиелеу* ***Дид ойын: «Жасыл қияр»*** ***Мақсаты:*** *балалардың тіл байлығын дамыту, ұйымшылдыққа үйрету.*	***Тақпақ жаттау.*** ***Отан Е.Өтетілеуұлы*** *Отан деген - Атамекен, Отан деген - туған жер. Отан - ана, Отан - үлкен, Қазақстан - туған ел.* ***Қим ойын:«Аралар»*** ***Мақсаты:*** *балалардың зейінің,есту қабілетін дамыту.*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде – бесеуміз* ***Қимылды ойын:*** *«Тату-тәтті отбасы»* ***Ойын мақсаты:*** *үлкендерді сыйлауға тәрбиелеу. Отбасы мүшелерін дұрыс атауға үйрету.*	***Отан*** *Бақытты боп жүргенім Сенің арқаң, Ұлы Отан. Елім менің –тірегім, Құшағында гүл атам. Шығысыңнан арайлы, Күліп атқан құба таң. Сенен бақыт тарайды Баршамызға Ұлы Отан.* ***«Өрмекші мен шыбын»*** *Мақсаты: балалардың қимыл-қозғалыс, бақылағыштығын дамыту.*	***Туған өлкем . ӨтебайТұрманжанов*** *Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! Алтын дәнді даласы бар, Ақ күмістей қаласы бар. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем!* ***«Күн мен түн»*** *Мақсаты: балалардың есте сақтау қабілетін дамыту.*
Таңертең-гі гимнасти-ка	***Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 1 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрет***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.* ***Ас ішерде күнде біз*** ***Сөйлемейміз күлмейміз*** ***Астан басқа өзгені*** ***Елемейміз, білмейміз*** *Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан Өзімді көрермін. Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Ой қозғау.*** *-Балалар, киімдерді қалай күту керектігін айтыңдаршы?(Балалар жауаптары).* *Киімге не үшін күтім жасау керек? (Балалар жауаптары.)* *-Киім адамдарға не үшін керек?(Балалардың жауаптары.)* ***Балаларды топқа бөлу.-*** *Үстелде қандай заттар тұр?* *Киім мен киімге күтім жасау заттары.* *-Сендер командаға бөлініп отырсыңдар, біз қай топ тапсырманы тез және дұрыс орындайтынын анықтаймыз.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру. Қол жанда, өкшемен жүру. Ұшақ болып ұшу. Шеңбер бойымен еркін жүру. 1 сапқа тұру. / сапқа тұрарда себеттен екіден жалауша алу/* *1 саптан 4 звеноға тұру.* ***1. Жалпы даму жаттығулары. Жалаушамен, 6-бөлім.*** ***1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау.*** *Алға созу, жоғары көтеру, екі жанға созу , төмен түсіру.- рет 4-5 рет қайталау* ***2. Аяқтары бірге, жалаушаларды омырауға ұстау.*** *Екі қолды оң жаққа созу, қайта омырауға ұстау. Екі қолды сол жаққа созу,*	***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін біздің топтан мен қорап тауып алдым. Оның ішінде не бар деп ойлайсыңдар?* *Мүмкін бос шығар? Ашпай-ақ айта аламыз ба, оны қалай анықтауға болады? Ол ауыр ма, жеңіл ме? Жайлап ашу. Қараңыз, иә, мұнда бірдеңе жазылған. Бірақ мына жерге қараңыз, тек қағаз емес... Басқа нәрсе де бар. Бұл не? Көрсету. (мата) Ал матадан не тігіледі? (киім) Киімнің қағаздан емес, матадан тігілуінің себебін қалай білуге болады?* *Сендер Ғалым болып, жауабын тапқыларың келе ме?* ***Сонда біз ғалымдарға айналуымыз керек:*** ***Үш рет айналып Ғалымға айналайық.*** ***Тәжірибе алаңы.*** *Біз «Зертхана» деген жазуы бар үйге жақындаймыз.* *Балалар, міне, келдік, кіріңдер. Жұмысқа кірісер алдында не киюіміз керек? (халат) Неге? (балалардың жауаптары). Ғалымдар өз тұжырымдарын жазады, сондықтан олардың дәптер халталары болады. Біз зертханада не көріп тұрғаныңызды айтыңдаршы? (үстел, қағаз, шүберек, су, т.б.)* *Материалдарды қарайық. Бұл не екен? (мата, қағаз)* *Үстел үстінде мата мен қағаз жатыр, анықтаймыз* ***Тәжірибе №1.*** *Балалар, айтыңдаршы, қағазды матадан қалай*	***Дид ойын: «Киім дүкені»*** ***Шарты:*** *киім түрлері бойынша тақырыптық суреттерді орналастыру сыртқы киім, Аяқ киім, әйелдер, ерлер, балалар, қысқы, жазғы, мерекелік, арнайы киімдер.* ***Ой дамыту*** *-Киімді кім тігеді? (тігінші)* *Киім қалай жасалады? (ол тігілген, тоқылған)* *-Киімнің дизайнын кім жасайды? (сән дизайнері)* *-Кім киім тігеді? (тігінші)* *- Киім неден тігіледі? (матадан)* *– Тігін тігумен қай фабрика айналысады? тігін фабрикасы* ***Ой қозғау.*** *Сендер киімді зерттейтін ғалым болғыларың келе ме? Ол үшін шығығып алайық.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру. Қол жанда, өкшемен жүру. Ұшақ болып ұшу. Шеңбер бойымен еркін жүру. 1 сапқа тұру. / сапқа тұрарда себеттен екіден жалауша алу/ 1 саптан 4 звеноға тұру.* ***1. Жалпы даму жаттығулары. Жалаушамен, 6- бөлім.*** ***1. Аяқтары иық мөлшерін-де. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау.*** *Алға созу, жоғары көтеру, екі жанға созу , төмен түсіру.- рет 4-5 рет қайталау* ***2. Аяқтары бірге, жалаушаларды омырауға ұстау.*** *Екі қолды оң жаққа*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін таңертең поштамды тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым. Оларда не жазғанын білгілерің келе ме? Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған.* ***1.хат: Дид ойын: «Мнемо жолмен сөйлем»*** *Шарты: Мнемокесте арқылы киімдерге сөйлем құрау.* *Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі, өкшесі, табаны бар. Етік. күзде,қысқыда,көктемде киіледі. (қалпақ, көйлек сөйлем құрау.* ***2-ші хат: Дид ойын: «Түрлі – түсті қалпақ»*** *Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады. Оның достары қандай қалпақ сыйлады?* *Балалар Білмесбекке кім қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сөйлемдер құрайды:* *Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б.* *Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал қалғандары жай ғана бөлмеде шашылып жатты. Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане көмектесеміз бе?.* ***Дид ойын: «Қалпақтарды жинаймыз»*** *Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау. «Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан*	***Проблемалық жағдай:*** *Киім ауыстыратын бөлменің бұрышында киім-кешек шашылып жатыр.* *Балалар не істеу керек?* *Балалардың жауаптары: орнына жинау керек.* ***Дид ойын: Киім жинауға көмектесеміз»*** ***Шарты:*** *Балалар киімнің атын атап. орнына іліп қояды.* *Педагог балалардың назарын бір-біріне арқасын қойып отырған қуыршақтарға аударады.* *Біздің қуыршақтарға не болып жатыр?* *Балалар: Олар бір-біріне ренжіген.* *Оларды қалай татуластыруға болады?* *Құшақтасу,қол алысу, кешірім сұрау, бір-біріне күлу арқылы татуласады.* *Басқа қалай татуласуға болады?* *-Бірге ойнауға.* ***Қуыршақтарға «Киімді шкафқа сал» ойынын ойнауға үйретеміз бе?*** *Қане біз жұптасып ойнаймыз. ойынға жұп таңдау.* *Шарты: Шкафтағы сөрелер әртүрлі түстерде екенін есте сақтаңдар және біз сөремен бірдей түсті киімдерді таңдаймыз.* *Көйлектің аты қандай, түсі қандай?* ***1-ші бала:*** *Бұл қызғылт сары түсті көйлек.* ***2-ші бала:*** *Бұл жасыл шорт және т.б.* *Соңында балалар тапсырманың дұрыстығын бір-бірін тексереді.* ***1, 2, 3 - ойынды бастау.***

	жалаушаны омырауға ұстау. /5 рет қайталау/ ***3. Аяқтарын алшық қою, жалаушалар төменде ұстау.*** *Еңкею жалаушаны артқа көтеру, түзулену. 5-рет қайталау.* ***Б.қ.: «Отыр-тұр»*** ***5.*** *Аяқтарын біріктіреді. Жалауша белде. 1-жалаушаны алдыға созады, 2- отырады. 3- б.қ. (6 рет қайталау.)* ***6. Секіру.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша төменде Орнында секіріп аяқты жанға созу, жалаушаны жоғары көтеру. Б.қ. 6 рет қайталау/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *Шар үрлеу мұрынмен дем алып,ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығу-лары.*** *- Жіңішке арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру* *- Кеглилер арсымен жүріп өту.* ***Қимылды ойын:*** *«Қояндар мен қасқыр»* *Бір – бірінің артынан жүру, әр түрлі қимыл-мен айналып өту, ұзындық бойынша тұру. Балаларды мадақтау.* ***Енді жұмысымызды бастаймыз*** ***Дид ойын: «Киімдерді ажырату»*** ***1-Топ:*** *«Қысқы киімдерді атаңдар»* ***2-топ:*** *Жаздық киімдерді атаңдар.* ***3-топ:*** *Күздік киімдерді атаңдар.*	*ажыратамыз?* ***(жауаптар)*** *Енді алдымен қағазды алыңдар. Ол қандай? (қатты, судырлақ, тегіс).* *Оны оң жаққа қойыңдар.* *Енді матаны алайық.. Ол қандай? жұмсақ, жылы.* *Жарайсыңдар балалар! Маған жауаптарыңыз қатты ұнады! Қағазды ұстағанда матадан күштірек сезіне ме?* ***№ 2 тәжірибе.*** ***Қағаз бен матаның беріктігін тексереміз*** *Ал енді бізді тағы бір эксперимент күтіп тұр.Енді біз орамалымызды кір деп есептейміз және біз оларды жуу керекпіз.* *Тәрбиеші: Алдымен матадан жасалған орамалды алып, суға батырамыз, сығып аламыз. Біз не көріп тұрмыз?* ***Балалар: Ол суланып қалды.*** *Тәрбиеші: Енді қағаз орамалды суға батырамыз,сығыңыз, түзетіп көріңіз. Сіз не көріп тұрсыз?* ***Балалар: Ол суланды, жыртыла бастады.*** *Тәрбиеші: Сонымен, қандай қорытынды жасауға болады? (балалардың жауаптары)* *Дұрыс, матадан жасалған орамалды жууды шешсек, ол суланады, бірақ жыртылмайды. Ал қағаздан орамалды жусаңыз, ол суланып, жыртыла бастайды және лақтыруға тура келеді. Сонымен, орамалдардың қайсысы күштірек - матадан немесе қағаздан жасалған ба?* *Балалар: Матадан жасалған орамал күштірек .* *Белгілеп, жақсы және жаман*	*созу, қайта омырауға ұстау. Екі қолды сол жаққа созу, жалаушаны омырауға ұстау. /5 рет қайталау/* ***3. Аяқтарын алшық қою, жалаушалар төменде ұстау.*** *Еңкею жалаушаны артқа көтеру, түзулену. 5-рет қайталау.* ***Б.қ.: «Отыр-тұр»*** ***5.*** *Аяқтарын біріктіреді. Жалауша белде. 1- жалаушаны алдыға созады, 2- отырады. 3-б.қ. (6 рет қайталау.)* ***6. Секіру.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша төменде Орнында секіріп аяқты жанға созу, жалаушаны жоғары көтеру. Б.қ. 6 рет қайталау/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *Шар үрлеу мұрынмен дем алып,ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығу-лары.*** *- Жіңішке арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру* *- Кеглилер арсымен жүріп өту.* ***Қимылды ойын:*** *«Қояндар мен қасқыр»* *Бір – бірінің артынан жүру, әр түрлі қимыл-мен айналып өту, ұзындық бойынша тұру. Балаларды мадақтау.* ***Тәжірибе алаңы.*** ***Қағаз бен мата сөйлей алады ма?*** *Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме?* *Балалар: Иә!* *Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек.* *Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз,*	*қызыл қалпақ алды»* *Жасыл қалпақ жоғарыда ілулі тұр.* *Сары қалпақ шкафтың оңжағында тұр.....* ***Сергіту жаттығуы.*** *Таңертең ерте тұрамын,* *Беті қолды жуамын.* *Апам берген киімді,* *Өзім киіп аламын.* *Кешке үйге келгенде,* *Бәрін жинап қоямын.* ***3-ші хатты ашу.*** ***Дид ойын: «Тігінші кірпінің хаты»*** ***-Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді.*** *Ол орман адамдарына киім тігуге шешім қабылдады. Кірпінің кімге қандай киім тіккенін білгілерің келе ме? Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка тіккен?* *Киімдерді сипаттау, әңгіме құрастыру* ***4-ші хат Машадан келген.*** *Шарты: Жағдаяттар бойынша ойлану..* *• Жазда түкті қалпақ кисеңіз не болады?* *• Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады?* *• Жаңбырда тәпішке киіп алсаңыз не болады?* *• Ыстықта панаманы кимесеңіз не болады?* *• Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады?* *• Егер сіз суықта қолғапсыз жүрсеңіз не болады?* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	***(Музыкамен)*** *Қызықты ойын үшін қуыршақтар балаларға алғыс білдіреді.* *Жарайсыңдар балалар, керемет жұмыс жасап, шкафтағы заттарды ретке келтірді.* ***Музыка*** ***Музыкатыңдау:****«Мәшине» (К. Қуатбаев,Т. Тұяқбаев)* *Әннің мазмұны мен әуенінің ырғағын ажыратуға үйрену. Мәшине, бағдаршам суреттерінкөрсету,әңгімелеу. Жолережелері туралытүсінік беру.* ***Ән айту:****«Кәне, қызық ойын бар» (эстон халық әуені, Ю. Энтин, аударған И. Сапарбай)* *Әннің әуенін үйрену, мазмұнына сәйкес қимыл жасауға үйрету. Айғайламай, дауысқа күштүсірмей дұрыс айтуға дағдыландыру. Өткен әндерді қайталау. Таныс әндерді естерінетүсіріп, сөздерін анық, таза айтуына мән беру. Таныс әндерді қалаулары бойыншақайталау.* ***«Ойыншықтар»(И.Нүсіпбаев, Н.Әлімқұлов)*** ***Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар:*** *«Бөбектер биі» (К.Қуатбаев)* *Балаларжұптасып тұрады. 1-бөлімде бір-біріне қарап тұрып, аяқтарымен жеңіл серіппеліқимылжасайды. 2-бөлімдеқол ұстасып айналады.* *Кел, ойнайық, ойнайық, Қызыққа бір тоймайық! депойынғашақырады.* ***Дид ойын: «Музыкалық қалпақ»***

	4-Топ: *Киімге күтім жасайтын заттарды атау.* ***Қортынды Балаларды мадақтау.***	*жақтарын санаймыз* ***Жарайсыңдар балалар! Зерттеуіміз аяқталды, топқа қайтатын уақыт келді (халаттарымызды шешеміз), бірақ қайту үшін санамақ айтуымыз керек.***	*оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз? Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді. Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе? Балалар: Ештеңе!* ***Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы?***		***Шарты:*** *музыка ойнай бастайды, ол ойнап жатқанда, сіз қалпақты айналдырасыз. Музыка тоқтаған бойда қолында қалпағы бар адам оны басқа баланың басына кигізеді.*
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №12*** *Ауа – райын бақылау.*	***Картотека №25*** *Ойын алаңындағы өзгерістерді бақылау.*	***Картотека №17*** *Ағаш жапырақтарының түсін бақылау.*	***Картотека №16*** *Құстарды бақылау.Түрлерін айыра білуге үйрету.*	***Картотека №8*** *Бағдаршамды бақылау*
	Жаз мезгілінің серуен картотекасынан. Картотека қосымша тігілген. ***Дені саудың - жаны сау спорттық - эстафеталық жарыс*** ***«Кеглиді доппен құлату»*** ***Ойын шарты:*** *2-3 метр қашықтыққа тігілген кеглиді доппен ұрып құлату. Қай топ барлық кеглиді құлатса сол топ жеңіске жетеді.* ***«Допты жалғастыр»*** ***Ойын шарты:*** *барлық ойыншы бір қатарға тұрып допты жоғарыдан жалғастырып, соңғы ойыншы аяқтың арасымен алға қарай береді, қай топ допты жоғарыға бірінші көтерсе сол топ жеңіске жетеді.*				
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Педагог жоспары бойынша сауықтыру шаралары***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	***№51. Ояну*** *Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық*	***№71. Ояну*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық*	***№91. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып*	***№2.1. Ояну*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық*	***№51. Ояну*** *Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық*

шынықтыру шаралары.	*Орнымыздан тұрайық.*	*Бір күлімдеп алайық.*	*Тарқасайық, тұрайық*	*Бір күлімдеп алайық.*	*Орнымыздан тұрайық.*
«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН ***Сауықтыру шаралары***					
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, Бейнелеу әрекеті,кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Суретте бейнеленген негізгі белгілері бойынша әр жыл мезгілдері жайлы түсініктерін бекіту.Балаларды жыл мезгілдерін ретін дұрыс көрсететін сөз қолдана отырып, талқылай білуге баулу.* ***Жүргізілу барысы:*** *Дайын суреттерге әр жыл мезгілінің ерекшеліктерін жапсыру немесе салу.* ***Құрал-жабдықтары:*** *Жыл мезгілдері көрсетілген суреттер, майда қима суреттер .*	***«Әдемі өрнектер»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың геометриялық пішіндер мен түстер жайлы білімдерін бекіту, түсті таңдай білуге үйрету* ***Құрал-жабдықтар:*** *Геометриялық пішіндер, дайын өрнектер.* ***Жүргізілу барысы:*** *Дайын өрнектерге қарап отырып, берілген геометриялық пішіндерден қағаз бетінде геометриялық пішіндерден өрнек құрастырады.*	***«Тиінге саңырауқұлақ сыйлаймыз»*** ***Мақсаты:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы баланың сезімталдығын дамыту, қоршаған орта жайлы білімін кеңейту* ***Құрал-жабдықтар:*** *Саңырауқұлақтар, себет* ***Дидактикалық ойын:*** *«Саңырауқұлақ жинау»* ***Ойынның барысы:*** *Баланы шеңберге отырғызады бірнеше саңырауқұлақ себеттің ішінде болады. Балаларға саңырауқұлақтың қайда өсетінін, қайда болатынын түсіндіре отырып, ортаға екі баланы шығарып ойын ережесін түсіндіру.*	***«Сиқырлы түстер» дидактикалық ойыны*** ***Мақсаты:*** *ойын барысында балалардың назарын және түрлі түстер мен реңктерге қызығушылығын, табиғат сұлулығын қабылдағанда қуаныш сезімін дамыту.* ***Материал:*** *түрлі түсті карточкалар.* ***Ойын барысы:*** *балаларға түрлі-түсті квадраттар-мен карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл төртбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.*	***«Керемет орман»*** ***Ойынның мақсаты:*** *балаларды өз қиялында олардың схемалық бейнелеуіне сүйене отырып, жағдай жасауға үйрету.* ***Материал:*** *бірдей қағаз парақтары, оған бірнеше ағаштар салынған және аяқталмаған, пішінделмеген кескіндер әр жерде орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы.*
Баламен жеке жұмыс	***Дидактикалық ойын:*** ***«Құлыпты аш»*** *Мақсаты:логикалық ой-лай алады, геометриялық пішіндерді түрі және түсі бойынша ажырата алады.*	***Дид ойын:*** ***«Сиқырлы суреттер»*** ***Мақсаты:*** *бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады.*	***Отан» Ж. Әбдірашев.*** *«Отан – әжем,* *Отан-анам!»* *«Туған ел!» деп,* *«Туған жер!» деп,* *Ол бекерге аталмаған...* *Атам,Әжем,Әкем,Анам –* *Төртеуі де «Отан!» маған.* *Төртеуі де «Ботам!» дейді,* *«Ер азамат атан!» дейді .*	***Дид ойын: «Жаңбырлы ауа-райы»*** *Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен сурет сала алады.*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*				
Серуен	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***«Кеме» жарысы*** ***Ойын шарты:*** *Екі дөңгелек сақина беріледі. Балалар отасына кіріп екі сакинаға кезек-кезек секіру арқылы мәреге жеті керек.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***«Күйрік паравоз» жарысы*** ***Ойын шарты:*** *Әр топтан бір бала кедергілер арасына жүгіріп межеге барып кайта қайтып келіп өзімен бірге бір баланы ала кетеді осылайша вогондар болып құралады. Бірінші болып келген топ жеңімпаз атанады*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Жалаушаны жеткіз*** ***Ойын шарты:*** *Жалаушаны алып қойылған кедергілерден өтіп,жалаушаны келесі балаға береді,бірінші келген топ жеңімпаз болады.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***«Кім жылдам» жарысы*** ***Шарты:*** *Үрленген шармен кедергілер арасымен секіріп белгіленген межеден айналып келеміз. Бірінші жеткен топ осы бөлімнің жеңімпазы атанады.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***«Допты жалғастыр»*** ***Ойын шарты:*** *барлық ойыншы бір қатарға тұрып допты жоғарыданжалғастырып, соңғы ойыншы аяқтың арасымен алға қарай береді,*

					қай топ допты жоғарыға бірінші көтерсе сол топ жеңіске жетеді.
Балалардың үйге қайтуы	***Ата-аналарға кеңес:*** *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».*	***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».*	*Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *1- апта*

Білім беру ұйымы “Жүрсінай” бөбекжай-бақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: “Қызғалдақ”, «Атамекен» Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 08.07 – 12.07.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау . Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден саулығына назар аудару. Балалармен денсаулық туралы әңгіме жүргізу Медбикемен бірлескен жұмыс. Балалармен табиғат әлемі туралы әңгіме жүргізу.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Қимылды ойын: «Поезд» Ойынның мақсаты:*** *тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру.*	***Қимылды ойын: «Күн мен түн»Ойын мақсаты:*** *балаларды әртүрлі қимыл-қозғалысын үйрету. Ептілікке, шапшаңдыққа, төзімділікке тәрбиелеу.*	***Қимылды ойын: «Жел» Мақсаты:*** *қимылдардың үйлесімділігі, оң, сол, жоғары, төмен түсініктерін қалыптастыру.Терең ырғақты дем алуын дамыту.*	***Қимылды ойын: «Не жүреді және ұшады?» Мақсаты:*** *Әртүрліқимылдар жасауға машықтану, қимылдардың үйлесімділігін дамыту, зейін және есту анализатор-ларын, қол мен аяқ-қимылдарын дамыту.*	***Қимылды ойын: «Қолшатыр» Мақсаты:*** *балаларды ептілікке, жылдамдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.*
Таңертең-гі гимнасти-ка	***Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 2 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.* ***Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Достар , бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер!*	*Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз.*	*Күн жылуын аямасын, Шуағымен аяласын. Достық деген бәйтеректі Барлық бала саяласын*	*Достарым, кең тұрыңдар, Бақыт сонда ұғыңдар. Қол ұстасып , күліпдеп Шаттық шеңбер құрыңдар*	*Аманбысың ,алтын күн! Аманбысың, жарқын күн! Маған жылу, жарық бер, Қуаныш пен шаттық бер*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Балалар ағаштар өсу үшін не қажет? Күн, су, ауа. Күн – жарық көзі.*** *Ағаш жарықсыз өмір сүре алмайды. Ол суретші сияқты жапырақтарды жасылға бояйды. Олардың құрамында*	***Таза ауада саяхат Қызығушылықты ояту.*** *Табиғат анадан хат келу. Балаларды табиғат патшалығына саяхатқа шақыру. Сиқырлы таяқша айнал, бізді табиғат патшалағына апар.*	***Тосын сәт Аула сыпырушы пакет әкеп беруі.*** *Балалар қараңдаршы бізге аула сыпырушыдан мына пакетті кім беріп жіберген. Мен таңғалып тұрмын. Бұл сендерге де қызықты болып тұр ма?*	***Ой дамыту*** *Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді. Құстар ән айтуды үйретеді. Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді. Қар тазалыққа, күн*	***Дид ойын: «Қай құстың дауысы» - Қарға қалай дауыстап жатыр ?*** *Қарға қарқылдап жатыр - Сауысқан не істеп жатыр? (Сауысқан шықылықтайды) - Торғай не істеп жатыр?*

	ағашқа арналған арнайы «тамақ» бар (жапырақты жасыл ететін хлорофилл дәндері) . Кейбір ағаштар жарық жерлерді жақсы көреді. ***Күн – жылу көзі.*** *Ағаштардың кейбіреулері суыққа шыдаса, басқалары тек жылы жерде өмір сүре алады. Қыста өте қатты аяз болса, өсімдік өліп, қатып қалуы мүмкін. Жапырақтардың пайда болуының басталуы жылудың мөлшеріне байланысты.* ***-Ағаштар да адамдар сияқты су ішеді.*** *Кейбір ағаштар көп ылғалды қажет етеді , ал басқалары аз мөлшерде сумен өмір сүреді. Ағаш суды жаңбырдан алады , жаңбырдан басқа жауын-шашын түрлері бар : қар, шық, қырау, бұршақ. Қар - тамырларды жылы тон сияқты жауып, қатудан сақтайды. Көктемде қар еріген кезде ағаш еріген сумен қоректенеді .* ***- Ағаштар да адамдар сияқты тыныс алуды қажет етеді.*** *Біз сияқты өсімдіктерге таза ауа қажет. Олар кірден өледі . Сонымен қатар, ағаштардың өзі ауаны тазартады .* ***-Жел – өсімдіктердің тозаңын тасымалдайды****. Шырша, қарағай, сонымен қатар тұқым таратады* ***-Құстар - әртүрлі ағаштардың өмірінде әртүрлі рөл атқарады .*** *Құстар жемістерді жеп, тұқым таратады, ағашта мекендейтін жәндіктермен*	***Табиғат бұрышы.*** ***Ғажайып дауыс.*** *Құрметті балалар! Табиғатта үлкен бір патшалық – өсімдіктер патшалығы бар. Өсімдіктер патшалығында үш қала бар. Бірінші қала – ағаштар. Екінші қала – бұталар. Үшінші қала – шөптер, гүлдер.* ***Сурет бойынша жұмыс*** *Көше бойы аралас Қаптап өскен қара ағаш. Жемісі жоқ болса да, Саясы көп дара ағаш.* ***Дид ойын: «Қайсысы ағаш, қайсысы бұта?»*** *Олардың ұқсастығы мен ерекшелігі неде?* ***Тәрбиеші:*** *ағаштар – ең үлкен өсімдіктер. Олар көп жыл өмір сүреді. Ағаштардың діңі болады.* ***Бұталардың бойы ағаштардан төмен болады.*** *Олардың бірнеше жіңішке сабақтары болады. Діңі болмайды.* ***Сергіту сәті:*** *Ағаштар, міне, Мұныңда үні – ш-ш-ш. Кейде жұмсақ, кейде шу, шу (2 рет) Кейде дауыл – гу де гу.* ***Ең кішкентай өсімдіктер – шөптер.*** *Олардың сабақтары жіңішке. Олар ұзақ өмір сүрмейді. Ағаштарда тамыр, бір дің және жапырақтар бар екенін анықтап, дәлелдейді. Бұталарда тамырлар, көп сабақтар және жапырақтар бар.* ***Дид ойын: «Қандай ағаш?»*** *Қайыңның түсі қандай?*	*Ендеше пакетті ашайық.* ***Телефон шырылдау.*** *Құрметті балалар, маған сендерден шұғыл көмек қажет. Орманға күн сәулесі дұрыс түспей тұр, орман тұрғындарына күн сәулесі өте қажет. Мына тапсырмаларды орындау арқылы күн сәулесін толық береді екен. Балалар Айболит атаға көмектесеміз бе? Айболит атаға бұл тапсырмаларды қалай орындағанымызды суретке түсіріп жіберейік.* ***Пакетті ашу. 4 конверт алу.*** ***Дид ойын: «Күн сәулесін толықтыр»*** ***1-ші конверттің тапсырмасы: Гигиена деген не?*** *Балалардың жауаптары.* ***Дид ойын: «Гигиена заттары»*** ***Шарты:*** *Гигиена заттарын атау* ***2-ші конверт : таза ауа.*** ***Дид йын: «Таза ауа беретін заттар»*** ***Шарты:*** *Таза ауа шығатын заттарды құрастыру.* ***3-ші конверт: Дәруменді тағам.*** *Дәрумен тағамдарды атау.* ***4-ші конверт : дене жаттығулары не үшін керек?*** *Балалардың жауаптары.* ***Денешынықтыру*** ***І.Кіріспе бөлім.*** *Сәлемдесу. Бір қатар сапқа тұру. Шеңбер бойымен тұру. Қолды жоғары көтеріп, аяқ ұшымен жүреді,қолды жанға созып, өкшемен жүреді. Баяу жүгіру, жылдам жүгіру* ***Негізгі бөлім:***	*мейірімділікке үйретеді. Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді. Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек. Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат бізге не үйрететіні сендерді қызықтырады ма? Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады.* *Ендеше таза ауаға шығамыз. Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)* ***Ой қозғау.*** *Аспанға қарайықшы. Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба? Бүгін жел соғып тұр ма? Ағаштар қандай көйлек киген? Бізге осы ағаштардың қандай пайдасы бар?* ***Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме?*** ***Эксперимент алаңы*** ***Танымдық және зерттеушілік әрекеттер.*** ***Тәжірибе №1*** ***«Жылу өткізгіштік» тәжірибесі*** *Үстелдерде ағаш және металл қасықтар бар. Терезе алдына салқын жерге ағаш қасық пен металл қасықты қояйық. Қайсы қасық мұздай? Қорытынды жасау. Сонымен, ағаш жылуды сақтайды, суықты өткізбейді, сондықтан одан адамдар ағаш үйлер салады.* ***Дид ойын: «Қасықтар»*** ***Шарты:*** *Ағаш қасықты сары ермексаздан, темір қасықты қоңыр ермексаздан мүсіндеу.* ***№ 2 «Сынады, өңделеді»***	*(Торғай шықылдайды) -Тоқылдақ не істеп жатыр? (Тоқылдақ тоқылдатады)* ***Дид ойын: «Құстарды жина»*** *Музыка ақырын ойнайды* ***Шарты:*** *Балалар қиылған суреттерден құстардың бейнесін құрастырады, әрқайсысы өз құсын атайды.* ***«Менің кім екенімді тап?».*** *(Балаларға құстардың маскаларын тарату) Шарты: Жұмбақ құрастыру, қай құс туралы жұмбақ болады, сол құс шеңберге ұшып шығады. Секіргенді, ұшқанды ұнатады Нан мен дәнді дақылдар қорегі.* ***(Шеңберге торғайлар ұшады)*** *Сен кімсің? Торғаймын шық-шық торғаймын.Мен ән тыңдағанды ұнатамын. Мен туралы ән етігім келеді. Балалар мына кішкентай досымызға ранап ән айтып берейік. Бұл құс кішкентай болғанмен бізге таза ауа беретін ағашты құрт-құмырсқадан қорғайды.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: Торғай*** *Балалар, мұнда келіңдер, Қызықты көріңдер! Торғай ұшып келіпті, Үй үстіне қоныпты. (Үнтаспадан торғайлар дауысы естіледі). Шық-шық етіп дыбыстайды, Ешбір құстан қалыспайды. Тұмсығымен жер шоқып, Тары,бидай береді.* ***Музыкатыңдау:****«Құстаржем шоқиды»(Е. Тиличеева).*

	қоректенеді . ***-Аралар, көбелектер және басқа да жәндіктер*** *гүлдерден шырын - шырын ішеді және оларды тозаңдандырады.* ***-жауын құрттары*** *топырақты қопсытып, өсімдіктің дамуына қолайлы етеді.* *Міне әр нәрсенің өз қызметі бар* *Ал біз өсуіміз үшін, жақсы тамақтанып, тазалық пен шынықтыру жұмыстарын жасауымыз керек.* ***Денешынықтыру*** ***І.Кіріспе бөлім.*** *1Амандасу.* *2. Негізгі бөлім:* *Шеңбер бойымен жүру, жүгіру.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары Жалаушамаен*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.* ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа- алдыға қарай сермеу. /6 рет қайталау/* ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек.* ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты біріктіру және жалауша-ны белге қою 6-рет* ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою,*	*Қайынның діңін сипайды, ол қандай (Жұмыр, майда).* *Түсі қандай? (Мұндай ақ-қара дің тек қайыңда ғана болатынын түсіндіру).* ***Эксперимент алаңы*** ***№1 тәжірибе*** ***«Ылғалға төзімділік»*** *Біз суда жатқан ағаш кесегін шығарайық.* *Оған не болғанын қараңыз. Ол қарайып ісініп кетті.* *Неліктен бұлай болды? Ағаш суда ұзақ жатып, суды сіңіреді.* ***Қорытынды: ағаш ылғалды сіңіреді және одан нашарлайды.*** *Сондықтан ағаштан жасалған заттар сыртқа қарағанда үй ішінде жақсырақ қолданылады. Ағаш заттардың бұзыл-мауына қалай көмектесуге болады?* *Балалар : Олар боялған кезде қалпын жақсы ұстайды..* *Сондықтан біздің бақшада, орындықтар, құмсалғыш, сырғанақ боялған* ***Тәжірибе № 2*** ***Ағашты өңдеу оңай.*** *Қайрауышты алып, ағаш қарындашты қайрап көрейік. Қалай ойлайсыз, егер сіз қарындашты оңай қайрай білсеңіз, бұдан қандай қорытынды шығаруға болады?* *Балалар: Ағашты арамен кесуге, жонуға қайрауға болады.* *Біз ағаштың қандай қасиетін білдік?* ***Балалар: ағашпен жұмыс істеу оңай. Ағашты өңдеуге***	***Жалпы дамыту жаттығулар: (гүлдермен)*** ***1.*** *Қол мен иыққа арналған жаттығулар:* ***«Тербелу»*** *Б.қ: аяқ арасы алшақ, қол төменде.* ***а)*** *қолдарды жоғары көтеру.* ***ә)*** *екі жанға тербелу, оңға тербелу.* ***б)*** *солға тербелу.* ***2.*** *Денеге арналған жаттығулар:* ***«Бағыттаушы»*** *Б.қ: аяқ арасы алшақ, қол төменде.* ***а)*** *қолдағы гүлдерді жоғары көтеру.* ***ә)*** *алға созу.* ***б)*** *екі қолдағы гүлдерді кеуде тұсына әкелу.* ***в)*** *екі қолды жанға созу.* ***г)*** *б.қ.келу.* ***3. Аяққа арналған жаттығулар:*** ***«Алақай!»*** *Б.қ: тік тұру, қол төменде.* ***а)*** *екі қолдағы гүлдерді кеуде тұсына әкеліп, тізені сәл бүгіп отыру.* ***ә)*** *бір орында секіріп, қолды жанға созу.* ***б)*** *б.қ. келу.* ***Тыныс алу:*** *«Әдемі гүлдің иісі, Гүл ашады қауызын» (қолдарындағы гүлдерді иіскеу)* *. Бастапқы қалыпқа келу***.** ***Негізгі қимыл-жаттығулары:*** *1. Тепе-теңдікті сақтап жүру.* *2.Допты бір-біріне төменнен лақтыру және қағып алу.* ***Қимылды ойын:*** *«Қасқырмен қояндар» ойыны: Ойын шартымен таныстыру.* ***Айболит атаға тапсырмаларды жіберу.*** *Балаларды мадақтау*	***тәжірибесі*** *Тәрбиеші: Ағашты ұстаңдар. Жұмсақ па, қатты ма? (Ағашты ұстау қиын.)* *Оны алып, сындыруға тырыс..* ***Балалар: Сынбайды..*** *Тәрбиеші : Сонымен, бұл не?* ***Балалар: Төзімді.*** *Тәрбиеші: Балалар, сіріңке де ағаштан жасалған.Оны сындырып көр. Не деуге болады?* *Балалар: Сіріңке нәзік, демек ағашты сындыруға болады.* ***Қорытынды :*** *ағаштар мен ағаш заттар сынады, өңделеді Сындырмас үшін сақ болу керек.* *Ағаш металлға қарағанда жұмсақ және оңай өңделеді. Сондықтан адамдардың ағаштан әртүрлі заттар, оюланған қызықты заттар жасағанын көруге болады. (Иллюстрацияларды қарау).*	*Аспапта орындалған шығарманы тыңдап, сипатын анықтайды.* ***Ән айту:****«Торғай» (А. Райымқұлова) әні орындалып, тыңдалады. Әнді қайталап айтып,балаларға мәтінге сай өз беттерінше қимылмен көрсетулерін сұрайды.* *Келесі кезекте Балаларға торғай атрибуттары кигізіледі.* ***Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар:****«Қолшатырлар биін» қайталау, әуенге ілесежапырақтардыжоғары көтеретербелеқозғалуын,еске сақтауғаүйрету.* *«Мысық пен торғайлар» ойыны(«Құстар» Л. Банников) әуенінің ырғағымен ілесеқолдарын созып, «ұшуларын» сұрайды. Үйшік шатырында отырған ойыншық мысықтыкөрсетіп: Ала мысық пырылдап, жалықпайды, ұйықтайды,Торғайды аңдып шатырдан күні бойы шықпайды.* *Мияу-мияу... – деп балаларды–торғайларды сақтандырады. Ойын барысында торғайлардың мысықтан қашып, сымдарға–ұзын жіпке тізіліп, қонып үлгерулерін қадағалайды.*

	жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру. ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** *Балаларды мадақтау.* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.*** *Құрсаудан еңбектеп өту.* ***Қимылды ойын: «Торғайлар мен мысық»*** *Шарты. Ойын кейіпкерлерін рольге бөліп ойнау.* ***Қорытынды:*** *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/*	***болады.*** ***Қорытынды*** *Балаларды мадақтау.*			
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №1*** *Ауладағы қыдырып жүрген мысыққа бақылау жасау.*	***Картотека №3*** *Ауа – райын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ағаштың жапырақтарын салыстыра бақылау.*	***Картотека №7*** *Бақбақ гүліне бақылау жасау.*	***Картотека №8*** *Бағдаршамды бақылау.*
	Эстафеталық ойындар ***«Кім жылдам»*** *Тәрбиешінің белгісі бойынша белгіленген жерге допты жерге ұрып барып,қайтарында жүгіріп келеді.* *Допты келесі ойыншыға береді.* *Ойын осылай жалғасып,бірінші келген команда жеңімпаз болады.* ***5.«Жұптасқан ұстаушылар»*** *Тәрбиешінің белгісі арқылы топ мүшелері екеуден жұптасып белгіленген жерге жүгіріп барып,кейін қайтады.*				
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*** ***Педагог жоспары бойынша сауықтыру шаралары. -Су процедураларын өткізу***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.****Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	***№51. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар*	***№61. Ояну*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық*	***№71. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық*	***№81. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз*	***№91. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық*

шынықтыру шаралары.	*Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.*	*Қолымызды созып Шынығып бір алайық.*	*Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*	*Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық*	*Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық*
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Пейзажды құрастыр» дидактикалық ойын*** ***Мақсаты:*** *Пейзаж құрастыруда композиция сезімін, қоршаған табиғат құбылыстары туралы білімді дамыту* ***Ойын барысы:*** *балаға белгілі бір маусымның (қыс, көктем, күз , жаз) пейзажын баспа суреттерінің жиынтығын құрастыруға шақырады, бала дәл осы маусымға сәйкес заттарды таңдап, өзінің білімінің көмегімен дұрыс композиция құруы керек*	***Дид ойын: «Ағаш өсіру»*** ***Шарты:*** *Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру. Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру.* ***2-топ:*** *Салынған А3 форматта ағаш макетінің үстіне Күн суретін салу.* ***3-топ:*** *Ағашқа судың жатқанын ермексаз арқылы жағу.* ***Тыныс алу жаттығуы: Ауамен демаламыз*** *Музыка жетекшісімен бірлескен көңілді әуен ойындары.* ***«Көңілді ноталар»***	***«Татуласу»*** *Әкел, досым қолыңды Татуласқан орынды Өкпелесіп не таптық Көрсет, кәне соныңды Баққа бірге кірейік Қол ұстасып жүрейік Татулықтың белгісі Кел, қосылып күлейік.* ***Дид ойын «Не деу керек?»*** *Не деу керек? Апаң сағаң базардан, Алма сатып әкелді. Ең үлкенін тәттісін, Саған таңдап әперді. Не деп барып, жеу керек? «Рақмет» деу керек.*	***«Тамшылар мен бұлт» (балалар тамшы қалпақ киеді).*** *Тамшылар жерге ұшты (секіру). Олар жалғыз секіре отырып, жалықтырды. Екеуі жиналып, шағын ағынмен ағып кетті (қол ұстасып). кездесіп, үлкен өзенге айналды (бір тізбекке қосылған). Тамшылар үлкен өзенде жүзеді, саяхат. - өзен ағып, үлкен мұхитқа айналды. (олар дөңгелек биге қайта салынып, шеңбер бойымен қозғалады). Олар жүзді, мұхитта жүзді, содан кейін олар анасы Бұлттың үйге оралуын бұйырғанын есіне алды. Дәл осы кезде күн шықты. Тамшылар жеңіл болып, жоғары қарай созылды (олар еңкейіп, баяу тұрады, қолдарын жоғары көтереді). Олар күн сәулесінің астында буланып, анасы - Бұлтқа оралды..*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Өсіп тұрған бұл не? Жаз болса жайнап, Саясында ән салып. Құстар жүрген сайрап, Салқын түссе-шешіліп, Қалады өзі жайрап. (ағаш)* *Мағынасын түсіндіру.* ***Ой қозғау*** *Жаз мезгілі және жазғы ағаштар келбеті туралы түсінік беру.* *- Сұрақ – жауап.* *-Ағаштардың бізге қандай пайдасы бар?* *-Қазір ағаштар қандай?* ***Үлгіні талдау.*** *- Суретте не көріп тұрмыз?* *-Түсі қандай?* *-Қай мезгілдің ағашы?* ***Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.*** *Жұмысқа қатысты материалдарды атау, қауіпсіздік ережелерін ескерту. Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу.Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне бастыру.*
Баламен жеке жұмыс	***«Саулеге арналған киім»*** *Мақсаты: сызық бойынша қия білу қабілеттерін бекіту.*	***«Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету*	***Дидактикалық ойын: «Белгілері арқылы ата»*** *Мақсаты: Бөлме өсімдіктерін атау білімдерін бекіту..*	***«Бұл қай мезгіл?»*** ***Мақсаты:*** *жаз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтқызу. Ойын түрлерін түсіндіру. Сөздік қорын*	***«Жаңылтпаштар»*** *Мақсаты: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға үйрету.*

				байыту.	
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*				
Серуен	*Таза ауада серуен. Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Шар жарылды»*** ***Мақсаты:*** *Мұрын арқылы тыныс алуын жақсарту, демнің дұрыс шығуын қадағалау. Еріннің дұрыс ырғақты беттесуін дамыту.* ***Арнайы массаждар:*** *Түрлі гимнастикалық жолдарменжүру*	*Таза ауада серуен. Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Ақ қоян»*** ***Мақсаты:*** *балаларды ептілікке, жылдадыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.* ***Арттерапиясы:*** *мүсіндеу* ***Аюға тоқаш береміз***	*Таза ауада серуен Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Ұшты-ұшты»*** ***Мақсаты:*** *балаларды аңғарымпаздыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу.* ***Арнайы массаждар:*** *-майтабандарға арналған жаттығулар;*	*Таза ауада серуен. Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Жер, су, ауа»*** ***Мақсаты:*** *балалардың ойлау қабілетін жетілдіру.* ***Арттерапиясы:*** *сурет салу Ғажайыптар әлемі.*	*Таза ауада серуен. Шынықтыру шаралары* ***Музыка терапиясы:*** *би,гимнастик алық жаттығулар*
Балалардың үйге қайтуы	*Ата – аналарға мезгілге байланысты бала киімі туралы айту*	*Ата – аналармен төлем ақылары жөнінде әңгімелесу.*	*Ата – аналарға жол ережесі туралы мағлұмат беру.*	*Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Ата –аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *1- апта*

Білім беру ұйымы “Жүрсінай” бөбекжай-бақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: “Қызғалдақ”, «Атамекен» Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 15.07 – 19.07.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналар-мен әңгімелесу	*Таза ауада балаларды қабылдау. Денсаулығына, тазалығына назар аудару.* *Балаларды қабылдау,дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату* *Балалармен Денсаулық туралы әңгіме жүргізу.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	*Тереңдет ойыңды,* *Тік ұста бойыңды.* *Құстарға ұсайық,* *Қалықтап ұшайық.* *Шық алға оң қанат,* *Шық алға сол қанат,* *Шаршаған кездерде* *Қонайық жорғалап.* *(Б.Бөрібаев)* *Қим ойын: «**Ұшты-ұшты»*** ***Мақсаты:** балаларды аңғарымпаздыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу.*	*Бір, екі – еңкей,* *Бүгілмесін тізең.* *Үш-төрт шалқай* *Иілмесін тізең.* *Қолды көтер аспанға* *Саусақты сөз, жасқанба.* *(Б.Бөрібаев)* ***Қимылды ойын:*** ***«Ақ қоян»*** ***Мақсаты:** балалардыептілікке, жылдадыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.*	*Біз балдырған баламыз,* *Құстай қанат қағамыз.* *Дүниені аралап,* *Оқып білім аламыз.* *Көзді салып қараңыз,* *Былай қанат қағамыз.* *(Б.Бөрібаев)* ***Қимылды ойын:*** ***«Шар жарылды»*** ***Мақсаты:** Мұрын арқылы тыныс алуын жақсарту, демнің дұрыс шығуын қадағалау. Еріннің дұрыс ырғақты беттесуін дамыту.*	*Сәлеметсің бе, табиғат!* *(тізе бүгіп, иіліп сәлем беру)* *Сәлеметсіңдер ме ормандар,* *өзен мен көлдер,* *теңіздер мен таулар!* *(Тұрып екі қолын бұлғалайды)* *Сәлеметсіңдер ме құстар!* *(Қолдары екі жанында, құс сияқты қанат қағады)* *Сәлеметсіңдер ме аңдар!* *(Орындарында тұрып, аю сияқты жүреді, қоян сияқты секіреді)* ***Қимылды ойын: «Қолшатыр»*** ***Мақсаты:** балаларды ептілікке, жылдамдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.*	*Еркін ұста денеңді,* *Тарсылдатпай еденді* *Орнымыздан тұрып ап* *Жүгірейік бір уақ.* *Бір, екі, үш, бір, екі, үш.* *Аяқты алға созайық* *Тік көтеріп, қозғайық.* *Тым сылбыр да болмайық* *Алға қарай озбайық.* *Бір, екі, үші, бір, екі, үш.* ***Қимылды ойын: «Көбелегім, ұш!»*** ***Ойын мақсаты :**балаларды ауыз арқылы ұзақ дем шығаруға үйрету.*
Таңертеңгі гимнастика	***Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 3 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдас-тырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша Ұйымдас тырылған іс-әрекет.	***Миға шабул.*** ***Дид ойын: «Кім жылдам»*** *Шарты: Қима суреттермен топтық жұмыс. (әдептілік туралы суреттер жинағы)* *Шыққан суреттерге сипаттама беру.* ***Ой дамыту.*** ***«Мен тәртіпті баламын» өлеңді оқу.*** *Мен тәртіпті баламын,* *Айтқан тілді аламын.* *Анам нанға кеткенде,* *Үйде ойнап қаламын.* *Шкафтарды ашпаймын,* *Кітаптарды шашпаймын.* *Текшелерден үй жасап,* *Қызық ойын бастаймын.* ***Өлең жолдарының мағынасын түсіндіру.*** ***Сұрақ-жауап.*** ***Дид ойын: «Допты қағып ал»*** *-Әдепті бала қандай болу керек?* *-Көмектесу деген не?* *-Көшеде қалай жүру керек?* *Сен қандай баласың* ***Балаларды мадақтау*** ***Дене шынықтыру.*** ***Кіріспе бөлім*** ***Балалармен амандасу*** *Шеңбер бойымен жүру,жүгіру.* *«Орман аңдары»* *1. «Аю»* *Қолды белге қойып, (қорбандап) табанды нық басып жүру.* *2. «Түлкі»* *Қолды жанға ұстап, (қуланып) бір сызықпен жүру.*	***Таза ауада жүргізілетін жұмыс*** *Ермек Өтетілеуұлының «Біздің шаңырақ» өлеңін* *Атамнан басталар,* *Әжеммен қосталар,* *Отбасым мыналар,* *Ең жақын адамдар:* *Әкем мен анам бар,* *Бір туған ағам бар,* *Бір туған апам бар.* *Бәрін жақсы көремін,* *Еркелеймін,еремін.* ***-Ой қозғау:*** *Балалар, айналамызға қарасақ, көптеген үйлерді көреміз.* *Ол үйлерде кімдер тұрады деп ойлайсыңдар?* *-Бір үйде тұратын адамдарды қалай атаймыз?* *-Балалар сендер «Отбасы» дегеніміз не екенің білесіңдер ме?* *Балалардың жауаптары* ***Ой дамыту.*** ***«Отбасы аялдамасы»*** *- Балалар отбасы деген не?* *- Ең алдымен отбасында не болуы керек? /Отбасы мүшелері бірін-бірі сыйлау керек/* *-Әр бала бақытты болуы үшін өзінің сыйластыққа толы отбасы болуы керек.* ***Сахналық көрініс. Алдын ала жүргізілуі тиіс жұмыс . тақпақты жаттату.*** ***Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?»*** ***1-бала:****Айтшы білсең егер де,* *Бақыт деген не өзі ?* ***2-бала:*** *Бақыт деген, шырағым* *Мынау әсем тұрағың.* *Ну ормандар, гүл бағы,* *Күннің күліп тұрғаны* *БАҚЫТ- дәні далаңның.* *«Ботам» деуі әжеңнің,* *Тыныштығы әлемнің.* ***3-бала:*** *Қайда бақыт мекені,* *Қалай оған жетеді?*	***Балалармен әңгімелесу.*** *Қазір жылдың қай мезгілі?Жаз мезгілінің ерекшеліктерін атап шығайықшы?Олай болса балалар балабақша ауласына саяхат жасайық.* ***Ой дамыту.*** *Не көріп тұрсыңдар? Ағаштарды, гүлдерді, тастарды, құмдарды т.б.Ия балалар біздер бұлардың барлығын көзімізбен көріп тұрмыз, егер көзіміз болмаса біз айналаны көрмес едік. Қолымызбен көзімізді басып көрейікші, ағаштар көрінеді ме?* ***Шарты:*** *Үнтаспадан құстардың дауысын естіледі. Құстардың дыбысын не арқылы естіп тұрмыз?Әрине құлағымыз арқылы дауыстарды естиді екенбіз. Кәне, құлағымызды қолымызбен басып көрейікші.Құстардың дауыстыры естілді ме?* ***Сергіту сәті.«Көңілді күн» әуені*** ***Ойын алаңына оралу.*** *Ой, балалар қараңдаршы ойыншықтарымыз шашылып қалыпты. Қәне оларды, орындарына жинайық. (балалар жинайды)* *Балалар ненің көмегі арқылы ойыншықтарды жинадық? Әрине қолымыздың көмегі тиді. Сонда қол болмаса еш нәрсе жасай алмайды екенбіз.* ***Суретпен жұмыс.*** *Суретке мұқият қараңыз. Сурет бойынша қолмен*	***«Қамқорлық» әңгіме*** ***М.Төрежанов*** ***«Ой шақыру» әдісі.*** ***Суретпен жұмыс.*** *– Суретте не көріп тұрсыңдар?* *-Суреттегі балаға ат қойыңдар.* *-Қай баланың ісі сендерге ұнады?* *– Осы суреттен не байқадыңдар?* *-Қай балаға ұқсағың келеді?* *-Не үшін ол балаға ұқсайсың?* ***Дид ойын: «Жақсы деген немене, жаман деген немене »*** *Шарты: Сурет арқылы жалқау бала мен еңбекқор баланы ажыратып жинау* ***Қызығушылықтарын ояту.*** *Тосын сәт.* *Айсұлу қуыршақ келеді. Өзімен бірге кітап алып келгенін айтады. Кітаптағы М.Төрежановтың «Қамқорлық» әңгімесін оқып, түсіндіру.* *Әңгіме не туралы?* *-Нақысбек қандай іс істеді?* *-Оның істегені неге дұрыс деп ойлайсың- дар?* *-Назымбек Нақысбекке неге көмектеспеді?* *-Сендер олардың орнында болсаңдар не істер едіңдер?* ***Сергіту сәті.*** *Біз кішкентай баламыз,* *Өніп өсіп толамыз.* *Күнге қарай талпынып,* *Көкке қолды созамыз.* *Қанат қағып ұшамыз,* *Қарлығаштай самғаймыз.* ***Дид ойын: «Көмектесе білейік»*** *Шарты:Бала қолындағы жүректі бір-біріне өзінің беретін көмегі туралы айтады.* ***«Ыстық доп» әдісі арқылы***	***Дид ойын:*** ***" Көңілді доп"*** *Шарты : Сұрақ қою арқылы жауап алу.* *- Отбасы мүшесін ата.* *- Отбасында кімді жақсы көресің?* *- Отбасында кімге сыйлық жасайсың?* ***Дид ойын:«Отбасыңды неге теңейсің?»*** ***Ойынның шарты:*** *Біздерге бірнеше суреттер берілген, отбасын қандай жақсы нәрсеге теңегіміз келсе,сол суретті көтеріп көрсетеміз.* ***Дид ойын: «Ретімен орналастыр»*** *Шарты: Сурететн отбасы мүшелерін ретімен қоя білу.* ***Музыка*** ***Тақырыбы:«Отбасым – бақытым»*** ***ҰІӘ өтілу барысы:*** *Балалар көңілді музыка әуенімен келеді.* *Педагогпен әндетіп амандасады. Шеңбер бойымен жүріп, би қимылдарынан элементтер жасайды.* *– Балалар, «отбасы» деген сөзді қалай түсінесіңдер?* *– Отбасыларыңда кімдер бар?*

	3. «Көжек» *Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру.* *4. «Қасқыр»* *Баяу жүгіру, жылдам жүгіру. Балаларға әр түсті екі текшелерден беріп,бірінің соңынан бірін жүргізіп, шеңберге тұрғызу.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** *1.Екі қолмен допты ұстап,алға созу.* *2.Б.Қ.Допты қос қолмен ұстап,жоғары көтеру.* *3.Б.Қ отыру.Допты қос қолмен ұстап,аяққа тигізу.* *4.Б.Қ.Допты ұстап секіру.* *5.Тыныс алу.* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.*** *1.Тақтай үстіне шығу және бойымен жүру* *2.Құрсаудан еңбектеп өту.* ***Қимылды ойын:*** *«Торғайлар мен мысық»* *Ойын шартын түсіндіру.* ***Қорытынды*** *Балаларды мадақтау*	***4- бала:****Адал еңбек етесің* *Сонда ғана жетесің.* ***Сезім:*** *Көрінбейтін көзіңе,* *Сонда оның өзі не?* ***5- бала:****Бақыт деген, сөзім шын* *Айналайын, өзіңсің!* *Суретпен жұмыс.* *Суреттен кімдерді көріп тұрсыңдар?* *- Отбасы мүшелеріне кімдер жатады?* *-Отбасындағы ең үлкен адамдарды қалай атаймыз?* *-Ал, отбасындағы ең кішкентай мүшелерін қалай атаймыз?* *-Дастархан басында ата мен әже қай жерде отырады? (төрде)* *- Ал, шәйді кім құйып береді? (ана)* *-Балалар дастархан басында қалай отырамыз?* ***Ыстық орындық.*** *өз отбасы туралы айтып береді?* ***Ж.Мұхамеджановтың «Сыйлаймын» өлеңін жаттау*** ***Сыйлаймын*** *Ата менен ананың* *Айтқан тілін аламын.* *Үлкен кісі жұмсаса,* *Қайда болсын барамын.* *Төсекті өзім жинайымын,* *Ешкімді де ұрмаймын.* *Ешкім маған тимейді,* *Мен де бәрін сыйлаймын.* ***Бір қадам әдісі*** *бойынша жаттау.* ***Қорытынды.*** *Балаларды мадақтау.*	*орындалып тұрған әрекеттерді айтып беріңдер.* ***Дид ойын: «Неге керек?»*** ***Шарты:*** *Киім, заттарды ажырату, қайсы мүшеге керек екенін айту.* *Мыс: карандаш қолмен жазуға..т.б* ***Ой қозғау.*** *Балалар бүгін біз не туралы әңгімелестік?* *Дене мүшеміздің не үшін керек екенін білдік.* *Енді дене мүшеміздің сау болуы үшін біз жаттығу жасап, шынығып тұру керекпіз.* ***Дене шынықтыру.*** ***Кіріспе бөлім*** ***Амандасу.*** *Сапқа тұру. Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен шеңбер бойымен жүгіру.* *Қол жанда, өкшемен жүру. Шеңбер бойы ауыстырмалы қадаммен жүру.Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** *1.Екі қолмен допты ұстап,алға созу.* *2.Б.Қ.Допты қос қолмен ұстап,жоғары көтеру.* *3.Б.Қ отыру.Допты қос қолмен ұстап,аяққа тигізу.* *4.Б.Қ.Допты ұстап секіру.* *5.Тыныс алу.* ***Негізгі қимыл қозғалыс***	***қорытындылау.*** *«Кімнің іс-әрекеті саған ұнады?»* *Айсұлу қуыршақ балаларды мадаақтап қоштасады.*	*– Сендер ұйықтар алдында аналарың әндетіп ұйықтатады, сол әнді «бесік жыры» деп атайды.* *Бүгінгі әніміз де, тыңдайтын әуеніміз де осы тақырыпта болмақ. Әуеннің қарқынын, динамикасын, регистрін талдап, түсіндіру* ***Музыка тыңдау:*** *«Бесік жыры» (муз. И. Нүсіпбаев, сөзі С. Жиенбаев). Әнде не туралы айтылғанын, алған әсерлерін сұрау. Балаларға «бесік жыры» туралы мәлімет беріңіз. Балалардан бұл ән күннің қай мезгілінде орындалатынын сұрау.* ***Ән айту:*** *«Әже тілегі» Т. Қоңыратбай).* *Педагог әнді сүйемелдеу-мен орындап, балаларға мәтінін қайталатып үйретеді.* *Ән кім туралы айтылып отырғанын естеріне салып, сезіммен айтуды ұсынады. Ән айту барысында сүйемелсіз балаларға қайталатып, есту қабілетін тексеріңіз.* ***Ой қозғау.*** *Ән кімдер туралы? Анаң мен әкеңнің анасын қалай атайсың? Өз отбасың туралы әңгімеле. Суретті мұқият қарап, әженің киімдерін сипатта. Музыкалық аспаптарды ата.* ***Қортынды*** *қорытындылау, бағалау. Смайктер беру*

			жаттығулары. *1.Тақтай үстіне шығу және бойымен жүру* *2.Құрсаудан еңбектеп өту.* ***Қимылды ойын:*** *«Торғайлар мен мысық»* *Ойын шартын түсіндіру.* ***Қорытынды*** *Балаларды мадақтау*		
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №10*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №11*** *Табиғатты өзгерістерді бақылау (жел, салқын, жаңбыр, т.б.)*	***Картотека №13*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №14*** *Құстарды бақылау. Түрлерін айыра білуге үйрету.*	***Картотека №15*** *Ауа-райын бақылау.*
ЖАЗ СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫНАН ***Ойын жаттығулары.*** ***1. «Пингвиндер».*** *Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. Әркімнің қолында бір дорба бар. Педагогтің белгісі бойынша балалар сөмкені тізе арасына қысып, шеңбер бойынша екі аяқпен секіреді (балалар арасындағы қашықтық бір-біріне кедергі келтірмеуі үшін кемінде 0,5 м болуы керек). Алдымен секірулер бір бағытта орындалады, содан кейін тоқтайды, бұрылады және тапсырма қайталанады* ***2. «Өткізіп алмаңыз».*** *Балалар екі-үш шеңберге тұрады, әрқайсысының қолында дорба бар. Шеңбердің ортасында балалардан 2,5 м қашықтықта құрсау бар. Педагогтың белгісі бойынша балалар сөмкемен ішке кіруге тырысып, оны құрсауға лақтырады. Педагог отырғандарды белгілейді, іште отырған балалар сөмкелерді алып қашады, балалар сөмкелердің артынан жүгіреді (сізде екі немесе үш сөмке болады).*				
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*** ***-Су процедураларын өткізу.*** ***Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№91. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***№101.Ояну*** *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№111. Ояну*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*	***№ 12 1. Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп* *Көзімізді ашамыз* *Бойды түзе, көтер басты* *Сергіп ұйқы ашамыз*	***№13. 1.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*
ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАР КАТРОТЕКАСЫНАН (Картотека қосымша тіркелген)					
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
	Дәстүрден тыс сурет әдістерімен жұмыс				

	Сурет.Трафаретпен жұмыс «Көше шамдары» ***Қызығушылықты ояту.*** *Жұмбақ жасыру* *«Үйде бар бір жұлдыз,* *Ол бар да түн күндіз.* ***(элек шамы)*** ***Ой дамыту.*** *Шам туралы түсінік беру.* *Шам не үшін керек?* *Оны қай кезде пайдаланамыз?* *Май шам мен электр шамын салыстыру.* ***Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** *Қағаз бетіне трафаретті қоя отырып, бояуды дұрыс жағуды үйрету.* *Балалар жұмысын қадағалау, көмектесу.* ***Біздің көрме*** ***Дид ойын: «Түстерін ата»*** ***Қортынды.*** ***«Сиқырлы тәжірибе»*** ***Шарты:*** *Шыны ыдысқа әдемі моншақтар, тас салынады. Үстіне су құйылады. Ыдыстың ішіне май шамды жағамыз. Топ бөлмесіне әдемі жарық сыйлаймыз. Шапалақ әдісімен аяқтау.*	***Жазғы ағаштар.*** *Графикалық техниканың жаңа түрімен - «өсімдік басуымен» таныстыру. Композиция, түстерді қабылдау сезімдерін дамыту* *Бақшамызда көп ағаш* *Өскен жақсы балалар* *Ең әдемі меніңше* *Құс ұясы бар ағаш*	***«Жаңбырлы ауа-райы»*** *Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен танысу үшін біз қағаздың бүкіл бетіне нүктелік, ритмикалық және біркелкі қолдану қабілетін қалыптастырамыз.* ***Жаңбыр. Алмат Исәділ*** *Жаушы жаңбыр, жау жаңбыр,* *Табиғатты жандандыр!* *Жайнап өссін құлпырып,* *Шөлдеп, солып қалған гүл.* *Жауды жаңбыр, ән жаңбыр,* *Шөлін басты орман, қыр.* *Ал балалар өздерін,* *Қолшатырмен қорғап жүр.*	***Балық*** *Балықтар туралы толық түсінік беру, балықты бейнелеуге деген қызығушылығын ояту. Балықтың түрлерімен таныстыру. Балықты дұрыс бейнелеуге үйрету.* ***Тұзбен салу. Бояулар, қылқалам, су ыдысы, қол сүлгі*** ***Балықтар*** *Су астында балықтар* *Сазан, шортан, бекіре,* *Неше түрлі балық бар* *Шошытасың секірме.*	***Әдемі гүлдер щетка әдісі*** *Тіс щеткасы мен тамшыларды шашырату техникасын енгізу. бояуды кішкене алуға үйрету. Ұқыптылыққа тәрбиелеу* ***Тақпақ*** *Қызыл жасыл гүл егіп,* *Баптап, күттік,* *түрлеттік.* *Қалмасын деп қуарып,* *Апта сайын суардық.* *Гүлдендірдік ауланы,* *Аулада гүл қаулады.*
Баламен жеке жұмыс	***Достық*** *Ортақ мекен жер шары,* *Төбемізде бір аспан.* *Барлық ұлттың баласы,* *Достығымыз жарасқан*	***Тақпақ жаттау.*** ***Отан Е.Өтетілеуұлы*** *Отан деген - Атамекен,* *Отан деген - туған жер.* *Отан - ана, Отан - үлкен,* *Қазақстан - туған ел.*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.* *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,* *Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз*	***Отан*** *Бақытты боп жүргенім* *Сенің арқаң, Ұлы Отан.* *Елім менің –тірегім,* *Құшағында гүл атам.* *Шығысыңнан арайлы,* *Күліп атқан құба таң.* *Сененбақыттарайды* *БаршамызғаҰлы Отан.*	***Туған өлкем .*** ***ӨтебайТұрманжанов*** *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!* *Алтын дәнді даласы бар,* *Ақ күмістей қаласы бар.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*				

Серуен	***Картотека №10*** *Күннің көзін бақылау.* ***Таңғы жаттығуды бекіту***	***Картотека №11*** *Табиғатты өзгерістерді бақылау (жел, салқын, жаңбыр, т.б.)* ***Таңғы жаттығуды бекіту***	***Картотека №13*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.* ***Таңғы жаттығуды бекіту***	***Картотека №14*** *Құстарды бақылау. Түрлерін айыра білуге үйрету.* ***Таңғы жаттығуды бекіту***	***Картотека №15*** *Ауа-райын бақылау.* ***Таңғы жаттығуды бекіту***
Ойын жаттығулары. ***«Қуыспақ» ашық ойыны.*** *Балалар алаңның бір жағында сызықтың артында тұрады. Ауланың екінші жағында да сызық сызылады. Бүйірінде қақпан бар. Педагогтың сөзіне: «Бір, екі, үш - жүгір!» - балалар ойын алаңының екінші жағына өтіп кетеді, ал қақпан сызықтан өтіп үлгермей тұрып (қолымен атып алады). Балық ауланады, ал сызықша қайталанады. Екі-үш жүгіруден кейін қолға түспеген ептілік пен шапшаңдықтың арасынан тағы бір қақпан таңдалады.* ***«Ұстап алушылар» ойыны (ленталармен).«Кетті, кетті орамал».*** *балалар шеңбер бойымен құрастырылған; әрқайсысында белдің артқы жағына бекітілген түрлі-түсті лента бар. Шеңбердің ортасында қақпан бар. Педагогтың белгісі бойынша: «Бір, екі, үш - ұста!» - балалар ойын алаңының айналасына шашырайды. Ұстаушы лентаны біреудің қолынан тартып алуға тырысып, ойыншылардың соңынан жүгіреді. Педагогтың белгісі бойынша: «Бір, екі, үш - шеңберге тез жүгір!» - барлығы шеңбер бойымен тұрады. Педагог лентаны жоғалтқандарға, қолдарын көтеруді ұсынады және оларды санайды. Ұстаушы ленталарды балаларға қайтарады, ал ойын жаңа жүргізушімен қайталанады.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата –аналармен балалардың тазалығы жөнінде әңгімелесу*	*Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы.*	*Ата –аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *1- апта*

Білім беру ұйымы “Жүрсінай” бөбекжай-бақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: “Қызғалдақ”, «Атамекен» Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

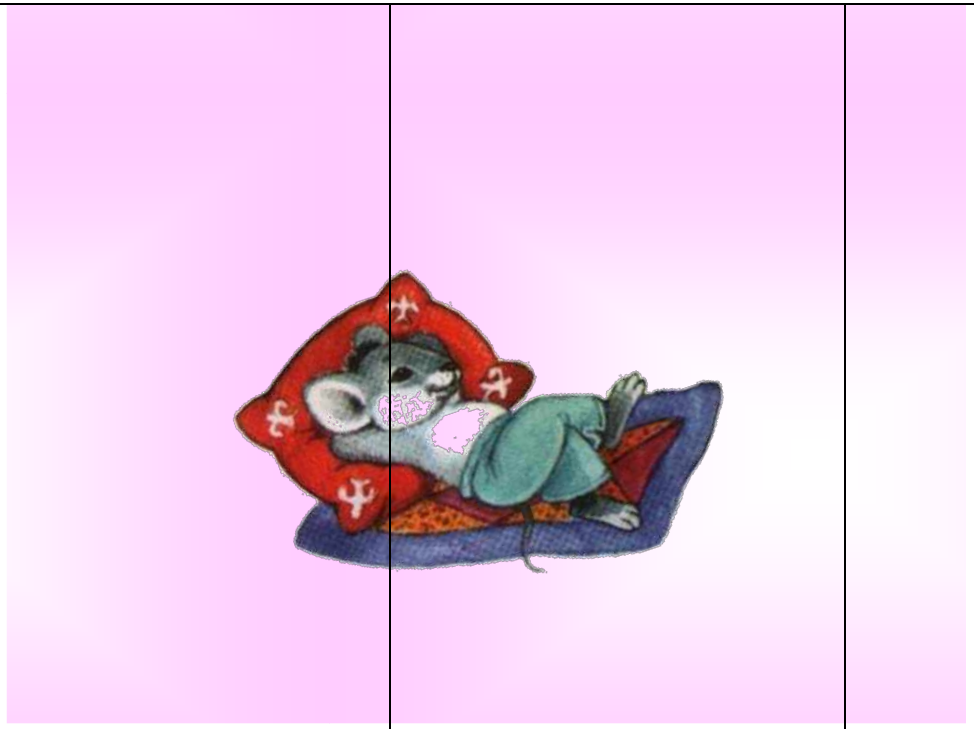
Жоспардың құрылу кезеңі : 22.07 – 26.07.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналар-мен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау, дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату. Балалардың дене тазалығын тексеріп қабылдау. Баланың денсаулығы, көңіл- күйі туралы білу.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	*Отбасы туралы әңгіме жүргізу. Сұрақ –жауап.* ***Қимылды ойын:*** ***«Сақина салу»*** ***Мақсаты:*** *балаларды байқағыштыққа, жылдамдыққа, ұжыммен тату, қарым-қатынасқа тәрбиелеу.*	*Балабақша туралы әңгіме жүргізу. Жаз мезгіліндегі балабқшадағы қызықты сәттерден сұрақ-жауап.* ***Қимылды ойын: «Айғөлек»*** ***Мақсаты:*** *жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу, көңілдерін көтеру.*	*Балалармен Денсаулық туралы әңгіме жүргізу.* ***Қимылды ойын:*** ***«Көбелегім, ұш!»*** ***Ойын мақсаты****: балаларды ауыз арқылы ұзақ дем шығаруға үйрету*	*Балалармен табиғат туралы әңгіме жүргізу.* ***Қимылды ойын:*** ***«Шар жарылды»*** ***Мақсаты:*** *Мұрын арқылы тыныс алуын жақсарту, демнің дұрыс шығуын қадағалау. Еріннің дұрыс ырғақты беттесуін дамыту*	*Балалармен табиғат аясында әңгіме. Табиғат біздің досымыз тақырыбында әңгіме жүргізу.* ***Қимылды ойын: «Поезд»*** ***Ойынның мақсаты:*** *тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру.*
Таңертеңгі гимнасти-ка	***Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 4-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету.* ***Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан Өзімді көрермін. Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Жеті лақ.*** ***Ой қозғау.*** *- Балалар қасқыр туралы не білесің дер?* *- Қандай жануар?- Ешкі,лақ қандай жануар?-* *Лақ туралы қандай өлең.мақпақ білесіңдер.*	***Қызығушылықты ояту.*** *-Сендерге мен тамаша бір ертегі айтып берейін сендер мұқият тыңдаңдар, ертегі не жайлы екен.* *-Бәріміз мына сыйқырлы тақтаға қарайық.* *- Ертегінің аты «Бауырсақ пен*	***«Түлкі мен қоян» (ертегі)*** ***Қызығушылықты ояту*** ***Тосын сәт.*** *Ертегілер әлемінен ковертпен хат келу.* ***конверт ашу.*** ***Миға шабуыл.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.***	***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін таңертең біздің топтың есігінде мен әдемі себет таптым, бірақ онда не бар екенін сендермен бірге көруді шештім.* ***Себетті ашу. Бұл не кітап? (ертегілер кітабы)***	***Қызығушылықты ояту.*** ***Ертегілер еліне саяхат.*** ***Аудио дыбыс, ертегілер әні.*** ***Сұрақ- жауап.*** *Балалар қандай ән есіттіп тұрсыңдар?* *Ертегілер еліне саяхатқа*

	Ертегі тыңдаған ұнай ма сендерге? ***Ертегі әлемі бұрышы.*** *Ертегіні мнемокесте бойынша түсіндіру.* ***Ертегі желісінен сұрақ – жауап.*** *Ешкі не үшін орманға күнде барады?* *Орманда ешкі мен лақтардан басқа не болды?* *Ол лақтарға не деп ескертті?* *Лақтар есікті қалай ашып қойды?* *Кішкентай лақ қайда тығылып қалды?* ***Сергіту сәті:*** *Еркін ұста денеңді,* *Тарсылдатпай еденді* *Орнымыздан тұрып ап* *Жүгірейік бір уақ.* ***Дид ойын: «Ненің даусы»*** ***Шарты:*** *Ешкімен қасқырдың даусын ажырату.* ***Театр әлемі.*** ***Ертегіні сахналау.*** *Қорытындылау.* *Балалар біз ештеңеден қорықпас үшін, күшті болуымыз үшін денемізді шынықтырып тұруымыз керек.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру. Шеңбер бойы жылжымалы*	*тышқан».* *-Ертеде тауық пен тышқан керемет дос болыпты.* 	*Өзі құ, жүрген жері айқай да шу* ***(түлкі)*** *-Көзі тостақ, өзі қорқақ.* ***(қоян)*** *Жұмбақтың шешуін түсіндіру.* *-түлкі жыртқыш аң, ал қоян жыртқыш емес.* *-Қоян өте қорқақ аң, оны үйде асырауға да болады.* ***«Түлкі мен қоян» ертегісімен таныстыру.*** *Ерте, ерте, ертеде түлкінің құйрығы жоқ еді. Қасқырмен тату тұрмаған соң үнемі қашып жүреді екен. Сол үшін қасқыр түлкінің артынан еріп, аңдып жүріп оның ініне түсіпті. Түлкі болса інінің екінші тесігінен шығып кетіпті. Шығып кетпесе қасқыр түлкіні жеп қояр еді. Сөйтіп түлкі орманда қайғырып келе жатса ағаш түбінде отырған қоянды көреді. Ол кезде қояндардың құйрығы ұзын, жүгірулеріне кедергі келтіреді екен. Содан түлкі жүгіріп барып қоянды ұстап алыпты. Қоян қорыққанынан түлкішек мені жібере салшы мен саған құйрығымды сыйлайын депті. Міне содан бері түлкінің құйрығы ұзын әдемі де, ал ал қоянның құйрығы қысқа екен.* *Ертегі желісі арқылы сұрақ-жауап.* ***Дид ойын: «Түлкі мен Қоянға сипаттама»*** *Түлкі қандай?* *-Түлкінің терісі қандай? (үлпілдек, жұмсақ)* *-Түлкінің баласын қалай атайды? (жәутік) екен.* *-Ал, Қоян қандай?* *-Неге Қоянның терісі қыста ақ болады?* *-Балалар, қоян қалай дыбыстайды? (шыңғырады)* *-Қоянның баласын қалай айтамыз? Көжек*	*Балалар, сендер ертегілерді жақсы көресіңдер ме?* ***Ертегілер әлемі.*** *Қызығушылықты ояту.-* *Дастарханда шашылып,* *Жатты аппақ бауырсақ,* *Бауырсаққа қызығып,* *Қарап тұрды көзін сап;* *-Қайдан келдің бауырсақ?-* *Деп сұрады қуыршақ* *-Дүкеннен келдім нан сатқан* *Деді оған бауырсақ.* *-Дүкенге келдің қай жақтан?* *-Наубайдан келдім нан*	*барғыларың келе ме?* *Көзімізді жұмып 1,2,3 деп санасақ ертегі еліне жетеміз.* *Ертегі елінің орындықтары не деген керемет, оюланған.* *С. Оспановтың* ***«Гүл туралы аңыз» ертегісін тамашалайық*** ***АҚТ технолгиясымен.*** *Ерте, ерте ертеде бір ауылда бидай мен гүл өседі. Адамдар гүлдерге тамсанып, бір-біріне сыйлайды. Гүлдің қош иісі ауылды алып кетеді. Бір күні хан бәріне жар салады. Тек қана бидай өсіріңдер, гүлдің бәрін құртыңдар деп әмір береді.* ***Сұрақтар ілмегі*** *-Хан қандай әмір берді?* *-Тек не өссін деді?* *-Неліктен бидайды таңдады?* *Адамдар гүлдердің бәрін таптап, жұла бастайды. Осы кезде бір бала бір гүлді үйіне апарып тығып өсіреді. Оны ешкімге көрсетпейді. Ал ауыл болса көңілсіз, жұпар гүлдің исіде жоқ, өзі де жоқ.* *Сұрақ-жауап* *Неге ауыл көңілсіз болды? Неліктен?* *Бір күні хан қатты ауырады. Көптеген дәрігерлер оны емдей алмайды. Бір күні алыс жерден бір емші келеді, ол ханға тек қана бал қосылған дәрі жеу керек, сол кезде ғана тәуір боласың диді.* ***Ой қозғау.*** *-Балды неден аламыз?* *-Ара балды қайдан жинайды?*

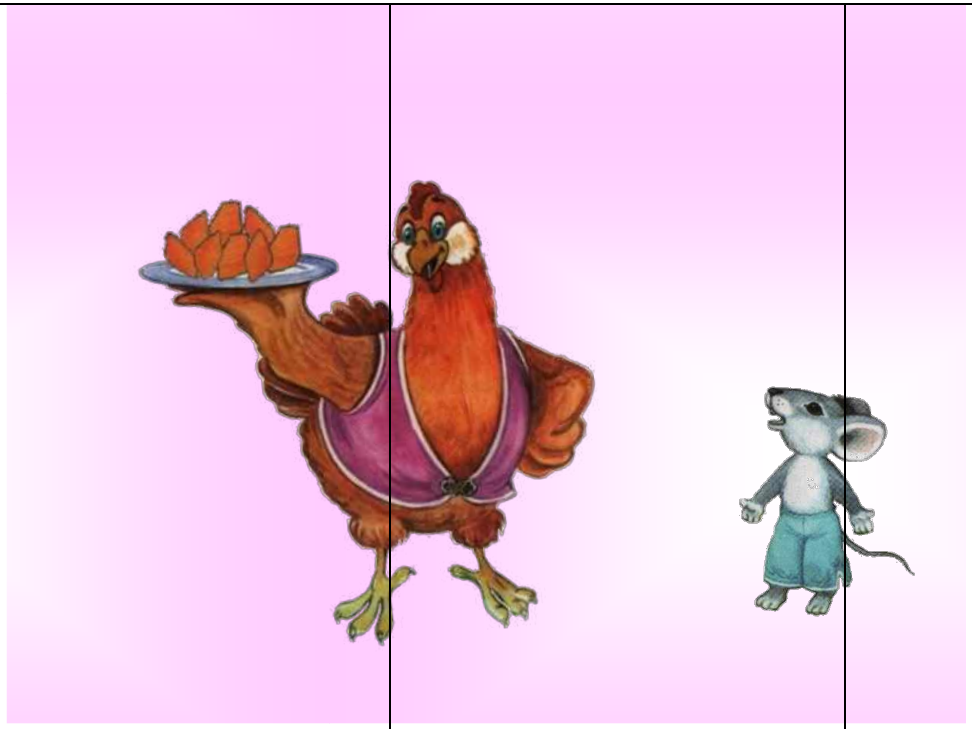
	қадаммен жүру. *Шеңбер бойымен тұру.* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Басты бұру»*** ***1***. *Тік тұрып, қолды белге ұстау керек, 1-2 есебінде басты оңға қарай,* *3 - 4 есебінде солға бұру керек.(6 рет қайталау)* ***Б. Қ.: «Иықтың жүруі»*** ***2.*** *Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. /6 рет қайталау/* ***Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу. /6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Қоян қашты»*** ***4.*** *Аяқтарын біріктіру. Қолдарын қоянның аяғына ұқсату. Орнында секіру. /15-20 секунд/* ***Б.қ. «Көңілді аяқтар»*** ***5.*** *Орнында тұрып жеңіл жүгіру (15-20 секунд)* ***Қорытынды:*** *Шеңбер бойы жүру.* *Адымдап жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *Шеңбер бойымен тұрып араның дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** ***4.Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.*** *- Кішкентай доппен кегельдер арасында ирелеңдеп жүгіру.* *- Гимнастикалық орындық*	 *-Бір күні тауық бір уыс бидай тауып алады да, досы тышқанға бидайды үгітіп беруін сұрайды.*	***Ертегі желісін сахналау.*** ***Балалрды мадақтау.*** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* *Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру.* *Шеңбер бойы жылжымалы қадаммен жүру.* *Шеңбер бойымен тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Басты бұру»*** ***1***. *Тік тұрып, қолды белге ұстау керек, 1-2 есебінде басты оңға қарай,* *3 - 4 есебінде солға бұру керек.(6 рет қайталау)* ***Б. Қ.: «Иықтың жүруі»*** ***2.*** *Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. /6 рет қайталау/* ***Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу. /6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Қоян қашты»*** ***4.*** *Аяқтарын біріктіру. Қолдарын қоянның аяғына ұқсату. Орнында секіру.* */15-20 секунд/* ***Б.қ. «Көңілді аяқтар»*** ***5.*** *Орнында тұрып жеңіл жүгіру (15-20 секунд)* ***Қорытынды:*** *Шеңбер бойы жүру. Адымдап жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *Шеңбер бойымен тұрып аранның дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.***	*жапқан.* *-Наубайға келдің қай жақтан?* *-Диірменнен келдім ұн тартқан* *-Диірменге келдім кең жақтан* *Жер- анам менің көсілген,* *Диқандар мені өсірген.* *Балалар өлең не туралы айтылған? Бауырсақ* *-Балалар дастарханға бауырсақ қалай келеді?* *-Дүкеннен* *-Дүкенге қалай келеді?* *-Наубайдан.* *-Наубайға қайдан келеді?* *Диірменнен* *-Диірменге қайдан келеді?* *-Диқаннан* *-Дұрыс балалар.* *Балалар сендердің үйлеріңде бауырсақты апаларың мен мамаларын неге пісіреді* *-Пешке от жағып, қазанға май құйып пісіреді дұрыс па. Жарайсыңдар.* ***Дид ойын: «Бауырсақ қатысты затты тап»***	*Балды не үшін ідеді?* *Бұр күні гүлін таптатпаған, тығып сақтаған бала ханға бал әкеп береді.* *Хан қатты қуанып, балаға рақметін айтып, барлық дала, барлық қала гүл өсірсін деп бұйырады.* *Содан бері гүл даланың да, қаланың да көркі болыпты.* ***Гүлім, гүлім, гүлім, - дейді,*** ***Гүл десе ел күлімдейді.*** ***Сансыз гүлден шырын жинап,*** ***Бал аралар гүілдейді.*** ***Гүлді әрқашан ел іздейді –*** ***деп жырға қосыпты.*** ***Сұрақ:*** *Хан ауруынан қалай жазылды?* *Ол балды қайдан тапты?* *Хан неліктен гүл өсіруге рұқсат берді?* *Балаларды мадақтау.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: Гүл көбелек.*** *Педагог сымға қондырылған көбелекті «ұшырып» әкеледі. Үнтаспада вальс ойналып, көбелек сымын ырғақпен қозғайды.* *Дала гүлге толыпты,* *Көбелек гүлге қоныпты!* *деп,көбелекті гүлдерге қондырады.* — *Балалар, біздің бақшамызға әдемі көбелек ұшып келді. Қандай әдемі көбелек! Қанаттары құлпырып, көз тартады. Көбелекті гүлге қондырдық, енді ән тыңдайық.* — ***Музыка тыңдау:*** *«Вальс» (үнтаспадан муз.*

	үстімен,қолды белге қойып жүріп өту ***Қимылды ойын:*** *«Қоянға сәбіз жинаймыз»* ***Қортынды****: Еркін жүру. Қол белде екі жаққа шұғыл бұрылып жүру.* *Балаларды мадақтау.*	 	***4.Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.*** *- Кішкентай доппен кегельдер арасында ирелеңдеп жүгіру.* *- Гимнастикалық орындық үстімен,қолды белге қойып жүріп өту* ***Қимылды ойын:*** *«Қоянға сәбіз жинаймыз»* ***Қортынды****: Еркін жүру. Қол белде екі жаққа шұғыл бұрылып жүру. . Балаларды мадақтау.*	***Шарты:*** *Заттардың ішінен бауырсаққа қатысты затты тауып, атын атау.* ***Қортынды.*** *Нан атасы – бидаймын,* *Елге астық силаймын.* *Піскенімде мен қырда,* *Қауызыма симаймын.* *Балаларды мадақтау.*	*жетекшісінің таңдауымен).* *Балалар музыкалық шығарманы эмоциямен қабылдайды.Әуенді тыңдап, қызығушылықтары артады.* ***Әнайту: Гүл көбелек*** ***Сөзі:*** *Абдрахман Асылбеков.* ***Әні:*** *Алтын Маханбетова* *Педагог әнінің 1-шумағын орындап береді. Әнді екінші рет орындағанда мәтініне сәйкестәрбиешімен бірге қимыл-қозғалыс жасауларын бақылайды. Әннің бірінші шумағының сөзін үйретіп, анық айтуға үйретеді.* *Балалар,көбелектер қалай ұшады? Олардың қанаттары қалай созылады екен?* *Ал енді көбелектер сиякты би билеп үйренейік.* ***Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар:****«Көбелек» (М. Жәутіков) («Билеп үйренейік»жинағынан).* *Әуенге ілесе би қимылдарының мәнерлі, жеңіл орындалуын қадағалау.* *«Гүлзардағы көбелектер» ойыны (музыкасы педагогтің таңдауымен).* *Көбелек-ау, көбелек,* *Ұшасың сен көлбеңдеп.* *Қызыл, жасыл керемет* *Гүлге қоншы,көбелек!–* *деп балаларды ойынға шақырады. «Вальс»ойналып, ырғақпенжеңілқозғалуларынб ақылайды.* *Әуен тоқтағанда көбелектер гүлдерге «қонады».* *Балалардың қызығушылығын арттыруға ықпал ету.*

		 -Ал тышқан болса мен үгіте алмаймын дейді. *-Амалсыздан бидайды тауық өзі үгітеді.*			

		 -Диірменнен шыққандай мап-майда ұн жасап, одан қамыр илейді. *-Илеген қамырдан енді бауырсақ пісір дейді- тышқанға.* *-Әлгі еріншек тышқан өзің пісіре салшы дейді* *-Содан тауық бір табақ қылып бауырсақ пісіреды.* *-Әлгі табаққа салынған бауырсақты жоғары көтеріп- бауырсақты кім жейді- дейді?*			

-Мен, мен,-деп тышқан жүгіріп келеді.
-Сонда тауық:
-Бидайды үгітуге де, бауырсақты пісіруге де ешқандай үлес қосқан жоқсың. Еңбек етсең ерінбей- тояды қарының тіленбей,- дейді де тышқанды үйінен қуып шығады.
-Содан бері тауықтар тышқанды көрсе, үрке қарайды екен.
-Балалар ертегі ұнады ма?- ия.
-Ертегі не туралы айтылған?- «бауырсақ» дұрыс

Миға шабуыл.

Тауық немен дос болды?
Ол не тауып алды?
Тышқаннан қандай көмек сұрады?
Тышқан не еді?

		Тышқан қандай деп ойлайсыңдар? *Бұл жерде еңбекқор қайсысы?* *Ендеше балалар ертең үіә те «Қайдан келдің бауырсақ» өлеңімен танысамыз.* ***Ой қозғау.*** *Нан туралы қандай мақал-мәтелдер білеміз* ***Мақал-мәтел.*** *“Нан болса, әнде болады”.* *“Ас атасы – Нан,* *Нан атасы - дән”.* *“Нан бар жерде тірлік бар”.* *“Жердің сәні – егін,* *Ердің сәні - білім”.* *Жарайсыңдар.* *Балаларды мадақтау.*			
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №26*** *Балабақша ауласының тазалығын бақылау.*	***Картотека №27*** *Жаңбырдың жауғанын бақылату*	***Картотека № 28*** *Құрт - құмырсқаларды бақылау.*	***Картотека № 29*** *Ұяларды бақылау.*	***Картотека № 30*** *Қараторғайларды бақылау.*
Жаз серуен картотекасынан ***Эстафеталық ойындар.*** ***1. Допты себетке салу*** *Допты секіртіп барып себетке түсіріп, секіртіп алып қайтадан допты келесі ойыншыға ұсынады.* *Қай команда допты себетке көп түсірсе, сол команда жеңіске жетеді.* ***2.Кегли*** *Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көп құлатса, сол команда жеңіске жетеді.*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*

Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Таза ауада Шынықтыру шаралары Тыныс алу жаттығулары «Кімнің шары алысқа ұшады?»*** ***Мақсаты:*** *Дөңгелек жақ бұлшық етін дамыту, тыныш тұрған еріндер кезінде мұрынмен дұрыс тыныс алуын жаттықтыру.* ***Көрнекіліктер:*** *үстел, екі дөңгелек шар(әртүрлі түстен), екі текше (немесе түйме) шардың түстерімен сәйкес лента* ***Барысы:*** *Балалар жұпқа бөлінеді. Әр балаға шар беріледі. Үстел үстіне лента қойылады және оның үстіне шарларды қояды.Балалар жүргізушінің бұйрығы бойынша мұрын арқылы тыныс алып, шарды үрлеуі тиіс. Шарды үрген кезде жеткен жеріне лента түсіне сәйкес текше немесе түйме қойылады. Кімнің шары үш мүмкіндікте ең ұзақ жылжыса сол жеңімпаз болады.*	***Таза ауада ойын жаттығулары қимылды ойын: «Жіп айналады»*** ***Мақсаты:*** *балалар бірлесіп жұмыс істеуді біледі.* ***Ойын барысы:*** *Балаларға тәрбиеші жіпті көрсетіп, оның қалай оралатынын көрсетеді. Балаларға осыны бейнелеуді ұсынады. Барлығы қолдарынан ұстап, бірінші тұрған бала жіптің рөлін атқарады.Ол бөлменің ортасында тұрып екінші баланың қолынан ұстайды, ал ол үшіншісін ұстайды. Содан жіп пайда болады. Тәрбиеші соңғы баланың қолынан ұстап , бірінші балаға қарай жіпке ұқсап айналады.Балалар «Жіп-жіп-жіп айналады!»- дейді.Сонан кейін жіп тарқатылғандай болып, балалар қолдарын жібермей кейін жүреді. Ойын 3-4 рет қайталанады.* ***Керекті құралдар:*** *жіп.*	***Табиғат аясында өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыру.*** *1. Орман, тоғай ішінеде қатты айғайлауға, шулауға болмайды. Аңдар мен құстарды үркітіп аламыз.* *2. Бұта мен ағаш бұтақтарын сындыруға болмайды.* *3. Гүлдерді жұлуға болмайды. Қызылғ жасыл гүлдерге сүйсіне қарау керек.* *4. Алау жағуға болмайды. Өрт шығу қаупі бар.* *5. Балық аулап, оны үйге алып қайтуға болмайды, сонымен қатар, көбелек, құс олардың балапандарын аулауға болмайды. Жануарлардың балаларына тиісуге болмайды. Олар қорғансыз екенін естен шығармауға болмайды.* *6. Орман, тоғай ішінде қоқыстарды тастама. Жануарлар темір банкі, сынған құмыраларды басып, аяқтарын жарақаттайды.* *7. Жәндіктерді аяғыңмен басып жаншыма, таптама.*	***Қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру.*** *Өсіп тұрған бұл не? Жаз болса жайнап, Саясында ән салып. Құстар жүрген сайрап, Салқын түссе-шешіліп, Қалады өзі жайрап. (ағаш)* ***1 .Ой қозғау*** *Жазғы ағаштар келбеті туралы түсінік беру.* *- Сұрақ – жауап.* *- Қандай ағаш түрлерін білесіңдер?* *-Атау.* *-Ағаштардың бізге қандай пайдасы бар?* *-Қазір ағаштар қандай?* *-Неліктен?* ***2.Үлгіні талдау.*** *- Қай мезілдің ағашы?* *-Түсі қандай?* *Неліктен жазғы ағаштар әдемі?* ***3. Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.*** *Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу.Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне бастыру.* *Балалардың өз бетінше жұмыс жасауы. Қадағалау, көмектесу.* ***Дид ойын «Біздің көрме»*** *балалардың жұмысын қортындылау.* ***Балаларды мадақтау.***	***Дид ойын: «Қуыршақты киіндір»*** ***Мақсаты:*** *Қуыршақтың жетіспейтін киім-кешегін қиып жасауды біледі.* ***Ресурстар:****Конверт ішінде қатырма қағаздан қиылған қуыршақ бейнесі, ұл және қыз баланың киімдерінің 2-3 түрі.* ***Жүргізілу барысы:*** *Тәрбиеші әр балаға конверт үлестіріп береді. Балалар конвертті ашып қуыршаққа арналған киімдерді атын атап, ретімен киіндіреді.* ***Қимылды ойын: «Алманы жұл»*** ***Ойын мақсаты :****балаларды секіруге үйрету.* ***Ойын барысы****: Тәрбиеші алма ағашы болып тұрады, оның екі қолында алма немесе шар ұстап тұрады. Қолдарын баланың басына дейін созу- бұл желден қозғалған бұтақтар.Балаға алманы үзіп алуын ұсынады.*
Баламен	***Әдемі шарлар***	***«Балапан»***	***Көбелек***	***Жазғы пейзаж***	***«Адамға қолшатыр не***

жеке жұмыс	*Бастыру әдісі арқылы төрт түсті шарды бір параққа түсіру.* *Монотопия* *Губка қолдану*	*Белгілі аймақтарға желім жапсыру, сол жерге көптеп күріш салу, күрішті абайлап бояу және мақта таяқшаларымен бейнені түрлендіру.Күрішпен немесе мақта таяқшалармен сурет салу.*	*Балалардың табиғат әлемінің әдемілігіне қызығушылығын арттыру. Бояулардың әртүрлі түстерін араластырып, қағаздың ортасына көбелек бейнесін келтіре жағу, екінші бетін жауып, алақанмен сипау.* *Монотопия* *Симметриялық салу*	*Үрлеу әдісі арқылы жазғы табиғатты бере білу. Пейзаж тақырыбын балаға түсіндіру.* *Бояулардың араласуы* *Сия тамшысы графикасы-(кляксография)*	***үшін керек»*** *Саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту, визуалды-моторлы үйлестіру. Қолшатырды безендіру* ***Палитра әдісі-саусақпен***
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*				
Серуен	***Таза ауада шынықтыру шаралары.*** *Көк шөпте жалаң аяқ жүру.* *Қимылды ойын: «Шар жарылды»* ***Мақсаты:*** *Мұрын арқылы тыныс алуын жақсарту, демнің дұрыс шығуын қадағалау. Еріннің дұрыс ырғақты беттесуін дамыту.*	***Таза ауада шынықтыру шаралары:*** *Құмда жалаң аяқ жүру* *Қимылды ойын: «Кім шапшаң?»* ***Мақсаты:*** *балаларды шапшаңдыққа, тез қимылдауға тәрбиелеу.*	***Таза ауада шынықтыру шаралары*** *«Күн біздің досымыз»* *Қыздырыну* *Қимылды ойын: «Ақ қоян»* ***Мақсаты:*** *балаларды ептілікке, жылдадыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.*	***Таза ауада шынықтыру шаралары.*** *«Су біздің досымыз»* *Қимылды ойын: «Жер, су, ауа»* ***Мақсаты:*** *балалардың ойлау қабілетін жетілдіру.*	***Таза ауада шынықтыру шаралары:*** *Жалаң аяқ шөппен жүру* *Қимылды ойын: «Торғайлар мен автомобиль»* ***Мақсаты:*** *балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрету.*
Эстафеталық жарыстар ***«Секіртпелі жолдар»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды белгі бойынша алға жылжуға, тізені бүгіп аяқ ұшын көтеріп секіруге үйрету, нақтылық пен шыдамдылық танытуға дағдыландыру.* ***Барысы:*** *Балалар бір дөңнен екінші дөңге секіреді. Іздерді басып, қолдары белде болады* ***«Торайды тамақтандыр»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жылдамдыққа үйретіп, дәл тигізуге дағдыландыру.*					
Балалардың үйге қайтуы	*Ата –аналармен балалардың тазалығы жөнінде әңгімелесу*	*Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы.*	*Ата –аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 1- апта

Білім беру ұйымы "Жүрсінай" бөбекжай-бақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: "Қызғалдақ", «Атамекен» Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 29.07 – 02.08.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Тәрбиешімен балаларды қабылдау. Дене қызуын өлшеу және тазалығын тексеру Жеке бас гигиенасын қарау.Жағымды жағдай орнату. Денешынықтыру сабағына қатысып балалардың жағдайын бақылауда ұстау. Серуен уақытында топтпрға кварц қосу*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, Үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	*Шынықсаң шымыр боласың, Сауығып айдай толасың. Спортты серік ете біл, Жақсы азамат боласың. **Қимылды ойын: «Күн мен түн»** **Ойын мақсаты:** балаларды әртүрлі қимыл-қозғалысын үйрету. Ептілікке, шапшаңдыққа, төзімділікке тәрбиелеу*	*Салауатты өмір салтын сақтаймыз, Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз **Қимылды ойын: «Қарлығаш»** **Ойын мақсаты:** балалардың бойындағы зейінділік сезімталдық, ұйымшылдық, ептілік сияқты қабілеттерін дамыту.*	*Спорт – көркі өмірдің, Спорт - досың, серігің. Жаттықсаң шымыр боларсың, Шынығып, өсіп, торларсың, **Қимылды ойын: «Кім түсіреді?»** **Ойын мақсаты :**балаларды ептілікке, дәлдікке, доппен ойнай білуге үйрету.*	*Ойнайық, ойнайық та ойлайық! Қатардан артта қалып қоймайық, Белсенді болайық ортада, Уақытты тектен - тек жоймайық! **Қимылды ойын: «Алға жылдам жүр, тек жүгірме»** **Ойынның мақсаты:**Өкпені тыныс алуын, жалпы дене қимылын,ептілігін дамыту*	*Шымыр, сергек денеміз, Спорт сүйер өренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз. **Қимылды ойын: «Поезд»** **Ойынның мақсаты:** тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру.*
Таңертеңгі гимнастика	***Тамыз айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты:** Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту.* *Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу*				
Таңғы ас	*Сауықтыру шаралары: Ауызды жуу, жылы сумен шаю. Ас мәзіріне отыру.Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ойындар, ҰОҚ дайындық	***ҰІӘ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу..*** ***Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша	***Ой қозғау*** ***Дид ойын: «Бұл не?»*** *Шарты: Глобусты үстел үстіне қойып, не екенін сұрау.*	***Таза ауада өткізу.*** ***Дид ойын: «Табиғат әлемі»*** *Шарты: Әрбір кестеде суретті жасауға қажеттінің бәрі бар:*	***Ғажайып сәт. Хат келу.*** *Сәлеметсізбе, құрметті балалар! Мен ақ қайыңмын.*	***Ой қозғау.*** *Балалар бізге күн, су, ауа керек па? - Ия, күн, су, ауа бізге керек.*	***Қызығушылықты ояту.*** *Жұмбақ жасыру Дәміде жоқ,түсі жоқ, Пайдаланбас кісі жоқ.* ***СУ***

ұйымдастырылған іс-әрекет	-Глобустың пішіні қандай? -Глобустан қандай түстерді көріп тұрсыңдар? Ол түстер нені белгілейді? -Біздің жерімізде құрғақ жер көп пе, су көп пе? Жер ғаламшары туралы түсінік беру. Жер бетіндегі ауа, су, жарық болғандықтан, онда адамдар, құстар, жануарлар тіршілік етеді. ***Дид ойын: «Табиғатты аялайық»*** Әр бала тірі табиғат түрлерін А3 форматқа жапсырып, табиғат көрінісін бейнелей отырып әңгімелейді. Жасыл шөпті жұлуға болмайды, ол біздің жерімізге көрік береді. Ағашты кесуге болмайды, ол бізге таза ауа береді. Суды ластауға болмайды, сусыз өмір жоқ. Гүлді жұлуға болмайды, гүлді аялау керек. Көбелекті өлтірмеңдер, ол — әдемілік белгісі. Құсты атуға болмайды, құс — адамның досы. Аңдарды қорғауымыз керек, олар біздің байлығымыз. Табиғатты қорғау деген не? -Табиғатты сүйе білу деген не? Біз Отанымызды, табиғатымызды қорғау үшін шыныққан шымыр, білімді болуымыз керек. Қазірден бастап шынығып жүру керекпіз. ***Дене шынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** Сапқа тұру, әр түрлі бағытта жүру, тәрбиешінің белгісі бойынша шашыраңқы	ватман қағазы, қоңыр және көк жолақтар, күн, ағаш, гүлдер және адам. Мұның бәрін ватман қағазына әдемі етіп жапсыру керек осыдан ***«Табиғат» суреті шығады.*** ***Ой қозғау.*** Табиғат нешеге бөлінеді? Тірі табиғатқа нелер жатады? Өлі табиғатқа нелер жатады? Табиғатты қорғау деген не? ***Психологиялық тренинг: «Жаңбыр жаугызу»*** Саусақ жаттығуларын орындау -Балалар, мына өсімдіктерді қараңдар! Жаңағы жауған жаңбырдан кейін өсімдіктер құлпырып кетіпті. Неліктен? ***Сондықтан балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.*** Ал ғалымдар деген кім? (балалардың жауабы) ***№ 1 зерттеу.*** ***Өсімдіктер қалай тыныс алады?*** ***Мақсаты:*** өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау. ***Ресурстар:*** ыдыс мөлдір су, ұзын сабақты жапырақ, коктейль түтігі, ұлғайтқыш әйнек ***Эксперимент барысы:*** Біз ауа жапырақтары арқылы өсімдікке өтетіндігін анықтаймыз. Ауаны қалай анықтаймыз? үлкейткіш шыны арқылы сабақтың кесілген жерін тексеріп (тесіктер бар), сабақты суға батырыңыз (сабақтан көпіршіктердің шығуын қадағалау). ***№ 2 зерттеу.*** ***«Күн өсімдікке қалай әсер етеді»*** ***Мақсаты:*** Өсімдіктердің өсуіне күн сәулесінің қажеттілігін анықтау. Күн өсімдікке қалай әсер етеді. ***Барысы: 1)*** Пиязды ыдысқа отырғызу. Күнге, қалпақ астына және көлеңкеге қою. Өсімдіктерде не өзгереді?	Мен сендерге жазда көлеңкеммен сая болатын едім. Кәзіргі кезде менің қалым нашарлап бара жатыр маған адамдар көңіл бөліп қарамайды. Менің бұтақтарым сынып,сусыз құрап бара жатырмын. Мен сендерден сұрайтыным маған көмек беріңдерші. Сәлеммен Ақ қайың ***Табиғат аясына саяхатқа шығу*** ***1-аялдама*** ***Тыныштық сәті:*** Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау. ***2-аялдама . Ой қозғау.*** ***Тәрбиеші:*** Балалар не естідіңдер? Ненің дыбысы деп ойлайсыңдар? Табиғат дегеніміз не? Табиғат –бізді қоршаған орта,ауа,күн мен жер және су, орман мен жануарлар. -Табиғат нешеге бөлінеді? -Тірі табиғатқа не жатады? -Өлі табиғатқа не жатады? ***3-аялдама. Ой дамыту*** -Тірі табиғаттың адамға қандай пайдасы бар? -Өлі табиғаттың адамға қандай пайдасы Бар? ***4-аялдама. Аққайың*** ***-Саламатсызба ақ қайың!*** Біз сіздің жіберген хатыңызды алып сізге көмек берейін деп келдік. ***Ақ қайың:*** Амансыңдар ма бүлдіршіндерім менің	- Осының барлығын бір сөзбен айтқанда не дейміз? ***- Табиғат*** - Табиғат екіге бөлінеді: Өлі табиғат және тірі табиғат болып. - Қане бәріміз қайталайық. ***- Өлі табиғат және тірі табиғат.*** - Өлі табиғатқа: су, ауа, жер күн, бұлт, құм, жаңбыр жатады. - Ал тірі табиғатқа: адамдар, құстар, өсімдіктер, гүлдер, жан - жануарлар, балықтар жатады. ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ*** Аспан түстес сұйық, Әркім ішер құйып. ***(су)*** (Осы сәтте аудио арқылы жаңбырдың тамшысының тырсылы естіледі). - Балалар, тыңдаңдаршы, бір нәрсе тырсылдайтын сияқты. (Балалар таңырқай қарап, тыңдайды.) ***Ғажайып сәт*** - Бізге қонаққа Тамшы келіпті. - Қане, балалар, қонақпен сәлемдесейік. Тамшы: Сәлем, достар! Балалар, мен сендермен достасқым келеді. - Тамшы, кел төрлет, біз бүгін су әлеміне зерттеу жасаймыз. - Өзіңнің кім екеніңді білгің келе ме? - Тамшы: Әрине білгім келеді. - Ендеше сен де мұқият тыңдап отыр. ***Ой дамыту*** - Көп тамшыдан су пайда болады. Су өмір бойы айналымда болады. Ол жаңбыр болып жерге түседі. Арық болып өзенді құрайды. Содан	***Ой дамыту*** -Су туралы түсінік беру. -Сұрақ-жауап. --Су қандай зат? -Оның қандай пайдасы бар? -Судың қасиеттері қандай? - Адамдар суды не үшін пайдаланады? (ішеді, жуынады) - Суды адамдардан басқа тағы нелер пайдаланады (жануарлар, өсімдіктер) -Су ағаға ма? Неліктен? Өйткені ол сұйық.. ***Сергіту сәті.*** Ал балалар тұрайық, Мойнымызды бұрайық. Қолымызды созайық, Су ішінде қалықтап, Қәне, жүзіп алайық, Оңға, солға бір қарап, Денемізді бұрайық ***Экспериментік алаң «Судың қасиеттері»*** ***Мақсаты:*** Судың қасиеттерімен таныстыру (пішіні бар, иісі, дәмі, түсі жоқ). ***Қолданылатын материалдар:*** Әртүрлі пішіндегі бірнеше ыдыстар, су. ***Процессі:*** Әртүрлі пішіндегі мөлдір ыдыстарға су құйып, балаларға су ыдыстың пішінін қабылдай алатынын көрсету. ***Қорытынды:*** Судың пішіні жоқ және ол құйылып тұрған ыдыстың пішінін қабылдай алады. ***Қызығушылықты ояту.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Тәжірибе жасау*** ***1-топ. Сүт пен суға тәжірибе*** Қайсысы көрінетінін,

	жүгіру жай жүруге ауыса отырып, өз орындарына тұруды біледі. ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары доппен.*** *1.Аяқты алшақ қою, доп төменде, допты алға созу, жоғары көтеру, түсіру. бастап-қы қалып.4-5 рет.* *2.Допты екі қолмен алға ұстау. Отырып тұру.* *3.Допты екі қолмен ұстау. Еденге тигенше еңкею..* *4.Допты еденге қою. Допты айнала секіру, адымдап орнында жүру, қайта секіру.* ***Қимыл - қозғалыс жаттығулары.*** ***1.*** *«Бірбағытпен гимнастикалық орындық үстінен түзу жүру»* ***2.****Обруч ішіне допты екі қолмен лақтыру.* ***Құрлымдалған қимылды ойын:*** *«Түрлі – түсті машиналар»* ***Қортынды*** *Сапқа тұру, әр түрлі бағытта жүру, ұзындық бойынша тұру.* *Сұрақ – жауап.* *Балаларды мадақтау.*	***2)*** *Өсімдіктен қалпақты алу. Пияз қандай?* *Неліктен ашық түсті? Оны күнге қойып бақылау, пияз бірнеше күннен кейін жасылға айналады.* ***3)*** *Көлеңкедегі пияз күн тұрған жаққа қарай созылады. Неліктен?* ***Қорытынды:*** *Өсімдіктер өсіп, жасыл түстерін сақтау үшін күн сәулесі қажет, өйткені күн сәулесі өсімдіктерге жасыл түс береді және қоректік заттардың қалыптастырады.* ***№ 3 тәжірибе*** ***«Тамыр не үшін керек?»*** ***Мақсаты****: Өсімдіктің тамыры суды сіңіретінін дәлелдеу; өсімдік тамырларының қызметін нақтылау; өсімдіктің құрылысы мен қызметі арасындағы байланысты орнату.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Қазтамақтың немесе қынагүлдің кесіндісі, кесіндісіне арналған ойығы бар қақпақпен жабылған суы бар ыдыс.* ***Процессі:*** *Тамыры бар қынагүл немесе қазтамақтың кесінділеріне қарау, тамырдың өсімдікке не үшін қажет екенін (тамырлар өсімдіктерді жерге бекітеді), олар суды қабылдайды ма, соны анықтау. Тәжірибе жүргізу: өсімдікті мөлдір ыдысқа орналастыру, судың деңгейіе белгілеу, кесіндісіне арналған ойығы бар қақпақпен тығыз жабу. Бірнеше күннен кейін суға не болғанын анықтау.* ***Қорытынды:*** *Судың мөлшері азайды, себебі, өсімдіктің тамыры суды өзіне тартып алды.*	*бұтақтарымды қатты жел соғып сындырып тамырымды кептіріп кетті. Маған су құйып, бұтақтарыма көмектесіңдерші.* *Дид ойын: «Аққайың су ішеді»* *Шарты: Ағаштарды суару.* *Ақ қайың рахметін айтады.* *Балабақшаға қайту.* ***Қортынды.*** ***«Таңдап алда, атын ата» дидактикалық ойыны*** *Ғажайып дорбаның ішінен өлі және тірі табиғат бейнелерін таңдап алып,алған заттарыңның атын атап,қасиетін айту. Балаларды мадақтау.* ***Дене шынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Сапқа тұру, әр түрлі бағытта жүру, тәрбиешінің белгісі бойынша шашыраңқы жүгіру жай жүруге ауыса отырып, өз орындарына тұруды біледі.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары доппен.*** *1.Аяқты алшақ қою, доп төменде, допты алға созу, жоғары көтеру, түсіру. бастап-қы қалып.4-5 рет.* *2.Допты екі қолмен алға ұстау. Отырып тұру.* *3.Допты екі қолмен ұстау. Еденге тигенше еңкею..* *4.Допты еденге қою. Допты айнала секіру, адымдап орнында жүру,*	*кейін қайтадан күн шуағымен бу болып аспанға көтеріліп, жер бетіне жаңбыр болып оралады.* *- Жер бетінде су көп болса да, барлығы бірдей ішуге жарамды бола бермейді. Су тұщы және тұзды (ащы) болады. Біз ішу үшін тұщы суды пайдаланамыз.* *Су - тіршілік көзі. Оны тамаққа пайдаланамыз, шөлімізді басамыз. Сонымен қатар егін суарамыз, өрт сөндіреміз. Жан - жануарлар, балықтар, құстар да сусыз өмір сүре алмайды.* ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Тәжірибе №1. «Тірі су»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды судың өмірлік қасиеттерімен таныстыру.* *Қолданылатын материалдар: Тез гүлдейтін ағаштардың жаңа кесілген бұтақтары, суы бар ыдыс.* ***«Тірі су» белгісі.*** ***Процессі:*** *Ыдысты алып, оған «Тірі су» белгісін жабыстыру. Балалармен бірге бұтақтарды бақылау. Осыдан кейін, бұтақтарды суға салып, ыдысты көрінетін жерге қою. Уақыт өткеннен кейін, олар тіріледі. Егер бұл теректің бұтақтары болса, олар тамырларын жаяды.* ***Қорытынды:*** *Судың маңызды қасиеттерінің бірі - барлық тіршілік иелеріне өмір сыйлау.* ***Тамшы:*** *Мен өзім туралы кереметтерді көрдім, мен достарыма айтып беремін. Сау болыңдар*	*қайсысы көрінбейті-нін бақылайды.* ***"Су - мөлдір"*** ***2- топ. Суға қант пен тұз қосып тәжірибе.*** *Суға қант пен тұз қосу және судың өзі дәмін татады.* ***"Суда дәм жоқ"*** ***3-топ Бояулармен.*** *Стакандағы суға әртүрлі субояу қосып, одан түс пайда болғанын бақылау.* ***"Су - түссіз"*** ***4- топ. Су және ванилин*** ***Яғни:"Судың иісі жоқ"*** ***Қортынды*** ***Сұрақ-жауап*** ***Су қандай? Балалардың жауабы.*** ***Ө Тұрманжанов «Табиғатты аялайық»*** *Сүйейік табиғатты, аялайық!* *Біз де онан жақсылықты аямайық!* *Анадай табиғаттың аясында Жадырап жас балаша дем алайық!* ***Дид ойын: «Жалғасын тап»*** *Жансыз табиғат - ....* *Жанды табиғат - ....* *Жанды табиғат жансыз табиғатсыз .... (тіршілік ете алмайды)* ***Музыка*** ***Тақырыбы: Қайырлы таң*** *Балалар музыка әуенімен залда қарсы алады.* *Әрбір атқан таңымыз арайлы, бәріміздің жүзіміз жарқын, көңілді, құстарымыз сайрап, гүлдеріміз жайнап тұрса, көктем күні қандай керемет!* ***Ән үйрену: «Қайырлы таң» (Е. Өміров, А. Тойшанұлы)***. *Ән сабырлы, шырқай*

			қайта секіру. ***Қимыл - қозғалыс жаттығулары.*** ***1.*** *«Бірбағытпен гимнастикалық орындық үстінен түзу жүру»* ***2.****Обруч ішіне допты екі қолмен лақтыру.* ***Құрлымдалған қимылды ойын:*** *«Түрлі – түсті машиналар»* ***Қортынды*** *Сапқа тұру, әр түрлі бағытта жүру, ұзындық бойынша тұру.* *Сұрақ – жауап.* *Балаларды мадақтау.*		*салынады. Музыка жетекшісі әнді орындап, балалардан ән туралы сұрайды. «Шапақ», «рауан» деген сөздерге тоқталып, түсіндіру. Әнді бөліп-бөліп үйретіп, соңынан қосып айтқызу.* ***Музыкалық аспапта ойнау:*** *«Тұяқтас» аспабымен таныстыру. Ұрмалы аспаптың ойналу техникасын көрсету.* *«Сәулем - ай» әуеніне ырғақпен ұрып көрсету. Бірнеше балаларды шығарып, асатаяқ, тұяқтас, сылдырмақтармен әуенге ілесіп ойнау. Балалардың қалауы бойынша үйренген билерді қайталау.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №20*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №21*** *Темір жол бекетін бақылау.*	***Картотека №22*** *Ауа-райының өзгешелігін, ерекшелігін бақылау.*	***Картотека №23*** *Аулада жүрген күшікті бақылау.*	***Картотека №24*** *Телімдегі жәндіктерді (көбелек, қоңызіздеп тауып, бақыла)*
	Жаз серуен картотекасынан ***Эстафеталық ойындар*** ***«Кім жылдам»*** *доппен кедергілер арасынан жүріп өту* ***«Кім шапшаң»*** *картоп отырғызу (кішкентай күрек, тырманы белгілі жерден алып, біржерден екінші жерге картоп отырғызу)*				
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.* ***Картотека қосымша тігілген***	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.* ***Картотека қосымша тігілген***	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық* ***Картотека қосымша тігілген***	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық* ***Картотека қосымша тігілген***	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық* ***Картотека қосымша тігілген***
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үс телүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Сиқырлы түстер»*** *дидактикалық ойыны* ***Мақсаты:*** *ойын барысында балалардың назарын және түрлі түстер мен реңктерге қызығушылығын, табиғат сұлулығын қабылдағанда қуаныш сезімін дамыту.* ***Материал:*** *түрлі түсті карточкалар.* ***Ойын барысы:*** *балаларға түрлі-түсті квадраттармен карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл төртбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.*	***«Керемет орман»*** ***Ойынның мақсаты:*** *балаларды өз қиялында олардың схемалық бейнелеуіне сүйене отырып, жағдай жасауға үйрету.* ***Материал:*** *бірдей қағаз парақтары, оған бірнеше ағаштар салынған және аяқталмаған, пішінделмеген кескіндер әр жерде орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы.* ***Ойын барысы:*** *ересек адам балаларға парақ таратып, ғажайыптарға толы орман салуды ұсынады, содан кейін ол туралы әңгімелеп береді.*	***«Көкөністер мен жемістер»*** ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністерді сипаттап айтуға үйрету. Олардың пайдасы туралы түсіндіру.* ***Құрал-жабдықтары:*** *Жемістер мен көкөністердің суреттері* ***Ойынның барысы:*** *Көкөністер мен жемістер суреттерін салатын қалташалар тақтаға ілінеді. Үстер үстінде суреттер аралас жатыр. Шақырылған бала өзіне ұнаған жеміс немесе көкөністі танып алады да қалтаға салады. Қайда өсетіні, түсі, пішіні, дәмі туралы сипаттап айтады.*	***«Суретші»*** ***Мақсаты:*** *Есте сақтау қабілетін дамыту* *Құрал-жабдықтары: Ақ парақ, қарындаш* ***Жүргізілу барысы:****Тәрбиеші балаларға кез-келген геометриялық бейнені салуды ұсынады. (төрбұрыш, үшбұрыш, шаршы)* *Салуға арналған бейненің санын бала өзі таңдайды. Тапсырманы орындап біткенннен кейін тәрбиеші балалардың суреттерін жинап алып, суретте не слалынғанын, қанша екенін естеріне түсіруді сұрайды.*	***«Құыршақты киіндір»*** ***Мақсаты:*** *Қуыршақтың жетіспейтін киім-кешегін қиып жасауды, ретімен киіндіруді үйрету.Ұқыптылыққа, әсемпаздыққа тәрбиелеу* ***Құрал-жабдықтары:*** *Конверт ішінде қатырма қағаздан қиылған қуыршақ бейнесі, ұл және қыз баланың киімдерінің 2-3 түрі.* ***Жүргізілу барысы:*** *Тәрбиеші әр балаға конверт үлестіріп береді. Балалар конвертті ашып қуыршаққа арналған киімдерді атын атап, ретімен киіндіреді.*
Баламен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.*	***Дид ойын: «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*	***Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.*	***Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.*	***Дид ойын «Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*				
Серуен	***Картотека №20*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №21*** *Темір жол бекетін бақылау.*	***Картотека №22*** *Ауа-райының өзгешелігін, ерекшелігін бақылау.*	***Картотека №23*** *Аулада жүрген күшікті бақылау.*	***Картотека №24*** *Телімдегі жәндіктерді (көбелек, қоңызіздеп тауып, бақылау)*
	Эстафеталық ойындар ***1.Мергендер.*** *Баскетбол торына доп лақтыру (баскетбол добын кедергілер арасынан бір қолмен алып жүріп, себетке салу).* ***2.«Жалауды тез жеткізу»*** ***Шарты:*** *Кеглиді айналып жүріп, жалаушаны 2 - балаға жеткізу*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Кітап бұрышын жинау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?». «Кімді көрдің». Бала жайында ата – анамен әңгіме. Сау болыныз.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Суретпен жұмыс. Өз ойларынша әңгімелеу. Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 2- апта

Білім беру ұйымы "Жүрсінай" бөбекжай-бақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: "Қызғалдақ", «Атамекен» Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 05.08 – 09.08.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау кезінде ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау. Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	*Балалармен өсімдіктер туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Тышқан мен қонжық»Мақсаты:****Терең ырғақты дем алып шығаруға жаттықтыру,қимылдың дұрыстығын дамыту,омыртқа бұлшық етін дамыту.*	*Балалармен құстар туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Жел»*** ***Мақсаты:*** *қимылдардың үйлесімділігі, оң, сол, жоғары, төмен түсініктерін қалыптастыру.Терең ырғақты дем алуын дамыту.*	*Балалармен табиғат әлемі туралы әңгңме жүргізу.* ***Қимылды ойын: «Поезд»*** ***Ойынның мақсаты:*** *тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру*	*Балалармен денсаулық туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан»*** ***Мақсаты:*** *балалардыептілікке, шапшаңдыққа баулу.*	*Балаларға дәрумендердің пайдасы туралы әңгімелеу.* ***Қимылды ойын: «Қолшатыр»*** ***Мақсаты:****балалардыептілікке, жылдамдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.*
Таңертеңгі гимнастика	***Тамыз айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту. Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу*				
Таңғы ас	***Тәтті тамақ жейміз.*** ***Рақмет аспаз дейміз.*** *Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***ҰІӘ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Дид ойын: «Балық аулау»*** ***Шарты:*** *Ойынға әр балықшыға 10 балық, 2 шелек, арқанның ұшында ілгегі бар 2 қармақ қажет. Әр командадан бір қатысушы шақырылады. Балықты аулау,шелекке салу. Кім көп ұстаса, сол жеңеді.* ***Ой дамыту.*** *Енді маған келіп, үстелде не*	***Ертегілер еліне саяхат*** ***Алтын балық ертегісін түсіндіру.*** ***Тосын сәт.*** ***Хат келу, оқу.*** *Құрметті балалар мен алтын балықпын маған тез арада көмек керек. Байқаусызда теңізге құлап, үйіне аквариумына дейін өздігінен жүзе алмайтын алтын балық бізден көмек сұрайды. Біз*	***Ой қозғау.*** *- Балалар, саяхатқа шығып әлемді шарлаған ұнай ма?* ***Саяхатты хабарлау.*** *- Олай болса бәріміз кемеге отырып теңізге саяхатқа шығуға дайындалайық. Мен кеме капитаны боламын, ал сендер зерттеуші боласыңдар. Қане, өз орындарыңа жайғасыңдар.Ал балалар көңілімізді көтеріп ән*	***Қызығушылықты ояту*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ шешу*** *1. Жер бетінде бір шықпас, Су түбінде тұншықпас Сөйлемейді, үндемейді. Пісірсе оны кім жемейді. (Балық)* *2. Аузы бар, тілі жоқ, Терісі бар, жүні жоқ. Қанаты бар ұшпайды, Су астында*	***Таңғажайып сәт*** ***Беседкадан сандықша тауып алу.*** *- Бұл неғылған сандықша екен , ішінде не бар ,ашып көрейік. Қараңдар, балалар, сандықта кітап бар екен. Кітаптың іші толы жұмбақтар жауабын тауып көреміз бе?* ***Миға шабуыл*** ***Жұмбақты шешу:***

	бар екенін қараңдар. Үстел үстінде балықтардың суреттері бар. Біз оларды мекендеу орындарына қарай бөлейік.Ол үшін кім қай балықты таңдағысы келетініне байланысты үш топқа бөлінеді. Қандай балық суреттерін таңдадыңыз? Оларды атау. ***1 топ.*** *Теңізде өмір сүретін балықты таңдаған Олар не теңізші.* ***2 топ*** *Тұщы суда өмір сүретін балықты таңдады. Олар не тұщы су.* ***3-топ*** *Аквариумда өмір сүретін балықтарды таңдады. Олар аквариумдар. Балалар, мен сендерге дайындаған мына балықтарды өз мекеніне жапсыру керек. Бақылау.* ***Дид ойын: «Жақсы – жаман» ойыны (ТРИЗ)*** ***Шарты:*** *Жақсылап ойланып, балықтың несі жақсы, несі жаман екенін айту керек. -Балықты жеген дұрыс. -Аквариум балықтарын тамашалау жақсы. -Балық аулау балықшыларға рахат әкеледі. - Балық майы өте пайдалы. -Аквариумдағы суды жиі ауыстыруға тура келеді. - Балықтың иісі жағымды емес. - Балықтың сүйектері көп, тамақ ішкенде сүйекті жұтуға болмайды. -Балық қымбат. Ой қозғау.*	*оған көмектесуге тырысуымыз керек.* ***Ой қозғау.*** *Балалар,біз су патшалығына саяхатқа барамыз ба? Сендер ертегіні тыңдадыңдар, онда алтын балық тілекті орындайды, бірақ біздің саяхатымызда біз керісінше басқа алтын балыққа көмектесеміз. - Біздің балықтардың үйіне жүзіп келуіне көмектесетін бірнеше тапсырмаларды орындауымыз керек.* ***1- тапсырма: Дид ойын: «Не қайда тұрады?»*** *Шарты: : Балық бейнеленген суреттерге қарап, теңіз, өзен, аквариум, балалар суреттерді дұрыс орналастырып, өз мекеніне* ***жапсыру керек.*** *Тәрбиеші: Жарайсыңдар балалар, тапсырманы орындадық, осы уақытта сіздердің көмектеріңізбен алтын балық аквариумға дұрыс жол тауып, өз үйіне қарай жүзіп келеді. -Бірақ балыққа өз үйіне кіргенше көмектесу үшін мына тапсырманы орындауымыз керек. Қазір біз ойын ойнаймыз,* ***Дид ойын: «Балық туралы не білеміз» деп аталады.*** *-Балықтар қайда мекендейді? (аквариумда, тоғанда, өзенде, көлде, теңізде) Балықтың денесі немен жабылған? (қабыршақпен) Балықтар суда қалай қозғалады? (қанаттар мен құйрықты пайдалану арқылы) Балықтар немен тыныс*	*салып барайық. Алыс – алыс елдерге, Орман, тоғай көлдерге Саяхаттап барамыз Теңіз түбін көруге - Балалар қараңдаршы! Белгісіз аралға келіппіз, жан-жағымызға қарайықшы, аралды толқыған су қоршап жатыр, енді осы аралға түсіп көрейік.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Бәріміз көзімізді жұмып, теңіздің түбіне түсіп, көз алдымызға теңіз түбін елестетіп көрейік. - Балалар, қараңдаршы, мынау кай теңіз жануары? - Ия, дельфиндер (суреттер) кейде тұмсығымен соғып, акуланы да өлтіріп қоятын кездері болады. Аккуланың өзі де дельфиннен қорқатын сәттері жиі кездеседі. - Делфин туралы не білесіңдер? - Дельфин эмоцияға толы көңілді, әзілкеш, топтасып өмір сүретін тіршілік иесі және өте ақылды, адамдардың досы. - Аккуланың түрлері өте көп. Барлық теңіздер мен мұхиттарда кең тараған, оның көру қабілеті жақсы жетілмеген,ал иіс сезу қабілеті өте жақсы. - Мынау теңізді мекендейтін қай жәндік? - Балалар сегізаяқ су астында баяу қозғалады. - Су астында тағы да көптеген жәндіктер кездеседі - теңіз тасбақасы, теңіз аты, медуза, теңіз шаяны. Олар туралы келесі жолы танысамыз. - Ал, балалар, сендер шаршаған шығарсыңдар, бойларымызды*	*қыстайды.(Балық)* ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс*** *-Балықтар тек суда ғана тіршілік етеді, сондықтан олардың дене пішіні мекен ететін орны мен тіршілік жағдайларына байланысты алуан түрлі болып келеді.* ***Балықтың пайдасы?*** *-Балықтың мойынан қажетті бірнеше түрлі дәрумендер алынады. -Қабыршағынан інжу жасалады. -Мойынан ыстыққа төзімді бояулар дайындалады. -Акула терісінен егеу дайындалады. -Акула бауырынан дәрі жасалады. -Балықты қолдану арқылы бауыр ауруларының алдын алуға болады.* ***Аквариумдағы балық күтімі.*** *Аквариумды күн сайын ұқыпты түрде күту керек, Алдымен аквариумға су құямыз, сосын түбіне құм себеміз. Енді аквар-иум өсімдіктерін отырғызу. Саусаңымызбен үңгір қазып алып, оған өсімдіктің тамырын бекітеміз. Балықтарға ыңғай-лы мекен қалыптастыру үшін, аквариумға балықтарды жібе-реміз. Күн сайын аквариумға назар салып қараған дұрыс. Балықтар теңселмей бірқалып-ты жүзеді, денесінде ешбір дақ болмайды. Тамақты таңертең және кешке берген дұрыс.* ***Сергіту сәті:*** *Әуенмен «*	*1. Суда өседі, өнеді, Сыртқа шықса өледі.* ***(балық)*** *2.Өзі алып кемедей, Дауылдан ықпайды. Су малып телегей, Мұхиттан шықпайды.* ***(кит)*** *3. Асты тас, үсті тас, Ортасында жанды бас.****(тасбақа)*** *4. Адамдардың досы, Сүйкімді де өзі. Балыққа өзі жатпайды, Бірақ сумен ойнайды****. (дельфин)*** ***Проблемалық сұрақ.*** *Балықтар қайда өмір сүреді? Егер балықты ұстап алып құмға тастасақ не болады?* ***Неге? Жауаптар.*** *- Балалар, ластанған суда тіршілік болады ма? - Неге? - Сен қалай ойлайсыңдар? – Егер балықтар сөйлей алса, бізге не айтады екен? - Суды ластамаңдаршы. - Суға қоқыс тастамаңдаршы - Машиналарды келіп судың жағасына жумаңдаршы. - Ау-қармақ дегенді бейберекет сала бермеңдерші. - Бізге жиі қамқор болыңдаршы - Табиғатты үнемі аялап күтіңіздерші –деп бізге өтініш жасар еді. Сондықтан біз табиғатты қорғау керекпіз. Жарайсыңдар балалар!* ***Қортынды*** *Балаларды мадақтау.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Ғажайып құстар дауысы»***

	Тәрбиеші: Балалар, бүгін біз балықтар туралы көп әңгімелестік, олардың қалай және немен тыныс алатынын білдік. Ал енді сізге ең ұнайтын балықтың сәнін салайық. ***Дид ойын: «Балықты әсемде»*** ***Шарты:*** *Дененің пішініне, құйрығына, қанаттарына назар аудару. Олар бір-бірінен мүлде ерекшеленеді және біз мұны өз жұмысыңызда көрсетуіміз керекпіз.* ***Қортынды:*** *Достарыңа балық туралы қандай жаңа және қызықты нәрселер айта аласыңдар? Балаларды мадақтау.* ***Денешынықтыру /жалаушамен, әуенмен/*** ***Кіріспе бөлімі: Бекіту*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. шеңберге тұрарда себеттен екі жалауша алу. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім****:* ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Желбірейді жалау»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.4 р* ***Б.қ.: «Әткеншек»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /5 рет/* ***Б.қ.: «Кім жылдам»*** ***3.*** *Аяқтарын алшық қою,*	*алады? (желбезекпен) Теңізде тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (теңіз балықтары) Тұщы суда тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (тұщы су) Аквариумда тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (аквариум) Балықтың жануарлардан қандай айырмашылығы бар? (жерде қозғала алмайды, табандары жоқ) - Адамдар балықты қалай ұстайды? (торлармен, қармақпен) Балық аулайтын адамды қалай атайды? (балықшы) Тәрбиеші: сендер балық туралы көп білесіңдер, жақсы жұмыс жасадыңдар, алтын балық үйіне жақынырақ жүзіп кетті.* ***Сергіту сәті. Музыкамен*** *балалар, сендерге тағы бір тапсырма бар.* ***Дид ойын: «Суретті жина»*** ***Шарты:*** *бөлінген суреттерді құрастыру керек. - Жарайсыңдар, барлығы орындады, алтын балық біздің көмегіміз үшін өте риза, бірақ біз саяхатымыздағы соңғы тапсырманы орындауымыз керек. Біз сендермен шағын тәжірибе жасаймыз.* ***Дид ойын: «Алтын балық»*** ***Шарты:*** *Бояулардың көмегімен ақ балықты «алтынға» айналдыру.* ***Практикалық жұмыс.*** *Балалар сызбалары бар парақтарды түсті суға түсіреді, педагог балалардың*	*сергітіп, жаттығу жасап алайық.* ***Сергіту сәті:*** *Балық жүзді таза суда, Бір керіліп, бір жиырылып. Жүзіп, жүзіп шаршағанда, Тығылады тасты құмға. Саяхаттан оралу.* ***Қортынды*** *- Саяхатымыз ұнады ма? -Балықтар қайда мекендейді? -Балықтар неше топқа бөлінеді? -Балықтардың қандай пайдасы бар? Балаларды мадақтау.* ***Денешынықтыру /жалаушамен, әуенмен/*** ***Кіріспе бөлімі: Бекіту*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. шеңберге тұрарда себеттен екі жалауша алу. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім****:* ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Желбірейді жалау»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.4 р* ***Б.қ.: «Әткеншек»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа- алдыға қарай сермеу. /5 рет/* ***Б.қ.: «Кім жылдам»*** ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, отыру жалаушаны алға созу,тұру жоғары көтеру.* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және*	*Балықтар» биін билейді.* ***Күтім түрлері*** ***Кезеңдік күтім:*** *Аквариумдағы өсімдіктерді күтіп, суды ауыстырып отыру кезеңдік күтімге жатады.* ***Мерзімдік күтім:*** *Көктем мен күзде жасалуы. Көктемде жарық бергіш құрал мен жылытқыш құралдың күшін төмендетіп, құралдарды жуып тазалап, ескі өсімдіктерді жоямыз. Ал күзде аквариумды қысқы тәртіпке ауыстырамыз.* ***Балықтардың көбеюі:*** *Балықтар уылдырық арқылы көбейеді. Уылдырықты көп шашатын балықтар –сазан, шортан, көксерке.* ***Балықтарды тағам ретінде пайдалану жолдары:*** *балықтың пайдасы өте көп. Одан көптеген тамақ түрлерін жасауға болады. Қуырып жеуге , балық сорпасын пісіруге, салаттар жасауға болады. Кейбір балықтарды консерві түрінде де шығарады* ***Қортынды*** *Сұрақ-жауап Балалрды мадақтау.*	***Музыка тыңдау:*** *Балаларды музыка тыңдауға шақырады. Табиғат бояуларын сезінетіндей құстардың дауысын, сайрауын тыңдатады. Ересек құстардың дыбысы жуан болатынын, ал балапанның дыбысы жіңішке болатыные түсіндіреді. Құс пен оның балапанының суреті бейнеленген карточкаларды таратып береді. Құстар әуенін келтіріп, кезек - кезек ауыстырып ойнайды, балалардың карточканы дұрыс көрсетуін сұрайды.* ***Ән үйрену: «Торғай ағаш қорғайды» Қ.Қайым «Бөдене әні»(Р.Байқоңыров, А.Асылбеков).*** *Орындалып, ойын ұйымдастырылады.* ***«Босторғай»(Е.Құсайынов, А.Асылбеков).*** *«Көкек» (Б.Аманжолов). -әр құстың әнінен бір шумұғын орындатып үйретеді. Әндердің бар мәтінімен танысып болған соң, топ балаларын үшке бөліп, берілген үлгіге қарап әнді айтуға үйретеді. Жетекші қыздарға «шөжелерім» биін қайталатады. Ұлдардың қолдарына қамшы беріп, «тұлпарым» биін үйретеді.* ***Дидактикалық ойын: «қандай дауыс?»*** *ойын арқылы балалардың музыкалық қабілетін дидиктикалық ойынмен жалғастырып уыретеді, есте сақтау қабілетін, есту*

	отыру жалаушаны алға созу,тұру жоғары көтеру. ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу* ***Б.қ.: «Көңілді жалауша»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар жоғары көтеріп,секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***Қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *-Доға астынан еңбектеп өту* ***Қимылды ойын****: « Құстар жем жейді»* ***Қорытынды:*** *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маршпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** ***Балаларды мадақтау.***	*мұқият жұмыс істеуі үшін бақылайды.* *Қажет болған жағдайда жеке көмек көрсету.* ***Тәрбиеші:*** *бүгін біз жақсы жұмыс жасап, алтын балыққа көмектестік. Көмегіміз үшін рақмет айтты.* *Алтын балық қарны ашқан секілді, оған жем жасап беріп қуантайық.* ***Дид ойын: «Балықты жемдейміз»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан әр түрлі түсті жем жасау.* ***Қортынды*** *-Бізге неден хат келді? Сұрақ-жауап.* *балаларды мадақтау*	*жалаушаны жанға созу* ***Б.қ.: «Көңілді жалауша»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар жоғары көтеріп,секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***Қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *-Доға астынан еңбектеп өту* ***Қимылды ойын****: « Құстар жем жейді»* ***Қорытынды:*** *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маршпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** ***Балаларды мадақтау.***		*қабылетін дамытады. Текшеде мысық пен мысықайдың суреті болады, мысық пен мысықайды тыңдап, жіңішке-жуан дыбыстарын тауып, ажырата білулері керек.*
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №12***	***Картотека №13***	***Картотека №15***	***Картотека №19***	***Картотека №20***
ЭСТАФЕТАЛЫҚ ОЙЫНДАР ***1.Самокат тебу.*** ***Шарты:*** *Самокатпен жүріп кедергілердің арасынан өтіп жарысу.* ***2.Арқан тарту.*** ***Шарты:*** *Белгі бойынша әрбір топ арқанды өз жағына арай тартады. 3 рет тартысқаннан кейін 2 рет өз жағына*					

арқанды тартып шығарған топ жеңімпаз болып танылады.					
Серуеннен оралу	*Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру (тәрбиешінің ұйымдастыруы бойынша) Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ***. *.Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***Жаттығу кешені № 16*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені № 17*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені № 18*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені № 19*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №20*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ойындар, дербес әрекет.Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	***Музыкалық ойын жаттығулар*** ***Сиқырлы текше*** ***Мақсаты:****Текшедегі аңдардың дауысын келтіріп, тембырын өзгерту мүмкіндігінше жоғару көтеру.* ***Ойын шарты:****Көңілді қиын емес әуен ойналады. Педагог және балалар шеңберге тұрады. Текшені бір біріне қолдарына беріп, тақпақ айтады.* – *Алма кепті домалап,* – *Көше бойын аралап.* – *Кім алманы табады,* – *Сол ойыннан шығады.* *Қай баланың қолында текше қалып қойса, сол бала текшені ортаға лақтырады. Педагог текшеде қандай сурет екенін балалардан сұрайды. Балалар жауап береді. Егер текшеде мысықтың суреті болса, педагог ол балаға мысықтың қалай амандасатын көрсетуін сұрайды.*	***Музыкалық ойын жаттығулар*** ***Күннің көзі және бұлт*** ***Мақсаты:****Әуеннің мазмұнын ажырата білу.* ***Ойын шарты :****Балалар пьесаны тыңдайды. Пьесаның мазмұны көңілді болса - күннің көзін шығарады, көңілсіз болса - бұлтты, ал жәйғана орташа болса - күннің көзімен бұлт арласқан карточканы шығарады. Балалар жауаптың дұрыстығын өздері бағалайды.*	***Музыкалық ойын жаттығулар*** ***Ырғақтық лото*** *Нотаның ұзындығын ажырату.* ***Ойын шарты:****Көрнекті құралға орнатылған ноталар бойынша, қай кезде қысқа, қай кезде ұзын нота келетінін ажыратып, сол әуенді шапалақпен орындап беру.*	***Музыкалық ойын жаттығулар*** ***Қатты және ақырын әуен*** ***Ойын шарты:****Пьеса ойналады. Балалар оның көңілді, ойнақы мінезін анықтайды. Осы пьесада музыка қалай өзгергенін айтады. (қатайды ма?, ақырындады ма?) Пьеса қайта ойнағанда осы көрнекті құрал арңылы музыканың мінезінің өзгерісін, яғни музыка баяу болса ашық түсті төртбұрыштыны, біраз қаттырақ болса, - қоюлау боялған төртбұрыштыны қояды. Балалар тапсырманың дұрыс орындалуын бағалап, қателік болса түзетеді.*	***Ырғақ сезімдерін дамытуға арналған ойындар*** ***Біздің саяхат*** ***Ойын шарты:****Балалар шеңберде отырады, ән – күй жетекшісі балаларға саяхатқа баратындарын айтады.Бізге музыкалық балға көмектеседіКөз алдарыңа елестетіп, қимыл қозғалыстарды орындаймыз* ***1. Баспалдақтан баяу, асықпай түсеміз;*** ***2. Далаға шықтық күннің көзіне қуанып жүгірдік;*** ***3. Айгерім допты алып жерге соға бастады;*** ***4. Балалар тез секірді;*** *Бірақ күн күркіреп жаңбыр жауа бастады, алдымен ақырын, сосын қатты жауды.Балалар қорқып тез-тез балабақшаға оралды.(осы қимылдардың* *барлығын ән-күй жетекшісі музыкалық балғамен ойнайды.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*				
Серуен	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №13*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың*

				бақылау.	*еңбектерін бақылау.*
Таңертеңгі серуен бақылауын бекіту. ***ЭСТАФЕТАЛЫҚ ОЙЫНДАР*** ***1. «Кім жылдам?» Шарты:****Түрлі - түсті доптардың ішінен екі команда көк және сары түс доптарды теріп алып келу.* ***2. «Межеге жету» Шарты:*** *Жалаушаны алып, межені айнала жүгіріп келу*					
Балалардың үйге қайтуы	*Ата –аналармен балалардың тазалығы жөнінде әңгімелесу*	*Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы.*	*Ата –аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 3- апта

Білім беру ұйымы "Жүрсінай" бөбекжай-бақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: "Қызғалдақ", «Атамекен» Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 12.08 – 16.08.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналар-мен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату. Ата-аналармен амандасу. Баланың денсаулығы, көңіл- күйі туралы білу.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.* ***Аягымызбен жер тебеміз*** *Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады.*	***«Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру* ***«Күн мен түн»*** ***Шарты: Тәрбиеші балалармен айтады:*** *Күн шықты, күн шықты, Жап –жарық айналаң. Балалар ойнайды, Көңілді, жайнаған.*	***«Әдемі гүл»*** *Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.* ***«Ұйқышыл түлкі»*** ***Шарты:*** *Түлкіні сайлайды. Ол бұрышта тығылып ұйықтап жатады. Оған қарама-қарсы жақта қояндардың үйі. Қояндар әр жаққа жүгіріп жүреді.*	***«Гүлдерді күтеміз»*** *Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.* ***«Ұшақтар»*** ***Шарты****:Балаларды ойын алаңында еркін тұрғызып, тәрбиеші өзі ұшақ болып көрсетеді. «Ұшақтар ұшады!» деген кезде барлық балалар ұшақ болып ұшады.*	***«Нан қалай жасалады»*** *Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.* ***«Аңшы мен қояндар»*** ***Шарты:*** *Тәрбиеші бір баланы аңшы қылып сайлайды, қалған балалар қояндар.*
Таңертеңгі гимнастика	***Тамыз айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту. Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу*				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***ҰІӘ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** *Енді біз әртүрлі көлікпен саяхатқа шығамыз* ***.*** *Мен барлығыңа қиынды суреттерді таратамын, ал сендер оларды жинап, кім қандай көлікпен саяхаттайтынын айтады.* ***Дид ойын: «Суреттерді жинаймыз»*** ***Шарты:*** *Көліктің суреттері беріледі Балалар суретті жинап,*	***Тосын сәт.*** *Бізге бейтаныс адам хат жазыпты. Достарым жаңа үй салуға кірісіп, барлық қажетті материалдарды жеткізуімді өтінді. Велосипедпен материалдарды әкелу мүмкін болмады! Бірақ әуеде ұшатын, өзендерде қалқып жүретін көліктер бар деп естідім . Маған бұл туралы*	***Дид ойын: «Ненің даусы?»*** *(бейне таспадан машиналардың гүрілдеген дауыстары естіледі) -Балалар бұл ненің дауысы? Дұрыс айтасыңдар бұл машинаның дауысы бұл машинамен келген кім екен бәріміз есік жаққа қарайықшы.* ***Тосын сәт.***	***Қызығушылықты ояту.*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Бүгін бізге қонаққа Ұзын құлақ қоян келді. Қоянмен сәлемдесейік. Сәлеметсің бе қоян!* ***Қоян:*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен сендерге орманнан секіріп келе жатып, бір тесіктің астынан қорап тауып алдым, оның қасында*	***Қызығушылықты ояту Өлең оқу.*** *«Жолың болсын!» - дейді -Атам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді апам. Апам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді олар Үлкенге де кішіге. «Жолың болсын!» - дейді*

	атын айтады және осы көлік түрі туралы әңгімелейді . ***Психологиялық сәт.*** *Балалар, қазір көзімізді жұмып елестетейік, біз әртүрлі көліктерді айдап келе жатырмыз , көліктеріміз өзімізге ұнай ма?* ***Тосын сәт.*** *Қараңдаршы бізге суретші хабарлама жіберді. Ол суреттер салған . Балалар, қараңдаршы мына суреттер дұрыс салынған ба?* *Балалар: Жоқ.* *Ол нені салғысы келді?* *Балалар: көліктерді.* *Ол не ұмытты?* ***Балалар:*** *дөңгелектерін.* *Дұрыс. Балалар сызбаларды аяқтауға көмектесеміз бе?* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Аяқталмаған суреттер»*** *Дөңгелегі жоқ көлік, қанаты жоқ ұшақ, винтсіз тікұшақ. Балалар жетіспейтін элементтерді толықтырады. Балаларды бақылау.* ***Сергіту сәті.*** *Біз ауада ұшамыз, (қолдар екі жаққа, дене алға еңкейтілген)* *Кемеде тұрмыз, (дене алға еңкейтілген, қол маңдайда, алысқа қараймыз)* *Көлікпен біз жылдам, жылдам жүреміз, (қолдар рульді ұстайды, рульді бұрыңыз)* *Пойыз бар жылдамдықпен жүгіреді (қолды шынтақтан бүгіп, пойыз қозғалысы)* ***Дид ойын : «Кім нені басқарады»*** ***Шарты:*** *ойын доп арқылы жүзеге асырылады* *Мақсаты : Грамматикалық құрылымды жетілдіру,*	*айтыңыздаршы, оны анықтауға көмектесіңіздерші. Қандай көлік жүреді және ол неге арналған.* ***Жауап күтемін.*** ***Бейтаныс достарың.*** ***Тәрбиеші:*** *Балалар, сендер осы адамға көмектесуге дайынсыңдар ма және оған көліктер туралы білетіндеріңді айтасыңдар ма ?* ***Балалар:*** *Иә, дайынбыз!* ***Ой дамыту.*** ***Беседкада жапсырылған көлік суреттерімен жұмыс.*** ***«Көлік»*** *сөзінің өзі қозғалысты білдіреді. Сондықтан көлік әдетте кеңістікте қозғалатын нәрсе деп аталады және бір мезгілде жүктер мен адамдарды тасымалдады. Мен біздің топта кімнің тапқыр, ұшқыр екенін білгім келеді.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақтар тыңдау:*** *1.Тізбектелген көп үйлер, Көшіп жүрген көк үйлер.* ***Поезд.*** ***№1 карточкамен жұмыс.*** ***Поезд құрастыру.*** ***2.*** *Құс сияқты құс емес, Жүрсе де тым биікте. Қақпайды бір қанатын Жүрсе де тым биікте* ***Ұшақ*** ***№2 карточкамен жұмыс.*** ***Ұшақ бөліктерін біріктіріп жапсыру.*** *3. Қос күрекпен еседі, Су көлігі деседі.* ***Қайық*** ***№3 карточкамен жұмыс.*** ***Қайық ескегін мүсіндеу.*** *4. Жүргізуші жүргізеді, Төрт аяқты батырды.* ***Машина*** ***№4 карточкамен жұмыс.*** ***Машина туралы тақпақ***	*- Балалар, бізге қонаққа қонжық келіп тұр.Ол бізден көмек сұрап келіпті.* *-Кәне қонжықпен амандасайық.* *Қонжық:Балалар маған машинаның түрлері және олардың пайдасы туралы айтып беріңдерші?* ***Ой дамыту.*** *Қазір көліктердің түрлері өте көп оларды бірнеше топқа бөлуге болады мысалы:суда жүзетін, жерде жүретін,әуеде ұшатын және жер асты көліктері.* ***Жерде жүретін көліктерге:*** *Жеңіл көлік,велосипед, пойыз, автобус, троллейбус, жүк көлігі.* ***Әуеде ұшатын көлік түрлеріне:*** *Ұшақ,тік ұшақ,зымыран.* ***Суда жүзетін көлік түрлеріне:*** *Кеме,қайық жатады.* ***Сергіту сәті.*** ***Мәшине жүргізу.*** *Қолыңды қойда рөлге, Моторға қосыл гүілде. Дөңгелекке жел толтыр, Машинаға тез отыр. Басқышты басамыз, Жүреміз енді зулаймыз* ***Шығармашылық бұрыш.*** *Топқа бөлу. Қызыл, сары, жасыл текшелермен* ***Дид ойын:*** ***«Сиқырлы текше»*** ***Шарты:****Әр топтан бір бастаушы педагогтан текше алады, әр текшеде әр түрлі көлік түрлері бар, сол көлік түрлерін топ болып құрастыру, бояу, бөлігін жапсыру.* ***Жұмыс жасаудың әдіс –***	*хат тұр екен. Бірақ қорап ашылмайды. Мен әлі кішкентай болғандықтан хатты оқи алмаймын.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, қоянға көмектесеміз бе, хатта не жазылғанын оқып, қорапты ашып көрейік.* ***Хатты оқу.*** *«Сәлем менің қымбатты достарым!»* *Сендердің алдарында қорап жатыр,қарапайым емес, сиқырлы. Оны ашу үшін сиқырлы сөзді табу керек. Менің жұмбағымды шешу арқылы, сиқырлы сөз таба аласындар.* *Балалар, біз жұмбақты шешуіміз керек, сол кезде сиқырлы сандық ашылады, мұқият тыңдаңдар.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Төрт аяғы дөңгелек Қозғалады орнынан, Жүреді ол дөңгелеп, Жүйіткиді желменен, Дауысы бар гүрілдек.* ***Жауабы: Машина.*** *Тамаша қараңдаршы, сиқырлы сандық ашылды. Ал қорапта бірдеңе бар.* *Қоян: Ішінде не бар, көрейінші. Ішінде суреттің бөліктері жатыр. Қап, енді не істеуге болады?* *Қоян, көңілінді түсірме. Біз балалармен саған көмектесеміз. Біз барлық суреттерді жинап, не шыққанын көрсетеміз.* ***Дидактикалық ойын*** ***«Суреттерді жина»*** ***Шарты:*** *Қиынды суреттерді құрастыру.* *Суретте не бейнеленген?* *Балалар: Ұшақ. Дұрыс*	*олар* *Ұшырасқан кісіге.* *Осы сөзде байқадым* *Қуат барын, күш барын* *«Жолың болсын!» - айтамын,* *Алыс жолға шыққа кім.* ***Ой қозғау.*** *Өлең не туралы айтылған?* *Жолаушы деген кім?* *Алыс жолға адамдар немен шығады?* *Көлік дегеніміз не?* *Көліктің қандай түрлері бар?* *Көліктерге не жатады?* *Көліктердің қандай пайдасы бар?* *Балалар сендер қалай ойлайсыңдар көшеде жүру тәртібін не басқарады* ***Сергіту сәті.*** ***«Бағдаршам»*** *бағдаршамның қызыл көзі жанғанда балалар түп-түзу тұрады, сары көзі жанғанда қол шапалақтайды, жасыл көзі жанғанда билейді.* ***Балаларды пішіндер арқылы орталыққа бөлу*** ***1- орталықтағы*** *балаларға Балаларға тапсырманы түсіндіру, жасалу жолдарын көрсету.* *өздеріне бұрыннан таныс бағдаршамның суретін салуды тапсыру.* ***2- орталықтағы*** *балаларға бірнеше бөлікке бөлінген сурет қиындыларынан жол белгілерін құрастыруы тапсыру.* ***3-орталық*** *жол үстіне*

	тақырыптық суреттерді пайдалану *- Ұшақпен кім ұшады? (ұшқыш)* *- Көлікті кім жүргізеді? (жүргізуші)* *-Зымыранды кім басқарады? (ғарышкер)* *-Кемені кім басқарады? (капитан)* *-Тікұшақты кім басқарады? (ұшқыш)* *- Автобусты кім жүргізеді? (жүргізуші)* *- Пойызды кім жүргізеді? (жүргізуші)* *- Сіз атаған нәрсені бір сөзбен қалай атауға болады? (мамандықтар)* ***Біз не туралы әңгімелестік?*** ***Көлік*** *түрлері туралы әңгімелестік* *Балаларды мадақтау.* ***Денешынықтыру*** ***Балалармен амандасу*** *Шеңбермен жүру.* *Маршпен жүру; Аяқтың ұшымен жүру; Өкшемен жүру; Жүгіру. Тыныс алу жаттығуы. 3 қатарға сапқа тұру..* ***Жалпы даму жаттығулары:*** *1. Басқа арналған жаттығулар: қолдар белде, аяқтар бірге тұрады, басты оңға, солға бұру* *2. Иыққа арналған жаттығулар: қолдар белде, аяқтар бірге тұрады, иықты кезек- кезек көтеру* *3. Қолға арналған жаттығулар:* *1. 2 қолды жоғары көтеру* *2. 2 қолды алдына апару* *3. 2 қолды жанына апару* *4. Белге арналған жаттығулар: 2 қол белде,аяқтар алшақ тұрады, оңға, солға бұрылу* *5.Аяққа арналған жаттығулар: оң аяқпен 5 рет, сол аяқпен 5*	***айту.*** *Сұрақ-жауап* *Бұларды бір сөзбен не деп атаймыз?* ***Көліктер*** ***Дид ойын: « Көлікті дұрыс тарат»*** *Балалардың алдында су, жер, ауа бейнеленген карточкалар беріледі және шағын иллюстрациялар көліктері бар карточкалар беріледі.* *Балаларм қажетті категорияны атайды және байланыстырады.* *Балалар, қалай ойлайсыңдар, көлік өздері жүре ме, әлде адам басқара ма?* ***Балалар*** *: Адам басқарады.* ***Дид ойын: «Мен бастаймын сен аяқта»*** ***Шарты:*** *Мен сөйлемді бастаймын, ал сендер аяқтайсыңдар.* *- Пароход жүзіп келеді, ал машина ... - мінеді,* *Трамвай жүреді, ал ұшақ ... - ұшады,* *Ұшақ ұшады, ал автобус ... - жүреді, кеме жүзеді, ал пойыз ... – темір .....* *Жарайсыңдар.* ***Дид ойын: « Ұшады - ұшпайды»*** ***Міндеті:*** *зейінді дамыту.* *Балалар, мен суреттерді көрсетемін, егер әуе* ***көлігі болса*** *– қанаттарыңды қолмен көрсету керек ,қолды екі жаққа созу.* *Тікұшақ болса – балалар қолдарын екі жаққа созады.* *Трамвай аяқтарыңды топылдату. Ұшақ, автобус.* *Жарайсыңдар!* *Ал біздің бейтаныс досымыз жүктерді қандай көлікпен жеткізе алады.*	***тәсілдерін көрсету, түсіндіру.*** ***1 топ қызыл текше*** *–жеңіл машина суретін бояйды.* ***Тақпақ: Машина*** *Зу-зу етіп көшеде,* *Күн-түн тыным таппайды.* *Төрт дөңгелек дөңгелер,* *Төрт аяқпен шаппайды.* ***2 топ сары текше*** *– ұшақ құрастырып жапсырады.* ***Тақпақ: Ұшақ*** *Ұзын құйрық инелік,* *Инелікке тимелік.* *Ұшақтарды жасадық* *Иненіктен үйреніп.* ***3 топ жасыл текше*** *– қайық мүсіндейді.* ***Тақпақ: «Қайық»*** *Шығып қала шетіне,* *Суға салсам қайықты* *Ағын судың бетінде* *Қалт-құлт етіп келеді.* *Балалар жұмыстарын бағалау.* ***Қорытындылау****.* *-Балалар біз бүгін қандай көлік түрлерімен таныстық?* *-Ол көліктер не үшін қажет?* *Қонжықпен қоштасу.* ***Денешынықтыру*** ***Балалармен амандасу*** *Шеңбермен жүру.* *Маршпен жүру; Аяқтың ұшымен жүру; Өкшемен жүру; Жүгіру. Тыныс алу жаттығуы. 3 қатарға сапқа тұру..* ***Жалпы даму жаттығулары:*** *1. Басқа арналған жаттығулар: қолдар белде, аяқтар бірге тұрады, басты оңға, солға бұру*	*Сендер білесіндерме, ұшақ ауада ұшады, ал ұшақты ұшқыш басқарады.* *- Сендер ұшақпен ұшқыларын келеді ме?* *Балалар : Иә.* *Тәрбиеші: Олай болса қоян ұшқыш болсын, ал сендер ұшақ болыңдар.* ***Сергіту сәті.*** *Ұшуға дайындаламыз - топпен жүгіру, қолдар екі жаққа.* *Назар аударыңдар, қатты жел - оңға және солға еңкейеді.* *Тепе-теңдікті сақтау - қолдарың екі жаққа тік ұстау.* *Төмен түсеміз - жартылай еңкейіп жүру, қолды екі жаққа.* *Жылдамдықпен - орнынан тұрып, шеңбер бойымен жүгіру.* *Біз қонамыз – тізені бүгу.* *Міне балалар, ұшақпен ұштыңдар. Ал сиқырлы қорапта тағы да суреттер бар.* ***Дид ойын: «Көліктер»*** ***Шарты:*** *Балалар көліктің суретін жинайды.* ***Ой дамыту.*** *-Көліктер қандай бөліктерден тұрады?* *-Оны кім жүргізеді?* *-Көлік не үшін керек?* *Сиқырлы сандықта соңғы суреттер қалды, оны жинап алайық.* ***Дид ойын: «Бұл не?»*** ***Шарты:*** *Балалар кеменің суретін жинайды.* *Сұрақ – жауап* *Кеме қандай көлік түріне жатады?* *Кемені қайдан көруге болады?* *Кеме машина жолмее жүре алама?* *Кеме суда жүреді, оны*	*машина суретін жапсыру.* ***4- орталық*** *зебра жол мүсіндеу.* ***Сұрақ-жауап*** *Жасаған жұмыстарыңда қандай геометриялық пішіндер қолданылды?* *Бағдаршамда неше түс бар?* ***Ойын: «Сақ бол!»*** ***Шарты:*** *Қызыл көзін жағады. (қозғалмай тұру)* *Сары көзін жағады. (қол шапалақтау)* *Жасыл көзін жағады. (бір орында тұрып жүру).* ***Ә. Табылдиевтің «Бағдаршам» өлеңі*** *Қызыл көзін ашқанда,* *аяғынды баспа алға.* *Сары көзін ашқанда, қарап қалма аспанға.* *Жасыл көзін ашқанда,* *жүре бергін жасқанба.* ***Балаларды мадақтау.*** ***Музыка*** ***Тақырыбы: Дәрумендер досымыз.*** ***Балалармен амандасу.*** ***Проблемалық сұрақ:*** *Пайдалы және салауатты тағам деген не?* *Педагог балалармен пайдалы және пайдалы емес тағам туралы әңгіме өткізеді.* ***Музыка тыңдау: Дауыс жаттығулары:*** *«Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз».* *Әуенді біртіндеп көтеріп, жоғары дыбысқа жеткенде дауысты*

	рет, екі аяқпен 5 рет секіру *6. Терең дем алу* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы*** *1. Алға жылжып допқа дейін секіру.* *2. Доғалар астынан еңбектеп өту.* ***Қимылды ойын:*** *«Аққу- қаздар». ойыны:* *Ойын шартымен таныстыру* ***Қорытынды:*** *Балаларды мадақтау.*	***Балалар: жүк көлігімен.*** ***Біз оған жүк көлігінің суретін түсіріп жіберейік*** ***Тәрбиеші:*** *Сендер бүгін жақсы жұмыс жасадыңдар* **,** *сондықтан мен сендерге бояу үшін мына суреттерді беремін . Педагог көлікті бояу парақтарын таратады.* *Балаларды мадақтау.*	*2. Иыққа арналған жаттығулар: қолдар белде, аяқтар бірге тұрады, иықты кезек- кезек көтеру* *3. Қолға арналған жаттығулар: 1. 2 қолды жоғары көтеру* *2. 2 қолды алдына апару* *3. 2 қолды жанына апару* *4. Белге арналған жаттығулар: 2 қол белде,аяқтар алшақ тұрады, оңға, солға бұрылу* *5.Аяққа арналған жаттығулар: оң аяқпен 5 рет, сол аяқпен 5 рет, екі аяқпен 5 рет секіру* *6. Терең дем алу* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы*** *1. Алға жылжып допқа дейін секіру.* *2. Доғалар астынан еңбектеп өту.* ***Қимылды ойын:*** *«Аққу- қаздар». ойыны:* *Ойын шартымен таныстыру* ***Қорытынды:*** *Балаларды мадақтау.*	*капитан басқарады.* *Қоян: Маған әдемі кеменің суретін беріңдерші, достарыма көрсетемін.* *Шығармашылық бұрыш.* *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Дайын кеме суретін бояу.* ***2-топ:*** *Теңіз суретіне кеме суретін жапсыру.* *«Құрметті достар»* *Сіздер сиқырлы қораптың барлық тапсырмаларын орындадыңыздар және сиқырдың жоғалмағаны үшін қорапты жабу керек.* *Ұшақты, машинаны және кемені бір сөзбен қалай атауға болатынын есте сақтаңыз, сонда сиқырлы қорап жабылады.* ***Дид ойын: «Кім жылдам»*** ***Шарты:*** *Жұмбақ шешуін тауып, қорапты жабу.* *Жүктер мен адамдарға қызмет етеді,* *Түрлері көп жүретін* *Көкте зулап, суда шулап,* *Құрлықта зырғып жүреді.* *Жауабын кім біледі* ***(Көлік)*** *қорап жабылады.* *Педагог қоянға бұрылып: Қоян, балалар саған көмектесті ме?* *Қоян: Иә, олар көп көмектесті. Мен көптеген жаңа нәрселерді білдім. Ұшақ, көлік және кеме туралы. Рахмет балалар , мен орманға кеттім, достарыма айтамын, суреттерімді көрсетемін.* ***Қош бол достар.*** ***Сау бол, қоян.*** ***Қортынды:*** *Тәрбиеші: Бүгін біз не туралы сөйлестік?* *Жарайсыңдар.*	*қаттырақ шығарып, айқайламай, демді үнемдеп шығарып, біртіндеп төмен қарай түсеміз.* ***Ән айту:«Жемістердің пайдасы» (муз. Ә.Қонысбеков, сөзі Ұ.Қонысбекова).*** *Педагог әнді орындап, таныстырып болған соң, әннің не туралы айтылғанын әңгімелейді.* *Балалардан не туралы айтылып отырғанынсұрақ-жауап арқылы сұрайды.* *Әннің көңіл күйі туралы, қарқыны қандай күйде жазылғаны туралы түсінік алады.* *Ән орындау кезінде бір-бірін тыңдап, үйлесімді орындауларын талап етеді.* ***Дид ойын: «Атын ата»*** ***Шарты:*** *суреттегі жемістермен көкөністерді атау.* ***Ойын : «Жемістер мен көкөністер»*** ***Шарты:*** *Жемістермен көкөністерді айырып жинау. Жемістерді қызыл себетке, көкөністерді жасыл себетке жинау.*

Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №10*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №11*** *Табиғатты өзгерістерді бақылау (жел, салқын, жаңбыр, т.б.)*	***Картотека №13*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №14*** *Құстарды бақылау. Түрлерін айыра білуге үйрету.*	***Картотека №15*** *Ауа-райын бақылау.*
ЖАЗ СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫ. *(картотека қосымша тігілген)* ***Эстафеталық ойындар.*** ***1. Допты себетке салу*** *Допты секіртіп барып себетке түсіріп, секіртіп алып қайтадан допты келесі ойыншыға ұсынады. Қай команда допты себетке көп түсірсе, сол команда жеңіске жетеді.* ***2.Кегли*** *Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көп құлатса, сол команда жеңіске жетеді.*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынық-тыру шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дидактикалық ойын: «Шатастырма»*** *Көктемде қар жауады.* *Қазір күз мезгілі?* *Көктемде қар ериді?* *Көктемнің бірінші айы -наурыз* *Қыста жапырақтар сарғаяды?* *Жылмезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз.* *Жаз ең суық жыл мезгілі?* *Күзде бәйшешектер өседі?* *Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?* *Жазда балалар оқиды?*	***«Көбелек».*** *Табандарын қатарластырып отырып, тізесін бүгіп, аяғын барынша жайып,* *білектерін айқастырып, табанын құшақтайды.* *Тізеден бүгілген аяқпен,* *ырғақты серіппелі тербеліс жасайды.* *Бала өзін гүлде отырған тәрізді сезініп,* *тізесін көтеріп, қолын түсіреді.* *Балмен нәрленген көбелек қолдарымен қанат* *қағып алысқа ұшып кетеді.* ***Шапалақ.*** *Балалар шеңберге тұрып қолдарын созады.* *Тәрбиеші 3 деген кезде, барлықтары бір уақытта қолдарымен шапалақ соғуға тиісті.*	***Қимылды ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *үлкендерді сыйлауға тәрбиелеу. Отбасы мүшелерін дұрыс атауға үйрету.* ***Ойын барысы:*** *Бөлме ішінде әсем әуен ырғағымен жеңіл билеп жүреді. Тәрбиеші әуенді тоқтатып, хабарлама жасайды: «Тату-тәтті жанұяда» 3 адам тұрады. Балалар үштен, екіден, төрттен бірігеді. Ойын осылайша жалғаса береді.*	***Шынықтыру шаралары Тыныс алу жаттығулары*** *«Итбалық» - отырып бір қолын ішіне, екінші қолын кеудесіне қою; ішін тартып демін ішке алу, кеудесін төмен түсіріп, ішін жіберіп* *томпайтып ауаны сыртқа шығару.* *«Басын бұру» - түзу тұрып, аяғын иық деңгейінен сәл кішілеу ұстау; басын бір жағына бұрып дыбыспен демін ішке тарту, басын екінші жағына бұрып дыбыспен демін сыртқа шығару.* *«Кеудені бұру» - түзу тұру, аяқ арасы иықтан сәл кеңдеу; қолдары дененің бойымен; денені бұрған сайын дыбыспен; қысқа, демді ішке жұту; демді сыртқы*	***Музыкалық залда ойын «Тақия тастамақ»*** ***Мақсаты:*** *балалардың зейінің дамыта отырып, жылдамдыққа үйрету.* ***Ойын шарты:*** *Тәрбиеші балаларды шеңбер бойына тұрғызады, әуен ойнап тұрады. Тәрбиеші тақияны алып балалардың артында жүреді.Әуен тоқтағанда екі баланың ортасына тастайды. Балалар орнынан тұрып,шеңбер бойымен бір-біріне қарама-қарсы жүгіреді.Тақияны кім алса,сол жеңімпаз.*

		Балалар сендердің көңіл - күйлерің қандай? *Сендер көңіл - күйлеріміз жақсы дедіңдер. Енді осы жақсы көңіл - күйлеріңді көрсетіңіздерші.* *Көңілді болғанда не істейміз?*		*шығарады.* *«Көкжиек» - түзу тұрып, қолдарын шынтақтан көтеріп, алақанды көрсету; дыбысты қысқа дем алу, демді мұрыннан шығару және саусақтарын жұдырыққа қысу.*	
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*				
Серуен	***Картотека №10*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №11*** *Табиғатты өзгерістерді бақылау (жел, салқын, жаңбыр, т.б.)*	***Картотека №13*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №14*** *Құстарды бақылау. Түрлерін айыра білуге үйрету.*	***Картотека №15*** *Ауа-райын бақылау.*
СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫНАН. ТАҢЕРТЕҢГІ СЕРУЕН КЕЗЕҢІН БЕКІТУ ***Ұсақ саусақ маторикасын дамытуға және майтабанның алдын алуға әсер етеді.*** *1.Алақанға арналған «Кірпі» жаттығуы. Тікенек допты алақанға салып, айналдыру.* *2. Табанға арналған жаттығу.* *3.Бақайға арналған жаттығу*					
Балалардың үйге қайтуы	*Ата –аналармен балалардың тазалығы жөнінде әңгімелесу*	*Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы.*	*Ата –аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 3- апта

Білім беру ұйымы “Жүрсінай” бөбекжай-бақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: “Қызғалдақ”, «Атамекен» Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 19.08 – 23.08.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау. Балалардың көңіл-күйлерін көтеру, балалардың үсті-басына көңіл. Денсаулығына ,тазалығына назар аудару. Балаға жағымды жағдай туғызу. Балалармен денсаулық, тазалық туралы әңгіме жүргізу Ата-аналармен қарым-қатынас мәдениетін орнату. Балалармен демалыс күндері туралы әңгіме жүргнзу*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, Үстел үсті ойындары. бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	*Балалармен жазғы киімдер жайында әңгіме жүргізу* ***Кім кетті?*** *Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеттерін арттырып,байқампаздыққа тәрбиелеу. .*	*Балалармен денсаулық, тазалық туралы әңгіме жүргізу* ***Қақпа ішінде*** ***Ойынның шарты:*** *Балалар бөлменің бір қабырғасын бойлай қойылған орындықтарға жайғасады.*	*Салауатты өмір салтын сақтаймыз, Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз* ***Қоңырау қайдан естіледі?*** *Мақсаты: Балалар қабырғаға беттерін беріп тұрады. Күтуші апай бөлменің басқа бір шетіне тығылып тұрады да қоңырау соғады*	*Спорт – көркі өмірдің, Спорт - досың, серігің. Жаттықсаң шымыр боларсың, Шынығып, өсіп, толарсың,* ***«Айдаһардың құйрығы»*** *Мақсаты: Балалардың дене қимылдарын жетілдіре отырып бірлесе қимылдауға, ауызбіршілікке жетелеу.*	*Шынықсаң шымыр боласың, Сауығып айдай толасың. Спортты серік ете біл, Жақсы азамат боласың.* ***Қимылды ойын:«Аралар»*** ***Мақсаты: балалардың зейінің,есту қабілетін дамыту.***
Таңертеңгі гимнастика	***Тамыз айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту. Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу*				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.* ***Ас ішерде күнде біз*** ***Сөйлемейміз күлмейміз*** ***Астан басқа өзгені*** ***Елемейміз, білмейміз*** *Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***ҰІӘ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** ***«Сурет көрмесі» әдісі*** ***Дид : «Таныс тағамды таңда»*** ***Шарты:*** *Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды.* ***Ортақ сұрақ :*** *Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп*	***Таңғажайып сәт:*** *Микроб қонаққа келеді* ***Микроб:*** *Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб деген патшаларың боламын. Сендер мені күттіңдер ме? Мен жеміс-жидектерді*	***Көңілді шеңбер*** *Қайырлы таң күлімдеген жүздер! Қайырлы таң күн мен құстар! Барлығы мейірімді, сенімді болсын. Қайырлы таң кешке дейін созылсын!*	***Сәлеметсіңдер ме, балалар! (Сәлеметсіз бе!) Бір-біріңізге тағы қалай сәлемдесуге болатынын ойлаңыз ? Балалар қасында тұрған адамға қолдарын беріп, амандасады.(Қайырлы таң,***	***Суреттер әлемі.*** ***Шарты: Әр түрлі иллюстрациялар қарау.*** *Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім. Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін*

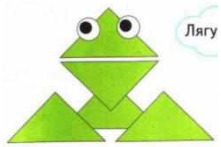
	ойлайсыңдар? ***Ой қозғау:*** ***1.****Пайдалы және зиянды тағамдардың айырмашылығы қандай?* ***2.****Біз қандай тағамдарды ішуіміз керек?* ***Балалардың өз ойы*** ***Тосын сәт:*** *Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келіпті, балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен.* ***Дәрігер: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Дәрігер:*** *балалар қазір өздеріңді қалай сезінесіңдер? Балалар сендердің топтарыңда ауырып қалған балалар жоқ па?* *Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы ұйықтағандарың көрініп тұр. Деніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішіуіміз керек, спортпен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек.* ***Дәрігер:*** *Сендер қандай жаттығулар білесіңдер? Маған көрсетіңдерші?* ***Денешынықтыру.*** ***Кіріспе бөлім.*** *Бір қатар сапқа тұру.* *Сәлемдесу.* *(нұсқауларды орындау)* *Шеңбер бойымен тұру. Қолды жоғары көтеріп, аяқ ұшымен жүреді,қолды жанға созып, өкшемен жүреді.* *Баяу жүгіру, жылдам жүгіру* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы дамыту жаттығулар:*** *Б. қ: 1. Аяқтары алшақ ,*	*жумай жейтін балалардың қасында жүргенді ұнатамын.* ***Тәрбиеші:*** *Біз сізді шақырған жоқпыз. Біз, балалар, жемістерді жақсылап жуып, тазалап жейміз ғо иә?* ***Балалар:*** *Иә, апай!* ***Микроб:*** *Сіздер менімен қалай күресу керек екенін біледі екенсіздер. Менімен дос болмасаңыздар, мен сіздерді сиқырлап тастаймын.* ***Балалар:*** *Біз сіздің сиқырыңызға сиқырланбаймыз. Сізбен қалай күресу керек екенін білеміз. Жеміс-жидек пен көкөністерді жуып-тазалап көп жейміз. Біздің денсаулығымыз күшті.* ***Дидактикалық ойын: «Дәрумендерді ажырат»*** ***Мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністерді ажырата білуге үйрету, дәрумендердің адам ағзасына қандай пайдасы бар екендігін айту. Түсінік беру.* ***Шарты:*** *Балалар берілген жемістер мен көкөністерді А және С топтарына бөліп орналастыру керек.* ***Тәрбиеші:****Балалар, бізге хат келген сияқты. Қарап көрейікші. Балалар, бізге балабақшамыздың дәрігері не айтар екен, тыңдап көрейік.* ***Ой,ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді.*** ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен***	*Балалар, бір-бірімізге күлейік,* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың». Неліктен олар бұлай айтады деп ойлайсыз? (балалардың жауаптары)* *Бақытты және сау болу үшін не қажет? (балалардың жауаптары).* *дұрыс тамақтану қажет.* *Ол нені білдіреді? (балалардың жауаптары). (Бұл адамға пайдалы тағам).* ***Дид ойын: «Жеміс қайда, көкөніс қайда екенін тап»*** *Мен сендерге үстелге жемістер мен көкөністердің аралас карталарын жайып беремін, ал сендер карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек.* ***Тәрбиеші:*** ***Енді жемістерді зертханамызда зерттеп көрейік.*** *Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма.* *Тәрбиеші: Біздің дастарханда түрлі жемістер бар.* *Олардың атын атап көрейік.* *Барлық жемістер әртүрлі.* *Олар қалай ерекшеленеді, қандай негіздер бойынша топтастыруға болады?* *1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (дөңгелек, сопақ)?* *2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)?* *3. Көлемі бойынша (үлкен және кіші)?* *4. Иісі бойынша?* *5. Қабықтың құрылымы бойынша (кеуекті және тегіс)?*	***қайырлы күн, сәлем, қайырлы кеш т.б.)*** *-Міне, бізде достық шеңбер құрылды. Енді бір-бірлеріңізге күлкі сыйлаңыздар! Өйткені, «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың» деп бекер айтпаған. Сәлемдескен кезде бір-біріне денсаулық тілейді.* ***Ой дамыту.*** *Денсаулық үшін тағы не қажет?* *- Спортпен шұғылданыңыз, сабырлы болыңыз, таза ауада көбірек уақыт өткізіңіз, витаминдер мен дұрыс тамақтаныңыз.* *- Дұрыс тамақтану – ағзаға пайдалы өнімдер.* ***Шарты: «Қызыл, сары, жасыл»*** *Мен сендерге тағамдарын көрсетемін, ал сендер дұрыс түсті карточкаларды көтересіңдер. (Жасыл - жақсы, сары - жеуге болады, бірақ өте пайдалы емес, қызыл - тамақтан бас тартқан дұрыс).* *Әрбір өнімде сіз пайдалы және зиянды нәрсені таба аласыз.* ***Дид ойын: «Түрлі-түсті себеттер»*** *Балаларды екі командаға бөлу.* *Енді сіз аспаз екеніңізді елестетіңіз, кешкі ас дайындайсыз. Ол үшін дүкенге барып, себетті өнімдермен толтыру керек. Пайдалы тағамдарды жасыл себетке, ал зиянды өнімдерді қызылға салу керек.* ***Дид ойын: «Ғажайып сөмке»*** *Біз жемістерді үлкен табаққа саламыз: алма, алмұрт, апельсин, мандарин, лимон, банан, киви, жүзім.* *- Оларды бір сөзбен қалай атауға болады? (Жеміс.)*	*зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта көмектеседі.* ***Дид ойын: «Жемістерді жина»*** *Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік.* *Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп айтамыз.* *– Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз.* ***Тәрбиеші:*** *-Біздің дастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім, лимон).* *- Иә, олардың барлығы әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістерді табуға болады.* ***- Эксперимент жүргізуді бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек.*** *- Бірдей пішіндегі жемістерді тауып, берілген жерге орналастырамыз..* *Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар?* *Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, көлемі, түсі ұқсас?* *1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (дөңгелек, сопақ);* *2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші);* *3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл);* *4. Дәміне қарай.*

	қолдары белде. басты оң иыққа қисайту иықты көтермеу керек , басты солға қисайтып қайталау. (5 рет) *Б. қ.:2. Аяқтары алшақ , қолдары иықта. 1-4 қолымызды шеңбер бойынша алдыға қарай айналдырамыз 5-8 – қолымызды шеңбер бойынша артқа қарай айналдырамыз.* *Б. қ.: 3. Аяқтары алшақ , қолдарымыз басымызда. 1- оң жаққа еңкею, 2- б.қ.* *3 – сол жаққа еңкею, 4- қолымызды алдыға созып, отырамыз. 5 – б.қ.* *Б. қ.: 4. Аяқтары алшақ , қолдарымыз жанда. 1- қолымыз басымызда, 2- қолымыз жоғары, оң аяғымызды артқа қойып, өкшемізді көтереміз, бүгеміз. 3- оң аяғымызды қоямыз, қолымыз басымызда. 4- б.қ. Сол аяқпен де дәл солай қайталау.* *Б. қ.: 5. Аяқтарды біріктіріп ұстау, орында тұрып, қолды шынтаққа дейін бүгіп, тізені барынша биік көтере жүгіру .* *Б. қ.: 6. Аяқтарды біріктіріп ұстау, қолдар белде, орында тұрып алға, артқа, оңға, солға секіру . /15-20 секунд/.* ***Тыныс алу жаттығуы:** мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу**.*** ***Негізгі қимыл-жаттығулары:*** *1. Допты бір-біріне төменнен лақтыру және қағып алу.* *2.Тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату* ***Қимылды ойын: «Қу түлкі» ойыны:*** ***Ойын шарты:** Балалар шапшаңдыққа үйренеді.*	***жұмыс.*** ***(**Балабақшаның дәрігері көкөністер мен жемістерді қалай жеу керектігі туралы айтып береді**)*** ***Сергіту сәті:*** *Дәрумендер – тірегің,* *АВС деп аласың.* *Жетіспесе бірі оның,* *Ауырып сен қаласың.* ***Тәрбиеші:** Балалар, дәрумендер тек қана жемістер мен көкөністерде болмайды, сонымен қатар дәрігер апайларымыз арнайы дәріханаларда дәрумендер жасап шығарады.* *— Балалар, өзіміздің жеке дәріханамызға барып арнайы киімдерімізді киіп, дәрумендерді жасап берейік. (Сары ермексаздан дөңгелек тәрізді пішіннен түрлі дәрумендер жасайды).* ***Ғалымдар бұрышы.***<br***Тәжірибе№1*** ***Жемістер - оларды қалай жеуге болады?*** ***Мақсаты:** Балаларға жеміс-жидек тағамдарын дайындаудың әртүрлі тәсілдерін көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:** жемістер бейнеленген суреттер, «Бақшадағы егін жинау» сюжеттік суреті, кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандар.* ***Жүргізілу барысы:** Педагог балалармен бірге жемістер*	*Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне, шісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік.* ***Ой дамыту.*** *Сұрақ –жауап.* *Апельсин қайда өседі? (ағашта)* *Дұрыс, сонда қалай айта аласыз: апельсин жеміс пе, әлде көкөніс пе?* ***Балалардың жауаптары.*** ***Балалармен әңгіме:*** *Табиғатта апельсиндер - жылтыр жапырақтары бар биік мәңгі жасыл ағаштарда өседі.* *Олардың сфералық тәжі бар, ақ хош иісті гүлдермен гүлдейді, олардан бәріңіз жақсы көретін жемістер пайда болады.* *Апельсиндер - сіз жақсы көретін керемет десерт, сонымен қатар олар иммунитетті күшейтетін тамаша құрал.* *Апельсинмен тәжірибе жасайық.* ***Қортынды тәжірибе:*** ***Апельсин қабығының қасиеттері*** *Ал апельсин қабығымен тәжірибе жасап көрейік.* *Балалар, қалай ойлайсыңдар, шарға қабық шырынын салсаңдар не болады?* *Сендермен бірге тексерейік.* *(Педагог балаларға қабықтың шырыны шарға түссе, жарылып кететінін көрсетеді). Балалар, бұл неліктен болды деп ойлайсыңдар?* *(Балалардың жауаптары).* *Апельсин қабығы шырынында*	*Барлық жемістер әртүрлі.* *Олар қалай ерекшеленеді және оларды қалай жіктеуге болады?* *1. Олардың пішіні бойынша (дөңгелек, сопақ) айырмашылығы бар-жоғын қарау.* *2. Көлемі бойынша (үлкен, кіші).* *3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл).* *-Жемістер бұзылып кетпес үшін қайнатады, кептіреді, мұздатады.* *Жемістерден қандай тағамдар жасауға болады?* *Олардың атын бірге атайық.* ***Дид ойын: «Тағамның атын ата»*** *-Лимон шырыны - қандай шырын? (Лимон шырыны).* *Алмадан жасалған джем? (Алма тосабы)* *Алмұрт кеспесі? (Алмұрт тосабы).* *Өрік компоты? (Өрік компоты).* *Ал енді мен сендерге компотты «пісіруді» ұсынамын.* ***Сергіту «Компот».*** *-Компот пісіреміз.* *Сізге көптеген жемістер керек, мұнда!* *Алмаларды тураймыз* *Біз алмұртты кесеміз* *Лимон шырынын сығыңыз* *Су құйып және құмды салыңыз!* *Біз пісіреміз, компот пісіреміз,* *Адамдарға көмектесеміз.* ***Карточкалар бойынша жұппен жұмыс:*** ***Дид ойын: «Не артық?»*** *- Балаларға жемістер бейнеленген карточкаларды ұсынамын, олардың арасында көкөністер, саңырауқұлақтар, жаңғақтар мен жидектер бар. Тапсырманы орындағаннан кейін балалар карточкалармен алмасады және оларды*	*Тәрбиеші:* *-Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік.* ***Қорытынды: Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады және бұл әртүрлі топтарға әкеледі.*** *Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын жасайық.* ***Сергіту сәті:*** *«Бұл алма»* *Мынау алма! (тұру)* *Бұл (қолдар екі жаққа)* *Тәтті шырынға толы (қолдар белбеуде)* *Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз)* *Алма жинаңыз (қолыңызды жоғары көтеріңіз)* *Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен төбесінде тербелеміз)* *Алма алу қиын (жоғары тартылды)* *Мен секіремін, қолымды созамын (секірдім)* *Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шапалақтаңыз).* ***Тәрбиеші:*** *-Ал енді, балалар, мен сендерді тәжірибе жасауға шақырамын.* ***№1 тәжірибе.*** ***Түстер құпиясы.*** ***Аскөк, пияз.*** *- Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма?* *- Ол жолды қандай түспен қалдырды?*

	Балаларды мадақтау. ***Дид ойын: «Ғажайып қалта».*** ***Ойыннық шарты:*** *қалта ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек.* ***Дид ойын:«Кім жылдам» ойыны*** ***Шарты:*** *Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады* ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Көкөністер мен Жемістер «№ 1 тәжірибе»*** ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністер тұқымдарының құрылымында ядрошық бар екенін көрсету* ***Құрал-жабдықтар:*** *жемістер (алхоры, алма, апельсин, алмұрт); көкөністер (қияр, баклажан, қызанақ, кәді), науалар, пластикалық пышақтар, ұлғайтқыш, балға.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын нақтылайды. Ересек адам балаларды осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда екенін табуға шақырады. Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады. Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды қарастырады, сипаттайды, оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру.* ***Қорытынды.*** *Жемістердің (көкөністердің) барлық тұқымдарының ұқсастықтары бар. Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік қор бар ядрошық бар.*	*мен сюжетті суреті бар суреттерді қарастырады. Педагог балалардан жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрайды. Ол әрі қарай қарастыруды ұсынады шикі жемістерді алып, адамның оларды қалай жегенін және неліктен екенін сұрайды.* *Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Әркім бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды. Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, дәмінің айырмашылығын анықтауға үйренеді.* ***Қорытынды. адам қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату. Жемістерде біздің денемізге пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы, оларда барлық витаминдер бар.*** ***Іс-әрекетті бағалау кезеңі:*** *— Балалар, дәрумендер дегеніміз не екен?* *— Қай тапсырма сіздерге қатты ұнады?* *Тәрбиеші: Балалар сендер үіә жақсы*	*ауа көпіршіктері ғана емес, сонымен қатар сұйықтық - қышқыл бар, ол шарды тоттандырады.* ***Тәжірибе №2*** ***Көкөністердің құрамында су бар ма?*** *Тәжірибе жүргізбес бұрын, бір болжам жасайық: көкөністерде су бар ма, жоқ па? Сынақ үшін біз әртүрлі көкөністерді алдық: картоп, сәбіз, қызанақ, қияр. Олар екі бөлікке кесіп, кесіндіні қолының бойымен жүргізді. Сіз не сезіндіңіз? Көкөністерде су бар ма? Қай көкөністе су көп? Бірақ кейбір зерттеушілер әлі де күмәнмен қарады. Содан кейін біз майда үккіштен өткізіп, оған сәбіз мен картопты үккіштен өткізіп, дәке арқылы шырынын сығып алдық. Біз қай көкөністе сұйықтық көп екенін салыстырдық - сәбізде немесе картопта. Балалар шырыннан дәм татқысы келетіндерін білдірді.* ***Денешынықтыру.*** ***Кіріспе бөлім.*** *Бір қатар сапқа тұру.* *Сәлемдесу.* *(нұсқауларды орындау)* *Шеңбер бойымен тұру. Қолды жоғары көтеріп, аяқ ұшымен жүреді,қолды жанға созып, өкшемен жүреді.* *Баяу жүгіру, жылдам жүгіру* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы дамыту жаттығулар:*** *Б. қ: 1. Аяқтары алшақ , қолдары белде. басты оң иыққа қисайту иықты көтермеу керек , басты солға қисайтып қайталау. (5 рет)*	*тексереді.* ***Дид ойын: «Зерттеуші шеберлер»*** *Зертханалық жұмыс ережесін қайталаймыз.* *Ақ халатты киіп, зертханаға барамыз.* *Зертханада жұмыс.* ***Енді мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр.*** *Менде, менде бәрі бар,* *Дәмім бірде қышқыл,бірде тәтті,* *Дәруменім пайдалы.* *Кім менің шырынымды ішеді* *Сол ақылды болып өседі.* *(Апельсин).* *-Апельсин туралы не білесіңдер? (балалардың жауаптары)* ***Апельсинмен тәжірибе жасайық. Апельсиндер салынған үстелдерге барайық.*** ***№1 тәжірибе. «Бату – батпау».*** *-Ал, қалай ойлайсыңдар, апельсиндер жүзе алады ма (балалар жорамалдары). Ал тексеріп көрейік. Сіздің алдыңызда екі апельсин бар. Олардың біреуін суы бар ыдысқа салыңыз. Ол жүзетін болады. Ал сіз қатты тырыссаңыз да, оны суға батыра алмайсыз.* *Екінші апельсинді аршып, суға салыңыз. Енді не? Сіз өз көзіңізге сенесіз бе? Апельсин батып кетті.* *Қалай солай? Екі бірдей апельсин, бірақ біреуі суға батып, екіншісі қалқып кетті ме?* *нені болжауға болады.* *Қабықтың шынымен апельсиннің суға батып кетуіне жол бермейтінін қалай тексеруге болады.* *Қабықты суға салайық.* *"Апельсин қабығында ауа*	*Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз* *- Аскөк сурет салады ма?* *- Иә* *- плюс қойыңыз. Қандай түс?* *- Жасыл* *- шеңберді жасыл түске боя.* *Енді пиязды қолданып көрейік.* *-Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма?* *- Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды ....* *Пияз сурет салады ма?* *- Иә* *- Плюс қойыңыз. Қандай түс?* *Жасыл* *- Шеңберді жасыл түске боя.* *- Жарайсың! Нағыз ғалым!* ***№2 тәжірибе.*** ***Көкөністер қызылша, сәбіз*** *- Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына саламыз .* *Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... шығу.* *- Сәбіз салады ма?* *- Иә* *-Олай болса, сәбіз салынған суреттің алдына не саламыз?* *- Плюс* *Шеңбер қандай түсті болады?* *- Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың!* *- Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз ....

	Ядрошық тері қабығымен қорғалған. ***№ 2 Тәжірибе.*** *Күннің өсімдіктің пияздың өсуіне әсері»* ***Мақсат.*** *Өсімдіктер. өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеңіз* *Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ.* ***Жүргізілу барысы:*** *1) Пиязды контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін қалпақ астына көлеңкеге салады* *Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз.* *2) Өсімдіктен қақпақты алыңыз. Қандай сабақ? (жарық) Неліктен жарық? Күнге қойыңыз, пияз бірнеше күнде жасылға айналады.* *3) Көлеңкедегі сабақ күнге қарай созылады, күн тұрған жаққа қарай созылады. Неліктен?* ***Қорытынды.*** *Жасыл күйде боялу үшін өсімдіктердің өсуі үшін күн сәулесі қажет, Өсімдіктер күннен жасыл түс беретін хлорофиллді жинайды және тағам ретінде қызмет етеді.*	*қатынасқандарыңыз үшін сендерге дәрігеріміз өзінің дәрумендерін сыйлыққа беріп жіберіпті.*	*Б. қ.:2. Аяқтары алшақ , қолдары иықта. 1-4 қолымызды шеңбер бойынша алдыға қарай айналдырамыз 5-8 – қолымызды шеңбер бойынша артқа қарай айналдырамыз.* *Б. қ.: 3. Аяқтары алшақ , қолдарымыз басымызда. 1- оң жаққа еңкею, 2- б.қ.* *3 – сол жаққа еңкею, 4- қолымызды алдыға созып, отырамыз. 5 – б.қ.* *Б. қ.: 4. Аяқтары алшақ , қолдарымыз жанда. 1- қолымыз басымызда, 2- қолымыз жоғары, оң аяғымызды артқа қойып, өкшемізді көтереміз, бүгеміз. 3- оң аяғымызды қоямыз, қолымыз басымызда. 4- б.қ. Сол аяқпен де дәл солай қайталау.* *Б. қ.: 5. Аяқтарды біріктіріп ұстау, орында тұрып, қолды шынтаққа дейін бүгіп, тізені барынша биік көтере жүгіру .* *Б. қ.: 6. Аяқтарды біріктіріп ұстау, қолдар белде, орында тұрып алға, артқа, оңға, солға секіру . /15-20 секунд/.* ***Тыныс алу жаттығуы:*** *мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл-жаттығулары:*** *1. Допты бір-біріне төменнен лақтыру және қағып алу.* *2.Тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату* ***Қимылды ойын: «Қу түлкі» ойыны:*** ***Ойын шарты:*** *Балалар шапшаңдыққа үйренеді. Балаларды мадақтау.*	*көпіршіктері көп. Олар апельсинді су бетіне итереді. Қабығы болмаса, апельсин батып кетеді, себебі ол ығыстыратын судан ауыр". Апельсин қабығын үлкейткіш әйнек арқылы қарау.* ***Қорытынды: сондықтан ауа судан жеңіл деп айтуға болады. Және біз оны дәлелдедік.*** ***№ 2 тәжірибе «Жүзімге не болады?»*** *Бір стақан таза газдалған су немесе лимонад алыңыз да, оған жүзімсалыңыз. Ол судан сәл ауыр және түбіне батып кетеді. Бірақ кішкентай шарларға ұқсас газ көпіршіктері бірден оған жабыса бастайды. олардың көп болатыны сонша, жүзім пайда болады.* *Бірақ бетінде көпіршіктер жарылып, газ сыртқа шығады. Ауыр жүзім қайтадан түбіне батады.* ***Мұнда ол қайтадан газ көпіршіктерімен жабылып, қайтадан көтеріледі. Бұл су «дем шығарғанша» бірнеше рет жалғасады.*** ***Тәжірибе №3 «Сықырлы лимон».*** *Біз үлкен шыныаяққа жылы шай дайындаймыз,* *Екі стаканға құйамыз. Стакандардың біріне лимон шырынын сығыңыз. Қасықпен араластырыңыз. Шай түсінің қалай өзгергенін бйқауға болады.. Балалар, біз сендермен тәжірибе жасадық: апельсин суға батады, батпайды, жүзім жүзеді, лимон шырыны түсін өзгертеді. Ең бастысы, жемістер біздің денемізге көмектеседі: олар пайдалы қоректік заттармен қамтамасыз етеді, соның арқасында дене күшті және сау*	***№3 Тәжірибе.*** ***Жидектер қарақат, таңқурай*** *- Үстелде сөмкелер бар, оны ашып, жидекті алып, салфеткаға пакетке салып, алақанмен жидекті басыңыз. Қаптаманы аударып, майлықтың түсіне қараймыз.* *Нәтижені сызамыз.* *- Қолымызды сүртеміз, сыртқа шығып шеңберге тұрамыз.* *- Балалар, айтыңдаршы, біз бұл тәжірибелерден не білдік?* ***Балалардың жауаптары.*** *-Дұрыс, балалар, біз тек бояумен, қарындашпен ғана емес, табиғи бояулармен – көкөністердің, өсімдіктердің, жидектердің шырынымен де сурет салуға болатынын білдік.* *- Кішкене тосын сый жасайық! Маған келіңіз, үстелде әртүрлі көкөністер мен жемістердің бланкілері бар, бір-бірден алып, оларды белгілі бір түсті шырынмен безендіріңіз. Біз оларды бір үлкен табаққа жапсырамыз, әдемі натюрморт аламыз. - Жарайсың!* *- Балалар сендерге зертхана ұнады ма?* *- Қандай қызықты және жаңа нәрселерді білдіңіз? Сізге қандай түстер көбірек ұнайды?* *- Балалар, бұл түстерді табиғи деп атауға бола ма? Неліктен?* *Мұнда біз табиғи түстердің құпиясын*

				болады. ***Дені сау дене микробтар мен аурудан қорықпайды.***	*аштық.* ***Қортынды Балалрды мадақтау.***
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №12*** *Ауа – райын бақылау.*	***Картотека №25*** *Ойын алаңындағы өзгерістерді бақылау.*	***Картотека №17*** *Ағаш жапырақтарының түсін бақылау.*	***Картотека №16*** *Құстарды бақылау.Түрлерін айыра білуге үйрету.*	***Картотека №8*** *Бағдаршамды бақылау*
Музыкалық ойындар ***Шортан Мақсаты:*** *Музыка әуенімен еркін билеуге баулу.* ***Көрнекіліктер:*** *Шортан мен кішкентай балықтардың бет пердесі.* ***Шарты:*** *Шеңбер құрып тұрған балалар — аквариумдағы тастар.Үлкен балық — шортан тастардың арасымен, кішкентай балықтарды қуалайды.Кішкенетай балықтар:бул-бул-бул деп әндететіп қашады.* *Ұсталған балық тақпақ немесе ән орындайды.* ***Түлкі мен қаздар Мақсаты:*** *Кейіпкер роліне еніп,музыкалық дыбыстарды мәнерлеу құралдарын жетілдіру.* ***Көрнекіліктер:****Түлкінің, қаздың бет пердесі.* ***Ойынның шарты:****Түлкінің бет пердесін киген бала әндете, музыка әуеніне сай билей қазға келеді.* *Қаз бейнесіне енген бала, әндете жауап береді. Түлкі қазды қуады. Ұсталған қаз әнмен, тақпақпен айыбын өтейді. Түлкі: -Қаңқ,қаңқ қалың қаз, Ұстап жеймін қарным аш!* *Қаздар: -Қой,қой түлкі,сұм түлкі, Балапандар әлі жас!*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№11. Ояну*** *Қандай ғажап керемет,* *Әсем есік ашылды.* *Түрлі - түсті бояулар,* *Аспанда жайылып шашылды* *Ұйқым шайдай ашылды*	***№2.1. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№ 31. Ояну*** *Көзіміздізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Қолмен көзді ұқалап* *Созылып бір алайық.*	***№41. Ояну*** *Көзіміз ашылды* *Ұйқымыз басылды* *Дем алдық ұйықтадық* *Шаттанып ойнайық.*	***№51. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа	***Жапсыру*** ***Тақырыбы:****Жеміс-жидекке арналған себет* ***Ой қозғау.*** ***Сұрақ жауап.*** *Балалар бау – бақша дегеніміз не?* *-Онда не өседі?* *- Бау – бақшада өсетін көкөністер бізге пайдалы ма?* *- Көкөністерден не жатады??* *- Жемістерге не жатады?* ***Қызығушылықтарын ояту.***	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: Берілген жұмбақтарды өз ойымен шеше білу.Жұмбақ шешуіне қатысты сөйлем құрау.* ***Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары*** *Өзі ащы, Бірақ,* *Дәмді етер асты. **(Тұз)*** *Ұрмай-соқпай жылатады,* *Әркім бірақ ұнатады. **(Пияз)*** *Алыстан қарасам аппақ,* *Татып қарасам тәтті-ақ.*	***Шығармашылық жұмыс.*** ***Дид ойын:*** ***«Бақаға дос сыйлаймыз»*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Сулы жерді мекендеп,* *Құрлықта да секеңдеп,* *Шыбын-шіркей аңдиды,* *Жемге қашан жетем деп.* **(Бақа *)** ***Суретпен жұмыс.*** *Бақа туралы түсінік беру.*	***«Құстың ұясы» әңгіме оқып беру, түсіндіру.*** *Әңгіме желісі бойынша балаларға сұрақ қою* *Балалар ойнап жүріп нені көрді?* *Ұяда не бар екен?* *Балалар не істеді?* *Балалапанды үйіне алып келгеннен кейін не болды?* *Әкесінің сөзінен кейін балалар қайтті?*	***Шығармашылық жұмыс.*** ***Дид ойын:*** ***«Ормандағы түлкі»*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Өзі құ,* *Жүрген жері айқай-шу.* *(Түлкі)* *Тосын сәт.* *Түлкі келеді.* *Балалармен*

әрекеттер)	*Кірпі келеді.* *Балалардан көмек сұрайды.* *Жеміс ,көкөністер жинауға себет керек екенін айтады.* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ Жемістер*** ***2-топ Көкөністер*** *1-топ қағазды қиып желімдеу арқылы себет жапсырады.* *2-топ ермексазды есу арқылы себет жасайды.* *Балаларды бақылау.,жеке көмек көрсету.* ***Сергіту сәті*** *Алма баққа барайық* *Алма теріп алайық.* *Ең үлкенін, дәмдісін* *Анамызға сыйлайық!* *Балалардың жұмыстарын қорытындылау.* ***Галерея шарлау әдісі.*** *Балалардың жасаған себеттерін кірпіге беру.* *Кірпі қуанып,рахмет айтып қоштасаыды.* ***Қорытынды.*** *Не қонаққа келді.?* *-Қандай көмек сұрады.* *Не жасап бердіңдер?* *Балаларды мадақтау.*	***(Қант)*** ***Табиғат туралы жұмбақтар*** *Таңмен көзін ашады,* *Әлемге нұрын шашады.* ***(Күн)*** *Үй үстінде алтын тас,* *Алайын десем табылмас.* ***(Жұлдыз)*** *Жылт-жылт етеді,* *Жылғадан өтеді* ***(Су)***	***2 топқа бөлу.*** *1-топ. Үшбұрыш пішіндерден бақаны құрастырады.* *2-топ.Дөңгелек пішінен бақаны құрастырады.* *Балалардың жұмыстарын бақылау.* *Жеке көмек көрсету.* ***Бақа туралы өлеңді жаттау***	*Балалардың жасағаны дұрыс па?* *Балалар не істеу керек еді?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар , тұрайық,* *Алақанды ұрайық.* *Оңға қарай иіліп,* *Солға қарай иіліп* *Бір отырып, бір тұрып,* ***Топқа бөлу.*** *1- ші топ геометриялық пішіндер арқылы құстарға ұя жапсырады.* *2-ші топ қиылған бөлшектер-ден белгілі бір құстың суретін құрастырады.* *2 топқа жұлдызша беру.* ***Дид ойын: «Құсты ұясына қондыр»*** *Шарты. Балалар жасаған құсты ұяға қондыру.*	*амандасады.* *Көңілсіз.* *Орманда жалғыз қалған.Көп дос керек екенін айтады.* *Балалар түлкіге көмектесеміз бе?* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *түлкіні конус жасау арқылы жапсырады.* ***2-топ*** *түлкіні гиометриялық пішіндерден қиып жапсырады.* *Көрме ұйымдастыру.* *Түлкі достары көп болғанына қуанып рахмет айтып қоштасады.* *Балаларды мадақтау.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*				
Серуен	***Картотека №12*** *Ауа – райын бақылау.*	***Картотека №25*** *Ойын алаңындағы өзгерістерді бақылау.*	***Картотека №17*** *Ағаш жапырақтарының түсін бақылау.*	***Картотека №16*** *Құстарды бақылау.Түрлерін айыра білуге үйрету.*	***Картотека №8*** *Бағдаршамды бақылау*
	Таза ауада ұйымдастырылған ойындар ***Қимылды ойын:*** *«Қасқырлар мен лақтар »* *Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Қимылды ойын*** *«Тақия тастамақ»* *Мақсаты: балалардың зейінің дамыта отырып,* *жылдамдыққа үйрету.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Қимылды ойын:*** *Жасыл қияр»* *Мақсаты: балалардың тіл байлығын дамыту,ұйымшылдыққа үйрету.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Қимылды ойын:****«Аңшы»* *Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа,* *ұйымшылдыққа үйрету.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Қимылды ойын:*** *Өрмекші мен шыбын»* *Мақсаты: балалардың қимыл-қозғалыс, бақылағыштығын дамыту.*

Балалардың үйге қайтуы	***Ата-аналарға кеңес:*** *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».*	***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».*	*Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы "Жүрсінай" бөбекжай-бақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: "Қызғалдақ", «Атамекен» Орта топ.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 26.08 – 30.08.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Ата-аналармен аман-дасу. Баланың денсаулығы, көңіл- күйі туралы білу.* *Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Достық*** *Ортақ мекен жер шары,* *Төбемізде бір аспан.* *Барлық ұлттың баласы,* *Достығымыз жарасқан* ***Дид ойын: «Дауысынан таны»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың үй жануарлары туралы және қалай дыбыстайтындығы туралы түсініктері қалыптасады.*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.* *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,* *Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз* ***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:****естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе алады, диалогтысөйлеуді үйренеді.*	*Тереңдет ойынды,* *Тік ұста бойыңды.* *Құстарға ұсайық,* *Қалықтап ұшайық.* *Шық алға оң қанат,* *Шық алға сол қанат,* *Шаршаған кездерде* *Қонайық жорғалап.* *(Б.Бөрібаев)* ***Дид ойын: «Бау да ма,бақшада ма?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар көкөністер мен жемістер туралы түсінеді.*	*Еркін ұста денеңді,* *Тарсылдатпай еденді* *Орнымыздан тұрып ап* *Жүгірейік бір уақ.* *Бір, екі, үш, бір, екі, үш.* *Аяқты алға созайық* *Тік көтеріп, қозғайық.* *Тымсылбыр да болмайық* *Алғақарайозбайық.* *Бір, екі, үші, бір, екі, үш.* ***Дид ойын: «Заңдылығын тап»*** ***Мақсаты:****Балалардың логикалық ойлауын, заңдылықты қоя білу дағдыларын дамыту.*	*Біз балдырған баламыз,* *Құстай қанат қағамыз.* *Дүниені аралап,* *Оқып білім аламыз.* *Көзді салып қараңыз,* *Былай қанат қағамыз.* *(Б.Бөрібаев)* ***Дид ойын: «Ормандағы аю»*** ***Мақсаты:****Балалар ептілікке, шапшаңдыққа дағдыланады.*
Таңертенгі жаттығу	***Таңғы жаттығу кешені*** *Жаттығу түрі - сылдырмақ , әуенмен. Мақсаты****:*** *Жалпы даму жаттығуын жасай отырып, баланы шыңдау.* ***Тамыз айының 5-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***				
Таңғы ас	***Тәтті тамақ жейміз.*** ***Рақмет аспаз дейміз.*** *Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.* *Әдептілік ережелерін түсіндіру.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу..*** ***Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған	***Ғажайып сәт. Аудио дыбыс.*** *Орман тұрғындары өте көңілсіз, олар орманда қатты дауыл соғып, содан әлсіреп қалған. Тиін ағаш*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Бүгін біз айналамыздағы барлық нәрселерден сары түсті іздеуді жалғастырамыз.*** *Ал бізге ол үшін* ***«Күн және оның балалары – күн сәулелері туралы»***	***«Көңілді доп»*** *Доптармен ойнау қызықты. Бірақ мұндай ойындардың өзінде доппен ойнау кезінде қауіпсіздік ережелерін ұмытып қалсаңыз, қиындықтар*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ шешу* *Күндіз бар да, түнде жоқ,* *Онсыз өмір мүлде жоқ.* ***(Күн)*** *Бүгін бізде қуанышты күн болғандықтан, шуақты күн*	***Тосын сәт.*** *Есік қағылып хат келу.* ***Ой қозғау.*** *-Бұл хат кімнен деп*

іс-әрекет	діңіне шыға алмай, қоян секіре алмай, түлкі жүгіре алмай басқа аңдарда осылай шаршап қалған диді. Доктор Айболит бізден көмек сұрап хабарласып жатыр. Аңдарға тез арада жаттығу жасап шығу керек екен. Біз жаттығуды көрсетіп, суретке түсіріп жіберуіміз керек. Көңілсіз тұрғындарға көмектесейік. ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім.*** *Бір қатар сапқа тұру.* *Сәлемдесу.* *(нұсқауларды орындау)* *.Шеңбер бойымен тұру.* *Қолды жоғары көтеріп, аяқ ұшымен жүреді,қолды жанға созып, өкшемен жүреді.* *Баяу жүгіру, жылдам жүгіру* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы дамыту жаттығулар:*** *1. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «з-з-з» деп айту* *2 . Аяқтары алшақ қойылған, тік тұрып, қолды екі жаққа жіберіп, жұдырықты түйіп, шынтақпен ішке - сыртқа айналдыра қимылдаймыз.* *3. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда, 1- аяқты тізеге дейін бүгіп, жоғары көтереді, 2- тізе астынан шапалақ соғады. 3- б.қ.* *4. Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанда, оңға, солға бұрылу, қол бос қозғалады.*	*ертегісі көмектеседі. Бірақ алдымен күнді табуымыз керек.* *Педагог балаларға түрлі-түсті ширілген жіптерден жасалған түрлі-түсті күн көрсетеді. Балалар күнді таңдайды.* *Ал неге сендер бұны күн деп шештіңдер?* ***Балалар: Күн сары.*** *Тәрбиеші: Дұрыс, күнді таптық, демек, ертегімізді бастайтын кез келді.* ***Ертегі*** *Тәрбиеші: Күн бұлттардың артынан шығып, тәтті керіліп, күлімсіреді.* *Күннің қайда тұратынын кім айтады? (Балалардың жауабы)* *Әрине, күн аспанда өмір сүреді.* *Күннің түсі қандай? Дұрыс, күн сары. Бірақ біз оны әрдайым осылай атай бермейміз.* *Күн осылай шығады, жарқырап шығады,* *Күн балаларға қалай күледі? (Балалар жымиады)* *Балалардың күлкілері қандай жарқын, көздері кішкентай күндей жарқырап тұр.* *Күн күлімдеп, жарқырап, балаларын - күн сәулесін серуендеуге жіберді.* *Күн нұры жерге түсіп, еркелеп, айналып, жерді өз жылуымен жылытты. Көк шөпке оранған аязды қыстан кейін жер оянды* *Күн нұры жас шөпке тіреліп, жаңа достар іздеу үшін әр жаққа шашырап жатты.* *Осылайша Күннің бір сәулесі көгалдың үстінен ұшып түсіп, тауықты көрді. Ол жұмыртқаға жабысты осылайша оларды өзінің жылуымен жылытты. Ана тауық балапандарының жұмыртқадан шыққанын күтіп отырды. Күннің нұры жұмыртқаларға түсіп, оларды өз жылуымен жылыта*	*туындайды.* ***Доппен ойнаудағы қауіпсіздік.*** *Шыны терезелердің, дүкен витриналарының жанында доппен ойнауға болмайды.* ***Неліктен? Доп оларды құлатуы, сындыруы мүмкін.*** *- Жолдың жүріс бөлігінің жанында доппен ойнамаңыз.* ***Неліктен? Доп өтіп бара жатқан көліктің доңғалақтарының астына шығып, апатқа әкелуі мүмкін.*** *Және, әрине, ешбір жағдайда жолда допқа жүгірмеу керек!* *Доптың үстіне отыруға болмайды.Неліктен?* ***Доп жарылып қалуы мүмкін.*** *Барлық заттардың пішіні болады. Геометриялық фигуралар мен заттарды қарастыру, оларды атау.* *Қараңызшы, оларда ортақ нәрсе бар ма? Бір пішіндегі фигуралар мен заттарды байланыстыру үшін қарындашты пайдаланыңыз.* ***Енді доптың суретін салайық.*** ***Доптың пішіні қандай?*** *Әрқайсысың қандай доп салғыларың келетінін ойлаңыздар: үлкен немесе кішкентай доп, оған қандай түстерді қолданасың .* *Көзіңізді жұмып, өз добыңды елестетіп көр.* ***Шығармашылық жұмыс «Менің сүйікті добым»*** ***Енді бәріміз кішкентай ғалым болып, допты зерттеп көрейік.*** ***Эксперимент: «Менің добым»*** ***Мақсаты:*** *Жеңіл заттардың суда қалқып қана қоймай, сонымен қатар судан «секіріп кетуі» мүмкін екендігі туралы түсінік беру. Тапқырлықты,*	*бізді далада күтіп тұр. Ол жылулық пен қуаныш әкелді.* ***Көңілді серуен.*** *Бүгін ауа райы қандай? бұлтты немесе күн шығып тұр ма??* *Балалар: Күн шуақты.* *Күн қайда? Балалар: Аспанда!* *Ол қашан тұрады? (таңертең ерте)* *Күн кімге керек? (барлық адамдарға, өсімдіктерге, жануарларға)* *Күнді шақырайық!* ***Тақпақ : «Күн»*** ***Кейде кіріп бөлмеме,*** ***Ол ойнайды айнада.*** ***Шомылады көлге де,*** ***Шуақ шашып қайда да.*** *Балалар күн оянып, жарқырайды. Оған қарау оңай ма? (Жоқ).* *Мен күнге киетін көзілдірікті киіп, күнге қарауды ұсынамын.* *Біз күнге өте қуаныштымыз!* *Шапалақ.* *Дид ойын: «Күннің достары»* *Шарты: балалар күнге байланысты заттарды атайды* ***Күннің достары - бәрі дөңгелек.*** *(дөңгелек, доп, доп, табақ, т.б.).* ***Күннің достары, бәрі сары болады.*** *(тауық, одуванчика, қарындаш, лимон, көйлек және т.б.).* ***Күннің достары, жылытатынның бәрі, бірақ бізді не жылытады?*** *(батарея, пеш, пеш, тон, шұлық, жылытқыш, шәйнек, т.б.).* ***Күннің достары, жарқыраганның бәрі, бірақ біз үшін не жарқырайды?*** *(шам, фонарь, ай, шам, шамдар, т.б.).*	*ойлайсыңдар?* *Бұл хатты Ернар мен Жанар деген балалар жазыпты.Олар орманнан саңырауқұлақтар терген екен. Алай да саңырауқұлақтың қайсысын жеуге болатындығын білмейді екен. Сол себепті сендерден көмек сұрап хат жазыпты.* *Көмектесеміз ба?.* ***Орманға саяхат.*** ***Ой қозғау.*** *Сұрақ жауап* *Балалар, орманда табиғат аясында қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек?* *-Қандай жәндіктерден абай болу керек?* *-Осындай жағдайларды болдырмау үшін не істеу керек?* *-Тағы да қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек?* ***Табиғаттағы өзін-өзі ұстау ережелері:*** *1.Қоқысты кез келген жерге тастама, арнайы қоқыс жәшігіне сал!* *3. Табиғатта өзін-өзі ұстай білу ережесі* *2.Ағаштарды кеспе, бұтағын сындырма!* *3.Жануарларға зиян келтірме, қамқорлық жаса!* *4.Құстарды өлтірме, ұя жасап қамқорлық көрсет!* *5.Өсімдіктерді (шөптер, гүлдер) жұлма!* ***Ернар мен Жанар балаларды қарсы алады.*** ***Сергіту сәті.*** *Саңырауқұлақ болайық,* *Тізе бүгіп отырайық.* *Жаңбыр жауса көтеріліп,* *Өсіп-өсіп алайық.*

	5. Орнында тұрып, қос аяқтап секіру (10-15 секунд) ***Тыныс алу жаттығулары: «Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту.*** *Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* *Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл-жаттығулары:*** *1-2–2,5 м арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты лақтыру* *2. Аяғын бірге, аяғын алшақ қойып ырғақты секіріу* ***Қимылды ойын:«Құстар»*** *Ойын шартымен таныстыру* *Қортынды.* *Балаларды мадақтау*	*бастады. Содан кейін жарықшақ пайда болды. Бұл қабықшалар жарылып, балапандары пайда болды. Күн нұры оларды қатты ұнатып, алтын бояуды шашып жіберді, тауықтар сарғайып кетті. Ана тауық балапандарына кел менімен бірге жүріңдер, мен сендерге жердегі қателерді, құрттарды іздеуді үйретемін. Олар серуендеуге кетті, ана тауық оның соңынан ерді. Ал көгалға ана тауық балапандарымен мен күн нұры төгілген тату отбасы келді. Бүршіктердің арасынан бір сәуле сырғып өтті, алтын сары бастары бар гүлдерді шығарды. Бұл одуванчиктер. Одуванчик сары түсті. Балалар, одуванчиктер күнге ұқсай ма? (Балалардың жауаптары) Ал олар қалай ұқсас? Иә, күн де, бәйшешек те сары. Одуванчик тауықтарға ұқсай ма? (Балалар: Иә.) Олар несімен ұқсас? Дұрыс! Ал одуванчиктер мен тауықтар сары.* *Содан кейін тауықтар көгалдан жүгіріп өтіп, сары бәйшешектерді шіскей бастады, содан кейін сәулені қуып ойнады.* *Осылайша күн аспанға қайтып, балаларымен бірге бұлттың артына ұйықтауға кетті. Одуванчиктер бастарын жауып тастап, көгалда тек ана тауық пен балапандар ғана қалды. Ана тауық қатты айқайлады, балапандар оған жүгірді және олар ұяларына бірге кіріп кетті.* *Осымен күн мен күн сәулесі туралы ертегіміз аяқталды.* ***Бірақ күн өз көрінісін қағазға қалдырып, балаларының суретін салуды сұрады. Біз не сурет саламыз? Балалар: Күн шуағы.*** *Тәрбиеші: Бірақ күн сәулесі қарындаштардың біріне тығылды. Қане, олар қандай карандашқа*	*зейінді, байқағыштықты дамыту.* ***Қолданылатын материалдар:*** *су толтырылған шағын ванна, кішкентай резеңке доп, майлық, қарындаш, қағаз.* ***Процессі:*** *Доппен тығылыспақ ойынын ойнау.* ***- Доп суға батады ма?*** *Балаларды допты қолдарымен ұстап көруді ұсыну. - Ол қандай? (серпімді, жеңіл). Су толтырылған шағын ваннаға допты салу.* ***- Допқа не болды, неге ол батпайды?*** ***Доп қалқып тұрады, ол жеңіл.*** *Балаларға допты ваннаның түбіне дейін батырып, қолдарымен ұстап тұрып, жіберіп қалуды ұсыну.* ***- Допқа не болды? (Ол судың бетінен секіреді).*** ***Қорытынды:*** *Доп ауамен толтырылған, ол жеңіл және жеңіл заттар суда батпайды. Су жеңіл заттарды судың бетінен итереді* *Қане доппен жаттығу жасайық.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім.*** *Бір қатар сапқа тұру.* *Сәлемдесу.* *(нұсқауларды орындау)* *Шеңбер бойымен тұру.* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы дамыту жаттығулар:*** ***Доппен жаттығу.*** *1. Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау* *Допты төмен түсіріп, жерге қарау*	***-Күн шықса, жақсы ма, жаман ба?*** ***-Егер күн болмаса, не болады?*** *(суық, қараңғы)* ***- Көзіңді жұм, не көріп тұрсың?*** *(Ештеңе).* *Күннің көзі тоқтаса, осылай болады.* *-Жазда күн өте жылы, шөп.гүлдер жайқалып өседі.* *-Күннің түсі қандай? (сары)* *-Ол қандай пішін? (дөңгелек)* *-Күн біреу, бірақ сәулелер көп. Оған сәуле жасап берейік.* ***Дид ойын: «Күн саулелері»*** ***Шарты:*** *Күнге сәулелерін құрастыру арқылы жапсыру.* *Күн қандай керемет болып шықты.* *Нәтиже.* *Бүгін біз күн туралы не білдік.* *Бұл не? (балалардың жауаптары)* *-Ол не істейді? (жылытады, жарқырайды, шуағын шашады.)* *Мен әрқайсыңа кішкене күн бергім келеді, ол сендерді жылытады және сен өзіңнің мейірімділігіңмен басқа адамдарды жылытуды ұмытпау керексіңдер.* ***Қане бәріміз кішкентай ғалымдар болайық.*** ***Зертханалық алаң.*** *Мақсаты: Күн айналаның бәрін нұрландыратын, адамдарды, өсімдіктерді, жануарларды, жерді, суды жылытатын түсіндіру.* ***Тәжірибе №1. Күн*** *Біздің қолымыз күнді сезіне ала ма?* *Педагогтың артындағы балалар күннің жылуын сезіну үшін қолдарын күнге созады,*	***Дид ойын: «Не қауіпті»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ*** *балаларға табиғатқа серуенге барғандағы қауіпті деп санайтын өсімдіктер мен жәндіктердің суретін құрастырып түсіндіру.* ***2-топ*** *балаларға «Табиғаттағы мінез-құлық ережесі» тақырыбында табиғатқа серуенге барғанда нені істеуге болмайды деп санайды, соған байланысты суреттерді құрастыруды ұсыну.* *Балаларды мадақтау.* *Жұлдызшалар беру.* ***Балабақшаға оралу*** ***Сұрақтар ілмегі.*** ***Музыка*** ***«Көңілді ырғақтар»*** ***Музыка тыңдау:*** ***Ән үйрену: «Көңілді балалар әні»*** ***Б. Дәлденбай, Е. Өтетілеуұлы*** *- Әнде не туралы айтылған?* *- Ән көңілді ме, әлде көңілсіз бе?* *- Көңілді әндерді мажорлы, көңілсіз әндерді минорлы деп бөлеміз. Біздің шырқаған әніміз қайсысына жатады? Әннің мәтінін қайталап, әуенге ілесе айту.* ***Ойын: «Ән салған кім?» (А. Райымқұлова, А. Асылбек).*** *Балалар шеңберді айнала отырады. Бір бала шетте, балаларға арқасын беріп отырады. Балалардың жеке ән салғанын тыңдап, кім*

		жасырынғанын біліңдерші? Балалар қарындашты дұрыс таңдап, сары шеңберге сәулелерді бояйды. Жұмысты аяқтағаннан кейін балаларды күн шуағын көрсетуге шақырады . Енді біз кішкентай ғалымдар болып, күнді зерттеп көрейік. ***Тәжірибе №1. «Күн жүйесі»*** ***Мақсаты:*** *Неге барлық планеталар күннің айналасында айналады? түсіндіру.* ***Құрал-жабдықтар:*** *сары ағаш таяқша, жіптер, 9 доп.* ***Тәжірибелік жұмыс*** *Сары таяқша - Күн, ал жіптердегі 9 доп - планеталар деп елестетіп көріңіз Біз таяқшаны айналдырамыз, барлық планеталар шеңбер бойымен ұшады, егер сіз оны тоқтатсаңыз, онда планеталар тоқтайды. Күнге бүкіл жүйені ұстап тұруға не көмектеседі? .. Күнге мәңгілік қозғалыс көмектеседі. Дәлсолай, егер Күн қозғалмаса, бүкіл жүйе ыдырап кетеді және бұл мәңгілік қозғалыс жұмыс істемейді.* ***Тәжірибе №2 «Күн мен түн».*** ***Мақсаты:*** *- балаларға не үшін күн мен түн екенін түсіндіру.* ***Ресурстар: фонарь, глобус.*** *Мұның ең жақсы тәсілі – күн жүйесінің моделі! ... Оған тек екі нәрсе керек - глобус және қарапайым фонарь. Қараңғы топ бөлмесінде фонарикті қосып, оны өз қалаңыздың жанындағы жершарына бағыттаңыз.* ***Балаларға түсіндіру: «Қараңыз; фонарь - Күн, ол жерге жарқырайды.*** *Енді оны сәл бұрайық - енді ол біздің қаламызға нұрын шашады.*	*2. Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу, 3. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу 4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау. 5. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Негізгі қимыл-жаттығулары:*** *1.Заттардың арасымен жүру және жүгіру. 2. Қысқа секіртпемен секіру* ***Қимылды ойын:*** *Торғайлар мен мысық Балаларды мадақтау.*	*алақандарын жоғары көтереді.* ***Қортынды:*** *Күн алақанымызға не жібереді? Жылу.* ***Тәжірибе №2. Күн қайда түнейді.*** *Күндізгі уақытта күннің аспандағы орнын өзгертетініне назар аудару.* ***Қортынды:*** *күннің шығуын бір терезеден, ал күннің батуын басқа терезеден байқауға болады.* ***Тәжірибе №3. Күн сәулесінің қасиеттері.*** ***1.Күн мен көлеңкедегі заттардың температурасын салыстыру.*** *Екі қиыршық тасты салыңыз: біреуі күнге, екіншісі көлеңкеге. Қараңғы болуы үшін қалың ағаш қораппен жабыңыз. Біраз уақыттан кейін балалармен қай тастың жылы екенін тексеріңіз.* ***2.Дымқыл резеңке доптар шуақты күнде шығарылады.*** *Балалар шарлардың бірте-бірте құрғағанын бақылайды.* ***3. Құмды сулау және оның қалай кебетінін балалармен бірге бақылау.*** ***4.Жуылған қуыршақ киімдерін күнге ілу, оның қалай кебетінін бақылау.*** ***Қортынды:*** *Күн сәулелерінің қасиеттерін тәжірибе жүзінде байқағандай , күн айналадағының бәрін кептіру қасиетіне ие.*	*екенін ажырату. Отырған бала ән салған баланың дауысын таныса, орын ауыстырады.* ***Әуенді-қимылды қозғалыс:*** *топты үшке бөліп, бірінші топқа вальс ырғағымен қимылдауды, екінші топқа полька ырғағымен секіруді тапсыру, үшінші топқа Қамажай ырғағының қимылдарын жасату.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***

		Күн сәулелері жетпейтін жерде бізде түн болады. Балалардан жарық пен қараңғы, таңертең немесе кешке деп болжайтынына сенімділіігін арттыру.			
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №7*** *Жазда гүлдерді бақылау.*	***Картотека №8*** *Топырақты бақылау*	***Картотека №9*** *Бұлттарды бақылау.*	***Картотека №10*** *Құрт – құмырсқаларды бақылау.*	***Картотека №11*** *Жапырақты бақылау.*
	Жаз серуен картотекасынан ***Серуендегі ойындар*** ***1. «Пингвиндер».*** *Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. Әркімнің қолында бір дорба бар. Педагогтің белгісі бойынша балалар сөмкені тізе арасына қысып, шеңбер бойынша екі аяқпен секіреді (балалар арасындағы қашықтық бір-біріне кедергі келтірмеуі үшін кемінде 0,5 м болуы керек). Алдымен секірулер бір бағытта орындалады, содан кейін тоқтайды, бұрылады және тапсырма қайталанады* ***2. «Өткізіп алмаңыз».*** *Балалар екі-үш шеңберге тұрады, әрқайсысының қолында дорба бар. Шеңбердің ортасында балалардан 2,5 м қашықтықта құрсау бар. Педагогтың белгісі бойынша балалар сөмкемен ішке кіруге тырысып, оны құрсауға лақтырады. Педагог отырғандарды белгілейді, іште отырған балалар сөмкелерді алып қашады, балалар сөмкелердің артынан жүгіреді (сізде екі немесе үш сөмке болады).*				
Серуеннен оралу	*Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру (тәрбиешінің ұйымдастыруы бойынша) Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№9. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық*	***№10.Ояну*** *Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күнжылуыналайық.*	***№11. Ояну*** *Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*	***№ 12 . Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз*	***№13. Ояну*** *Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
	ДӘСТҮРДЕН ТЫС СУРЕТ САЛУ ӘДІСТЕРІМЕН ЖҰМЫС				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Мнемотехника әдісі Дид ойын «Қай мезгілде киеміз?»*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалар киімдер туралы өз ойларын айта алады.*	***«Балапан»*** *Белгілі аймақтарға желім жапсыру, сол жерге көптеп күріш салу, күрішті абайлап бояу және мақта таяқшаларымен бейнені түрлендіру.Күрішпен немесе мақта таяқшалармен сурет салу.*	***Көбелек*** *Балалардың табиғат әлемінің әдемілігіне қызығушылығын арттыру. Бояулардың әртүрлі түстерін араластырып, қағаздың ортасына көбелек бейнесін келтіре жағу, екінші бетін жауып, алақанмен сипау. Монотопия Симметриялық салу*	***Жазғы пейзаж*** *Үрлеу әдісі арқылы жазғы табиғатты бере білу. Пейзаж тақырыбын балаға түсіндіру. Бояулардың араласуы Сия тамшысыграфикасы-(кляксография)*	***«Адамға қолшатыр не үшін керек»*** *Саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту, визуалды-моторлы үйлестіру. Қолшатырды безендіру* ***Палитра әдісі-саусақпен***
Баламен жеке жұмыс.	***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.*	***Дид ойын: «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*	***Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.*	***Дид ойын: «Суреттіқай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.*	***Дид ойын «Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №7*** *Жаздағүлдердібақылау***.**	***Картотека №8*** *Топырақтыбақылау*	***Картотека №9*** *Бұлттардыбақылау.*	***Картотека №10*** *Құрт - құмырсқаларды бақылау.*	***Картотека №11*** *Жапырақтыбақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту. Серуенде эстафеталық жарыстар «Секіртпелі жолдар» ***Мақсаты:*** *Балаларды белгі бойынша алға жылжуға, тізені бүгіп аяқ ұшын көтеріп секіруге үйрету, нақтылық пен шыдамдылық танытуға дағдыландыру.* ***Барысы:*** *Балалар бір дөңнен екінші дөңге секіреді. Іздердібасып, қолдарыбелдеболады* ***«Торайдытамақтандыр»*** ***Мақсаты:*** *Балалардыжылдамдыққаүйретіп, дәлтигізугедағдыландыру.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту.* *Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту* *Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Түркістан облысының білім басқармасының білім бөлімінің Жетісай ауданының білім бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
Ж.Д.Мынжасарова _____
2023-2024 ж

2023-2024 оқу жылы бойынша Жазғы сауықтыру жұмыс жоспары

Жетісай 2024

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде жасалған, ерте жас тобының 2023 - 2024 оқу жылына арналған жазғы сауықтыру кешенінің перспективалық жоспары.

Білім беру ұйымы: ЖШС «Жұрсінай» балабақшасы
Топ: «Ботақан», «Қарлығаш» ересек топтары
Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2023-2024 оқу жылы

Мақсаты:

-жаз мезгіліндегі балалардың денсаулығын нығайтуда эмоциональдық, тұлғалық, танымдық дағдысын қалыптастыруда үлкендердің, ата-ана, қызметкерлердің өзара бірлескен жұмысы болып табылады.

-бала денсаулығын сақтау мен нығайту;

-табиғи факторды пайдалана отырып шынықтыру;

-жеке тұлғаны қалыптастыру,эстетикалық тәрбиені жетілдіру

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
МАУСЫМ	**Денешынықтыру**	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру ***(қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа).*** Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату - шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған санамақ және басқа.
	Көркемәдебиет	Инновациялық әдістер мен технологияларды қолданып, әлеуметте ауызша қарым-қатынас жасау, диалог құру дағдыларын қалыптастыру, ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру. Балаларға жастарына сәйкес тыңдауға, сахналауға, тәрбиелік мәні бар әдеби шығармаларды ұсыну;
	Қоршағанортамен таныстыру	Танымдық қызығушылықтары мен шығармашылық қиялды қалыптастыру; табиғатты сақтауда адамның рөлі туралы білімдерін қалыптастыру; тірі және өлі табиғат туралы білімдерін кеңейту; ересектердің еңбегі, оның қоғамдық өмірдегі рөлі туралы, жалпы қабылданған нормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-қатынастары туралы білімдерін кеңейту; отансүйгіштік сезімдерін, еліміздің жетістігіне мақтаныш сезімін тәрбиелеу; құрдастарымен сыпайы қарым-қатынас жасауға баулу; қоршаған ортада, табиғатта қауіпсіздікті сақтау.
	Сурет салу	Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Жеке заттарды және сюжеттік композицияларды салу арқылы, бейнелейтін заттарды қарау, қолмен ұстап зерттеу арқылы бейнені түсіру. Әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын жеткізе білу.

	Мүсіндеу	Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мүсіндеу дағдыларын дамыту. Бірнеше бөліктен тұратын заттардың, олардың орналасуын ескеріп, пропорцияларды сақтай отырып, бөліктерді байланыстырады; мүсінделген заттың, фигуралардың бетін тегістеу арқылы әсемдік беру.
	Құрастыру	Құрылыс бөлшектерін ажыратып атау, оларды құрылымдық қасиеттерін ескере отырып, заттарды өз бетінше сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау. Құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын ажырата білу . Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнау, өз бетінше ойдан бейнелер құрастыра білу.
	Музыка	музыканы тыңдау мәдениетін сақтау, тыңдалған музыкадан алған әсерлерімен бөлісе білу, әнді мәнерлеп, созып, қимылдармен үйлестіріп айту дағдыларын дамыту. Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды, әнді созып, сөздерін анық айту, таныс әндерді сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз орындай білуге, әнді топпен бірге бастап, бірге аяқтай білу.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
ШІЛДЕ	**Денешынықтыру**	Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ағзаға түсетін салмақты реттеу. Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың қимылдарды орындауы үшін жағдайлар жасау.
	Көркемәдебиет	Өзі зерттеген заттарды, суреттерді сипаттауға, бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыру, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айту дағдыларын дамыту. Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білу,таныс ертегілер мен әңгімелердің мазмұнын қайталап айта отырып, ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға қызығушылығын арттыру.
	Қоршаған ортамен таныстыру	Материалды ескере отырып, заттар мен нысандарды ажырату, ойыншықтарға, кітаптарға, ыдыстарға ұқыпты қарау; қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениетінің ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру.. Ауа-райындағы және табиғаттағы маусымдық өзгерістерде қарапайым байланыстарды түсіне отырып, табиғат құбылыстарын ажыратып атау. Өсімдіктердің өсуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін және жабайы аңдар мен құстардың , олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы туралы түсініктерін дамыту. Қарапайым тәжірибеге қызығушылық пен әуестік таныту дағдыларын дамыту.
	Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру.
	Мүсіндеу	Мүсіндейтін затты қолына алып, зерттейді оның өзіне тән ерекшеліктерін бере білу, мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау, жемістерді, көкөністерді, гүлдерді түрлі тәсілдермен мүсіндеу дағдысын дамыту. Бірнеше бөліктерден тұратын заттарды біріктіре отырып, мүсіндеу.
	Құрастыру	Заттарды өз бетінше сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыра білу. Құрылыс материалдарынан, "лего" конструкторлардан құрастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру, құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау
	Музыка	Музыканың қимылдық сипатын жеңіл, ырғақты жүгіру арқылы, қимылдарды музыкамен сәйкестендіру. Музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту ,музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау дағдыларын дамыту. Қимылдарды орындауда шапшаңдық пен ептілік таныта білу.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
ТАМЫЗ	**Денешынықтыру**	Дене белсенділігін дамытуда, таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындардың түрлерімен жаттығулар өткізу. Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру. жеке гигиенаның бастапқы дағдыларын сақтау; Салауатты өмір салты туралы және өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, дене белсенділігі туралы, адамның өмірі мен денсаулығы үшін дене шынықтырудың маңыздылығын түсіндіру. Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсінік беру.
	Көркемәдебиет	Тақпақтарды, санамақтарды, өлеңдерді мәнерлеп, жатқа айту, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыру, кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарап, ертегі, әңгіме құрастыру дағдыларын дамыту. Еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауды, айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы түсініктерін қалыптастыру. Түрлі балалар әрекеттерінде өзінің және құрдастарының әрекетін түсіндіру, достарымен қарым-қатынас барысында әдептілікті сақтауға баулу.
	Қоршағанортамен таныстыру	Балалардың ойын әрекетін дамыту;қарапайым жалпы қабылданған нормалар негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-қатынасқа тарту. Отбасылық, азаматтық саналылығын, патриоттық сезімдерін қалыптастыру бойынша түсінік беру. еңбекке баулу, өзінің еңбегін, басқа адамдардың еңбегін, оның нәтижелерін бағалай білуге тәрбиелеу; адам мен қоршаған орта үшін қауіпті жағдайлар туралы түсініктерін қалыптастыру және ол жағдайларда әрекет етуге үйрету.
	Сурет салу	Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа. элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтау. Балалардың гүлдер, қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту.
	Мүсіндеу	Әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын ажырата отырып, мүсіндеуді қызығушылықпен орындау. Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді өз бетінше мүсіндеу. Мүсінделген заттың, фигуралардың бетін тегістеу арқылы бейнені толық бере білуге дағдыландыру.
	Құрастыру	Заттарды өз бетінше таңдап, ойдан композиция құрастыру табиғи және қалдық заттардан бейнелер құрастыру, заттарды өз бетінше сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау дағдыларын дамыту. Құрастыруда шығармашылық жұмысты жүргізе отырып, құрылыспен түрлі ойындар ойнауға қызығушылық таныту.
	Музыка	Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту. Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу. Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану.

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *1- апта*

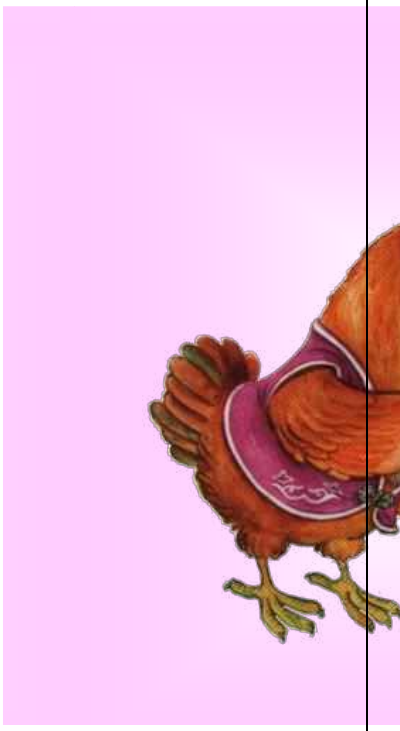
Білім беру ұйымы «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: ересек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 03.06 – 07.06.2024ж

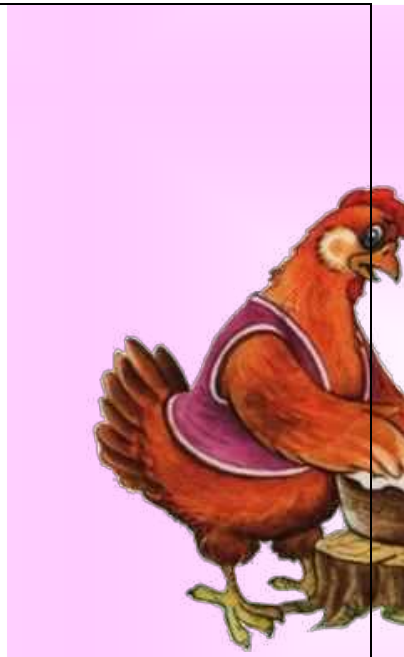
Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау барысында тазалығына, денсаулығына назар аудару, ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау. Ата-анаға төлем ақыны ескерту. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы .*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	*Шынықсаң шымыр боласың, Сауығып айдай толасың. Спорттысерікетебіл, Жақсыазаматболасың.* ***Қимылды ойын:*** ***«Күн мен түн»*** ***Ойын мақсаты:*** *балалар әртүрлі қимыл-қозғалысты біледі.*	***Салауатты өмір салтын сақтаймыз,*** ***Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз*** ***Қимылды ойын:*** ***«Алға жылдам жүр, тек жүгірме»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Өкпенің тыныс алуын, жалпы дене қимылын,ептілігін дамытуды түсінеді.*	***Спорт – көркі өмірдің,*** ***Спорт - досың, серігің.*** ***Жаттықсаң шымыр боларсың,*** ***Шынығып, өсіп, толарсың,*** ***Қимылды ойын*** ***«Қояндар мен қасқыр»*** ***Мақсаты:*** *Баллардың қасқыр мен қоян туралы түсініктері қалыпта сады. Епті және шапшаң болуға тырысады.*	***Ойнайық, ойнайық та ойлайық!*** ***Қатардан артта қалып қоймайық,*** ***Белсенді болайық ортада,*** ***Уақытты тектен - тек жоймайық!*** ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** ***«Автомобиль мен торғайлар»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жүру мен жүгіру және секіруге дағдыланады*	***Шымыр, сергек денеміз,*** ***Спорт сүйер өренбіз!*** ***Біз биіктен самғаймыз,*** ***Қарсыластан қалмаймыз.*** ***Қимыл қозғалысты ойын:*** ***«Қасқыр мен қояндар»*** ***Мақсаты:*** *Балалар шапшаңдыққа,ептілікке үйренеді.*
Таңертенгіжаттығу	***Маусым айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту. Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу*				
Таңғы ас	***Тәтті тамақ жейміз.*** ***Рақмет аспаз дейміз.*** *Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Қызығушылықты ояту***. *Балалар біздің бақшамыздың ауласында ұшып жүрген құстар қауырсын қалдырып кеткен.* ***Ой дамыту.*** ***Құстарды анықтау?*** *-Құстар – ұшуға бейімделген, алдыңғы аяқтары қанатқа айналған, денесі қауырсынмен*	***Тосын сәт.*** *Аудио дыбыс. Құрметті балалар мен орманшы атаймын. Біздің орманда, неге екені белгісіз, тып-тыныш болды, құстардың әні естілмейді. Ал орманда құстар болмаса көңілсіз. Құстар адасып кеткен секілді. Оларға көмек керек.*	***Қызығушылықты ояту*** *Балалар, мен бүгін балабақшаға келіп, қарасам, біздің аулада жемдер ілулі тұр, , бірақ қоректендіргіште ештеңе жоқ, мен құстарды тамақтандырғым келді, сосын ойладым, қандай құстарды тамақтандыратынымды білмедім . Ал мен жемшөпті*	***Қызығушылықты ояту*** *-Бүгін мен сендерді орманға саяхатқа шақырамын. Сурет пайда болады, «Жыл мезгілдері» әуені ойнайды* ***(Құстардың ән салған дыбыстарының жазбасы)*** *- Айтыңдаршы, ненің дауысын естідік?* ***(құс)*** *Қандай құстарды білесіңдер?*	***Қызығушылықты ояту.*** *-Сендерге мен тамаша бір ертегі айтып берейін сендер мұқият тыңдаңдар, ертегі не жайлы екен. -Бәріміз мына сыйқырлы тақтаға қарайық. - Ертегінің аты «Бауырсақ пен тышқан». -Ертеде тауық пен тышқан*

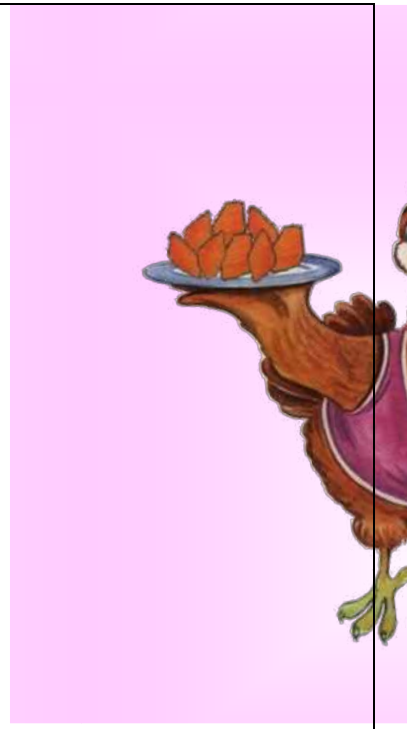
	қапталған ***-Құстардың басқа жануарлардан айырмашылығы қандай?*** *тұмсығы, қанаттары, қауырсындары бар* *-Неліктен құстың тұмсығы бар?* *Қанаттары құстардың ұшуына қалай көмектесетінін көргілерің келе ме?* ***Біз эксперименттік алаңға жиналып тексеру жүргіземіз.*** ***№1.Қағазбен тәжірибе:*** *Қараңдаршы, менде екі парақ бар, біреуі тегіс, екіншісі мыжылған, допқа айналған. Қай қағаз еденге тез түседі деп ойлайсыңдар? Неліктен?* ***Тексерейік.*** *Қағаз шар өте тез түседі, тас сияқты, ауыр. Ал тегіс қағаз баяу, жеңіл, кең, құлағанда ауаға тіреліп, ұша алады. Кішкентай құстың өзі кең, қанаты мен құйрығы ашық үлкен болады, ол ауаға сүйенеді. Міне, біздің мысалымызға тағы бір көзқарас. Құс ұшып, қонғанда қауырсындары осылай бүктеліп, ашылады. Ал жерде ашық қанаттары мен құйрығы құсқа кедергі келтіреді, сондықтан ол оларды бүктейді. Балалар, қауырсынның қалай жұмыс істейтінін білгілерің келе ме?* ***Құстарға қауырсын не үшін қажет екенін білгілерің келе ме?*** ***Олай болса зерттеу жұмысын жүргізейік*** ***Тәжірибе №2*** ***Қауырсын эксперименттері:*** ***«Құстардың қауырсындары қалай орналасады»***	*Балалар біз құстарға көмектесу үшін денемізді шынықтырып алайық.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Жай жүгіру.* *Шеңбер бойымен тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары құралсыз*** ***Б.қ.: «Аранын ұшуын бақылау»*** ***1.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «з-з-з» деп айту/6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Қарлығаш ұшты»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, қолдарын жан-жаққа созып, құстың ұшу қимылын жасау. «Ұшты-ұшты» сөзін айту. /6 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Жел соқты»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда, оңнан - солға, солдан- оңға иілу. /6 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Шапалақ»*** ***4****. Аяқтарын алшақ, қолды жанға созу. Секіріп аяқты біріктіру. Қолды жоғары созып, шапалақтау. «Шапалақ» деп айту. 6 рет* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту.* *Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** ***Негізгі қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *1. Жіптен секіру*	*топқа апарамын деп шештім, өйткені менің балаларым ақылды, олар маған құстарды қалай тамақтандыру керектігін анықтауға көмектеседі деп ойладым. Сендер маған көмектесуге дайынсыз ба? Балалар жауабы. Балалар, қоректендіргіш жасаймыз ба? Балалар жасаймыз, қоректендіргішті серуенге шыққанда талға іліп қоямыз, ал біз бүгін қандай құстарды тамақтандырамыз?* ***Дид ойын: «Құстарды ажырат»*** ***Шарты****: Құстар деген конверт алып ашу. Барлығымызға көрінуі үшін біз оларды қалай қараймыз? Суреттердің бәрі шатасыпты, үй құстары қайсы, дала құстары қайсы? Не істейміз? Балалар, менде екі тәрелке бар, біреуі көк, екіншісі сары, соларды пайдалана аламыз ба? Қалай ойлайсыңдар, үй құстарын қандай түсті табақпен, ал дала құстарын қандай түсті табақпен жинаймыз?* *Балалар: дала құстарын көк табаққа, ал үй құстарын сары түске жинаймыз* ***Ой қозғау.*** *Неліктен? Сендер көк түсті немен байланыстырасыңдар? Ал сарыны ше?* ***Көк түс –*** *аспан түсі, дала құстары жоғарыда ұшып жүреді. Олар өз қорегін өздері табады.* ***Сары түс –*** *жем, дән түстері, үй құстарын адамдар жем беріп қамқорлық жасайды. Құстарды өз тәрелкелеріне орналастырамыз.* ***Құстар қалай ұқсас?***	*(сауысқан, қарға, торғай, көгершін, тоқылдақ)* ***Сергіту сәті. «Құстар»*** *(балалар сәйкес қимылдарды орындайды)* ***Модельдік жұмыс.*** *Балалар, енді құс үлгісіне сүйеніп айтыңдаршы, барлық құстарға ортақ не бар? (бас, көз, дене, аяқ, қанаттар, құйрық)* *-Айырмашылығы неде? (көлемі, түсі)* ***Дид ойын: «Құстар қалай қозғалады»*** *Құстардың неше аяғы бар? (екі)* *Неліктен құстарға аяқ қажет? (жерде жүру, бұтақтан бұтаққа секіру)* *-бір жерден екінші жерге секіретін қандай құстарды көрдіңдер (торғай, синица, снегирь)* *Ал ненің жүруі маңызды? (қарға, көгершін)* ***Ой қозғау.*** ***Психологиялық сәт.*** *-Сенің қолыңда кішкентай дәрменсіз құс бар деп елестет. Ол сондай суық, оны жылытайық, ақырын, бір саусақпен, алақандарыңызды бүгіңіз, балапанды ішіне тығыңыз, оған дем алыңыз, деміңізбен жылытыңыз, алақаныңызды кеудеңізге қойыңыз, балапанға жүрегіңнен. жылу беріңіз. Ал енді алақандарыңызды ашыңыз, сонда сіз балапанның қуанышпен ұшып кеткенін көресіз, оған күліңіз және мұңаймаңыз, ол бәрібір бізге ұшып келеді.!* ***Практикалық бөлім*** *-Енді мен сендерге алақандарымыздың көмегімен орманды, ол әрқашан әдемі болатындай етіп, күн*	*керемет дос болыпты.*

	Біз оны саусақтармен тексереміз. Не байқадың? (тығыз, қатты, үлкен) *Жеңіл ме, ауыр ма?* *-Балалар бір қолдарына қауырсын, екіншісіне тас қояды.* ***Қорытынды: Қауырсын жеңіл, тас ауыр.*** *Тасқа, сосын қауырсынға үрле.* *Не көріп тұрсыз?* *Тас қозғалмайды , ал қауырсын ұшып кетті..* ***Неліктен? Қауырсын жеңіл. Ал оны не жеңілдетеді?*** ***Тәжірибе №3*** *- Мен қауырсынның ұшын кесіп аламын. Біз не көріп тұрмыз?* *Біз бос орынды көреміз, бос орынға сіз түсті сымды салып көріп, тексеруге болады* *Қауырсын бос, сондықтан жеңіл.* *Құстың денесі қауырсынмен тығыз жабылған. Егер қауырсындары ауыр болса, құс бұтақтарға отыра алмайды, бұтақтар сынып қалады. Бірақ құстар уақытының көп бөлігін ағаштарда ұя салу, ұйықтау, жаулардан қашумен өткізеді.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, қоректендіргіш бос, біз оны ештеңемен толтырған жоқпыз. Не істеу керек? (балалардың ұсыныстары).* ***Қортынды.*** *Балалар, сендер қандай жақсы балаларсыңдар! Біз бүгін қаншама жаңалықтар аштық. Ғылым орталығымыз кімге ұнады? (балалардың жауаптары)* *Балалар, бүгін қандай жаңалық білдіңдер? Сендерге не ұнады? Неліктен?*	*2. Жолмен жалаушаға дейін еңбектеу.* ***Қимылды ойын «Менің кім екенімді тап?».*** ***Шарты:*** *Жұмбақ құрастыру, қай құс туралы жұмбақ болады, сол құс шеңберге ұшып шығады.* *Секіргенді, ұшқанды ұнатады* *Нан мен дәнді дақылдар қорегі.* ***(Шеңберге торғайлар ұшады)*** *Сен кімсің? Торғаймын шық-шық торғаймын..* ***Ағаш қабының астынан тамақ іздеп,*** ***Тоқылдатар күн-түні.*** ***(Тоқылдақ)*** *Q. Сіз кімсіз? Тоқ-тоқ тоқылдақпын.* ***Күндіз-түні тынымсыз*** ***Қар-қар-қар! - деп ән салады (қарға).*** *(Шеңберге қарға ұшады)* *Сен кімсің?Мен қарғамын* ***Дид ойын: «Құстарды жина»*** *Музыка ақырын ойнайды* ***Шарты:*** *Балалар қиылған суреттерден құстардың бейнесін құрастырады, әрқайсысы өз құсын атайды.* ***Дид ойын: «Қай құстың дауысы»*** ***- Қарға қалай дауыстап жатыр ?*** *Қарға қарқылдап жатыр* *- Сауысқан не істеп жатыр? (Сауысқан шықылықтайды)* *- Торғай не істеп жатыр? (Торғай шиқылдайды)* *-Тоқылдақ не істеп жатыр? (Тоқылдақ тоқылдатады)* *Балалар бұл жұмыстарды біз орманшы атайға жіберейік.* ***Қорытынды:***	*Балалар: ұшады, шұқылайды, қанаты бар, құйрығы бар.* ***Олардың айырмашылығы неде?*** *Көлемі, қауырсыны, тұмсық өлшемі, табандары бар.* ***Сендер құстар туралы зерттеу жүргізгілерің келе ме?*** ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Тәжірибе №1*** *Қане, үлкейткіш әйнекпен қауырсынды қарайық.* *Қарап отырсаңыз, қауырсынның бетін бекіту арқылы мықтап және оңай жалғанатын шығыңқы жерлер мен ілмектер бар.* *Бұл қауырсын дизайны құсты қолайсыз ауа-райынан қорғайды: қар мен жаңбырдан.* *Егер ілмек ажыратылса, онда құс оларды тұмсығымен қосады.* *Негізі құс қауырсындарын тұмсығымен құлыппен жабады.* *Ал біздің алдымызда қандай қауырсындар жатыр?* *Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері бір-біріне қосылмаған, жіңішке таяқша* *Неліктен құсқа мұндай қауырсын керек?* *Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Олар денесінде, басында, қанаттарында, аяқтарында кездеседі.* ***Қорытынды:*** *Қауырсын құстардың әшекейі ғана емес. Құстардың тіршілігінде қауырсын өте маңызды рөл атқарады.* ***Біріншіден,*** *мамықтар мен қауырсындар жылуды сақтайды, сондықтан*	*шуағындай етіп, ол әрқашан барлығына жарқырап, барлығына жылы болатындай етіп, құстарды әрқашан ұшатындай етіп бейнелеуді ұсынғым келеді.* *Құстар әндерімен бізді қуантатындай етіп..* ***(Балалар алақандарын бояп, топтық жұмыс жасайды)*** ***Жұмысты талдау нәтижесі*** *-Жарайсыңдар балалар, біз бірге қандай тамаша жұмыс жасадық.* *-Нақты не ұнады?* *- Біз не туралы сөйлестік? «Құстармен қоректендіргіш» суреті ілінеді* *-Балалар қараңдаршы бізге қанша құс ұшып келді. Олар сендердің қамқорлығыңыз үшін, көмектеріңіз үшін алғыс айтады.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Жайлаудағы киіз үй»*** ***Музыка тыңдау:*** *«Қазағымның қасиетті ақ үйі» (муз. М. Күзембаев, сөзі Г. Жотаева).* *Балаларға интерактивті тақтадан киіз үйді, оның бөлшектерін көрсету.* *Балалармен киіз үй туралы әңгімелесу. Ертедегі ата-бабаларымыз осы киіз үйде тұрғандарын, көшіп-қонуға ыңғайлы екенін түсіндіру.* ***Дауыс жаттығулары:*** *«Қара жорға» (халық күйі). «Қара жорға» күйіне негізделген әуенді «гу» буынында орындау.* *Орындағанда ерін жиырылып, таңдай жоғары көтеріледі.* *Терең тыныс алып, дем сыртқа еркін шығарылуы керек.* *Ырғағына айрықша мән беру.* ***Ән айту: «Киіз үй» (муз. Ж. Тұрсынбаев, сөзі Қ. Баянбаев).***	 *-Бір күні тауық бір уыс бидай тауып алады да, досы тышқанға бидайды үгітіп беруін сұрайды.*

		Балаларды мадақтау.	*көптеген құстар солтүстіктің өте қатал жағдайында да қыстайды.* ***Екіншіден,*** *қауырсын құстарды суықтан, ылғалдан, желден сақтайды, жылуды жоғалтпайды.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бізде мольберттің артына құстар тығылған , олардың қандай құс екенін білгілерің келе ме?* ***Дид ойын: «Бір сөзбен айт»*** *Мен сендерге құстың ерекшеліктерін айтамын, ал сендер маған жаңадан бір сөз құрап, құстың атын айтасыңдар. Содан кейін құс пайда болады.* *Бұл құстың төсі сары ---- сары төсті шымшық.* *Бұл құстың қара қанаттары бар ---- қара қанатты қарға* *Бұл құстың қызыл төсі бар ---- қызыл төсті суықторғай* *Бұл құстың ала қанаттары бар..... бұл ала қанат сауысқан.* ***Жарайсыңдар .*** ***Қортындылау.*** .	*Педагог әуенді орындап, балалардан әңгімелеп берулерін талап етеді. Әннің сипатына, қарқынына, динамикасына тоқталып, балалармен сұрақ-жауап арқылы талдайды.* *Ән айту барысында бір-бірін тыңдай отырып орындауларын қадағалау.* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *«Киіз басу» (халық күйі, өңдеген Б. Дәлденбай). Қазақтың би элементтерін еске түсіре отырып балалардың ойдан орындауы (импровизация) қимылдармен билеулеріне мүмкіндік беру.* ***Ұлттық ойын «Асық ату».*** ***Ой қозғау.*** *Әнді тыңдағанда көз алдыңа нені елестеттің? Киіз үйдің жиһаздарын ата.* *Сурет бойынша әңгіме құрастыр.* *Киіз үйдің құрылысын айтып бер. Қандай бөліктерден тұрады?*	

					-Ал тышқан болса мен үгіте алмаймын дейді. *-Амалсыздан бидайды тауық өзі үгітеді.*

					 -Диірменнен шыққандай мап-майда ұн жасап, одан қамыр илейді. *-Илеген қамырдан енді бауырсақ пісір дейді- тышқанға.* *-Әлгі еріншек тышқан өзің пісіре салшы дейді* *-Содан тауық бір табақ қылып бауырсақ пісіреды.* *-Әлгі табаққа салынған бауырсақты жоғары көтеріп- бауырсақты кім жейді- дейді?*

					 -Мен, мен,-деп тышқан жүгіріп келеді. *-Сонда тауық:* *-Бидайды үгітуге де, бауырсақты пісіруге де ешқандай үлес қосқан жоқсың. Еңбек етсең ерінбей-тояды қарының тіленбей,-дейді де тышқанды үйінен қуып шығады.* *-Содан бері тауықтар тышқанды көрсе, үрке қарайды екен.* *-Балалар ертегі ұнады ма?-ия.* *-Ертегі не туралы айтылған?* ***Миға шабуыл.*** *Тауық немен дос болды?* *Ол не тауып алды?* *Тышқаннан қандай көмек сұрады?* *Тышқан не еді?* *Тышқан қандай деп ойлайсыңдар?*

					Бұл жерде еңбекқор қайсысы? ***Еңбекқор болу үшін шыныққан шымыр болуымыз керек,*** *ендеше жаттығу жасап үйренеміз****.*** ***Денешынықтыру*** ***Мақсаты:*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Жай жүгіру.* *Шеңбер бойымен тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары құралсыз*** ***Б.қ.: «Араның ұшуын бақылау»*** ***1.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «з-з-з» деп айту/6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Қарлығаш ұшты»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, қолдарын жан-жаққа созып, құстың ұшу қимылын жасау. «Ұшты-ұшты» сөзін айту. /6/* ***Б.қ.: «Жел соқты»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда, оңнан - солға, солдан- оңға иілу. /6р/* ***Б.қ.: «Шапалақ»*** ***4****. Аяқтарын алшақ, қолды жанға созу. Секіріп аяқты біріктіру. Қолды жоғары созып, шапалақтау. «Шапалақ» деп айту. 6 рет* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.***

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>Негізгі қимыл-қозғалыс жаттығулары.
1. Жіптен секіру
2. Жолмен жалаушаға дейін еңбектеу.
Қимылды ойын
«Күн мен жаңбыр»
Ойын шарты: Балалардың алаңның бір шетінен немесе бөлмеге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» орындықтың арқасынан қарайды.
Қорытынды:
Адымдап шеңбер бойы жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жеңіл жүгіру. Қимыл – қозғалыс жаттығуы</td></tr>
<tr><td>Серуенге дайындық</td><td colspan="5">Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.
Киіну: Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Серуен:</td><td>Картотека №1
Жәдіктерді бақылау.</td><td>Картотека №2
Күннің көзін бақылау.</td><td>Картотека №3
Ауа - райын бақылау.</td><td>Картотека №4
Көлік түрлерін бақылау.</td><td>Картотека №5
Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Жаз серуен картотекасынан</td></tr>
<tr><td colspan="6">Педагог жетекшілігімен эстафеталық ойындар.
1.«Шебер»
Шарты: бірінші бала допты шеңберге қою, екінші бала допты алып келу.
2. «Жаңа орын»
Шарты: бірінші бала айналып жүгіреді, екінші баланың қолынан ұстап, орындыққа отырғызады.</td></tr>
<tr><td>Серуеннен оралу</td><td colspan="5">Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру (тәрбиешінің ұйымдастыруы бойынша) Түскі асқа дайындық.</td></tr>
<tr><td>Түскі ас</td><td colspan="5">ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.</td></tr>
<tr><td>Ұйқы</td><td colspan="5">Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.</td></tr>
</table>

Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№1*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№2.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№3.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау*	***№4.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№5*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН. *(Картотека қосымша тігілген)*				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, Үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Дәрігер» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *берілген ойын әрекеттер сюжеттеріне сәйкес балалар топтарға бөліне білу және аяқталғаннан кейін қайтадан бір ұжымға бірігу бөлігін қалыптастыра алады.*	***«Құрылысшылар» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *сюжетке сәйкес конструктор, құрылыс материалдарын қолданып келісіммен берілген жұмысты жасай алады.*	***«Жол полициясы» сюжетті рөлді ойын:*** ***Мақсаты:*** *Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуді біледі.*	***«Аспазшы» сюжетті-рөлдік ойын*** ***Мақсаты:*** *Азық-түлік өнеркәсібінің қызметкерлерінің еңбегі туралы біледі.*	***«Пошта» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *Ойын кезінде балалар ауыспалы заттарды қолдануды және өз қиялынан туған жағдаятты түсініп соған сәйкес әрекет ете алады.*
Баламен жеке жұмыс	***«Тәрелкесіне қарай кесесін таңда»*** ***Мақсаты:*** *Түстер туралы ұғымдарын кеңейту*	***Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету(қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.*	***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.*	***«Жануарларды өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, зейінің тәрбиелеу, белсенділігін артыру.*	***«Бұл қандай құс?»*** ***Мақсаты:*** *белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				

Серуен	***Картотека №1*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №2*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №3*** *Ауа - райын бақылау.*	***Картотека №4*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №5*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*
	Таңертеңгі серуен бақылауын бекіту.				
Эстафеталық ойындар ***1."Тез адымда"*** *Ойынның шарты: себеттен себетке кедергілер арасымен ирелеңдеп жүгіріп барып себетке доптарды тасу.* ***2. "Шебер"*** *Шарты: бірінші бала допты шеңберге қою, екінші бала допты алып келу*					
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *2- апта*

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 10.06 – 14.06.2024ж

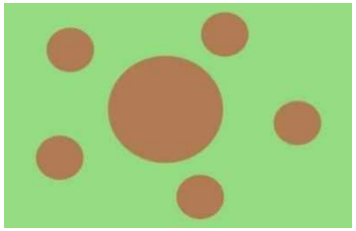
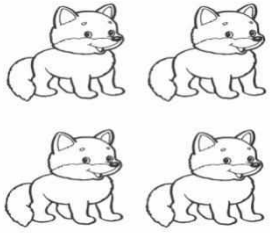
Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау кезінде ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау. Денсаулығына , тазалығына назар аудару, ата-анамен әңгімелесу. Ата-анаға төлем ақыны ескерту. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	*Шыныққан шымыр боласың, Сауығып айдай толасың. Спорттысерікетебіл, Жақсыазаматболасың.* ***Қимылды ойын: «Күн мен түн»*** *Ойын мақсаты: балаларды әртүрлі қимыл-қозғалысын үйрету. Ептілікке, шапшаңдыққа, төзімділікке тәрбиелеу*	*Салауатты өмір салтын сақтаймыз, Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз* ***Қимылды ойын: «Қарлығаш»*** ***Ойын мақсаты:*** *балалардың бойындағы зейінділік сезімталдық, ұйымшылдық, ептілік сияқты қабілеттерін дамыту.*	*Спорт – көркі өмірдің, Спорт - досың, серігің. Жаттықсаң шымыр боларсың, Шынығып, өсіп, толарсың,* ***Дид ойын: «Кім түсіреді?»*** ***Ойын мақсаты :****балаларды ептілікке, дәлдікке, доппен ойнай білуге үйрету.*	*Ойнайық, ойнайық та ойлайық! Қатардан артта қалып қоймайық, Белсенді болайық ортада, Уақытты тектен - тек жоймайық!* ***Қим ойын: «Алға жылдам жүр, тек жүгірме»*** ***Ойынның мақсаты:****Өкпені тыныс алуын, жалпы дене қимылын,ептілігін дамыту.*	*Шымыр, сергек денеміз, Спорт сүйер өренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз.* ***Дид ойын: «Поезд»*** ***Ойынның мақсаты:****тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру.*
Таңертенгі жаттығу	***Таңғы жаттығу кешені*** *Жаттығу түрі - сылдырмақ , әуенмен. Мақсаты****: Жалпы даму жаттығуын жасай отырып, баланы шыңдау.* ***Маусым айының 2-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***				
Таңғы ас	***Тәтті тамақ жейміз.*** ***Рақмет аспаз дейміз.*** *Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу..*** ***Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білімберу ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Саяхатшы Дарадан хат*** *Құрметті балалар мен*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар мына жерде жатқан қызыл, сары, жасыл, көк түсті іздер кімнің іздері сендер білесіңдерме? Балалар: Жоқ білмейміз. Педагог: Менде білмеймін* ***Тосын сәт.*** *Еденде тұрған хатты көріп. Міне қызық хатты мында кім қойды екен! Хатты бірге оқиық, балалар. Хатта: «Мен Саяхатшы*	***Қызығушылықты ояту.*** *«Саяхатшы Дара» мультфилімінің музыкасы естіледі* *-Балалар, бізге біреу қонаққа келе жатқан сияқты ма? Сендер бізге қонаққа келе жатқан кім деп ойлайсыңдар?* ***-Сәлем, менің атым Дара!*** ***Балалар, мен сендерге қонаққа келдім.*** *Даранының телефоны шырылдайды:*	***Таза ауада өткізу.*** ***Дид ойын: «Табиғат әлемі»*** *Шарты: Әрбір кестеде суретті жасауға қажеттінің бәрі бар: ватман қағазы, қоңыр және көк жолақтар, күн, ағаш, гүлдер және адам. Мұның бәрін ватман қағазына әдемі етіп жапсыру керек осыдан* ***«Табиғат» суреті шығады.*** ***Ой қозғау.*** *Табиғат нешеге бөлінеді? Тірі табиғатқа нелер*	***Таза ауада өткізу.*** *Тәрбиеші ортаға шығып Дара оның досы Ботиды балаларға таныстырады. – сәлем – неллоу менің атым* ***Дара .*** *Диего менің жақын досым танысып қойыңдар.* ***Диего:*** *Балалар біз денсаулығымыз мықты болу үшін не істеуіміз керек ?* *-қане жаттығудың бірнеше түрін жасап көрейікші .* ***Дене шынықтыру***

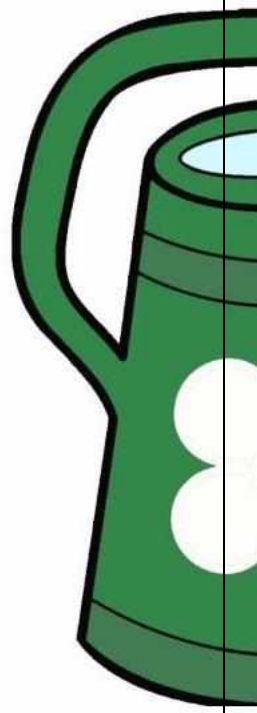
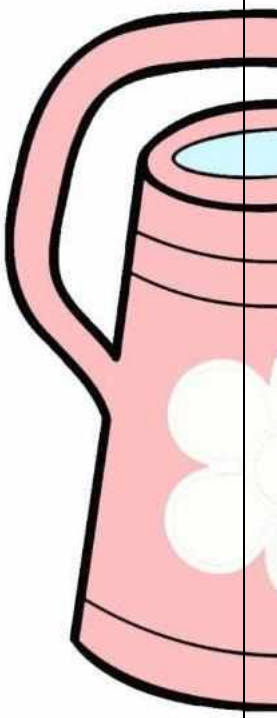
	саяхаттағанды жақсы көремін. *Менің ендігі саяхатым Құм патшалығына бару.* *Ал, мен құм туралы өте аз білемін. Мен құм патшалығына барғанда құммен қандай ойындар ойнау керек екенін және құмнның көптеген қасиеттерін білу үшін маған көмек берулеріңді сұраймын. Мен сіздерден хат күтем.* ***Сәлемнен Дара.*** ***Ой қозғау.*** *Балалар Дараға көмектесеміз бе?* *Біз қазір кішкентай ғалымдарға айналамыз да құмның қасиеттері туралы зерттеу жасаймыз. Біз тез арада Дараға көмектесуіміз керек.* *Ол үшін көп еңбек ету керекпіз. Бойымызға күш жинауымыз керек.* *Ендеше бәріміз денемізді шын ықтырып, жаттығулар жас айық. Әуен қосылады.* *Балалар әуенге сай жаттығу лар жасайды. жарайсыңдар! шеңбер бойымен тұра қалайық. Бәрі бірге қосылып:* *Дараға көмек береміз* *Бәріміз оған сенеміз,* *Жүр десе ереміз.* *Біз оны жақсы көреміз,* *Біздің Дара, біздің Дара.* ***ТӘЖІРИБЕ №1 «Құм»*** ***Мақсаты:*** *Құм түйіршіктерінің пішінін қарастыру* ***Қолданылатын материалдар:*** *Таза құм, науа, үлкейткіш әйнек.* ***Процессі:*** *Таза құмды алып, науаға толтыру. Үлкейткіш*	*Дарамын. Осы жолдан өту шартын дұрыс орындап шықсаңдар менімен кездесесіңдер» делінген.* ***Қим ойын: «Жолдан өту»*** ***Ойын шарты:*** *Балалар қызыл түсті іздермен жүргенде секіреді, сары түсті іздермен билейді, көк түсті іздермен жүгіреді, жасыл түсті іздермен адымдап жүреді. Ал қанекей балалар жолдан өту шартын дұрыс орындап саяхатшы Дарамен кездесейік.* ***Ғажайып сәт.*** *Балалар түрлі - түсті іздермен жүріп, саяхатшы Дараны тауып алады* *Тәрбиеші: Балалар қараңдаршы саяхатшы Дара бізге сонау Англиядан қонаққа келіпті. Сендердің дене жаттығуын қаншалықты меңгергендеріңді білгісі келеді.* ***Дарамен жаттығу.*** ***Дене шынықтыру /таяқшамен, әуенмен/*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру. Қол бүйірде бүкіл табанмен қалыпты, жұмсақ жүру. Жай жүгіру, жүруге ауысу. Шеңбер бойымен жай жүру таяқшаны кезекпен алып, 1 саптан 4 звеноға тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Б.қ.: «Балапан су ішті»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып,*	*-Алло, Дара, мен Ботимын. Мен қиын жағдайға тап болдым. Сенің маған көмегің керек болып тұр. Маған көмектесесің бе?* *-Әрине көмектесемін. Қазір жетемін. Балалар, Боти қиын жағдайға тап болыпты. Менімен бірге оған көмектесесіңдер ме? Қай жолмен жүретінімізді білмегенде кімнен көмек сұрайтын едік?* *-Мен картамын, мен картамын! Алдымен құрамалы көпірден өтесің, Одан кейін қалың шыршалы орманнан өтесің, содан кейін барып батпақты көлшіктен өтесің.Қайталаймын:* *1.Құрамалы көпір.* *2.Қалың шыршалы орман.* *3.Батпақты көлшік.* *-Балалар,алдымен қайда барамыз?* ***Құрамалы көпірге.*** ***Құрамалы көпірді су басып кеткен. Бұл суды тоқтату үшін біз ғалымға айналуымыз керек.*** ***Су - эксперимент*** ***№1- Судың иісі.*** ***Мақсаты:*** *Судың иісі бар-жоғын білу.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Бір стақан қант және бір стақан тұз қосылған су, иісті ерітінді.* ***Процессі:*** *Балалардан судың иісі қандай екенін сұрау. Жауаптарды естігеннен кейін олардан ерітінділері бар стақандардағы суды (қант пен тұз) иіскеуін сұрау. Содан кейін суға балалар көрмейтіндей иісті ерітіндіні тамызу.(апельсин т.б) Енді судың иісі қандай екенін сұрау.* ***Қорытынды:*** *Судың иісі жоқ, бірақ оған қосылған заттың иісі шығып тұрады.*	*жатады?* *Өлі табиғатқа нелер жатады?* *Табиғатты қорғау деген не?* ***Психологиялық тренинг:*** ***«Жаңбыр жауғызу»*** *Саусақ жаттығуларын орындау* *-Балалар, мына батпақты қараңдар! Жаңағы жауған жаңбырдан кейін «батпақты көлшік» қалың батпаққа айналып кетіпті.* ***Сондықтан балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.*** *Ал ғалымдар деген кім? (балалардың жауабы)* ***Тәжрибе №1*** ***Дид ойын: «Құм су ішеді»*** ***Мақсаты:*** *Құммен жұмыс істеуге, тәжірибе жасауға қызығушылықтарын дамыту.* ***Ойын барысы:*** *Балаларға құрғақ құмнан үлкен төбе жасап көрсету. Төбенің жоғарғы бөлігінне жұдырықпен ойпат жасап, оған мұқият жұқа ағынмен су құямыз. Төбеде тағы бір ойпат қалыптасады, ондағы су бірте-бірте жағаларға сіңіп кеткен көлге ұқсайды.* ***Қортынды: Құм жаңбыр жауғанда, су құйғанда балшыққа айналады.*** ***Тәжрибе№2*** ***«Дымқыл құм»*** ***Мақсаты:*** *Дымқыл құмның қасиеттерімен таныстыру.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Дымқыл құм, құмға арналған қалып.* ***Процессі:*** *Ылғал құмды алақанға алып, оны себу, бірақ ол алақаннан бөліктеп түседі. Құмға арналған қалыптарды дымқыл құммен толтырып,*	***/таяқшамен, әуенмен/*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру.* *Қол бүйірде бүкіл табанмен қалыпты, жұмсақ жүру.* *Жай жүгіру, жүруге ауысу.* *Шеңбер бойымен жай жүру таяқшаны кезекпен алып, 1 саптан 4 звеноға тұру.* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Б.қ.: «Балапан су ішті»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /6 р/* ***Б.қ.: «Биші мысық »*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /6 рет /* ***Б. қ.: «Тартылу»*** ***3.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу,аяқтың ұшымен тұру.3- б.қ. /6 рет/* ***Б.қ.: ««Әткеншек»*** ***4.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқшаны кеуде тұсында ұстап, денені оң-сол жаққа бұрады. /5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Мергендер»*** ***5.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай*

	әйнек арқылы балалармен бірге құм түйіршіктерінің пішінін қарастыру. Ол әр түрлі болуы мүмкін; балаларға шөлде оның ромб тәрізді екенін айту. ***Қорытынды:*** *Құм түйіршіктері әртүрлі пішінде болады.* ***ТӘЖІРИБЕ №2*** ***«Құм конусы»*** ***Мақсаты:*** *Құмның қасиеттерін қарастыру.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Құрғақ құм.* ***Процессі:*** *Бір уыс құрғақ құмды алып, оны бір жерге түсетіндей етіп себу. Бірте-бірте себілген сайын орнында конус пайда болады, ол биік және түбінде барған сайын үлкен аумақты алады. Егер құмды ұзақ уақыт сепсек, онда ол ағын сияқты төгіліп, қозғалады.* ***Қорытынды:*** *Құм қозғала алады.* ***ТӘЖІРИБЕ №3*** ***«Қоймалар мен туннельдер»*** ***Мақсаты:*** *Неліктен құмға түскен жәндіктер езіліп кетпей, аман-есен шығатынын қарастыру* ***Қолданылатын материалдар:*** *Қағаздан жасалған диаметрі қарындаштан сәл үлкенірек түтік, қарындаш, құм.* ***Процессі:*** *Түтікке қарындашты салу. Содан кейін түтіктің ұштары сыртқа шығып тұратындай етіп түтікшені құммен толтыру. Қарындашты алып, түтіктің мыжылып қалмағанын көру.*	*таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /6 р/* ***Б.қ.: «Биші мысық »*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /6 рет /* ***Б. қ.: «Тартылу»*** ***3.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу,аяқтың ұшымен тұру.3- б.қ. /6 рет/* ***Б.қ.: ««Әткеншек»*** ***4.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқшаны кеуде тұсында ұстап, денені оң-сол жаққа бұрады. /5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Мергендер»*** ***5.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /6 рет қайталау/* ***Б.қ. : «Шабыс»*** ***6.*** *Таяқшаны ат қылып ұстау. Сол қолымен таяқшыны ұстап, оң қолды жоғары көтеріп иіре айналдыру. Ат үстінде шабу. (15-20 секунд)* ***Б.қ.: «Көңілді таяқша»*** ***7.*** *Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/* ***Қорытынды:*** *шеңбер бойы жүру. Таяқшаны үстел үстіне қою. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару.*	***№ - 2.Судың түсі.*** ***Мақсаты:*** *Судың түсі бар-жоғын анықтау.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Бірнеше стақан су, түрлі түсті бояулар.* ***Процессі:*** *Балалардан түрлі түсті бояуларды стақан суға салып, оларды араластыруын сұрау. Су қандай түске өзгергенін сұрау* ***Қорытынды:*** *Су түссіз, бірақ оған қосылған заттың түсіне өзгере алады.* ***Су тоқтады.*** *-Балалар, енді қайда барамыз? Қалың шыршалы орманға. Ендеше қандай жолмен жүреміз? Алдымызда үйілген топырақтар кедергі жасауда, біз тағы да ғалымға айналайық. Топырақты зерттейміз.* ***ТӘЖІРИБЕ №4 «Шашыраңқы құм»*** ***Мақсаты:*** *Шашыраңқы құмның қасиетін қарастыру.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Елек, қарындаш, кілт, құм, науа.* ***Процессі:*** *Алаңды құрғақ құммен тегістеу. Құмды елек арқылы біркелкі себу. Қарындашты құмға асықпай батыру. Құмның бетіне ауыр затты (мысалы, кілт) қою. Құмдағы заттың ізінің тереңдігіне назар аудару. Науаны шайқау. Кілт және қарындашпен жанағы әрекетті қайталап жасау. Қарындаш кәдімгі құмға қарағанда, шашыраңқы құмда екі есе тереңірек түседі. Ауыр заттың ізі шашыраңқы құмға қарағанда, кәдімгі құмда айқынырақ көрінеді.* ***Қорытынды:*** *Шашыраңқы құм айтарлықтай тығызырақ. Бұл қасиет құрылысшыларға өте қолайлы және жақсы құм болып*	*оны төңкеру. Құм қалыптың пішінін сақтайды.* ***Түйін:*** *Ылғалды құмды алақаннан себу мүмкін емес, ол құрғағанға дейін кез келген пішінді сақтай алады. Құм суланған кезде құм түйіршіктерінің арасындағы ауалар жоғалады, дымқыл жиектері бір-біріне жабысады.* ***Қортынды.*** *Міне біз кішкентай ғалым болып жұмыс жасадық, зерттеу жүргіздік. Жарайсыңдар.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Шыныққан шымыр боласың»*** ***Ой қозғау.*** *Еніміз сау болуы үшін не істеу керек? Балалар ой қорытып, спортпен айналысу керек деген тұжырымға келеді. Спорттың қандай түрлерін білесіңдер? Әлемге әйгілі спорт түрі аяқдоп (футбол) туралы ән үйренеміз.* ***Музыка тыңдау:*** *«Спорт маршы» (муз. В. Соловьев-Седой). Әуенді тыңдап, бұл музыкаға қандай қимыл жасауға болатынын сұрау. Шығарманың күшті, әлсіз бөліктерін ажыратуға үйрету.* ***Ән айту:*** *«Аяқдопшы» (муз. Т. Кулинова, сөзі. Б. Тобаяқов). Әннің сипатына көңіл аудару. Қандай көңіл күйде жазылған? Әннің мазмұны не туралы? Спорттың бұл түрін бұрын естігенің бар ма? Өздерің бұл ойынды ойнап көрдіңдер ме?* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *«Лентамен жаттығулар» (муз. Д.*	*қайталау. /6 рет қайталау/* ***Б.қ. : «Шабыс»*** ***6.*** *Таяқшаны ат қылып ұстау. Сол қолымен таяқшыны ұстап, оң қолды жоғары көтеріп иіре айналдыру. Ат үстінде шабу. (15-20 секунд)* ***Б.қ.: «Көңілді таяқша»*** ***7.*** *Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/* ***Қорытынды:*** *шеңбер бойы жүру. Таяқшаны үстел үстіне қою. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару.* ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.*** *1.Тақта үстімен жүріп өту.* *2.Обручтан, обручқа секіру.* ***Қимылды ойын:*** ***«Күн мен жаңбыр»*** ***Ойын шарты:*** *Балалар алаңның бір шетінен немесе бөлмеге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отыра алады, «терезеге» орындықтың арқасынан қарайды.* ***Қорытынды:*** *Балаларды мадақтау.* ***Диего :*** *Балалар біз шыныгып алдық, енді менде сұрақ бар.* ***Біз табиғатқа қалай көмектесе аламыз?*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау*

	Қорытынды: *Құм түйірлері қорғаныш қоймаларын құрайды, сондықтан құмға түскен жәндіктер аман-есен жүріп, шыға алады.* ***Қортынды.*** *-Жарайсыңдар балалар. олай болса бүгін не туралы айтқанымызды тағы бір рет еске түсірейік.* ***балалардың жауаптары*** ***Жасаған жұмысымызды Дараға түсіріп жіберейік.***	***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.*** *1.Тақта үстімен жүріп өту.* *2.Обручтан, обручқа секіру.* ***Қимылды ойын:*** ***«Күн мен жаңбыр»*** ***Ойын шарты:*** *Балалар алаңның бір шетінен немесе бөлмеге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отыра алады, «терезеге» орындықтың арқасынан қарайды.* ***Қорытынды:*** *Балаларды мадақтау.*	*табылады.* *Міне құм жайылып бізге жол ашты.* ***Енді қайда барамыз.*** ***Батпақты көлшікке.*** *Бұл көлшіктен қалай өтеміз?* *Егер жүріп өтсек, балшыққа батамыз.* *Бізге тағы да ғалым болу керек.* ***Эксперимент № 1.*** ***Эксперимент-балшық деген не?*** *Педагогпен балалар өз бетінше ұнтақтан саз дайындайды.* *Оны зерттеу, сұрақтарға жауап беру:* *-Сіздің ойыңызша балшықтың түсі қандай? Қоңыр.* *-Балшық қатты ма, жұмсақ па? Жұмсақ.* *- Балшық неге ұқсайды?* *- Бір кесек сазда құмның жеке түйірлері анық көрінеді ме? Құрғақ және дымқыл балшық доптарды салыстыру: біреуін ұста бірнеше күн бұрын жасаған, екіншісін мен қазір жасадым. Доптар бірдей ме, әлде әртүрлі ме?* *Қандай айырмашылық бар? Қандай допты сығып ұстауға болады?* *Доптарды еденге лақтырсаң не болады?* ***Біреуі пішінін өзгертеді, екіншісі бөліктерге бөлінеді*** ***Қортынды:*** *«Саз дымқыл және құрғақ. Біз дымқыл саздан затты мүсіндей аламыз, ол жұмсақ ал, құрғақ саз қатты және ыдырап кетуі мүмкін. Дара рақмеет балалар сендердің көмектеріңмен мен Ботиға жеттім. Сау болыңдар.*	*Шостакович (вальс). Вальс ырғағында ленталармен созылмалы қимылдар жасау. Лентаны жоғары-төмен көтеріп, түсіру, оңға-солға бұлғап мәнерлі қозғалыстар жасау. Вальс әуенінде екпінге ілесіп қимылдау.* ***Дид ойын: «Мен бастаймын, сен жалға»*** *Шарты: Мен спротты .....* *Маған доппен ойнаған .....* ***Дид ойын: «Топтастыр»*** ***Шарты:*** *Суреттегі аяқ допшы-ларға өздеріне лайықты доптарын сызық арқылы қос.* *Бүгінгі ұіә туралы балалардың пікірлерін тыңдау. ҰІӘ балалардың көмегімен қорытындылау, бағалау.*	*- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз?* *Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***Дара :*** *енді кезекті зерттеуімізді жасап, демалысқа шығамыз.* ***«Құмның қасиеттері» тәжірибесін жасаңдар.*** ***Тәжірибе №1*** *Педагог балаларға құрғақ және дымқыл құм құйылған пластик бөтелкелерді береді және жерге жол салу және өрнек салу жолдарын көрсетеді. Ылғалды құм бөтелкеден түспейді, ал құрғақ құм бөтелкеден еркін ағады* ***Тәжірибе №2*** ***«Температураға байланысты топырақтың жағдайы».*** ***Мақсаты:*** *топырақ жағдайының ауа райы жағдайына тәуелділігін анықтау.* ***Тәжірибе барысы:*** ***Шуақты күнде жерді зерттеу.*** *Топырақты қолымызбен ұстайық.* ***Ол қандай?*** *Жылы, күн топырақты жылытады, топырақ құрғақ қытырлақ, түсі ашық қоңыр.* *Енд жерді жаңбыр жауғандай сулайық , топырақты қайта ұстап көреміз.* ***Не өзгерді?*** *Топырақ қарайды, дымқыл болды. Балалар саусақтарының ұшымен топырақтың үстін басып көру. Топырақ жабысқақ*

					болды, түйіршіктер болып жабысады және суық су топырақты суық жаңбыр сияқты салқын етті. ***Қандай керемет зерттеушісіңдер. Біз сендермен қоштасамыз. Сау болыңдар балалар.***
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №13*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа – райын бақылау.*	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*
	Жаз серуен картотекасынан ***Серуендегі эстафеталық ойындар:*** *1.* ***«Жүйрік ат»*** ***Шарты:*** *Шарды екі аяғына қысып секіру* ***2. «Шеңбер»*** ***Шарты:*** *бірінші бала допты шеңберге қою, екінші бала допты алып келу.* ***3.Мобильді ойын Кім туға жылдам*** ***Мақсаты:*** *жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу.* ***Ойын барысы:*** *Балалар бірнеше командаға бөлінеді. Бастапқы сызықтан 2 м қашықтықта доғалар, 3 м қашықтықта жалаулар стендке қойылады.* ***Тапсырма:*** *педагогтың белгісі бойынша доғаның астымен жорғалап өтіңіз, содан кейін екі аяқпен жалаушаға секіріңіз, оны айналып өтіп, бағанаңыздың соңына оралыңыз.*				
Серуеннен оралу	*Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру (тәрбиешінің ұйымдастыруы бойынша) Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	***Әңгіме жүргізу.*** *Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№ 2*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*	***№ 2*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*	***№3*** *Көзіміздізді ашайық Бойымызды жазайық Қолмен көзді ұқалап Созылып бір алайық.*	***№3*** *Көзіміздізді ашайық Бойымызды жазайық Қолмен көзді ұқалап Созылып бір алайық.*	***№4*** *Көзіміз ашылды Ұйқымыз басылды Дем алдық ұйықтадық Шаттанып ойнайық.*
	«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН. *(Картотека қосымша тігілген)*				

Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртү, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Мүсіндеу*** ***Миға шабул*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Тепсең-ақ секіріп,* *Ұстатпай қашады.* *Бір жерге бекініп,* *Тұра алмай сасады.* ***Ой дамыту*** ***-Доп туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап .* *Доп қандай?* *-Оның пішіні қандай?* *-Доп неге ұқсайды?* *-Доп қандай қимыл жасайды?* *-Доптың түсі қандай?* *-Доп неден жасалған?* *Біз доппен қандай ойындар ойнаймыз?* ***Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** *Өз беттерінше жұмыс жасау.* *Қадағалау, көмектесу* ***Топқа бөлу.*** ***Дид ойын: «Қандай доптар»*** *Шарты: Үлкен және кіші доп суреттері арқылы таңдау.* *1-топ ермексаздан үлкен доп мүсіндейді.* *2-топ ермексаздан кішкентай доп мүсіндейді.* ***Дид ойын: «Біздің көрме»*** *Шарты: Балалардың жұмыстарын бағалау.* *Сұрақтар ілмегі арқылы аяқтау.* *Балаларды мадақтау.* ***Ш.Смаханұлы. Доп*** *Добым менің, добым менің,* *Өзің неткен көңілді едің.* *Зымырайсың,құтыңдайсың,* *Бірақ менен құтылмайсың.*	***Таңғажайып сәт.*** *Жалқаубектің қонаққа келуі.* ***Сұрақ- жауап.*** ***Жалқаубектің не болған?*** *- Көңілсіз, үсті лас* *-Сумкасын көтере алмай сүйреп жүр.* *Қандай көмек береміз?* ***Қызығушылықты ояту*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Ерте мен күнде сен,* *Қолыңа сүйкесең* *Кетіп кір ласың* *Тап – таза боласын* *Бұл не?* *Шомылған баланы* *Аймалап алады.* *Сүртеді қолыңды* *Сүртеді бетіңді* *Бұл не?* *Балаларды топқа бөлу* ***1-топ «Тазалық»*** ***Дид ойын: «Бұл бала қай, қай бала?»*** *Қарашы үстіне,* *Бір кіршік түстіме көзіңе* *Тап-таза ақ қаздай* *Киімі мұнтаздай* *Жарайсың балақай* *Дейміз біз мадақтай* ***Салыстыру*** ***-Анау бала, Бетін қара,*** *Кір қожалақ, қап-қара* *Тырнағы өскен, Шашы көптен* *Алынбаспты –ау масқара* *Сұрақ –жауап* *Осындай бала болмас үшін не істеу керек?* ***Дид ойын: «Тазалықтың достары»*** ***Шарты:*** *Тазалық заттарын жинау.(сүлгі, сабын...)* ***2-топ. «Тағамдар»*** ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс*** *Пайдалы тағам түрлерімен*	***Дид ойын: «Қоян өсімдіктері қырыққабат»*** *- Қоян өз бақшасында қырыққабат өсіреді. Қырыққабатты дұрыс орналастырыңыз: шағын шеңберлерде - кішкентай қырыққабатты салыңыз. Ал үлкен шеңберлерде - үлкен қырыққабат. Қандай қырыққабат үлкен, кіші немесе үлкен?* ***Түлкі*** ***«Бисер» түймелері бар ойын*** *- Түлкі жүгіріп келе жатқанда моншақтарынан айырылып қалды.* *Ол жылап: Мазасызданады* *Қане, балалар, түлкіге көмектесіңдер ме?* ***«Түлкі» саусақ суреті*** *Балалар түлкінің контурлық бейнесін бояйды.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***жұмбақ жасыру.*** *Өзі бір қу,* *Жүрген жері айғай-шу.* ***(түлкі)*** ***Суретпен жұмыс.*** *- Мына суретке қараңдаршы, мұнда не бейнеленген?* *-Түлкінің баласын қалай атайды?* *-Түлкі қандай?* *-Біз түлкі туралы көп ертегі білеміз. Естеріңе түсіріңдерші, қандай ертегілерді білесіңдер?* *Балалардың жауаптары.* *-Өте жақсы. Олай болса мен сендерге бүгін түлкі туралы тағы бір ертегіні айтып беремін.* ***«Түлкі мен ешкі» ертегі.*** *Айтып беру.* ***Ой қозғау.*** *Мазмұны бойынша сұрақтар қою:* *Ертегіде қандай кейіпкерлер бар?* *Түлкі қайда түсіп кетеді?* *Ол құдықтан қалай шығып кетеді?* *-Ал, ешкі қандай?* *Ешкі ненің сөзіне алданып қалады?* *- Не себептен?* *-Құдық қандай екен?* *Түлкінің жасағаны дұрыспа?Неге?* *Балалардың жауаптары* ***Дид ойын. «Ертегі құрастыр» (пазл)*** ***Сергіту сәті:*** *Бала, бала, балақай,* *Қол соғайық, алақай!* *Бір, екі, үш деп айтайық,* *Саусақтарды тартайық.* *Жалқау бала болмайық,* *Қолды қысып, ойнайық.* ***Сахналау*** *Балалрды рөлдере бөлу. Автордың сөзін тәрбиеші айтып тұрады.* *Балалар қызығушылықпен ойнайды.* ***Дид ойын: «Өз мекенін тап»*** ***Шарты:*** *Ешкіге үйін, түлкіге орман құрастыру..* ***Қорытынды.***	***Дид ойын: ойын: «Гүлдерді топта»*** *Шарты: Дала гүлдерін көк қыстырғышпен, бөлме гүлдерін қызыл қыстырғышпен қыстырып белгілеуді ұсыну.* ***Дид ойын: «Су құйғышты әсемде»*** *Шарты: Әр су құйғыштың сыртындағы гүлді өз қалаған түспен бояу.*

		таныстыру. ***Дид ойын «Жемістер мен көкөністерді жинау»*** ***Шарты:*** *Екі себетке көкөністер мен жемістерді жинау.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***		***Балаларды мадақтау.***	

Балалармен жеке жұмыс	***Дидактикалық ойын: «Моншақтар тізбегі»*** ***Мақсаты:****Балаларға моншақ жасауды үйрету.*	***Дьенеш блоктарымен жұмыс*** ***Дидактикалық ойын: «Машина жүріп барады», «Гүлдер өсіп тұр», «Биік мұнара», «Күшік үреді».*** *Балаларды ойын тақырыптары бойынша топқа бөлу. Құрастыру нәтижесін бекіту.*	***АҚТ технологиясымен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындар Сұрақ-жауап*	***Мнемотехника әдісі*** ***Тақырыбы: Киімдер*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.*	***«Бұны қай кезде киеді?»*** ***Мақсаты:*** *әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндату арқылы сөздік қорларынмолайтып,ауыз екі сөйлеуге баулу.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №13*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа – райын бақылау.*	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*
	СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫНАН. ТАҢЕРТЕҢГІ СЕРУЕН КЕЗЕҢІН БЕКІТУ ***Эстафеталық ойындар:*** ***1.«Кімжылдам?»*** ***Шарты:*** *Доппен секіріп, жылдам келу.* ***2 . «Жаңа орын»*** ***Шарты:*** *бірінші бала айналып жүгіреді, екінші баланың қолынан ұстап, орындыққа отырғызады.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *3- апта*

Білім беру ұйымы «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 17.06 – 21.06.2024 ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Таңғы қабылдау.* *Денсаулығына, тазалығына назар аудару. Ата-анамен баланың үйдегі денсаулығы жайында әңгіме жүргізу.* *Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы. Балабақша туралы жан-жақты әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға арналған ойындар ұйымдастыру.* *Балаларға жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау. Медбикемен бірлескен жұмыс.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Достық*** *Ортақ мекен жер шары,* *Төбемізде бір аспан.* *Барлық ұлттың баласы,* *Достығымыз жарасқан* *Ойнайық, ойнайық та ойлайық!* *Қатардан артта қалып қоймайық,* *Белсенді болайық ортада,* *Уақытты тектен - тек жоймайық!* ***Қим ойын: «Алға жылдам жүр, тек жүгірме»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Өкпені тыныс алуын, жалпы дене қимылын,ептілігін дамыту.*	***Тақпақ жаттау.*** ***Отан Е.Өтетілеуұлы*** *Отан деген - Атамекен,* *Отан деген - туған жер.* *Отан - ана, Отан - үлкен,* *Қазақстан - туған ел.* ***Қимылды ойын:«Аралар»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойын арқылы аранның қандай жәндік екенін біледі.*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.* *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам, Ортан* *терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,* *Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз* ***Дид ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *үлкендерді сыйлауды, отбасы мүшелерін дұрыс атауды біледі.*	***Отан*** *Бақытты боп жүргенім* *Сенің арқаң, Ұлы Отан.* *Елім менің –тірегім,* *Құшағында гүл атам.* *Сененбақыттарайды* *БаршамызғаҰлы Отан.* ***Қим ойын: «Өрмекші мен шыбын»*** *Мақсаты: балалар қимыл-қозғалыс арқылы , жылдамдықты үйренеді.*	***Туған өлкем .*** ***ӨтебайТұрманжанов*** *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!* ***Қим ойын:«Күн мен түн»*** *Мақсаты: балалар ойын арқылы күн мен түннің қасиеттерін біледі.*
Таңертең-гі гимнасти-ка	***Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Жаттығу түрі - лентамен әуенмен*** ***Маусым айының 3--аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ойындар, ҰОҚ дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.*** ***Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** *Аспанда нелер тұрады?* *күн, ай, жұлдыздар, бұлттар – педагог мұның бәрін магниттік тақтаға ілу.* *Балалар осы аспан тұрғындары туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?* ***Ертегі: «Ақылды баланың Ай***	***Тосын сәт*** *Бүгін түнде басқа планетадан біздің балабақшаның тобына кішкентай бөтен планеталық құлап түсті.*	***Қызығушылықты ояту*** ***Балалар, сендер ғажайыпты жақсы көресіңдер ме?*** *(балалардың жауаптары)* ***-Білесің бе, мен бүгін таңертең*** *балабақшаға келе жатып, жолда дәл осындай таяқша тауып алдым. Менің ойымша, ол сиқырлы. Тексерейік!*	***Миға шабуыл*** ***Сұрақ-жауап.*** *Балалар табиғат дегеніміз не? Табиғат екіге бөлінеді. Жанды жансыз* *Қалай ойлайсыңдар тірі табиғатқа не жатады?* *-Дұрыс адамдар, құстар,жануарлар.*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Мен қандаймын?»*** *-Егер сен ерте тұрғанда жылamай тұрсаң оң қолыңды көтер.* *-Егер сен жылап тұрсаң сол қолыңды көтер.* *-Егер сен өтірік*

мен Күнді татуластырғаны»
Ертегі желісі бойынша: *күн, бұлт, жаңбыр, өзгерген ай, жұлдыздар, бала суреттері.*
Ертегі желісі:
Ерте, ерте, ертеде *аспанда Күн мен Айдан басқа ешкім өмір сүрмеген. Сол кезде Күн мен Айдың арасында дау болады: олар аспандағы ең басты мен деп дауласады.*
Күн: *Мен аспандағы ең маңыздысымын. Менен адамдарға жарық пен жылулық алады диді.*
Ай бұған шыдамай: *Жооок ең маңыздысы мен диді. Менсіз адамдар жоғалар еді. Түнде мен оларға адасып кетпесін деп, үйге апаратын жолды көрсетемін диді.*
Екеуі ақылды баланың жерде жүргенін көргенше ұзақ таласады. Олар осы баладан дауларын шешуді сұрады.
Ақылды бала оларға былай дейді:
Күншуақ - біз сені қатты жақсы көреміз. *Жарық пен жылу үшін. Бірақ кей кездері күн өте ыстық болса, өрт шығуы мүмкін.*
Ай, біз де сені жақсы көреміз. *Түнде жол көрсетіп, адастырмағаның үшін . Бірақ Ай Күн сияқты жарқырамайды.*
Енді бір-біріңмен бөліссеңдер Күн, жарықтығың, ал сен Ай, салқындығыңмен. *Сонда адамдар сендерге алғысын білдіріп, сендерді одан сайын жақсы көретін болады диді. Күн мен Ай мұны қалай жасауды, не ойлап табуды ұзақ ойланады.*
Сонда Ай күлімсіреп, бәрін түсінеді, Күнге салқынын береді.

Мен біздің балалар ма деп қатты қорықтым,
Балалар біздің планетамыз қалай аталады – Жер.
Кішкентай бөтен планета адамы біздің Жер планетасында ауа жоқ деп шешті. Бірақ бұл олай емес, енді біз оған дәлелдеуіміз керек. Бірақ ауа дегеніміз не?
Эксперимент
Барлығымыз терең дем алайық!
Немен дем алдың? *– Ауамен.*
Сен оны көрдіңіз бе? - Жоқ. - Неге? Өйткені ол көрінбейді. Дұрыс, ауа көрінбейді, бірақ оны ұстауға болады.

Эксперимент
Пластикалық пакетті алайық. Оны қолымызбен мыжып ұстсақ ол кішірейеді. ***Неліктен?***
Ішінде ауа болмағандықтан.
Ал енді пакеттің аузын ашып үрлеп оның аузын бұрайық.
Не болды?
Пакет ауаға толды.
Балалар пакеттегі ауаны көріп тұрсыңдар ма? Жоқ. Сонымен, ауа қандай? - көрінбейтін, мөлдір. Балалар, қалай ойлайсыңдар ауаның салмағы бар ма? Ауыр ма, жеңіл ме? Ал енді біз оны
Мысалы, сіз бүгін сумен ғажайыптарды айналдыратын жас ғалым болғыңыз келе ме? (балалардың жауаптары).
- Енді мен мына таяқшаның көмегімен бізді ғалымға айналдыруға тырысамын. Көздеріңді жұмыңдар, бір ғана шарт, музыка ойнап тұрғанда көздерің ді ашпаңдар (әуен естіледі).
Музыка ойнауды тоқтатады, балалар көздерін ашады.
Көздеріңді ашыңдар, енді біз ғалымдармыз. Педагог балаларға қалпақ таратады , ал біз ғалым болғандықтан ғажайыптар жасауымыз керек.
Ал біз оларды Ғажайып зертханада жасаймыз.
- Зертхананың не екенін білесің бе? (балалардың жауаптары).
Иә, зертхана –тәжірибелер жасалатын ерекше орын.
№1 тәжірибе «Бір стақан судағы жаңбыр»
Тәрбиеші: Ал біз бірінші көретін табиғат құбылысы қандай, жұмбақты тапсаңдар білесіңдер.
Дид ойын: «Кім тапқыр?»
Көз жасты – жылауық,
Келе жатыр бір алып.
Жабырқаса жылайды,
Жадыраса тарайды.
Бұлт
Тырс - тырс тамады,
Сайға қарай ағады.
Жаңбыр
Демек, жаңбыр жауу үшін бұлт керек, солай ма?.Оны қайдан аламыз? Ал мен оны ойлап таптым! Біз әдеттегі қырыну көбігін қолданамыз. (Мұғалім көбікті стақандағы суға сығады Қалай ойлайсыңдар, біздің көбік неге суға батпайды
-Дұрыс, көбік судан жеңіл,
өсімдіктер,ағаштар Яғни, көбиетін, қоректенетін, өсетіндер жанды табиғатқа жатады. Ал жансыз табиғатқа не жатады?
Дид ойын: «Кім тапқыр?»
Жұмбақ жасыру:
Жер бетінде жатады
Онымен ойнайсың
Әр түрлі мүсін жасайсың.
(Құм)
Қызығушылықты ояту.
Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.
Ал ғалымдар деген кім?
Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз.
Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр. Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік
Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейік.
Ал құмды не үшін пайдалануға болады? Құрылыста, ыдыс жасағанда , шыны ,айна.
Балалар сендер ғалымдар боласыңдар.
Дид ойын: «Зерттеушілер»
Тәжрибе№1
1-нұсқа. *Ыдыстағы құмды түтікше арқылы үрлейміз. желдің әсерімен жылжып төбешіктерге айналады*
2-нұсқа. *Қасықтың көмегімен төбешік жасау.*
Құм қандай?
Сусылдақ, жылжымалы.
Тәжірибе №2
Енді ылғалды құмды байқайық, құмды үрлеп көрейік үрленбейді. Жақын көрсететін шынымен қарап құмның пішіндерін
айтпайтын болсаң оң қолыңды көтер.
-Егер саған балабақша ұнаса оң қолыңды көтер.
-Егер сен топтағы достарыңды ұнатсаң қол соқ
Тосын сәт: Салауат атай телефон шалу.
Құрметті балалар! Сендер жаз мезгілінде денсаулықты қалай сақтауды білесіңдер ма? Ұмытып қалмаңдар балалар, әр дайым шынығып тұрыңдар. Ол үшін жаттығу залына барыңдар, жеміс тер мен көкөністер жеп тұрыңдар. Ой балалар біз жаттығу залына баруды ұмытып кеткен сияқтымыз. Тезірек жаттығу залына барайық.

Денешынықтыру.
Әуенмен
Кіріспе бөлімі:
Сапқа тұру. Денені тік ұстау.
Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру,аяқты айқастыра жүгіру,сыртымен жүру. Жыланның жүрісімен жүру. Саптан 4 колонна да тұру.
Жалпы даму жаттығулары:
1.Аяқты алшақ қою, обруч төменде,обручты алға созу, жоғары көтеру, түсіру. бастапқы қалып.5-6 рет.
2.Обручты екі қолмен омырауға ұстау. Оңға,

	Күннің жанында бұлттар пайда болады. *Бұлт Күнді жауып, онша ыстық болмайды. Бірақ бұл Күнге ұнамайды. Күн бұлтты күн сәулелерімен итеріп, бұлтты қытықтай бастайды. Ол көзінен жас аққанша күледі. Бұл көз жасы жерге тамшылап, жаңбыр болып жауа бастайды. Содан соң Ай Күн және бұлтпен дос болғысы келмей олардан жасырынуды шешеді. Ай мүлде жоғалып кетеді, кейде айдың жартысы ғана көрінеді. Күн Айды іздейді, бірақ оны таба алмайды. Күн қорқып: «Ай, ай!» деп шақыра бастайды. Ал Күн қатты айқайлағаны сонша, күн сәулелерінің бір бөлігі шығып, аспанға шашылып, әдемі жарқыраған жұлдыздарға айналады. Олардың жарқырағандығы сонша, Ай соншалықты әдемі жарқыраған не екенін көруге шешім қабылдайды?* *Алдымен мүйіз секілді айдың жартысы, содан кейін бүкіл дөңгелек жүзді ай пайда болады. Жарқыраған жұлдыздар әдемі Айды айналып өтіп, ол жаңа жұлдызды көйлекпен бұрынғыдан да әдемі болады.* ***Ақылды бала күлімсіреп:*** *«Енді, Күншуақ, сен бізге бұдан да жақсырақ боласың, бізді жылытып, бізге нұр сыйла. Ал қатты ыстық болған кезде бізге салқын жаңбыр жіберіп тұр. Тек сенің уақытың бізді таңнан кешке дейін жарқыратып, қуантсын.* *Ал сен, сұлу Ай, кешкі және түнде салқындығыңмен және әдемі жұлдызды аспанмен бізді қуант деді.* *- Біраз уақыт Күн мен Ай өте*	*тексереміз! Біз екі шарды үрлейміз, тек бір шарды көбірек үрлейміз, ал екіншісін кішірейтеміз және таразыға іленіз.* ***Ал біз не көрдік?*** *Ауаның да салмағы бар екен! Балалар, біз ауаны көреміз бе? Жоқ, ол көрінбейді.* *Стакан су және түтікше. Біз түтікшемен стакандағы суды үрлейміз.* ***Үрлегенде не болады?*** *Көпіршіктер шықты. Иә, балалар, көпіршіктер! Ауа көпіршіктері! Міне, біз оны көрдік!*	*сондықтан бетінде қалқып тұрады.* *Балалар, қараңдаршы, қазір бізде де банкіде бұлт бар. Табиғатта бұлттар қалай пайда болады? Дұрыс, бұлттар қызған ауамен аспанға көтеріліп, буға айналатын су тамшыларынан тұрады.* *Бұлттарға жиналған судың ұсақ тамшылары салқындап, ауырлап, жерге түседі. Жаңбыр жауып жатыр!* ***Сондықтан жаңбырды бұлттан жерге түсетін су деп айта аламыз.*** *- Енді қалай болатынын көреміз.* *- Тамшуырларды алымыз. Оларды түрлі-түсті сумен толтырып, оны бұлтты құмыраға тамызамыз. (тәжірибе жаңбыр дыбысымен бірге жүреді).* *- Не болып жатыр?* ***Қорытынды: Тамшы бұлттардың арасынан өтті, себебі ол көбіктен ауыр және әдемі ағындармен құмыраның түбіне түседі. Жаңбыр осылай жауады.*** *Тәрбиеші: Менің жас ғалымдарым, енді сиқырлы таяқшамызды қолданып көрейік. Су тамшыларына айналғыларың келе ме.* ***Қим ойын: «Бұлт пен тамшылар»*** *Педагог балаларға тамшылар қалпақтарын береді, ал ол өзі бұлттар қалпақ киеді.* ***Музыкалық дыбыстар.*** *Тәрбиеші: Тамшылар жерге ұшты. Олар секірді, ойнайды, бірінен соң бірі секіріп олар шағын көңілді ағындарға жиналып, ағып жатты (тамшылар ағындарды құрайды). Тамшылар үлкен өзенде жүзеді,*	*анықтайық.* *Енді ылғалды құмды байқайық олар бір-біріне жабысып пішіндер көрінбейді. құмның түсі қандай? Сары,ақшыл , ал ылғалды құм қара түсті.* ***Сергету сәті:*** *Күн болып жанайық* *Мөлдір судай ағайық* *Гүл болып жайнайық* *Терең-терең домалап* *Жүргіріп-жүгіріп алайық.* ***Тәжірибе№3*** *Енді стакандағы суға «воронка» қасықпен құм салайық, не байқадық тесіктен өтіп кетті су сияқты ия. Яғни құм сусымалы және ол суға батып кетті ,ол ауыр екенін байқадық* ***Дид ойын: «Тілші»*** ***Шарты:*** *Балаларға микрофонды беріп сұрақтар қою.* *Сендерге зерттеу жұмысы ұнадыма?* *Нені зерттедіңдер?* ***Балаларды мадақтау.*** ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Су – өмірдің өзегі»*** ***Музыка тыңдау: «Ақжайнақ» халық әні.*** *(балалар ән жинағынан)* *Әнді тыңдап, сипатын анықтайды, ән көңілді ма, әлде көңілсіз бе? Ән туралы әңгімелейді, қарапайым пікірлерін ортаға салады.* ***Ән айту:*** *«Су – өмірдің өзегі» (муз. Ә. Қонысбеков, сөзі Ұ. Қонысбекова).* *Әнді педагог орындап болған соң, әннің мазмұнын сұрау, су*	*солға бұрылып, қолды созу.* *3.Отыру, обруч екі қолда төмен ұстау. Обручты жоғары көтеру, төмен екі өкшенің арасына түсіру, қайталау.5-6рет.* *4. Аяқпен отыру. Обручты тік ұстау, оңға, солға қисаю.* *5. Шалқадан жату.Обруч бастан жоғары. Аяқты тік ұстап, обручты тізеге тигізу.* *6. Обруч еденде, айнала секіру, адымдап орнында жүру, секіру.* *Тыныс алу жаттығулары: мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары. 2- бөлім*** *Түрлері:* *- Жіп астынан жүріп өту.* *-Тақтайша үстімен жүріп өту.* ***Қимылды ойын: Айдаһардың құйрығы»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың дене қимылдарын жетілдіре отырып бірлесе қимылдауға,үйрету.* *Балаларды мадақтау*

	тату өмір сүрді. Бұлт жүгіріп шығып, күнді адамдардан жауып тастаған кезде ренжіген жоқ. Егер бұлт көтерілсе, күн сәулесімен күн бұлтты қытықтай бастады. Бұлт күлді де, жерге салқын жаңбыр жауып, қыста ақ қар жауды. Кеш батып, түнде сұлу Ай өзінің жұлдызды көйлегін киіп, күллі аспанды шарлап, көңілді де қуанышты жүрді. Бірақ ол Күннің оянып келе жатқанын көрген бойда оның киімін Күн көрмеу үшін бірден жұлдызды көйлекті ай жамылғысымен жауып тастайды. Күн өз ойын өзгертіп, күн сәулесін алып кетсе ше деп қорықты. ***Күн Айды көріп: «Ай, неге мұңайдың?» – депті.*** *Сен, түнде жұлдыздарың-ның қандай әдемі екенін көріп, оларды қайтарып аласың ба деп қорқамын-деді ай.* *Күн жымиып: «Қорықпа, мен оларды алмаймын! Мен ұйықтап жатқанда, менің күн сәулелерім жарқырап, сен қуанта берсін! Жұлдыздардан шыққан көйлектерің өзіңіз сияқты ерекше болсын!* ***Содан бері таңнан кешке дейін Күн мен бұлт аспанға жауапты. Ал кешке және түнде аспанға – Ай және жұлдыздар жауапты болыпты.*** *Сөйтіп, ақылды бала Күн мен Айды татуластырады.* ***Эксперимент алаңы.*** *Енді біз осы ақылды бала секілді кішкентай ғалымдарға айналып, айға зерттеу жасайық.* ***Эксперимент: «Ай іздері» (құм терапиясы)*** *Мақсаты: Балаларда Ай Жердің табиғи серігі ретіндегі алғашқы*	 *Міне, маңызды және қажетті ауа* *Мына суретке мұқият қарайық.* *Ауаның қалай жұмыс істейтінін өзің айт.* ***Қортынды:*** *есіңізде болсын: ауа барлық тіршілік иелеріне, жердегі барлық табиғатқа қажет! Адам көп күн тамақсыз өмір сүре алады. Ал ауасыз шыдау мүмкін емес. Біздің қымбатты бөтен планеталық, сіз біздің Жер планетасында ауа бар екеніне сенімдісіз бе?* *Балалар, біз қымбатты қонағымызға өз планетасына оралуға көмектесуіміз керек. Бірақ ол немен ұшуы керек? Мұндай қонақтар әдетте қалай келеді? ұшатын тәрелкемен.* *Балалар біз қонағымызға осындай тарелка жасап берейік.* *Оны жасау өте оңай . бізге екі пикник табақшасы қажет; кабинаға арналған шыны қалпақ; безендіру үшін пластикалық бөтелкенің кесілген түбін, желім мен фольганы пайдалануға болады!* *Балалар, мен қонағымызға тәрелке жасап, ұшырып жібердім!* *Сау бол басқа планеталық адам!* ***Қортынды балаларды мадақтау.*** *Біз біраз шаршап қалған сияқтымыз, шынығып алайық.* ***Денешынықтыру.***	*саяхат. Өзен ағады, өзен ағып, үлкен, үлкен мұхитқа құлады балалар дөңгелек құрады, шеңбер бойымен қозғалады. Содан кейін бұлт ананың үйге оралуын бұйырғанын есіне алады. Дәл осы кезде күн шығады. Тамшылар жеңіл болды, жоғары қарай созылды (отырып, балалар көтеріледі, содан кейін жоғары қарай созылады). Олар күн сәулесінің астында буланып, ана-бұлтқа оралады (балалар педагогқа жүгіреді).* *Педагог сиқырлы таяқшаны алады, ал балалар қайтадан қалпақшаларын киіп, ғалымдарға айналдырады.* ***Қортынды:*** *балалар шеңберге тұру, сиқырлы таяқшаны алып (музыка естіледі), балалар көздерін жұмады, педагог ғалымдардың костюмін шешеді. Сендер шаршаған шығарсыңдар, енді көңілденіп ән айтамыз.*	*туралы балалармен әңгіме өткізу.* *Әннің көңіл күйін ажырату, қарқынына, ырғағына сәйкес әнді таза орындауларын қадағалау.* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *«Көбелек биі» (биді қойған Д.Әбіров).* *Жеңіл музыка әуеніне ілесіп мәнерлі қимылдар жасау.* *Қортынды.*	

	түсініктерді қалыптастыру; Құрал-жабдықтар: Ай бетінің макеті, жарма, кинетикалық құм ***Эксперимент барысы:*** *- Балалар, ай бетінің артына қараңдаршы, біреудің ізі бар. Оларды кім қалдырды деп ойлайсың? (балалардың жауаптары) Біз кішкене тәжірибе жасап көрейік.* ***1-нұсқа.*** *Айдың бетіне жұқа жарма қабатын себеміз. Саусақпен шағын шегіністерді жасаймыз. Айдың бетіне қонған ғарышкерлер іздерін осылай қалдырады. Енді жарманы аздап үрлейік. Жолдарға не болды? Олар жоғалып кетті. Бірақ Айда әлі де іздер бар, көп жылдар бұрын ғарышкерлер барғанымен, олар жойылмаған. Неліктен деп ойлайсыз? Қортынды: Айда жел жоқ, сондықтан ғарышкерлердің ізі сонда қалады. Ал жел дегеніміз не? Бұл ауаның қозғалысы, яғни Айда ауа жоқ.* ***2-нұсқа:*** *Ал енді ай үстіне қалың етіп топырақты құямыз, із қалдырамыз. Сосын топыраққа үрлейміз. Не болды? ол өзгеріссіз қалды. Ал сіз бен біз айда ізімізді қалдырдық* ***Балаларды мадақтау.***	***Әуенмен*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру,аяқты айқастыра жүгіру,сыртымен жүру. Жыланның жүрісімен жүру. Саптан 4 колоннатұру.* ***Жалпы даму жаттығулары:*** *1.Аяқты алшақ қою, обруч төменде,обручты алға созу, жоғары көтеру, түсіру. бастап-қы қалып.5-6 рет. 2.Обручты екі қолмен омырауға ұстау. Оңға, солға бұрылып, қолды созу. 3.Отыру, обруч екі қолда төмен ұстау. Обручты жоғары көтеру, төмен екі өкшенің арасына түсіру, қайталау.5-6рет. 4. Аяқпен отыру. Обручты тік ұстау, оңға, солға қисаю. 5. Шалқадан жату.Обруч бастан жоғары. Аяқты тік ұстап, обручты тізеге тигізу. 6. Обруч еденде, айнала секіру, адымдап орнында жүру, секіру. Тыныс алу жаттығулары: мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары. 2- бөлім*** *Түрлері: - Жіп астынан жүріп өту. -Тақтайша үстімен жүріп өту.* ***Қимылды ойын: Айдаһардың құйрығы»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың дене қимылдарын жетілдіре отырып бірлесе қимылдауға,үйрету. Балаларды мадақтау*			
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №21*** *Басқа топтың балаларының киіп жүрген киімдерін бақылау*	***Картотека №22*** *Шөптерді бақылауы.*	***Картотека №24*** *Түймедақ гүлін бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*
	Жаз серуен картотекасынан				

	Серуенде Эстафеталық ойындар. ***1. Допты себетке салу*** *Допты секіртіп барып себетке түсіріп, секіртіп алып қайтадан допты келесі ойыншыға ұсынады.* *Қай команда доптысебеткекөптүсірсе, сол команда жеңіске жетеді.* ***2. «Кім мерген?» Шарты:*** *Допты көтеріп алып жүріп ,қабырғадағы шарды жарып қайтып допты келесі ойыншыға беру.*				
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*
	«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН. *(Картотека қосымша тігілген)*				
Бесін ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.***				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Сауықтыру шаралары:*** ***Құмда жалаң аяқ жүру.*** ***Дид ойын: «Сөйлемді аяқта»*** ***Шарты:*** *мен сендерге сөйлемнің басын бастаймын, сендер аяқтайсыңыздар.* *- Құстар ұша алады, өйткені .....* *- Құстар қоректенеді ...* *- Көктемде қайтқан құстар ..* *- Аяздан қорықпайды ...* *- Үй құстары ...* *- Құстар қорғайды ...* *- Құстар бір–біріне ұқсайды, ...несімен?* ***Фонетикалық жаттығу:*** *Бала қарға – қарқ, қарқ (бәсең дауыспен)* *Ана қарға – қарқ, қарқ (орта дауыспен)* *Әке қарға – қарқ, қарқ (қатты дауыспен)*	***Таза ауада демаламыз, ойнаймыз, Білімді біз шыңдаймыз.*** ***«Кубизм» әдісі*** *Кубиктер арқылы тапсырма орындау.* *1-тапсырма* *Жаңылтпашты қайталау, жаттау* *Көк тырна* *Көп тырна* *Тыраулап тек* *Көп тұрма* ***Сергіту жаттығуы*** ***Дид ойын: «Болады - болмайды»*** ***Шарты:*** *Құстарды баптауға қатысты іс-әрекеттер айтылады. Дұрыс әрі тура мағынадағы сөйлем айтылса, қол шапалақтайды, бұрыс сөйлем айтылғанда келіспесе, аяғын топылдатады.* *Құстарды таспен атуға болады.* *Құстарды тамақтандыруға болады* *Құстың ұясынан жұмыртқа алып,*	***Қимылды ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *Балаларүлкендерді сыйлауды біледі. Отбасы мүшелерін дұрыс атай алады.* ***Ойын барысы:*** *Бөлме ішінде әсем әуен ырғағымен жеңіл билеп жүреді. Тәрбиеші әуенді тоқтатып, хабарлама жасайды: «Тату-тәтті жанұяда»* *3 адам тұрады. Балалар үштен, екіден, төрттен бірігеді. Ойын осылайша жалғаса береді.*	***Шынықтыру шаралары*** ***Тыныс алу жаттығулары*** ***«Кімнің шары алысқа ұшады?»*** ***Мақсаты:*** *Дөңгелек жақ бұлшық етін дамыту, тыныш тұрған еріндер кезінде мұрынмен дұрыс тыныс алуын жаттықтыру.* ***Көрнекіліктер:*** *үстел, екі дөңгелек шар(әртүрлі түстен), екі текше (немесе түйме) шардың түстерімен сәйкес лента* ***Барысы:*** *Балалар жұпқа бөлінеді. Әр балаға шар беріледі. Үстел үстіне лента қойылады және оның үстіне шарларды қояды.Балалар жүргізушінің бұйрығы бойынша мұрын арқылы тыныс алып, шарды үрлеуі тиіс. Шарды үрген кезде жеткен жеріне лента түсіне сәйкес текше немесе түйме қойылады. Кімнің шары үш мүмкіндікте ең ұзақ жылжыса сол жеңімпаз болады.*	***Таза ауада ойын жаттығулары*** ***Қимылды ойын: «Жіп айналады»*** ***Мақсаты:*** *балалар бірлесіп жұмыс істеуді біледі.* ***Ойын барысы:*** *Балаларға тәрбиеші жіпті көрсетіп, оның қалай оралатынын көрсетеді. Балаларға осыны бейнелеуді ұсынады. Барлығы қолдарынан ұстап, бірінші тұрған бала жіптің рөлін атқарады.Ол бөлменің ортасында тұрып екінші баланың қолынан ұстайды, ал ол үшіншісін ұстайды. Содан жіп пайда болады. Тәрбиеші соңғы баланың қолынан ұстап , бірінші балаға қарай жіпке ұқсап айналады. Балалар «Жіп-жіп-жіп айналады!»-дейді.Сонан кейін жіп тарқатылғандай болып,*

		жаруға болады. *Құстардың ұясын бұзуға болады.* *Құстарға қамқорлық жасауға болады.*			*балалар қолдарын жібермей кейін жүреді. Ойын 3-4 рет қайталанады.* ***Керекті құралдар:*** *жіп.*
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Не артық?»*** *Мақсаты: Суретте тұрған артық затты таба біледі.*	***Дид ойын: «Гүлдер біздің досымыз»*** *Мақсаты: балалар гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, суару, қопсыту дағдыларын меңгереді.*	***Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсіне отырып, құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.* .	***Дид ойын: «Қоянға көмектесеміз»*** *Мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуды біледі.*	***Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №21*** *Басқа топтың балаларының киіп жүрген киімдерін бақылау*	***Картотека №22*** *Шөптерді бақылауы.*	***Картотека №24*** *Түймедақ гүлін бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*
	Таңғы жаттығу картотекасын бекіту. ***Серуенде эстафеталық ойындар.*** ***1.Кегли*** *Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көпқұлатса, сол команда жеңіскежетеді.* ***2. Мәреге кім бұрын жетеді?*** *Мұғалімніңбелгісібойыншасекіртпеменсекіріпшығып, белгіниайналыпсекіріпкелукерек.* *Секіріпкелгенойыншысекіртпенікелесіойыншығаұсыныпсаптыңартынатұрабереді. Ойындықай команда бұрынбітірсе, солжеңіскежетеді.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру.* *Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.* *Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы..* *Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*Ана – аналармен әңгімелесу.* *Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *4-апта*

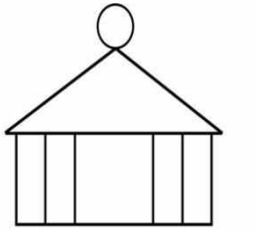
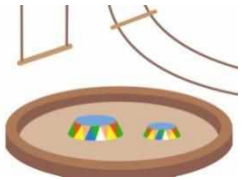
Білім беру ұйымы «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек топ.

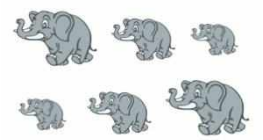
Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 17.06 – 21.06.2024ж

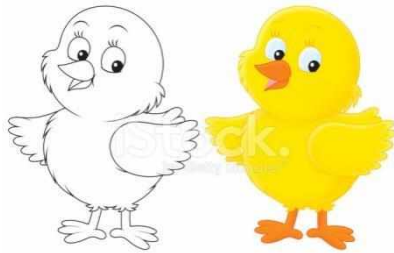
Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату қызуын өлшеп қабылдау. Медбикемен бірлескен жұмыс. Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы. Балабақша туралы жан-жақты әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға арналған ойындар ұйымдастыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті кітаптар қарау және тағы басқа әрекет)	***«Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Міндеті:*** *Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету.*	***«Бұл қай мезгіл?»*** ***Міндеті: Жаз*** *мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтқызу. Сөздік қорын байыту.*	***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе отырып, диалогты сөйлеуді үйренеді.*	***Отан» Ж. Әбдірашев.*** *«Отан – әжем,* *Отан-анам!»* *«Туған ел!» деп,* *«Туған жер!» деп,* *Ол бекерге аталмаған...* *Атам,Әжем,Әкем,Анам –* *Төртеуі де «Отан!» маған.* *Төртеуі де «Ботам!» дейді,* *«Ер азамат атан!» дейді .*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!*
Таңертең-гі гимнасти-ка	***Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Жаттығу түрі - лентамен әуенмен Маусым айының 4--аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ойындар, ҰОҚ дайындық	*Бала, бала , балақай,* *Қол соғайық алақай,* *Бір, екі, үш деп атайық,* *Саусақтарды тартайық* *Жалқау бала болмайық,*	*Ашық менің жүрегім* *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнапғ бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Достар , бері келіңдер,* *Қолдарыңды беріңдер.* *Шаттық толы шеңберге,* *Қуанышпен еніңдер!*	*Қуанамыз күлеміз,* *Бар әлемде сүйеміз.* *Қол ұстасып, қуанып,* *Достарымен бір жүреміз*	*Жабырқауды білмейміз* *Жалқаулықтысүймейміз* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан*
Білімберу ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** ***Хат келу*** *Құрметті балалар біз сіздерді өзіміздің Циркке қонаққа шақырамыз* *Балалар саяхатқа барған ұнай ма?* *Ендеше мына сиқырлы таяқшамен циркке барамыз.* ***Дид ойын: «Цирк шатырының құрылысы»*** *Балалар геометриялық пішіндерден цирк шатырын*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Телефон шырылдау.*** ***Хабарлама келу.*** *-Ия балалар дәрігерден келген екен* *Тәрбиеші хабарламаны оқиды.* *Саламатсыздарма балалар!* *Біз сіздерді тексеруден өткізуге барамыз. Шыныгу шараларын жасауды үйретеміз.* ***Сұрақ –жауап***	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін мен сендердің бәріңді кішкентай ғалымдар еткім келеді.* *Сендерге ғалым болып,* *жұмыс жасаған ұнай ма?* *Ендеше бәріміз мына сиқырлы таяқшаның көмегімен ғалымға айналамыз.* ***Мынау біздің зертханамыз.*** ***Тәжірибе №1*** ***«Қайсысы тез өседі»***	***Қызығушылықты ояту.*** ***Қоңырау даусы естіледі.*** *Балалар бізді серуенге шығуға шақырып жатыр. Бүгінгі серуен ерекше болатын сияқты.* ***Тосын сәт.*** ***Шығар есікте каровка тұрады.*** *Ішінен бес беттен тұратын үн қағазды көрсету. Бұл үн қағаз арқылы сендер көңілсіз балаға көмектесе аласыңдар делінген. Егер бала көңілді болса онда серуенде қызықты ойын ойнауға*	***Таңғажайып сәт.*** *Жалқаубек шығады, үсті басы кір-кір.* ***Сұрақ- жауап.*** ***Жалқаубекке не болған?*** *- Көңілсіз -Үсті лас* *-Сумкасын көтере алмай сүйреп жүр.* *Қандай көмек береміз?* ***Қызығушылықты ояту*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Ерте мен күнде сен,*

	салады. Пішіндердің (шеңбер, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) және олардың түсін атау. ***Дид ойын:*** ***«Цирк аренасында»*** *-Пілді үлкен тұғырға отырғызайық. Ал енді арыстанды шағын шкафқа орналастырайық. Жылқыны айналуға жіберейік. Маймылды әткеншекке отырғызу. Санау таяқшаларынан баспалдақ құрастыру.* *- Циркте сайқымазақ бар. Ол күлкілі және бәрін күлдіруге тырысады.* ***Дид ойын: «Сайқымазақ»*** *-Қарашы, бұл сайқымазақ. Оны оны әдемі етейік. Сайқымазақтың шашын, қалпақ* ***жапсыру.*** ***Дид ойын:«Көңілді сайқымазақ» қысқышпен ойын*** *-Ал енді тағы бір сайқымазақ безендіруге көмектесеміз.*	*Шығыңу шараларына нелер жатады?* *Біз не үшін шығамыз?* *Деніміз сау болу үшін не істеген дұрыс?* ***Дид ойын:*** ***«Дене мүшелерді ата»*** *Шарты: дене мүшелерін көрсетіп атау.* *(Бас, мойын, қол, кеуде, аяқ)* ***Қ .Мырза Әли*** *-Екі көзің не үшін керек?* *- Жақсыларды көру үшін!* *- Екі қолың не үшін керек?* *- Елге көмек беру үшін!* *- Құлақ деген не үшін керек?* *- Ақыл-кеңес тыңдау үшін!* *-Тіл мен жағың не үшін керек?* *- Ақиқатты айту үшін!* *- Ал аяғың?..* *- Шетте жүрсем,* *Туған жерге қайту үшін!* *Өлең жолдарының мағынасын түсіндіру.* *Деніміз сау болу үшін жаттығу жасап шығыңып тұруымыз керек.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен аяқтың ұшымен, қолын керіп ұстап, ығына жазып жүру.* *1 саптан 4 звеноға тұру. / сапқа тұрарда себеттен бір доп алу/* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары: /доппен, әуенмен/*** ***Б.қ.: «Буратино» ойыны*** *1. Аяқты алшақ қоямыз, доп жанымызда. Буратинаға әдемі мұрын жасаймыз.*	***Мақсаты:*** *Өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Екі бірдей қазтамақ кесінді, суы бар ыдыс, топырақ салынған құмыра, өсімдік күтіміне арналған заттар.* ***Процессі:*** *Өсімдіктердің топырақсыз ұзақ өмір сүре алатынын (олай мүмкін емес) және олар суда немесе топырақта жақсы өсетінін анықтауды ұсыну.* *Балаларға қазтамақ кесіндісін әртүрлі су, топырағы бар ыдыстарға салуды ұсыну. Жаңа жапырақ пайда болғанша оларды бақылау. Педагог Тәжірибе нәтижелерін өсімдіктердің топыраққа тәуелділігінің моделі түрінде бақылау күнделігіне жазып алу.* ***Қорытынды:*** *Топырақтағы өсімдікте жапырақ тезірек пайда болды, ол топырақтан жақсы күш алады;* *ал судағы өсімдік әлсіз болып келеді.* ***Тәжірибе №2*** ***Сумен және сусыз*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *екі бірдей өсімдік (бальзам), су.* ***Тәжірибе барысы:*** *Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау*	*көмектеседі.* *Балаға көмектесеміз бе?* ***Серуен алаңы.*** ***-1 бет тапсырмасы.*** *-бала көңілсіз, ол неге көңілсіз.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Ауа туралы жұмбақ.*** *Бір нәрсе жер мен көктің арасында,* *Көрінбейді өзі түгіл, қарасы да.* ***(ауа)*** *Ауа жөнінде кімнің тақпағы, кім қандай ауа туралы пікір айтады?* *Ауа туралы тақпақ.* ***Ой қозғау.*** *-Ауа арқылы не болады?* *-Грипп* *-Ауаны не ластайды?* *-Машина түтіні т.б* *Ауа таза болса баланың көңілі шат көңілге бөленеді.* *Балалар бізге ауаның не үшін қажет екенін білгілерің келеме?* *Олай болса тәжірибе жасап көрейік.* ***Тәжірибе: Ауаның қасиеті.*** *Терең дем алып, аузымыз бен мұрнымызды қолымызбен жауып, демді іште сақтайық. Қиналып кеткенде демдеріңді шығарыңдар, дем ала бастаңдар.* *Ауасыз қандай қиын екенін сездіңдер ме?* *Біз ауасыз өмір сүре аламызба?* ***2-ші бет микробтар*** *Оларды тазарту үшін микроптар туралы тақпақ айту.* ***Дид ойын: «Атап айт»*** ***Шарты:*** *Микроптарға не жатады? Кір қол, жуылмаған нәрселер.* ***Тақпақ: «Микроптар»*** *Микробты көрдің бе,* *Көрсең,айтшы,қай кезде?* *Микраскопсыз ол мүлде,* *Көрінбейді жай көзге.* ***3-ші бетте***	*Қолыңа сүйкесең* *Кетіп кір ласың* *Тап – таза боласын* ***Бұл не? сабын*** *Шомылған баланы* *Аймалап алады.* *Сүртеді қолыңды* *Сүртеді бетіңді* ***Бұл не? сүлгі*** *Бұлар нелер екен?* *Тазалықтың досы* ***Жалқаубекке керек заттарды атау.*** ***Дид ойын: «Жаңылма»*** ***Бұл бала қай бала?*** *Қарашы үстіне,* *Бір кіршік түстіме көзіңе* *Тап-таза ақ қаздай* *Киімі мұнтаздай* *Жарайсың балақай* *Дейміз біз мадақтай* ***Салыстыру*** ***-Анау бала, Бетін қара,*** *Кір қожалақ, қап-қара* *Тырнағы өскен,* *Шашы көптен* *Алынбаспты –ау масқара* *Сұрақ –жауап* *Осындай бала болмас үшін не істеу керек?* ***Ой қозғау.*** ***Дені сау болу үшін адамға не керек?*** *Тазалық, дәрумендер, шығыңу, мейірмділік керек.* *Жалқаубек біздің балалардың денсаулықты сақтау туралы ойлары ұнады ма?* *Жалқаубек мен үйге тез барам да тап-таза болып жуынам, спортпен айналысам кеттім.* ***Түйін:*** *Денсаулық ол күлуің,* *Денсаулық ол жүруің,* *Ешбір жерің ауырмай.* *Бақытты өмір сүруің.* ***Ендеше деніміз сау болу***

	Оған әдемі киім қыстырғыш жағасын жасайық. *– Біздің циркте мықты жігіт өнер көрсетеді. Ол өте күшті және үлкен салмақты көтере алады.* ***«Ауыр жеңіл» эксперименті*** ***Шарты:*** *Қапшықтарды қолдарыңызға ұстап, қайсысы жеңіл, қайсысы ауыр екенін айтыңыз. Балаларға мақта мен малтатас салынған сөмкелер ұсынылады.* ***Дид ойын: «Күшті цирк»*** ***Түймелермен ойын*** *- Мына суретте цирктегі күшті адам ауыр гірлер мен штанганы көтеріп тұр. Түймелерді түсі мен өлшемі бойынша ермексазбен әсемде* ***Сергіту сәті музыкамен.*** ***Циркте*** *жаттықтырушылар әрқашан өздерінің үйретілген жануарларымен бірге өнер көрсетеді.* ***Дидактикалық ойын «Тордағы жануарлар»*** *Қойылымнан кейін жануарлар өз торларына оралады. Жануарларды торға салуға көмектесіңіз. Ұзын*	***Б.қ: «Аттап созылу»*** *2. Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда, 1- оң аяқты бүгу, 2- алға қарай бүгілген аяққа қарай иілу керек, дәл осы қимылды екінші аяқпен қайталайды./6 рет /* ***Б.қ.: «Бауырсақ»*** *3. Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. 1- тізерлей отырып, допты айналдыра домалатады. 2- б.қ. /6 /* ***Б. қ.: «Аққу қанатын қақты»*** *4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау.* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** *5. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ тіземенде қайталау. /6 рет /* ***Б.қ.: «Кетті, кетті домалап»*** *6. Аяқтары алшақ, допты аяқпен оңнан – солға , солдан-оңға қарай сырғыту. /15-20 секунд/* ***Б. қ.: «Көңілді доп»*** *7. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Қолды жоғары созып, орнында секіру. /10-15сек/* ***4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру.*** *Маршпен жүру. Еркін жүру.(допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы*** *1. Жіңішке арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап жүруді* *2. Доғалар астынан еңбектеп*	*(өсімдік құрап қалады, жапырақтары құрайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)?* *Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығарамыз.* ***Қорытындылаймыз*** *Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды.* ***Ой қозғау.*** *- Гүлдердің ұзақ уақыт ауырмай, жайқалып тұруы үшін не істеу керек?* *- Күтіп - баптау керек.* *Гүлдерді жұлмау керек.* *Гүлдерді баспау керек.* *Гүлдер өсіп тұрған бөлмеде біз өзімізді қуанышты сезінеміз, көңіліміз көтеріңкі болады. Олардың көптеген түрлері болады. Түстері де әр түрлі болады. Гүлдер біздің досымыз.* ***Дид ойын: «Гүлзардағы көбелектер мен гүлдер»*** ***Шарты:*** *Балаларға жасанды гүлдерді таратып, гүлзарға отырғызуды ұсыну. Оған көбелектер қондыру.* ***Тақпақ: Гүлдер*** ***Гүльназы Назарова*** *Гүлдер, гүлдер көп гүлдер,* *Қандай сұлу көпсіңдер.* *Тербелесің жай ғана* *Желмен бірге шайқала.* *Өсіңдерші жайқала.* *Гүлім, гүлім, гүлімсің,* *Қандай әсем,сұлусың.*	*Дид ойын: «Кім тапқыр?»* ***Су туралы жұмбақ жасыру.*** *Жылт-жылт етеді,* *Жылғадан өтеді-ол не?* ***(су)*** *-Су қалай ластанады?* *Суды таза ұстау үшін не істеу керек? Суды біз барлық тірі жанға пайдаланамыз. Су бар жерде тіршілік өмір бар.* ***Су туралы тәжірибе жасап суды микробтан тазалаймыз.*** ***Тәжірибе: «Тірі су»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды судың өмірлік қасиеттерімен таныстыру.* ***Қолданылатын материалдар:*** *Тез гүлдейтін ағаштардың жаңа кесілген бұтақтары, суы бар ыдыс, «Тірі су» белгісі.* ***Процессі:*** *Ыдысты алып, оған «Тірі су» белгісін жабыстыру. Балалармен бірге бұтақтарды бақылау. Осыдан кейін, бұтақтарды суға салып, ыдысты көрінетін жерге қою. Уақыт өткеннен кейін, олар тіріледі. Егер бұл теректің бұтақтары болса, олар тамырларын жаяды.* ***Қорытынды:*** *Судың маңызды қасиеттерінің бірі - барлық тіршілік иелеріне өмір сыйлау.* ***4-ші беттің тапсырмасы.*** *Табиғат туралы қандай тақпақ, тыйым сөздер, пікір айтамыз.* ***Балалар:*** *Табиғат мейірімді ана сияқты, өзіндегі барды адамдарға жан-жануарға береді.* ***Ал, мінекей, балалар біздің 5-ші шеңберіміз де микроптан тазаланды.*** ***Дид ойын: «Табиғат сәні»*** *Табиғатқа көбелек, құстар, аңдар, жәндіктерді жапсырамыз.* ***5-ші беттің тапсырмасы.*** ***Ән тыңдау.***	***үшін денемізді шынықтырамыз.*** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен аяқтың ұшымен, қолын керіп ұстап, иығына жазып жүру.* *1 саптан 4 звеноға тұру. / сапқа тұрарда себеттен бір доп алу/* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары: /доппен, әуенмен/*** ***Б.қ.: «Буратино» ойыны*** *1. Аяқты алшақ қоямыз, доп жанымызда. Буратинаға әдемі мұрын жасаймыз.* ***Б.қ: «Аттап созылу»*** *2. Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда, 1- оң аяқты бүгу, 2- алға қарай бүгілген аяққа қарай иілу керек, дәл осы қимылды екінші аяқпен қайталайды./6 рет /* ***Б.қ.: «Бауырсақ»*** *3. Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. 1- тізерлей отырып, допты айналдыра домалатады. 2- б.қ. /6 /* ***Б. қ.: «Аққу қанатын қақты»*** *4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау.* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** *5. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ*

	жирафты биік торға салыңыз, содан кейін зебра мен маймылға қолайлы торларды таңдаңыз. ***Дид ойын:«Пілдерді биіктікте орналастыр»*** ***Шарты:*** *Балалар картоннан пілдердің үлкенінен кішісіне қарай суреттерін орналастырады.* ***Қим ойын:«Үйретілген жануарлар» жаттығуы*** *Балалар, егер қаласа, жануарларға арналған қалпақтарды киіп, тәрбиеші-бағдарламашының бұйрығын орындайды: тұру, отыру, жату, жорғалау, отты құрсау сақинасына жорғалау, орындық бойымен жүру, кедергіден өту.* ***Құрылыс материалынан құрылыс «Ат қоршаулары»*** *Санағыштан балалар қоршаулар жасайды: аласа – бір сырықтан, орташа – екі сырықтан, биік – бірінің үстіне бірін төселген үш сырықтан.* ***Цирктегі жылан «Жылан»*** *- Қорапты ашып, одан жыланды алыңыз. Жыланның ұзындығы қанша? Жылан ұзын. Жіпті тарт, жыланның қалай жорғалағанын көрсет. Еденге жайылған «жыланға» балалар кеуделерімен жатып, қолдары мен аяқтарын тербетеді, содан кейін аударылады, шалқасынан жатады, қолдары мен аяқтарын жоғары көтереді.*	*өту.* ***Қимылды ойын:*** ***«Допты қуып жет»*** *Шарты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.* *Қорытынды:* ***Эксперимент алаңы:*** ***«Менің добым»*** ***Мақсаты:*** *Жеңіл заттардың суда қалқып қана қоймай, сонымен қатар судан «секіріп кетуі» мүмкін екендігі туралы түсінік беру. Тапқырлықты, зейінді, байқағыштықты дамыту.* ***Қолданылатын материалдар: су*** *толтырылған шағын ванна, кішкентай резеңке доп, майлық, қарындаш, қағаз.* ***Процессі:*** *Доппен тығылыспақ ойынын ойнау.* *- Доп суға батады ма? Балаларды допты қолдарымен ұстап көруді ұсыну. - Ол қандай? (серпімді, жеңіл). Су толтырылған шағын ваннаға допты салу. - Допқа не болды, неге ол батпайды?* *(Доп қалқып тұрады, ол жеңіл). Балаларға допты ваннаның түбіне дейін батырып, қолдарымен ұстап тұрып, жіберіп қалуды ұсыну.* *- Допқа не болды? (Ол судың бетінен секіреді).* ***Қорытынды:*** *Доп ауамен толтырылған, ол жеңіл және жеңіл заттар суда батпайды. Су жеңіл заттарды судың бетінен итереді*	***Сұрақ –жауап.*** *Сендерге ғалым болған ұнады ма?* *Нені зерттедік?* *Балаларды мадақтау.*	*- Кімнің ән тыңдағысы келеді, кімдер билегісі келеді? Балалар өз өнерлерін ортаға салады.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Біз өмірдің гүліміз»*** ***Ә. Дүйсенбиев*** ***ҰІӘ барысы.*** *Балаларды «Күн шуағы» атты шаттық шеңберге тұрғызу.* *Күлімде күн күлімде* *Бүлдіршіндер қуансын* *Жарқырап күнде ашылды* *Айналаға нұр шашылды* ***Дауыс жаттығулары:*** *Ән жаттығуында нүктелі нотаның орындалу ерекшелігіне, регистріне көңіл аудару. Дыбыс ұзақтықтарын көрсетуді қадағалау.* *Ән саламыз күнде біз,* *Шаттық толы іргеміз,* *Біз тату достармыз,* *Бізүнемібіргеміз.* ***Әнүйрену: «Біз өмірдің гүліміз»*** ***Ә. Дүйсенбиев*** *Дауыс диапазондарын ескеріп, дикциясына көңіл бөледі. Сөздің анық айтылуын қадағалайды. Көңілді, ойнақы сипатына көңіл бөліп, мазмұнын қысқаша түсіндіреді. Әннің әуенін үйреніп, бірге қосыла айтуға икемдейді. түсінеді.* *Әннің ойнақы, көңілді сипатын сезініп, қосылып айтады.* ***Дид ойын: «Достарыңмен қалай ойнайсың?»*** ***Шарты:*** *Достарың туралы әңгімеле. Суреттен не көріп тұрсың? Тату достардың іс-әрекеттерін әңгімелеп бер.* ***Қортынды.*** *Әннің көңіл күйі, ырғағы қандай? Ән не туралы?* *Смайлктер беру* ***Енді мына баланы қарайық.***	*тіземенде қайталау./6 рет /* ***Б.қ.: «Кетті, кетті домалап»*** *6. Аяқтары алшақ, допты аяқпен оңнан – солға , солдан- оңға қарай сырғыту. /15-20 секунд/* ***Б. қ.: «Көңілді доп»*** *7. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Қолды жоғары созып, орнында секіру. /10-15сек/* ***4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру.*** *Маршпен жүру. Еркін жүру.(допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы*** *1. Жіңішке арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап жүруді* *2. Доғалар астынан еңбектеп өту.* ***Қимылды ойын:*** ***«Допты қуып жет»*** *Шарты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.* ***Қорытынды:***

	Жыланның жүруі, жорғалауы, секіруі. ***Сендерге цирк ұнады ма?*** *Біздің қайтатын уақытымыз болды.* *Сиқырлы таяқшаның көмегімен бақшаға қайту.*			*Ол енді күле ме екен. Олай болса күліп тұрған баланы қарайық.* ***Алақай бала күлді. Біз қызықты ойын ойнаймыз*** ***Бәрі хормен:*** *Күн, сәуле шашқаның үшін рахмет!* *Аспан Таза ауаң үшін рахмет!* *Бұлт, жаңбыр сепкенің үшін рахмет!* *Ағаш, көлеңкең үшіе рахмет!* *Табиғат сұлулығың үшін рахмет!* ***«Жол табу» ұжымдық ойыны.*** *Шарты: Балалар шеңберге отырады. Олардың әрқайсысында жануар бейнеленген маска. Орман, дала, ағаштың діңі бейнеленген суретерін қою. Педагог балаларға бұрылып, тұрғылықты жері мен баратын жерін атайды.* *- Сәлеметсіз бе! Ал мен қайдамын? Мүмкін маған біреу көмектесер, адасып қалдым, далаға барар жолды қайдан табарымды білмеймін? Ой, ой әттең, айналада ешкім жоқ, мұнда ешкім тұрмайтын шығар! Кенет бұтаның артынан қоян секірді* *Сәлем, мен қоянмын! Мен осында тұрамын және мен саған далаға апаратын жолды көрсете аламын. Кел менімен бірге жүр.Тышқан өмір сүреді!.... т.б.* ***Қортынды. Балаларды мадақтау***	
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	*Картотека №1* *Ауа райын бақылау*	*Картотека № 3* *Желді бақылау*	*Картотека № 4* *Аспанды бақылау*	*Картотека № 5* *Бұлтты бақылау*	*Картотека №11* *Ағаштарға бақылау жасау*
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				

Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ***. *.Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». - «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, - «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. - «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. - «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. - «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту. 3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7*** *«Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды) Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау) Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау) Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау) Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.***				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Сурет*** ***Ертегідегі бауырсақ*** *Тосын сәт* *Есік қағылып, почташы хат әкеледі.* ***Хатты ашу.*** *Ата мен әжеден* ***2. Ой ашар.*** *Сұрақ – жауап.* *- Қоян, қасқыр, аю, түлкі кездесетін қандай ертегі?* *-Бауырсақ ертегісі ұнайма сендерге?* *-Бауырсақтың түсі қандай?* *-Пішіні қандай?* ***Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Пішін мен түсін ата»*** ***Сөздік жұмыс.*** ***Домалақ, домалап, пісірді.*** ***2.Үлгіні талдау.***	***«Құстың ұясы» әңгіме оқып беру, түсіндіру.*** *Әңгіме желісі бойынша балаларға сұрақ қою* *Балалар ойнап жүріп нені көрді?* *Ұяда не бар екен?* *Балалар не істеді?* *Балалапанды үйіне алып келгеннен кейін не болды?* *Әкесінің сөзінен кейін балалар қайтті?* *Балалардың жасағаны дұрыс па?* *Балалар не істеу керек еді?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар , тұрайық,* *Алақанды ұрайық.* *Оңға қарай иіліп,* *Солға қарай иіліп* *Бір отырып, бір тұрып,* ***Топқа бөлу.*** *1- ші топ геометриялық пішіндер арқылы құстарға ұя*	***Дид ойын: «Бұл заттар не үшін?»*** *Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасыңдар.* *киімді біріктіру - түйреуіштер* *кестелеуші – инелер мен жіптер* *саусағын шаншып алмас үшін – оймақ* *тігу, жазу - тігін машинасы* *киімді кигізіп қою - манекен* *кесу - қайшы* *Киімді әдемілеу - үтік өрнек салу - бор мен сызғыш* *адам мен матаны өлшеңіз - сантиметр* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?***	***Санамақтар еліне саяхат*** ***Жеті ұл*** *Сәл демалып, тыным ал.* *Тақпақ тыңдап, ұғып ал.* *Апта деген ағайдың* *Жеті бірдей ұлы бар:* *Біріншісі – Дүйсенбі,* *Екіншісі – Сейсенбі,* *Үшіншісі – Сәрсенбі,* *Төртіншісі – Бейсенбі,* *Жұма деген – Бесінші ұл,* *Алтыншы ұл – Сенбі,* *Жетіншісі – Жексенбі.* ***Абдрахман Асылбек*** *Ал, санаңдар,* *Санаңдар,* *Бізге, достар,* *Қараңдар.* *Мен – үлкені* *Ардақпын,* *Дейді мамам:* *«Ардақтым!».* *Мен – өнерпаз Арманмын,*	***Қызығушылықтын ояту.*** ***Тосын сәт. Тауық келеді.*** *Балалар тауықпен амандасады. Балалар қонаққа келген тауық өте мазасызданып тұр, не болғанын тауықтан сұрап көрейік. (балалардың назарын тауыққа аударады.)* *-Балалар тауық бізге келе жатып балапандарынан адасып қалыпты, тауықтың балапандарын табуға көмектесеміз бе?* ***Топқа бөлу.*** *Тауық,балапан суреті арқылы топқа бөлу.* ***1-топ*** *тауық тобы балапанды*

	 Жұмысқа қатысты материалдарды атау, көрсету. *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін көрсету, түсіндіру.* ***3. Сергіту сәті.*** ***Бауырсақ әнін айту.*** *Менің атым бауырсақ,* *Мені қаймаққа иледі,* *Майға пісірд,* *Суытып қойды.* *Мен атадан қаштым,* *Әжеден қаштым,* *Қоянды көрдім, қасқырды көрдім, аюды көрдім бәрінен қаштым, түлкіден де қаштым.* ***Өз беттерінше жұмыс.*** *Қадағалау, көмек көрсету* ***Дид ойын: «Біздің көрме»*** *Шарты: Балалар жасаған жұмыстарынан көрме ұйымдастыру.* *Ата мен әжеге бауырсақты табыстау.* *Балалардың жұмысын бағалау.* *«Ата мен әжеге бауырсақ сыйлаймыз» дид ойыны арқылы аяқтау.* ***Балаларды бағалау***	*жапсырады.* *2-ші топ қиылған бөлшектерден белгілі бір құстың суретін құрастырады.* *2 топқа жұлдызша беру.* ***Дид ойын: «Құсты ұясына қондыр»*** *Шарты. Балалар жасаған құсты ұяға қондыру.*	*»Дөңгелек өзі,* *Төртеу көзі.* *Ұстайды мықтап,* *Тұрғанды сырттап.* ***Түйме*** *Киімдегі қуыс,* *Ұсақ-түйекке ыдыс.* ***Қалта*** *Қолы бар,* *Саусағы жоқ.* *Мойны бар,* *Басы жоқ.* ***(Көйлек)*** *Гүлдері бар құлпырған,* *Кең жазықтан аумайды.* *Оған әркім ұмтылған,* *Киім киер оңтайлы.* ***(Мата)*** *Адамдардың киімін,* *Ұстап тұрар иығым.* ***(Киім ілгіш)***	*Түрлі әуенге салғанмын.* *Мен – спортшы Албанмын,* *Озып, жүлде алғанмын.* *Мен – суретші Айнатпын,* *Үйдің ішін жайнаттым.* *Мен – кішкентай* *Әйбатпын,* *Бөпешімді ойнаттым.* *Санашы енді,* *Нешеуміз?* *Әрине,* *Біз – бесеуміз.*	*сары гуашпен бояйды.* ***2-топ*** *балапанды саусақ арқылы бояйды.* ***3-топ.*** *балапан сұлбасын дән арқылы беру.* *Балалардң жұмысын бақылау.* *Тауыққа балапандарды сыйлау.* ***Қорытынды.*** *Балалардың жұмысын қорытындылау.*
Балалармен жеке жұмыс	***Әдемі кілемшелер*** ***Мақсаты:*** *бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.*	***«Затты сипаттау»*** ***Мақсаты:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың сезімталдығын дамыту, қоршаған орта жайлы танымдарын кеңейту, сөздік қорын байыту.*	***Сиқырлы суреттер*** ***Мақсаты:*** *балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау процесстерін дамыту.*	***«Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы ұғымын бекіту, түстердің атын білуге машықтандыру,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіруге үйрету, саусақ моторикасын дамыту*	***«Сиқырлы қапшық»*** ***Ойынның мақсаты:*** *заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету****.***

Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	*Картотека №1* *Ауа райын бақылау*	*Картотека № 3* *Желді бақылау*	*Картотека № 4* *Аспанды бақылау*	*Картотека № 5* *Бұлтты бақылау*	*Картотека №11* *Ағаштарға бақылау жасау*
	Таңғы жаттығу картотекасын бекіту. ***Серуенде эстафеталық ойындар.*** ***1.Кегли*** *Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көпқұлатса, сол команда жеңіскежетеді.* ***2. Мәрегекімбұрын?*** *Мұғалімніңбелгісібойыншасекіртпеменсекіріпшығып, белгініайналыпсекіріпкелукерек.* *Секіріпкелгенойыншысекіртпенікелесіойыншығаұсынысаптыңартынатұрабереді. Ойындықай команда бұрынбітірсе, солжеңіскежетеді.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу. Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу. Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы.. Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *5-апта*

Білім беру ұйымы «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек топ.

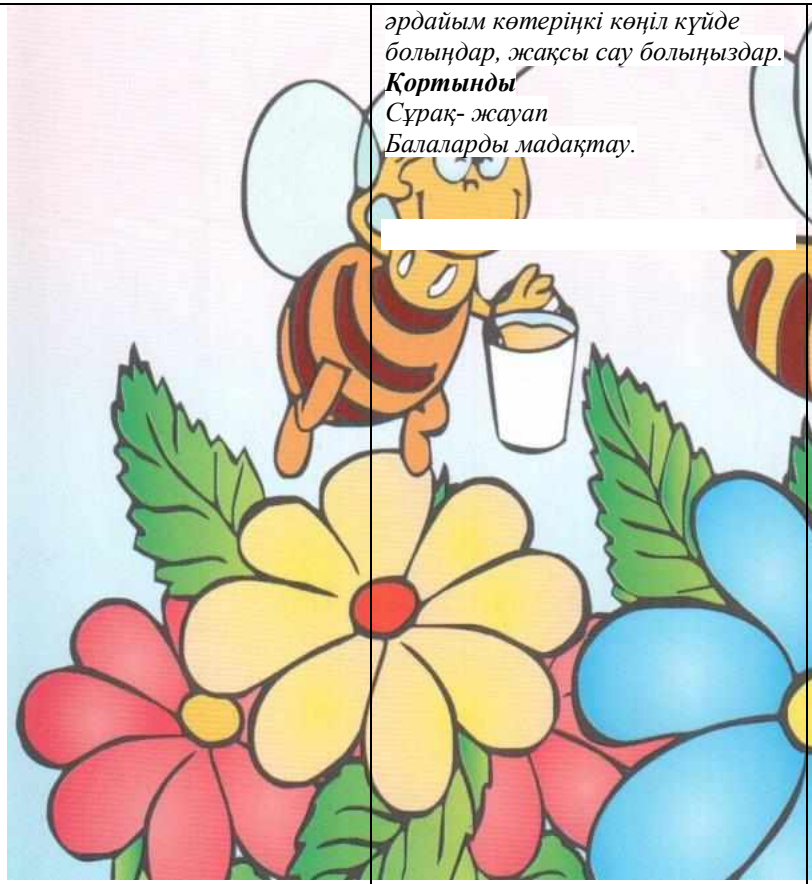
Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 24.06 – 28.06.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау. Балалардың көңіл-күйлерін көтеру, балалардың үсті-басына көңіл. Денсаулығына ,тазалығына назар аудару. Балаға жағымды жағдай туғызу. Балалармен денсаулық, тазалық туралы әңгіме жүргізу Ата-аналармен қарым-қатынас мәдениетін орнату. Балалармен демалыс күндері туралы әңгіме жүргізу*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	*Балалармен жазғы киімдер жайында әңгіме жүргізу* ***Дид ойын: «Түсін ата»*** ***Шарты:*** *Киімдердің түсін ажырату*	***Дид ойын: «Сиқырлы дорба»*** ***Ойын шарты.*** *Балалар әр затты мұқият қарапшығып, олардың атын атап береді.*	***Дид ойын: «Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балалар үй жануарлары мен төлдерді Ажыратып,олардың қимылын ,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атай алады.*	***Дид ойын: «Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *Суреттен табиғат құбылыстарын, ажыратып өз ойын айта алады.*	***Дид ойын. «Дыбысынан ажырат»*** ***Шарты:*** *Жануарлардың дыбысын естігенде балалар қай жануар екенін айтып бере алады.*
Таңертең-гі гимнасти-ка	***Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Жаттығу түрі - лентамен әуенмен Маусым айының 5--аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ойындар, ҰОҚ дайындық	*Бала, бала , балақай, Қол соғайық алақай, Бір, екі, үш деп атайық, Саусақтарды тартайық Жалқау бала болмайық,*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Достар , бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер!*	*Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз*	*Жабырқауды білмейміз Жалқаулықтысүймейміз Біз талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан*
Білімберу ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Таза ауада*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар гүл туралы ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме?* ***Ертегілер еліне саяхат.*** ***Аудио дыбыс, ертегілер әні.*** ***Сұрақ- жауап.*** *Балалар қандай ән есітіп тұрсыңдар?*	***Тосын сәт.*** ***Есік қағылады.*** *Бұл кім екен? Балалар бізге қонаққа дәрігер Айболит келді.* ***Дәрігер Айболит:*** *Сәлеметсіздер ма балалар. Мен сендерге қонаққа келдім, мен аңдарды емдеп, енді сендердің денсаулық-тарыңды тексеруге келдім. Қазір мен сендердің күлімдеген*	***Қызығушылықты ояту.*** *- Бүгін біз орман алқабының кішкентай тұрғындары – жәндіктерге қонаққа барамыз. Саяхатқа дайындалу:* ***Кинезиологиялық жаттығу «Айқасқан қадамдар»*** *Біз аяқтарымызды жоғары*	***Ой қозғау.*** *Балалар алма қайда өседі? Ағашта Алма туралы қызық ертегі тыңдаймыз ба?* ***Ертегі желісі:*** *Баяғыда орманда алма ағашы бар еді, онда жалғыз алма тұр екен. Осы кезде қоян орман арқылы жүгіріп өтіп, алманы*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, біреудің есік қаққанын естіп тұрсыңдар ма? (қонжықты алып келеді). Балалар, қараңдаршы, Аю бізге қонаққа келді, онымен сәлемдесейік. Қараңдаршы, балалар, ол өте көңілсіз.* ***Аю сен неге сонша***

	Ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме? Көзімізді жұмып 1,2,3 деп санасақ ертегі еліне жетеміз. Ертегі елінің орындықтары не деген керемет, оюланған. ***С. Оспановтың «Гүл туралы аңыз» ертегісін тамашалайық*** *Ерте, ерте ертеде бір ауылда бидай мен гүл өседі. Адамдар гүлдерге тамсанып, бір-біріне сыйлайды. Гүлдің қош иісі ауылды алып кетеді.* *Бір күні хан бәріне жар салады. Тек қана бидай*	*көздеріңді, қызғылт түсті беттеріңді және әдемі күлкілеріңді, тістеріңді қарағым келіп тұр. Балалар қуана қарсы алады. Дәрігер Айболит балаларға жақындап, олардың бастарын сипалап, денсаулықтарын сұрайды.* *Айболит енді сендерден көмек сұрағым келіп тұр. орманда бір маймыл бүкіл заттарды араластырып жіберіпті, соны өз орнына қоюға көмектесіңдер.* ***Дид ойын: «Өз орнына сал»*** ***Шарты:*** *Заттарды өз жұбына қою.* *Мыс: Балға –балта, ручка-дәптер, шприц-дәрі т.б* *Айболит: Балалар: Аңдарға күнде нүктелі жаттығу жасаймыз, ал сіздер жасайсыздар ма? Әрине дәрігер біз күнде дене жаттығуларын жасаймыз.* ***Денешынықтыру.*** ***/таяқшамен, әуенмен/*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* *Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру.* *Қол бүйірде бүкіл табанмен қалыпты, жұмсақ жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру* *1 саптан 4 звеноға тұру.* *(таяқшаны үстел үстінен кезекпен алу)* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Б.қ.: «Балапан су ішті»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Биші мысық »*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған,*	*көтеріп, орман алқабына шықтық,* *Шөптер мен бұталар арқылы, діңгек бұтақтары арқылы.* *Епті сүрінбей жүреміз* ***Тосын сәт*** *Балалар жасыл дастарханмен жабылған үстелге келеді, оның үстінде тек гүлдер мен хат бар. Педагог балалардың назарын алаңқайда ешкімнің жоқтығына аударады.* *– Қараңдаршы, ашық жерде ешкім жоқ, мен бірде-бір жәндік көрмеймін. Тек хат тұр, қызық кімнен екен?* ***Ол хатты оқиды:*** ***«Қымбатты балалар, біз қиыншылыққа тап болдық, бізді зұлым өрмекші сиқырлады, көмек керек»*** *-Ал жәндіктерге көмектесу үшін сіз бен біз де жәндікке айналамыз. Менде бізге көмектесетін сиқырлы гүл бар. Сиқырлы гүлді алып, сөздерді айту.* *Көзімізді жұмамыз, гүл гүл, бізді жәндіктерге айналдыр! Міне, біз жәндіктерге айналып, орман алқабына ұшамыз.* ***Өрмекшінің бірінші тапсырмасы:*** *«Жұмбақтарды шешіп, суреттерді құрастыр»* ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** ***Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан жәндікті құрастыру.*** *Жұмбақты айту, балалар шешіп, суреттің тауып, тақтаға іледі.* *Қалған балалар алдарындағы суретті*	*көреді.* ***Қоян нені көрді?*** *Бірақ оны қалай алуға болады деп ойланды?* *Алма жоғары ілулі тұр.* ***Алма қайда тұрды?*** *Ол алманы алғысы келіп секірді? Қоян не істеді? Секірді* ***Қане қоян сияқты секірейік*** *Бір уақытта Қарқ, қарқ деген дауыс шықты.* *Қоян қарайды* *Бұл не екен? Қарға* *Қане қарға сияқты қарқылдайықшы. Қарқ, қарқ* *- Қарға шыршаның үстінде отырып қоянға күледі.* ***Қарға не істеді? күледі.*** *- Әй Қарға! Неге күлесің деп қоян айғайлады.* *Сен онанда маған ағаштағы алма алып берші деді.* ***Қоян не деді қарғаға?*** *Қарға шыршадан алма ағашына ұшып барды.* ***Қарға не істеді?*** *Қане қарға құсап ұшайықшы.* *Қарға алманы жұлды.* *Бірақ ол тұмсығымен ұстай алмады, алма жерге түсіп кетті.* ***Алма қайда түсіп кетті?*** *- Рахмет, Қарға! - деді Қоян* *Қоян алманы алмақ болды, бірақ ол тірі нәрсе сияқты жүгірді.* *Қоян қорқып кетті, содан кейін ол түсінді:* *Алма ағашының астында ұйықтап жатқан Кірпінің үстіне түскен.* *Кірпі орнынан тұрып, жүгіре жөнелді, ал алма кірпінің тікендеріне жабысып қалды.* ***Қане кірпі құсап жүгірейікші.*** *- Тоқта, тоқта! - деп айғайлайды Қоян.* ***Қоян не деді кірпіге?*** ***Қане қоян сияқты айтайық.***	***мұңайдың?*** *Аю: Балалар, мен сендерге көмек сұрап келдім. Денсаулығым болмай ауырып қалдым, маған көмектесесіңдер ма? Балалар, қалай ойлайсыңдар, денсаулық туралы бәрін білетін Аюға көмектесе алатын кім? (Дәрігер). Ал ертегі кейіпкерлерін кім емдейді? (Доктор Айболит)* *– Ал дәрігерді қайдан таба аламыз, доктор Айболит?* *- Қалай дәрігер шақырамын? (Телефон арқылы)* *– Дұрыс, дәрігерді шақыру үшін ұялы телефоннан нөмірін теру керек. Телефон нөмірін көрсетіп, қоңырау соғады.* ***Сәлеметсіз бе, бұл аурухана ма?*** *Біз балабақшамызға дәрігер Айболитті шақырғымыз келеді. Аю ауырып жатқан сияқты. Сіз келе аласыз ба? Рахмет, күтеміз.* *Ал, аю Айболит келіп, саған қалай көмектесетінін айтады.* ***Тосын сәт.*** *Есікті қағып. Педагог доктор Айболит ойыншық әкеледі.* *Доктор Айболит.- Сәлеметсіздер ме балалар. Мен қоңырау шалған соң келдім. Біреу ауырып қалды ма?* *Тәрбиеші Балаларымыздың дені сау, бірақ Аю бізге қонаққа келді, ол өзін нашар сезініп, денсаулығы жоқ екенін айтып тұр.*

	өсіріңдер, гүлдің бәрін құртыңдар деп әмір береді. ***Сұрақтар ілмегі*** *-Хан қандай әмір берді?* *-Тек не өссін деді?* *-Неліктен бидайды таңдады?* *Адамдар гүлдердің бәрін таптап, жұла бастайды. Осы кезде бір бала бір гүлді үйіне апарып тығып өсіреді. Оны ешкімге көрсетпейді. Ал ауыл болса көңілсіз, жұпар гүлдің исіде жоқ, өзі де жоқ.* ***Сұрақ-жауап*** *Неге ауыл көңілсіз болды? Неліктен?* *Бір күні хан қатты ауырады. Көптеген дәрігерлер оны емдей алмайды. Бір күні алыс жерден бір емші келеді, ол ханға тек қана бал қосылған дәрі жеу керек, сол кезде ғана тәуір боласың диді.* ***Сергіту сәті**:* *Гүл өсірем үйде(жоғары қол көтереді)* *Су құямын гүлге(қолмен су құяды)* *Гүл күткенді біледі(тербеледі)* *Бойын сылап күледі(бойын қолымен сыйпайды)* *Күнде гүлін ашады* *Жұпарын маған шашады(қолын желпейді)* ***Ой қозғау.*** *-Балды неден аламыз?* *-Ара балды қайдан жинайды?*	*таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /6 рет /* ***Б. қ.: «Тартылу»*** ***3.** Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу,аяқтың ұшымен тұру.3- б.қ. /6 рет /* ***Б.қ.: ««Әткеншек»*** ***4.** Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқшаны кеуде тұсында ұстап, денені оң-сол жаққа бұрады. /5 рет қай/* ***Б.қ.: «Мергендер»*** ***5.** Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /6 рет /* ***Б.қ.: «Көңілді таяқша»*** ***6.** Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20/* ***Қорытынды:*** *4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру.Еркін жүру.Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.*** *1. Тақта үстімен жүріп өту.* *2.Обручтан, обручқа секіру.* ***Қимылды ойын:«Үш орындық»*** ***Шарты**: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу* ***Дәрігер Айболит:** жарайсыңдар балалар, сендер жаттығуды жақсы біледі екенсіңдер, мен сендерге ризамын сол үшін сендерге тазалық сақтайтын құралдарды беремін, мен енді кетейін аңдар мені күтіп жатыр, ал сендерге айтарым, өздеріңді таза ұстаңдар, ауырмайық,*	*құрастырады.* ***Инелік*** *1. Жұмбақтың жауабын табуға қандай сөздер көмектесті? Жауап.* *2.Хош иісті гүлдердің шырынын ішеді,* *Бізге балауыз бен бал береді.* ***(ара).*** *Оның ара екенін анықтауға қандай сөздер көмектесті?* *3. Екі басы жұдырықтай Ортасы қылдырықтай* ***/құмырсқа/*** *- Оның құмырсқа екенін анықтауға қандай сөздер көмектесті?* *- Суретте бейнеленгендерді бір сөзбен қалай атауға болады?* *Барлық жәндіктердің басты ерекшелігі неде? (Барлық жәндіктердің 6 аяғы бар.)* ***2- Тапсырма*** ***Ой қозғау.*** ***- Жыртқыш жәндіктерді атаңдар (инелік, шегіртке, ледибука)*** *Неліктен оларды жыртқыштар деп атайды? (Өйткені олар басқа жәндіктерді аулайды.)* ***- Пайдалы жәндіктерді ата.(көбелек, ара, құмырсқа).*** *- Ара, көбелек, құмырсқа қандай пайда әкеледі?* *Ара гүлдерді тозаңдандырады, бізге бал мен балауыз береді.* *Құмырсқалар орман арқылы көптеген өсімдіктердің тұқымын тасымалдайды.* *Көбелектер гүлдерді тозаңдандырады* ***- Зиянды жәндіктерді** ата.*	*Менің алмамды қайда апардың?* *Кірпі тоқтады да:* *- Бұл менің алмам. Ол түсіп кетті, мен оны ұстап алдым.* *Қоян кірпіге қарай секіріп келді:* *Менің алмамды бер! Мен тапқан оны деді!* ***Қарға оларға қарай ұшып келді де:*** *«Босқа дауласып жатырсыңдар», «бұл менің алмам, мен оны өзім үшін жұлып алдым» деді.* *Ешкім бір-бірімен келісе алмайды, бәрі айқайлайды:* *- Менің алмам!менің алмам деп, орманда айқай шу болады.* ***Қарға Кірпінің мұрнын шұқыды, Кірпі қоянға инесін қадады, ал қоян қарғаны аяғымен тепті.*** ***Кенет аю келді қорбаңдап.*** ***Не келді ?*** ***Аю қандай?*** ***Үлкен бе кішкентай ма?*** ***Аю қалай жүреді? Жүру.*** ***- Не болды? Бұл не шу деді аю.*** *Бәрі аюға сіз ормандағы ең үлкен, ең ақылдысыз. Мына алма кімдікі болу керек соны айтыңыз деді.* *Олар аюға барлығын болған күйінде айтып берді.* *Аю ойланып, ойланып, құлағының артын тырнап, сұрады:* *Алманы кім тапты?* *- Мен! - деді Қоян.* *-Алманы кім жұлды?* *Мен -деді – Қарға* *- Жақсы. Оны кім ұстады?* *-Мен ұстадым! – деп шырылдады Кірпі.* *- Міне, - деп ойлады Аю, - сондықтан әрқайсысың алма аласыңдар деді.* *Бірақ бір ғана алма бар ғой ! – деді Кірпі, Қоян, Қарға.* ***Аю не деді оларға?*** ***Олар не деді аюға?***	***Доктор Айболит:** Мен кішкене құпияны айтайын. Біздің денсаулығымызды көптеген сәулелері бар күнмен салыстыруға болады. (күнді сәулесіз ілу). Бұл сәулелер біздің денеміздің әрбір жасушасында өмір сүреді.* ***1-ші сәуле: гигиена*** ***Дид ойын: «Гигиена заттары»*** ***Шарты:** Гигиена заттарын атау* ***2-ші сәуле: таза ауа.*** ***Дид йын: «Таза ауа беретін заттар»*** ***Шарты:** Таза ауа шығатын заттарды құрастыру.* ***3-ші сәуле: Дәрумені тағам.*** *Дәрумен тағамдарды атау.* ***4-ші сәуле: дене жаттығулары*** ***Денешынықтыру. /таяқшамен, әуенмен/*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* *Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру.* *Қол бүйірде бүкіл табанмен қалыпты, жұмсақ жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру* *1 саптан 4 звеноға тұру. (таяқшаны үстел үстінен кезекпен алу)* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім**:* ***Б.қ.: «Балапан су ішті»*** ***1.** Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан*

Балды не үшін іздеді?
Бүр күні гүлін таптат-паған, тығып сақтаған бала ханға бал әкеп береді.
Хан қатты қуанып, балаға рақметін айтып, барлық дала, барлық қала гүл өсірсін деп бұйырады.
Содан бері гүл даланың да, қаланың да көркі болыпты.
Гүлім, гүлім, гүлім, - дейді,
Гүл десе ел күлімдейді.
Сансыз гүлден шырын жинап,
Бал аралар гүілдейді.
Гүлді әрқашан ел іздейді –
деп жырға қосыпты.
Сұрақ:
Хан ауруынан қалай

әрдайым көтеріңкі көңіл күйде болыңдар, жақсы сау болыңыздар.
Қортынды
Сұрақ- жауап
Балаларды мадақтау.

Шыбын микробтарды тасымалдайды, құрт өсімдік жапырақтарын жейді, маса адамның қанын сорады.
- Жарайсыңдар, олар барлық жұмбақтарды шешті, ал біз инелік пен араны және шегіртке мен қоңызды құтқарып алдық.
3- ші тапсырмасы.
Дид ойын: «Төртіншісі артық»
- Суреттерге мұқият қарап, мұнда қай сурет артық екенін айт және неліктен олай ойлайсың?
1.сурет *паук, өйткені ол жәндіктерге жатпайды.*
2-сурет. *құмырсқа, өйткені ол ұшпайды, ал қалған жәндіктер ұшады.*
3-сурет*. көбелек, өйткені ол ұшады, ал қалған жәндіктер ұшпайды.*
4-сурет. *көбелек, өйткені қалған жәндіктер жыртқыш.*
- Міне, біз құмырсқаны құтқардық (құмырсқа пайда болады).
Тәрбиеші: Сонымен біздің саяхатымыз аяқталды, сендер жәндіктерге көмектестіңдер Жәндіктер барлығыңызға рахмет айтты. Жәндіктерді алып, оларды біздің орман алқабына орналастырып, жабыстырайық.
Қараңдаршы, шалғынның қандай әдемі болып кеткенін. ***Құмырсқалар мен қоңыздар жер басып, шегірткелер шөпке секіріп, көбелектер мен ineліктер ұшсын, біз өмір сүретін әлем әрқашан көгілдір***

Алма нешеу еді?
Аю айтты: - осы алманы тең бөліктерге бөлеміз, әркім өзіне бір бөлікті алсын деді.
Кірпі алманы алып, төрт бөлікке бөлді. Ол қоянға бір бөлігін берді:
- Бұл саған, Қоян, - сен бірінші алманы көрдің деді.
Ол екінші бөлікті қарғаға берді:
– Мынау саған, Қарға, – сен алманы жұлдың деді
Үшінші бөлікті Кірпі аузына салды:
Бұл мен үшін, өйткені мен алманы ұстадым деді.
Төртінші бөлікті аюға берді.
- Маған неге керек деді Аю таң қалып.
– Бәрімізді татуластырып, ақыл үйреткеніңіз үшін!
Әркім өз алмасының бір бөлігін жеп, барлығы риза болып аюға рақмет айтты.
Керемет. Ертегі ұнады ма?
Музыка
Тақырыбы*«Мен алманы жақсы көрем»*
Музыка тыңдау: *«Алматы» (муз. Е. Хасанғалиев, сөзі А. Асылбеков). Балалардан тыңдаған музыка не туралы екенін сұрау, әннің қандай көңіл күйде жазылғанын әңгімелеу.*
Дауыс жаттығулары:
Терең тыныс алып, демді сыртқа еркін шығаруға үйрету. Орындағанда ерін жиырылып, таңдай жоғары көтеріледі, тіл артқа қарай жылжиды.
Ән айту: *«Мен алманы жақсы көрем» (муз. мен сөзі Д. Қиқымов). Әлемге әйгілі Алматының алмасы – апорт туралы балалардың пікірін тыңдау, әңгіме өткізу. Әннің сипатын ажырату. Әнді*

баяу жоғары көтеру. /6 рет қайталау/
Б.қ.: «Биші мысық »
2. *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /6 рет /*
Б. қ.: «Тартылу»
3. *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу,аяқтың ұшымен тұру.3- б.қ. /6 рет /*
Б.қ.: ««Әткеншек»
4. *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқшаны кеуде тұсында ұстап, денені оң-сол жаққа бұрады. /5 рет қай/*
Б.қ.: «Мергендер»
5. *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /6 рет /*
Б.қ.: «Көңілді таяқша»
6. *Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20/*
Қорытынды:
4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру.Еркін жүру.Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.
Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.
1. Тақта үстімен жүріп өту.
2.Обручтан, обручқа секіру.
Қимылды ойын:«Үш орындық»
Шарты*: Балаларды жылдамдыққа,*

	жазылды? *Ол балды қайдан тапты?* *Хан неліктен гүл өсіруге рұқсат берді?* ***Қорытынды.*** *Балаларды мадақтау*		***жасыл болып қала берсін!*** *Ал біздің балабақшаға қайтатын кез келді. Бірақ алдымен біз қайтадан балаға айналуымыз керек. сиқырлы гүлді алып, біз гүлміз, көмектес, бізді балаға айналдыр!* ***Қортынды*** *- Сендерге саяхат ұнады ма?*	*бірқалыпты, бір-бірін тыңдап, бірге қосылып айтуға үйрету.* ***Дид ойын: «Алма жинау»*** *Шарты: Қағаздан қиылған алмаларды себетке жинау, ірі алманы үлкен себетке, кіші алмаларды кіші себетке жигау.* ***Рефлекция*** *Бүгінгі ұоқ туралы балалардың пікірлерін тыңдау.*	*шапшаңдыққа баулу* ***5-ші сәуле: жақсы көңіл-күй.*** *– Осының бәрін орындасаң, сау боларың сөзсіз!* *Аю: Мен бәрін түсіндім, денсаулығыңды тауып, оны жоғалтпау үшін дұрыс тамақтанып, таза ауада серуендеп, күнде жаттығу жасап, қолды жууды ұмытпа.* *Аю мен Айболитпен қоштасу.* *Балаларды мадақтау*
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №11*** *Жапырақты бақылау.*	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №14*** *Айналадағы қоршаған ортаны бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау*
	Эстафеталық ойындар ***«Көкөніс отырғызу және жинау» эстафетасы.*** *«Екі команда бір-бірінің артына сапқа тұрады. Әр команда қарсы 5 «шұңқыруя» орналасқан. Алғашқы екі қатысушы шелегіндегі «көкөністерін» сол «шұңқыр ұяларға» салыпкетіп 15 м қашықтықта тұрған манежді айналып келіп, қайтарында «шұңқыр ұядағы» көкөністерін жинап ала келеді. Қайтып келісімен шелегін келесі қатысушыға тапсырады. Ең аз уақыт мөлшері бойынша жеңімпаз.* ***Жас батыр.*** *Әр қатысушы ағаш атпен шауып барып манеждегі допты резеңке таяқпен ұрып кері қайтады.* *Ең аз уақыт мөлшері бойынша жеңімпаз анықталады.*				
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ***. *.Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***Жаттығу кешені № 16*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені № 17*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені № 18*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені № 19*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №20*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, құнап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	***Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.***				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Топқа қозы келеді.*** *Балалармен амандасады. Балалар қошақан неге көңілсіз деп ойлайсыңдар?. Балалар қозы айтады, менде дос жоқ,жалғыз ойнағым келмейді дейді. Олай болса біз оған дос табуға көмектесейік. Қағаздан бірнеше қошақан құрастырайық. Келісесіңдер ме? Балалардың жауаптары.* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *қозының сұлбасын бастырып сызып, қағазды жырту әдісі арқылы үстіндегі жүнін жапсырады.* ***2-топ*** *қозының сұлбасының үстіне клей жағып, мақтаны қозының үстіне жапсырады.* *Балалардың жұмысын бақылау. Жеке көмек көрсету.* ***Галерея шаралау.*** *Бір бірінің жұмыстарын бағалау. Жасаған жұмыстарын қозыға беру. Қозы қуанып балаларға рахмет айтып қоштасады.*	***«Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны*** *- Ертегі кейіпкерлері мен олардың фигураларын сәйкес көлеңкелерге орналастыр.* ***Дид ойын: «Әтеш құйрығы»*** *- Түрлі түсті киім қыстырғыштарынан әдемі әтеш құйрығын жасаңыз.* ***Тақпақтар*** *Оятпа, әтеш, сен бізді, Өзім де сездім, таң атты. Сенсіз- ақ білем мезгілді,*	***Дәстүрден тыс сурет салу.*** ***Жазғы ағаштар*** *Дәстүрден тыс сурет салудың әдіс-тәсілімен таныстыру. Қырыққабат жапырағынан жазғы ағаш келбетін қағаз бетіне түсіру* ***Жұмбақ жасыру.*** *Өсіп тұрған бұл не? Жаз болса жайнап, Саясында ән салып. Құстар жүрген сайрап, Қалқын түссе-шешіліп, Қалады өзі жайрап. (ағаш)* ***Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.*** *Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу. Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне басыру.* ***«Біздің көрме»*** *балалардың жұмысын қортындылау.*	***Қим ойын: Кішкене қоян, шыға гой...*** *Бір топ бала тәрбиешімен бірге дөңгелене тұра қалады. Тәрбиеші кім кішкене қоян болады деп сұрайды. Бәрі айналып жүріп мынадай өлең айтады.* ***Жүр, көжегім, шыға гой, Сұр көжегім, шыға гой! Айтқанымды ұға гой. Міне, былай шыға гой!*** *Кішкене боп аталған бала ортаға шығады. Өлеңнің ендігі шумағын айтып болғаннан кейін, барлық ойнаушылар, қоянға не істеу қажеттігін көрсеткендей, түрлі қимылдар жасайды. Ол да балалардың істеген қимылдарын қайталайды.*	***«Алғашқы көмек» (әңгіме) Ж.Бұғыбаев*** *– Үйде ата-аналарыңа көмектесетін болыңдар, – деді апай балаларға. Апайдың бұл сөзін кішкентай Ұлтай есіне мықтап сақтап қалды. Ол үйге келсе, әкесі жұмыстан келген екен. – Әке, шай қайнатып берейін бе? – деді Ұлтай. – Жоқ, шырағым! Әлі кішкентайсың гой, – деді әкесі. Әкесі шайқоюға шығып кетті. Ұлтай үндемей үйде қала берді. Бір кезде ол оянған шүберекті алды. Шай ішетін үстелдің үстін сүртті. Кеселерді тазалай бастады. Әкесі үйге кіріп келіп, қызының жұмысын көрді. – Көп жаса, қызым! Үлкен қыз болып қалыпсың гой өзің, – деп күлімсіреді.*

		Танимын енді сағатты			
Балалармен жеке жұмыс	***«Суреттші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***«Құстарға көмек береміз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар Құстарды атап, өз ойын айта алады.*	***Қайсысы қайда тіршілік етеді.Мақсаты:*** *жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтай алады.*	***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып атай алады.*	***«Экологиялық бағдаршам»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды табиғат сұлулығын көріп, оны қорғай білу туралы түсінеді*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №11*** *Жапырақты бақылау.*	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №14*** *Айналадағы қоршаған ортаны бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау*
	Таңғы жаттығу картотекасын бекіту. ***Серуенде эстафеталық ойындар.*** ***1.Кегли*** *Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көпқұлатса, сол команда жеңіскежетеді.* ***2. Мәрегекімбұрын?*** *Мұғалімніңбелгісібойыншасекіртпеменсекіріпшығып, белгініайналыпсекіріпкелукерек. Секіріпкелгенойыншысекіртпенікелесіойыншығаұсынысаптыңартынатұрабереді. Ойындықай команда бұрынбітірсе, солжеңіскежетеді.*				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу. Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы.. Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *1- апта*

Білім беру ұйымы *«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы* (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 01.07 – 05.07.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.* ***Ата-аналармен жұмыс:*** *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	*Балалармен демалыс күндері туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын:*** ***«Көжектер мен түлкі»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойын арқылы шапшандықты, ұйымшылдықты біледі*	***Балалармен дәрумендер туралы әңгіме жүргізу*** ***Дид ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *Балалар ойын арқылы отбасы мүшелерін дұрыс атауды біледі.*	*Балалармен денсаулық, тазалық туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын:*** ***«Қарлығаш»*** ***Ойын мақсаты:*** *балалар зейінділік сезімталдық, ұйымшылдық, ептілік қабілеттерді ойын арқылы біледі.*	*Балалармен жазғы киімдер жайында әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Не жүреді және ұшады?»*** ***Мақсаты:****Балалардың зейін және есту анализаторларын, қол мен аяқ-қимылдарын дамиды.*	*Балалармен демалыс күнгі тазалық шаралары туралы әңгіме жүргізу.* ***Қимылды ойын: «Мекиен және балапандар»*** ***Мақсаты****:балалар ептілікке, жылдамдыққа үйренеді.*
Таңертеңгі гимнастика	***Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 1 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.* ***Ас ішерде күнде біз*** ***Сөйлемейміз күлмейміз*** ***Астан басқа өзгені*** ***Елемейміз, білмейміз*** *Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастыр	***Қызығушылықты ояту.*** ***Сиқырлы қорапша топқа келеді.*** *(ұзын жіпті байлап қорапты есіктен тарту)*	***Дид ойын: «Мен ептімін»*** ***Шарты:*** *Жаттығуды жасалуын көрсетеді.* *Деніміз сау болу үшін не істеуіміз керек?*	***Дид ойын: «Әрекетті атаңыз»*** *- Киіміміз ұқыпты, әдемі болуы үшін не істеу керек? (Оған қамқорлық жасау керек)*	***Қимылды ойын:*** ***- «Ине мен жіп»*** *Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі ілесе жүргендер*	***Суретпен жұмыс*** *-Екі баланы салыстыру.* *-Өзін-өзі күту деген не?* *-Тазалық таза баланың досы*

ылған іс-әрекет.	Балалармен бірге қорапты ашу. **Хат алу, оқу.** Құрметті кішкентай бүлдіршіндер, мен Маша достарың боламын. Маған мына тапсырмаларды аю аға орында деп берді. Ал мен білмеймін. Көмектесіңдерші. Балалар Маша қандай ертегіде жүреді? Маша мен Аюда Ендеше көмектесеміз бе? Барлық балалар үстелге келеді,қорапта киімдер мен оларға күтім жасау үшін заттар салынған суреттер бар. **Ой қозғау.** -Балалар, киімдерді қалай күту керектігін айтыңдаршы?(Балалар жауаптары). Киімге не үшін күтім жасау керек? (Балалар жауаптары.) -Киім адамдарға не үшін керек?(Балалардың жауаптары.) **Балаларды топқа бөлу.-** Үстелде қандай заттар тұр? Киім мен киімге күтім жасау заттары. -Сендер командаға бөлініп отырсыңдар, біз қай топ тапсырманы тез және дұрыс орындайтынын анықтаймыз. **Дид ойын: «Киімдерді ажырату»** **1-Топ:** «Қысқы киімдерді атаңдар» **2-топ:** Жаздық киімдерді атаңдар. **3-топ:** Күздік киімдерді атаңдар. **4-Топ:** Киімге күтім жасайтын заттарды атау. Балалар, Машаның арқасында біз бүгін киім туралы көп нәрсе	Ал ауырып қалған жағдайда не істейміз? Мадақтау. **Қим ойын: «Күн және түн»** **Шарты:** «Күн» белгісін бергенде, балалар күледі, жүгіреді, секіреді. Ал «Түн» белгісін бергенде, қозғалыстарын тыйып, бәрі «ұйықтайды». **Шынықсаң шымыр боласың,** **Сауығып айдай толасың.** **Спортты серік етебіл,** **Жақсы азамат боласың.** **Денешынықтыру (әуенмен)** **Кіріспе бөлім** Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру. Қол жанда, өкшемен жүру. **Негізгі бөлім.** **Жалпы даму жаттығулары:** **Таяқшамен** 1.Аяқты алшақ қою, таяқша төменде, таяқшаны алға созу, жоғары көтеру, түсіру. Б.қ..5-6 рет. 2.Таяқшаны екі қолмен алға ұстау.Оң жаққа созу, алға ұстау, сол жаққа созу ,алға ұстау.Б.қ 5рет 3.Таяқшаны екі қолмен ұстау.Еденге тигенше еңкею.Түзулену.5-6рет 4.Аяқты алшақ созып отыру. Таяқшаны созу аяқ ұшына тигізу 5. Таяқшаны еденге қою. Секіру, адымдап орнында жүру, қайта секіру.	- Киімге күтім жасауды білесің бе? (Иә). Егер киім лас болса? (киім жуылады). Егер ол мыжылған болса? (киім үтіктеледі). Егер жыртылған болса? (киім тігіледі). Киімімізді шешіп алсақ, не істейміз? (Ақырын іліп қоямыз немесе бүктейміз) Дұрыс. Жарайсыңдар Киім ұқыпты және жаңа болуы керек. Тазалаймыз, үтіктейміз, жуамыз және құрғатамыз **Дид ойын: «Жамауды тап»** Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер бойынша табады. 1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу. 2.Жаздық киімдерді құрастыру **Тәжірибе №1** **Қағаз мен мата сөйлей алады ма?** Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме? Балалар: Иә! Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек. Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз? Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді. Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз	жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады. **Дид ойын: «Бұл заттар не үшін?»** Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасыңдар. **киімді біріктіру** - түйреуіштер **кестелеуші** – инелер мен жіптер **саусағын шаншып алмас үшін** – оймақ тігу, **жазу** – тігін машинасы **киімді кигізіп қою** - манекен, **кесу** - қайшы **Киімді әдемілеу** - үтік **өрнек салу** - бор мен сызғыш **адам мен матаны өлшеңіз –** сантиметр **Дид ойын:«Кішкентай ғалымдар»** **Тәжірибе бұрышы.** Зертханамызда қағазбен және матамен тәжірибелер жасап, оның қасиеттерін анықтайық. **Тәжірибе №1** Қағазды әртүрлі жаққа тартып, жыртсақ оған не болды? (жыртылады) Иә, кәдімгі қағаз өте оңай жыртылады ал . енді матаны екі қолыңызбен шетінен оңға және солға тартсақ . Ол оңай жыртыла ма? Жоқ, матаны жырту оңай емес, оны қолмен жырту қиын, өйткені мата жеткілікті берік материал. Ал онымен не істейді? (мата созылады, кеңейеді) Иә, маталар әдетте созылады, дегенмен матаның кейбір түрлері бар, оларды созу мүлде оңай немесе тіпті мүмкін емес.	дегенді қалай түсінеміз? -Сен қандайсың, өзіңе сипаттама бергенде неден бастаймыз? **Дид ойын: «Жақсы, жаман»** 1.Өтірік айту жаман қасиет дегендерің, қол соғайық. 2.Жақсы адам болғыларың келсе, орнымыздан тұрайық. 3.Жалқаулық жаман қасиет дегендерің, отырайық. 4.Жүректері мейірім ділікке толы балалар «Мен» деп айқайласын. 5.Адамгершілігі мол балалар екі қолдарын көтерсін. 6.Көңіл-күйлері жоғары балалар,аяқты еденге соғайық. 7.Осы балабақша туралы жақсы ой-пікірдегі балалар бір-бірінің қолын алсын. 8. Денешынықтыру жасаймын деген бала, екі қолын көтерсін. **Спорт – көркі өмірдің,** **Спорт - досың, серігің.** **Жаттықсаң шымыр боларсың,** **Шынығып, өсіп, торарсың,** **Денешынықтыру (әуенмен)** **Кіріспе бөлім** Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру. Қол жанда, өкшемен жүру. **Негізгі бөлім.** **Жалпы даму жаттығулары:** **Таяқшамен** 1.Аяқты алшақ қою, таяқша

	білдік, енді мен сендерді кішкентай ғалым болуға шақырамын. ***Эксперимент алаңы.*** ***Тәжірибе №1*** ***Мата мен қағаздың айырмашылығы.*** *- Иә, мата мен қағаз әртүрлі материалдар, бірақ олар біршама ұқсас. Мысалы, біз қағазды қолымызбен мыжысақ , оған не болады?* *-Матаны мыжып көрейік, қолымызбен қысайық. Енді қарашы, ол не болып қалды? (умаж) Ал дене шынықтыру сабағынан кейін шорт пен футболканы мыжып алсаң, оларға не болады? (умаж). Олар ұсқынсыз болып қалады. Сондықтан оларды мұқият бүктеп, түзету керек.* ***Тәжірибе №2*** ***Матадан не істеуге болады? тігу, жуу, кептіру, үтіктеу*** *Қағазды қайшымен кесуге болады. Ал мата ше? Оны да қайшымен де кесуге болады. Бүгін мата туралы не білдік, есімізге түсірейікші? Мата қандай болуы мүмкін? Жұқа және қалың Қалың матадан әдетте қандай киім тігіледі? (қыс мезгіліне, суық мезгілге арналған киім) Мата оңай жыртыла ма? (жоқ, ол жеткілікті күшті) Сондықтан киімге абай болу керек.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	***Тыныс алу жаттығулары:*** *Тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.*** ***Түрлері: 2-бөлім.*** *- Скамейка үстінен жүру.* *- Құм салынған қапшық-тың арасымен секіру.* *Тікелей бақылау.* *Мазмұн арқылы саралау.* ***3. Қимылды ойын:*** ***« Аюлар мен аралар »*** *Балаларды мадақтау.*	*бірдеңе естисіз бе?* *Балалар: Ештеңе!* *Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақс**ы?*** ***Тәжірибе №2.*** ***Қағаз мен матаны тегістеу.*** *Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба?* *Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді. Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды?* *Балалар: Бұл тегістеледі!* *Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. Қортынды балаларды мадақтау.*	***Тәжірибе №2*** *Қағаздан жасалған киімді киіп көрейік.* *Дұрыс киіле ме? Жоқ. Неге? Ол тез жыртылады, беріктіге нашар. Қағаз кеңеймейді, созылмайды және оңай жыртылады.* *- Дұрыс.* *Ал матадан жасалған киімдерді кию оңай - мойын арқылы жемпір киіңіз, мойынға, қолдарға, аяқтарға кие беруге болады, ол созылады, жыртылмайды.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: Тату доспыз бәріміз*** ***Музыкатыңдау: «Жайдарман»*** *-Ән көңілдіме, әлде көңілсізбе?* *Бұл әнге қосылып ән айтуға, би билеуге болады.* *Ән сендерге ұнадама?* *Ән айту алдында дауыс жаттығуларын жасап, дауыстарын қалыпқа келтіру.* ***Ән үйрену: «Ағайынбыз бәріміз»*** *-Ортақ болсын асқар тау,* *Болсын жер де су да ортақ,* *Болсын бізге ту да ортақ,- деп неліктен айтылған?* *Біріміз тату, дос болсақ, су да, жер де бірімізге жетеді, бақытты өмір сүреміз,-деп отыр.* ***«Қоңыраумен ойын»*** *балалар үлкен және кішкене қоңыраумен танысады. Педагог қоңыраулардың дыбысталуын көрсетеді.* *Айырмашылығына тоқталады.* *Балалардан музыка ойнағанда қай қоңырау сылдырлауы керектігін сұрайды.* *Ортаға балаларды кезек-кезек шақырып, ойнаған музыка қай*	*төменде, таяқшаны алға созу, жоғары көтеру, түсіру. Б.қ..5-6 рет.* *2.Таяқшаны екі қолмен алға ұстау.Оң жаққа созу, алға ұстау, сол жаққа созу ,алға ұстау.Б.қ 5рет* *3.Таяқшаны екі қолмен ұстау.Еденге тигенше еңкею.Түзулену.5-6рет* *4.Аяқты алшақ созып отыру. Таяқшаны созу аяқ ұшына тигізу* *5. Таяқшаны еденге қою. Секіру, адымдап орнында жүру, қайта секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *Тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.*** ***Түрлері: 2-бөлім.*** *- Скамейка үстінен жүру.* *- Құм салынған қапшық-тың арасымен секіру.* *Тікелей бақылау.* *Мазмұн арқылы саралау.* ***3. Қимылды ойын:*** ***« Аюлар мен аралар »*** *Балаларды мадақтау.*

				қоңырауға тән екенін сұрап, сол қоңырауды алып сылдырлатуын өтінеді. ***Қортынды Балаларды мадақтау.***	
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 13*** *Ауа- райын бақылау.*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау*	***Серуен № 16*** *Транспортты бақылау*	***Серуен № 16*** *Транспортты бақылау*
Жаз мезгілінің серуен картотекасынан. Картотека қосымша тігілген. ***Дені саудың - жаны сау спорттық - эстафеталық жарыс*** ***№1. «Құмнан жасалған тәттілер»*** ***Шарты:*** *Команда мүшелері бірлесе отырып, құм салынған балалар алаңқайындағы құмды пішінді ойыншықтарға салу арқылы түрлі бейнелер мен мүсіндерді әсемдеп, безендіріп жасайды.* ***№2. «Секіру жарысы»*** ***Шарты:*** *Педагог шахмат тақтасы бойынша жалпақ құрсаулар салады (екі жолдан 6-8 дана). Ойыншылар екі бағанға бөлінеді.Тәрбиешінің белгісі бойынша алғашқы ойыншылар құрсаудан құрсауға екі аяқпен секіре бастайды. Бірінші ойыншы соңғы шеңберден секіре салысымен, бағанның екінші ойыншысы секіре бастайды, т.с.с. команда тез және дұрыс жеңеді (бір рет те сүрінбей) екінші жағына.*				
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*
«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН. *(Картотека қосымша тігілген)*					
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу	***Дид ойын «Кім тапқыр?»*** ***Миға шабуыл.*** ***Жұмбақ*** *Құлпырса, қадірлейді аялайды, Қураса сыпырғышқа жарамайды. Бұл не? Мағынасын түсіндіру.* ***(гүл)*** *-Балалар ,бүгін біз гүлдер*	***Миға шабуыл.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: жасырған жұмбақты шешу.* ***1****.Таңмен көзін ашады Әлем нұрын шашады* ***(Күн)*** *-Балалар адамдар күннің жарығы және жылуынсыз өмір сүре алама? -Ал жануарлар мен өсімдіктер ше? -Әрине жоқ жер бетіндегі барлық*	***Дид ойын: «Таңғажайып алақан»*** ***Мақсаты: Балалар түрлі*** *бейнелеу шеберлігін, көркемдік талғамды көрсете біледі. Ресурстар: стандарт негізінде жасалған сызбалардың үлгілері (ашық*	***Ақұштап Бақтыгереевaның «Гүл ектік» өлеңі*** *Гүл ектік аулаға, Көктемде көңілді. Бақта да, бауда да Ақ гүлдер өрілді. Тақпақтың мағынасын балаларға түсіндіріп ашу.* ***Дид ойын***	***Дид ойын: «Бөлігін сал»*** ***Мақсаты:*** *Балалар заттың жетіспейтін бөлігін тауып орына сала біледі.* ***Ойын шарты:*** *Ойынды балалармен ойнаудан бұрын бір маңызды бөлшексіз зат салу (атап айтқанда, ауызсыз бет, шатырсыз үй,*

әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	*туралы әңгімелейміз. Сендер қандай дала гүлдерін білесіңдер? Балаларды үш топқа бөлу.* ***Дид ойын «Гүлдер әлемі»*** ***Шарты:*** *Дәстүрден тыс сурет салу әдісімен гүлдер салу.* ***1-ші топ .*** *Мақталы таяқшаны пайдаланып, нүктелеу әдіс-тәсілімен түймедақ гүлінің суретін салу.* ***ІІ-ші топ*** *картоптан қызғалдақ гүлінің басын бастырма әдіс –тәсілі арқылы бастыру, сабағын,жапырағын* ***ІІІ-ші топ*** *гүлдерді құрастыру Балалардың жұмыстарын бағалау.* ***Қорытынды.***	*тіршілік иелеріне сәуле, жарық,жылу өте қажет балалар.* ***2. Дәміде жоқ, түсіде жоқ*** *Пайдаланбас кісіде жоқ.* ***Су*** ***3. Бір нәрсе жермен көктің арасында*** *Көрмейді өзі түгіл қарасыда Білінбей жер бетінде жүрсе дағы Пайдалы адамзаттың баласына* ***(ауа)*** ***Ой қозғау.*** *Балалардан адамдардың табиғатты бақылауы не үшін қажет екендігі туралы түсіндіру.* ***Табиғат туралы түсінік беру.(жер,су,ауа,өсімдіктер,құстар,жануарлар т.б.)*** *-Тірі және өлі табиғат туралы түсіндіру. Табиғат нешеге бөлінеді? Күн неге жарқырайды? Кемпірқосақ қай мезгілде пайда болады? Өсімдіктің тіршілігі үшін не қажет?* ***Сергіту сәті:*** *Тербеледі ағаштар, Алдымнан жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Үп-үлкен болып өседі.* ***Дид ойын: «Топтастыр»*** ***Шарты:*** *Тірі және өлі табиғат заттарын сурет арқылы топтастырып жинау.*	*алақан бейнесі); қағаз парағы, қарындаш, өшіргіш, түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы, балауыз қарындаштары, бояулар мен щеткалар (әр балаға).* ***Ойын барысы:*** *Педагог балаларды саусақтарын ашық алақанмен айналдыруға шақырады. Дайындық жұмыстарын аяқтағаннан кейін ол: «Балалар, сендердің суреттерің ұқсас; оларды әр түрлі етуге тырысайық. Кейбір мәліметтерді қосып, алақанның әдеттегі бейнесін ерекше суретке айналдыру». Баланың қиялы сізге бұл сұлбаларды күлкілі суреттерге айналдыруға мүмкіндік береді: сегізаяқ, кірпі, тұмсығы үлкен құс, клоун, балық, күн және т.б. Ескерту: Қиындық кезінде ересек адам тапсырманың үлгілерін көрсетеді, бірақ балаларға оларды көшіруге болмайтынын ескертеді. .*	***"Гүлдерді құрастыр"*** ***Шарты****: Балалардың алдарында гүлдердің бөлшектері араласып шашылып жатады, соларды бір түске келтіріп гүлдерді құрастырып қоюлары керек* ***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуді үйренеді.Сөздік қоры дамиды.*	*дөңгелексіз көлік және т.б.) суретте ұсақ бөлшектер көп болмауы керек. Балалардан атауын сұрау, содан кейін жетіспейтін элементтің суретін салу. Балаларға тапсырманы орындауды жеңілдету үшін үнемі жетекші сұрақтар қойып отыру. Ойын аяқталғанда :* *• суреттерді бояу;* *• дайын жұмыстарға сараптама жүргізу.*
Баламен жеке жұмыс	***Дид ойын. «Заттық фриздер»*** *Мақсаты: Заттарды көріп сипаттау қоршаған орта жайлы түсінеді.*	***Дид ойын. «Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *көшеде жүру ережесін, жүргізушілерге арналған жол белгілерін айта алады.*	***Дид ойын. «Суреттші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***Дид ойын. «Қайда не өседі?»*** ***Мақсаты:*** *Заттардың арасында кеңістік байланыстарын қоя біледі*	***Дид ойын. «Аңдарды қоректендір»*** ***Мақсаты:*** *1саны, және цифры туралы түсініп, айта алады.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 13*** *Ауа- райын бақылау.*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*	***Серуен № 16*** *Транспортты бақылау*	***Серуен № 16*** *Транспортты бақылау*
	Таңғы серуенді бекіту.				

	Серуенде эстафеталық ойындар ***№1.«Кім тез»*** ***Шарты:*** *Ойыншылар екі бағанда екі-екіден тұрады. тапсырма беріледі: қолды ұстап тұрып (жұппен) секіру арқылы 4 м қашықтықты еңсеру. Педагогтың белгісі бойынша бағанда бірінші болған ойыншылар жаттығуды бастайды. Тапсырманы тезірек орындаған жұп атап өтіледі. Содан кейін сигнал бағандардағы екінші жұптарға беріледі және т.б.* ***№2. «Көңілді доптар»*** ***Шарты:*** *Команданың үлкен мүшелері түрлі түсті кішкентай екі допты алмастыра лақтырып, қағып алу бойынша кедергілер арасынан өтіп, мәреге дейін барып доптарды мәреге тастап кетіп, қайтып келеді, ал балалары кедергілер арасынан жүгіре өтіп, мәредегі доптарды алып қайтуы керек.*				
Балалардың үйге қайтуы	***Ата-аналарға кеңес:*** *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».* ***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.* *Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».* *Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *1- апта*

Білім беру ұйымы *«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы* (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 08.07 – 12.07.2024 ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау .* *Ата-анамен баланың ден саулығы, тазалығы туралы әңгіме. Медбикемен бірлескен жұмыс.* *Баланың көңіл-күйіне, денсаулығына назар аудару.* *Ата-анамен демалыс күндері баланың тазалығы , денсаулығы туралы әңгіме жүргізу.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Пед жет ойын: «Доп кімде?»*** ***Ойын шарты:*** *балалар шеңбер жасап тұрады. Қолдарын арттарына ұстап тұрады. Бірінші ойыншы қолына допты алып , шеңберді айналып жүріп,байқатпай бір баланың қолына салады да,доп кімде?- деп сұрайды. Балалар доп кімде екендігін тауып айтуы керек.Доп кімде екендігін тапқан бала жеңімпаз болады.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Қимылды ойын: «Секіргіш»*** ***Ойын шарты:*** *Ойыншылар белгіленген орыннан секіргішпен. Секіріп айналып келіп, екінші ойыншыға секіргішті береді. Ойын арғарай жалғасады, қай топ бірінші аяқтаса сол топ жеңіске жетеді*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Қимылды ойын: «Кедергіден өту»*** ***Ойын шарты:*** *Ойыншылар алдарына қатарластырып қойылған гимнастикалық скамейкадан тепе-теңдік сақтап өтіп, доғалдың астымен еңбектеп өтіп белгіленген орыннан айналып қайта кедергіден өтіп келіп , екінші ойыншыға қол сғады . ол ойыншы ойынды жалғастырады.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Қимылды ойын: «Кеглиді доппен құлату»*** ***Ойын шарты:*** *2-3 метр қашықтыққа тігілген кеглиді доппен ұрып құлату. Қай топ барлық кеглиді құлатса сол топ жеңіске жетеді.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** ***Қимылды ойын: «Допты жалғастыр»*** ***Ойын шарты:*** *барлық ойыншы бір қатарға тұрып допты жоғарыдан жалғастырып, соңғы ойыншы аяқтың арасымен алға қарай береді, қай топ допты жоғарыға бірінші көтерсе сол топ жеңіске жетеді.*
Таңертең-гі гимнасти-ка	***Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 2 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.* ***Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,* *Барлық саусақ – тату дос,*	*Біз қандаймыз, қандаймыз,* *Шұғылалы таңдаймыз!* *Күлімдеген күндейміз!* *Еш уайымды білмейміз.*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі, Енді ғана білдім-*	***Н. Айтов. «Тату – тәтті тұрамыз»*** *Бір шаңырақ астында,* *Тату –тәтті тұрамыз.* *Бірге ішеміз асты да,* *Бірге сайран құрамыз.*	*Шымыр, сергек денеміз,* *Спорт сүйер өренбіз!* *Біз биіктен самғаймыз,* *Қарсыластан қалмаймыз.*

	Бір – біріңе көмектес.		*Мен де балғын гүлмін!*		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Ой дамыту*** *Орман - бұл біздің досымыз, онда әр түрлі ағаштар өседі. Алдымен ағаш кесіледі, содан кейін оны бұтақтардан тазартады, бөренелерді зауытқа апарады, сонда оларды тақтай етіп кеседі, содан кейін ағаштан заттар жасайды.* *Балалар, ағаштан қандай заттар жасалады?* *Балалар: жиһаз, орындықтар, ойыншықтар.* *Дұрыс.Ағаштарды қорғау керек, олардан адам өміріне өте қажет көптеген пайдалы заттар жасауға болады.* ***Ағаш бұйымдар иллюстрациялық суреттер қарау.*** ***Ой қозғау.*** *Айтыңдаршы, адамдарға ағаштың қасиетін білу не үшін қажет?* *Адамдар ағашты өмірде қалай пайдалану керектігін, оны өңдеуді және онымен не істеу керектігін білу үшін оның қасиеттерін үйрену керек.* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Енді мен ағаштың қасиеттері туралы сөйлесуді және зерттеу жүргізуді ұсынамын.*** ***№1 тәжірибе*** ***«Ылғалға төзімділік»*** *Тәрбиеші : Ендеше судан ағаш кесегін шығарайық.* *Оған не болғанын қараңыз. Ол қарайып ісініп кетті.* *Неліктен бұлай болды? Ағаш суда ұзақ жатып,*	***Таза ауада балабақша ауласындағы ағаштарды бақылау.*** ***Ой қозғау.*** *Айтыңдаршы, адамдарға ағаштың қасиетін білу не үшін қажет?* *Адамдар ағашты өмірде қалай пайдалану керектігін, оны өңдеуді және онымен не істеу керектігін білу үшін оның қасиеттерін үйрену керек.* *Орман - бұл біздің досымыз, онда әр түрлі ағаштар өседі. Алдымен ағаш кесіледі, содан кейін оны бұтақтардан тазартады, бөренелерді зауытқа апарады, сонда оларды тақтай етіп кеседі, содан кейін ағаштан заттар жасайды.* *Балалар, ағаштан қандай заттар жасалады?* *Балалар: жиһаз, орындықтар, ойыншықтар.* *Дұрыс.Ағаштарды қорғау керек, олардан адам өміріне өте қажет көптеген пайдалы заттар жасауға болады.* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Енді мен ағаштың қасиеттері туралы сөйлесуді және зерттеу жүргізуді ұсынамын.*** ***№1 тәжірибе*** ***«Ылғалға төзімділік»*** *Тәрбиеші : Ендеше судан ағаш кесегін шығарайық.* *Оған не болғанын қараңыз. Ол қарайып ісініп кетті.* *Неліктен бұлай болды? Ағаш суда ұзақ жатып, суды сіңіреді.* ***Қорытынды: ағаш ылғалды сіңіреді және одан нашарлайды.*** *Сондықтан ағаштан жасалған заттар сыртқа қарағанда үй ішінде жақсырақ қолданылады.*	***Таза ауада. Тосын сәт.*** ***Орманшы атайдың телеграммасы.*** *Ол бізді өзінің орманына қонаққа шақырады. Барамыз ба балалар.* ***Ой қозғау.*** *Орман бізге не үшін керек?* *Орман – құстар мен жануарлардың мекені.* *Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды.* *Орман бізге құрылыс материалдарын береді.* *Орман бізге таза су мен ауа береді.* ***Жарайсыңдар!*** *Қазір орманға барайық, бірақ немен барамыз.* *Балалар: Автобуспен барайық.* *Автобус макетін құрастыру.* ***Жолда көңілді болу үшін «Жаз » туралы ән айтамыз.*** *Орманға келдік. Орманшы атай балаларға қарай келеді.* *Орманшы атай: Достар! Менен қорықпаңдар, мен сендерді ренжітпеймін, сендерді көргеніме өте қуаныштымын.* *Міне, мен сендерге жұмбақтар дайындап қойдым.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Аспандағы алып доп,* *Жарқырайды жарық боп* ***Күн.*** *Ағайынды бәрі:* *Шықса – көк,* *Түссе – сары.* ***Жапырақ*** *Көкте туып,* *Жерде өледі.* ***Жаңбыр*** *Көз жасты – жылауық,* *Келе жатыр бір алып.* *Жабырқаса жылайды,* *Жадыраса тарайды.* ***Бұлт*** *Гүілдейді құлаққа* *Оны ешкім көрмейді.* ***Жел*** *Жарайсыңдар балалар, барлық жұмбақтарды шештіңдер, айналаға*	***Дид ойын: «Орманды тазартамыз»*** *Шарты: Берілген суреттерден орманға зиянды заттарды қызыл корзинаға салу,керек заттарды жасыл корзинаға салу.* ***Дид ойын: «Орман не үшін керек?»*** *Орман – құстар мен жануарлардың мекені.* *Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды.* *Орман бізге құрылыс материалдарын береді.* *Орман бізге таза су мен ауа береді.* *Қазір қай мезгіл?* *Күз мезгілінде орман ағаштары қандай болады?* ***Дид ойын: «Белгілерді ата»*** *Шарты: диалогтік сөйлеуді дамыту.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Ормандағы құстар даусы»*** ***Музыка тыңдау:****Балаларды музыка тыңдауға шақырады. Табиғат бояуларын сезінетіндей құстардың дауысын, сайрауын тыңдатады.* *Ересек құстардың дыбысы жуан болатынын, ал балапанның дыбысы жіңішке болатынын түсіндіреді.* *Құс пен оның балапанының суреті бейнеленген карточкаларды таратып береді.* *Құстар әуенін келтіріп, кезек - кезек ауыстырып ойнайды, балалардың карточканы дұрыс көрсетуін сұрайды.*	***Тосын сәт*** ***Буратинодан хат келу.*** *Саламатсыңдар ма балалар, мен өте көңілсізбін. Мені досым туған күніне шақырып еді, соған сендерден көмек сұрап тұрмын. Досым басқа көшеде тұрады, біздің көшелерімізді шағын өзен бөліп тұр, ол арқылы көпір төселген, біз онымен бір-бірімізге барамыз. . Бірақ олар маған Қарабас Барабастың көпірді бұзғанын айтты, мен өзеннің арғы бетіне қалай өту керектігін, немен өту керектігін білмеймін ? Буратиноға көмектесу үшін біз күш жинап шығып алайық.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру. Қол жанда, өкшемен жүру.* ***1.Жалпы даму жаттығулары:Таяқшамен 5 бөлім*** *1.Аяқты алшақ қою, таяқша төменде, таяқшаны алға созу, жоғары көтеру, түсіру. Б.қ 5р* *2.Таяқшаны екі қолмен алға ұстау.Оң жаққа созу, алға ұстау, сол жаққа созу ,алға ұстау.Б.қ 5рет*

	суды сіңіреді. ***Қорытынды: ағаш ылғалды сіңіреді және одан нашарлайды.*** *Сондықтан ағаштан жасалған заттар сыртқа қарағанда үй ішінде жақсырақ қолданылады.* *- Тәрбиеші: Ағаш заттардың бұзылмауына қалай көмектесуге болады?* *Балалар : Олар боялған кезде қалпын жақсы ұстайды..* *Тәрбиеші: Сондықтан біздің бақшада, орындықтар, құмсалғыш, сырғанақ боялған* ***Тәжірибе № 2*** ***Ағашты өңдеу оңай.*** *Қайрауышты алып, ағаш қарындашты қайрауға тырысайық. (Олар қарындашты қайрап жатыр.) Сіз қалай ойлайсыз, егер сіз қарындашты оңай қайрай білсеңіз, бұдан қандай қорытынды шығаруға болады?* *Балалар: Ағашты арамен кесуге, жонуға қайрауға болады.* *Біз ағаштың қандай қасиетін білдік?* ***Балалар: ағашпен жұмыс істеу оңай. Ағашты өңдеуге болады.***	*- Тәрбиеші: Ағаш заттардың бұзылмауына қалай көмектесуге болады?* *Балалар : Олар боялған кезде қалпын жақсы ұстайды..* *Тәрбиеші: Сондықтан біздің бақшада, орындықтар, құмсалғыш, сырғанақ боялған* ***Тәжірибе № 2*** ***Ағашты өңдеу оңай.*** *Қайрауышты алып, ағаш қарындашты қайрауға тырысайық. (Олар қарындашты қайрап жатыр.) Сіз қалай ойлайсыз, егер сіз қарындашты оңай қайрай білсеңіз, бұдан қандай қорытынды шығаруға болады?* *Балалар: Ағашты арамен кесуге, жонуға қайрауға болады.* *Біз ағаштың қандай қасиетін білдік?* ***Балалар: ағашпен жұмыс істеу оңай. Ағашты өңдеуге болады.*** ***Тосын сәт*** ***Орманшы атайдан хат келу.*** *Құрметті балалар мен мына таяқшаны сендерге арнап жасаттым. Бұл таяқшамен жаттығу жасап, денелеріңді шынықтыруларыңа болады.* *О балалар қандай керемет.* *Қане таяқшамен жаттығу жасайық.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру.* *Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру.* *Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру.* *Қол жанда, өкшемен жүру.* ***1.Жалпы даму жаттығулары:Таяқшамен 5 бөлім***	*қараңдаршы, орман бізді қалай қарсы алады, құстар ән салады.* ***Табиғат дыбыстарын тыңдайық (табиғат дыбыстары жазылған аудио тыңдау)*** *Ал, балалар, Ойнайық, демалайық.* ***Сергіту.*** *Біз орманға бардық,* *Аяқтарды жоғары көтеріп жүру.* *Бұталардан секірдік,* *Ағаштарға созылдық,* *Жапырақтар тердік* *Ұзақ жүріп шаршадық* *Қайта серуенді жалғастырайық!* ***Аудио дыбыс.*** ***Орманшы: Ай-ай-ай, мен бірдеңені басып кеттім, аяғым ауырып тұр, қараңызшы. Әй, бұл шыны кесегі.*** ***Балалар бұл шыны қайдан шықты.*** *Тәрбиеші: Балалар, Орманшыға көмектесейік, оның аяғын таңсын, дәрігер Айболитті шақырайық.* *Доктор Айболит: Сәлеметсіздер ме құрметті балалар, маған хабарласқан сендер ме, менің көмегім қажет болды ма?.* *Орманшы: Балалар, көмектерің үшін рахмет.* *Доктор Айболит: Балаларда осылай болады: Олар орман ережесін білмейді. Орманға от жағады, әйнектерді сындырып кетеді, қоқыстарды лақтырады, сол дұрыс па?* *Біздің балалар орман патшалығы туралы бәрін біледі.* *Айболит қоштасады және қоштасарда мен жабайы жидектердің бір себетін беремін, олар өте дәмді және пайдалы.* *Денсаулық үшін тамақтану керек, ауырмау керек, жазда дәрумендер жеп күш жинау керек.* *Сау болыңдар.* ***Орманшы атай:*** *Балалар, мен ойнағанды жақсы*	***Ән үйрену: «Кім қалай дыбыстайды?».****(Ж. Тұрсынаев)* ***«Бұлбұл»****(Қ.Шілдебаев).* ***«Бөдене әні»****(Р.Байқоңыров, А.Асылбеков).* *Орындалып, ойын ұйымдастырылады.* ***«Босторғай»(****Е.Құсайынов, А.Асылбеков).* ***«Көкек» (****Б.Аманжолов). -әр құстың әнінен бір шумұғын орындатып үйретеді. Әндердің бар мәтінімен танысып болған сон, топ балаларын үшке бөліп, берілген үлгіге қарап әнді айтуға үйретеді. Жетекші қыздарға* ***«шөжелерім»*** *биін қайталатады.* *Ұлдардың қолдарына қамшы беріп, «тұлпарым» биін үйретеді.* ***Дидактикалық ойын: «қандай дауыс?»*** *ойын арқылы балалардың музыкалық қабілетін дидиктикалық ойынмен жалғастырып уыретеді, есте сақтау қабілетін, есту қабылетін дамытады. Текшеде мысық пен мысықайдын суреті болады, мысық пен мысықайды тыңдап, жіңішке-жуан дыбыстарын тауып, ажырата білулері керек.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	*3.Таяқшаны екі қолмен ұстау.Еденге тигенше еңкею.Түзулену.5-брет* *4.Аяқты алшақ созып отыру.* *Таяқшаны созу аяқ ұшына тигізу* *5. Таяқшаны еденге қою. Секіру, адымдап орнында жүру, қайта секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *Тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.*** ***Түрлері: 2-бөлім.*** *- Скамейка үстінен жүру.* *-. Арқанның астынан оған басын тигізбей төрт тағандап еңбектеу* ***Қортынды.*** ***Балаларды мадақтау*** ***Буратиноға көмек*** *Менде бірнеше заттар бар, мен осы заттардың қайсысымен өзеннен жүзіп өте аламын.* ***(ағаш немесе темір табақ, мата, майлық)*** *Алдымен сізден кеңес сұрайын деп шештім. Балалар не істейміз Буратиноға көмектесеміз бе? Заттарды тексереміз, олардың неден жасалғанын атаймыз .* ***Тәжірибе №1.*** ***Батып кетеді, жүзеді .***

		1.Аяқты алшақ қою, таяқша төменде, таяқшаны алға созу, жоғары көтеру, түсіру. Б.қ 5р *2.Таяқшаны екі қолмен алға ұстау.Оң жаққа созу, алға ұстау, сол жаққа созу ,алға ұстау.Б.қ 5рет* *3.Таяқшаны екі қолмен ұстау.Еденге тигенше еңкею.Түзулену.5-6рет* *4.Аяқты алшақ созып отыру. Таяқшаны созу аяқ ұшына тигізу* *5. Таяқшаны еденге қою. Секіру, адымдап орнында жүру, қайта секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:** Тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***2. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.*** ***Түрлері: 2-бөлім.*** *- Скамейка үстінен жүру.* *-. Арқанның астынан оған басын тигізбей төрт тағандап еңбектеу* ***Қортынды.*** ***Балаларды мадақтау***	*көремін, енді сендермен* ***«Ағаштар дұрыс киінсін» деген ойын ойнаймыз.*** *Шарты: Ағаштар неден бастап өседі ретімен құрастыру. (тамыр, дің, бұтақ, жапырақ)* ***Ой дамыту.*** *Енді біздің орманда үлкен зертхана бар. Сендердің ғалым болғыларың келе ме?* ***Тәжірибе алаңы.*** ***№1 тәжірибе*** *Мен ағаш пен темір заттарға шеге қағып не болатынын көреміз.* *Мен Кубикке шеге қағамын. Шеге ағаш кубикке оңай кірді ме? (иә)* *Ал енді мен темір кубикке шеге қағамын. Не болды. (Жоқ).* ***Қортынды: Сондықтан ағаш металлға қарағанда жұмсақ, оған шеге тез кірді.*** ***Металл ауыр, қатты.*** ***Тәжірибе № 2.*** ***Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.*** *Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл экспериментті суреттен көрсетемін. Егер сіз ағашты өртесеңіз, онда ол өртене бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін. Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос бола ала ма, жоқ па, айтыңыз* *Балалар: Ия, мүмкін.* ***От бізге қалай көмектеседі?*** *Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау үшін қажет.* *Балалар: Орманда от жағуға болады. Тамақты отқа пісіруге болады.* ***От адамның жауына айналғанда не ойлайсың? Ол қауіпті болуы мүмкін бе?***		*Эксперименттерге арналған сықырлы қорап* ***Ағаштан , қағаздан, матадан және металдан жасалған су мен заттар салынған ыдыс .*** *Біз барлық заттарды суға салу арқылы эксперимент жасаймыз да Буратиноға түсіріп жібереміз.* *Табаққа су құйып, қағаз, мата және металл, ағаш заттарды бақылап, олардың қайсысы қалқып жүретінін анықтау* ***Сұрақ: Қайсы зат батып кетті, неліктен?*** ***Тәжірибе қортындысы:*** *Барлық жеңіл зат судың бетінде қалады, ал ауырның бәрі су астына батады.* *Буратиноға қайсы затты ұсынамыз?* *Ол өзеннен өту үшін ағаш заттар керек екенін айтамыз және оған қайықпен баруды ұсынайық.* *Бірақ қазір бұл туралы көбірек білеміз.* ***Буратино күтіп қалар оған суретке түсіріп жіберейік.*** ***Ой дамыту*** *Ал балалар орман ережелерін білеміз бе?.* ***Дид ойын: «Болады, болмайды»*** *-Ағаштар мен бұтақтарды сындырамыз. (болмайды)* *Көбірек ағаш отырғызу (болады)* *Шалғындарда серуендеу*

			Балалар: иә. *Тәрбиеші: Өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін?* *Балалар: адамдар отқа немқұрайлы қараған кезде немесе балалар сіріңке алған кезде.* *Балалар: балалар сіріңке ала алмайды, шөпті, қағазды өртей алмайды, қоқысты орманда қалдыра алмайды. Өрт орын алуы мүмкін. Тек ересектер сіріңке алып, өрт шығара алады.* *Тәрбиеші: Өрттер қандай қиындықтар әкеледі?* *Балалар: адамдар, ормандағы жануарлар өлуі мүмкін, орман, жәндіктер өледі.* *Біз екінші қасиетті анықтадық.* *Онда нені біліп, түсіндік?* *Балалар: ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Сонымен қатар қауіпті жағы да бар.* ***Балалар біздің қайтатын уақытымыз болды.*** ***Орманшы атаймен қоштасайық*** ***Автобусқа мініп балабақшаға келу.*** ***Қортынды сұрақ-жауап.***		*және гүлдерді таптау (болмайды)* *Тек жолдармен жүру (болады)* *Орманға қоқыс қалдыру(болмайды)* *Орманда от жағу (болмайды)* *Орманға қалай көмектесеміз?* *Балалар: Қоқысты шығару керек.* ***Қортынды*** *Балаларды мадақтау.*

Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №1*** *Жаңбырды бақылау.*	***Картотека №2*** *Желді бақылау.*	***Картотека №3*** *Табиғат әсемдігін бақылау.*	***Картотека №4*** *Ағашты бақылау.*	***Картотека №5*** *Желді бақылау.*
Жаз мезгілінің серуен картотекасынан. Картотека қосымша тігілген. ***Эстафеталық ойындар*** ***1-бөлім: «Кім жылдам»*** ***Шарты:*** *Мәре сызығында тұрған ыдысқа суды тасу шелекпен тасу керек. Қай топтың ыдысы суға бірінші толады сол топ жеңіске жетеді.* ***2-бөлім: «Қырықаяқ»*** ***Шарты:*** *Әр топ өз ойыншыларының белдерінен ұстап белгіленген жалаушадан айналады, қай команда ағытылмай мәре сызығынан бірінші өтсе сол команда жеңіске жетеді.*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге*				

	дағдыландыру. ***Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***				
Үйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№51. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№61. Ояну*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***№71. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№81. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***№91. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Құрастыру*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Суықта солмайды,* *Аязда тоңбайды.* ***(жасанды гүл)*** *Көркіне көрік,* *Жазға серік. Не? (гүл)* ***2.1Ой дамыту*** ***-Гүл туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап .* *– Гүл нешеге бөлінеді?* *-Гүл өсіп – өну үшін не керек?* *- Жарық, жылу , су,ауа* ***Сергіту сәті:*** *Торғайлармен дос болайық* *Көңілдірек қанекей.* *Жем береміз, бәріміз.* *Егер жаңбыр жауа қалса, Тығыламыз бәріміз.* *күн шуағын шашса бізге, қуанамыз бәріміз.* ***2. Ой қозғау*** *Гүлдердің түсіне байланысты балаларды топқа бөлу.* ***1-топ қызғалдақ*** *Қызғалдақ гүлін құрастыру* ***2-топ сарғалдақ*** *Сарғалдақ гүлін құрастыру* ***3-топ Сирен***	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Дегенімді жасайтын* *Қалған тамағымды асайтын,* *Ертіп алып жетектеп* *«Немерем» – деп атайтын?* *Кім ол?* ***Балалар: – Апай, бұл «Ата» – гой*** *Ертегі айтып беретін* *Айтқаңына сенетін.* *Дегеніңді екі етпей Жаңында сенің жүретін. Кім бұл?* ***Балалар: – Бұл «Әже» – гой апай!*** *Кіріңді сенің жуатын Үйді шаштың и деп қуатын* *Тамағыңды дайындап Жақсы көріп тұратын.* *Бұл кім екен?* ***Балалар: – Апай бұл біздің«анамыз» – гой.*** ***Ой дамыту*** ***Жаңя туралы түсінік беру.*** *-Отбасы мүшелерін атау. ата, әже, әке, шеше, аға, әпке, іні, қарындас, сіңлі.* ***Сұрақ-жауап.*** *Сенің отбасың қандай?* *Отбасында неше адам бар?* *Олар кімдер?* *-Атаң мен әжең кім?* *-Әкең қайда жұмыс істейді?* *-Анаң қайда жұмыс істейді?* *-Сен неше жастасың*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру* ***«Бұл қай кезде болады»*** *Ұйқымыздан тұрамыз* *Беті-қолды жуамыз* *Әкемізге ереміз,* *Бақшамызға келеміз* *Бұл қай кез болады балалар? (таңертең)* *Сабақ оқып, ойын ойнап,* *Серуендеп қайтамын* *Тамағымды ішіп* *Түсте ұйықтап жатамын. (Күндіз)* *Біз тәртіпті баламыз* *Сабақты да оқимыз* *Серуенге шығамыз,қыдырамыз* *Бұл қай кез? (Түс)* *Ұйқыдан тұрып,беті-қолды жуыпТөсекті жинап тазалықты сақтап,Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын* *Бұл қай кез? (Бесін)* *· Күн батады қызарып,* *Мамамызды күтеміз* *Бұл қай кез? (Кеш)* *Үйге келіп кино көріп* *Ойыншықтарды жинастырып* *Беті-қолды жуып,тісімді*	***Мүсіндеу*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Тосын сәт.*** *Қонаққа екі қуыршақ келеді.* *Біреуінің қолында гүлі бар.* *Ал екінші қуыршақта гүлдің жоғын айтады* *Қуыршақтар бізден көмек сұрап келіп тұр.* *Балалардың көңілін бірінші қуыршақтың қолындағы гүлге аударару.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: Педагог гүлдердің атауларын атауларын атау, балалар қуыр* ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс*** *Түймедақ гүлімен таныстыру.* *Балалар сендер екінші қуыршаққа түймедақ гүлін мүсіндеп бересіңдер ме?* ***Топқа бөлу.*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.* *Балаларды екі топқа бөлу.* ***Балалардың өз бетінше жұмысы*** *1-топ ермексазды жағу арқылы түймедақ гүлін мүсіндейді,* *2-топ ермексазды дөңгелету арқылы түймедақты мүсіндейді.* ***Сергіту сәті.*** *Шаршағанда ырғалып* *Гүлге ұқсап дем алам*	***«Жайлауда»*** *Жаздың күні жайлауда* *Күнге күйіп шыныгып,* *Қандай жақсы ойнауға.* *Жүресің сен жайраңдап,* *Жүйрік желмен жарысып,* *Кең даланы сайрандап,* *Қозы, лақпен табысып.* *Жайлау, жайлау, жасыл бақ,* *Көл бойында тыныгып,* *Мәз боламыз асыр сап.* ***Ой қозғау.*** *-Балалар, өлең шумағында не жайында айтылған?* ***Жаз мезгілі.*** *-Жаз мезгілін көз алдымызға елестетіп көрейік.* *-Жазда күн қандай болады?* *-Қалай киінеміз?* *-Жеміс- жидектер туралы не айтамыз?* *-Қандай ойын түрлерін ойнаймыз?* ***Жарқын жаз.*** *-Ей жарқын жаз,жарқын жаз* *Қандай көркем даламыз,* *Алаңсыз демаламыз* *Біз бақытты боламыз,* *Шырқап әнге саламыз.*

	Сирень гүлін құрастыру. *Өз бетінше жұмыс жасау.* *Қадағалау, көмектесу* ***Қим ойын: «Гүл жинау»*** ***Шарты:*** *Жердегі гүлдерді түсі бойынша үш жерге жинау.* ***Қортынды*** *Балаларды мадақтау.*		*тазартып* *Ұйықтауға жатамын* *Бұл қай кез?* ***(Түн)***	*Қанатымды бір қағып* *Гүлдей болып жайқалам* ***Дид ойын: ойын: «Біздің көрме»*** *Балалар жұмыстарынан көрме ұйымдастыру, бағалау.* *Балалардың жұмыстарын қорытындылау.* *Қуыршақтар қуанып балаларға рахмет айтып қоштасады.* ***Қорытынды.*** *Балаларды мадақтау*	
Баламен жеке жұмыс	***Дид ойын:*** ***«Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.*	***Дид ойын: «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*	***Дид ойын:*** ***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, дықаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.*	***Дид ойын:*** ***«Суреттші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.*	***Дид ойын*** ***«Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	*Таза ауада серуен.* *Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Шар жарылды»*** ***Мақсаты:*** *Мұрын арқылы тыныс алуын жақсарту, демнің дұрыс шығуын қадағалау. Еріннің дұрыс ырғақты беттесуін дамыту.*	*Таза ауада серуен.* *Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Ақ қоян»*** ***Мақсаты:*** *балаларептілікке, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа үйренеді.*	*Таза ауада шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Кім шапшаң?»*** ***Мақсаты:*** *балаларды шапшаңдыққа, тез қимылдауға тәрбиелеу.*	*Таза ауада серуен.* *Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Жер, су, ауа»*** ***Мақсаты:*** *балалардың ойлау қабілетін жетілдіру.*	*Таза ауада серуен* *Шынықтыру шаралары* ***Қимылды ойын: «Ұшты-ұшты»*** ***Мақсаты:*** *балаларды аңғарымпаздыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу.*
Балалардың үйге қайтуы	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *1- апта*

Білім беру ұйымы *«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы* (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

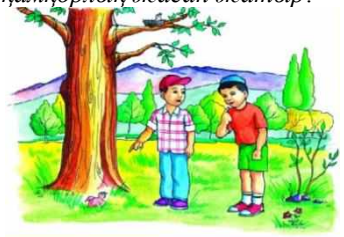
Топ: Ересек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 15.07 – 19.07.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.* ***Ата-аналармен жұмыс:*** *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Санамақ «Отбасы»*** ***Қимылды ойын: «Поезд»*** ***Ойынның мақсаты:*** *тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру.* ***Қим ойын:*** ***«Көжектер мен түлкі»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойын арқылы шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйренеді..*	*Балалармен Денсаулық туралы әңгіме жүргізу.* ***Дид ойын: «Ортақ атауына қарай топтастыр»*** ***Мақсаты:*** *балалар кез-келген заттың ортақ атауы болатынын түсінеді*	***Дид ойын: «Дауысынан таны»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың үй жануарлары туралы және қалай дыбыстайтындығы туралы түсініктері қалаыптасады.*	***Дид ойын: «Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.*	***Дид ойын: «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*
Таңертеңгі гимнастика	***Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 3 - аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	*Мына аспан астында* *Жақсы дос көп табылар* *Мен де соның бірімін,* *Сыйлығымды ал!*	*Ашық менің жүрегім* *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнапғ бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан* *Өзімді көрермін.* *Бақыттан жайнаған.* *Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді* *Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге,* *Шаттық толы шеңберге,* *Қол ұстасып келдік біз,* *Жан достармыз енді біз.*
Білімберуұйымының кестесіне сәйкес ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Үнтаспадан*** *«жарығым», «ботам», «құлыным», «күнім» деген сияқты жылы сөздер тыңдату.* *Балалар, қалай ойлайсыңдар осындай жылы сөздерді сендерге кімдер айтады?* *-Ал осы адамдарды бір сөзбен*	***Қызығушылықты ояту*** *Отбасы гүлі туралы еске түсіреміз. Маған отбасы мүшелерін айтыңыздаршы.* *Балалар: Әке, ана, әже, ата, аға, әпке.* *Тәрбиеші: Дұрыс, жарайсыңдар. Ал енді біз отбасы гүлін жасаймыз. Сендер отбасы*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін таңертең топқа кірсем, үстелдің үстінде бір хатты көрдім, ол сендерге жазылған.* *Бұл хаттың кімнен келгенін екенін білгілерің келе ме?* *Бұл мейірімділік елінен келіпті.*	***Миға шабул әдісі*** ***Дид ойын: «Сиқырлы микорфон»*** *1.Ол өте мейірімді, ақ шашты, көзінің айналасында ұсақ әжімдері бар, сендерге жылы қолғап тоқиды, ұйықтар алдында ән немесе ертегі айтып береді. Бұл кім?*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Дегенімді жасайтын* *Қалған тамағымды асайтын,* *Ертіп алып жетектеп* *«Немерем» – деп атайтын?* *Кім ол?* ***Балалар: – Апай, бұл***

	кімдер деп айтамыз? *Балаларды мадақтау.* ***Суретпен жұмыс.*** *«Отбасы.»* ***Кубизм әдісі.*** *Балалар кубик лақтыру арқылы отбасы мүшелері туралы айтып береді.* ***Дид ойын: «Кім екенін тап?»*** ***Шарты:*** *Бір бала шығып, отбасы мүшелеріне қатысты адамдарды ым-ишарамен (мимикамен), қозғалыспен көрсетеді. Басқа балалар шешуін табады. Мысалы: Анасы кір жуып жатыр. Әкесі отын жарып жатыр.* ***Шығармашылық орталығындағы жұмыс.*** ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** ***Дид ойын: «Мен және менің жақындарым»*** ***Шарты:*** *Өзіне ұнаған суретті ірікпен алып, отбасы тақырыбында коллаж құрастыру.* ***2- топ*** ***Дид ойын: «Әдемі үйлер»*** ***Шарты:*** *Әр түрлі үйлерді құрастырады.* ***Сұрақ – жауап*** *– Бүгін не үйрендік?* *-Қандай тақырыпта әңгімеледік?* ***Шапалақ әдісі*** *арқылы қорытындылау.Оқу қызметіне белсене қатысқан*	*мүшелерін атаңдар, мен балалар атайтын гүл жапырақшаларын қосамын: әкем, анам, әжем, атам, мен, үлкен әпке, аға, сіңлі, іні* *Тәрбиеші: «Отбасы» деген әдемі гүл алдық.* *Енді маған қолдарыңды көрсетіңдер.* *Енді осы саусақтармен санамақ айтамыз.* *Тосын сәт* *Балалар, бүгін біздің беседкаға сиқырлы сандық қойып кеткен. Оның ішінде не бар екенін білгілерің келе ме? Сандық ашылуы үшін тақпақ айту керек.* ***Балалар: (балалар өздері таңдаған тақпақ айтады)*** *Қорапты ашу.* *Қораптағы тақырыптық суреттер: көзілдірік, алжапқыш, қалпақ, бантик, қуыршақ, машина, шарф, т.б.), отбасы мүшелері бейнеленген тақырыптық суреттер.* ***Дид ойын: «Кімге береміз?» ойынын ойнаймыз.*** *Тәрбиеші: Бұл не?* *Балалар: Бұл көзілдірік (алжапқыш, қалпақ, бантик, қуыршақ, машина, орамал, балға т.б.).* *Тәрбиеші: Көзілдірікті кімге береміз?* *Балалар: Әжеге көзілдірік береміз, т.б.* *Мен бүгін сендерге күлкілі текше әкелдім. Бірге ойнайық.* ***Көңілді куб ойыны.*** ***Шарты:*** *Текшенің беттерінде суреттер: әкелер, аналар, әжелер, аталар, ұл бала, әрекеттегі қыз. Бала сүйектерді лақтырып, оның кім екенін атайды және сұраққа жауап береді:* *- Әкем не істеп жатыр? -Әкем жұмыстан келеді.*	*Хатты оқып көрейік.* *Құрметті балалар! Біз мейірімділік елінен Ару мен Арман атты достарың сендерге хат жазып отырмыз. Біздің Маржан, Мұрат, Сауле деген достарымызға көмек керек. Олар мейірімділік елінен алыстап кетті. Біз оларға көмек беріп оларды мейірімділік еліне қайтаруымыз керек. Сендер бізге көмектесесіңдер ме?Сендер тапсырмаларға жауап берсеңдер, біз оны достарымызға көрсетеміз. Балалар көмектесеміз бе?* *Б: Ия* ***1-тапсырма:*** ***Дид ойын. «Жақсы деген немене, жаман деген немене»*** *Шарты: сурет арқылы өз ойын жеткізе білу.* ***Сұрақ: Суретте қандай мезгіл?*** *1-сурет: Балалар не істеп жүр?* *Бала әжейге қалай көмектесіп жатыр?* *Неліктен?* *Баланы қалай бағалаймыз?* *2-суретте балалар қайдан келе жатыр?* *Әжейге не болды?* *3-суретте ата мен бала туралы ойынды айт.* 	*- Оны қалай білдіңдер?* ***Ал сендердің әжелерің қандай ?*** *2.Ол көзілдірік киеді, көп кітаптар оқиды, көптеген қызықты тарихи оқиғаларды біледі. Ол әжеге көмектеседі, зейнетақы алады, немерелеріне қарайласады.* *- Кім бұл?* ***- Ал сендердің аталарың қандай?*** *3.Оны жер бетіндегі ең бірінші, ең әдемі сөзбен атайды. Ол сен үшін ең қымбат адам.Сендер ауырсаңдар түн ұйқысын төрт бөлетін адам* ***-Бұл жұмбақ кім туралы?*** *Сендер өздеріңнің аналарыңды қандай мейірімді сөзбен атайсыңдар?* *-Аналарың сендерді қалай еркелетеді?* ***- Және соңғы жұмбақ..*** *Ол салмақты да, байсалды, барлық бос уақытын сендермен өткізеді: сендерді циркке апарады, демалыс кезінде барлық отбасын табиғатқа алып шығады.* *-Бұл кім? Әке* *Балаларды мадақтау.* ***Сергіту сәті*** *Иіліп оңға бір, иіліп солға бір, Жаттығу жасаймын.* *Оң аяқ, сол аяқ, оң аяқ, сол аяқ, Жаттығу оңай-ақ.* ***Дид ойын:«Бақыт ағашы»*** ***Шарты:*** *Отбасы мүшелерінің суретін ретімен ағашқа жапсырады.* *(әр балаға жеткілікті ағаш суреті, қиылған отбасы мүшелерінің суреттері)* ***Қорытынды*** *Балалар, біз бүгін кімдер туралы білдік?* *Сонда отбасыдеген не?*	***«Ата» – гой*** *Ертегі айтып беретін Айтқаңына сенетін. Дегеніңді екі етпей Жаңында сенің жүретін. Кім бұл?* ***Балалар: – Бұл «Әже» – гой апай!*** *Кіріңді сенің жуатын Үйді шаштың и деп қуатын Тамағыңды дайындап Жақсы көріп тұратын. Бұл кім екен?* ***Балалар: – Апай бұл біздің«анамыз» – гой.*** ***Ой дамыту*** ***Жаңұя туралы түсінік беру.*** *-* *Отбасы мүшелерін атау. ата, әже, әке, шеше, аға, әпке, іні, қарындас, сіңлі.* ***Сұрақ-жауап.*** *Сенің отбасың қандай?* *Отбасында неше адам бар?* *Олар кімдер?* *-Атаң мен әжең кім?* *-Әкең қайда жұмыс істейді? -* *Анаң қайда жұмыс істейді? -* *Сен неше жастасың* ***Миға шабул*** *Сурет бойынша әңгіме құрастыру.* ***Ой қозғау*** *Мақал – мәтелдер.* *-Отанды сүю отбасынан басталады.* *-Үлкен – бастар.* *Кіші – қостар.* *Ата – бәйтерек,* *Бала – жапырақ.* ***Дид ойын: «Ретімен орналастыр»*** ***Шарты:*** *Сурететн отбасы мүшелерін ретімен қоя білу.* ***Қортынды*** *Санамақ сыры*

	балаларды күліп тұрған жұлдызша беру.	*-Ана не істеп жатыр? -Ыдыс жуып жатыр.* *-Ұл не істеп жатыр? - Сурет салады.* *-Әже не істейді? - отыр.* *Ата не істеп жатыр? - Теледидар көріп отыр.* ***Ал енді демалу уақыты келді.*** ***Денешынықтыру . /жалаушамен/*** ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Желбірейді жалау»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.* ***Б.қ.: «Әткеншек»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа- алдыға қарай сермеу. /5 рет/* ***Б.қ.: «Кім жылдам»*** ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, отыру жалаушаны алға созу,тұру жоғары көтеру.* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу* ***Б.қ.: «Көңілді жалауша»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар жоғары көтеріп,секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***Қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *-Доға астынан еңбектеп өту* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** ***«Автомобиль мен торғайлар»***	 ***2-тапсырма:*** ***Дид ойын: «Суреттер сөйлейді»*** *Шарты: Құстарға қамқорлық туралы өз ойын айту.* *Балалар нені көрді?* *Балалапан ұядан қалай түсіп кетті деп ойлайсың?* *Балалар балапанға қандай қамқорлық жасап жатыр?* ***3- тапсырма:*** ***Дид ойын: «Табиғаттың досы кім?»*** *Шарты: Табиғатты қорғау туралы өз ойын айту.* *Суреттегі айырмашылықты өз ойыңмен айт.*	*Балаларды мадақтау.* ***Музыка*** ***Тақырыбы:*** ***«Отбасым –бақытым»*** ***ҰІӘ өтілу барысы:*** *Балалар көңілді музыка әуенімен келеді. Педагогпен әндетіп амандасады. Шеңбер бойымен жүріп, би қимылдарынан элементтер жасайды.* *– Балалар, «отбасы» деген сөзді қалай түсінесіңдер?* *– Отбасыларыңда кімдер бар?* *– Сендер ұйықтар алдында аналарың әндетіп ұйықтатады, сол әнді «бесік жыры» деп атайды.* *Бүгінгі әніміз де, тыңдайтын әуеніміз де осы тақырыпта болмақ.* *Әуеннің қарқынын, динамикасын, регистрін талдап, түсіндіру* ***Музыка тыңдау:*** *«Бесік жыры» (муз. И. Нүсіпбаев, сөзі С. Жиенбаев). Әнде не туралы айтылғанын, алған әсерлерін сұрау. Балаларға «бесік жыры» туралы мәлімет беріңіз. Балалардан бұл ән күннің қай мезгілінде орындалатынын сұрау.* ***Ән айту:*** *«Әже тілегі» Т. Қоңыратбай).* *Педагог әнді сүйемелдеу-мен орындап, балаларға мәтінін қайталатып үйретеді.* *Ән кім туралы айтылып отырғанын естеріне салып, сезіммен айтуды ұсынады. Ән айту барысында сүйемелсіз балаларға қайталатып, есту қабілетін тексеріңіз.* ***Ой қозғау.*** ***Сұрақтар ілмегі.*** ***Қортынды*** *Бүгінгі сабақ туралы балалардың*	***Санамақ айту.*** *Бір үйде біз нешеуміз,* *Кел, санаайық екеуміз.* *Бас бармағым –атам,* *Балан үйрек- әжем,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек – анам,* *Кішкене бөбек – мен.* *Бір үйде біз бсеуміз,* *Тату тәтті екенбіз* ***Денешынықтыру . /жалаушамен/*** ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Желбірейді жалау»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.* ***Б.қ.: «Әткеншек»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /5 рет/* ***Б.қ.: «Кім жылдам»*** ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, отыру жалаушаны алға созу,тұру жоғары көтеру.* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу* ***Б.қ.: «Көңілді жалауша»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар жоғары көтеріп,секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке*

		Мақсаты: *Балалар жүру жүгіру және қорғану түрлерін үйренеді.* ***Қорытынды:*** *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маршпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.*	 ***Дид ойын: «Не істеукерек?»*** *1.Үлкен кісіні.....(сыйлау керек)* *2.Үлкеннің тілін....(алу керек)* *3.Үлкендерге.....(сәлем беру керек)* *4.Кішілерді....(қамқорлау керек)* *5.Ата-ананың айтқанын.....(тілін алу,тындау керек)* *6.Көлікте өзіңнен үлкен адамға... (орын беру.)* *8. Абайсызда көршіңді немесе досыңды ренжітіп алсаң.....(кешірім сұрау керек)* ***Сендер барлық тапсырманы жақсы орындадыңдар*** *Осы тапсырмаларды телефонға түсіріп, мейрімділік еліндегі достарымызға жіберейік.* ***Аудио дыбыс*** *Рақмет достар, сендер бізге көмектестіңдер, біз енді достарымызға көмектесеміз.* ***Қортынды:*** ***Атам маған әрқашанда, Кішіпейіл бол деген,***	*пікірлерін тыңдау. Сабақты балалардың көмегімен қорытындылау, бағалау. Смайктер беру*	*тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***Қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *-Доға астынан еңбектеп өту* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Автомобиль мен торғайлар»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жүру жүгіру және қорғану түрлерін үйренеді.* ***Қорытынды:*** *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маршпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.*

			Атасөзімсанамда, Жасыүлкенгежол берем Сұрақ – жауап *Жарайсыңдар балалар*		
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №6*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №7*** *Жазда гүлдерді бақылау.*	***Картотека №8*** *Топырақты бақылау*	***Картотека №9*** *Бұлттардыбақылау.*	***Картотека №10*** *Құрт - құмырсқаларды бақылау.*
ЖАЗ СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫНАН ***Серуенде эстафеталық жарыстар:*** *Балаларды екі командаға бөлу.* ***№1 ойын:*** *Жалаушаны алып, межені айнала жүгіріп келу* ***№2 ойын:*** *Тарелкаға салынған допты құлатып алмай, межені айналып жүгіріпкелу*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№91. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық*	***№101.Ояну*** *Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.*	***№111. Ояну*** *Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*	***№ 12 1. Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз*	***№13. 1.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.*
ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАР КАТРОТЕКАСЫНАН (Картотека қосымша тіркелген)					
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	***«Сүңгуір қайық» No1. «Жүзімнен жасалған сүңгуір қайық»*** *Бір стақан таза газдалған су немесе лимонад алыңыз да, оған жүзім салыңыз. Ол судан сәл ауыр және түбіне батып кетеді. Бірақ кішкентай шарларға ұқсас газ көпіршіктері бірден оған жабыса бастайды. Олардың көп болатыны*	***Сумен ойнағың келе ме?*** *Тәрбиеші: Олай болса біз сендермен зертханаға барамыз, ал біз нағыз зерттеуші боламыз (балалар сиқырлы портал арқылы зертханаға барады, алжапқыш киеді).* *Тәрбиеші: Балалар, сумен тәртіп ережелерін еске түсіріңдерші. (алжапқышты, жеңді көтереміз, бір-бірімізді итермейміз, су шашпаймыз, нұсқауларды мұқият тыңдаңыз).* ***№1 тәжірибе: «Су – сұйық»***	***«Тамшылар мен бұлт» (балалар тамшы қалпақ киеді).*** *Тамшылар жерге ұшты (секіру). Олар жалғыз секіре отырып, жалықтырды. Екеуі жиналып, шағын ағынмен ағып кетті (қол ұстасып). кездесіп, үлкен өзенге айналды (бір тізбекке қосылған). Тамшылар үлкен өзенде жүзеді, саяхат. - өзен ағып, үлкен мұхитқа айналды. (олар дөңгелек биге қайта салынып, шеңбер*	***«Алғашқы көмек» (әңгіме) Ж.Бұғыбаев*** *– Үйде ата-аналарыңа көмектесетін болыңдар, – деді апай балаларға. Апайдың бұл сөзін кішкентай Ұлтай есіне мықтап сақтап қалды. Ол үйге келсе, әкесі жұмыстан келген екен. – Әке, шай қайнатып берейін бе? – деді Ұлтай.*	***«Татуласу»*** *Әкел, досым қолыңды Татуласқан орынды Өкпелесіп не таптық Көрсет, кәне соныңды Баққа бірге кірейік Қол ұстасып жүрейік Татулықтың белгісі Кел, қосылып күлейік.* ***«Не деу керек?» дид ойын арқылы сабақты аяқтау.***

	сонша, жүзім пайда болады. Бірақ бетінде көпіршіктер жарылып, газ сыртқа шығады. Ауыр жүзім қайтадан түбіне батады. Мұнда ол қайтадан газ көпіршіктерімен жабылып, қайтадан көтеріледі. Бұл су «дем шығарғанша» бірнеше рет жалғасады. Бұл принцип бойынша нағыз қайық қалықтап, көтеріледі.	*Балаларға екі кесе беріңіз: біреуінде су, екіншісінде бос. Бір стақаннан екіншісіне суды мұқият құюды ұсыныңыз.* *Педагог: Суға не болады?* *Балалар: Құйылып жатыр.* *Тәрбиеші: Ол неге құйып жатыр? Су сұйық болғандықтан ағады. Сонымен су дегеніміз не? (сұйық)* ***№2 тәжірибе: «Судың дәмі жоқ».*** *Педагог балаларды сабан алып, суды сынап көруге шақырады.* *Тәрбиеші: Балалар айтыңдаршы судың дәмі бар ма? Дәмі қандай (Балалардың жауаптары). Дұрыс, таза судың дәмі жоқ. Бірақ адам қатты шөлдегенде суды рахаттана ішеді де, ризалығын білдіру үшін: «Не деген дәмді су!» дейді.* ***№3 тәжірибе: «Судың иісі жоқ»*** *Сонымен, бірінші тәжірибеде судың иісі бар-жоғын тексереміз.* *Анам пирогтар мен тоқаштарды пісіргенде, сіз пәтердің есігінің артында тәбетті иіс сезінесіз. Нәзік хош иісті гүлдер, парфюмерия шығарады. Ал суды иіскеңіз, оның иісі қандай? (балалардың жауаптары).* *Тәрбиеші:Дұрыс,судан ештеңенің иісі жоқ. Енді суға лимон қосыңыз, суды лимонмен иіскеңіз. Иісі бар ма?* *Тәрбиеші: Неліктен лимон қосылған судың иісі шығады?* *Тәрбиеші: Иә, өйткені лимонның иісі бар. Сонымен, біз қандай қорытынды жасай аламыз?Таза су иіссіз, бірақ оған иісі бар зат қосылса, суда оған қосылған заттың иісі болады.*	*бойымен қозғалады). Олар жүзді, мұхитта жүзді, содан кейін олар анасы Бұлттың үйге оралуын бұйырғанын есіне алды. Дәл осы кезде күн шықты. Тамшылар жеңіл болып, жоғары қарай созылды (олар еңкейіп, баяу тұрады, қолдарын жоғары көтереді). Олар күн сәулесінің астында буланып, анасы - Бұлтқа оралды..*	*– Жоқ, шырағым! Әлі кішкентайсың ғой, – деді әкесі.* *Әкесі шайқоюға шығып кетті.* *Ұлтай үндемей үйде қала берді.* *Бір кезде ол суланған шүберекті алды.* *Шай ішетін үстелдің үстін сүртті. Кеселерді тазалай* *бастады. Әкесі үйге кіріп келіп, қызының жұмысын көрді.* *– Көп жаса, қызым! Үлкен қыз болып қалыпсың ғой өзің,* *– деп күлімсіреді.*	***Балаларды мадақтау.*** *Не деу керек?* *Апаң сағаң базардан,* *Алма сатып әкелді.* *Ең үлкенін тәттісін,* *Саған таңдап әперді.* *Не деп барып, жеу керек?* *«Рақмет» деу керек.*
Баламен жеке жұмыс.	***«Тәрелкесіне қарай кесесін таңда»*** ***Мақсаты:*** *Түстер туралы ұғымдарын кеңейту*	***Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету(қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.*	***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың еңбегін*	***«Жануарларды өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, зейінің тәрбиелеу, белсенділігін артыру.*	***«Бұл қандай құс?»*** ***Мақсаты:*** *белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу*

			құрметтеуге тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Эстафеталық жарыстар "Тез адымда"*** ***Ойынныңшарты:****себеттен себетке кедергілер арасымен ирелеңдеп жүгіріп барып себетке доптарды тасу.*	***Эстафеталық жарыстар "Шебер"*** ***Шарты:****бірінші бала допты шеңберге қою, екінші бала допты алып келу*	***Эстафеталық жарыстар " Кім жылдам?"*** ***Шарты****: Мәреге дейін кім бұрын жүгіріп барады.*	***Эстафеталық жарыстар "Шегірткелер".*** ***Шарты:*** *Бір бала қос аяқпен кедергілер арасынан секіріп барып, қайтар жолда жүгіріп қайтады. Келесі ойыншы ойынды жалғастырады*	***Эстафеталық жарыстар "Доппен секіру".*** ***Шарты:*** *Үрмелі резеңке доппен секіру.*
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу. Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы *1- апта*

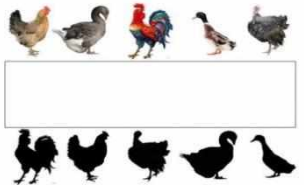
Білім беру ұйымы *«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы* (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 22.07 – 26.07.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Ата-аналармен амандасу. Баланың денсаулығы, көңіл- күйі туралы білу. Балаларды қабылдау, **дене қызуын өлшеп, к**өңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***«Жер, су, ауа»*** ***Ойын шарты:*** *Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып «Жер» деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады,*	***«Жапырақты ажырат»*** ***Ойын шарты:*** *жапырақтарды салыстыру, қай ағаштың жапырағы екенін табу.*	***«Затты сипаттау»*** ***Ойын шарты:*** *Әр түрлі жемістер немесе көкөністер суретті муляждары салынған ыдыстан бір затты алады. Сонан соң сол затты жан-жақты сипаттайды және заттың атын атап,түр-түсін ажыратады.*	***«Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Шарты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Ойын шарты:*** *Жүргізушінің белгісінен кейін бос тор көздерді қажетті суреттермен толықтыру.*
Таңертеңгі гимнасти-ка	***Таңғы жаттығу кешені. Шілде айының 4-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету.* ***Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Асапан ашық ,көгілдір Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр.*	*Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бізге хат келіпті. Тындайық. Аудио дыбыс. «Кар-Карр! Қыс келе жатыр, біздің құстар әлсіздік танытып, ұша алмай жатыр. Зұлым бақсы оларды сиқырлады. Мен сіздерден, балабақшадан көмек сұрауды жөн көрдім. Өйткені, құстар*	***Ертегілер еліне саяхат.*** *Қане көзімізді жұмамыз. 1,2,3 ертегіге көш.* ***АҚТ технологиясы Шапалақ*** ***Ертегі көрсетілім.*** *Ертеде Әже мен Әтеш орман шетіндегі шағын лашықта тұрды. Әжесі әтешке бұршақтан*	***Ертегілер әлемі*** *Балалар сендерге ертегі тамашалаған ұнай ма?* ***«Дауыс іздеген балапан»*** ***АҚТ технологиясымен сурет көрсету арқылыертегі желісін түсіндіру.*** *Ертеде Шөптің үстінде бір жұмыртқа жатады.*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Ненің даусы»*** *Шарты: Үнтаспадан құстардың даусын тыңдату. Үнтаспадан үй құстарының даусын тыңдату. Сұрақ- жауап. -Әтеш пен тауықтың суретін көрсетіп, олардың дене бітімі, ұқсастықтары мен ерекшелігі*	***Қызығушылықты ояту*** ***Дид ойын: «Ненің даусы?»*** *Дыбыс шығып есіктен тауық кіреді. Балалар бізге не келді? Тауық сендерден көмек сұрап келіпті Ол өзінің балапанын жоғалтып алыпты. Көмектесеміз бе Тауық балапанын іздеп*

	үшін сіздер таптырмайтын жақсы достарсыңдар. *Балалар, көмектесіңдерші, құстардың сиқырын өшіріңдерші!»* *Хат қайдан келді?* *Барлығына белгілі, ол жергілікті айқайшы қарғадан келді* *Құстардың ұшуына көмектесеміз бе?* *Біздің біліміміз бен дағдыларымыз бізге көмектеседі деп ойлаймын.* *Хатты тағы оқу.* *«Кар-Карр! Зұлым сиқыршы жолға сандары бар конверттерді шашыратып жіберді. Конверттердегі барлық тапсырмаларды орындасаңыз, сиқыршылық жойылып, құстар ұша алады.* ***Бірінші конвертті қандай санмен іздейміз?*** *Құстарды үркітпеу үшін біз тыныш, аяқтың ұшымен барамыз* ***№1 конверт*** *Дала құстарын атаңдар?* *Олар қайда өмір сүреді?* *Оларға кімдер көмектеседі?* ***Конвертті қандай санмен іздейміз?*** *«Қаздар болып ұшайық»* *Балалар сапқа тұрып, әуен айналып ұшады.* ***№2 конверт*** ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты:*** *Конверттен қиынды суреттерді алып құстарды құрастыру.* ***№3 конверт*** *Құстардың атқаратын істері көп,* *Құстар не істейді? (Ұя салу, балапан өсіру, балапандарды азықтандыру.)*	*бұршақты сұрыптап, бұршақты жуу.* *тапсырманы орындауды тапсырды* *- Әтеш бірден тапсырманы орындауға шешім қабылдады. Бірақ оған досы келді, олар ойнай бастады, ал әтеш тапсырманы ұмытып кетті. Досы ойнап болып кетіп қалды.* *(Әтеш дауысы естіледі)* *Тәрбиеші.* *- Балалар, қалай ойлайсыңдар, әтеш неге айғайлап жатыр? Әжей әтешке қандай тапсырма берді?* *Балалар.* *- Әже корозға бұршақтан бұршақты сұрыптап, бұршақты жууды тапсырды.* *Тәрбиеші.* *- Әтешке көмектесе аламыз ба?* *Балалар. Көмектесейік.* ***Әтешке тақпақ айтып берейік*** *Әтешке қарап ән салып,* *Әнші болған балапан.* *Әтеш болып шақырып,* *Соқшы, қане, алақан.* ***2. Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Әтешке көмек»*** *- Балалар, үстелге келіңдер, тапсырманы мұқият тыңдаңдар. Үлкен кеседен дәнді дақылдарды сұрыптау керек - бір табаққа горох, екіншісіне фасол салыңдар.* ***(Балалар горох пен фасолды өз бетімен ажыратады).*** *Барлығыңыз таңдадыңыз ба? Мына ыдыста не бар,*	 *Музыка әуеніне көбелектер мен гүлдер билейді.* ***Дид ойын: «Гүлдерге көбелектерді қондыр»*** ***Шарты:*** *Қызыл, сары, жасыл гүлдерге түстеріне сәйкес көбелектер жапсыру.* *Бидің соңында жұмыртқа жарылып балапан шығады* ***Көбелектер мен гүлдер балапанға : Ой қандай сап-сары балапан*** *Қайырлы таң, туған күніңмен деп құттықтайды да ұшып кетеді.* ***(айтылған сөздерді қайталау)*** ***Балапан:*** *Шиқылдайды: Шиқ! Шиқ! Шиқ! Ортаға қарға ұшып келеді,* ***Қарғаның баласы:*** *Карр! Карр! Карр! Мынау не шиқылдап жатқан. Даусың қандай жаман еді, ешкімде естімейді. Дауыс меніңкі сияқты болу керек, тыңдашы Карр! Карр! диді* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Мен ондай*	*туралы сұрақтар қою.* *-Әтеш қалай дыбыстайды?* *- Ал, тауық ше?* *(Әтеш шақырады: "коо-ка-ре-ку.")* *Ал тауық? (Қақылдап: «ко-ко-ко.»)* *- Тауықтың адамға қандай пайдасы бар? (Тауықтар адамға жұмыртқа, етін – береді, оны адам жейді. Тауықтың мамығы мен қауырсынынан көрпе, жастық, қысқы жылы киімдер: бас киім, мамық күртеше жасалады.)* *Тауық балалары қалай аталады?* ***Шөже.*** *-Неліктен бұл құстарды «Үй құстары» дейміз?* ***Тыныс алу жаттығуы «Қауырсынды ұшыру»*** ***Сергіту сәті.*** *Әтеш ерте оянып,* *Жан-жағына қарады.* *Шынықтырып денесін,* *Қанаттарын қағады.* ***Дид ойын: «Көлеңкесін тап»*** *Шарты: Сурет бойынша құстардың көлеңкесін тауып қоя білу.* ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***№1 тәжірибе*** ***«Тауық жұмыртқасының***	*шарашап қалыпты* *- Балалар тауық не жегенді жақсы көреді?* *Олай болса тауыққа жем берейік. Мында тары мен бұршақ араласып кетіпті. Тауыққа тарыны тауып берейік.* *Саусақ моторикасына арналған* ***Дид ойын: «Тары жинаймыз»*** *(қалташада тігілген бұршақ пен тарыны айыру)* ***Саяхатты хабарлау.*** *Тауықтың балапанын іздеуге жолға шығамыз. мына жерде өзен ағып жатыр екен, қалай өтеміз?* ***Балалар: Көпір саламыз.*** *Үлкен дөңгелек тастардан балалар үлкен дөңгелек пішінді жинастырып көпір құрастырады.* *Судың түсі қандай?* ***Балалар:*** *Судың түсі көгілдір* *Судан қолды белге қойып өтеміз.* *Мына судың жиегінде балапандар шалғынға құлап қалыпты оларды тауыққа алып беру үшін шығып, күш жинап алуымыз керек.* ***Денешынықтыру.*** ***Кіріспе бөлім*** *1Амандасу.* *2. Негізгі бөлім:* *Шеңбер бойымен жүру,жүгіру.* ***Жалпы даму жаттығулары Лентамен*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.* ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған,*

	Иә, құстар балапандарға қамқорлық жасайды. Балалар, қалай ойлайсыңдар, неге құстарды адамның досы деп атайды? ***(Құстар адамға пайдалы)*** *Олар табиғатқа қандай пайда әкеледі?* ***(Құстар өсімдіктерді зиянды жәндіктерден қорғайды)*** *Балалар фонограммамен әуенге шеңберді айналып ұшады. Біз 4 ші конвертке ұшамыз.* ***№4 конверт*** ***Дид ойын: «Төртіншісі артық»*** *Әр түрлі құстардың суреттері көрсетіледі, ал балалар қосымша затты таңдап, өз таңдауын ауызша негіздейді.* *Көгершін, қарлығаш, жұлдызқұрт, көкек. Қайсысы артық? - көгершін, өйткені ол қыстап қалатын құс.* *-Жұлдызша, қарға, ләйлек, тырна.* *-қаршыға, қарақұйрық, тоқылдақ, бүлбүл.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Тақылдатып, Мазаны ап, Ағаштарды тазалап, Ормандарды емдейді, Зиянкесті жазалап.* ***(тоқылдақ)*** *Талдың басында, Жемі бар қасында. Там тұр саялы, Достарға аялы.* ***(Құс ұясы)*** *Қара түсті қарқылдақ, Ұшып-қонып жалпылдап. Қоқыстарды шоқиды, Жем іздейді там-тұмдап.* ***(Қарға)*** *Бірақ сөз біледі,*	*мына ыдыста не бар? Бұршақ неге ұқсайды? Тәрбиеші.* *- Горох фасолға ұқсай ма? Тәрбиеші. Бұршақ кеселерін алыңыз да, менімен бірге жүріңіз. Әже бұршақпен не істеуді сұрады, есіңізде болсын* *Балалар. Ол бұршақты жууды өтінді.* ***Тәрбиеші.*** *Енді біз бұршақты жуамыз. Бұршақтарды стақан суға құйыңыз.* ***Тәжірибе бұрышы*** *Енді түтікшені алып, бір ұшын стақанға батырып, оны үрлейміз.* *-Бұршақ не болып жатыр?* *Балалар. Бұршақ билеп жатыр.* *Тәрбиеші.* *Ол қалай билейді?* *Балалар. Баяу.* *-Енді қатты үрлейік. Біздің бұршақ қалай билейді?* *Балалар. Бұршақ жылдам билеп жатыр.* *Біз ақырын соққан кезде Олай болса, ақырын үрлесең, бұршақ баяу билейді, қатты үрсең, тез билейді.* ***Ал енді ойнайық, мен тауық боламын, ал сендер балапан боласыңдар*** ***Сергіту сәті*** ***«Тауық серуендеуге шықты ... ..» әні*** *(Балалар музыкаға қимылдар жасайды)* ***Дид ойын: «Сиқырлы қалта»*** ***Шарты:*** *Ірі және майда дәндерді ажырату.* *Әтеш балаларға рақмет айтады.*	*дауысты қайдан алам, оны саған кім үйретті?* ***(Балалар айтылған сөздерді қайталау)*** ***Қарғаның баласы:*** *Анам үйретті.Сол кезде қарға Карр! Карр! деп ұшып келіп баласын алып кетеді.* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Ия даусың жуан болған қандай жақсы, барлығы естиді, ал мен ондай дауысты қайдан алам, қой іздейін дейді.* ***Музыка әуеніне бақалар билейді.*** ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Қайырлы таң* ***Бақалар : Ква – ква*** *Қайырлы таң* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Сендер мені өздерңнің дауыстарың сияқты жуан дауыс шығаруға көмектесіңдерші.* ***Бақа: Ква – ква :*** *Балақай сен асықпа өз дауысыңды табуың керек.* *Бақалар секіріп кетеді.* ***(Балалар айтылған сөздерді қайталау)*** ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Енді жуан даусыты қайдан табамын. Муызыка әуенімен мысық балаларымен ойнап жатады.* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Кешіріңіздер менің дауысымды жуан етуге көмектесіңіздерші.* ***Мысық: Мяу! Мяу!*** *Саған осы дауыс қалай, менің балаларым мені жақсы естиді, кәне айта гой, қайтала!* ***(айтылған сөздерді қайталау)***	***сыртқы белгілерімен танысу»*** *Балалар, жұмыртқаға қараңдаршы. -жұмыртқаның түсі қандай?* *-жұмыртқаның пішіні қандай? (сопақша).* *-жұмыртқа қатты ма, жұмсақ па?* *Енді біз жұмыртқаның сыртқы белгілерін білеміз.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Балаларды 2 - топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Дайын трафареттен тауықты сары түске бояу.* ***2-топ:*** *Қиынды үлгілерден жұмыртқа құрастыру.* *Тәрбиеші. Балалар, сендер тауық жұмыртқасының қандай болатынын білдіңдер ме, бірақ жұмыртқаның ішіне қарағыларың келе ме?* ***Тәжірибе №2*** ***«Шикі жұмыртқаның құрамы»*** *Тәрбиеші. Балалар жұмыртқаны ақырын алып, жарып ыдысқа құяды. Балалар, қараңдар, ортасында не бар? Қандай сарысы? (сары, дөңгелек). Сарысының айналасында не бар? Қандай ақуыз? (сұйық, мөлдір). Байқап көрейік, сарысын қасықпен тесіңіз. Не болды? жарылды, төгілді. Сонымен, шикі жұмыртқаның сарысы жұқа пленкадағы сұйықтық болып табылады. Балалар, жұмыртқаның қабығына қараңдаршы. Ол қандай? Оны сындырып көрейік.* *Тәрбиеші: Балалар, біз тауық жұмыртқасымен таныстық. Бізге аздап демалу керек. Мен сендерге кішкентай тауықтарға айналуды ұсынамын, ал мен тауық*	*жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /6 рет қайталау/* ***3.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /6/* ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты біріктіру және жалауша-ны белге қою 6-рет* ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.*** *«Допты қос қолдап себетке лақтыру»* ***Қимылды ойын:*** ***«Күн мен жаңбыр»*** ***Ойын шарты:*** *Балалардың алаңның бір шетінен немесе бөлмеге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» орындықтың арқасынан қарайды.* ***Қорытынды:*** *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/* *Енді балапандарды көмектесіп тауыққа берейік. Тауық қуанып балаларға рақмет айту.*

	Өз аты онысы. *Соны айтып жүреді.* *Және жоқ қонысы.***(Көкек)** ***Дене шынықтыру минуты*** ***Көңілді әуенмен*** *«Кра, кра, кра»* *Балалар, енді келесі тапсырманы іздейік.* *Ой, қандай шалшықтар, аяғымыз суланбауы үшін шалшықтарды кесіп өту үшін аяғымызды жоғары көтереміз.* ***Конверт нөмірі №5.*** *«Құстарды қорғау ережелері»* ***Құстардың сиқырын кетіретін кез келді.*** *құстарды қорғау ережелерін айтып берейік.* *Балалар құстар суреттерінен сөз тіркестерін айтады.* *Сіз жәндіктерді жоя алмайсыз, өйткені құстар жәндіктермен қоректенеді.* *Сіз ұяларды бұза алмайсыз, өйткені құстар оларда балапандарын шығарады.* *Құстарды атпаңыз, өйткені сіз оларға зиян келтіре аласыз.* *-Ура! Біз жетістікке жеттік! Сіз барлық сынақтардан өттіңіз. Сиқыршының зұлымдық сиқырын жойды. Құстар ұшатын болды.* *Құстардың дауысы аудио.* *Құстар әбден шаршап, қарны ашқан секілді.* *Оларға жем берейік.* ***Ермексаздан құстарға жем жасау. Жемсауытқа салу.*** *Кар-Карр! Рақмеет балалар! Сау болыңдар* ***Рефлексия*** *- Бүгін зұлым сиқыршыдан*	*Қорытынды бөлім* *Балалар, біз бүгін қандай жақсылық жасадық, бүгін неге көмектестік?* *Қайырымды істер үнемі жасалуы керек екен.* *Біз кереметпіз, өзімізді қошеметтеп алайық* *1,2,3 балабақшаға ұш* ***Балаларды мадақтау.*** ***Денешынықтыру.*** ***Кіріспе бөлім*** *1Амандасу.* *2. Негізгі бөлім:* *Шеңбер бойымен жүру,жүгіру.* ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Лентамен*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.* ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /6 рет қайталау/* ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /6/* ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты біріктіру және жалауша-ны белге қою 6-рет* ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* ***Негізгі қимыл қозғалыс***	 ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Жоқ болмайды маған бұл дауыс ұнамайды.* ***Мысық:*** *Олай болса сен анау итке бар.* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Сәлеметсіз бе!* ***Ит****: Р- Р- Р! Сәлеметсіңбе, не болды?* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Менің даусымды жуан еткім келеді, сіз сияқты қатты сөйлесем деймін, үйретіңізші мені.* ***Ит:*** *Жарайды үйретейін, мен сіяқты үйді үйді қорғап тұрасың Гав – гав- гав,* *ал енді сен айт .* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Кешіріңіз болмайды екен! Алдынан қаз шығады.* ***Қаз****: Га- га га! Мынау недеген сұмдық кішкентай балалар анасыз қыдырып жүрген* *Ш- Ш- Ш-Ш! Қайда жүр кәне!* *Балапан барып ағаштың түбіне тығылады, қаз қаңқылдап кетеді.* *Балапан ағаштың түбінде қорқып отырғанда жылаған лақтың*	*боламын.* ***Шұбар тауық*** ***Ұлықбек Есдәулетов*** *Шұбар тауық мүлдем,* *Жолатпайды барса.* *Ұясында жүрген* *Балапаны қанша?* *Балапанын тауық* *Қызғанады жаман.* *Қанатымен жауып,* *Санатпайды маған.* ***Қорытынды*** *Балаларды мадақтау.* ***Музыка*** *Қызығушылықты ояту.* *Балаларды тоғайға серуенге шақыру. «Полька» әуені ырғағымен балаларға «тастан секіру», «шалшық судан аттау», «бөрене үстімен жүру» қимылдарын көрсетуді ұсынады.* *Тоғай, тоғай, көк тоғай,* *Көк тоғайда көп торғай,* *Тоғай іші қапырық,* *Демалайық отырып, — деп,* *балаларға отырып,* *жайғасуларын сұрайды.* *Үнтаспадан құстар даусы естіледі («Табиғат үндері» жинағынан).* *Құстар дауысын ажыратуларын сұрайды.* ***Музыка тыңдау:*** ***«Көкек» (Х.Мұхамедова, А.Рахмат, аударған М.Әлімбаев)*** *әнін орындап, көкек әнін қайталауды сұрайды. Ән сипатын, мағынасын әңгімелейді.* *Балалардан сұрайды.* *Көктем, көктем, көктемде* *Құстардың бәрі де Әнші болып кеткен бе?* *Біз де ән салайық,*	

	нені құтқардық? *Біз қоныс аударатын құстар туралы және қыстап қалатын құстар туралы не білдік?* *- Тапсырмалардың қайсысы сізге қызықты болды?*	***жаттығулары.*** *«Допты қос қолдап себетке лақтыру»* ***Қимылды ойын:*** ***«Күн мен жаңбыр»*** ***Ойын шарты:*** *Балалардың алаңның бір шетінен немесе бөлмеге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» орындықтың арқасынан қарайды.* ***Қорытынды:*** *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/*	*дауысы естіледі,* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Сен неге жылайсың!* ***Лақ****: Мә- мә ! Мен анамнан адасып қалдым, таба алмай жүрмін, қорқып тұрмын.* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Сенің дауысың жуан ғой сені анаң тауып алады жылама.* ***Лақ:*** *Мә - мә! Ал сенің анаң қайда?* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Менде ешкім жоқ!* ***Лақ: Мә - мә!*** *Жоқ барлығымыздың да анамыз бар, сенің де анаң іздеп жүрген шығар жүр бірге іздейік. Ағаш түбінен тауық пен ешкі шығады. Ешкі баласын алып кетеді* ***Тауық:*** *Сен қайда болдың?* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Маған қарға дауысың жаман деген соң мен өзіме жуан дауыс іздедім, кешір мама!* ***Тауық :*** *Ақымақ балапаным ау, мен бір сәтке кетіп сені жоғалтып алдым ғой.* *Сен мені тыңда және есте сақта. Сенің дауысыңның жуан жіңішке болуында ешқандай мән жоқ, ең маңыздысы сен өзіңнің даусың бар диді.* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ! Түсіндім бұл менің даусым* *Сұрақ – жауап*	*Шығып алып бөктерге!* ***Дауыс жаттығуы:*** ***«Бұлбұл»(Қ. Шілдебаев, А. Асылбек) үйретіп,*** *дұрыс тыныс алуларына, дауысырғақтарына көңіл бөледі.* *Ән үйрену: «Құстар »әнін орындап, мәтініментүсіндіріп, әуенін үйретеді.* *Орындау барысында ырғақтықерекшеліктеріне тоқталу. Дыбысұзақтығын алақандарымен шапалақтау арқылы көрсету.* ***Дидактикалық ойын:«Не қалай шақырады?»(Ж.Тұрсынбаев, А.Асылбек)*** *Балаларға қарға, көкек, шымшық атрибуттары кигізіледі.* *Әнмазмұнына сәйкес құстар әндетіпұшады, даусын салады. Ойын шартын сақтап, көңілді ойнап, қызығушылықтары артады.*	

			Балапанға не көмектесті? ***Дид ойын: «Балапан мен лақ»*** *Балаларды топқа бөлу* ***1-топ:*** *Дайын балапанның суретін бояйды.* ***2-топ:*** *Қиынды суреттерден лақ құрастырады,* ***3-топ:*** *Балапанмен лаққа ермексаздан жем жасап беру.* ***Қортынды*** *Ертегі ұнады ма?* *Қандай кейіпкерлер бар?* *(келесі ұіə ертегіні сахналауға дайындау)*		
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №11*** *Жапырақты бақылау.*	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №14*** *Айналадағы қоршаған ортаны бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау*
Эстафеталық жарыстар ***1. «Кім жылдам?»*** ***Шарты:*** *Доппен секіріп, жылдам келу.* ***2 .«Жалауды тез жеткізу»*** ***Шарты:*** *Кеглиді айналып жүріп, жалаушаны 2 – балаға жеткізу*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, Үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа	***Тыныс алу жаттығуы:*** *«Итбалық» - отырып бір қолын ішіне, екінші қолын кеудесіне қою;* *ішін тартып демін ішке алу, кеудесін төмен түсіріп, ішін жіберіп томпайтып ауаны сыртқа шығару.* *«Көкжиек» - түзу тұрып, қолдарын шынтақтан көтеріп, алақанды көрсету; дыбысты қысқа дем алу, демді мұрыннан*	***Майтабанның алдын алу.*** *1Мысық сияқты аяқтын ұшымен шеңбермен жүру,* *2. екі аяқпен секіру , жүру орнымызға қарай жүгіру.* *3.Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтын ұшымен жүру, өкшемен жүру табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру.* *4.Арнайы жолдармен жүру.* *5.Орындықта отырып аяғымызды оңға солға тербету*	***Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.*** *Қолымызды жоғары көтеріп оңға қарай , солға қарай жоғары созыламыз еденге тигіземіз*	***Тынысалужаттығуы:*** *Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку.* *Табандышынықтырумассаждары:* *1.«Балапандар серуенгешықты» шық - шық - шық.* *2. Табанғаарналғанденсаулықкілемшелеріменжүру.* *3. Ілгектіжолменжүру.* *4. Тастардыңүстеріменжүру.* *5. Кірпітікенектерінеұқсастөсенішт ерменжүру.*	***«Ауырма» (Нүктелі массаж)*** *- Тамақ қатты ауырмасын, жөтелмейік, түшкірмейік.* *Батылырақ уқала* *мұрын тұсын, маңдайды да уқалауға ерінбейік* *Алақанды маңдайға,* *Саусақтарды айырлап,* *Құлақтарды уқала сондайда.* *Суықтан біз қорықпаймыз,* *Ия, ия, ия.* *Суықтан біз қорықпаймыз,* *Қорықпаймыз, ауырмаймыз.* *Массажды балалар өз бетімен*

әрекеттер)	*шығару және саусақтарын жұдырыққа қысу.*			*6. Табандарарқылыжүру.*	*орындайды.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекалары				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	***Ой дамыту.*** *«Достық неден басталады, достыққа не жараасады?» Достар қандай болу керек? Мейірімді, ақылды, қамқор, бірлікте.* ***Дид ойын: «Достық үйін құрастыру»*** ***Шарты:*** *Балалар дамытушы ойындар арқылы үй құрастырып, өз ойларын айту.* ***Мейірімділік үйі.*** ***«Пазл» арқылы үй құрастыру*** *Сипаттама беру. Әр бала айту.* *Біздің үйіміз мейірімділік үйі деп аталады.* *Біз бір-бірімізге мейірімдіміз.* *Біз достарымызды қиындыққа тастамаймыз* *Мейірімділік үйі көңілді болады.* *Дос деп ең жақын адамды айтамыз.* ***Ақылдылар үйі.*** ***Дьенеш блоктары арқылы үй құрастыру.*** *Біз ақылды балалармыз* *Бір –бірімізді ренжітпейміз* *Бәрін ақылмен жасаймыз* *Осы үйді де ақылмен, ойласып жасадық* ***Қамқоршылар үйі*** ***Таяқшамен үй жасау.*** ***Сипаттама.*** *Біз қамқор балалармыз.* *Достарымызға көмектесуге дайынбыз*	***«Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Түсініктеме*** *-Ауаны жұтамыз* *-Күн жылуын, жарығын береді.* *-Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді?* *-Сусыз тіршілік жоқ* *-Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.*	***Бауырсақ кіммен кездесті?*** ***Ойын барысы:*** *Музыка жетекшісі «Бауырсақ» ертегісін және сол ертегінің кейіпкерлерін естеріне түсірулерін сұрайды. (қасқыр, түлкі, аю, қоян).* *Музыка жетекшісі осы аңдарға байланысты музыкаларды, мысалы аюдың музыкасын, төменгі регистрдан, ал қоянның музыкасын жоғарғы регистрдан ойнайды. Балалар музыканың қай регистрдан ойналғанын тыңдап, қай аңның музыкасы екенін тауып, сурет арқылы көрсетеді.*	***-Күн туралы түсінік беру. -*** *Сұрақ – жауап .* *- Табиғат нешеге бөлінеді?* *-Тірі табиғат өсіп – өну үшін не керек?* *- Жарық, жылу , су,ауа.* *–Олар жылуды қайдан алады. – Күннің шуағы деген не?* ***Ой қозғау.*** *Ұжымдық жұмыс.* *Үлкен форматта салынған дөңгелекке күннің шуағын жапсыру.* ***Абдрахман Асылбек*** *Күндей күліп қабағым,* *Жарқырайды жанарым.* *Әрбір келген жаңа күн* *Жаңа достар табамын*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.* *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,* *Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз* ***Дид ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *үлкендерді сыйлауды,отбасы мүшелерін дұрыс атауды біледі.* ***Саусақ жаттығулары: «Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,* *Барлық саусақ – тату дос,* *Бір – біріңе көмектес*

	Достарымызбен барлығын бөлісеміз *Достарымызға жақсылық жасаймыз*				
Баламен жеке жұмыс	***«Артығын тап»*** ***Мақсаты:*** *суреттегі топтастырылған суреттердің артығын табуды біледі.*	***Мнемотехника әдісі*** ***Дид ойын: «Киімдер»*** ***Мақсаты:*** *мнемо кестемен жұмыс жасай алады, балалар киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе алады.*	***Үстел-үсті ойыны мозайка.*** ***Дид ойын: «Мозайка»*** ***Мақсаты:*** *Ағаштан жасалған мозайканы құрауды үйренеді.*	***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты****:естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе алады, диалогтысөйлеуді үйренеді.*	***Дид ойын: «Апта күндері»*** ***Мақсаты:*** *Апта күндерін атап, есте сақтай білуге үйренеді.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Таза ауада шынықтыру шаралары.*** *Көк шөпте жалаң аяқ жүру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Толқиды теңіз»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы теңіз толқындарының қимылын көрсете отырып, тепе-теңдікті сақтай білуге дағдыланады.*	***Таза ауада шынықтыру шаралары:*** *Құмда жалаң аяқ жүру* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Поезд»Мақсаты:*** *Поездің жолаушылар және жүк көлігіекенін түсінеді Станцияларға уақытымен тоқтап жолаушыларды түсіруге,бірігіп ойнауға дағдыланады.*	***Таза ауада шынықтыру шаралары*** *«Күн біздің досымыз»* *Қыздырыну* ***Қим ойын: «Көжектер мен түлкі»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойын арқылы шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйренеді..*	***Таза ауада шынықтыру шаралары.*** *«Су біздің досымыз»* ***Қим ойын: «Ормандағы аю»*** ***Мақсаты:*** *Балалар өлең жолдарын айта отырып, кейіпкердің қимыл-қозғалысымен ойынды ойнай алады.*	***Таза ауада шынықтыру шаралары:*** *Жалаң аяқ шөппен жүру* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Автомобиль мен торғайлар»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жүру мен жүгіру және секіру дағдыларын меңгереді.*
Эстафеталық жарыстар ***№1.Кегли*** *Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көп құлатса, сол команда жеңіске жетеді.* ***№2. Құмнан жасалған тәттілер.*** ***Шарты:*** *Команда мүшелері бірлесе отырып, құм салынған балалар алаңқайындағы құмды пішінді ойыншықтарға салу арқылы түрлі бейнелер мен мүсіндерді әсемдеп, безендіріп жасайды*					
Балалардың үйге қайтуы	***Ата-аналарға кеңес:*** *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».*	***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».*	*Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 1- апта

Білім беру ұйымы «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 29.07 – 02.08.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	***Балаларды қабылдау барысында*** *Ата-аналармен амандасу. Баланың денсаулығы, көңіл- күйі туралы білу. Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	***Шапалақ.*** *Балалар шеңберге тұрып қолдарын созады. Тәрбиеші 3 деген кезде, барлықтары бір уақытта қолдарымен шапалақ соғуға тиісті. Балалар сендердің көңіл - күйлерің қандай?Сендер көңіл - күйлеріміз жақсы дедіңдер. Енді осы жақсы көңіл - күйлеріңді көрсетіңіздерші. Көңілді болғанда не істейміз?* ***Дидактикалық ойын: «Не артық»*** *Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді.*	***Ойын: «Көбелек».*** *Табандарын қатарластырып отырып, тізесін бүгіп, аяғын барынша жайып, білектерін айқастырып, табанын құшақтайды. Тізеден бүгілген аяқпен, ырғақты серіппелі тербеліс жасайды. Бала өзін гүлде отырған тәрізді сезініп, тізесін көтеріп, қолын түсіреді. Балмен нәрленген көбелек қолдарымен қанат қағып алысқа ұшып кетеді.* ***Дактикалық ойын: «Ортақ атауына қарай топтастыр»*** *Мақсаты: балалар кез-келген заттың ортақ атауы болатынынД түсінеді*	***Дид «Шатастырма»*** *Көктемде қар жауады. Қазір күз мезгілі? Көктемде қар ериді? Көктемнің бірінші айы - наурыз Қыста жапырақтар сарғаяды? Жыл мезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз. Жаз ең суық жыл мезгілі? Күзде бәйшешектер өседі? Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? Жазда балалар оқиды?* ***Мен де балғын гүлмін Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!*	***Дидактикалық ойын:«Құлыпты аш»*** *Мақсаты:логикалық ой-лай алады, геометриялық пішіндерді түрі және түсі бойынша ажырата алады.*	***Дид ойын: «Көжектер мен түлкі»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойын арқылы шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйренеді..*
Таңертенгі жаттығу	***Тамыз айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту. Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу*				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				

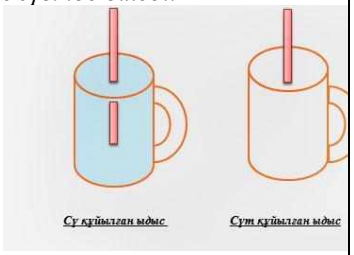
дайындық	***Саяхатшы Дарадан хат.*** *Құрметті балалар мен сендермен осы апта бойы саяхатты бірге жасайтын боламын. Біз әртүрлі «Ғажайыптар еліне» атты саяхатымызды бастаймыз. Онда аспан әлемі, су әлемі, құм әлемі елдеріндегі қызықты оқиғаларды бірге тамашалаймыз. Ал енді Дараның саяхатына сапар шегеміз.* 				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Құрметті балалар мен Дарамын, саяхаттағанды жақсы көремін.*** ***Менің ендігі саяхатым Аспан әлемі патшалығына бару.*** ***Ой қозғау.*** *- Ғажайып аспан әлемі деген не?* *- Ғарышкерлер дегеніміз кімдер?* *- Ғарышкерлер дегеніміз – олар ғарышқа, аспан әлеміне ұшатын адамдар* ***Ой қозғау.*** *-Балалар,сендер де ғарышқа ұшқыларың келе ме?* *-Балалардың жауабы.* *-Мына зымыранда қандай геометриялық пішіндер қолданылған?* *-Өзімізге осындай зымыран құрастырсақ қайтеді?* ***Топтық жұмыс.*** ***Дид ойын: «Зымыран»*** *Шарты: Зымыран құрастыру. Балалардың ұжымдық жұмысы. Міне,біздің де зымыранымыз дайын болды.* ***Ғарышқа саяхат.*** *-Елестету.* *1,2,3 ұшып барамыз, ұшып барамыз.* *«Таңғажайып табиғат» әлеміне қону.* ***-Сұрақ – жауап.*** *-Бұл ғаламның талдары , сулары неліктен біртүрлі ?*	***Дара. Сәлем достар, қайырлы күн, мен сендермен біргемін.*** ***Тосын сәт.*** *Музыкалық дыбыстар.* *- Ой, балалар, бізге тағы хабарлама келген сияқты. Кім екенін көрейік.* *Мен Лунтикпін, мен айда тұрамын, ал ғарыш - менің үйім. Сендерді көргеніме өте қуаныштымын!* *Менің сендерге айтатын және көрсететін нәрсем бар.* ***Дара, Сені достарыңмен күтемін.*** ***Ғажайып ғарыш әлемінің сырларын білу үшін шыныққан шымыр бала болу керекпіз.*** ***Ендеше жаттығу жасап шынығып алайық.*** ***Денешынықтыру /лентамен/*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Сапқа тұру. шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру,аяқтың ішімен жүру. Шеңбер бойымен екі жаққа шұғыл бұрылып жүру себеттен екі лентадан алу, 4 колонна тұру* ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Жылынның қимылы»*** ***1Б.қ.: «Биші»*** *Аяқтары алшақ қойылған, оң қолдағы лентаны – жоғарыға, сол жақтағыны – төменге*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дараның даусы.*** *Балалар, маған Топырақтан хат келді. Ол бізден көмек сұрайды. Ол өзіне қауіп төніп тұрғанын айтады. Егер ол ауырып қалса, онда барлық ағаштар, өсімдіктер, гүлдер мен шөптер өсе алмайды, олар тамақты топырақтан алады. Топырақ неден қорқуы мүмкін* ***Балалар:*** *Топырақ ластанудан қорқады. Қалай ойлайсыңдар, біз жерді қалай ластаймыз? Көбінесе біз қоқысты жерге тастаймыз, көгалдарды таптаймыз»* ***Біз Ғажайыптар әлеміндегі кезекті саяхатымызды бастаймыз.*** ***Топырақтың ластануы туралы зерттеу жұмысын жүргізейік.*** ***Ғажайып алаң.Эксперимент: (таза ауада өткізу)*** ***«Топырақтың ластануы қалай пайда болады?»*** ***Мақсат.*** *«Топырақтың ластануының зардаптары».* ***Міндеттері:*** *эксперимент нәтижелерін салыстыру, рефлексиялау, жалпылау, гипотеза құру және оларды тексеру қабілеттерін дамыту. Табиғат әлеміне құрметпен*	***Тосын сәт*** ***Аудио дыбыс. Менің достарым мен Дарамын. Мен сендерді бүгін Ғажайыптар әлемі суға саяхатқа шақырамын. Мен сендерді көл жиегінде күтемін.*** ***Ой қозғау.*** ***Балалар*** *сендер балық аулауға барғыларың келеді ме?* *Ендеше Дара шақырған көлге саяхат жасайық.* ***Саяхатты хабарлау.*** *Таза ауа жұтамыз.* *Өзен көлді аралап* *Балық аулап қайтамыз.* *Міне балалар көлге келіп жеттік.* ***Тосын сәт.*** ***Дарамен кездесу.(сурет)*** *Хош келдіңдер балалар. Ана көлдің арғы бетінде кімді көріп тұрсыңдар?балықшы атайды. Атайға бару үшін қандай көлік таңдаймыз?* *-Дұрыс, кемені таңдаймыз* *-Балықшы атайға келу* *-Сәлеметсіңдер ме балалар?* *Балалар балықшы атайдың қолында не бар?* *Бұл қармақпен не істейді?* *-Дұрыс балалар, балық аулайды.*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дарамен Ғажайып Желдің кереметі.*** ***«Неліктен қайықтар жүзбейді?»*** ***Мақсат*** *- желдің пайда болуы үшін ауаны анықтау.* ***Материал:*** *қағаз және көбік қайықтары суы бар ванна.* ***Ертегі арқылы экспериментке көшу.*** *Ертеде көк теңізде қайықтар тұрады, олар ешқайда , ешқандай жолмен жүзе алмайды. Капитандар Күн шуағынан көмек сұрай бастады:* ***Күн шуағы, күн шуағы! Біздің кемелеріміздің жүзуіне көмектесіңдерші! – деп дауыстайды.*** *Күн оларға жауап береді: «Мен тек теңіздегі суды жылыта аламын!»* *Күн суды қыздырды, су жылиды, бірақ қайықтар әлі жүзбейді.* *Түн болады.. Аспанда жұлдыздар пайда болады. Капитандар олардан көмек сұрай сұрай*

	-Ал мына құстың ұясы қайда тұр? *-Ал көбелектер қайда ұшып жүр?* *Бәрі, бәрі керсінше.* ***Дид ойын: «Өз орнын тап»*** *Шарты: әр заттың өз орнын атау.* ***Ұшып келеміз, ұшып келеміз, 1,2,3 қонамыз.*** ***-Мынау қандай ғалам екен?*** ***-Роборттар ғаламы.*** ***-Сұрақ – жауап.*** *Робот: Са-ла-мат-сың-дар ма ,ба-ла-лар,сен-дер қай ға-лам-нан кел-дің-дер?* *Балалар: Жер ғаламынан келдік.* *Робот: Сен-дер-діңжер-ле-ріңқа-лай деп а-та-ла-ды?* *Балалар: Қазақжері деп аталады* *Робот: Иә,сен-дер-дің ға-лам-да-рың-нан кел-ген а-дам-дар, о-сы жер-де зерт-теужұ-мыс-та-рын жүр-гіз- еді.Мен де о-сы жер-де жұ-мыс іс-тей-мін. Ма-ған та-мақ-тың,су-дың,ауа-ның еш қажеті жоқ.Сон-дық-тан мен осы жер-де үне-мі жүремін. Ал,ба-ла-ларме-нің әліжұ-мысым көп, саубо-лың-дар. Робот кетеді.* *Балалар, біздің де қайтатын уақытымыз болған сияқты. Осында көргенімізді жердегі достарымызға,апайларымызғ аайтып берейік* ***Балабақшаға қайту.*** *1,2,3 ұшып келеміз, ұшып келеміз, балабақшаға да жеттік.* ***Қортынды.*** ***Дарадан*** *сұрақ – жауап.* *-Біз қайда, немен бардық?* *-Нелермен кездестік?* *-Кімге не ұнады?* *Ал, балалар менің бүгінгі*	*сермеп отырып ауыстыру. /5 р/* ***Б.қ.: «Ләйлек»*** ***2.*** *Аяқтары иық мөлшерінде, ленталар жанда, тік тұрып, аяқты иық деңгейінен сәл алшақ ұстайды, алақанның сырт жағымен белден ұстап, денемен жартылай шеңбер жасайды. /5./* ***Б.қ.: «Бұйрықты орында»*** ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, ленталар екі жақта. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып қою керек. /6 рет ./* ***4. Б.қ.: «Жел соқты»*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда, оңнан - солға, солдан- оңға иілу. /6 рет ./* ***Б.қ.: «Көңілді аяқтар»*** *Аяқтарын алшақ қою, ленталар жанда; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* ***Тыныс ау жаттығулары:;*** *қолдарын жоғары көтеріп тартылу, демін ішке жұту, төмен түсіру, демін сыртқа шығарады.* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.*** *1.Допты қос қолмен ұстап, шеңберге лақтыру.* *2.Доғалар астынан еңбектеп өту. (Доғаларды қозғамай өту).* ***Дараның ала таяғымен Ғарышқа ұшу. Көзімізді жұмып, секіреміз.*** *Лунтик пайда болады. (Сурет)* *Лунтик: - Ой-ой! Сәлем балалар! Менің ғарышыма қош келдіңдер. Лунтик: – Ғарыш дегеніміз – жерден тыс жатқан орасан зор әлем. Ғарыштық әлем көптеген*	*қарауға тәрбиелеу.* ***Ресурс.*** *Топырақ салынған ыдыс, таза және сабынды су құйылған банкалар, картон, таяқшалар.* ***Эксперимент №1.*** *«Қараңдаршы, алдарыңда екі банкі топырақ тұр. Бір банкіге мен жаңбыр суын құйамын, екіншісіне – сабынды су құямын* *Банкілерді салыстырамыз. Топырақтар не болды. (Дымқыл). Бірдей ме немесе басқа ма?* ***Жаңбыр суы құйылған топырақта қандай да бір өзгерістер бар ма?*** *(Жоқ).* ***Сабынды сумен құйылған топырақтан не көрінеді?*** *Сабын көпіршіктері, жолақтар.* ***Эксперимент №2.*** *Мына картондарды аламыз.. Оны кішкене бөліктерге бөліңдерде оны топыраққа араластырыңдар. Қолдарыңа таяқшаларды алып, таза топырақ пен картон араласқан топыраққа тығамыз. Таяқшаны қай топыраққа салу оңай? (таза жерге). Таза жерде ауа көбірек болады* ***Түсініктеме:*** *«Жерде тек ағаштар мен өсімдіктер өспейді, сонымен қатар көптеген жәндіктер мен жануарлар да өмір сүреді. Жерді ластау арқылы біз оларды құртамыз».* ***Қорытынды сұрақ: «Жерді қалай сақтауға болады?*** *Қоқыстарды қайда қою керек? Лас суды төгеміз бе?* ***Қорытынды. «Топырақ қоқыс пен лас сумен ластанғанда онда тіршілік болмайды»***	*Ал сендер де ұстап көргілерің келеді ме?* *-Ендеше, менің сұрақтарыма жауап берсеңдер, мен сендерге қармағымды беремін.* ***1- сұрақ:Табиғат нешеге бөлінеді? 2-ге.атау.*** ***2-сұрақ. Балық табиғаттың қай бөлігіне жатады? Су ше?*** ***Сергіту сәті*** *Біз жүземіз оң жаққа,* *Біз жүземіз сол жаққа,* *Шоршимыз көл астында,* *Ыршимыз көл бетінде* *Тұңғиыққа батамыз,* *Тәтті ұйқыға жатамыз* ***Балықшы атай:*** *Балық туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?* ***Ертегі тыңдау.*** ***Бұл ертегі*** ***“Мұз астындағы ұйқы” деп аталады.*** *Қыстың алғашқы аязынан кейін көлдің бетін айнадай жылтыр мұз басты. Мұз әлі жұқа болғанымен, күн сәулесін көлегейлеп, су асты күңгірт тартты. Бұрын мұндайды көрмеген жас сазандар су астының күңгірт тартқанына абыржып қалды. Мұны байқаған кәрі сазан түсіндіріп жатыр: Жыл сайын осылай болады. Біраздан кейін мұздың үстін қар басады да, мүлде қараңғылық орнайды. Міне балалар балықтар мұз астында осылай ұйықтап жатады деп атай ерегіні аяқтайды.. Мен мына қармағымды сендерге сыйға беремін. Балықшы атаймен қоштасу.*	*бастады:* ***Жұлдыздар, жұлдыздар! Біздің кемелеріміздің жүзуіне көмектесіңдерші! – деп дауыстайды.*** *Жұлдыздар оларға жауап береді: «Біз сендерге тек қайда жүзу керек екеніне жолды көрсете аламыз!» Капитандар ренжиді:* ***«Қайда жүзу керек екенін , біз өзіміз білеміз, бірақ қозғала алмаймыз!»*** *Кенет жел соғады. Капитандар желден көмек сұрай бастады: «Жел, жел! Қайықтарымызға жүзуге көмектесіңдерші!» Жел бізге бұл өте оңай – деді . Жел гүгілдеп келіп қайықтарды үрлей бастады. Осы кезде кемелер жүзді. Капитандар қуанып айқайлады.* ***Эксперимент жұмыс.*** ***Дид ойын: «Қағаз қайық»*** ***Шарты:*** *Балаларға қағаздан қайық жасату. Үлкен ыдысқа су құйып дайындау. Қайықтарды суға салып бақылау.* *Сұрақ – жауап.* *Қайықтар неге жүзіп бара жатыр?* *Қайықтар жүзу үшін не істеу керек?* ***Қортынды.*** *Балалардың ұсыныстарын тыңдау* *-Қайық жүзу үшін жел керек.* *Желді қайдан «алуға» болады?* *Балалар қайықтарда*

	саяхатым аяқталды, мені достарым күтіп қалған болар, сау болыңдар, келесі күнге дейін. ***Қортынды.*** *Балаларды мадақтау.*	*планеталармен, кометалар және басқа аспан денелерімен толтырылған.* *Міне көрдіңдер ме?* *Ғаламда бір тату отбасы тұрады - бұл күн жүйесі. Ортасында ыстық жұлдыз жарқырайды - бұл Күн ана. Күн сондай мерімді, сендерге де шуағын шашып тұрады.* ***Сендер Күнді зерттеп ғалым болғыларың келе ме?*** ***Зертханалық алаң.*** ***Мақсаты:*** *Күн айналаның бәрін нұрландыратын, адамдарды, өсімдіктерді, жануарларды, жерді, суды жылытатын түсіндіру.* ***Тәжірибе №1. Күн*** *Біздің қолымыз күнді сезіне ала ма?* *Педагогтың артындағы балалар күннің жылуын сезіну үшін қолдарын күнге созады, алақандарын жоғары көтереді.* ***Қортынды:*** *Күн алақанымызға не жібереді? Жылу.* ***Тәжірибе №2.*** ***Күн сәулесінің қасиеттері.*** ***1.Күн мен көлеңкедегі заттардың температурасын салыстыру.*** *Екі қиыршық тасты салыңыз: біреуі күнге, екіншісі көлеңкеге. Қараңғы болуы үшін қалың ағаш қораппен жабыңыз. Біраз уақыттан кейін балалармен қай тастың жылы екенін тексеріңіз.* ***2.Дымқыл резеңке доптар шуақты күнде шығарылады.*** *Балалар шарлардың бірте-бірте құрғағанын бақылайды.* ***3. Құмды сулау және оның қалай кебетінін балалармен бірге бақылау.*** ***4.Жуылған қуыршақ киімдерін***	***Құммен ойын*** ***Ғажайып сәт. Аудио дыбыс.*** *Орман тұрғындары өте көңілсіз, олар саяхатқа шығып енді қайтуға жолдарын таба алмай жүр екен. Оларға өз іздерін салып, суретке түсіріп жіберейік. Көңілсіз тұрғындарға көмектесейік.* ***Дид ойын: «Ненің ізі»*** ***Ойын шарты:*** *балалар суретке қарап ненің ізі екенін тауып, саусақтардың көмегімен құмға бейнелей білу керек.* *Дара балаларға рақмет айтып қоштасады.* *Балаларды мадақтау.*	***Сау болыңдар*** ***Саяхаттан қайту.*** *Топқа келу.* ***Ұжымдық жұмыс.*** ***Дид ойын: «үлкен – кіші балықтар»*** *Шарты: Балықтарды топтастыру* ***Қортынды*** *Сұрақ-жауап* *Балаларды мадақтау.* *Балалар осы табиғатты қорғау үшін қандай болу керекпіз?* *Шыныққын шымыр, ақылды болу керекпіз.* *Қазір шыныққын балалар туралы Дараға ән айтып береміз..* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Шыныққан шымыр баламыз»*** ***Музыка тыңдау: «Жол жыры» (муз К. Қуатбаев, сөзі Ә. Дүйсенбиев).*** *Әнді тыңдап, не туралы айтылғанын әңгімелеу. Музыканың көңіл күйін ажырату, қандай екпінде орындалғанына көңіл аудару.* ***Дауыс жаттығулары:*** *«Қоңырау» (муз. К. Қуатбаев, сөзі А. Асылбек).* *Әннің сөзін айтпай-ақ «ля» деп айтуларына болады.* *Терең дем алып, демді үнемдеп шығарып айтуға үйрету.* ***Ән айту: «Ел қорғауға әзірміз» (муз. К. Қуатбаев,***	*үрлейді, жел жасайды.* ***Денешынықтыру /лентамен/*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Сапқа тұру. шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру,аяқтың ішімен жүру.* *Шеңбер бойымен екі жаққа шұғыл бұрылып жүру себеттен екі лентадан алу, 4 колонна тұру* ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Жылынның қимылы»*** ***1Б.қ.: «Биші»*** *Аяқтары алшақ қойылған, оң қолдағы лентаны – жоғарыға, сол жақтағыны – төменге сермеп отырып ауыстыру. /5 р/* ***Б.қ.: «Тәйлек»*** ***2.*** *Аяқтары иық мөлшерінде, ленталар жанда, тік тұрып, аяқты иық деңгейінен сәл алшақ ұстайды, алақанның сырт жағымен белден ұстап, денемен жартылай шеңбер жасайды. /5./* ***Б.қ.: «Бұйрықты орында»*** ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, ленталар екі жақта. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып қою керек. /6 рет ./* ***4. Б.қ.: «Жел соқты»*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда, оңнан - солға, солдан- оңға иілу. /6 рет ./*

		күнге ілу, оның қалай кебетінін бақылау. ***Қортынды:*** *Күн сәулелерінің қасиеттерін тәжірибе жүзінде байқағандай , күн айналадағының бәрін кептіру қасиетіне ие.* *Енді барлық планеталардың ішіндегі ең мейірімді және жомарты –* ***Жер****. Бұл көк планета сендердің ортақ үйлерің. Мұнда адамдар, жануарлар, балықтар, құстар - бәрі бір шаңырақтың астында тұрасыңдар. Бұл планета бәрінен де бақытты, сондықтан оны қорғап, ренжітпеу керек.* ***Балалар сендерге Лунтиктің әңгімесі ұнады ма?*** *- Ғарышта қаншама қызықты нәрселерді көруге болады: галактикалар, жұлдыздар, кометалар. Және қандай әдемі планеталар. Олар қандай түсті болады?* *-Жарайсыңдар, мен сендермен қоштасатын уақытым болды, тапсырма берем соны орындап, маған түсіріп жіберіңдер.* *1,2,3, жерге қарай түс.* *Біз балабақшаға келдік.* *Дара: балалар бүгінгі саяхат ұнады ма?* *Сендер Лунтиктің тапсырмасын орындаңдар, Лунтикке түсіріп жіберейік.* ***Дид ойын: «Қандай түс»*** ***Шарты:*** *Зымыранның боялмаған бөлігін бояу.*		***сөзі М. Әлімбаев).*** *Педагог әнді орындап, балалармен сұхбат жүргізеді. Ел қорғау үшін алдымен шыныққан шымыр болуы тиіс. Балалардың сұрақ-жауап арқылы ойларын ортаға салуға, іркілмей жауап берулеріне мүмкіндік жасау.* *Әнді орындау кезінде тыныс алу жағына көңіл бөлу.* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *«Таңертеңгі жаттығу» (муз. А. Тани, сөзі А. Естенов), «Қара жорға» халық әуені. Шығуды таңертеңгі жаттығудан бастау керек.* *Сонда күні бойы сергек жүресіңдер. «Қара жорға» әуеніне қимылдар жасап көрсету.* ***Ой қозғау.*** *Әнде не туралы айтылған? Мазмұнын әңгімеле.* *Суретке қарап, достарыңа өзіңнің күн тәртібің туралы айтып бер.* *Ән саған ұнады ма? Шыныққан бала болу үшін не істеу керек? Қажетті суретті тауып, дөңгелекті боя.*	***Б.қ.: «Көңілді аяқтар»*** *Аяқтарын алшақ қою, ленталар жанда; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* ***Тыныс ау жаттығулары:;*** *қолдарын жоғары көтеріп тартылу, демін ішке жұту, төмен түсіру, демін сыртқа шығарады.* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.*** *1.Допты қос қолмен ұстап, шеңберге лақтыру.* *2.Доғалар астынан еңбектеп өту. (Доғаларды қозғамай өту).* ***Қим ойын: "Орныңды тап"*** ***Ойын мақсаты:*** *Балалардың ой-өрісін кеңейту, достыққа, ұжымдыққа, бірлікке тәрбиелеу.* *Қортынды* *Балаларды мадақтау.*

		 Жарайсыңдар. ***Қортынды***			
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №21*** *Басқа топтың балаларының киіп жүрген киімдерін бақылау*	***Картотека №22*** *Шөптерді бақылауы.*	***Картотека №24*** *Түймедақ гүлін бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*
ЖАЗ СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫ. (картотека қосымша тігілген) *Эстафеталық ойындар.* *1. Допты себетке салу* *Допты секіртіп барып себетке түсіріп, секіртіп алып қайтадан допты келесі ойыншыға ұсынады.* *Қай команда доптысебеткекөптүсірсе, сол команда жеңіскежетеді.* *2. «Кім мерген?»* *Шарты: Допты көтеріп алып жүріп ,қабырғадағы шарды жарып қайтып допты келесі ойыншыға беру.*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үст елүсті	***СУРЕТ*** ***Таңғажайып сәт.*** *Педагогтың ұялы телефоны шырылдайды.* *Алоо - Сәлеметсіздер ме балалар, мен су патшасымын.* *Сендер су астындағы жануарлар,*	***Табиғат аясында өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыру.***	***Тәжірибе «Су — мөлдір»*** ● *Балалардың алдына екі шыны ыдыс тұрады: біреуіне су, ал екіншісіне сүт құйылған. Екі ыдысқа да қасық салып, қайсысынан көрінетінін, қайсысынан*	***Бейнетаспа көрсету.*** *Бейнетаспадан не көрдіңдер?*	***Музыкалық залда ойын*** ***Қим ойын «Тақия тастамақ»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойлау арқылы ойын мазмұнын түсінеді.,* ***Ойын шарты:*** *Тәрбиеші*

ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	*жәндіктер туралы көп біледі екенсіндер.* *- Ендеше, сіздер теңіз әлемі туралы не жасай аласындар?* *Педагог: я су патшалығы біздің балалар суретті өте керемет салады.* *Біз сізге салған суретімізді суретке түсіріп, телефон арқылы жібереміз.* ***Ой дамыту.*** *Теңіз әлемі туралы қысқаша түсінік беру.* ***Сурет салудың дәстүрден тыс әдіс тәсілдерін көрсету түсіндіру.*** *Балауыз шамды пайдаланып, әр түрлі бейнені салу, салынған бейненің үстін көк субояқ. гуашпен бояу арқылы теңіз әлемін бейнелеу.* ***Дид ойын: «Шебер қолдар»*** *Әр баланың суретін жеке тексеріп, түзету жұмысын жүргізу.* ***Дид ойын: «Біздің сыйлық»*** *Балалардың суретін Телефонға түсіру.Су патшалығына жіберу.* ***Тәрбиеші:*** *Телефон соғу. Су патшасы біздің балалар өз жұмыстарын сізге сыйға тартып жіберді.* *Телефон шырылдау.* ***Су патшасы:*** *Балалар жарайсыңдар, сендер біздің теңіз жәндіктері туралы білетіндеріңді көрсеттіндер. Маған өте ұнады.* ***Су патшасы:*** *Маған өте ұнады.* *Қортынды* *Балаларды мадақтау.*	 *1. Орман, тоғай ішінеде қатты айғайлауға, шулауға болмайды. Аңдар мен құстарды үркітіп аламыз.* *2. Бұта мен ағаш бұтақтарын сындыруға болмайды.* *3. Гүлдерді жұлуға болмайды. Қызылғ жасыл гүлдерге сүйсіне қарау керек.* *4. Алау жағуға болмайды. Өрт шығу қаупі бар.* *5. Балық аулап, оны үйге алып қайтуға болмайды, сонымен қатар, көбелек, құс олардың балапандарын аулауға болмайды. Жануарлардың балаларына тиісуге болмайды. Олар қорғансыз екенін естен шығармауға болмайды.* *6. Орман, тоғай ішінде қоқыстарды тастама. Жануарлар темір банкі, сынған құмыраларды басып, аяқтарын жарақаттайды.* *7. Жәндіктерді аяғыңмен басып жаншыма, таптама.*	*көрінбейтінін бақылайды. Суы бар ыдыстан қасықты көруге болады, ал сүт тұрған ыдыстан қасық көрінбейді. Яғни, «Су – мөлдір, сүт мөлдір емес».* *● Балаларға бояу беріп, судыңда түсін өзгертуге болатынын да тәжірибе жүзінде біледі.* ***II Тәжірибе «Суда дәм жоқ»*** *Балалар түтікше арқылы су ішіп көреді. Онда дәм бар ма? Оларға салыстыру үшін шырынның дәмін көрулерін ұсынады. Суға қант қосып, дәмінде өзгертуге болады. Балалар өз ойларын айтады, неліктен судың дәмі өзгергендігін.*	 *Неліктен бұларды үй жануарлары дейміз?* *Үй жануарлары қайда тұрады?* *Олардың төлдері қалай аталады?* ***Балаларды 2 топқа бөлу.****1 - топпен «Жануарлардың төлдерін тап» ойыны (суреттен үй жануарларын төлдерын сәйкестендіреді)* *2 – топпен «Жануарларды мекеніне орналастыр» ойыны*	*балаларды шеңбер бойына тұрғызады, әуен ойнап тұрады. Тәрбиеші тақияны алып балалардың артында жүреді.Әуен тоқтағанда екі баланың ортасына тастайды.* *Балалар орнынан тұрып,шеңбер бойымен бір-біріне қарама-қарсы жүгіреді.Тақияны кім алса,сол женімпаз.*
Баламен жеке жұмыс	***Саусақ ойын.*** ***«Саусақты демалту»*** *Саусағымыз шаршады, (қолдарын үстел үстіне қояды)* *Демалуды қалады.(ары бері қозғайды)* *Саусақтарды жазайық, (қолдарын көтеріп, саусақтарын жазады)*	***Дид ойын: Ғажайып қалта»*** ***Мақсаты:*** *Ойыншықтардың ажыратып тани білуге үйрету, ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту.*	***Дид ойын: «Шарларды өз себетіне жинаймыз»*** *Шарты: балалар шашылған шарларды өз түстерімен себетке жинайды.*	***Дид ойын:*** ***« Күннің шуақтары»*** *Шарты .балалар фетрден жасалған күнге шуақтарын жапсырады.*	***Дид ойын: «Ойыншықты табайық?»*** ***Шарты:*** *Құм ішінен ойыншықты іздейді. Тапқан ойыншықтың атауын айту. Балаларды мадақтау.*

	Бір, екі, үш, демалтып бір алайық. (саусақтарын жазып, қайтадан жұмады)				
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №21*** *Басқа топтың балаларының киіп жүрген киімдерін бақылау*	***Картотека №22*** *Шөптерді бақылауы.*	***Картотека №24*** *Түймедақ гүлін бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*
СЕРУЕН КАРТОТЕКАСЫНАН. ТАҢЕРТЕҢГІ СЕРУЕН КЕЗЕҢІН БЕКІТУ ***Эстафеталық ойындар.*** ***«Кім епті?»*** ***Шарты:*** *Межеге дейін кеглидің арасымен еңбектеп барып,межені айналып жүгіріп келу.* ***«Кім жүйрік?»*** ***Шарты:****Машинамен межеге дейін барып,кері келу.* ***«Кім күшті?»*** ***Шарты:*** *Еденде жатқан шығыршықтан шығыршыққа секіріп межеге дейін барып,межені айналып кері келу.*					
Балалардың үйге қайтуы	*Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы. Ата –аналарға: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру . Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Ата –аналармен балалардыңтазалығыжөнінде әңгімелесу Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 2- апта

Білім беру ұйымы «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 05.08 – 09.08.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды қабылдау барысында тазалығына, денсаулығына назар аудару, ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау. Ата-анаға төлем ақыны ескерту. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы .*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	*Шынықсаң шымыр боласың, Сауығып айдай толасың. Спорттысерікетебіл, Жақсыазаматболасың.* ***Қимылды ойын:*** ***«Күн мен түн»*** ***Ойын мақсаты:*** *балалар әртүрлі қимыл-қозғалысты біледі.*	***Салауатты өмір салтын сақтаймыз,*** ***Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз*** ***Қимылды ойын:*** ***«Алға жылдам жүр, тек жүгірме»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Өкпенің тыныс алуын, жалпы дене қимылын,ептілігін дамытуды түсінеді.*	***Спорт – көркі өмірдің,*** ***Спорт - досың, серігің.*** ***Жаттықсаң шымыр боларсың,*** ***Шынығып, өсіп, толарсың,*** ***Қимылды ойын*** ***«Қояндар мен қасқыр»*** ***Мақсаты:*** *Баллардың қасқыр мен қоян туралы түсініктері қалыпта сады. Епті және шапшаң болуға тырысады.*	***Ойнайық, ойнайық та ойлайық!*** ***Қатардан артта қалып қоймайық,*** ***Белсенді болайық ортада,*** ***Уақытты тектен - тек жоймайық!*** ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** ***«Автомобиль мен торғайлар»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жүру мен жүгіру және секіруге дағдыланады*	***Шымыр, сергек денеміз,*** ***Спорт сүйер өренбіз!*** ***Біз биіктен самғаймыз,*** ***Қарсыластан қалмаймыз.*** ***Қимыл қозғалысты ойын:*** ***«Қасқыр мен қояндар»*** ***Мақсаты:*** *Балалар шапшаңдыққа,ептілікке үйренеді.*
Таңертенгіжаттығу	***Тамыз айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту. Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу*				
Таңғы ас	***Тәтті тамақ жейміз.*** ***Рақмет аспаз дейміз.*** *Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу.. Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Қызығушылықты ояту***. *Балалар біздің бақшамыздың ауласында ұшып жүрген құстар қауырсын қалдырып кеткен.* ***Ой дамыту.*** ***Құстарды анықтау?*** *-Құстар – ұшуға бейімделген,*	***Тосын сәт.*** *Аудио дыбыс. Құрметті балалар мен орманшы атаймын. Біздің орманда, неге екені белгісіз, тып-тыныш болды, құстардың әні естілмейді. Ал орманда құстар болмаса көңілсіз.*	***Қызығушылықты ояту*** *Балалар, мен бүгін балабақшаға келіп, қарасам, біздің аулада жемдер ілулі тұр, , бірақ қоректендіргіште ештеңе жоқ, мен құстарды тамақтандырғым келді, сосын ойладым, қандай құстарды*	***Қызығушылықты ояту*** *-Бүгін мен сендерді орманға саяхатқа шақырамын. Сурет пайда болады, «Жыл мезгілдері» әуені ойнайды* ***(Құстардың ән салған дыбыстарының жазбасы)*** *- Айтыңдаршы, ненің дауысын*	***Қызығушылықты ояту.*** *-Сендерге мен тамаша бір ертегі айтып берейін сендер мұқият тыңдаңдар, ертегі не жайлы екен. -Бәріміз мына сыйқырлы тақтаға қарайық. - Ертегінің аты «Бауырсақ*

	алдыңғы аяқтары қанатқа айналған, денесі қауырсынмен қапталған ***-Құстардың басқа жануарлардан айырмашылығы қандай?*** *тұмсығы, қанаттары, қауырсындары бар* *-Неліктен құстың тұмсығы бар?* *Қанаттары құстардың ұшуына қалай көмектесетінін көргілерің келе ме?* ***Біз эксперименттік алаңға жиналып тексеру жүргіземіз.*** ***№1.Қағазбен тәжірибе:*** *Қараңдаршы, менде екі парақ бар, біреуі тегіс, екіншісі мыжылған, допқа айналған. Қай қағаз еденге тез түседі деп ойлайсыңдар? Неліктен?* ***Тексерейік.*** *Қағаз шар өте тез түседі, тас сияқты, ауыр. Ал тегіс қағаз баяу, жеңіл, кең, құлағанда ауаға тіреліп, ұша алады. Кішкентай құстың өзі кең, қанаты мен құйрығы ашық үлкен болады, ол ауаға сүйенеді. Міне, біздің мысалымызға тағы бір көзқарас. Құс ұшып, қонғанда қауырсындары осылай бүктеліп, ашылады. Ал жерде ашық қанаттары мен құйрығы құсқа кедергі келтіреді, сондықтан ол оларды бүктейді. Балалар, қауырсынның қалай жұмыс істейтінін білгілерің келе ме?* ***Құстарға қауырсын не үшін қажет екенін білгілерің келе ме?*** ***Олай болса зерттеу жұмысын жүргізейік*** ***Тәжірибе №2*** ***Қауырсын экспериментері:***	*Құстар адасып кеткен секілді. Оларға көмек керек. Балалар біз құстарға көмектесу үшін денемізді шынықтырып алайық.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Жай жүгіру.* *Шеңбер бойымен тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары құралсыз*** ***Б.қ.: «Аранын ұшуын бақылау»*** ***1.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «з-з-з» деп айту/6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Қарлығаш ұшты»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, қолдарын жан-жаққа созып, құстың ұшу қимылын жасау. «Ұшты-ұшты» сөзін айту. /6 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Жел соқты»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда, оңнан - солға, солдан- оңға иілу. /6 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Шапалақ»*** ***4****. Аяқтарын алшақ, қолды жанға созу. Секіріп аяқты біріктіру. Қолды жоғары созып, шапалақтау. «Шапалақ» деп айту. 6 рет* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту.* *Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.***	*тамақтандыратынымды білмедім . Ал мен жемшөпті топқа апарамын деп шештім, өйткені менің балаларым ақылды, олар маған құстарды қалай тамақтандыру керектігін анықтауға көмектеседі деп ойладым. Сендер маған көмектесуге дайынсыз ба? Балалар жауабы. Балалар, қоректендіргіш жасаймыз ба? Балалар жасаймыз, қоректендіргішті серуенге шыққанда талға іліп қоямыз, ал біз бүгін қандай құстарды тамақтандырамыз?* ***Дид ойын: «Құстарды ажырат»*** ***Шарты****: Құстар деген конверт алып ашу.* *Барлығымызға көрінуі үшін біз оларды қалай қараймыз? Суреттердің бәрі шатасыпты, үй құстары қайсы, дала құстары қайсы? Не істейміз? Балалар, менде екі тәрелке бар, біреуі көк, екіншісі сары, соларды пайдалана аламыз ба? Қалай ойлайсыңдар, үй құстарын қандай түсті табақпен, ал дала құстарын қандай түсті табақпен жинаймыз?* *Балалар: дала құстарын көк табаққа, ал үй құстарын сары түске жинаймыз* ***Ой қозғау.*** *Неліктен? Сендер көк түсті немен байланыстырасыңдар? Ал сарыны ше?* ***Көк түс –*** *аспан түсі, дала құстары жоғарыда ұшып жүреді. Олар өз қорегін өздері табады.* ***Сары түс –*** *жем, дән түстері, үй құстарын адамдар жем беріп қамқорлық жасайды.*	*естідік?* ***(құс)*** *Қандай құстарды білесіңдер? (сауысқан, қарға, торғай, көгершін, тоқылдақ)* ***Сергіту сәті. «Құстар»*** *(балалар сәйкес қимылдарды орындайды)* ***Модельдік жұмыс.*** *Балалар, енді құс үлгісіне сүйеніп айтыңдаршы, барлық құстарға ортақ не бар? (бас, көз, дене, аяқ, қанаттар, құйрық)* *-Айырмашылығы неде? (көлемі, түсі)* ***Дид ойын: «Құстар қалай қозғалады»*** *Құстардың неше аяғы бар? (екі)* *Неліктен құстарға аяқ қажет? (жерде жүру, бұтақтан бұтаққа секіру)* *-бір жерден екінші жерге секіретін қандай құстарды көрдіңдер (торғай, синица, снегирь)* *Ал ненің жүруі маңызды? (қарға, көгершін)* ***Ой қозғау.*** ***Психологиялық сәт.*** *-Сенің қолыңда кішкентай дәрменсіз құс бар деп елестет. Ол сондай суық, оны жылытайық, ақырын, бір саусақпен, алақандарыңызды бүгіңіз, балапанды ішіне тығыңыз, оған дем алыңыз, деміңізбен жылытыңыз, алақаныңызды кеудеңізге қойыңыз, балапанға жүрегіңнен. жылу беріңіз. Ал енді алақандарыңызды ашыңыз, сонда сіз балапанның қуанышпен ұшып кеткенін көресіз, оған күліңіз және мұңаймаңыз, ол бәрібір бізге ұшып келеді.!* ***Практикалық бөлім*** *-Енді мен сендерге*	*пен тышқан».* *-Ертеде тауық пен тышқан керемет дос болыпты.*

	«Құстардың қауырсындары қалай орналасады» *Біз оны саусақтармен тексереміз. Не байқадың? (тығыз, қатты, үлкен)* *Жеңіл ме, ауыр ма?* *-Балалар бір қолдарына қауырсын, екіншісіне тас қояды.* ***Қорытынды: Қауырсын жеңіл, тас ауыр.*** *Тасқа, сосын қауырсынға үрле.* *Не көріп тұрсыз?* *Тас қозғалмайды , ал қауырсын ұшып кетті..* ***Неліктен? Қауырсын жеңіл. Ал оны не жеңілдетеді?*** ***Тәжірибе №3*** *- Мен қауырсынның ұшын кесіп аламын. Біз не көріп тұрмыз?* *Біз бос орынды көреміз, бос орынға сіз түсті сымды салып көріп, тексеруге болады* *Қауырсын бос, сондықтан жеңіл.* *Құстың денесі қауырсынмен тығыз жабылған. Егер қауырсындары ауыр болса, құс бұтақтарға отыра алмайды, бұтақтар сынып қалады. Бірақ құстар уақытының көп бөлігін ағаштарда ұя салу, ұйықтау, жаулардан қашумен өткізеді.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, қоректендіргіш бос, біз оны ештеңемен толтырған жоқпыз. Не істеу керек? (балалардың ұсыныстары).* ***Қортынды.*** *Балалар, сендер қандай жақсы балаларсыңдар! Біз бүгін қаншама жаңалықтар аштық. Ғылым орталығымыз кімге ұнады? (балалардың жауаптары)*	***Негізгі қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *1. Жіптен секіру* *2. Жолмен жалаушаға дейін еңбектеу.* ***Қимылды ойын*** ***«Менің кім екенімді тап?».*** ***Шарты:*** *Жұмбақ құрастыру, қай құс туралы жұмбақ болады, сол құс шеңберге ұшып шығады.* *Секіргенді, ұшқанды ұнатады* *Нан мен дәнді дақылдар қорегі.* ***(Шеңберге торғайлар ұшады)*** *Сен кімсің? Торғаймын шық-шық торғаймын..* ***Ағаш қабының астынан тамақ іздеп,*** ***Тоқылдатар күн-түні.*** ***(Тоқылдақ)*** *Q. Сіз кімсіз? Тоқ-тоқ тоқылдақпын.* ***Күндіз-түні тынымсыз*** ***Қар-қар-қар! - деп ән салады (қарға).*** *(Шеңберге қарға ұшады)* *Сен кімсің?Мен қарғамын* ***Дид ойын: «Құстарды жина»*** *Музыка ақырын ойнайды* ***Шарты:*** *Балалар қиылған суреттерден құстардың бейнесін құрастырады, әрқайсысы өз құсын атайды.* ***Дид ойын: «Қай құстың дауысы»*** ***- Қарға қалай дауыстап жатыр ?*** *Қарға қарқылдап жатыр* *- Сауысқан не істеп жатыр?* *(Сауысқан шықылықтайды)* *- Торғай не істеп жатыр?* *(Торғай шықылдайды)* *-Тоқылдақ не істеп жатыр?* *(Тоқылдақ тоқылдатады)*	*Құстарды өз тәрелкелеріне орналастырамыз.* ***Құстар қалай ұқсас?*** *Балалар: ұшады, шұқылайды, қанаты бар, құйрығы бар.* ***Олардың айырмашылығы неде?*** *Көлемі, қауырсыны, тұмсық өлшемі, табандары бар.* ***Сендер құстар туралы зерттеу жүргізгілерің келе ме?*** ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Тәжірибе №1*** *Қане, үлкейткіш әйнекпен қауырсынды қарайық.* *Қарап отырсаңыз, қауырсынның бетін бекіту арқылы мықтап және оңай жалғанатын шығыңқы жерлер мен ілмектер бар.* *Бұл қауырсын дизайны құсты қолайсыз ауа-райынан қорғайды: қар мен жаңбырдан. Егер ілмек ажыратылса, онда құс оларды тұмсығымен қосады.* *Негізі құс қауырсындарын тұмсығымен құлыппен жабады.* *Ал біздің алдымызда қандай қауырсындар жатыр?* *Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері бір-біріне қосылмаған, жіңішке таяқша* *Неліктен құсқа мұндай қауырсын керек?* *Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Олар денесінде, басында, қанаттарында, аяқтарында кездеседі.* ***Қорытынды:*** *Қауырсын құстардың әшекейі ғана емес. Құстардың тіршілігінде қауырсын өте маңызды рөл*	*алақандарымыздың көмегімен орманды, ол әрқашан әдемі болатындай етіп, күн шуағындай етіп, ол әрқашан барлығына жарқырап, барлығына жылы болатындай етіп, құстарды әрқашан ұшатындай етіп бейнелеуді ұсынғым келеді.* *Құстар әндерімен бізді қуантатындай етіп..* ***(Балалар алақандарын бояп, топтық жұмыс жасайды)*** ***Жұмысты талдау нәтижесі*** *-Жарайсыңдар балалар, біз бірге қандай тамаша жұмыс жасадық.* *-Нақты не ұнады?* *- Біз не туралы сөйлестік?* *«Құстармен қоректендіргіш» суреті ілінеді* *-Балалар қараңдаршы бізге қанша құс ұшып келді. Олар сендердің қамқорлығыңыз үшін, көмектеріңіз үшін алғыс айтады.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Жайлаудағы киіз үй»*** ***Музыка тыңдау:*** *«Қазағымның қасиетті ақ үйі» (муз. М. Күзембаев, сөзі Г. Жотаева).* *Балаларға интерактивті тақтадан киіз үйді, оның бөлшектерін көрсету.* *Балалармен киіз үй туралы әңгімелесу. Ертедегі ата-бабаларымыз осы киіз үйде тұрғандарын, көшіп-қонуға ыңғайлы екенін түсіндіру.* ***Дауыс жаттығулары:*** *«Қара жорға» (халық күйі). «Қара жорға» күйіне негізделген әуенді «гу» буынында орындау. Орындағанда ерін жиырылып, таңдай жоғары көтеріледі. Терең тыныс алып, дем сыртқа*	 *-Бір күні тауық бір уыс бидай тауып алады да, досы тышқанға бидайды үгітіп беруін сұрайды.*

	Балалар, бүгін қандай жаңалық білдіңдер? Сендерге не ұнады? Неліктен?	*Балалар бұл жұмыстарды біз орманшы атайға жіберейік.* ***Қорытынды:*** *Балаларды мадақтау.*	*атқарады.* ***Біріншіден,*** *мамықтар мен қауырсындар жылуды сақтайды, сондықтан көптеген құстар солтүстіктің өте қатал жағдайында да қыстайды.* ***Екіншіден,*** *қауырсын құстарды суықтан, ылғалдан, желден сақтайды, жылуды жоғалтпайды.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бізде мольберттің артына құстар тығылған , олардың қандай құс екенін білгілерің келе ме?* ***Дид ойын: «Бір сөзбен айт»*** *Мен сендерге құстың ерекшеліктерін айтамын, ал сендер маған жаңадан бір сөз құрап, құстың атын айтасыңдар. Содан кейін құс пайда болады.* *Бұл құстың төсі сары ---- сары төсті шымшық.* *Бұл құстың қара қанаттары бар ---- қара қанатты қарға* *Бұл құстың қызыл төсі бар ---- қызыл төсті суықторғай* *Бұл құстың ала қанаттары бар..... бұл ала қанат сауысқан.* ***Жарайсыңдар .*** ***Қортындылау.*** .	*еркін шығарылуы керек.* *Ырғағына айрықша мән беру.* ***Ән айту: «Киіз үй» (муз. Ж. Тұрсынбаев, сөзі Қ. Баянбаев).*** *Педагог әуенді орындап, балалардан әңгімелеп берулерін талап етеді. Әннің сипатына, қарқынына, динамикасына тоқталып, балалармен сұрақ-жауап арқылы талдайды.* *Ән айту барысында бір-бірін тыңдай отырып орындауларын қадағалау.* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *«Киіз басу» (халық күйі, өңдеген Б. Дәлденбай). Қазақтың би элементтерін еске түсіре отырып балалардың ойдан орындауы (импровизация) қимылдармен билеулеріне мүмкіндік беру.* ***Ұлттық ойын «Асық ату».*** ***Ой қозғау.*** *Әнді тыңдағанда көз алдыңа нені елестеттің? Киіз үйдің жиһаздарын ата.* *Сурет бойынша әңгіме құрастыр.* *Киіз үйдің құрылысын айтып бер. Қандай бөліктерден тұрады?*	

					-Ал тышқан болса мен үгіте алмаймын дейді. *-Амалсыздан бидайды тауық өзі үгітеді.*

					 -Диірменнен шыққандай мап-майда ұн жасап, одан қамыр илейді. *-Илеген қамырдан енді бауырсақ пісір дейді- тышқанға.* *-Әлгі еріншек тышқан өзің пісіре салшы дейді* *-Содан тауық бір табақ қылып бауырсақ пісіреды.* *-Әлгі табаққа салынған бауырсақты жоғары көтеріп- бауырсақты кім жейді- дейді?*

					 -Мен, мен,-деп тышқан жүгіріп келеді. *-Сонда тауық:* *-Бидайды үгітуге де, бауырсақты пісіруге де ешқандай үлес қосқан жоқсың. Еңбек етсең ерінбей-тояды қарының тіленбей,-дейді де тышқанды үйінен қуып шығады.* *-Содан бері тауықтар тышқанды көрсе, үрке қарайды екен.* *-Балалар ертегі ұнады ма?-ия.* *-Ертегі не туралы айтылған?* ***Миға шабуыл.*** *Тауық немен дос болды?* *Ол не тауып алды?* *Тышқаннан қандай көмек сұрады?* *Тышқан не еді?* *Тышқан қандай деп*

					ойлайсыңдар? *Бұл жерде еңбекқор қайсысы?* ***Еңбекқор болу үшін шыныққан шымыр болуымыз керек,*** *ендеше жаттығу жасап үйренеміз****.*** ***Денешынықтыру*** ***Мақсаты:*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Жай жүгіру.* *Шеңбер бойымен тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары құралсыз*** ***Б.қ.: «Араның ұшуын бақылау»*** ***1.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «з-з-з» деп айту/6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Қарлығаш ұшты»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, қолдарын жан-жаққа созып, құстың ұшу қимылын жасау. «Ұшты-ұшты» сөзін айту. /6/* ***Б.қ.: «Жел соқты»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда, оңнан - солға, солдан- оңға иілу. /6р/* ***Б.қ.: «Шапалақ»*** ***4****. Аяқтарын алшақ, қолды жанға созу. Секіріп аяқты біріктіру. Қолды жоғары созып, шапалақтау. «Шапалақ» деп айту. 6 рет* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан*

					демді шығару. ***Бастапқы қалыпқа келу.*** ***Негізгі қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *1. Жіптен секіру* *2. Жолмен жалаушаға дейін еңбектеу.* ***Қимылды ойын*** ***«Күн мен жаңбыр»*** ***Ойын шарты:*** *Балалардың алаңның бір шетінен немесе бөлмеге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» орындықтың арқасынан қарайды.* ***Қорытынды:*** *Адымдап шеңбер бойы жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жеңіл жүгіру. Қимыл – қозғалыс жаттығуы*
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №13*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*
	Жаз серуен картотекасынан				
Педагог жетекшілігімен эстафеталық ойындар. ***1.«Шебер»*** *Шарты: бірінші бала допты шеңберге қою, екінші бала допты алып келу.* ***2. «Жаңа орын»*** *Шарты: бірінші бала айналып жүгіреді, екінші баланың қолынан ұстап, орындыққа отырғызады.*					
Серуеннен оралу	*Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру (тәрбиешінің ұйымдастыруы бойынша) Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН. *(Картотека қосымша тігілген)*				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, Үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Дәрігер» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *берілген ойын әрекеттер сюжеттеріне сәйкес балалар топтарға бөліне білу және аяқталғаннан кейін қайтадан бір ұжымға бірігу бөлігін қалыптастыра алады.*	***«Құрылысшылар» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *сюжетке сәйкес конструктор, құрылыс материалдарын қолданып келісіммен берілген жұмысты жасай алады.*	***«Жол полициясы» сюжетті рөлді ойын:*** ***Мақсаты:*** *Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуді біледі.*	***«Аспазшы» сюжетті-рөлдік ойын*** ***Мақсаты:*** *Азық-түлік өнеркәсібінің қызметкерлерінің еңбегі туралы біледі.*	***«Пошта» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *Ойын кезінде балалар ауыспалы заттарды қолдануды және өз қиялынан туған жағдаятты түсініп соған сәйкес әрекет ете алады.*
Баламен жеке жұмыс	***«Тәрелкесіне қарай кесесін таңда»*** ***Мақсаты:*** *Түстер туралы ұғымдарын кеңейту*	***Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету(қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.*	***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.*	***«Жануарларды өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, зейінің тәрбиелеу, белсенділігін артыру.*	***«Бұл қандай құс?»*** ***Мақсаты:*** *белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				

Серуен	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №13*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*
	Таңертеңгі серуен бақылауын бекіту.				
Эстафеталық ойындар ***1."Тез адымда"*** *Ойынның шарты: себеттен себетке кедергілер арасымен ирелеңдеп жүгіріп барып себетке доптарды тасу.* ***2. "Шебер"*** *Шарты: бірінші бала допты шеңберге қою, екінші бала допты алып келу*					
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 1- апта

Білім беру ұйымы«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 12.08 – 16.08.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балаларды жақсы көңіл күймен қабылдау, ата-анамен әңгіме.Бала денсаулығына назар аудару. Балалармен табиғат аясында әңгіме. Балаға жағымды жағдай туғызу. Балалармен денсаулық, тазалық туралы әңгіме жүргізу*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дьенеш блоктарымен жұмыс.*** ***Дид ойын: «Бейне құрастыр»*** ***Шарты :*** *Берілген геометриялық пішіннен бейне құрастыру.*	***Балалармен дәрумендер туралы әңгіме жүргізу*** ***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуді үйренеді.Сөздік қоры дамиды.*	***Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қапшық»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың ойыншық туралы түсініктері қалыптасады.*	*Балалармен жазғы киімдер жайында әңгіме жүргізу* ***Дидактикалық ойын: «Пішіндер поезды»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың пішіндер туралы түсініктері қалыптасады.*	*Балалармен демалыс күнгі тазалық шаралары туралы әңгіме жүргізу.* ***Дидактикалық ойын: «Мен бастаймын, сен жалғастыр»*** ***Мақсаты:****Өлеңнің сөздерін тез есте сақтауға дағдыланады.*
Таңертеңгі жаттығу	***Тамыз айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту.*				

	Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу.				
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.* ***Ас ішерде күнде біз*** ***Сөйлемейміз күлмейміз*** ***Астан басқа өзгені*** ***Елемейміз, білмейміз*** *Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу..*** ***Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білімберу ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Бүгін бізге қонаққа Ұзын құлақ қоян келді. Қоянмен сәлемдесейік. Сәлеметсің бе қоян!* ***Қоян:*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен сендерге орманнан секіріп келе жатып, бір тесіктін астынан қорап тауып алдым, оның қасында хат тұр екен. Бірақ қорап ашылмайды. Мен әлі кішкентай болғандықтан хатты оқи алмаймын.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, қоянға көмектесеміз бе, хатта не жазылғанын оқып, қорапты ашып көрейік.* ***Хатты оқу.*** *«Сәлем менің қымбатты достарым!»* *Сендердің алдарында қорап жатыр,қарапайым емес, сиқырлы. Оны ашу үшін сиқырлы сөзді табу керек. Менің жұмбағымды шешу арқылы, сиқырлы сөз таба аласындар.* *Балалар, біз жұмбақты шешуіміз керек, сол кезде сиқырлы сандық ашылады, мұқият тыңдаңдар.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Төрт аяғы дөңгелек* *Қозғалады орнынан,*	***Тосын сәт*** *Педагог байқамай бұрылып, ыңылдап, арқасында қорапшасы бар аю қуыршағын шығарады.* *Балалар, мен бізге біреудің келе жатқанын естіп тұрмын.* *Аюды көрсетеді.* *Балалар, бұл кім?* *Балалар : Аю.* *Аю : О, о , қандай қиын ... мен ата-әжемнің қасына бармаймын.* *Аю не болды?* *Аю : Маша мені ата-әжеме сыйлық әкелуге жіберді, қорап өте ауыр, мен оны көтермеймін.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, аюға ауыр жүкті жеткізуге және ұзақ жолды жақындатуға не көмектеседі?* *Балалар :* ***Көлік .*** ***Аю:*** *Ал көлік дегеніміз не ?* *Балалар : Адамға көмектесетін әртүрлі машиналар.* ***Аю :*** *Ал бізге көлік не үшін керек ?* *Баратын жерге тез жету үшін қажет. Ол бізге бір қаладан екінші қалаға, қаланы айналып, қала сыртына саяхаттауға көмектеседі. Ол адамдарды және әртүрлі жүктерді тасымалдайды.* *Балалар, жүк тасымалдайтын*	***Ғажайып сәт.*** *Балалар бүгін бізге қонақтар келіп отыр. Қонақтарды атаңдаршы.* *Балалар: Қоян, кірпі және аю.* ***Ой қозғау.*** ***Бірінші бізге не келді?*** *Тәрбиеші: Ал кірпі бізге немен келді? Поездбен* *Тәрбиеші: Кірпі бізге өзінің пойызы туралы тақпақ айтып береді.* ***Тақпақ: «Поезд»*** *Чу-чу, чу-чу ,* *Пойыз бар жылдамдықпен жүреді ,* *Паровозды тіркеді.* *Жылдам жүйткіп жүреді.* ***Кірпі сендерден көмек сұрап келіпті:*** *Поездың вагондарын жасыл түспен бояп беруді өтінеді.* ***Шығармашылық орталық*** ***Дид ойын: «Жасыл вагондар»*** ***Шарты:*** *вагондарды бояу.* ***Екінші не келді? Аю.*** ***Ал аю немен келді?*** *Жеңіл көлікпен.* ***Аю да бізге тақпақ дайындап келген.*** *Зу-зу етіп көшеде,* *Күн-түн тыным таппайды.* *Төрт дөңгелек дөңгелер,* *Төрт аяқпен шаппайды.* *Аю да көмек сұрап келіпті.*	***Психологиялық жаттығу. «Бір-біріңе күлімдеңдер»*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Кеше мен кішкентай тышқанды кездестірдім ол маған* ***көлік*** *дегенді білмейтінін айтты .* *Кішкентай тышқан енді бізге қонаққа келеді, оған сендермен бірге* ***көліктің не екенін білуге көмектесейік .*** *Сендер кішкентай тышқанға көмектесуге дайынсыңдар ма?* *Балалар : Иә, әрине!* ***Тосын сәт.*** *Есік қағылады, тышқан ойыншығын әкеледі.* ***Тышқан :*** *Сәлеметсіңдер ме балалар* *Балалар : Сәлем, кішкентай тышқан.* *Балалар мен көлік туралы білгім келеді.* *Көмектесесіңдер ме?* *Тышқанға көліктер туралы айтып, көліктерді сыйға тартайық.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***1.****Бензинді сүт сияқты ішеді* *Алысқа жүреді. (****Машина)*** ***Дид ойын: «Сыйлық машина»*** ***Шарты:*** *Үзік сызықтарды қосу арқылы машина салу.*	***Тосын сәт.*** ***Есікті қағылады.*** *Балалар, есігімізді біреу қағып тұр! Кім екенін қарайықшы!* *Мысық: Сәлеметсіңдер ме балалар! Мияу мияу!* *Мен сендерге қонаққа келдім* *Балалар, біздің мысық жұмбақ жасырғанды жақсы көреді. Оны табамыз ба?.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Шарты:*** *Үстелге қойылған тақырыптық суреттердің ішінен жауабын тауып, қажетті суретті көтеру.* ***Кеудесінде жаны жоқ,*** ***Тамырында қаны жоқ:*** ***Май жейді, Су ішеді.*** ***Бұл не екен балалар?*** ***(Автокөлік)*** *Мысық келесі жұмбақты жасырады:* ***Көше бойлап аяңдайды,*** ***Адам тасып аялдайды.*** ***(Автобус)*** *Мысық: Дұрыс, жарайсыңдар балалар! Жауабын суреттердің арасынан табыңдар.* *Міне, тағы да бір жұмбақ:* ***Аспанда жүзеді,*** ***Қанатын қақпайды.*** ***Жерде де жүреді,*** ***Бауырлап жатпайды.*** ***Бұл не? (Ұшақ)*** *Мысық: Жарайсыңдар*

	Жүреді ол дөңгелеп, *Жүйіткиді желменен,* *Дауысы бар гүрілдек.* ***Жауабы: Машина.*** *Тамаша қараңдаршы,* *сиқырлы сандық ашылды.* *Ал қорапта бірдеңе бар.* *Қоян: Ішінде не бар,* *көрейінші. Ішінде суреттің* *бөліктері жатыр. Қап, енді* *не істеуге болады?* *Қоян, көңілінді түсірме.* *Біз балалармен саған* *көмектесеміз. Біз барлық* *суреттерді жинап, не* *шыққанын көрсетеміз.* ***Дидактикалық ойын*** ***«Суреттерді жина»*** ***Шарты:*** *Қиынды суреттерді құрастыру.* *Суретте не бейнеленген?* *Балалар: Ұшақ. Дұрыс* *Сендер білесіндерме, ұшақ* *ауада ұшады, ал ұшақты* *ұшқыш басқарады.* *- Сендер ұшақпен ұшқыларын* *келеді ме?* *Балалар : Иә.* *Тәрбиеші: Олай болса қоян* *ұшқыш болсын, ал сендер* *ұшақ болыңдар.* ***Сергіту сәті.*** *Ұшуға дайындаламыз -* *топпен жүгіру, қолдар екі* *жаққа.* *Назар аударыңдар, қатты* *жел - оңға және солға* *еңкейеді.* *Тепе-теңдікті сақтау -* *қолдарың екі жаққа тік* *ұстау.* *Төмен түсеміз - жартылай* *еңкейіп жүру, қолды екі* *жаққа.* *Жылдамдықпен - орнынан* *тұрып, шеңбер бойымен* *жүгіру.*	*көлік қалай аталады ?* ***Балалар : Жүк көлігі*** *Жүк көлігінің суретін тауып ,* *тақтаға іледі?* *Дұрыс.* *Адамдарды, жолаушыларды* *тасымалдайтын көлік қалай* *аталады?* ***Жолаушы көлігі*** *Жолаушылар көлігінің суретін* *тауып , тақтаға кім іледі?* *Жарайсыңдар.* ***Ой дамыту.*** *Балалар, аю көліктің қандай* *екенін түсінуі үшін оған әр* *түрлі көліктерді жасап сыйға* *тартайық.* ***Шығармашылық бұрыш.*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ: Поезд құрастыру*** ***Сұрақ –жауап.*** *Поезд қандай көлік түріне* *жатады?* *Қандай жолмен жүреді.* *Поездың пішіні қандай?* ***2-топ: Машинаны бөліктерін*** ***біріктіру арқылы жапсыру.*** ***Сұрақ-жауап.*** *Машина қайда жүреді?* *Машинаны кім жүргізеді?* *Қандай машина түрлерін* *білесіңдер?* ***3-Топ: Ұшақ мүсіндеу.*** ***Сұрақ-жауап.*** *Ұшақ қайда ұшады?* *Ұшақты кім басқарады?* *Ұшақ бөліктерін ата* ***4-топ: Қайық суретін*** ***трафарет арқылы салу.*** *Сұрақ-жауап.* *Қайық қандай көлік түріне* *жатады?* *Қайық басқа жерде жүре ала* *ма?* ***Аю : Өте қызық,*** *жарайсыңдар* *балалар. Енді мен бұл көліктер* *туралы бәрін білемін .*	*Машинасының дөңгелектері* *көнерген, соған жаңа* *дөңгелек керек екен.* ***Дид ойын: «Машинаға*** ***дөңгелек»*** ***Шарты: Машинаға*** ***дөңгелек жапсыру.*** ***Сергіту сәті*** *Орнымыздан тұрамыз,* *Қанатымызды жаямыз,* *Ұшақ болып ұшамыз.* *Суда жүйткіп жүземіз.* *Кемелерді түземіз,* *Жол тәртібін сақтап,* *Машинаға мінеміз* ***Үшінші не келді?*** *Ал түлкі немен келді ?* *Кememен келді.* *Тәрбиеші: Түлкі де бізге* *тақпақ дайындап келіпті.* ***Тақпақ: «Қайық»*** *Шығып қала шетіне,* *Суға салсам қайықты* *Ағын судың бетінде* *Қалт-құлт етіп келеді.* *Түлкі қайығының ескегін* *жоғалтып алыпты, соған* *көмектесуді өтініп келген.* ***Дид ойын: «Ескек»*** ***Шарты:*** *Қайыққа ескек* *мүсіндеу.* ***Төртінші не келді?*** ***Қоян*** *Балалар қараңдаршы, қоян* *өзінің немен келгенін табу* *үшін бізге сурет дайындап* *қойыпты.* ***Дид ойын: «Ненің*** ***суреті»*** ***Шарты:*** *Қиынды* *суреттерді құрастыру.* *Шыққан суретті атау.* ***Ой дамыту.*** *Адамдар неге көлік, кеме,* *ұшақ, пойыз пайдаланады.* *Балалар: мінеді, ұшады,* *жүзеді.*	*Кабинасын қызылмен бояу.* ***Сұрақ-жауап*** *Машинада қандай* *геометриялық пішіндер* *қолданылған?* *Машина қандай* *бөлшектерден тұрады?* ***Кабина, күзов, дөңгелектер,*** ***орындық, есіктер, руль.*** ***2.*** *Қандай ғажап – ұзын үй* *Бар жолмен жұртты тасып* *жүр,* *Жылдамдыққа басып жүр.* ***автобус.*** ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты:*** *Автобустың* *жетіспеген бөлігін тауып* *жапсыру.* ***Сұрақ-жауап*** *Автобус бөліктерін ата.* *Автобус не үшін керек?* *Автобустың түсі қандай?* ***3.*** *Аспанда жүзеді,* *Қанатын қақпайды.* *Жерде де жүреді,* *Бауырлап жатпайды.* ***Ұшақ*** ***Дид ойын: «Не*** ***жетіспейді?»*** ***Шарты: Ұшақ қанатын*** ***мүсіндеп қосу.*** *Ұшақ қайда жүреді?* *Ұшақта неше қанат бар?* *Жарайсыңдар!* ***Дид ойын: «Ненің даусы?»*** *Шарты: Берілген* *көліктердің дауысын айыра* *білу. (Автомобиль, пойыз,* *тікұшақ, пароход, ұшақ,* *трактор)* *Тышқанының үйге кететін* *уақыты келді. Бүгін* *тышқанды немен* *таныстырдық?* *Балалар :* ***Көлік .*** *Тышқан, бәрі есіңде ме?*	*балалар!* *Тәрбиеші: Балалар, мына* *суреттердің барлығын бір* *сөзбен қалай атауға болады?* *(Көліктер)* *Дұрыс, балалар, бұл көлік.* *Көлік адамдар мен жүктерді* *тасымалдайды. Көлікті* *жүргізетін адамды* *жүргізуші деп атайды.* *Мысық: Балалар, мен* *сендерге суреттерден басқа* *жаңа ойыншықтар әкелдім.* ***Ғажайып сәт.*** *Топқа жүк көлігі* *(ойыншық)«келеді».* ***Ой қозғау.*** *Балақайлар бұл не?* *Балалар: көлік* *Ол қандай? Үлкен ба, әлде* *кішкентай ма? (үлкен)* *Көліктің несі бар? (кабинасы,* *сырты, дөңгелектері)* *Көлік қандай түсті?* *Дөңгелектердің түсі қандай?* *Пішіні қандай? Дөңгелектер* *не үшін қажет?* *Балалар, жүк көлігімен не* *тасымалдауға болады? (тас,* *құм, жиһаз...)* ***Мысық:*** *Жүк көлігінен басқа* *мен сендерге тағы бірдеңе* *әкелдім! (Ойыншық ұшақты* *шығарып, сұрақтар қояды)* ***Сергіту сәті:*** *Бір, екі, зымыран тұр!* *(қолдары жоғары созылған)* *Үш, төрт, ұшақ! (қолдары екі* *жаққа созылған)* *Бір, екі – қолды шапалақта* *(қолдарын шапалақтау)* *Содан кейін әрбір ұпай үшін* *(бір орнында жүру)* *Қол жоғары, иық тік* *(қолдары жоғары және* *төмен)*

	Біз қонамыз – тізені бүгу. *Міне балалар, ұшақпен ұштыңдар. Ал сиқырлы қорапта тағы да суреттер бар.* ***Дид ойын: «Көліктер»*** ***Шарты:** Балалар көліктің суретін жинайды.* ***Ой дамыту.*** *-Көліктер қандай бөліктерден тұрады?* *-Оны кім жүргізеді?* *-Көлік не үшін керек?* *Сиқырлы сандықта соңғы суреттер қалды, оны жинап алайық.* ***Дид ойын: «Бұл не?»*** ***Шарты:** Балалар кеменің суретін жинайды.* *Сұрақ – жауап* *Кеме қандай көлік түріне жатады?* *Кемені қайдан көруге болады?* *Кеме машина жолмее жүре алама?* *Кеме суда жүреді, оны капитан басқарады.* *Қоян: Маған әдемі кеменің суретін беріңдерші, достарыма көрсетемін.* *Шығармашылық бұрыш.* *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:** Дайын кеме суретін бояу.* ***2-топ:** Теңіз суретіне кеме суретін жапсыру.* *«Құрметті достар»* *Сіздер сиқырлы қораптың барлық тапсырмаларын орындадыңыздар және сиқырдың жоғалмағаны үшін қорапты жабу керек.* *Ұшақты, машинаны және кемені бір сөзбен қалай атауға болатынын есте сақтаңыз, сонда сиқырлы қорап жабылады.*	***Дид ойын: «Қандай көлік?»*** *Балалар, мен сендерге көліктің суреттерін көрсетемін , ал сендер көліктің қалай қозғалатынын көрсетесіңдер .* *Ал, Аю көлік деген не екенін түсіндің бе?* *Аю : Ия түсіндім* *Енді аюды тексерейік,* ***Дид ойын: «Не артық?»*** ***Шарты: Төртінші артық затты тауып , өз ойын айту.*** *жедел жәрдем, өрт сөндіру көлігі, полиция көлігі, кеме.* *Аю қиналады, балаларды шақырады.* *Балалар аюдың қателерін түзетеді* *Жарайсыңдар балалар. Аюға тапсырманы орындауға көмектесті.* ***Ой қозғау*** *Аю сен қорабыңмен бірге қандай көлікке мінгің келеді.* *Аю: Машинаға мінемін.* *Менің кететін уақытым болды.* *Рақмет сендерге балалар* *Сау болыңдар.* ***Қортынды*** *Сұрақ –жауап.* *Бәрі бірге* *«Жолың болсын!» - дейді* *-Атам шыққа сапарға «Жолың болсын!» - дейді* *Апам шыққа сапарға «Жолың болсын!» - дейді атам.* *«Жолың болсын!» - дейді олар Үлкенге де кішіге.* *«Жолың болсын!» - дейді олар Ұшырасқан кісіге.* *Осы сөзде байқадым* *Қуат барын, күш барын «Жолың болсын!» - айтамын, Алыс жолға шыққа кім.* ***Денешынықтыру.***	*Тәрбиеші: Жарайсыңдар! Осының барлығы адамдарды және жүктерді тасымалдауға пайдаланылады. Ал мұның барлығын (автокөлік, пойыз, ұшақ, қайық) бір сөзбен қалай атауға болады?* *Балалар: Көлік.* *Тәрбиеші: Жарайсыңдар балалар.* ***Дид ойын: «Сиқырлы доп»*** *Шарты: балалар допты бір-біріне кезекпен беріп, суретті көрсетеді, бала допты қағып алады және бұл көліктің қалай қозғалатынын айту.* *Түлкі бізден көлік пен кеменің айырмашылығы неде деп сұрайды.* *Балалар: кемелер жүзеді, ал көлік жол бойымен жүреді.* *Бұл автобус. Автобус жол бойымен келе жатыр.* *Бұл ұшақ. Аспанда ұшақ ұшады.* *Бұл қайық, суда қайық жүзеді.* ***Қортынды.*** *Балалар айтыңдаршы бүгін бізге қонаққа нелер келді?* *Балалар: түлкі, қоян, аю, кірпі.* *Тәрбиеші: Ал олар бізге не үшін келді?* *Балаларды мадақтау.*	*Тышқан : Иә, мен көп қызықты нәрселерді білдім Балалар тышқанға сыйлыққа берген көліктеріне гараж құрастырып берейік.* ***Дид ойын: «Гараж»*** ***Шарты:** Текшелерден көліктерге гараж салу.* *Мен барлық достарыма айтамын, рахмет балалар, сау бол!* *Балалар : Сау бол, кішкентай тышқан!* ***Балаларды мадақтау.*** ***Музыка*** ***Музыкатыңдау: «Мәшине» (К. Қуатбаев,Т. Тұяқбаев)*** *Әннің мазмұны мен әуенінің ырғағын ажыратуға үйрену.* *Мәшине, бағдаршам суреттерін көрсету, әңгімелеу.* *Жол ережелері туралытүсінік беру.* ***Ән айту:«Кәне, қызық ойын бар» (эстон халық әуені, Ю. Энтин, аударған И. Сапарбай)*** *Әннің әуенін үйрену, мазмұнына сәйкес қимыл жасауға үйрету.* *Айғайламай, дауысқа күш түсірмей дұрыс айтуға дағдыландыру.* *Өткен әндерді қайталау.* *Таныс әндерді естеріне түсіріп, сөздерін анық, таза айтуына мән беру.* *Таныс әндерді қалаулары бойыншақайталау.* ***«Ойыншықтар» (И.Нүсіпбаев, Н.Әлімқұлов)*** ***Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар:** «Бөбектер биі» (К.Қуатбаев)* *Балаларжұптасып тұрады.*	*Бір, екі, үш, төрт (қолдарын шапалақтау)* *Бір орнында жүреміз! (бір орнында жүру)* *Мысық келесі ойыншықтарды шығарады: автобус, мотоцикл. Балалармен бірге қарастырады, сұрақтар қояды.* *Тәрбиеші: Міне, Мысық бізге көліктің неше түрін әкелді! Ал енді сендермен бірге жол салып, көліктерді жол бойымен жүргізейік.* ***Дид ойын: «Көлікке арналған жол»*** ***Шарты: Жол құрастыру.*** *Геометриялық пішіндерден жол салады және оның бойымен көліктерді жүргізеді.* ***Дид ойын: «Бағдаршам көздері»*** ***1-топ:*** ***Шарты:** Бағдаршам көздерін ретімен жапсыру.* ***2-топ:*** ***Шарты:** Бағдаршам көздерін бояу.* *Ал біздің қонағымыз Мысық сендермен қоштасады.* *Мысық кетіп қалады.* ***Денешынықтыру.*** ***Кіріспе*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Шеңбер бойымен еркін жүру.1 сапқа тұру. / сапқа тұрарда себеттен екі лентадан алу/1саптан 4 лекке (колонна) тұру.Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Жалпы даму жаттығулары*** ***1.** Аяқтары иық мөлшерінде.*

	Дид ойын: «Кім жылдам» ***Шарты:*** *Жұмбақ шешуін тауып, қорапты жабу.* *Жүктер мен адамдарға қызмет етеді,* *Түрлері көп жүретін* *Көкте зулап, суда шулап,* *Құрлықта зырғып жүреді.* *Жауабын кім біледі* ***(Көлік)*** *қорап жабылады.* *Педагог қоянға бұрылып:* *Қоян, балалар саған көмектесті ме?* *Қоян: Иә, олар көп көмектесті. Мен көптеген жаңа нәрселерді білдім. Ұшақ, көлік және кеме туралы.* *Рахмет балалар , мен орманға кеттім, достарыма айтамын, суреттерімді көрсетемін.* ***Қош бол достар. Сау бол, қоян.*** ***Қортынды:*** *Тәрбиеші: Бүгін біз не туралы сөйлестік?* *Балалар: Ұшақ, машина, кеме туралы.* *Ұшақты кім басқарады?* *Балалар: Ұшқыш.* *Көлікті кім жүргізеді?* *Балалар: Жүргізуші.* *Кемені кім басқарады?* *Балалар: Капитан.* *Ұшақ қайда ұшады?* *Балалар: Әуе арқылы.* *Көлік қайда барады?* *Балалар: Жолда.* *Кеме қайда жүзіп барады?* *Балалар: Су арқылы, Теңіз арқылы.* *Ал бір сөзбен ұшақты, машинаны, кемені қалай атауға болады?* *Балалар: Көлік.* *Жарайсыңдар.*	***Кіріспе*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру. Шеңбер бойымен еркін жүру.1 сапқа тұру. / сапқа тұрарда себеттен екі лентадан алу/1сәптан 4 лекке (колонна) тұру.Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Жалпы даму жаттығулары*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Денені тік ұстау. Лента төменде. Басты оңға бұрып, иекті иыққа түсіру және иекпен доға жасап басты ақырын көтеру және төмен түсіріп - көтеру. /4-рет қайталау./* ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, оң қолдағы лентаны – жоғарыға, сол жақтағыны – төменге сермеп отырып ауыстыру. /5р/* ***3.*** *Аяқтары иық мөлшерінде, ленталар жанда, тік тұрып, аяқты иық деңгейінен сәл алшақ ұстайды, алақанның сырт жағымен белден ұстап, денемен жартылай шеңбер жасайды.5р* ***4.****Төрт тағандап тұрып, қолды, аяқты бүгу және жазу керек.6 р* ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, ленталар жанда; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Алақандағы допты үрлеу».* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.*** *1.Текшелер, арасымен жүру* *2.допты алға қарай лақтыру* ***Құрлымдалған қимылды ойын:*** ***«Қасқыр мен қояндар»*** ***Мақсаты:*** *Балалар шапшаңдыққа,ептілікке*		*1-бөлімде бір-біріне қарап тұрып, аяқтарымен жеңіл серіппеліқимылжасайды.* *2-бөлімдеқол ұстасып айналады.* *Кел, ойнайық, ойнайық,* *Қызыққа бір тоймайық!* *депойынғашақырады.* ***Дид ойын: «Музыкалық қалпақ»*** ***Шарты:*** *музыка ойнай бастайды, ол ойнап жатқанда, сіз қалпақты айналдырасыз. Музыка тоқтаған бойда қолында қалпағы бар адам оны басқа баланың басына кигізеді.* ***Қортынды.***	*Денені тік ұстау. Лента төменде. Басты оңға бұрып, иекті иыққа түсіру және иекпен доға жасап басты ақырын көтеру және төмен түсіріп - көтеру. /4-рет қайталау./* ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, оң қолдағы лентаны – жоғарыға, сол жақтағыны – төменге сермеп отырып ауыстыру. /5р/* ***3.*** *Аяқтары иық мөлшерінде, ленталар жанда, тік тұрып, аяқты иық деңгейінен сәл алшақ ұстайды, алақанның сырт жағымен белден ұстап, денемен жартылай шеңбер жасайды.5р* ***4.****Төрт тағандап тұрып, қолды, аяқты бүгу және жазу керек.6 р* ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, ленталар жанда; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Алақандағы допты үрлеу».* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.*** *1.Текшелер, арасымен жүру* *2.допты алға қарай лақтыру* ***Құрлымдалған қимылды ойын:*** ***«Қасқыр мен қояндар»*** ***Мақсаты:*** *Балалар шапшаңдыққа,ептілікке үйренеді.* ***Қортынды***

		үйренеді. ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***			
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №11*** *Жапырақты бақылау.*	***Картотека №12*** *Жәдіктерді бақылау.*	***Картотека №14*** *Айналадағы қоршаған ортаны бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау*
Серуен картотекасынан ***Эстафеталық ойындар*** ***Серуенде эстафеталық жарыстар:*** *Балаларды екі командаға бөлу.* ***№1 ойын:*** *Жалаушаны алып, межені айнала жүгіріп келу* ***№2 ойын:*** *Тарелкаға салынған допты құлатып алмай, межені айналып жүгіріпкелу*					
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№11. Ояну*** *Қандай ғажап керемет,* *Әсем есік ашылды.* *Түрлі - түсті бояулар,* *Аспанда жайылып шашылды* *Ұйқым шайдай ашылды*	***№2.1. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№ 31. Ояну*** *Көзіміздізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Қолмен көзді ұқалап* *Созылып бір алайық.*	***№41. Ояну*** *Көзіміз ашылды* *Ұйқымыз басылды* *Дем алдық ұйықтадық* *Шаттанып ойнайық.*	***№51. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Эксперимент.*** ***«Тауып-көр»*** ***Мақсаты:*** *Заттардың материалы мен өлшеміне байланысты салмағы болатынын түсінуге көмектесу, зат салмағының оның өлшеміне тәуелділігін анықтау.* *Қолданылатын материалдар: Бір материалдан жасалған әртүрлі көлемдегі заттар: үлкен және кішкентай доптар, матрешка, машиналар, қапшықтар, бірдей өлшемдегі мөлдір емес жәшіктер.* *Процессі: Өлшемдері бойынша әр түрлі шарлар.* *Ненің ұқсас, ненің айырмашылығы бар екенін табу.* *-Заттың салмағы оның көлеміне*	***Табиғат туралы тақпақтар*** ***Табиғат*** *біздің анамыз,* *Жер–Ана біздің панамыз.* *Таза болса табиғат* *Біз де аман боламыз.* ***Бұтақтарды сындырмай,*** *Тазалықты сақтайық.* *Гүл өсіріп, су құйып,* *Табиғатты қорғайық.* ***Тақпақ жаттау. «Еңбек»*** *Қырға шықсаң өрлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Кесте тіксең зерлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Гүл отырғызсаң терлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Қиындықтың бәрін,*	***«Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.* *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,* *Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз* ***Дид ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *үлкендерді сыйлауды,отбасы мүшелерін дұрыс атауды біледі.* ***Саусақ жаттығулары: «Қонаққа барамыз»***	***Дид ойын: «Аңдардарды үйлеріне орналастыр»*** *-Мына үйлер қандай?* *-Үлкен үй неше қабатты?* *- Демек үлкен үйде қандай аң тұрады?* *-Ортаңғы үйдің аңын тауып бер?* *-Кішкентай үйде не тұрады?* ***Дид ойын: «Алға – артқа, оңға –солға»*** *Сюжетті суреттермен жұмыс.*

	және материалына байланысты ма? Барлық ойыншықтарды қорапқа салып, ойыншықтың үлкен немесе кішкентай екенін ұстап сезу арқылы анықтауды ұсыну. Содан кейін ол заттарды қапшыққа салу. Балаларға ауыр немесе жеңіл заттарды алуды ұсыну және оларды қалай тапқанын сұрау. *Қорытынды: Егер зат үлкен болса, онда ол ауыр,* *ал кішкентай болса, жеңіл болады.*	*Еңбек қана жеңбек.*	*қалу.* ***Түсініктеме*** *-Ауаны жұтамыз* *-Күн жылуын, жарығын береді.* *-Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді?* *-Сусыз тіршілік жоқ* *-Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.*	*Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,* *Барлық саусақ – тату дос,* *Бір – біріңе көмектес*	
Балалармен жеке жұмыс	***«Суреттіқай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***«Құстарға көмек береміз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар Құстарды атап, өз ойын айта алады.*	***Қайсысы қайда тіршілік етеді.Мақсаты:*** *жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтай алады.*	***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып атай алады.*	***«Экологиялық бағдаршам»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды табиғат сұлулығын көріп, оны қорғай білу туралы түсінеді*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №11*** *Жапырақтыбақылау.*	***Картотека №12*** *Жәдіктердібақылау.*	***Картотека №14*** *Айналадағы қоршаған ортаны бақылау.*	***Картотека №15*** *Ауа - райын бақылау.*	***Картотека №16*** *Көбелекті бақылау*
	Таза ауада ұйымдастырылған ойындар « Аңшылар мен қояндар » ***Мақсаты:*** *Балаларды қоянның қимылын сала отырып, аңшыдан қорғану жолдарын үйренеді.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Ойын арқылы қорғану тәсілдерін түсінеді*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар «Қасқырлар мен лақтар»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жылдамдықты, ептілікті үйренеді.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Ойын арқылы жағымды, жағымсыз кейіпкерді айыра алады.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар «Тақия тастамақ»*** ***Мақсаты:*** *балалар шапшаңдыққа, белсен-ділікке үйренеді.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Балалар ойынды жылдамдықпен ойнай алады*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** *«Қасқыр мен қоян»* ***Мақсаты:*** *кейіпкерлердің қимыл-қозғалысын қайталай алады, шапшаңдыққа, ептілікке, батылдыққа үйренеді.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Ойынды түсініп ойнай алады.*	***Таза ауада ұйымдастырылған ойындар*** *Көшедегі әртүрлі көліктер»* ***Мақсаты:****Көлік түрлерін атайды, оның пайдасы жайлы біледі.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Көліктердің қасиетін түсінеді.*
Балалардың үйге қайтуы	***Ата-аналарға кеңес:*** *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».* *Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.* *Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту.* *Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту* *Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы 4- апта

Білім беру ұйымы «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 19.08 – 23.07.2024ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балалардың денекызуын өлшеп қабылдау.ата-анамен жеке бас тазалығы туралы сөйлесу.* *Дене қызуын өлшеу және тазалығын тексеру* *Жағымды жағдай орнату. Денешынықтыру сабағына қатысып балалардың жағдайын бақылауда ұстау.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Әңгімелесу: «Иіс сезу мүшесі -мұрын»*** *-мұрын не үшін керек?Адам мұрынмен дем алып қана қоймайды, иіс те сезеді.* ***Дид ойын: «Менің сезім мүшелерім»*** *Шарты: әр бала өз сезім мүшесі туралы айту.*	***Дид ойын: «Есімдер» (доппен ойын)*** *Балалар допты бір – біріне лақтыру арқылы есімдерін айтады.* ***Топ балаларымен бірлескен жұмыс.*** ***Мақсаты:*** *Сөйлеуді дамытудан топ балаларымен «Мен қандаймын» тақырыбы бойынша әңгіме құрастыруға үйрету.*	***Дид ойын: «Пайдалы азық - түліктер»*** ***Мақсаты:*** *балаларға денсаулыққа пайдалы азық – түліктерді біле жүруге үйрету* ***Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*	***Тіл ұстарту жаттығуы:*** *Баудағы кім? Ара болсаң ызыңда* *З-з-з,ж-ж-ж,з-з-з,ж-ж-* *Жұмыс істе тығылма,* *-Ара қалай дыбыстайды?* *(з-з-з) - Қатты / жай* ***Дид ойын: «Гүлдер біздің досымыз»*** *Мақсаты: балалар гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, суару, қопсыту дағдыларын үйрету.*	***Дид ойын: «Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.* ***Қим ойын «Жүргізуші»*** *Мақсаты: Балалардың көңіл-күйлерін көтеріп, қиялын дамыту.*
Таңертеңгі гимнастика	***Тамыз айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын дамыту.* *Баланы салауатты өмір салтына тәрбиелеу*				
Таңғы ас	*Сауықтыру шаралары: Ауызды жуу, жылы сумен шаю. Ас мәзіріне отыру.Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына аландамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***ҰОҚ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктерді реттеу..*** ***Балаларды ұоқ-не сұрақтар қоя отырып дайындау, балалармен өзара әңгіме жүргізу.***				
Білім беру ұйымының кестесі	***Дид ойын: «Ғажайып қалта»*** ***Ойыннық шарты:*** *қалта*	***Қызығушылықты ояту.*** ***«Сурет көрмесі» әдісі*** ***Дид : «Таныс тағамды***	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Тосын сәт*** *Беседкадан сандықша тауып алу.*	***Тосын сәт. Айгүл қуыршақ келеді.*** *Балалардан көмек сұрайды.*	***Тосын сәт*** ***Аудио дыбыс.*** ***Атай:*** *Құрметті балалар*

бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	*ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек.* ***Дид ойын:«Кім жылдам» ойыны*** ***Шарты:*** *Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады* ***Эксперимент алаңы*** ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** *Көкөністер мен Жемістер* ***«№ 1 тәжірибе»*** ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністер тұқымдарының құрылымында ядрошық бар екенін көрсету* ***Құрал-жабдықтар:*** *жемістер (алхоры, алма, апельсин, алмұрт); көкөністер (қияр, баклажан, қызанақ, кәді), науалар, пластикалық пышақтар, ұлғайтқыш, балға.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын нақтылайды. Ересек адам балаларды осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда екенін табуға шақырады. Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады. Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды қарастырады, сипаттайды,* *оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру.* ***Қорытынды.*** *Жемістердің (көкөністердің) барлық тұқымдарының ұқсастықтары бар. Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік*	***таңда»*** ***Шарты:*** *Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды.* ***Ортақ сұрақ :*** *Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар? Пайдалы және зиянды тағамдардың айырмашылығы қандай? Біз қандай тағамдарды ішуіміз керек?* ***Тосын сәт:*** *Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келіпті, балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен.* ***Дәрігер: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Дәрігер:*** *балалар қазір жаз мезгілі, жемістер пісіп жатыр, оны қалай жеу керек, жуылмаған жемістерді жесек не болады?* ***Дәрігер:*** *Балалар сендердің топтарыңда ауырып қалған балалар жоқ па?* ***Дәрігер:*** *Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы ұйықтағандарың көрініп тұр. Деніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішіуіміз керек, спортпен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек.* ***Дәрігер:*** *Сендер қандай жаттығуларын білесіңдер? Маған көрсетіңдерші?* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Сапқа тұру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап тізені шапалақтай жүгіру .*	*Кәне бәріміз ашып көрейікші. Ашылмайды.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Шарты:*** *Сандықты ашу үшін жұмбақтың шешуін табу.* *Бұйра шашы желменен ойнап тұрады,* *Қызыл мұрны жерге бойлап тұрады.* ***(Сәбіз).*** *Қалың киімді ұнатады,* *Шешіндірсең жылатады.* ***(Пияз).*** *Аласа талда алуан алма,* *Ал қызыл болмай аузыңа салма* ***(Қызанақ).*** *Сандық ішінен көкөністерді көрсету.* ***Ой дамыту.*** *Жемістер мен көкөністерде көптеген дәрумендер бар. Олардың біздің деңсаулығы-мызға пайдасы өте көп.* ***Дид ойын: «Көкөністер мен жемістерді ажырат»*** *Бірнеше суреттер тастап оның ішінен көкөністер мен жемістерді тауып жинау.* ***Сергіту сәті:*** *Саусақтарға қараңдар,* *Бұл кішкентай балалар.* *Көңілденіп күледі* *Жаттығуды енді сен,* *Бірге жаса менімен.* *Аман, сау боп ағзамыз,* *Түзу болды арқамыз.* *Досымызға қарайық, Күлімсіреп алайық.* ***Дид ойын: «Қайда өседі?»*** ***Шарты:*** *Жемістер мен көкөністердің атын айтқанда алдарындағы бақпен бақшаның суретін көрсету.* *Балаларды мадақтау.* ***Эксперимент алаңы*** ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** *Сол сияқты тәжірибе көкөністермен де жүргізіледі.* ***№ 1 Тәжірибе: Күннің өсімдіктің (пияздың) өсуіне әсері»*** ***Мақсат.*** *Өсімдіктер.*	*Дәрігердің жазған қағазын жоғалтып алдым,онда пайдалы дәрумендер туралы жазған еді,енді сендерден көмек сұрап келдім.Маған пайдалы дәрумендер неде бар екенің айтып беріңдерші?* *Балалар көмектесеміз бе?* ***Слайд: «Суретпен жұмыс»*** *Балалар мына суретте не көріп тұрсыңдар?* *Бір сөзбен айтқанда бұларды нелер дейміз?* *Ал,мына суретте не көріп тұрсыңдар?* *Оларды бір сөзбен айтқанда нелер дейміз?* *Балалар біз дәрумендерді қайдан аламыз?* *Жемістермен көкөністерден аламыз.* ***Сергіту сәті*** *Көкөністі көп ектік (бір қатарға тұрып, егін егу қимылын көрсету)* *Өссін, піссін – деп ектік (су құю, шөп жұлу қимылы)* *Көктемде еккен көкөніс* *Күзде берер көп өнім* ***Дид ойын:«Пайдалы және зиянды тағамдар»*** *Шарты:Пайдалы тағамдарды себетке жинаймыз,ал денсаулығымызға кері әсерін тигізетін*	*мен көктемде шалқан ектім,, енді шалқан піскен, мен оны жұлуға көмекшілерімді шақырдым, бәріміздің күшіміз жетпеді, сендер көмектесесіңдер ме?* *Ой балалар атайға көмектесеміз бе?* *Онда жаттығу жасап күш жинап алайық.* ***Денсаулық — ол күлуің,*** ***Көңіл — күйің жадырай,*** ***Денсаулық — ол жүруің,*** ***Ешбір жерің ауырмай.*** ***Денешынықтыру.*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Сапқа тұру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап тізені шапалақтай жүгіру .* *Қол бүйірде, аяқтың ұшымен жүру.өкшемен жүру. тізені бүгіп жүру. Сапқа тұру. 4 колонна тұру.* ***Жалпы даму жаттығулары:*** ***1.«Торғай ұшты»*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанға созу, басты оңнан солға қарай, төмен- жоғары бұру* ***2.«Баспалдақ»*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанда, 1- 2 қолды белге қоямыз, 3-4 иыққа ,5-6 жоғары созамыз, 7-8 – шапалақтаймыз. Керісінше қайталаймыз. 5-6 р* ***3. «Арқан созу»*** *Аяқты алшақ, қолымызды кеуде тұсына қоямыз, 1- оң қолымызды жоғары, 2- сол қолды төменге қарай созу. 3-4 қимылды керісінше жасау.*

	қор бар ядрошық бар. Ядрошық тері қабығымен қорғалған. ***№ 2 Тәжірибе.*** ***«Жемістер мен көкөністерді бояйтын заттар»*** ***Мақсаты:*** *барлық жемістердің шырыны бар, түсі бар екенін дәлелдеу.* ***Құрал-жабдықтар:*** *түрлі түсті 3-4 жеміс (киви, апельсин, қара өрік, шабдалы және т.б.); балалар санына сәйкес фильтрленген қағаз парақтары, пластикалық пышақтар және мөлдір шыныаяқтар; лупа, клеенка.* ***Жүргізілу барысы:*** *Адамдар жеміс шырындарын қайдан алады, олар қалай жасалады, түсі неліктен әртүрлі? Педагог жемісті үлкейткіш әйнек арқылы қарауды, содан кейін өз бетінше жеміс кесектерінің шырынын сығуды ұсынады. Шырындардың түсі салыстырылады - олардың барлығы әртүрлі. Содан кейін балалар шырынды сүзгіден өткен қағаз парақтарына тамызып, шырын кепкен кезде не болатынын күтеді.* ***Қорытынды.*** *Жеміс бөліктерін сығу нәтижесінде шырын сығылады; Сіз неғұрлым қатты сығыңыз, соғұрлым көп шырын аласыз. Шырын құрғаған кезде шырынның өзі сияқты түсті дақтар қалады.*	*Қол бүйірде, аяқтың ұшымен жүру.өкшемен жүру. тізені бүгіп жүру.* *Сапқа тұру. 4 колонна тұру.* ***Жалпы даму жаттығулары:*** ***1.«Торғай ұшты»*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанға созу, басты оңнан солға қарай, төмен-жоғары бұру* ***2.«Баспалдақ»*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанда, 1- 2 қолды белге қоямыз, 3-4 иыққа ,5-6 жоғары созамыз, 7-8 – шапалақтаймыз. Керісінше қайталаймыз. 5-6 р* ***3. «Арқан созу»*** *Аяқты алшақ, қолымызды кеуде тұсына қоямыз, 1- оң қолымызды жоғары, 2- сол қолды төменге қарай созу. 3-4 қимылды керісінше жасау. /6 рет қайталау/* ***4. «Гүлдің ашылуы»*** *Аяқтары алшақ қойылған. Қол төменде, аяқтың ұшымен тұру, қолды жоғары созу. (6-рет қайталау.)* ***5. «Тырна»*** *Аяқтарын біріктіру. Оң аяқты бүгіп, орнында секіру. Сол аяқты /10-15секунд/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *мұрын арқылы демді ішке жұтып, ауыздан демді шығарады.* *Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Негізгі қимыл-жаттығулары:*** *1.Шеңбер бойымен аяқтың ұшымен жүру.* *2.Арқанның астымен нысанаға дейін еңбектеу.* ***Қимылды ойын:*** ***«Мысық тышқан»*** *Ойын шартымен таныстыру.* ***Қорытынды:***	*өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеңіз* ***Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ.*** ***Жүргізілу барысы:*** *1) Пиязды контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін қалпақ астына көлеңкеге салады* *Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз.* *2) Өсімдіктен қақпақты алыңыз. Қандай сабақ? (жарық) Неліктен жарық?* *Күнге қойыңыз, пияз бірнеше күнде жасылға айналады.* *3) Көлеңкедегі сабақ күнге қарай созылады, күн тұрған жаққа қарай созылады.* *Неліктен?* ***Қорытынды.*** *Жасыл күйде боялу үшін өсімдіктердің өсуі үшін күн сәулесі қажет, Өсімдіктер күннен жасыл түс беретін хлорофиллді жинайды және тағам ретінде қызмет етеді.* ***№2 тәжірибе*** ***«Көкөністер мен жемістер косметика ретінде»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету.* ***Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремі, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна.*** ***Мазмұны.*** *Педагог пен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын педагог балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балаларды аршылған қызылшамен*	*тағамдарды қоқыс шелегіне жинаймыз.* ***Қорытынды.*** *Рахмет, сендерге балалар! Мен енді бәрін түсіндім. Сау болыңдар* *Балаларды мадақтап, жұлдызшалар беру.* ***Музыка*** ***Тақырыбы****«Мен алманы жақсы көрем»* ***Музыка тыңдау:*** *«Алматы» (муз. Е. Хасанғалиев, сөзі А. Асылбеков). Балалардан тыңдаған музыка не туралы екенін сұрау, әннің қандай көңіл күйде жазылғанын әңгімелеу.* ***Дауыс жаттығулары:*** *Терең тыныс алып, демді сыртқа еркін шығаруға үйрету. Орындағанда ерін жиырылып, таңдай жоғары көтеріледі, тіл артқа қарай жылжиды.* ***Ән айту:*** *«Мен алманы жақсы көрем» (муз. мен сөзі Д. Қиқымов). Әлемге әйгілі Алматының алмасы – апорт туралы балалардың пікірін тыңдау, әңгіме өткізу. Әннің сипатын ажырату. Әнді бірқалыпты, бір-бірін тыңдап, бірге қосылып айтуға үйрету.* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *«Билеп үйренеміз», «Билейміз» (муз. М.Мусоргский). Музыка әуеніне қосылып, сипатына сәйкес ырғақты сақтай отырып мәнерлі қимыл-қозғалыстар жасау.* ***Дид ойн: «Алманың пайдасы»***	*/6 рет қайталау/* ***4. «Гүлдің ашылуы»*** *Аяқтары алшақ қойылған. Қол төменде, аяқтың ұшымен тұру, қолды жоғары созу. (6- рет қайталау.)* ***5. «Тырна»*** *Аяқтарын біріктіру. Оң аяқты бүгіп, орнында секіру. Сол аяқты /10-15секунд/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *мұрын арқылы демді ішке жұтып, ауыздан демді шығарады.* *Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Негізгі қимыл-жаттығулары:*** *1.Шеңбер бойымен аяқтың ұшымен жүру.* *2.Арқанның астымен нысанаға дейін еңбектеу.* ***Қимылды ойын:*** ***«Мысық тышқан»*** *Ойын шартымен таныстыру.* ***Қорытынды:*** ***Сұрақ – жауап Балаларды мадақтау*** ***Сюжеттік рольдік ойын.*** ***Шалқан ертегісі.*** *Ертегі кейіперлерінің бет пердесін кейіп ертегіні сомдау.* ***Эксперимент алаңы.*** ***Түстер құпиясы.*** ***№1 тәжірибе.*** ***Аскөк, пияз.*** *- Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма?*

		Сұрақ – жауап Балаларды мадақтау	*беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай педагог барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен педагог өң қалай өзгергенін айтады.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	***Шарты:*** *Алма туралы өз ойларын айта білу.* *Алманың қандай пайдасы бар? Алма қандай түстерде болады?* *Апорт деген қандай алма? Оның түсі, көлемі, дәмі қандай болады?* ***Дид ойын: «Алма жинау»*** ***Шарты:*** *Қағаздан қиылған алмаларды себетке жинау, ірі алманы үлкен себетке, кіші алмаларды кіші себетке жигау.* ***Рефлекция*** *Бүгінгі ұіə туралы балалардың пікірлерін тыңдау.*	*- Ол жолды қандай түспен қалдырды?* *Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз* *- Аскөк сурет салады ма?* *- Иə* *- плюс қойыңыз.* *Қандай түс? Жасыл* *- шеңберді жасыл түске боя.* ***Енді пиязды қолданып көрейік.*** *-Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма?* *- Жарайсыңдар, бəрі жақсы болды ....* *Пияз сурет салады ма?* *- Иə* *- Плюс қойыңыз. Қандай түс?* *Жасыл* *- Шеңберді жасыл түске боя.* *- Жарайсың! Нағыз ғалым!*
Серуенге дайындық	***Əңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен:	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*	***Картотека №22*** *Шөптерді бақылауы.*	***Картотека №24*** *Түймедақ гүлін бақылау.*	***Картотека № 25*** *Жауыннан кейінгі кемпірқосақты бақылау.*
	Эстафеталық ойындар ***«Көкөніс отырғызу және жинау» эстафетасы.*** *«Екі команда бір-бірінің артына сапқа тұрады. Әр команда қарсы 5 «шұңқырұя» орналасқан. Алғашқыекіқатысушышелегіндегі «көкөністерін» сол «шұңқырұяларға» салыпкетіп 15 м қашықтықтатұрғанманеждіайналыпкеліп, қайтарында «шұңқырұядағы» көкөністерінжинап ала келеді. Қайтыпкелісіменшелегінкелесіқатысушығатапсырады.* *Ең аз уақыт мөлшері бойынша жеңімпаз. Команда құрамы 10 адам. (5 ұл+5 қыз).* ***Жас батыр.*** *Команда құрамында 5 ұл. Әрқатысушыағашатпеншауыпбарыпманеждегідоптырезеңкетаяқпенұрыпкеріқайтады.* *Ең аз уақыт мөлшері бойынша жеңімпаз анықталады.* ***Арқантарту.*** *Команда құрамы 10 адам. (5 ұл+5 қыз).*				
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***				
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ***. *.Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан*				

	алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынық-тыру шаралары.	***№14. 1.Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№16 1.Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар*	***№15. 1.Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№13. 1.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№ 12. 1. Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп* *Көзімізді ашамыз* *Бойды түзе, көтер басты* *Сергіп ұйқы ашамыз*
	«ҰЙҚЫ АШАР ЖАТТЫҒУЛАРЫ» КАРТОТЕКАСЫНАН. *(Картотека қосымша тігілген)*				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртү, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Сурет*** ***Тақырыбы: Жазғы ағаштар*** ***Жұмыс түрі:*** *Түтікшемен Үрлеу әдісі бойынша* ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Дид ойын: Жұмбақ жасыру*** *Қыста киімін тастайды,* *Көктемде киіне бастайды.* ***(Ағаш)*** *Жұмбақтың мағынасын ашу.* ***Ой дамыту*** ***-Ағаш туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап* *Ағаштар бізге не үшін керек?* *Олар өсу үшін не керек?* ***Дәстүрден тыс түтік-шемен сурет салудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** *Үрлеу әдісімен сурет салуға балалардың қызығушылығын арттыру.* ***Сергіту сәті:*** ***Балалардың өз бетінше жұмысы.*** ***Жұмыс түрі:*** *Түтікшемен Үрлеу әдісі бойынша Қадағалау, көмектесу* ***Дид ойын: «Әдемі ағаштар»*** *Шарты: Балалардың жұмысынан көрме ұйымдастырып, бағалау.* ***Қортынды.*** *Балалардың жұмысын мадақтау.*	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Сауысқан келеді.*** *Сауысқан:* *- Мені сендерге Аю жіберді. Ол орманда себетін жоғалытып алған. Сендерден көмек сурап жатыр. Балалар көмектесеміз ба?* ***АКТ технологиясы.*** *Слайд. Себет* *Ой қозғау.* *Сұрақ қою.* *- Себет қандай?* *- Себет не үшін керек?* ***Түсіндірме*** ***Ой дамыту.*** *-Себет-өрілген бұйым болып табылады. Қамыстан тоқылған,қағаздан, матадан тоқылған түрлері бар,заттар салуға,жемістер салуға,гүл салып қоюға арналған түрлері бар.* ***Топқа бөлу.*** ***Дид ойын: «Жеміс,жидектер»*** *1-«Жемістер»* *2-«Жидектер»* *1- **Жемістер тобы*** *Қағазды бүктеп,себетте өру арқылы жасайды* ***2- Жидектер тобы*** *Бір реттік қолданылатын заттардан себет жасау. Стаканның сыртын сусын ішетін түтікшемен көмкеру.* ***Сегіту сәті*** *Алма баққа барайық*	***Дид ойыны*** ***«Телефон»*** *Мақсаты: естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуді үйренеді.Сөздік қоры дамиды.* ***Сюжетті ролді ойын*** ***«Балапан» ертегісі*** *Мақсаты:* *Балалар ертегі кейіпкерлерін сомдауға дағдыланады* *Өздеріне берілген ертегі кейіпкерлерін сомдай алады.*	***Миға шабул*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Сыртындағы азығы,* *Ортасында бар қазығы.* ***(Алма) т.б*** *алмұрт, өрік, жүзім)* ***Ой дамыту*** *Натюрморт туралы түсінік беру.* *- Натюрморт дегеніміз не?* *- Біз қазір ненің натюрмортын көріп тұрмыз?* *-Осы жемістер бізге не береді?* *Түсі, пішіні, қайда өсетіні т.б.* ***Сөздік жұмыс.*** *Натюрморт,* *бақ, дән, дәрумен.* ***2. .Жұмысқа қатысты материалдарды атау, көрсету.*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін түсіндіру.* *Тазалық, ұқыптылық , қауіпсіздік туралы ескерту.* ***Өз беттерінше жұмыс.*** ***Қадағалау, көмек көрсету.*** ***Дид ойын: «Біздің көрме»*** ***Шарты:*** *балалар бір-бірін бағалау. Педагогтың балалар жұмысын*	***Дид ойын «Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету.* ***Дид ойын:*** ***«Көкөністер мен жемістер»*** ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністерді сипаттап айтуды,олардың пайдасы туралы біледі.* ***Құрал-жабдықтары:*** *Жемістер мен көкөністердің суреттері* ***Ойынның барысы:*** *Көкөністер мен жемістер суреттерін салатын қалташалар ілінеді. Үстер үстінде суреттер аралас жатыр. Шақырылған бала өзіне ұнаған жеміс немесе көкөністі танып алады да қалтаға салады. Қайда өсетіні, түсі, пішіні, дәмі туралы сипаттап айтады.*

	Балалардың жұмысын мадақтау.	*Алма теріп алайық.* *Ең үлкенін, дәмдісін* *Анамызға сыйлайық!* ***Ашық сұрақтар:*** *Балалар бүгін сендер немен таныстындар?* *– Себет не үшін қажет екен?* *-Себеттер неден жасалады?* *-Сендер себетті неден жасадыңдар?* *Балаларды мадақтау.* *Дайын себетті сауысқаннан аюға беріп жіберу.* ***рефлексия,*** *Мадақтау.*		*қортындылауы* ***Балаларды мадақтау***	
Баламен жеке жұмыс	***Логикалық ойын: «Өз үйіңді тап»*** *Шарты: Балаларға түрлі-түсті дөңгелек тарату. Белгі бойынша балалар дөңгелекті түсі бойынша үлкен шеңберлерге тұра қалады.*	*«Ертегілер елінде»* *Ертегі айту арқылы байланыстырып сөйлеуі дамиды., сөздік қоры молаяды*	***Логикалық ойын: «Сәулеге киімдерін*** *жинауға көмектес»* *Шарты:Балалар суретке зер салып, не көріп тұрғанын атап шығады да, оларды сызық арқылы шкафқа немесе сөреге салады.*	*Үстел-үсті ойын: «Суретті беттестір»* *Шарты: Ұқсас суреттерді пішінімен түсіне сәйкес беттестіру.*	*«Фребель сыйы»* *Мақсаты: Фребель ойыншықтары арқылы балалардың таным қабілеттерін арттыру.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу.*				
Серуен	***Картотека №19*** *Көлік түрлерін бақылау.*	***Картотека №20*** *Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау.*	***Картотека №22*** *Шөптерді бақылауы.*	***Картотека №24*** *Түймедақ гүлін бақылау.*	***Картотека № 25*** *Жауыннан кейінгі кемпірқосақты бақылау.*
Эстафеталық ойындар ***1.«Кім жылдам?»*** ***Шарты:****Доппенсекіріп, жылдамкелу.* ***2.«Жалауды тез жеткізу»*** ***Шарты:****Кеглидіайналыпжүріп, жалаушаны 2 - балағажеткізу* ***3. «Жүйрікат»*** ***Шарты:****Шардыекіаяғынақысыпсекіру*					
Балалар-дың үйге қайтуы	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Кітап бұрышын жинау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?». «Кімді көрдің». Бала жайында ата – анамен әңгіме. Сау болыңыз.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Суретпен жұмыс. Өз ойларынша әңгімелеу. Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Жазғы сауықтыру кешеніне арналған тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 26.08 – 30.08.2024ж.

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*			
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	*Балалармен табиғат әлемі туралы әңгңме жүргізу.* ***Қимылды ойын: «Поезд»*** ***Ойынның мақсаты:*** *тыныс алуын жақсартып, ұжымда әрекет жасауға, дыбысқа жауап беруіне дағдыландыру.*	*Балалармен өсімдіктер туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Тышқан мен қонжық»*** ***Мақсаты:****Терең ырғақты дем алып шығаруға жаттықтыру,қимылдың дұрыстығын дамыту,омыртқа бұлшық етін дамыту.*	*Балалармен құстар туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Жел»*** ***Мақсаты:*** *қимылдардың үйлесімділігі, оң, сол, жоғары, төмен түсініктерін қалыптастыру.Терең ырғақты дем алуын дамыту.*	*Балалармен денсаулық туралы әңгіме жүргізу* ***Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан»*** ***Мақсаты:*** *балаларды ептілікке, шапшаңдыққа баулу.*
Таңертең-гі гимнастика	***Таңғы жаттығу кешені. Тамыз айының 5 -аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты. Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету***			
Таңғы ас	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.* ***Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Қуанамыз, бірге міз,* *Бөлінбейді ірге міз.* *Аясында достықтың,* *Бір жүреміз күнде біз!*	*Қайырлы таң!* *Ормандар мен далалар.* *Қайырлы таң!* *Достасқан бар балалар.* *Қайырлы таң!* *Біздің бала бақшамыз.* *Қайырлы таң!* *Жора-жолдас, ұл мен қыз!*	*Қоршаған өмір әлемі,* *Не деген көркем, әдемі!* *Сол сұлулықты сақтайық,* *Мадақтайық, мақтайық!*	*Қайырлы таң, құсқа, аңға да,* *Қайырлы таң ,жайдары жанға да,* *Қайырлы таң алға ассын,* *Кешке дейін жалғассын!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Дид ойын: «Су серуендеуге қалай кетті»*** ***Ойын барысы - эксперимент*** ***Әңгіме желісі.*** *Жаз мезгілі келіп, балалар қызыққа тоймай ойнап жүргенде, бассейнге су құйып, оны ұмытып кетеді. Біраз*	***Миға шабул.*** ***Дид ойын: «Кім жылдам»*** *Шарты: Қима суреттермен топтық жұмыс. (әдептілік туралы суреттер жинағы)* *Шыққан суреттерге сипаттама беру.*	***«Көңілді доп»*** *Доптармен ойнау қызықты. Бірақ мұндай ойындардың өзінде доппен ойнау кезінде қауіпсіздік ережелерін ұмытып қалсаңыз, қиындықтар туындайды.* ***Доппен ойнаудағы қауіпсіздік.***	***Таңғажайып сәт:*** *(Микроб қонаққа келеді)* ***Микроб:*** *Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб деген патшаларың боламын. Сендер мені күттіңдер ме? Мен жеміс-жидектерді жумай жейтін*

	уақыттан кейін су жалығып кетеді. Міне, мен қанша уақыттан бері осында отырмын, мен ештеңе көрмеймін, бірақ айналада көптеген қызықты нәрселер бар шығар! Ол бассейннен шыққысы келді, бірақ нәтиже болмады - судың қолдары мен аяқтары жоқ. Ол біреуді шақырғысы келді, бірақ бассейндегі судың дауысы тыныш болды - оны ешкім естімеді. Біраз уақыт өткен соң аула сыпырушы апай келіп, «Бұл жерге неге суды толтырып қойған деп, оны алып, раковинаға құйды. Су құбырлар арқылы құйылып, үлкен өзенге құйылды, онда басқа су көп болды. Ал біздің суымыз үлкен өзенмен бірге қала арқылы өтіп, әдемі үйлер мен жасыл бақтардың жанынан өтті. Су өзінің ағып бара жатқанына қуанып, «Қандай әдемі, қандай тамаша! — деп ойлады су. «Мен өз бассейнімде отырғанымда, бұл сұлулықты көрмес едім!» *Мені серуендеуге жіберген апатайға рақмет деп, су серуендеп кете берді.* ***Ой қозғау.*** *Су қалай серуендейді?* *Оның аяғы, қолы жоқ.* *Су ағады.* ***Қане біз кішкентай ғалымдар болып, зерттеу жүргізейік.*** ***Эксперимент №1*** ***Мақсаты:*** *суды әртүрлі заттар – губка, пипетка, алмұрт, майлық арқылы жинауға болатыны туралы түсінік беру.* ***Материал:*** *көбік губка, инесіз пластик шприц, резеңке лампа, су ваннасы.* ***Эксперимент алаңы.*** *Көбік немесе басқа сіңіргіш губканы, резеңке шамды және пластикалық шприцті (инесіз) алу. Кішкене бассейнге су құйып, бірнеше бос ыдыстарды (стакандар, тостағандар және т.б.) дайындау.* *Балаларға губканы суға батырып, оны шыныаяққа қалай сығу керектігін*	***Ой дамыту.*** ***«Мен тәртіпті баламын» өлеңді оқу.*** *Мен тәртіпті баламын,* *Айтқан тілді аламын.* *Анам нанға кеткенде,* *Үйде ойнап қаламын.* *Шкафтарды ашпаймын,* *Кітаптарды шашпаймын.* *Текшелерден үй жасап,* *Қызық ойын бастаймын.* ***Өлең жолдарының мағынасын түсіндіру.*** ***Сұрақ-жауап.*** ***Дид ойын: «Допты қағып ал»*** *-Әдепті бала қандай болу керек?* *-Көмектесу деген не?* *-Көшеде қалай жүру керек?* *Сен қандай баласың* ***Балаларды мадақтау*** ***Енді доппен жаттығу жасайық*** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім.*** *Бір қатар сапқа тұру.* *Сәлемдесу.* *(нұсқауларды орындау)* *Шеңбер бойымен тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы дамыту жаттығулар:*** ***Доппен жаттығу.*** *1. Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау Допты төмен түсіріп, жерге қарау* *2. Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу,* *3. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу* *4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау.* *5. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«үйқыдағы*	*Шыны терезелердің, дүкен витриналарының жанында доппен ойнауға болмайды.* ***Неліктен? Доп оларды құлатуы, сындыруы мүмкін.*** *- Жолдың жүріс бөлігінің жанында доппен ойнамаңыз.* ***Неліктен? Доп өтіп бара жатқан көліктің доңғалақтарының астына шығып, апатқа әкелуі мүмкін.*** *Және, әрине, ешбір жағдайда жолда допқа жүгірмеу керек!* *Доптың үстіне отыруға болмайды.Неліктен?* ***Доп жарылып қалуы мүмкін.*** *Барлық заттардың пішіні болады. Геометриялық фигуралар мен заттарды қарастыру, оларды атау. Қараңызшы, оларда ортақ нәрсе бар ма? Бір пішіндегі фигуралар мен заттарды байланыстыру үшін қарындашты пайдаланыңыз.* ***Енді доптың суретін салайық.*** ***Доптың пішіні қандай?*** *Әрқайсысың қандай доп салғыларың келетінін ойлаңыздар: үлкен немесе кішкентай доп, оған қандай түстерді қолданасың . Көзіңізді жұмып, өз добыңды елестетіп көр.* ***«Менің сүйікті добым»*** ***Енді бәріміз кішкентай ғалым болып, допты зерттеп көрейік.*** ***Эксперимент: «Менің добым»*** ***Мақсаты:*** *Жеңіл заттардың суда қалқып қана қоймай, сонымен қатар судан «секіріп кетуі» мүмкін екендігі туралы түсінік беру. Тапқырлықты, зейінді, байқағыштықты дамыту.* ***Қолданылатын материалдар:*** *су толтырылған шағын ванна, кішкентай резеңке доп, майлық, қарындаш, қағаз.* ***Процессі:*** *Доппен тығылыспақ*	*балалардың қасында жүргенді ұнатамын.* ***Тәрбиеші:*** *Біз сізді шақырған жоқпыз. Біз, балалар, жемістерді жақсылап жуып, тазалап жейміз го иә?* ***Балалар:*** *Иә, апай!* ***Микроб:*** *Сіздер менімен қалай күресу керек екенін біледі екенсіздер. Менімен дос болмасаңыздар, мен сіздерді сиқырлап тастаймын.* ***Балалар:*** *Біз сіздің сиқырыңызға сиқырланбаймыз. Сізбен қалай күресу керек екенін білеміз. Жеміс-жидек пен көкөністерді жуып-тазалап көп жейміз. Біздің денсаулығымыз күшті.* ***Дидактикалық ойын: «Дәрумендерді ажырат»*** ***Мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністерді ажырата білуге үйрету, дәрумендердің адам ағзасына қандай пайдасы бар екендігін айту. Түсінік беру.* ***Шарты:*** *Балалар берілген жемістер мен көкөністерді А және С топтарына бөліп орналастыру керек.* ***Тәрбиеші:****Балалар, бізге хат келген сияқты. Қарап көрейікші. Бәріміз экранға назар аударайық. Балалар, бізге балабақшамыздың дәрігері не айтар екен, тыңдап көрейік.* ***Ой, ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді.*** ***Музыка*** ***Тақырыбы: Жемістердің пайдасы*** ***Дауыс жаттығулары:*** *«Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді біртіндеп көтеріп, жоғары дыбысқа жеткенде дауысты қаттырақ шығарып, айқайламай, демді үнемдеп шығарып, біртіндеп төмен қарай түсеміз.* ***Ән айту: «Жемістердің пайдасы» (муз. Ә.Қонысбеков, сөзі Ұ.Қонысбекова).*** *Педагог әнді орындап, таныстырып болған соң, әннің не туралы айтылғанын әңгімелейді. Балалардан не*

	көрсету. Содан кейін резеңке алмұртпен суды тартып, оны басқа ыдысқа құю. *Шприцпен де солай жасау.* ***Қортынды: Су не істеді?*** *Су өз орнынан басқа жерге ағып кетеді, ол сұйық зат.*	*мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту.* *Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Негізгі қимыл-жаттығулары:*** *1.Заттардың арасымен жүру және жүгіру.* *2. Қысқа секіртпемен секіру* ***Қимылды ойын:*** *Торғайлар мен мысық* *Балаларды мадақтау.*	*ойынын ойнау.* ***- Доп суға батады ма?*** *Балаларды допты қолдарымен ұстап көруді ұсыну. - Ол қандай? (серпімді, жеңіл). Су толтырылған шағын ваннаға допты салу.* ***- Допқа не болды, неге ол батпайды?*** ***Доп қалқып тұрады, ол жеңіл.*** *Балаларға допты ваннаның түбіне дейін батырып, қолдарымен ұстап тұрып, жіберіп қалуды ұсыну.* ***- Допқа не болды? (Ол судың бетінен секіреді).*** ***Қорытынды:*** *Доп ауамен толтырылған, ол жеңіл және жеңіл заттар суда батпайды. Су жеңіл заттарды судың бетінен итереді*	*туралы айтылып отырғанын сұрақ-жауап арқылы сұрайды. Әннің көңіл күйі туралы, қарқыны қандай күйде жазылғаны туралы түсінік алады. Ән орындау кезінде бір-бірін тыңдап, үйлесімді орындауларын талап етеді.* ***Ой қозғау.*** *Саған қандай жемістер мен көкөністер ұнайды?* *Олардың қандай пайдасы бар?* *Жұмбақтарды шешіп, пайдалы жемістер мен көгөністің аталуын тап.* ***Дид ойын: «Жемістер мен көкөністер»*** *Шарты: Жемістермен көкөністерді айырып жинау.* *Жемістерді қызыл себетке, көкөністерді жасыл себетке жинау.*
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*			
Серуен:	*Картотека №1* *Ауа райын бақылау*	*Картотека № 3* *Желді бақылау*	*Картотека № 4* *Аспанды бақылау*	*Картотека № 5* *Бұлтты бақылау*
Жаз мезгілінің серуен картотекасынан. Картотека қосымша тігілген. ***Дені саудың - жаны сау спорттық - эстафеталық жарыс*** ***1-бөлім: «Кім жылдам»*** ***Шарты:*** *Мәре сызығында тұрған ыдысқа суды тасу шелекпен тасу керек. Қай топтың ыдысы суға бірінші толады сол топ жеңіске жетеді.* ***2-бөлім: «Қырықаяқ»*** ***Шарты:*** *Әр топ өз ойыншыларының белдерінен ұстап белгіленген жалаушадан айналады, қай команда ағытылмай мәре сызығынан бірінші өтсе сол команда жеңіске жетеді.*			
Серуеннен оралу	***Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.***			
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.****Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз*			
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***			
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары.	***№5.Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№6. Ояну*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шыныгып бір алайық.*	***№7.Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№8.Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*			
Балалардың дербес	***Кел, тыңдайық ертегі.*** ***«Балапандар» ертегісі***	***. Балық*** *Балықтар туралы толық түсінік беру,*	***Дид ойын: «Мүсіншілер»*** ***«Жүргізушілер. сюжетті рөлді***	***Суретпен жұмыс.*** ***«Мамандықтың бәрі жақсы»***

әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Мақсаты:*** *Ертегі желісіндегі кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз образын ажырата білу.* ***«Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес.*	*балықты бейнелеуге деген қызығушылығын ояту. Балықтың түрлерімен таныстыру. Балықты дұрыс бейнелеуге үйрету.* ***Тұзбен салу. Бояулар, қылқалам, су ыдысы, қол сүлгі***	***ойын*** ***Мақсаты:****Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу* *Мақсаты: Балалар пішіндерден өз ойымен әр түрлі затты құрастыра алады.*	***Мақсаты:****Балаларды мамандық иелерімен таныстыра отырып, қызығушылығын арттыру* ***Саусаққа арналған жаттығу:*** *Бала,бала,балапан, Қане,қайсы алақан, Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнат, Бала,бала,балапан, Қане,қайсы,алақан, Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнат*
Баламен жеке жұмыс.	*Музыка жетекшісімен бірлескен көңілді әуен ойындары.* ***«Көңілді ноталар»***	*Үстел -үсті ойыны пазл:* ***«Өз үйіне орналастыр»*** ***Мақсаты:****логикалық ой-лау қабілетін дамыту.*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Суретші қай жерде қателесті»*** ***Мақсаты:*** *Баланың ойлау қабілетін дамыту.*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Не артық?» Мақсаты:*** *Балаларды суретке қарап, ар-тық заттарды айыра білуге екі суреттіңайырмашылығын түсіндіре білуге үйрету.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*			
Серуен	***Картотека №1*** ***Ауа райын бақылау***	***Картотека № 3*** ***Желді бақылау***	***Картотека № 4*** ***Аспанды бақылау***	***Картотека № 5*** ***Бұлтты бақылау***
	Таңғы жаттығу картотекасын бекіту. ***Серуенде эстафеталық ойындар.*** ***1.Кегли*** *Тізілген кеглиді кіші доппен соғу арқылы құлатып, ұпай жинайды. Қай команда көпқұлатса, сол команда жеңіскежетеді.* ***2. Мәрегекімбұрын?*** *Мұғалімніңбелгісібойыншасекіртпеменсекіріпшығып, белгініайналыпсекіріпкелукерек. Секіріпкелгенойыншысекіртпенікелесіойыншығаұсыныпсаптыңартынатұрабереді. Ойындықай команда бұрынбітірсе, солжеңіскежетеді.*			
Балалардың үйге қайтуы	*Ата – аналарға мезгілге байланысты бала киімі туралы айту*	*Ата – аналармен төлем ақылары жөнінде әңгімелесу.*	*Ата – аналарға жол ережесі туралы мағлұмат беру.*	*Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*

Түркістан облысының білім басқармасының білім бөлімінің Жетісай ауданының білім бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
Ж.Д.Мынжасарова
2023-2024 ж

2023-2024 оқу жылы бойынша МАД топтары бойынша Жазғы сауықтыру жұмыс жоспары

Жетісай 2024

Жетісай ауданы білім бөлімінің
«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
Ж.Д.Мынжасарова_____
2023-2024 жж

2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Мектепалды « Ақ көгершін», «Улыбка» тобы

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: **Жетісай ауданы білім бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**
Топ: мектепалды топ « Ақ көгершін », «Улыбка» топтары
Балалардың жасы: 5 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: маусым айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	**Ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Маусым	Дене шынықтыру	**1 "Жаз келді алақай!"** **2 "Гимнастикалық орындық үстінде еңбектейміз"** **3 "Кім қалай жүреді?"** **4"Сені көргеніме қуаныштымын"** **5 "Қайырлы таң, Алтын күн!"** - балалардың денсаулығын сақтау және қорғау, физикалық үйлесімді дамыту; - спортқа деген қызығушылықты арттыру, салауатты өмір салты дағдыларын дамыту; - дене шынықтыруға баулу, дененің физикалық сапаларын: күш, жылдамдық, шыдамдылық, икемділікті дамыту; - дене шынықтырудың әртүрлі нысандарында шығармашылық, танымдық және сөйлеу қабілеттерін дамыту; - балалардың дене қалыптарының дұрыс дамуына, қимылдарының үйлесімді қалыптасуына, жалпақ табандылықтың алдын алуға медициналық- педагогикалық бақылау жүргізу және ұлттық қимылды ойындар өткізуге жағдайлар жасау.

		Негізгі қимылдар. ***Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру:*** сапқа бір, екі, үш қатармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, қолды алға созып, жартылай отырып-тұру (2-3 рет); қолды тізеге қойып отырып-тұру; аяқтың ұшымен ұсақ заттарды жылжыту. **Спорттық жаттығулар.** Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу. ***Велосипед, самокат тебу.*** Шеңбер бойымен және тура жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылу. ***Жүзу.*** Судың таяз жерінде отырып және жатып аяқпен қимылдар жасау (жоғары және төмен). Судың ішінде қолымен алға, артқа жүру (аяғы денесінің деңгейінде созылған). Иек, көз деңгейіне дейін судың ішінде отыру, суға бетін малу, суға үрлеу; суда жүзу. ***Судағы аэробика.*** Бұрылыстар жасай отырып, суда қимылдар жасау. **Спорттық ойындар.** ***Футбол элементтері.*** Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу. **Қимылды ойындар.** Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен

		эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Дербес қимыл белсенділігі.** Қимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар ортаны құру. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау. Балалардың дербес қимыл белсенділігін ұйымдастыруда, меңгерген қимыл дағдыларын жетілдіру үшін серуен өткізілетін орынды жабдықтау, ойын алаңында балалардың жүруіне арналған кедергі жолдар жасау. **Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. Науқасқа күтім жасау дағдыларын қалыптастыру: оған қамқорлық жасау, шуламау, оның өтініштері мен тапсырмаларын орындау. Науқастарға жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.** Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту:

		дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртіну. Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдау. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердің міндеттерін орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу. Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сумен шайыну, таңертеңгі жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.
	Сөйлеуді дамыту	**1 "Кемпірқосақ" жаттау. Шәймерген Әлдибекұлы.** **2 "Су - тіршілік көзі"** **3«Күн мен Ай»** - ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; - әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту.

		Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу. **Сөздік қор** Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдана білуді дамыту. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. **Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті.** Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану.
	Көркем әдебиет	**1"Сиқырлы тон" қазақ халық ертегісі.** **2 "Қызыл телпек" орыс халық ертегісі** **3 '"Үш торай" орыс халық ертегісі"** **4 "В. Сутеев "Үш мысық" (әңгімелеу)"** **5 "Қазағымның қазынасы - домбыра"** - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру.
	Қазақ тілі	коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - балалардың заттар мен жағдайды нақты сипаттауда қарапайым

		тұжырымдар мен өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуге баулу; - әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). **Тілдің грамматикалық құрылымы** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу.** Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу.
	Математика негіздері	**1 "Қалашық тұрғындарына арналған дәмді ас"** **2"Тотықұстың туған күні"**

		- танымдық қызығушылықтарын, білуге құмарлықты, оқу әрекетіне қызығушылықты дамыту, мектепте оқуға ынтасын арттыру; - зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, қорытынды жасауды дамыту; - балаларды зерттеу барысында жаңа ақпараттарды алуға, обьектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауға баулу; - математикалық және интелектуалды-шығармашылық қабілеттіліктің алғышарттары көрінуіне ықпал ету. Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**1"Кемпірқосақ жолымен"** **2 "Менің қаламдағы жаз"** **3 "Су -өмір нәрі"** **4"Орман құстары"** **5 "Күннің көзі жарқырайды"** - әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, қоғамның әлеуметтік және этикалық нормалары мен дәстүрлеріне, жалпы адами құндылықтарға баулу; дербестікке тәрбиелеу; - Отанның тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметпен қарауды қалыптастыру, туған жер туралы түсініктерін кеңейту; - еңбек түрлеріне және әртүрлі мамандық иелеріне құрметпен қарауды қалыптастыру; - табиғат әлеміне танымдық қызығушылықты, табиғаттың тірі объектілеріне жанашырлық сезімін дамыту, қоршаған ортаға қатысты кейбір әрекеттерінің қарапайым салдарын көре білу; - экологиялық мәдениеттің негіздерін қалыптастыру және табиғатта өзін қауіпсіз ұстау. Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау (бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, ойнамау, бөтен машиналарға отырмау, бейтаныс адамдардың өтініштерін орындамау, олардың соңынан ермеу).

		Жануарлар әлемі. Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша: құстар, балықтар, жануарлар, аңдар, жәндіктер, мекендеу орны (орман, шалғын, су айдыны, бақша, бақ, алаң); қозғалу тәсілі (жүгіру, ұшу, секіру, жүзу); табиғи-климаттық аймақтар (ақ аю, итбалық, пингвин, жираф, піл, маймыл) бойынша топтастыру. Мобильді құрылғыларды қолдану кезінде қарапайым қауіпсіздік ережелерін білу (күніне ата-аналардың рұқсатымен 30 минуттан артық емес мобильді құрылғыларды қолдану). **Жол қозғалысы ережелері.** Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтау. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвейге арналған жол) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сақтау. «Балалар», «Трамвай аялдамасы», «Автобус аялдамасы», «Метро аялдамасы», «Тройллебус аялдамасы», «Жаяу жүргіншілер жолы», «Велосипедке арналған жол (электросамокат, гироскутер, сигвей)» жол белгілерімен таныстыруды жалғастыру.
	Құрастыру	**1 "Балалық шаһар"** **2 "Қалықтаған құс"** балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру. Ойынға қажетті құрылысты бірлесіп ойдан құрастыруға, алдағы жұмысты бірге жоспарлауға, бір-бірімен келісіп орындауға, дайын құрылыспен ойнауға мүмкіндік беру.
	Сурет салу	**1 "Түрлі-түсті доғалар"** **2 "Түнгі қала"** **3"Тұңғиық теңіз түбінде"** **4 Гүлдер**

		5 "Күшікке арналған үйшік" - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сақтау. Балалардың суретте қарапайым сюжеттерді: әлеуметтік оқиғаларды, қоршаған өмірдегі оқиғаларды, мерекелерді, адамдардың еңбегін, ертегілердің, өлеңдердің, әндердің желісін жеткізе білуін жетілдіру. Қазақ халқының өмірін, еңбегін, тұрмысын көрсете отырып, қазақ ертегілерінің желісі бойынша сурет салу. Ұжымдық жұмыстарға, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.
	Мүсіндеу	**1 ""Алтын күн"** - балалардың шығармашылық қабілеттерін, қоршаған ортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; Ойдан өз бетінше мүсіндеуге, ұжымдық жұмыстарды орындауға баулу. Мүсіндеген заттарымен түрлі ойындар ойнау. Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Жапсыру	**1 Көбелектер** - қоршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру; Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу, шаблондармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеу, композиция ережелеріне, перспективаға сәйкес бейнелерді құрастыру. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.
	Музыка	**1"Балақан да алақан"**

		2"Жол ережесі сақтайық!" **3"Ақ жаңбыр"** **4"Орман тұрғындарының әні"** **5"Гүл Астана"** - заттармен қимылдар жасауды, сюжетті ойындарды сахналауды үйрету; - музыканың сипатына сәйкес қимылдарды орындауды үйрету; - балаларға арналған музыкалық аспаптарды ойнаудың қарапайым дағдыларын меңгерту. - музыкаға, өнердің түрлеріне, өнер туындыларына ұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу. Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш

		сипатын анық ырғақты жүрумен; музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. **Билер.** Қазақ халқынының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға "Қаражорға" биін билету. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: **Жетісай ауданы адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**
Топ: мектепалды топ « Ақ көгершін », «Улыбка» топтары
Балалардың жасы: 5 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: шілде айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	**Ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Шілде	Дене шынықтыру	**1 "Қолды жан-жаққа соз"** **2"Кел достарым, келіңдер"** **3 "Топталып өтеміз"** **4 Гүлдей жайқалайық, өсейік"** - балалардың денсаулығын сақтау және қорғау, физикалық үйлесімді дамыту; - спортқа деген қызығушылықты арттыру, салауатты өмір салты дағдыларын дамыту; - дене шынықтыруға баулу, дененің физикалық сапаларын: күш, жылдамдық, шыдамдылық, икемділікті дамыту; - дене шынықтырудың әртүрлі нысандарында шығармашылық, танымдық және сөйлеу қабілеттерін дамыту; - балалардың дене қалыптарының дұрыс дамуына, қимылдарының үйлесімді қалыптасуына, жалпақ табандылықтың алдын алуға медициналық- педагогикалық бақылау жүргізу және ұлттық қимылды ойындар өткізуге жағдайлар жасау. **Негізгі қимылдар.**

		Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру; қос аяқпен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр), оң және сол аяқты алмастырып, заттардың арасымен (арақашықтығы 3 метр), бір орында тұрып биіктікке секіру (6-8 метр); бір аяқпен және қос аяқпен құрсаудан құрсауға секіру (арақашықтықтығы 40 сантиметр), алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру, оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру, тұрған орнында айналып секіру; биіктіктен секіру, 20 сантиметр дейінгі биіктіктікке секіру. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** ***Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар: екі бала жұптасып жасайды:*** бірінші бала қолын желкесіне қойып, шалқасынан жатып, денесін көтереді, екінші бала оның аяғына отырады (5-6 рет); гимнастикалық қабырғада қолдарымен тартылып тұрып, аяқтарын көтеру (5-6 рет). **Спорттық жаттығулар.** Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу. ***Велосипед, самокат тебу.*** Шеңбер бойымен және тура жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылу. ***Жүзу.*** Судың таяз жерінде отырып және жатып аяқпен қимылдар жасау (жоғары және төмен). Судың ішінде қолымен алға, артқа жүру (аяғы денесінің деңгейінде созылған). Иек, көз деңгейіне дейін судың ішінде отыру, суға бетін малу, суға үрлеу; суда жүзу. ***Судағы аэробика.*** Бұрылыстар жасай отырып, суда қимылдар жасау. **Спорттық ойындар.**

		Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу. **Қимылды ойындар.** Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Дербес қимыл белсенділігі.** Балалардың дербес қимыл белсенділігін ұйымдастыруда, меңгерген қимыл дағдыларын жетілдіру үшін серуен өткізілетін орынды жабдықтау, ойын алаңында балалардың жүруіне арналған кедергі жолдар жасау. Жаз мезгілдерінде велосипед тебуге, футбол, бадминтон, баскетбол ойындарына жағдай жасау. **Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. Науқасқа күтім жасау дағдыларын қалыптастыру: оған қамқорлық жасау, шуламау, оның өтініштері мен тапсырмаларын орындау. Науқастарға жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды дені сау

		адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.** Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртіну. Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдау. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердің міндеттерін орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу. Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сумен шайыну, таңертеңгі жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.
	Сөйлеуді дамыту	**1"Көңілді жаз"** **2 "Гөзел Құлжабаева «Гүлдер таласы» ертегісі."** - ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға,

		диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; - әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау. **Сөздік қор.** Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу.
	Көркем әдебиет	**1 "Жау-жау, жаңбыр""** **2 ""Жан - жануарлардың дауласуы" қазақ халық ертегісі"** **3 "С. Оспанов "Күн" (оқу)"** - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; Өленді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау.
	Қазақ тілі	- коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету;

		- балалардың заттар мен жағдайды нақты сипаттауда қарапайым тұжырымдар мен өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуге баулу; - әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). **Байланыстырып сөйлеу.** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу.
	Математика негіздері	**1"Егін жинау аптасы"** **2 "Еңбек жемісі"** - танымдық қызығушылықтарын, білуге құмарлықты, оқу әрекетіне қызығушылықты дамыту, мектепте оқуға ынтасын арттыру; - зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, қорытынды жасауды дамыту; - балаларды зерттеу барысында жаңа ақпараттарды алуға, обьектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауға баулу; - математикалық және интелектуалды-шығармашылық қабілеттіліктің алғышарттары көрінуіне ықпал ету. **Геометриялық фигуралар.** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша

		пішінмен таныстыру. Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**1 "Жидектер"** **2 "Жәндіктер әлемі"** **3 "Көгөніс егетін адам"** **4"Ғажайып гүлдер"** - әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, қоғамның әлеуметтік және этикалық нормалары мен дәстүрлеріне, жалпы адами құндылықтарға баулу; дербестікке тәрбиелеу; - Отанның тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметпен қарауды қалыптастыру, туған жер туралы түсініктерін кеңейту; - еңбек түрлеріне және әртүрлі мамандық иелеріне құрметпен қарауды қалыптастыру; - табиғат әлеміне танымдық қызығушылықты, табиғаттың тірі объектілеріне жанашырлық сезімін дамыту, қоршаған ортаға қатысты кейбір әрекеттерінің қарапайым салдарын көре білу; - экологиялық мәдениеттің негіздерін қалыптастыру және табиғатта өзін қауіпсіз ұстау. **Табиғатпен таныстыру** Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары (маусым, өсімдік, адам еңбегі) арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және түсіну. **Жануарлар әлемі** Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп-баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау, жыл құстары мен қыстайтын құстарды ажырата білу, құстардың пайдасы туралы білу, оларға қамқорлық жасау.

		Балаларды жалпы қабылданған нормалар мен ережелерді саналы түрде орындауға баулуды жалғастыру. Ережелер барлығына жақсы болуы (қарапайым, жайлы, қауіпсіз) үшін жасалатынын балалардың түсінуі маңызды. Егер белгілі бір ережелер сақталмаған жағдайда не болатынын балалармен талқылау. **Өсімдіктер әлемі** Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шаңын сүрту.
	Құрастыру	**1 "Карлсонға арналған тосап"** **2 "Көгөністерге арналған қорап"** - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру. Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану.
	Сурет салу	**1 "Әжемнің тосабы** **2"Ғарыш әлемі (балауыз мелдармен сурет салу)"** **3 "Пайдалы азықтар: жемістер мен көгөністер"** **4 "Өнер Ханшайымына" арналған натюрморт** - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сақтау. Бейнелеу әдістерін (штрихтар, бояуларды араластырып, кляксография, жіппен) қолдану. Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде).
	Мүсіндеу	**1 ""Құмырадағы гүл" тақырыптық пластилинография."**

		- балалардың шығармашылық қабілеттерін, қоршаған ортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау, мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу.
	Жапсыру	**1 "Көңілді хоровод"** қоршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру. Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару.
	Музыка	**1 "Астана нұры"** **2 "Ақжелкен"** **3 "Айгөлек"** **4 Ай сәулем"** музыкаға, өнердің түрлеріне, өнер туындыларына ұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу; - шығарманың жеке фрагменттерін (кіріспе, қайырмасы, соңы) ажырата алу. Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе,

		қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. **Билер.** Қазақ халқынының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға "Қаражорға" биін билету. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау;

		шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: **Жетісай ауданы адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**
Топ: мектепалды топ « Ақ көгершін », «Улыбка» топтары
Балалардың жасы: 5 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: тамыз айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	**Ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Тамыз	Дене шынықтыру	**1 "Епті бол!"** **2 Шеңберге бірге тұрайық"** **3"Көңіліміз тамаша!"** **4"Күннің шуағы"** - балалардың денсаулығын сақтау және қорғау, физикалық үйлесімді дамыту; - спортқа деген қызығушылықты арттыру, салауатты өмір салты дағдыларын дамыту; - дене шынықтыруға баулу, дененің физикалық сапаларын: күш, жылдамдық, шыдамдылық, икемділікті дамыту; - дене шынықтырудың әртүрлі нысандарында шығармашылық, танымдық және сөйлеу қабілеттерін дамыту; - балалардың дене қалыптарының дұрыс дамуына, қимылдарының үйлесімді қалыптасуына, жалпақ табандылықтың алдын алуға медициналық- педагогикалық бақылау жүргізу және ұлттық қимылды ойындар өткізуге жағдайлар жасау.

		Негізгі қимылдар. Лақтыру, қағып алу, домалату: допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу; допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату, допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу; 2–2,5 метр арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру, допты екі қолымен бір-біріне (арақашықтығы 1,5–2 метр) басынан асыра лақтыру, допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу (арақашықтығы 4–5 метр). **Жалпы дамытушы жаттығулар.** ***Арқаға арналған жаттығулар:*** отырып алға, артқа еңкею (5–6 рет), стретчинг элементтері бар жаттығуларды орындау, қолдың көмегімен етпетінен жатып еңбектеу (3 метр). **Спорттық жаттығулар.** Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу. ***Жүзу.*** Судың таяз жерінде отырып және жатып аяқпен қимылдар жасау (жоғары және төмен). Судың ішінде қолымен алға, артқа жүру (аяғы денесінің деңгейінде созылған). Иек, көз деңгейіне дейін судың ішінде отыру, суға бетін малу, суға үрлеу; суда жүзу. **Спорттық ойындар.** ***Бадминтон.*** Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру. **Қимылды ойындар.** Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен

		эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Дербес қимыл белсенділігі.** Қимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар ортаны құру. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау. Балалардың дербес қимыл белсенділігін ұйымдастыруда, меңгерген қимыл дағдыларын жетілдіру үшін серуен өткізілетін орынды жабдықтау, ойын алаңында балалардың жүруіне арналған кедергі жолдар жасау. Қыс мезгілінде мұзды жолдармен сырғанауға, шаңғымен жүруге, хоккей ойындарына, шанамен сырғанауға, ал көктем, жаз мезгілдерінде велосипед тебуге, футбол, бадминтон, баскетбол ойындарына жағдай жасау. **Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. Науқасқа күтім жасау дағдыларын қалыптастыру: оған қамқорлық жасау, шуламау, оның өтініштері мен тапсырмаларын орындау. Науқастарға жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру.

		Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртіну. Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдау. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердің міндеттерін орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу. Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сумен шайыну, таңертеңгі жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.
	Сөйлеуді дамыту	**1«Жеке тәжірибеден шығармашылық әңгіме құрастыру»** **2 "Тату доспыз бәріміз. (әңгіме құрату)"** - ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере

		отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; - әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу. **Байланыстырып сөйлеу.** Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу
	Көркем әдебиет	**1 "Ыбырай Алтынсарин "Бір уыс мақта""** **2 "Абайла бағдаршам!"** **3 Төкен Айдарханов "Жанашыр"** **4""Өзімшілдің өкініші" Салиха Сәмбетова"** - коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру. Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу.
	Қазақ тілі	- коммуникативтік дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету;

		- балалардың заттар мен жағдайды нақты сипаттауда қарапайым тұжырымдар мен өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуге баулу; - әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегімен, азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен, тұрмыста, аң аулауда, мал өсіруде және егіншілікке қажетті құрал жабдықтары, туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). **Тілдің грамматикалық құрылымы** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу.** Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру.
	Математика негіздері	**1 "Сандар әлемі"**

		2 "Ақтөстің Сандар әлеміне саяхаты" - танымдық қызығушылықтарын, білуге құмарлықты, оқу әрекетіне қызығушылықты дамыту, мектепте оқуға ынтасын арттыру; - зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, қорытынды жасауды дамыту; - балаларды зерттеу барысында жаңа ақпараттарды алуға, обьектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауға баулу; - математикалық және интелектуалды-шығармашылық қабілеттіліктің алғышарттары көрінуіне ықпал ету. **Кеңістікті бағдарлау.** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**1"Майя арасы"** **2 "Қызықты дала ойындары"** **3 "Үй жануарлары"** **4 "Менің достарым"** - әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, қоғамның әлеуметтік және этикалық нормалары мен дәстүрлеріне, жалпы адами құндылықтарға баулу; дербестікке тәрбиелеу; - Отанның тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметпен қарауды қалыптастыру, туған жер туралы түсініктерін кеңейту; - еңбек түрлеріне және әртүрлі мамандық иелеріне құрметпен қарауды қалыптастыру; - табиғат әлеміне танымдық қызығушылықты, табиғаттың тірі объектілеріне жанашырлық сезімін дамыту, қоршаған ортаға қатысты кейбір әрекеттерінің қарапайым салдарын көре білу; - экологиялық мәдениеттің негіздерін қалыптастыру және табиғатта өзін қауіпсіз ұстау. **Табиғатпен таныстыру**

		Адам өмірі үшін судың, құмның, күн, ай сәулесінің, саздың, тастардың маңызын түсіну. **Жануарлар әлемі** Жануарлардың тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: жануарлар қозғалады (жүреді, жүгіреді, секіреді, ұшады, қозғалады); қоректенеді (өсімдіктердің жапырақтары, сабағы, бұтақтары, қабығы, шырыны, тұқымдарымен, етпен, жәндіктермен); өседі және көбейеді, қоршаған ортаны көз, мұрын, тіл, құлақ, тері көмегімен сезе білу. Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау (бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, ойнамау, бөтен машиналарға отырмау, бейтаныс адамдардың өтініштерін орындамау, олардың соңынан ермеу). **Адамгершілік және патриоттық тәрбие.** Тірі және өлі табиғаттың, Қазақстанның әсем табиғаты, көрнекі жерлері мен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңыздылығын түсіну.
	Құрастыру	**1"Сиқырлы орман."** **2 "Аквариумдағы балықтар"** - балалардың өнер шығармаларын эмоционалды қабылдау қабілетін қалыптастыру. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдің жасауларымен, тұрмыстық заттарымен, ыдыстарымен таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу.
	Сурет салу	**1 "Өнер Ханшайымына" арналған натюрморт"** **2"Сиқырлы жіп орамдары"** **3"«Менің сүйікті күшігім» (губкамен бояу)"** **4 "Қанқыздары бар түймедақтар алаңқайы (панорамды ұжымдық жұмыс)"** - өзінің, құрдастарының жұмыс нәтижелерін бағалай білуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып,

		ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сақтау.
	Мүсіндеу	**1 "Тату балалар"** - балалардың шығармашылық қабілеттерін, қоршаған ортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту.
	Жапсыру	**1"Балабақшаға жаз келді"** - қоршаған әлемді эмоционалды тану, өнер түрлері туралы түсінігін қалыптастыру. Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу, шаблондармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеу, композиция ережелеріне, перспективаға сәйкес бейнелерді құрастыру. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.
	Музыка	**1""Қызыл телпек және қасқыр" шығармасы"** **2 "Қасиетті домбыра"** **3 ""Торғай" әні"** **4""Балапан" әні"** музыкаға, өнердің түрлеріне, өнер туындыларына ұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу; - таныс әндерді өз бетінше музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз орындауға үйрету. Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе,

		қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. **Билер.** Қазақ халқынының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға "Қаражорға" биін билету. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.**

		Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.

Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің
«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС

«Бекітемін»
«Жүрсінай» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
Ж.Д.Мынжасарова _____
2023-2024 ж

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Мектепалды даярлық «Ақ көгершін», «Улыбка» тобы

2023-2024 ж

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	**Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**				
Топ/сынып	**Мектепалды топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**				
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова				
Жоспардың құрылу кезеңі	**03.06- 07.06.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Балаларды көңіл-күйіне байланысты дене температурасын өлшеп, қабылдау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**Еңбек:** отырғызылған өсімдіктерді күту (суару, қопсыту, арамшөптерден тазарту) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге қамқорлық жасауға деген құштарлықты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас	**Еңбек:** алаңды ұсақ бұтақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: жалпы жұмысқа қатысу, мәселені соңына дейін жеткізе білуді тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша

				бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
				"Кемпірқосақ" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: қабылдау қабілетін, түстерді ажырата білуді жетілдіру. Ойын барысы. "Кемпірқосақ" санақ құралымен таңдалады, ол ойыншыларға екі қолын екі жаққа қаратып қарсы тұрады (бүкіл ойын барысында ол өз орнында қалады). "Кемпірқосақ" түсті атайды. Ойыншылар бұл түсті өздері немесе көршілерінің біреуінің киімінен табады (сіз басқалардың киімдерін ұстай аласыз) және осы	**Үстел үсті ойыны."Лото".** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: балалардың қалаулары бойынша заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы лотолар. **(танымдық іс-әрекет)** **"Өзіңе жұп тап" қимыл-қозғалыс ойыны.**

				түске қолын тигізіп, "кемпірқосақтың" қолының астынан жүгірмей өте алады. Егер ойыншыда қажетті түс болмаса және аталған түске қол тигізе алмаса, ол "кемпірқосақ" астынан тез жүгіріп өту керек. Егер "кемпірқосақ" ойыншыны ұстаса, онда ол жаңа "кемпірқосаққа" айналады және ойын жалғасады. Түзету тапсырмасы: кемпірқосақтың түстеріндегі алғашқы дыбысты бөліп көрсету. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Үш нәрсені атаңыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың заттарды топтастыра білу қабілетін жетілдіру. Ойын барысы. Бір сөзбен қандай нысандарды атауға болады: гүлдер,	Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші ойнаушыларға негізгі түстен бір-бір жалаудан таратады. Даңғыраның белгісімен, шапалақпен – жалауын көтеріп алаңда жүгіреді. Келесі белгімен – даңғыраны бірнеше ұрғылаумен, шапалақпен, "Өзіңе жұп тап" - деген сөзбен, түстері бірдей жалаулары бар балалар жұп құрады. Әр жұп өз беттерімен фигура жасайды. Жұпсыз

				құстар және т.б. "Гүлдер!" - дейді тәрбиеші және кішкене кідірістен кейін допты балаға лақтырады. Ол жауап береді: "түймедақ, раушан, жүгері гүлі". **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	қалғандарға ойнаушылар мынадай сөздер айтады: "Арман, Арман, аузыңды ашпай, тезірек жұбыңды таба ғой". Содан кейін белгі бойынша барлығы алаңға жүгіріп келеді: 5-6 рет ойын қайталанады. Ұсыныс: ойында тақ сан ойнаушылар қатысады, тәрбиеші де қатысады. Тәрбиешіде әртүрлі түсті жалаулар болуы керек: ойын қайталанғанда балалардың жалаулары ауысады. Ойыншықтар белгі бойынша өздеріне жұп таңдайды. **(дене шынықтыру)** **"Кемпірқосақ" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды түстер жүйесін қайталау; спектрдегі

					түстердің орналасуын бекіту; қабылдау қабілетін дамыту. Ойын барысы. Балалардан жауыннан кейінгі шығатын кемпірқосақты кімнің көргенін, онда қандай түстер бар екенін сұрап, ойын құралдарын тақтаға іледі, түстерді толық атын атап орналастырады.
Таңертеңгі жаттығу	Сапқа тізілу, жүру, аяқ ұшымен, өкшемен, жүру, жүгіру (30-40сек), секіре жүріп жүгіру, жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары (жіппен) кешені. 1."Жіпті соз" жаттығуы. Бастапқы қалып: аяқ сәл алшақ, жіптің екі шетінен керіп ұстап, төмен түсіріп тұру. 1-2-жіпті жоғары көтеру, оған қарау. 3-4- бастапқы қалыпқа келу, "төмен"деу. 2. "Бұрылу" жаттығуы.				
Таңғы ас				**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: дағдыларды жетілдіру: шанышқыны бас бармақпен және ортаңғы	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: екінші тағамды жеу қабілетін нығайту; майлықты қажетіне қарай қолдану қабілетін жетілдіру.

				саусағыңызбен ұстап, үстіңгі жағынан сұқ саусағыңызбен ұстау. Шеберлікті шыңдаңыз: майды нанға пышақпен жағу. *Көркем сөз* Дос бол сабын, сумен сен, Жиі – жиі жуын сен. Таңертең де, кешке де, Жуын күндіз – түсте де. Су - тіршілік негізі, Онсыз өмір сүрмейсің. Гигиена егізі, Су деп және білгейсің. Су - табиғат байлығы, Өзен - көлге барғайсың. Кемі екі рет әр күні, Суға түсіп алғайсың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекет)**	*Көркем сөз* Хош иісті сабынның, Көбігіне малынып. Қолымызды жуамыз, Барлық кірден арылып. Көкөністі жуып жеп, Қайнаған су ішеміз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекет)**
Ұйымдастырылға				**Балабақшадағы**	**"Кім не істеп**

н іс-әрекетке дайындық				**дұрыс мінез-құлық ережелері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: нәтижелі ойлау және әрекет етуге дағдыландыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**жатыр?" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз ойы мен пікірімен бөлісуге машықтандыру; сыни ойлауды дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Сиқырлы тон" қазақ халық ертегісі. Мақсат-міндеттер: Балаларға қазақ ертегілерімен таныстыруды жалғастыру; өз пікірлерін ашықта, еркін жеткізе білуге үйрету; ертегі тыңдауға деген қызығушылықтарын арттыру, сөздік қорларын, тілін дамыту; алғырлыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу**	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу.** "Жаз келді алақай!" Мақсат-міндеттер: Балаларды бір қатармен жүгіру; алға қарай 3-4 м қашықтыққа жылжу арқылы секіру; биіктігі 40 см жіптің астынан қолды еденге тигізбей еңбектеу іскерліктерін жетілдіру; балаларда аяқтың ұшымен, өкшемен жүру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру; спорттық ойындар арқылы кеуде тұсынан қос қолмен

				"Балақан да алақан" Мақсат-міндеттер: Балалардың жеке қасиеттерін дамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір-бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу. **Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Кемпірқосақ" жаттау. Шәймерген Әлдибекұлы. Мақсат-міндеттер: Балаларды көркем шығарманы мұқият тыңдауға; қойылған сұрақтарға жауап беруге; сұрақтар қоя білуге үйретуді жалғастыру; өлеңді мәнерлеп айта білу қабілеттерін әрі қарай жалғастыру; есту, қабылдау, есте сақтау қабілетін дамыту; ойлау қабілеттерін дамыту: талдау,	допты бір-біріне лақтыру дағдыларын дамыту. **Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Кемпірқосақ жолымен" Мақсат-міндеттер: Жыл мезгілдеріне тән белгілерді, айлардың атаулары және олардың реттілігі туралы білімдерін тиянақтау , берілген дыбысқа арналған сөздер ойлап табуға, жалпылау мен жіктей білу дағдыларына жаттықтыру; логикалық ойлау қабілетін, сөйлеу қабілетін, зейінін дамыту; достыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түсті доғалар"

				синтез, жинақтау; монологтық сөйлеуді дамыту; көркем шығармаларға деген қызығушылықты тәрбиелеу; ұжымда жұмыс істеуге үйрету; достарына қамқоршы болуға тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: Балаларды дәстүрден тыс тәсіл «дымқыл» бетте сурет салумен таныстыру; акварель бояуын қолдану дағдыларын бекіту; өз түсінгендерін, әдемі құбылыстарды түрлі бейнелеу құралдарымен, шығармашылық таныта отырып суреттеу біліктіліктерін дамыту; сурет салуға қызығушылықтарын арттыру, ұқыптылыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен				**Бұлттарды бақылау (жаңбыр қалай пайда болады). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер:	**Бұлттарды бақылау (бұршақ қалай пайда болады) (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер:

				балаларға табиғаттағы су айналымы туралы түсінік беру; қорытынды жасауға үйрену. Экологиялық міндет: экологиялық таза ауа барлық тіршілік иелерінің тіршілігі үшін өте маңызды. Түзету міндеті: "Бұлтты тарат" сөйлеу тынысын дамыту. Сұрақтар: - Жаңбырдан кейін шалшық қайда жоғалады? Суға не болады? Бұлт қайдан пайда болады? Егер балаларға жауап беру қиын болса, онда өзендердегі, теңіздердегі, шалшықтардағы және басқалардағы судың буланууынан ауада әрдайым су буы болатындығын түсіндіріңіз, бірақ біз оны көрмейміз.	балаларды құбылыс - бұршақпен таныстыруды жалғастыру. Бұршақ қалай пайда болатынын айту: бұлттарға өте ыстық жерден қуатты жылы ауа ағыны әкелінеді. Мұндай реактивті реакция ылғалдың тамшыларын алады және алып кетеді. Биікте тамшылар қатып жерге асығады, ал ауа ағыны қайта лақтырылады. Бұл мұз бөліктері ауырлап, ауа ағыны ұстай алмайтындай етіп жалғасады, олар еріп, жерге мұз бұршақтары сияқты шашылып үлгермейді. Бұршақ - бұл табиғи апат: ол егіндер мен өсімдіктерді құртады. Экологиялық міндет: судың әр түрлі күйлері туралы түсініктерді

				Бу көтеріліп, көрінетін болады - бұлттар пайда болады. Олар кішкентай су тамшыларынан тұрады. Егер мұндай бұлт салқындаса, тамшылар бірге жиналып, үлкен, ауыр болып жерге түседі - жаңбыр жауады. *Көркем сөз* Күзгі көк бұлт мен болам, Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын, Қаласам қазір сендерге, Жаңбыр болып жауамын. **"Құ түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу	нақтылау. *Көркем сөз* Ақсың, сұрсың қарасың, Қалқып қайда барасың? Жерге нөсер төгілсін Өссін гүлдер, көп егін. Гүл, гүл жайнап өсер көп Нөсерлетсең нөсерлет. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай, әділ ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды"

				қабілеттерін жетілдіру; қимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап,	санамақ арқылы тағайындайды. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды

				балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. **Еңбек:** алаңды тазарту ұжымдық еңбегі. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жалпы жұмысқа қатысу, жұмысты соңына дейін жеткізуге баулу. **Қозғалыстарды дамыту жыттығулары:** жүгірумен ұзындыққа секіру (кемінде 1м). **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұшу ауқымын дамыту. Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар.	жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. Тышқан мен мысықтың диалогін қосуға болады. Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық-шиық. .
Серуеннен оралу					
Түскі ас				**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде балаларға ескерту: ұқыпты ішу,	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру.

				тамақпен ойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. *Көркем сөз* Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	*Көркем сөз* Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары				Әр баланың көңіл-күйін көтеріңіз, сөздермен ояту. **Көркем сөз** Ұйқымыздан тұрайық, Көзімізді ашайық. Бізді күтіп тұрмайды, Жылдам алға басайық! **(дене шынықтыру, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Төсек жапқышын ауыстыруға қатыстыру: таза жайма салу, таза жастық қапшықты ауыстыру. **Көркем сөз** Түс мезгілі, түс мезгілі. Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. **(дене шынықтыру, қарым-қатынас іс-**

					әрекеті)
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау. Ойын барысы. Тәрбиеші балалардан жылдың қай мезгілі екенін сұрайды. Жыл мезгілі төрт бөліктен тұрады, әр бөлікке сәйкес мезгілдердің ерекшелік карточкасы бар. Балалар жыл мезгілдерінің өзгерістері карточкасын алып сәйкес келетін мезгілдерге қойып шығады (мысалы:қыс	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Сазбалшықтан жасалған «Ат» Дымково ойыншығы". Мақсат-міндеттер: Дәстүрлі халық өнерінің иесі ретінде Дымково жердімекен ойыншығымен таныстыру; ойыншықтың пайда болуы туралы, эстетикалық ерекшеліктері туралы таныстыру; балалардың танымдық белсенділігін және шығармашылығын, көзбен өлшеуін, ұсақ қол маторикасын, нсте сақтау қабілетін дамыту. Шыдамдылыққа, ұқыптылыққа, бастаған ісін соңына дейін жеткізуге

				мезгіліне қар,шырша,аққала) т.б. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Еркін ойын: "Дауысынан таны".** Ойын барысы. Шеңберде тұрған ойыншылардың бәрі ортаға шығып көзін байлайды да, ойын басқарушы болады. Ал қалғаны: "Секір,секір" деген кім, білгіш болсаң таба ғой. Тауып ал да, өзің кеп, сол орынды ала ғой, деген өлеңді айтып, шеңберді айнала жүгіреді. "Секір, секір" деген сөзді мұғалім белгілеген оқушы айтады. Балалар осыны айтып болған соң, ойын бастаушы көзін	тәрбиелеу. **(шығармашылық іс-әрекет)** **"Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қассиетіне қарай-қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады. Ойын барысы. Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп,олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек.

				ашады да, "секір" деп айтқан баланы табуға тырысады. Тапса, айтқан бала ортаға шығады да, ойын басқарушы болады. Ойын осы ретпен жүргізіле береді. **(дене шынықтыру)**	**(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Еркін ойын: "Күн мен түн".** Мақсат-міндеттер: балаларды ептілікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Балалар бірі "Күн", екіншісі "Түн" тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір - бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші "Күн" деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма -

					кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. **(дене шынықтыру)**
Балалармен жеке жұмыс				**"Жұмбақты ойдан шығару" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; дүниетанымын кеңейту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Менің әжем" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: баланың сөздік қорын жақын туыстарын білдіретін жаңа сөздермен толықтыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше жүйелі киінуін бақылау. Жылдамдыққа, ұқыптылыққа баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен				**Бұлттарды бақылау. Жаңбыр қалай пайда болады? (жалғасы). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардың табиғат құбылыстарын бақылауға деген құштарлығын дамыту.	**Найзағайды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсаты: балаларды ауа-райының жағдайы, найзағайдың жақындау белгілері (қараңғы аспан, қара бұлт, найзағай, тыныштық және т.б.) бойынша анықтауға үйрету.

				- Неліктен жаңбыр жауып тұр? - Жаңбырдың қандай пайдасы бар? Жұмбақ Жабағыны ұшырдым, Жерге моншақ түсірдім. (Жаңбыр) **Еркін ойын:** "Ұшады - ұшпайды". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: зейінді дамыту, ауызша командаға реакция және мінез-құлықты реттеу. Барысы: балалар қатарда тұр. Жүргізуші әртүрлі заттарды атайды және қолдарын жоғары көтереді. Балалар аталған зат ұшатын кезде ғана қолдарын жоғары көтеруі керек. Соңында мүлдем қателеспегендерді атап өтіңіз. **Еңбек:** құмсалғышты тазалау. **(еңбек іс-**	Экологиялық міндет: найзағайдың жақындауының жәндіктер мен құстардың мінез-құлқына әсерін көрсету. *Көркем сөз* Найзағай оты жарқылдап, Нөсер жауды селдетіп, Сайда сулар сарқырап Күн де ашылды желдетіл. Бұлтты түріп, жел қуып, Аспан шайдай ашылды, Жердің шаңын сел жуып Тозаң да ұшпай басылды. (С.Бегалин) **Болжам** - Күн көзін бұлт шалса, қыс қарлы, жаз жаңбырлы болады. - Күн қызыл шапаққа оранып батса, ертеңінде ыстық болады.

				әрекеті) Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы	*Жұмбақтар* Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдап дабылын ол қағып тұр. (Найзағай) Тау тарс етсе тағы үркер, Таудағы елдің малы үркер. Қырдағы жылқы үркер, Жортып жүрген түлкі үркер. (Күннің күркіреуі) Жардай дәулер соғысты, Жарқ - жұрқ етіп оқ ұшты. (Бұлт пен найзағай) **Еңбек:** ағаштардан түскен ұсақ бұтақтарды жинау. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен

				жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Балалардың тәжірибесі: желдің күші, бағыты. «Желді ұста», «Жылы және суық жел», «Желді өзіміз жасайық» ойын-тәжірибелері. Балалардың еркін әрекеті.	жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы":

					- Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: Балалардың еркін әрекеті.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)				Ата-аналарға кеңес: "Баланың белсенділігі - оның денсаулығының	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.

				кепілі".	

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	**Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**				
Топ/сынып	**Мектепалды топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**				
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова				
Жоспардың құрылу кезеңі	**10.06. - 14.06.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Балаларды көңіл-күйіне байланысты дене температурасын өлшеп, қабылдау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек:** алаңды қоқыстан тазарту. Мақсат-міндеттер: алаңда тәртіп пен тазалық сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына	**Еңбек:** құм жәшіктерін құммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балалардың бойына еңбекке деген құштарлығын ояту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға	**Еңбек:** алаңды қоқыстан тазарту. Мақсат-міндеттер: алаңда тәртіп пен тазалық сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына	**Еңбек:** табиғи материал жинау. Мақсаты: еңбек дағдыларын жетілдіру, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға	**Еңбек:** гүлзарлардағы гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына

	дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу **(еңбек іс-әрекеті)**	дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	"Жел мен бұлт" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау жаттығулары **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Мысық пен тышқан".** Мақсат-міндеттер: балаларды, ойын шартын бұзбай, шапшаңдықпен ойнауға баулу; жүгірудің түр-түріне машықтандыру. Ойын барысы. Ойнаушылар дөңгелене тұрады. Мысық пен тышқанды тағайындап алады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады.	**"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. **(танымдық іс-әрекет)** **"Аю мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауды, сигнал бойынша әрекет етуге үйрету. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Тыйым салынған қозғалыстар".** Мақсат-міндеттер: есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту. Ойын барысы.	**"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді жетілдіру. Педагог бірнеше заттарды (ойыншықтарды, заттық суреттерді) балалардың көз алдына белгілі тәртіпте орналастырады. Бірнеше секунд өткеннен кейін, балалар көздерін жұмып, педагог бір-екі (не одан да көп) заттың орнын алмастырады. Көзін ашқан, заттарға қайта қараған балалар ненің өзгергенін айтады. Бұл ойынды бір-біріне ұқсас, бірақ бірнеше айырмашылығы бар	**Үстел үсті ойыны."Лото".** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: балалардың қалаулары бойынша заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы лотолар. **(танымдық іс-әрекет)** **"Кім шеңберде қалады?", "Тірі лабиринт" ойындары.** Мақсат-міндеттер: тепе-теңдік, ептілік,	**"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдар: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **"Кім жылдам жүгіреді?" қимыл-қозғалыс ойыны.**

	Мысықай аппақ қарасақ, Құйрығы сұр, тамаша-ақ, Жебедей-ақ ұшады, Көзін жаймен қысады. Тырнақтарын үндемей, Ашқан кезде инедей, Тышқандардың тықырын, Мысықай естісе ақырын, Аңдып аулап алады, Мысықай біздің жарады. «Аңдып, аулап алады» деген сөздерден кейін балалар тоқтайды, шеңбердің уәделескен жерінде екі бала қолын түсіріп, есіктен өтетін жер қалдырады, Тышқан мысықтан қашып, есікке қарай жүгіреді де, шеңбер жасап тұрғандардың қолының астынан өтуі мүмкін. Мысық	Ойыншылар шеңберге тұрады, ортада -педагог. Ол олардың қайсысына тыйым салынғанын көрсетіп, әртүрлі қимылдар жасайды. Балалар тыйым салынғаннан басқа барлық қимылдарды қайталайды. Ойын ережелері. Кім тыйым салынған қимылды қайталаса, ол ойыннан шығарылады. Тыйым салынған қозғалысты 4 - 5 қайталаудан кейін өзгерту керек. **(дене шынықтыру)**	суреттер жұбын қолдану мүмкін. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет)** **"Қармақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлауды жүзеге асыру. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Тақия тастамақ" ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бұл ойын балаларды жылдамдыққа, сезгіштікке, сақтыққа, дер кезінде тығырықтан шыға білуге үйретеді. Барысы. Балалар дөңгеленіп, шеңбер құрап отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс.	қозғалыс жылдамдығын сезімін дамыту; ұжымдық іс-әрекеттің келісімділігін, жылдам реакциясы мен тапқырлығын жаттықтыру. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Кім епті?"** Мақсат-міндеттер: допты лақтыруға және ұстауға машықтандыру. **(дене шынықтыру)**	Мақсат-міндеттер: шектеулі аумақта жылдам жүгіруге жаттықтыру. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Төбеде доп қуу".** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір - бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар» деген командасы

	тышқанды ұстап алатын кезде, бұл рөлге басқа балалар тағайындалады, сөйтіп ойын осылайша қайталана береді. **(дене шынықтыру)**		Таңдалған бала дөңгеленіп отырған балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияны білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгіснен кейін балалар көздерін ашады. Жан жағына жылдам қарап, тақияны өзінде екенін білсе, сезсе жылдам орнынан тұруы керек. Егер орнынан дер кезінде тұра алмаса онда өз өнерін көрсетеді: тақпақ, өлең, би және т.б. Және де орнынан тез тұрып үлгірген балаға ұлттық ою өрнек бейнесі беріледі.		бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(дене шынықтыру)**
Таңертеңгі жаттығу	Міне, бүгін ойнадық Ойнадық та, ойладық. Көжектер боп жүгіріп, Сәбіздерді жинадық. Бүгін жаттығу жаңаша, Қалмадық біз оңаша, Біздің балабақшада, Күнде осындай тамаша! Сапқа тізілу, жүру, аяқ ұшымен, өкшемен, жүру, жүгіру (30-40сек), секіре жүріп жүгіру, жүру, тыныс алуды				

	қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары (жіппен) кешені.				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. **Көркем сөз** Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: ас ішу құралдарын дұрыс қолдана білуді дағдыландыру; дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды үйрету. **Көркем сөз** Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. Нан қоқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар, Теріп алып,	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. **Көркем сөз** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезіңде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: қолды жуу ережелерін бекіту; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі. **Көркем сөз** Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.) **Көркем сөз** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де,

	қатынас іс-әрекеті)	қастерлеп, Торғайларға тастаңдар. Ө.Тұрманжанов **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**			Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезіңде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Жаңылтпаштарды қайталау.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Ғимараттарды неден салады?" сұрақ жауап жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың құрылыс материалдар туралы түсініктерін тиянақтау; ой шапшаңдығын жетілдіру. ғимараттар түрлерін ауызша айтуға немесе ғимараттар салынған суреттерді көрсетуге болады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер	**Мнемокесте бойынша отбасы туралы өлеңдер жаттау.** Мақсат-міндеттер: зейін, есте сақтау қабілетін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Отбасы туралы мақал-мәтелдерді қайталау.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау қабілетін дамыту; халық ауыз әдебиетеіне қызығушылықты арттыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

			жұптары. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Гимнастикалық орындық үстінде еңбектейміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды гимнастикалық орындық үстінде ішпен еңбектеу; балаларда тізеден бүгілген аяқты жоғары көтеріп жүру; аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, табанның ішкі жағымен, тізені жоғары көтеріп, ұсақ және алшақ адымдап жүру; жұптасып бір қатармен жүгіру; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қызыл телпек" орыс халық ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні түсіндіру арқылы, мазмұндап айтуға үйрету; өз ойларын толық айтуға, әңгімелеуге дағдыландыру; есте сақтау қабілетін дамыту, тілін, сөздік қорын молайту; кейіпкерлердің қарапайым қарым-қатынастарын бағалауға, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Жол ережесі сақтайық!" Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Қалашық тұрғындарына арналған дәмді ас" Мақсат-міндеттер: Заттар топтарын салыстыру қабілетін нығайту; заттарды ұзындығы мен қалыңдығы бойынша салыстыру қабілетін қалыптастыру; сөздерді сөйлеу барысында қолдану дағдыларын дамыту: ұзын-қысқа, бірдей ұзындық; жуан-жіңішке, қалыңдығы бойынша тең; берілген қасиеттері бар заттардың тобын құру қабілетін бекіту; тапсырмаларды өздігінен орындауға қызығушылықты арттыру.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Менің қаламдағы жаз" Мақсат-міндеттер: Балалардың жаз белгілері туралы түсініктерін қалыптастыру, сұрақтарға толық жауап беру қабілетін дамыту, жұмбақтарды шешуге үйрету, балаларды табиғаттағы жазғы өзгерістерді атап өтуге үйрету; есте сақтау, ойлау, өз ойларын дұрыс және сауатты айту қабілетін дамыту; жазда табиғатта мінез-құлық мәдениетін тәрбиелеу. **Жапсыру** Көбелектер	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Балалық шаһар" Мақсат-міндеттер: Балаларды әр түрлі ғимараттарды сызба бойынша салуға үйрету, сөздік қорды кеңейту, ғимараттардың мақсаттары туралы және олардың адам өміріндегі маңызы туралы әңгімелесу арқылы, балалардың танымдық іс-әрекетін дамыту, топта жұмыс істеу және дос құруға қамқорлық жасау дағдыларын тәрбиелеу.

		атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Түнгі қала" Мақсат-міндеттер: Балаларға дәстүрден тыс бейнелеу – граттаж техникасын таныстыру, түстер палитрасына сәйкес қаланың кешкі бейнесін беруді, заттарды кеңістікте дұрыс орналастыра білуге үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, зейіндерін дамыту; туған қалаларына сүйіспеншілікке, өз бетінше жұмыс істеуге тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күнді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: күнді, оның өсімдіктер, ағаштар, жәндіктер және	**Жәндіктерді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсаты: балабақша ауласындағы жәндіктерді	**Құмырсқаны бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: құмырсқалардың пайда болу ерекшеліктері,	**Өрмекшіні бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: өрмекшілердің пайда болу ерекшеліктері,	**Шыбынды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: шыбынның пайда болу ерекшеліктері туралы білімдерін

	барлық тіршілік иелері үшін маңыздылығын бақылауды жалғастыру Экологиялық міндет: күн сәулесінің адам мен өсімдік тіршілігі үшін құндылығын көрсету. **Көркем сөз** Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! **Еңбек:** құм жәшіктерін құммен толтыру. **(еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балалардың бойына еңбекке деген құштарлығын ояту. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: зейінін, жылдам жүгіру, кеңістікті бағдарлауын жаттықтыру. **Жұмбақ.**	бақылау жұмыстарын жалғастыру;балалардың жәндіктердің алуан түрлілігі туралы білімдерін кеңейтуді; жәндіктерді айқын белгілері бойынша ажыратуға және атауға үйрету: түсі, мөлшері, өзіндік ерекшелігі дене бөліктері, қозғалыс режимі Экологиялық міндет: жәндіктерге қамқор болуға тәрбиелеу. **Әңгімелесу-тәжірибе.** Қоңызды қарастыру: басы, мұрты, аяқтары, қанаттары. Ол қанаттарын қалай көтеретінін және қалай ашатынын байқаймыз, жәндік қозғалады, ұшады және отырады.Тірі тіршілік иелерінің жанында өздерін сабырлы ұстау керек екенін	олардың тіршілік көріністері туралы білімдерін кеңейту; сыртқы дүниеге деген қызығушылықты ояту. *Жұмбақ жасыру.* Қатар - қатар қара нар, Аспанменен бара бар, Алды биік, арты жар. /Құмырсқа/. *Көркем сөз* Қаламайды құмырсқа Қаңғыруды, билеуді. Тыным алмай, ырысқа Толтырады илеуді. Тапқан заты ауыр боп, Түссе бірі әлекке, Қауымдасқан бауыр кеп, Келеді тез көмекке. Ауыртпалық көрмедім Олар алып жықпайтын. Қиындық аз дер едім	олардың тіршілігі туралы білімдерін кеңейтуді жалғастыру. **Жұмбақ** Тоқыған ауы - шыбынның жауы. (Өрмекші) **Көркем сөз** Сегіз аяқ өрмекші, Біздің бақта не көрмекші? Бұрышта отырады, нағыз қарақшы, Торына түскен шыға алмайды, айтпақшы. **Зерттеу қызметі** Үлкейткіш әйнекті алып, өрмекшіні зерттеу. (Өрмекшінің басында көзі және аузы бар, ал кеудесі төрт жұп аяғына тіреледі). **Еңбек:** кіші топ балаларына ауланы тазартуға көмектесу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікті, балаларға көмектесуге деген	және түсініктерін кеңейту табиғат туралы шынайы түсінік қалыптастыру. **Көркем сөз "Шыбындар"** Қабырғаны жағалап, Қуалаймыз сабалап. – Шыбындар, нас, кірсіңдер, Мұнда неге жүрсіңдер?! Бір қап кір бар аяқта, Жабысасың аяққа, Қонасыңдар етке де, Танау менен бетке де. (Ж. Смақов) Шыбын - қосқанатты зиянды жәндік. Ұшқан кезде қанаты арқылы ызыңдаған дыбыс шығады. Жабайы табиғатта және адамдар мекендейтін аймақтарда мекендейді. Дәмді аяқтары арқылы сезеді. Біздің күнделікті көріп жүрген шыбынның

	Жалғанда бір нәрсе бар аяқ қапты, Ұшады кешке дейін дамыл таппай... (Күн) **Болжам:** Батар күн қызыл шапаққа малынып барып ұясына кірсе, ертеңінде шыжыған ыстық болатынын білдіреді. **Еркін ойын.** **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; қимылдарды үлестіруге,ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы	ескертеді. Қоңыз бен қырықаяқты аулауды ұсынады, картон парағына құм қабатын құйюды ұсынады - жәндіктер жүгірсін. Қоңыз бен қырықаяқ құмда қандай іздер қалдыратынын салыстыру. Тәжірибеден кейін жәндіктер босатылады. **Көркем сөз** 1. Ұзын құйрық инелік, Инелікке тимелік. Верталетты жасады, Инеліктен ұйреніп. 2. Гулден сорып бал жинап, Терлеп жанын кинады. Және өзіне жиғанын, Адамдарға сыйлады. **Еңбек:** балаларды алаңдағы жұмысқа тартуды жалғастыру; суару, қопсыту, арамшөптерді жұлу.	Түбі жеңіп шықпайтын. Неге? Айтсақ дұрысын: Демей ұсақ, ірісің, Бірі істейді бәрі үші, Бәрі істейді бірі үшін! (Қадыр Мырза Али) **Еңбек:** алаңдағы жерді қопсыту. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: келесі жылы тұқым отырғызуға жерді дайындау тәртібіне баулу. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-	ұмтылысты дамыту. **"Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ	тұмсығы сұйықтық ішуге бейімделген, қатты заттарды сілекеймен ерітіп жібітіп барып ішеді. Шыбындар лас жерлерге жұмыртқаларын тастап тез өніп өседі. Шыбындарға қарсы күрес тазалық. Шыбындар өте зиянды жәндіктер! Шыбындар көптеген ауыр жұқпалы ауруларды таратады. Олардың жауы: өрмекшілер, бақа, құрбақа, кесіртке. Шыбындарға қарсы күрес тазалық. **Еңбек:** гүлдерді суару. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: гүлдерді күтуге тәрбиелеу. **Көркем сөз** Тазалықты іздесең, Мөлдір судан аласың. Жиі-жиі жуынсаң, Аппақ, таза

	бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Қу түлкі".	**(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу; табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу **"Аю мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, әділ ойнауға тәрбиелеу; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу. **Халық болжамы:** өрмекші ауын тоқтаусыз, белсеніп құра берсе - күн ыстық болады; өрмекші бұрышқа тығылса - жел көтеріледі. **Жаңылтпаш** Шын еңбекшіл – өрмекші, Өрмекші - шын еңбекші. **"Ляйлек пен бақа" жапон ойыны. (дене шынықтыру)**	қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта	тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. **Еркін ойындар:** "Бір - екі", "Үндемей өт". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: нақты, ырғақты, дұрыс қалыпта және қимылдарды үйлестіре отырып	боласың. Тазалықты іздесең, Сабын, сүлгі керегі. Бірі жуып шашыңды, Бірі сүртіп береді. Тазалықты іздесең, Айна,тарақ керегі. Бірі тарап шашыңды, Екіншісі көреді. **"Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып

		Мақсат-міндеттер: балалардың секіре білу мүмкіндіктерін жетілдіру. Бұл жапон ойынын 4 немесе одан да көп адам ойнай алады. Ол үшін асфальтқа шығанақтар, аралдар мен мүйістер салынған үлкен көл салу керек. Ойыншылар бір жүргізушіні таңдайды - «ляйлек», ал қалғандары барлық ойыншылар «бақаға» айналады. «Бақалар» «суға» отырады, «құрлыққа» шығуға құқығы жоқ. «Ляйлек» жағалау бойымен жүріп өтіп, «бақа» ұстауға тырысуы керек. «Ляйлек» «аралдан» «аралға» секіруге құқылы, бірақ «суға» кіре алмайды. Соңғы ұсталған «бақа» «ляйлекке»	қалады. **Ескерту:** педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. **Жеке жұмыс:** баяу қарқынмен үздіксіз жүгіру. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу Еркін ойындар.	жүруге үйрету. **"Допты ұста" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты ұстау және оны басқа белгі бойынша жылдам лақтырып, ұстап ала бере білуді жетілдіру.	тұрады. "Соқыр текені" санамақ арқылы тағайындайды. Содан соң "текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айналуды сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үші! Соқыр теке, бізді ұста!" - деп "соқыр текені"қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау. Педагог балалар тым алшақ қашып кетпес үшін, үлкен шеңберді сызып қояды. Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстанылып, танылып жатса, "соқыр теке" болып,

		айналады. Еркін ойындар.			ойынды жалғастырады. **"Асықты кімге, қай жаққа тастаймын?" ойыны. (дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: өзін үстел үстінде дұрыс ұстай білу қабілетін бекіту; жуу ережелерін бекіту. *Көркем сөз* Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: қолды жуу ережелерін бекіту; ойын - жарыстар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы. *Көркем сөз* Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: үстел басында тыныш отыру әдетін жетілдіру. *Көркем сөз* Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық**	**Гигиеналық дағдылар: "Тазалық-денсалық кепілі".** Мақсат-міндеттер: қолды жуу ережелерін бекіту; ойын-жарыстар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балаларды өзін-өзі бақылауға дағдыландыру. *Көркем сөз* Тиін жаңғақ жарады,

	созамыз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекет)**	Жуынсаң сен әрдайым, Аппақ бетің, маңдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекет)**	жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.)	**дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекет)**	Ешкі шөп жеп барады. Құстар дәнді шоқиды, Ұлу отыр қоқиып
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Біртіндеп ұйқыдан тұру (музыка ақырын ойнап тұр).** Бойымызды жазайық Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық Ұйқымызды ашайық! Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. **(дене шынықтыру, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Біртіндеп ұйқыдан тұрғызу. **Тыныс алу жаттығуы:** Ку - ка - ре, ку - ка - ре – ку, ку - ка - ре - ку. Табанды шынықтыру массаждары: 1.«Балапандар серуенге шықты» шық - шық - шық. 2. Табанға арналған денсаулық кілемшелерімен жүру. 3. Ілгекті жолмен жүру. 4. Тастардың үстерімен жүру. 5. Кірпі тікенектеріне ұқсас төсеніштермен	Жалпақ табанның алдын алу үшін денсаулық жолымен жүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру. **Көркем сөз** Әдемі ирек жолдармен, Лақтарша біз ойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі, Массаж жасау білеміз. **(дене шынықтыру, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Біртіндеп ұйқыдан ояту. Жалпақ табандықтың алдын алу үшін түзету жаттығулары. **«Ұшақ» жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: омыртқаның бұлшықет корсетін, жамбас белдеуінің бұлшықеттерін күшейту. **Көркем сөз** Ұйықтап жатқан кім екен? Уақыт болды тұратын. Жаттығуды жасайық, Ұйқымызды ашайық! Бізді күтіп	Балаларды сипап ояту. Шашты тарау дененің сауығуына да ықпал етеді. Содан кейін толық жуыну: қолдар шынтаққа дейін, бет, құлақ, мойын. Ұйқыдан кейін балалар өздігінен киіну дағдыларын бекітеді, ал қажет болған жағдайда тәрбиеші оларға көмектеседі. **Көркем сөз** Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,

		жүру. 6. Табандар арқылы жүру. **Көркем сөз**: Балапандарым кәне ұйқыдан тұрайық. Түс мезгілі, түс мезгілі. Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. **(дене шынықтыру, қарым-қатынас іс-әрекеті)**		тұрмайды, Жылдам алға басайық! **(дене шынықтыру, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. **(дене шынықтыру, қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Не естігеніңді айт?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жауаптарда толық сөйлемдерді қолдануға үйрету; сөздік қорын молайту, есте	**"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты.	**"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін бекіту, жүйелеу.	**"Менің ғажайып бұлтым" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қиялды, эмоционалдық сфераны, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту	**"Төртінші артық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жәндіктер туралы білімдерін бекіту. Тәрбиеші төрт сөз айтады, балалар артығын атау керек. **(қарым-қатынас**

	сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын барысы. Педагог балаларға көздерін жауып, мұқият тыңдауларын (құстардың дауысы, машина сигналы, адамдардың әңгімелескен дыбыстары т.б.) және нені естігендерін анықтауларын өтінеді. Балалар толық сөйлеммен жауап берулерін талап ету керек. Кім ең көп естіген сөзді атайды, сол жеңімпаз болып саналады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** **"Сүйікті кітаптарыңыздың кейіпкерлерімен бірге саяхат" сюжетті-рөлдік ойыны.**	Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып, "Жер" деген кезде, жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, "су" дегенде, суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, "ауа" дегенде ұшақ түрлерін, құстардың атарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. "Ауа" дегенде кезде балалар қолдарын жоғары көтереді, "су" дегенде қолдарын алға созып жүзеді, "от" дегенде, қолдарын былғайды, "жер" дегенде, қолдарын төмен түсіреді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**	Ойын барысы. Педагог балалармен әңгімелесу барысында айналамыздағы заттардың адам қолынан шыққаны немесе табиғатта сол күйінде кездесетіні, оларды адамдардың пайдалануы туралы балалардың білімдерін анықтайды. Мәселен, орман, көмір, мұнай, газ табиғатта сол күйінде болады, ал үрейлерді, зауыттарды, көлік құралдарын адам жасайды. "Адам қандай заттарды жасаған?" - деп тәрбиеші сұрақ қойып, ойынға қатысушылардың біріне бір затты береді (немесе доп лақтырады). Балалардың бірнеше жауабынан кейін ол жаңа сұрақ қояды: "Табиғат	(ойын релаксациялық кідіріс рөлін де атқарады). Ойын барысы. Балалар шабындықта ыңғайланып жайғасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалып отырғандарын елестету. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынын айтып беруді ұсынады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** **Қимылды ойын: "Күн қояндары".** Мақсат-міндеттер:	**іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** **"Ұшты - ұшты" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: ненің ұшатынын, ненің ұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынның мазмұны. Ойынды үй ішінде де сыртта да ойнауға болады. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді.

	Мақсат-міндеттер: балалар жазушыларына деген қызығушылықтарын ояту. Ертегі кейіпкерінің рөлін қабылдау қабілетін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)**	**әрекет)** **"Мектеп" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың мектеп туралы білімдерін кеңейту және нақтылау. Балаларға рөлді жүзеге асырудың экспрессивті құралдарын (интонация, мимика, қимылдар) игеруге көмектесу. Балалардың оқуға деген ынтасын арттыру. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)**	нені жаратқан?". Ойын барысында тәрбиеші балалармен адамзат табиғатты адамдар жақсы өмір сүру үшін пайдаланатыны, сонымен қатар орманды өрттен қорғап, су тоғандарын, өзендер мен көлдерді тазартып, құстар мен жануарларды күзетіп, табиғатты аялайтыны туралы қысқа әңгіме өткізеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	балалармен бірге бағыттарды нақтылаңыз: жоғары, төмен, жанына. Әр түрлі қимылдарды орындауға үйрету. **(дене шынықтыру)**	Ұшты - ұшты сұңқар ұшты (қол көтереді) Ұшты - ұшты қарға ұшты (қол көтереді) Ұшты - ұшты арба ұшты (қол көтермейді) Ұшты - ұшты дауыл ұшты (қол көтермейді) Ұшты - ұшты ұшақ ұшты (қол көтереді) **(дене шынықтыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Жаңылтпаш** Тақпақ жаттап, Айтсақ жақсы-ақ. Жатка тақпақ, Жатта тақ-тақ **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Жәндіктер туралы жұмбақтарды жаттау.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Бар екен бір	**Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеу қабілеттерін	**Шығармашылық уақыты: "Ғажайыптар қалашығы".** Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі материалдардан (лего, құм) құрылыс	**"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: таныс ертегілер мен әңгімелердің

		мақұлық ұннан майда, Өз басын айдайды екен қиын жайға, Ұстасақ үгітіліп жоғалады, Дамылдап отырмайды ешбір жайға. (Көбелек) Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекі суреттері, дыбыстық талдауға фишкалар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	жасауға деген құштарлығын жетілдіру. **(танымдық іс-әрекет, шығармашылық іс-әрекеті)**	мазмұнын пысықтау; балалардың кейіпкердейдің сөздерін жатқа білуге деген құштарлығын арттыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекет)**
Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше жүйелі киінуін бақылау. Жылдамдыққа, ұқыптылыққа баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Күндізгі жарықтың ұзақтығын бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жаз күнінің өте ұзақ, ал түннің қысқа екенін көрсету; күн ерте шығады және ұзақ уақыт жарқырайды.	**Жәндіктерді бақылау (жалғасы). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жәндіктердің әртүрлілігі туралы білімдерін кеңейту. Экологиялық міндет: балалардың жәндіктердің	**Жәндіктерді бақылау (көбелектер). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: көбелектердің тіршілігі жайындағы білімді толықтыру; бақылау арқылы жаңа ақпараттарды алуға	**Өрмекшіні бақылау. (жалғасы) (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: өрмекшілердің пайда болу ерекшеліктері, олардың тіршілігі туралы білімдерін кеңейтуді жалғастыру.	**Шыбынды бақылау. (жалғасы) (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: шыбынның пайда болу ерекшеліктері туралы білімдерін және түсініктерін кеңейтуді жалғастыру, табиғат туралы

	Экологиялық міндет: балалардың жаз мезгіліне тән белгілері, қоршаған әлем туралы білімдерін бекіту. Әңгімелесу: - Балалар, жаздың басталуымен не байқадыңыз? Балаларға «таң», «күн батуы» сөздерінің мағынасын түсіндіру. **Жұмбақ жасыру** Жұрттың бәрі оны сүйеді, Бірақ қарағысы келмейді. (Күн) **Еңбек:** ағаштардан түскен ұсақ бұтақтарды жинау. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу. **"Айгөлек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті,	әртүрлілігі туралы идеяларын жүйелеу. **Көркем сөз** **"Көбелек".** Мен тимеймін, жасқанба, Дос болайық, көбелек. Жайнап тұрған бақшамда, Гүлдерімді көре кет. Тұтқиылдан састыра, Жаңбыр жауса себелеп. Тақиямның астына, Тығыла ғой, көбелек. (А. Сәрсенов) **"Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні" санамақ арқылы	баулу. Күн сайын жәндіктер көбейіп келеді: масалар, көбелектер, қоңыздар. Көбелектердің бірнеше түрін (капустница) ажырата білуге үйрету. Көбелектердің қанаттарында өте әдемі өрнек бар - ол ең әдемі табиғатпен жаратылғандардың арасында. Көбелектердің қанаттарын ұстауға болмайды, өйткені олар нәзік тозаңмен жабылған, оны өшіру оңай, бірақ содан кейін көбелек ұша алмайды**.** Балаларға көбелектер жұмыртқалайтынын түсіндіру, содан кейін өсімдіктердің жапырақтарын жейтін осы жұмыртқалардан құрттар шығады. Кейінірек құрттар	**Көркем сөз** Сегіз аяқ өрмекші, Біздің бақта не көрмекші? Бұрышта отырады, нағыз қарақшы, Торына түскен шыға алмайды, айтпақшы. Ахметова Д. Тәрбиеші өрмекші туралы жұмбақ жасырады, сұрақтар қояды: Шидиген ұзын сирағы, Тастай керең құлағы. Сөйтіп жүрген көп жерге, Аспалы торлар тұрады. Ол не? (Өрмекші) Тоқыған ауы – шыбынның жауы. (Өрмекші) - Өрмекшілердің пайдасы қандай? (Олар жәндіктерді жейді.) - Өрмекшілер жәндіктерді немен аулайды? (Олар торлар тоқиды.) - Өрмекшілер	шынайы түсінік қалыптастыру. **Көркем сөз** Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) - Төбеде шыбындар қалай жүреді? (Шыбындардың аяқтарында жабысқақ түкті төсемдер бар; шыбын жеңіл және жастықшалар кез-келген бетке өте жақсы жабысатындықтан, шыбын кез-келген жерде қалуы мүмкін.) - Неліктен шыбындарды зиянды жәндіктер деп атайды? - Шыбындардың қандай зияны бар? (Олар микробтарды таратады.) - Шыбындар қалай көбейеді? (Олар жұмыртқалайды.)

	ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек ойыны кең алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны мен жас шамасына қарай екі топқа бөлінеді де, арасы 15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсы тізбек құрып тұрады. Ойын жүргізуші екі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады: Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың	тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап алу. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшыңдар! Ойынның соңында "өрмекшінің" ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойында екі "өрмекшіні" де тағайындап алуға болады. **Еңбек:** алаңды тазартуда сыпырушыға көмектесу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: үлкердге	іштен бөлінген жіппен оралып, қуыршаққа айналады, ал қуыршақтардан көбелектер қайта пайда болады**.** **Жұмбақ** Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады. (Көбелек) Тәрбиеші жәндіктерді сипаттайды, балалар болжайды**.** **"Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: суреттейтін әңгіме құруға, зейінді, келісімді сөйлеуді дамытуға, ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табуға дағдыландыру**.** **Еңбек:** ойыншықтарды жуу (өңдеуге жарайтын), төсенішке кептіру. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер:	өрімді қаншалықты жиі тоқиды? (Күн сайын, өйткені ол жел мен жаңбырдан тез бұзылады.) - Өрмекшілер немен қоректенеді? (Шыбындар, көбелектер, масалар.) - Өрмекшілер жыртқыш па? (Иә, олар басқа жәндіктермен қоректенеді.) - Өрмекшілерде қашан балалайды? (Жаздың соңында.) Жаңа туылған өрмекшілер қай жерде өсіріледі? (Өрмекші ана оңаша жерде тордан тығыз кокон тоқып, оған бірнеше жүз жұмыртқа салады. Көп ұзамай олардан жаңа туған өрмекшілер шығады. Олардың барлығы жайлы жылы ұяда тұрады, өрмекші анасы кішкентай жәндіктерді	- Шыбындар қайда жұмыртқалайды? (Көңде, қоқыста.) - Шыбындардың қандай жауы бар? (Өрмекшілер, инеліктер.) - Шыбынның мұрны бар ма? (Жәндіктердің мұрындары жоқ; олар аяқтары мен мұрттары арқасында жанасады, иіс сезеді және дәмін сезінеді. Мұрттары - сенсор мүшесі. Ол температураны, ылғалдылық пен иісті сезінеді.) - Шыбынның қанша көзі бар? (Көздің екі түрі - қарапайым және күрделі: олар бір уақытта алдында, артында және астында көре алады.) - Шыбын қайда және қалай қыстайды? **Еңбек:** құмсалғышты тазалау. **(еңбек іс-**

	ойыншылары жауап береді. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек, - дейді. "Шолпан" деген сөздің орнына басқа бір баланың немесе қыздың атын қойып айта береді. Қарсы топтан шақырылған қыз не бала жүгіріп келген бойы тізіліп тұрған топтың әлсіз жерінен үзіп өтуге тиісті. Егер үзе алмаса, сол топта қалып қояды. Ал үзсе, өзі қалаған ойыншының бірін өз тобына алып қайтады. Ойыншылар түгел шақырылып болған соң, екі жақтың ойыншылары	көмектесуге деген ұмтылысты дамыту **Еркін ойын: "Ыстық картоп". (дене шынықтыру)** Ойынның мақсат-міндеттер: доптың шеңбер бойымен жылдам өтуін қамтамасыз ету. Ойын барысы. Ойыншылар шеңбер бойымен бір-бірінен ұзындыққа тұрады. Шеңбер бойымен жүру. Бір ойыншының қолында ыстық картоп добы бар. Белгі бойынша балалар допты бір бағытта шеңберге айналдырып, мүмкіндігінше жылдам жүргізушінің допты алып кетуіне жол бермеуге тырысады. Жүргізуші шеңбер бойымен қозғалады және оны беру кезінде допты алуға тырысады. Кім жетекші допты	жұмысқа деген оң көзқарасты, тапсырмаларды жауапкершілікпен тәрбиелеу**.** **"Көбелектер" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша жүгіру бағытын, тоқтамай, өзгерте білуге машықтандыру; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Педагог ойын барысында "Оңға!", "Солға!", "Кері!", "Алға!" деп, белгілер беріп тұру мүмкін. Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді есті жүріп, жүгіру бағыттарын жылдам өзгертіп, ары қарай қимылдау тиіс. Сондай-ақ, демалу кезеңін ескеруге	тамақтандырады, ал кокон оларды суықтан, жаңбырдан, желден қорғайды.) - Өрмекшілер күзде қайда жоғалады? (Қыстың басталуымен өрмекшілер ескі дүмбілдердің жарықтарына тығылып, көктемге дейін ұйықтап кетеді.) - Өрмекшілердің мінез-құлқына сүйене отырып, ауа-райын қалай болжауға болады? (Өрмекші ауын тоқтаусыз, белсеніп құра берсе - күн ыстық болады; өрмекші бұрышқа тығылса - жел көтеріледі.) - Өрмекшінің денесі неше бөліктен тұрады? (Екі бөлітен-кеуде және іш.) **Еңбек:** гүлдерді суару. **(еңбек іс-әрекеті)**	**әрекеті)** Мақсаты: еңбекқорлыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі.

	саналады. Қай топтың саны көп болса, сол топ ұтқан болып есептеледі. **"Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: есту зейінін, кеңістікті бағдарлау, жүгіре білу қабілетін дамыту. **Жеке жұмыс:** тепе-теңдікті сақтап сызықты басып жүгіру. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: төзімділікке, зеректікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу Еркін ойындар.	алады, ол шеңбердің артында тұрады. Ойын ережелері. Допты көрші ойыншыға беру, ешкімді өткізбеу.	болады. Балалар "Гүлдер!" атты белгі бойынша өз орындарына тоқтап қала алады. **"Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қапшықты нысанаға көзбен мөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру; күшін дамыту. Еркін ойындар.	Мақсат-міндеттер: гүлдерді күтуге тәрбиелеу. **"Қасқыр қақпан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойнауға баулу; күш-жігерін, зеректікті дамыту; шыдамдылыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу. Балалар "бірінші, екінші болып саналып, екі топқа бөлінеді. Біріншілер "қақпа" болады, екіншілер "қасқырларды" сомдайды. "Қақпан" болып жиналған балалар қол ұстаса, шеңбер құра жүріп, өлең айтады: Қасқыр түссе қораға, Ұстамас оны бола ма? Қол ұстасып	Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды

				тұрайық, "Қасқыр қақпан" құрайық. Берік қақпан сынбайды, Қасқырларды ұстайды. Қасқыр, қасқыр, келіп көр! Қақпан, қақпан, берік бол! Соңғы сөздерден кейін қақпан-балалар қолдарын жоғары көтереді. Осы сәтте "қасқырлар" шеңберге кіріп керіп, жүгіріп жүреді. Ойын басқарушының (педагог немесе бала) "Қақпаны жап!" десе, "қақпан-балалар" қолдарын тез түсіріп, отыра қояды. "Қасқырлардың" міндеті, қақпа жабылғанша, шеңбер сыртына ытқып шығып кету. Егер шеңберден дер кезінде шыға	жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. **"Кеглиді көзде", "Допты қуып жет" қимылды ойын-жаттығулары. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке,ептілікке,белгілі бір бағытты көздей білуге үйрету. **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: қабырғаға доппен ойнау

				алмаған балалар қалса, келесі айналымда олар "қақпанға" .	техникасын жетілдіру.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналармен «Тазалық - денсаулық кепілі» тақырыбында әңгімелесу.	«Неліктен қыста жәндіктер болмады?» тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Жәндіктер" тақырыбында әңгіме.	Ата-аналармен күн тәртібін сақтау туралы сөйлесу	Ата-аналармен "Демалыс" тақырыбында әңгімелесу

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы	**Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**
Топ/сынып	**Мектепалды топ**

Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**				
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова				
Жоспардың құрылу кезеңі	**17.06. - 21.06.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі туралы әңгімелесу; балалардың далаға киетін бас киімдері мен аяқ киімдері туралы ескерту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек:** ойын алаңын сыпыру. Мақсат-міндеттер: тәртіпті сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек:** аула тазалаушыға ауланы тазартуға көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ықыласты, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке	**Еңбек:** құм жәшіктерін құммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балалардың еңбекке деген құштарлығын ояту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек:** гүлзардағы топырақты қопсыту, қажет болса суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, гүлдерге қамқорлық жасауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке	**Еңбек:** көгөністерді суару. Мақсат-міндеттер: көгөністерді күтуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**

		тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**		тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	
	"Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі	**"Суретті құрастыр" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың бірнеше бөліктерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білу қабілетін жетілдіру, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспеу, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады. Ойын іс-әрекеті. Ойынды қалаған бала жиналғанда, бір тұтас бейне-сурет болатын, ұсақ бөліктер жинақнамаларының бірін таңдап ала алады. Тұтас суретті құрастыру үшін, үстел басында 12 және одан да көп бөліктерді бір тұтас	**"Жел мен бұлт" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауды жаттықтыру. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Мысық мен тышқандар".** Мақсат-міндеттер: балаларда төзімділікті, қимылдарды сөзбен үйлестіре білу, ептілікті дамыту. Жүгіру мен иілу жаттығулары, шеңбер бойымен тұру және шеңбер бойымен жүру. Сөйлеуді дамытуға ықпал ету. Ойын барысы. Ойын азғана балалар тобымен бөлмеде (кілем үстінде) немесе далада, жұмсақ шөпті алаңда өткізіледі.	**"Әткеншек" қимылды ойын-жаттығулары, қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздерді іс-әрекетпен үйлестіру мүмкіндігі. **(дене шынықтыру)** **Қимылды ойын "Қасқыр мен қояндар".** Мақсат-міндеттер: шапшаңдықты, жылдамдықты және кеңістікті бағдарлауды дағдыландыру. Ойын барысы. Ойынға қатысушылардың біреуін қасқыр етіп таңдап алады. Қалған балалар қоянның ролін бейнелейді. Алаңның бір жағында қояндар өздеріне үйшік жасап жатады (дөңгелектер	**"Кім кім болды?" дидактикалық ойыныы.** Мақсат-міндеттер: зейінін, қиялын дамыту. Сипаттама: бала мұғалім атағаннан бұрын болған жағдайды атауы керек. Мысалы: - Ата кім болды? (Ұл) - Ағаш не болды ? (Өркен) **(танымдық іс-әрекет)** **Еркін ойын: "Аралар".** Бір топ бала қол ұстасып, шеңберге тұрады да үш-төртеуі ортаға шығады. Олар "аралар". Баудағы кім? Баудағы кім? Ара болсаң ызыңда З-з-з, ж-ж-ж, з-з-з, ж-ж-ж. Жұмыс істе

	объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(танымдық іс-әрекет)** **"Өз орныңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту және көру зейінін дамыту **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Құмдағы суреттер".** Құмның беті тегіс және ылғалды болуы керек және оған таяқшамен немесе бұтақпен бір нәрсе салуды тапсырыңыз. "Суретшіге" тек бір минут ішінде қателіктерін түзетуге рұқсат етіледі. Бұнда әріптер мен сандарды да жазуға болады. **(шығармашылық іс-әрекет)**	суретке жинау керек. Қажетті құралдар. Бірнеше (12 және одан да көп) бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). **(танымдық іс-әрекет)** **"Қармақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: секіруден жаттығу жасау,ептілікті дамыту. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Соқыр теке"** Мақсат-міндеттер: жылдамдықты,ептілікті, зейінді, есте сақтауды дамыту. Ойын барысы: Ортамыздан біреуімізді сайлаймыз, Орамалмен көзін байлаймыз. Қалғанымыз оны түртіп қашамыз,	Қырынан қойылған гимнастикалық сатының, рейканың немесе кендір жіптің көмегімен тышқандарға арналған орын қоршалады. Мысық таңдап алынады. Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індерінде отырады. Тәрбиеші былай дейді: Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансып көзін қысып. Тышқандар індерінен жүгіріп шығып (сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: Тыныштандар, тышқандар, Бекерге шулап	сызады). Ойын басында қояндар өздерінің үйлерінде тұрады, қасқыр - алаңның екінші шетінде (сайда). Тәрбиеші былай дейді: Шоқақ, шоқақ жүгіріп, Қояндар кетіп барады. Тұрған көгі құлпырып, Көгалды іздеп табады. Шөпті жалмап жеседі, - Қасқыр жоқ па? - деседі. Тың-тыңдайды абайлап. Қояндар үйлерінен жүгіріп-жүгіріп шығады да, алаңда ойнай бастайды. Олар біресе екі аяқтап секіреді, біресе тізерлейді, шөп жұлады, қасқыр келіп қалған жоқ па екен деп жан-жағына қарайды. Тәрбиеші соңғы сөзін айтқан	тығылма. "Жұмыс істе тығылма" - деген сөзді естіген аралар заматта-ақ тоқыма тоқығандай, ағаш жарғандай, еден сыпырғандай т.б. қимылдар жасайды. Топ, топ ара ұшады, Үстімен де бұтаның. Астымен де бұтаның Үстімен де бұтаның. Балалар осылай әндетіп, "аралардың" қимылын қайталайды да: "Тап болсаң бір жалқауға, алып кел оны ортаға", - деп хормен айтады. "Аралар" осы сөзді айта жүріп, өздерінің қимылын қайталай алмаған "жалқауларды" ортаға шығарады. Енді шеңбер жасап тұрғандар бәрі дауыстап: Ай-ай жалқау бұл

		Тым қырағы, сақ боламыз аса біз. Ұмтылады ол оң мен солына, Тырысамыз түспеуге оның қолына. Кім ұсталса, соның көзі байланар, Ол ұстайтын бейғам бала қайда бар? - деп, ойынға қатысушы балалар бытырап қашады. Ал, көзі байланған бала оларды ұстап алуға тырысады.	күлмеңдер. Ұйқыда жатқан мысықты Оятып алып жүрмеңдер, - дейді. Бұл - мысыққа берілген сигнал; ол орындықтан түседі, төрт аяқтан тұрады, керіледі, қатты даусын шығарып "мияу" дейді де індеріне қашып бара жатқан тышқандарды ұстай бастайды. Ойындарды басқа тышқандармен 3-4 рет қайталауға болады.	кезде қасқыр сайдан шығады да қояндарды ұстауға ұмтылып, қуа жөнеледі (тиісейін деп). Қояндар өз үйлеріне қарай қашады. Ұстаған қояндарын қасқыр сайға қарай алып кетеді. Қасқыр қетісімен тәрбиеші өлеңнің тексін қайталайды, ойын басынан қайталанады. 2-3 қоянды ұстағаннан кейін басқа қасқыр белгіленеді.	құмар, Жалқауды тез қуыңдар. Сөйтіп жалқауды сұқ саусақтарын шошайтып тұрып аластайды. Бұдан кейін ойын қайта басталады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)**
Таңертеңгі жаттығу	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; алға екі аяқпен секіре жүріп, жылжу; жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып-жұмады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 5-6 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол көкірек тұсында. 2.1. Оң аяқтарын артқа қойып, екі қолдарын да артқа созады. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде.				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану кезінде ас құралдарын	**Гигиеналық дағдылар** Қажет болған жағдайда майлықты	**Гигиеналық дағдылар** Тағамның қасиеттері туралы	**Гигиеналық дағдылар** Мәдени тамақтану дағдыларын	**Гигиеналық дағдылар** Мәдени-гигиеналық дағдыларын

	дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру**.** **Көркем сөз** Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	қолдану қабілетін жетілдіру**.** **Көркем сөз** Су деген — өмір көзі, Тіршіліктің нәрі бұл. Су болмаса оянбайды, Табиғаттың барлығы. Таза болсаң судай бол, Бәрін жуып кетірген. Жақсы болсаң жердей бол, Бәрімізді өсірген. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	түсінік қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың аттарын бекіту. **Көркем сөз** Ірімшікті кеміріп, Тышқан отыр керіліп. Мысық сүтті ішіп - ап, Бет жұмайды ерініп. Ботқа жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесең, Жылдам өсіп кетесің. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	қалыптастыру: тағамды төкпеңіз, сорпаны нанмен жеңіз; майлықты қажеттілігіне қарай қолдануға үйрету **Көркем сөз** Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа құртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын –қарбыз, көкөніс, Қанша жидек, көп жеміс. Қане, тойып алыңдар, Тамақтан соң ойын бар . **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	қалыптастыру; бір-біріне деген қайырымдылыққа тәрбиелеу; сабынның қасиеттері туралы түсініктерді бекіту: хош иісті, көпіршиді, тазартады. **Көркем сөз** Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар, Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы, Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қатені түзе"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әрекеттердің дұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойын барысы:	**"Су" тақырыбындағы әңгіме.** Мақсат-міндеттер: балаларға судың қоршаған объектілердің құрамында бар	**Үстел-үсті ойыны: "Керекті киімді табыңыз"** Мақсат-міндеттер: балаларға қысқы және жазғы киімдерді ажырата білуге, зейін, есте	**Дидактикалық ойын: "Жыл мезгілдері".** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту, маусымдық	**Ойын жаттығуы: "Менің артымнан қайтала".** Мақсат-міндеттер: ым-ишара, қимыл-қозғалысты қайталау. **(қарым-қатынас**

	баланың алдына суреттер жиынтығы жатады, бірақ суреттердің бірі өз орнында жатқан жоқ. Бала қатені тауып, суретті өз орнына орналастырады да, кейін өзінің суреттер жиынтығы бойынша әңгіме құрастырады.	екендігін дәлелдеуге машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	сақтау және логикалық ойлауға тәрбиелеу**. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	өзгерістерді талқылау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	**іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Кім қалай жүреді?" Мақсат-міндеттер: Балаларды тізенің арасына қапшықты қысып, қос аяқтап секіру; балаларда бір сызыққа қойылған заттар арасымен "жыланша" иреленделеп жүгіру; допты бір қатарға қойылған заттар арасымен домалату; заттарды аттап өту; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** ""Үш торай" орыс халық ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі мазмұнын түсіндіру, кейіпкерлердің мінез-құлықтарымен таныстыру; жағымды, жағымсыз жақтарын ажырата білуге үйрету; тілін, сөздік қорларын дамыту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Су -өмір нәрі" Мақсат-міндеттер: Балалардың су туралы түсініктерін кеңейту; судың қажеттілігі, оның адамның, құстың, жануарлар мен өсімдіктердің тіршілігіндегі маңызы екенін түсіндіру. Су табиғаттың баға жетпес сыйы екенін айту, түсініктерін қалыптастырып дамыту. Суды үнемдеп пайдалану, лайламау керектігін	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Су - тіршілік көзі" Мақсат-міндеттер: Су және оның табиғаттағы, адам өміріндегі мәні туралы бұрын алған білімдерін бекіту, күрделі сөйлемдерді қолдана отырып сұрақтарға жауап беру қабілеттерін қалыптастыру; мағыналары қарама-қарсы сын есімдерді құрастыру қабілетін бекіту; шығармашылық әңгімелеуде таңдалған оқиға	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Аквариумдағы балықтар" Мақсат-міндеттер: Балалардың шашыны қиғаш етіп екі үшбұрышқа кесу дағдыларын бекіту, үшбұрыштардан балықтың бейнесін өз бетінше құрастыру; судың қасиеттері туралы, балықтардың тіршілік ету ортасы туралы білімдерін бекіту; қайшымен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; өзбетінше жұмыс

		жаттығу "Ақ жаңбыр" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту.	және судың барлық қасиеттерін түсіндіру. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Тұңғиық теңіз түбінде"	желісін ұстану қабілетін дамыту, логикалық ойлауды дамыту; топта жұмыс істей білуге тәрбиелеу, серіктестің пікірін ескеру, өз пікірін қорғау, өз ісін дәлелдеу, суды үнемдей білу	жасау барысында алдында алған білімдері мен дағдыларын қолдануға ынталандыру.
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Суды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балаларды суды ұқыпты ұстауға үйрету. Судың қасиеттері туралы ойларды нақтылаңыз: құю, басқа температураға ие; суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары жүзіп кетеді. Балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйықтық,	**Суды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: судың тірі табиғаттағы маңызын көрсету; су туралы білімді толықтыру және оны адамдар қалай пайдаланады; балаларды ағын суды үнемдеуге үйрету. **Көркем сөз** Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың?	**Суды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыпты ұстау туралы есте сақтау. **Тәжірибе: "Судың түсі жоқ, бірақ оны бояуға болады".** Кранды ашыңыз, ағып жатқан суды көруді ұсыныңыз. Бірнеше стаканға су құйыңыз. Су қандай түсті? (Судың түсі жоқ, ол мөлдір). Суды оған бояу қосу арқылы	**Жаңбырды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жауынның қалай құрылатыны жөнінде түсініктемені бекіту Жауынның алғашқы белгілерін байқау: бұлттар бұл қараңғы, қалың бұлттар. Жауынның қалай құрылатыны жөнінде түсініктемені бекіту(су тамшысынан құрылатын бұлт	**Шықты бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту - шық туралы әңгімелеу. Экологиялық міндет: әр түрлі табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру, табиғат сұлулығын көре білуге үйрету. **Жұмбақ** Мөлдіреген жүзімді,

	ол құйылады, ол әр түрлі температурада болуы мүмкін (ол күн сәулесінде қызады, ағын суықтан суық болады). Су мөлдір, онда бәрін көруге болады. Ыстық күні су бассейнде тез қызады, тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдар суға шомылады. Асфальтқа шашылған судың қаншалықты тез кебетінін бақылау. Суға қандай заттар батып, не қалқып жүргенін анықтау. Неліктен суға немесе суға батып бара жатқанын анықтауды ұсыну. *Көркем сөз* Су – тіршілік білсеңдер, Судан ырыс күткен жер, Суды лайлап түкірме! Деп үйретер үлкендер.	Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін. Гүл, гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. Әңгімелесу: - Балалар, бүгін біз су туралы әңгімелесеміз. Су туралы айтыңызшы, ол қандай? - Мөлдір, сұйық. - Салқын және ыстық болуы мүмкін. - Балалар, кімге су керек? - Ағаштар, құстар, жануарлар, балықтар, адамдар. - Бізге балабақшада су керек пе? - Иә, керек. - Су бізге не үшін қажет? - Жууну үшін, гүлдерді суару үшін, киімді, еденді, ыдыс жуу үшін, асханада таңғы, кешкі ас дайындау үшін..	күңгірттеуге болады. (Балалар судың түсін тамашалайды). Су қандай түсті болды? (Қызыл, көк, сары, қызыл). Судың түсі бояудың суға қандай түсті қосылуына байланысты. Қорытынды. - Біз бүгін не білдік? Егер оған бояу қосылса, суда не болуы мүмкін? (Суды кез-келген түске оңай бояуға болады) **Көркем сөз** Самал жел, бізді желдетші, Күн нұры, бізді жарқырат. Таза ауа, дем берші, Мөлдір су, бізді салқындат. **Дидактикалық ойын "Батады-батпайды".** Мақсат-міндеттер: заттардың қасиеттері, олардың салмағы туралы білімді бекіту.	аспанда ұзақ тұрмайды, жерге жауын болып құлайды; егер тамшылар кішірек болса -жауын сіркірейді,ірі тамшылар - жауын жиі құяды; әр бағыта болса-тікелей, қисық). Жазда жауын әр түрлі болатынын түсіндіруді қалыптастыру. Жылдың жылы уақытында жауынның орнына бұршақ жаууы мүмкін –бұл мұз жауынның қатқан тамшылары. Егер бұршақ өте ауыр болса, олар жерге түседі. Қорытындылай келе, бұл ауа температурасына байланысты болатынын атаған жөн. Жерден жоғары ауа өте суық, ол жер буынын суытады. Жазда жансыз	Ұстап едім, езілді. (Шық) Тәрбиеші таңертеңгі шыққа назар аудартады, "шық" баламасын айтуды ұсынады (мөлдір, таза, сергітетін) **Көркем сөз** Су – тіршілік білсеңдер, Судан ырыс күткен жер, Суды лайлап түкірме! Деп үйретер үлкендер. **Еңбек:** аула сыпырушыға көмектесу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: үлкендердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **"Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру;

	Еңбек: балалар барлық ойыншықтарды жуу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды жуып, өңдеп, төсенішке жатқызып, қойып кептіру әрекеттерін дағдыландыру. **"Теңіздер толқиды" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қиялын дамыту, ойластырылған бейнені қозғалыста білдіру қабілетін дамыту. Ойын барысы. Балалар шеңбер жасап тұрады.Тәрбиеші теңіз толқиды 1-2-3 дегенде балалар әртүрлі пішін жасап қатып тұра қалады. Қозғалып қойған бала ойыннан шығады. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-**	- Иә, сусыз жер бетіндегі барлық тіршілік жойылады. Су - тіршілік, суды қорғау керек. Барлығы «Суды құтқар!» дейді. - Мұның нені білдіретінін кім біледі? - Бұл суды дұрыс және ақылмен жұмсау деген сөз. Кранды ашық қалдырмаңыз. - Ал егер кран дұрыс жұмыс істемесе және одан су тамшылап жатса? Не істеу керек? - Оны тезірек жөндеу керек. **Еңбек:** гүл бақшасын арамшөптен тазарту. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: өз жұмысының нәтижесін көріп, қуана білуге тәрбиелеу. Сумен тәжірибе жасаңыз: әр түрлі ыдыстардағы су	**"Су қандай?" —** балалар суды сипаттайды. Мақсат-міндеттер: салыстырмалы сын есімдерді қалай таңдау керектігін үйрету. Қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығу: **"Сумен ойындар"** - үрлемелі бассейн немесе үлкен ванна және ойынға арналған ойыншықтар жиынтығы серуенге шығарылады. Балалар қайықтарды ұшырады, ыдыстарға су құйады, қуыршақтарды жуындырады және т.б. **Еңбек:** ойыншықтарды жуу (оларды өңдеуге болады), төсеншке жаю, кептіру. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер:	табиғат құбылысына қызығушылығын дамыту. **Көркем сөз** Жаңбыр-жаңбыр жауады, Тамшылары тамады, Ойнап, ойнап, аламыз, Ойын сауық саламыз! Жау аяма нөсерле, Сенсіз бір түп өсеме? Құйып, құйып өтпесең Бұлт жөніне көшер ме? **Жұмбақтар:** Тіл былдыр, үні сылдыр. (Жаңбыр) Қырда қылыш жарқылдайды. (Найзағай) **Мақал-мәтел:** Жаңбыр жауса – жер ырысы. **Еңбек:** қолөнерге арналған жағалаулардан қызықты малтатастарды жинау. **(еңбек іс-**	ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңның бір жағында көмегімен қой қора қоршалады. Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны" таңдалып алады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының" көзін байланады. Балалардың біреуі (алғашында педагог) "қойшыдан сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өз санын (онға дейін) айтады. Осы қашықтықтан

	қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап	көлемін салыстырыңыз; балалар судың өзіндік формасы жоқ екеніне көз жеткізеді. **"Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның	ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Қуып жет" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе: Айгөлек-ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек! - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып	**әрекеті)** Мақсат-міндеттер: ортақ мақсат үшін саналу жұмыс істеуге үйрету. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап	"қойшы": «Менің табыным қайда?", - деп сұрайды. "Қойлар" (балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшы оларды іздей бастайды. Балалар жүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардың бірін түртіп қалса, сұрайды: "Қойым, қойым, өзіңді ата!" Ал ойнаушы, "қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысын шығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады. Егер бала танылмай жатса, осы "қойшымен" ойын жалғасады. **"Көлшіктен секіру" қимылды ойын-жаттығулары (2**

	кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **Жеке жаттығу:** дымқыл шөпте және жылы құмда жалаңаяқ жүру. **(дене шынықтыру)**	бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу.	жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. **"Мұхиттар толқиды" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қиялын дамыту, ойластырылған бейнені қозғалыста көрсете білу. Еркін ойындар.	қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады:	**топқа бөлініп қатысады). (дене шынықтыру)** Шарты: жердегі көлшіктерден өтіп (обруч немесе мата) белгіленген шартты жерге тез жету. Еркін ойындар.
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату;				

	- ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетін пысықтау. Үстелдегі тағамға назар аудару; этикет ережелерін қаталау. **Көркем сөз** Нан анасы бидаймын, Елге астық сыйлаймын. Дәнім толып піскенде, Қауызыма сыймаймын. Ақ, қарамын, сарымын, Мен өнімді тарымын. Халқым еңбек сіңірсе, Қайтарамын	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: ас ішу құралдарына дұрыс қолдануға, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, Тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды қайталау. **Көркем сөз** Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. **(мәдени-гигиеналық**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: майлықты қолдануды дағдыландыру. Нанды қопсытпау, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, аузыңды шайып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. **Көркем сөз** Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балалардың назарын гигиеналық процедураларға аудару, қол жуу ережелерін бекіту. **Көркем сөз** Қуанады анашым, Таза оның баласы. Маңдайымнан сипайды, Саусағының саласы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тағам дағдыларын қалыптастыру: оны дұрыс пайдалану ас құралдары, майлық; үстел басында тыныш болу әдетін дамыту. Көркем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет нанда бар! Тоқаш, бөлке көп болар, Тәттіге жұрт тоқ болар, **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	қарымын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті)**		
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Велосипед жаттығуы. Аяқтарыңызды кезек-кезек сермеңіз, қолдарыңызды және аяқтарыңызды жоғары көтеріңіз. Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүріңіз. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Бұл қай кезде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың құбылыстар туралы білімдерін бекіту; ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші кез-келген маусымға тән құбылысты сипаттайды,	**"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып "Жер" деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар,	**Біз не істегенімізді айтпаймыз, бірақ не істегенімізді көрсетеміз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілетін, елестету қабілетін, логикасын, тапқырлығын дамыту. Ойын барысы: 1-нұсқа. Тәрбиеші ыммен	**"Не, қалай естіледі?" дидактикалық ойыны. (Табиғат құбылыстары)** Мақсаты: балаларды табиғат құбылыстарының қандай дыбыстарды дыбыстайтынын ажыратуға, сөйлеудің дыбыстық мәдениетін қолдана отырып, табиғи дыбыстарды	**"Аңдардың әңгімесі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын кеңейту, артикуляциялық дағдыларын дамыту. Ойынды жүргізу үшін балаларға доп дайындау жеткілікті. Балалар сапқа тұрады, ал тірбиеші олардың

	балалар құбылыстың, жыл мезгілінің атауын табуға міндетті. Балаларды өз жауаптарын тек бір сөзбен ғана емес, сонымен қатар құбылыс қандай себеппен болғанын түсіндіруге шақыру керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **"Кім тез жинайды?" ойыны.** Ойын мақсат-міндеттер: көгөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты: Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың	адам, ұй, жануарларды атап айтады, "су" дегенде суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, "ауа" дегенде ұшақ түрлерін, құстардың атарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. "Ауа" дегенде кезде балалар қолдарын жоғары көтереді, "Су" дегенде қолдарын алға созып жүзеді, "от" дегенде қолдарын былғайды, "Жер" дегенде қолдарын төмен түсіреді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Еркін ойын: "Торғайлар мен мысық"** Мақсат-міндеттер:	жұмбақтарды көрсетеді, балалар затты, жануарды, құбылысты көрсетеді. 2-нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезекпен көрсетеді. 3-нұсқа. Шеңберде немесе отырған (тұрған) әр бала кезек-кезек қимыл көрсетеді. Барлық балалар жұмбақты шешуге тырысады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **"Зообақ" сюжеттік-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, әдеттері, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың зообақ қызметкерлерінің міндеттері туралы	білдіруге шақыру; дыбыстарды есту, дыбыстардың артикуляциясын, қиялын дамыту; әдептілікке, зейінділікке тәрбиелеу. Құрал-жабдықтар: табиғат құбылыстарының дыбыстық жазбалары. Ойын барысы: тәрбиеші балалардың алдына түрлі жетондар қойып, өзіне таңдап алуды ұсынады. Таңбалаудағы құбылысты белгілей отырып, оны аудиожазбалар арасынан табу керек. Балалар табиғат құбылысы қалай естілетінін білген соң, оның дыбыстарын артикуляция арқылы көрсетуге тырысады. Мысалы, «жел ш-ш-ш» немесе «уу-уу-уу» сияқты естіледі.	алдында тұрып, балаларға ойын ережелерін айтады: ол жануарлардың атын атап, допты бірінші ойыншыға лақтырады. Бала допты ұстап, осы жануардың қандай дыбыстар шығаратынын атап, допты жүргізушіге қайтаруы керек. Содан кейін доп келесі ойыншыға лақтырылады. Ойын саптағы соңғы ойыншы допты қабылдағанда және тапсырманы орындағанда аяқталады. Ойынның екінші нұсқасын ойнатуға болады: жүргізуші дыбыстарды атайды, ал балалар айтқан жануарды болжауы керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-**

	суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады. Балалар екі топқа бөлініп тұрады.Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын соңында қай топ тез әрі дұрыс жинайды сол топ марапатталады.Ойынды топта я болмаса аулада ойнауға болады. Ойын 4-5 рет қайталанады. **(дене шынықтыру)**	балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту. Ойын барысы. Жерді шеңбермен белгілеу керек /5-6м.диаметрмен/. Ортада тәрбиешімен тағайындалған бала жүреді – ол мысық. Қалған балалар шеңбердің сыртында- олар торғайлар. Мысық ұйықтап қалады.Торғайлар шеңбердін ішіне дән жеуге кіреді. Мысық оянып кетеді де, торғайларды көріп, оларды ұстай бастайды. Торғайлар шеңберден шығуға асығады. Шеңбердің ішінен	түсініктерін кеңейту. Балаларда құрылыс материалын қолдана отырып ойын сюжетін шығармашылықпен дамыту, онымен әр түрлі тәсілдермен әрекет ету қабілетін қалыптастыру. Сөйлеуді дамыту, сөздік қорын байыту. Жануарларға деген мейірімді, қамқор қатынасты тәрбиелеу. Ойын барысы: ойын алдында тәрбиеші балалармен бірге хайуанаттар бағындағы суреттерді қарайды, әлемде қорғалатын жануарлар туралы бейнеролик көрсетеді. Педиатриялық ветеринар, орнитолог (құс маманы), зоолог (жануарлар маманы), герпетолог	Жаңбыр «тақ-тоқ-тақ-тоқ» және т.б. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **"Табиғи қорық" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балаларға қорық, "Қызыл кітап" туралы түсінік беру; қорықта қызмет ететін орманшы, аңшы, ағаш кесуші, мал дәрігері туралы түсініктерді бекіту; орман мамандары ормандар мен жануарларды қорғауда қандай рөл атқаратынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жануарларды құрметтеуге тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші балалармен бірге дайындық жұмыстары кезінде	**әрекеті)** **Қимылды ойын: "Допты тап"** Мақсат-міндеттер: балалардың байқағыштығын, ептілігін дамыту. Ойын барысы. Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста», - деген белгісі бойынша балалар допты жоғарыға лақтырып қағып алады.Әр бала неше рет лақтырып қағып ала алады,соны санайды. **(дене шынықтыру)**

		мысыққа ұсталған торғайлар, шеңбердің ортасында қалады. Мысық 2-3 торғайды ұстаған соң, тәрбиеші жаңа мысықты таңдайды. Ұсталған торғайлар басқа ойынаушыларға қосылады. . ойын 4-5 рет қайталанады. Ұсынис: мысық ақырын барып, торғайларды ұстайды /қатты ұстамай, ақырын ғана қолын тигізеді. **(дене шынықтыру)**	(амфибия маманы), күтуші сияқты мамандардың қызметінің мәні неде екенін, олардың қандай құралдарды қолданатынын талқылау қажет Балалар өздері хайуанаттар бағында жұмыс істейтін мамандарды таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киімдер мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына аңдар мен құстардың ойыншықтарын алып, белгілі бір жерлерге барып, қойнайды. Мамандар құстар мен аңдарға арналған орындарды тексереді, көмектерін көрсетеді.	табиғи қорық туралы суреттерді қарайды, Қазақстанның қорықтары туралы бейнематериалдар көреді. Балалар орманшы, аңшы, ағаш кесуші, мал дәрігері сияқты мамандардың не істеп жатқанын талқылауы керек. Табиғи қорық (орманшы ауру ағаштарды тауып, ағаш кесетін тапсырма береді; ауру жануарларды байқап, ветеринарға көрсетеді, аңшы жыртқыштарға оқ атады, олардың саны көбейді), ол қандай құралдарды пайдаланады. Тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасайды: адам жабайы табиғаттағы өмір заңдылықтарын бұзбауы керек, оны қадағалау,	

			Тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасайды: адам құрып кету қаупі төнген жануарлар үшін жауапкершілікті сезінуі керек.	көмектесу және қорғау қажет. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	
Балалармен жеке жұмыс	**Қызықты логикалық есептер шығару.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау жаттығуларына машықтандыру. **(танымдық іс-әрекет)**	**"Су" тақырыбына суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту, шығармашылыққа баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	**Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекі суреттері, дыбыстық талдауға фишкалар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Шығармашылық уақыты: "Қағаздан қайықты бүктеу арқылы құрастыру".** Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі материалдардан (қағаздан) құрылыс жасауға деген құштарлығын жетілдіру. **(шығармашылық іс-әрекет)**	**Ертегілерді ойдан шығару жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұнаған суреттердің негінде жаңа ертегі, оқиғаны ойдан шығарып, әңгімелеуге машықтандыру; шығармашылық ойлауды дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекет)**
Серуенге дайындық	Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сәйкес қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін) және серуеннің сюжеті осы сәтте айналады. Балаларға киім-кешек бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін, киіну ретін еске түсіріңіз, түсіндіріңіз, қажет болған жағдайда оларға көмектесіңіз.				
Серуен	**Суды бақылау**	**Суды бақылау.**	**Суды бақылау.**	**Көлшікті бақылау.**	**Суды бақылау**

	(жалғасы). **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балаларды суды ұқыпты ұстауға үйрету. Судың қасиеттері туралы ойды нақтылаңыз: ол ағады, температурасы басқа, кейбір заттар суға батады, басқалары жүзеді. Әңгімелесу. - Балалар, қане, судың қандай болатыны еске түсірейік. Сендерге оңай әрі қызықты болу үші, мен сендерге қандай бөтелкелер дайындағанымды қараңдар. Әрине, балалар, су сұйық, ол ағады, оның температурасы әр түрлі болуы мүмкін (ол күн астында қызады, ағыннан	**Сумен тәжірибе.** **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: су туралы түсініктерді кеңейту. - Балалар, үлкен ваннамызға кішкене теңіз түбін орналастырайық. - Теңіздер мен мұхиттарда нелер тұрады? - Әрине, әр түрлі балықтар, теңіз жұлдыздары, маржандар, ұлулар, медузалар, ракушкалар. - Алдымен, суға ракушкаларды тастайық. - Қалай ойлайсыңдар, олар суға батады ма, жоқ па? Олар суға батады, өйткені олар судан ауыр - Бізде қанша ракушкалар бар екенін санаңдар.	**(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: суық мезгілде судың жиынтық күйі туралы түсінік қалыптастыру. Бақылаудың барысы Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Судың қандай қасиеттерімен таныссыз? - Судың пішіні бар ма? - Өзенде, көлде, теңізде, шалшықта су мөлдір ме? - Егер сіз оны суыққа шығарсаңыз немесе мұздатқышқа салсаңыз, су не болады? - Су мөлдір. Ол арқылы нысандар көрінеді. Су сұйық. Оның өзіндік пішіні жоқ, ол құйылатын зат пішінін алады. Тегіс жерде су	**(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жансыз табиғат құбылыстары - судың булануы туралы білімдерін кеңейту. Экологиялық міндет: балалардың судың қасиеттері туралы білімдерін байытуды жалғастыру, табиғаттықоғауға тәрбиелеу. **Көркем сөз** Таза болсаң судай бол, Бәрін жуып кетірген. Жақсы болсаң жердей бол, Бәрімізді өсірген. **Қимылды ойын:** қағаз қайықтармен ойын. Мақсаты: балаларға қуаныш сыйлау **Еңбек:** алаңдағы суды ағызу үшін ойық жасауға	**(қорытынды).** **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балаларға қоршаған әлемді жақсырақ білуге көмектесу; балаларды әртүрлі күйде суды зерттеуге үйрету; ойындар мен тәжірибелер арқылы балаларды судың физикалық қасиеттерін анықтауға үйрету; тәжірибе нәтижелері бойынша балаларды өз бетінше қорытынды жасауға үйрету; баланың табиғатпен қарым-қатынасы кезінде оның адамгершілік және рухани қасиеттерін тәрбиелеу. Әңгімелесу: балалардың судың қасиеттері туралы білімдерін бекіту

	суық). - Су құйылған бөтелкелеріңді қараңдар. Су мөлдір, онда бәрін көруге болады. Неліктен біз су ішеміз? - Суды шөлімізді қандыру үшін ішеміз. Өмір сүру үшін барлық тіршілік иелері суды қажет етеді: жануарлар да, өсімдіктер де және, әрине, балықтар. - Балалар, сендер шөлдедіңдер ме? Жаз ыстық, сендерге көбірек су ішу керек. Бөтелкелеріңді ашыңдар, судың дәмін татыңдар. Ол қандай? - Адамдар суды не үшін пайдаланады? Иә, жууну керек. - Гигиенаңызды сақтау үшін. Сондай-ақ, жазда суда шомылу үшін. Ыстық күні су тез қызады, өзенде,	Дұрыс барлығы бесеу. - Малтатастар батып кете ме, жоқ па? Иә, дұрыс, олар да судан ауыр. Барлығын бір-бір тастан алып, суға тастаңдар. - Қараңдаршы, менде қандай әдемі әйнектер бар. Оларды да суға салайық. Суға батты ма? Ой, бірақ әйнек жоқ. Олар қайда кетті? - Әйнек мөлдір, сондықтан оларды суда көре алмайсыз. - Теңіз түбі дайын, теңізге балықтарды жіберейік. Суға батты ма? - Жоқ! - Неліктен? - Олар резеңкеден жасалған, ал резеңке судан жеңіл, сондықтан олар батып кетпейді. - Бізде теңіз бар. Өзімізді жағада жүргендей етіп	жайылып кетеді. Су түссіз, дәмсіз, иіссіз. Таза су - мөлдір, лас су - мөлдір емес. Тек лас судың иісі шығады. Ауа температурасы 0 °С-тан төмендегенде - су қатып қалады. **Зерттеу қызметі.** Педагог балаларды тәжірибені өткізуге шақырады. Шыны ыдысқа су құйып, қақпағын мықтап жауып, мұздатқышқа салыңыз. Көп ұзамай құмыра жарылып, оның орнына мұз бөлігі пайда болады. Мұздатылған су - мұз - сұйық суға қарағанда көбірек орын алады, сондықтан құмырадағы мұз қысылып, оны жарып тастады. Мұз шалшықтарда, өзендерде, тоғандарда алғашқы	көмектесу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсаты: ересектерге барлық мүмкін болатын көмек көрсетуге үйретуді жалғастыру **Жаңылтпаш** Суда сең келеді, Сегіз серке тең келеді. Суға сақалын мала, сілке, Суға сақалын мала, сілке. **"Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету; кеңістікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға 3 не 10, одан да көп ойыншы қатынасады. Көбінесе ойынға	және нақтылау (су сұйық, ол ағады, құйылады; су мөлдір, түссіз, суда ауа бар; судың түрі жоқ). - Сусыз өмір сүре аласыз ба? - Сусыз өмір сүру мүмкін емес. Айтыңдаршы, кімге су керек? ... - Суды қорғау керек! **Көркем сөз** Су жүргізер тіршіліктің тамырын, Су жоқ болса тіршілік болмас бауырым, Судың біздер біле тұра маңызын Көп болған соң ұмытамыз қадірін. **Еңбек:** гүлзарлардағы гүлдерді суару. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: су құйғыштан суаруды үйретуді жалғастыру; жұмысты тиянақты атқаруға бейімдеу.

	тоғанда, көлде. **"Жұбыңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістіктегі жүгіруді, бағдарлауды дамыту. **Жұмбақтар** Ұзын-ұзын ұз келеді, Ұзын бойлы қыз келеді. Қасы қалтырап, Көзі жалтырап. (Су) Жылт-жылт еткен, Жырадан өткен. (Су) **Еңбек:** ағаш діңдерінің жерін босату. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: қопсытудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру. **"Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты-міндеттер түрлі бағыттарға,	елестетейік. Аяқ киімдеріңді шешіп, жалаң аяқ жүріңдер. Құм жылы, аяққа жағымды. **Көркем сөз** Су деген - өмір көзі, Тіршіліктің нәрі бұл. Су болмаса оянбайды, Табиғаттың барлығы. Болмас еді шөп-шалаң, Болмас еді тірі жан. Сол себепті балалар, Ысырап қылмайық суды. **"Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: көңілді көңіл-күйді сақтау, белсенді әрекетке баулу. **Еңбек:** құмнан қоқысты бөліп алып, қопсытып, құмсалғышқа жинату. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсаты: өзіңің	аяз түскен бойда пайда болады. Күн сайын мұз қабығы қалыңдай түседі. - Мұзды жылы бөлмеге кіргізгенде не болады? (Ол ериді.) **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып жылтыр боп жатады. **Еңбек:** балабақша алаңын тазарту. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсаты: күректермен, зембілдермен жұмыс істеу дағдыларын бекіту; өз жұмысыңды ұтымды ұйымдастыруға, ұжымда достық қарым-қатынаста жұмыс істеуге үйрету. **"Сиқырлы таяқ" қозғалмалы халық ойыны. (дене**	қара зат таңдап алынады (ескі малақай, құм салған дорба т. б.). Ойынға қатынасушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойынды басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасушылардың барлығына естірте дауыстап жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сулап, көңілін басқа жаққа бұрып әлгі затты тартып алуға	**"Бұлттар неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: қиялын дамыту, заттарды қабылдау қабілеті. Ойын үшін әртүрлі пішіндегі бұлттардың бейнесі бар карточкаларды дайындау керек. Бұл карточкалар балаларға таратылады. Олар кескіндерге қарап, бұлттың қалай көрінетінін айтып беруі керек. Бұл әрекетті мектепке дейінгі жастағы балаларды аспанға қарап, бұлттарды сипаттауға шақыра отырып, серуендеу кезінде жасауға болады. Ойынның тағы бір нұсқасы: мұғалім кез-келген затты атайды, ал

	қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап алу. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшыңдар! Ойынның соңында "өрмекшінің" ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойында екі	және жолдастарының жұмысын құрметтеуге және бағалауға үйрету. **"Доп ұстаған пингвиндер" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: екі аяқпен секіруді қиындатып, екі аяқпен, көзді жұмып, алға секіру, затты екі аяқтың ортасына қысып қозғалу. Қауіпсіз жолды ескеру. **Еркін ойындар.**	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда тапқырлықты, ептілікті дамыту. Жас және орта жастағы балалар (40 адамға дейін) ойнайды. Ойнау үшін ұзындығы 1 м таяқша қажет. Сипаттама. Диаметрі 4-5 м шеңбер салынады.Ойыншылар шеңбер бойымен тұрып, реттік нөмірлер алады. Үлкен шеңбердің ішіне диаметрі 2-3 м шеңбер салынады.Жүргізуші (жеребе бойынша) қарды таяққа жабыстырады. Таяқшаны күзетуге күзетші тағайындалды », ол кіші шеңберде тұрады. Жүргізуші шеңберден тыс жерде ойыншының нөміріне өз қалауы бойынша қоңырау	тырысады. Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушы қызметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шеңбер құрысып көздерін жұмады. Ойын осы тәртіппен жүре береді. **"Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көгөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған	балалар оған ұқсас бұлт салуы керек. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп,

	"өрмекшіні" де тағайындап алуға болады. **"Доппен ойын" қимылды ойын-жаттығулары. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: спортпен айналысуға деген құштарлығын дамыту. Еркін ойындар.		шалады. Шақырылған адам «күзетшіні» қимылдармен алшақтатып, таяқ ұстауы керек. «Күзетші» оны кішкене шеңбермен ұстап алуға немесе майлауға тырысады. Егер ойыншы таяқ ұстаса. ол ұпай жинап, орнына қайта оралады. Егер «күзетші» оны ұстап алса, онда олар рөлдерді ауыстырады. Ең көп ұпай жинаған - жеңімпаз атанады. **"Суық - ыстық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: аяқтың ішкі бөлігімен допты соғу жаттығулары; жүрудің бұрын игеру	объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады. Еркін ойындар.	Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар бір сәтті жерге отыра қалып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүру
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)**				

ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.	Балаларға арналған кеңестер: "Балабақша ережелері", "Достар арасында өзін қалай ұстау керек?"	Балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы ата-аналармен әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың тазалығы туралы сөйлесу.	"Менің достарым" тақырыбында әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы	**Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жұрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**
Топ/сынып	**Мектепалды топ**
Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**

Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова				
Жоспардың құрылу кезеңі	**24.06. - 28.06.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы» тақырыбында кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек:** алаңды тазалау ұжымдық жұмысы. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге, ұжымдық еңбектің құндылығын көрсете білуге. "Көп еңбегі көңілді" екенін түсіндіру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек:** гүлзарларды суару. Мақсат-міндеттер: ересектерге барлық мүмкін көмек көрсету; өсімдіктерге қамқорлық жасауға үйрету. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек:** жолды, ауланы сыпыру. Мақсат-міндеттер: тапсырмаларды орындауға деген ұмтылысты тәрбиелеу, оң нәтижеге қол жеткізуге бейімдеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек:** ағаштарды суару. Мақсат-міндеттер: ағаштардың өсуіне қажетті жағдайлар туралы білімдерін бекіту, ағаштың айналасындағы саңылаудың себебін түсінуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек:** құрғақ шөпті, бұталардың жанындағы қоқыстарды тазалау. Мақсат-міндеттер: шөп - арамшөптер мен сәндік гүлдерді ажырата білуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**

	"Құстардың ұшуы" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. **(дене шынықтыру)** **Үстел үсті ойыны:"Лото".** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Құралдары: балалардың қалаулары бойынша заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы лотолар. **(танымдық іс-әрекет)** **Еркін ойын: "Аққу-қаздар".** Мақсат-міндеттер:	**"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. **(танымдық іс-әрекет)** **"Шымшық торғайлардың балапандары мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша белгілі кеңістікте жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар, "торғайлар" ролін сомдайды, санамақ арқылы "мысықты" таңдайды. "Торғайлар" алаңның бір шетінде, орындыққа шығып отырады. "Мысық" екінші жақта ұйықтаған	**"Қараторғай ұялары" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды епті, мұқият болуға тәрбиелеу. Алаңда дөңгелек шеңберлер сызылады: ойнаушылардың санынан кем болады. Бұл – торғай ұялары. Барлық балалар – қараторғай. Олар алаңда емін-еркін жүгіріп – ұшып жүреді. «Үйге қайтыңдар» деген сигнал бойынша барлығы ұяларға жүгіреді. Ал балалардың ішінен біреуі ұясыз қалады. Осылайша ойын бірнеше рет қайталанады. Тәрбиеші ойынның аяқ кезінде (балалар әлі жүгіріп жүрген кезде) тағы бір дөңгелек сызып қояды. Балалар қайтып оралған	**"Бір, екі, үш, ағашқа жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ағаштарды діңінен, жапырақтарынан тану. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Керісінше айт!"** Ойын барысы. Балалар шеңбер құрады. Тәрбиеші ортада тұрып, доп лақтырып, айтады: "Көлшік – кішкентай, ал өзен-… (ұзын). Үй-аласа, құбыр (кран) – ұзын, шыбық-жіңішке, ағаш-жуан, үстел-үлкен, ал орындық - кішкентай". **Көркем сөз** Қызыл, жасыл гүл ектік, Баптап күтіп түрленттік. Қалмасын деп қуарып, Апта сайын суғардық.	**"Ұя басқан тауық пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды епті, мұқият болуға тәрбиелеу. Балалар балапандарды, ал тәрбиеші ұя басқан тауықты бейнелейді. Бөлменің немесе алаңның бір жағында қоршалған орын. Бұл – үй (жалаушалар тізбектеле жіп 40-50см биіктіктегі ағаштардың немесе бағандарының арасымен тартылады). Үйде балапандарымен ұя басқан тауық орналасқан. Тауық балапандарына тамақ (жем) іздеп кетеді. Біраз уақыттан кейін ол: «Ко-ко-ко-ко» деп балапандарын шақырады. Бұл

	ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Ойынға қатысушы балалардың біреуі - қасқыр, екіншісі - құс бағушы болады. Қалған балалардың бәрі «Аққу - қаздардың» рөлін ойнайды. Балалар үлкен алаңға шығады. Алаңның оң жағында құс бағушы бала мен аққу-қаздар болып ойыншылар тұратын жер сызықпен белгіленеді. Сол жақта қасқыр жасырынады. Ойын басталғанда құс бағушы аққу-қаздарды далаға шығарып жібереді. Аққу-қаздар сызықтан асып, алаңның ортасында шашылып жүреді.	болып отырады. Белгі бойынша "торғайлар" алаңға жүгіріп шығып, (қанаттарын жайып) жүгіріп жүреді. Мысық тез "ояна қалады", "мияу-мияу" деп, керіліп алады да шымшық торғайдың балапандарын қуа жөнеледі. Олар үйдің төбесіне немесе ұяларына, өз орындарына бару керек. Ұстаған шымшық торғайлар балапандарын мысық өз үйіне әкетеді. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Орныңды тап".** Мақсат-міндеттер: жүгіруге жаттықтыру, төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. **Көркем сөз** Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң,	кезде, бәрінің де ұясы бар болып шығады. **Көркем сөз** Тоқылдақтар тоқылдап Ешбір тыным көрмейді Ағашты қанша тессе де, Жұмысы бір өнбейді. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Қателеспе".** Мақсат-міндеттер: жылдамдықты дамыту; ойлау білімдерін бекіту. Ойынның барысы. Тәрбиеші күннің немесе тәуліктің әр түрлі әрекеттерін атайды. Балалар бір сөзбен жауап беруі керек: «Таңғы ас ішеміз», "Жуынамыз", т.б... **(дене шынықтыру)**	Гүлдендіріп бөлмені, Бөлмеде гүл қаулады. **(дене шынықтыру)** **"Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. "Соқыр текені" санамақ арқылы тағайындайды. Содан соң "текені" ортаға шығарып,	сигналда естіген балапандар жіптің астынан өтіп, енесіне келеді **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Қай бағытқа жүрсең, сонда іздегеніңді табасың".** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Педагог балалар білетін ойыншықтарды әр жерге тығып тастайды. Тәрбиеші айтады: Егер… Оңға бұрылсаң – қуыршақты табасың; солға бұрылып, барсаң – қоян ойыншығын табасың; алға жүрсең – тышқан ойыншығын табасың. Қай бағытқа бұрылғың келеді? Қайда барасың? Бала өз қалауынша бағытын таңдайды және нені іздейтінін айтады.

	Қасқыр әзірше қозғалмай отырады. Біраз уақыттан кейін құс бағушы қаздарды шақырады. - Қаздар, қаздар, қаңқылда! - Қулар, қулар, саңқылда! - Тойдыңдар ма далада?	болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды. Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды. **(дене шынықтыру)**		көзін байлап, бір орында айналуды сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үші! Соқыр теке, бізді ұста!" - деп "соқыр текені"қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау.	Ойыншықты тапқан соң, қай бағытқа барғанын және қай жерден тапқанын әңгімелейді. **Көркем сөз** Келіп көктем құстары, Бау - бақшада ән салды. Оларды жас достары, Ұя жасап қарсы алды. **(дене шынықтыру)**
Таңертеңгі жаттығу	Бойыңды сергек тік ұста, Емін – еркін тыныста. Деміңді ішке тез алда, Сол қолыңды соз алға. Қол ұшына қара да, Үшбұрыш сыз ауада. Оң қол да бос тұрмасын, Шеңбер жасап зырласын. Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; алға екі аяқпен секіре жүріп, жылжу; жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып-жұмады.				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: қолды дұрыс жуу қабілетін бекіту:	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: жеке гигиена ережелері туралы	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: үстелге дұрыс отыру, ұқыпты	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: өз бетінше және ұқыпты	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балаларды қолын жуар алдында

	сабынды жақсылап көпіртіп жуу; сүлгімен құрғатып сүрту; балалардың денсаулығын нығайту, қолдарын дұрыс жууға үйрету, серуендеуден, дәретханадан кейін, тамақтанар алдында қолды мұқият жуудың маңыздылығын айтып беру. **Көркем сөз** Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. Нан қоқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар, Теріп алып, қастерлеп, Торғайларға тастаңдар Ө.Тұрманжанов **(мәдени-гигиеналық**	білімдерін бекіту, балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларды жүйелі түрде жүзеге асыруға деген қызығушылығын сақтау, тазалық әдеттерін қалыптастыру, жеке бас гигиенасына деген оң көзқарасты тәрбиелеу. **Көркем сөз** Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем**	тамақтану, тамақты қасықпен ғана қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерін бекіту; тамақтану мәдениетін жетілдіру. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; балаларды үстел басында өзін дұрыс ұстауға, мұқият тамақтануға, басқа балаларға кедергі келтірмеуге үйрету. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Ағын суға шомылсақ. Жақсы бала аппақ, Жаман бала сатпақ. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	жеңдерін түріп, бетін су шашпай жууға дағдыландыру; әжететханадан кейін және қажет болғанда қолды жуу мүмкіндігін күшейту. **Көркем сөз** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезіңде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

	дағдылар, көркем сөз)	**сөз)**			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылын көрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, зейінін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, қазір сендер әуенді тыңдап, жан-жануарды, құсты немесе жәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер. Мен болсам, фотоаппаратты қолда ұстап тұрамын. "Стоп-кадр!" - деген белгіні естісеңдер, сол қалыптарыңды	**"Теңіз толқиды" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Белгі бойынша екі аяқпен секіру;ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу, қозғалыс координациясын дамыту. **(дене шынықтыру)**	**"Ал егер?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикалық ойлауын, көру зейінділігін дамыту. Балаларға суретте көрсетілген немесе сөзбен баяндалған оқиғаның ары қарай қалай жалғасатынын болжауға мүмкіндік беріледі. Балалар өздерінің ой-пікірлерімен бөліседі.	**"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді жетілдіру. Педагог бірнеше заттарды (ойыншықтарды, заттық суреттерді) балалардың көз алдына белгілі тәртіпте орналастырады. Бірнеше секунд өткеннен кейін, балалар көздерін жұмып, педагог бір-екі (не одан да көп) заттың орнын алмастырады. Көзін ашқан, заттарға қайта қараған балалар ненің өзгергенін айтады. Бұл ойынды бір-біріне ұқсас, бірақ бірнеше айырмашылығы бар суреттер жұбын қолдану мүмкін.	**"Құстар қалай үн қатады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстардың шығаратын дыбыстарын сөзбен жеткізуге дағдыландыру; сөздік қорды байыту. Педагог балаларға құстардың суреттерін қолға алып, қандай дыбыс шығаратынын айтуға шақырады. Аққу сұңқылдайды, қиқулайды. Әупілдек әупілдейді. Әтеш шақырады. Байғыз шұрылдайды. Безгелдек безектейді. Бозторғай шырылдайды. Бөдене бытпылдықтайды Бұлбұл сайрайды. Бүркіт

	сақтап қалуларың керек. Алдын-ала жұмыста балаларға түрлі жан-жануарды, құсты, жәндіктерді көрсетуге болады.				шаңқылдайды. Көгершін үілдейді. Көкек көкектеді. Күркетауық күркілдейді. Қаз қаңқылдайды. Қарға қарқылдайды.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Сені көргеніме қуаныштымын" Мақсат-міндеттер: Балаларда заттарды аттап өту; қос аяқтап заттар арасымен (арақашықтығы 4 м) секіру; тізенің арасына қапшықты қысып, қос аяқтап секіру дағдыларын дамытуды жалғастыру; музыка ырғағына сәйкес түрлі қарқында қимылдар жасауға ынталандыру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "В. Сутеев "Үш мысық" (әңгімелеу)" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгімені зейін қойып тыңдауға үйретуді жалғастыру; әңгімені мазмұндай білуге үйрету; тілдерін дамыту, сөйлеу дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Орман тұрғындарының әні" Мақсат-міндеттер: Музыка мен	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Тотықұстың туған күні" Мақсат-міндеттер: Геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту. Геометриялық фигураларды дұрыс атай білу қабілетін дамыту: шеңбер, үшбұрыш, квадрат, тіктөртбұрыш. 6 ішінде алға және артқа ретімен санау қабілетін дамыту. Геометриялық фигура: сопақ туралы білімдерін қалыптастыру. Жаттығу кезінде тәуелсіздікті дамыту.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Орман құстары" Мақсат-міндеттер: Балалардың орман құстарының әртүрлілігі туралы түсініктерін кеңейту; ойлау, сөйлеу, дербестік, себеп-салдар байланысын құру қабілетін дамыту; құстарға ұқыпты қарауға, табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Қалықтаған құс" Мақсат-міндеттер: Бірнеше бөліктен тұратын құсты жасауға үйрету, контур бойымен кесу және қағазды баянмен бүктеу қабілеттерін бекіту, ұсақ мотериканы дамыту, танымдық қабілеттерін белсендіру, жабайы табиғат өкілдеріне деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу.

		қимылдардың тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту.	**Сурет салу** Гүлдер		
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Құстарды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: құстарды сыртқы түріне, көлеміне, түсіне, дыбысына қарай ажыратуға үйрету. Экологиялық міндет: құстар жабайы табиғаттың бөлігі екендігі туралы түсінік беру **Көркем сөз** Құстар, құстар келеді, Жерді шуға бөледі. Көктем келді деп бізге, Жақсы хабар береді. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	**Құстарды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың тіршілік ету ортасына бейімделуі туралы, жазда құстардың мінез-құлқы туралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Әңгімелесу: - Айналаға мұқият қараңдар, қандай құстарды көресіңдер? - Қазір орман күнтізбесі бойынша ұялар айы. Неліктен ол осылай аталды? - Неліктен құстардың	**Құстарды бақылау: көкек. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: көкектің жаздағы тіршілігі туралы білімді дамыту; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Педагогтің әңгімесі - Балалар, мен сендерге ұя салмайтын, балапандарды тамақтандырмайты н құс туралы айтқым келеді. Сендер бұл құстың атын білесіз бе? Ол көкек. Көкектің жүні сұр және қара жолақтары бар. Орманда алыстан көкектің дауысы естіледі. Көкектің	**Құстарды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ой толғау: "Орман құссыз, құстар ормансыз өмір сүре алмайды".** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың тіршілік ету ортасына бейімделуі туралы, жазда құстардың мінез-құлқы туралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Балаларды тәрбиешімен және басқа балалармен әртүрлі тәжірибе алмасуға тырысуға шақыру.	**Жыл құстарын бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: қоныс аударатын құстар туралы білімдерін бекіту; құстарға деген қызығушылық пен сүйіспеншілікке тәрбиелеу; тірі ағзаның белгілерін ажырата білу. - Жазда құстарға қорек жеткілікті, олар балапандарды шығарады және тамақтандырады. Күзде жем мөлшері айтарлықтай азаяды. Біріншіден, жәндіктер жоғалады, өсімдіктер біртіндеп қурайды, жемістер мен тұқымдардың

	балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай ойнау білуге машықтандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бр-біріне соғылмай,	сайрағаны естілмейді? - Құстар ұя салды, енді құстарды не мазалайды? (Жұмыртқа салу, балапан шығару.) - Ал жұмыртқаны ұяда кім жылытады, қорғайды? - Ұядағы жұмыртқаны күзетіп, жылытып жатқанда оны кім тамақтандырады? - Ұяда балапандар пайда болды, бірақ олар әлі де ұша алмайды. Балапандарды кім тамақтандырады? Педагог балалардың назарын торғайларға аударады. Балалар торғайлардың мінез-құлқын бақылайды. - Міне біздің торғайлар. Торғай жұбы бірге ұя салады, содан кейін жұмыртқаларды бір-бірден инкубациялайды.	әнін барлығы естиді, бірақ бұл құсты көру қиын: көкектер әдетте биік ағаштың басында, тығыз жасыл бұтақтарда жасырынады. Көкек ұя салуды білмейді, сондықтан жұмыртқаларын басқа құстарға салады. Көкектер жаман ата-аналар, бірақ олар біздің ормандарымызға үлкен пайда әкеледі: бұл құстар басқа құстар тигізбейтін түкті шынжыр табандарды құртады. Түкті шынжыр табандар, әсіресе жібек құрттары - орманның қауіпті жауы - олар өсімдіктердің жапырақтарын, сабақтары мен бүршіктерін жейді, ал орман кеуіп кетуі мүмкін. Жаздың ортасында, шілдеде,	Әңгімелесу. - Айналаға мұқият қараңдар, қандай құстарды көресіңдер? - Қазір орман күнтізбесі бойынша ұялар айы. Неліктен ол осылай аталды? - Неліктен халықта: орман құссыз және құстар ормансыз өмір сүре алмайды деп айтады? - Орман құстарға не береді? (Орман құстарға жауларынан паналауға, ұя үшін құрылыс материал, тамақ береді) - Орманда құстар не үшін қажет? (Құстар зиянды жәндіктерді жояды, орманды әнмен безендіреді) - Орман құстарының қандай түрін білесіңдер? Балаларды серуендеу кезінде құстарды бақылауға шақыру. Серуен	саны азаяды. Көптеген құстар үйірге жиналып, содан кейін жылы аймақтарға ұшады. Алдымен жәндіктермен қоректенетін құстар ұшады, содан кейін жемістер мен өсімдіктердің дәндерімен қоректенетін құстар ұшады.. Бұл құстардың барлығы жыл құстары деп аталады.. **Көркем сөз** Қараторғай, қараторғай, Үша түс биік самғай. Болса да кіп - кішкентай. Алады бақты қорғай. Қонағым қол басындай, Мінезі қорғасындай. Өзі кіп - кішкентай, Ол қараторғай. **"Тауық қорасындағы түлкі" қимыл-**

	жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. **"Ұя басқан тауық пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды епті, мұқият болуға тәрбиелеу. Балалар балапандарды, ал тәрбиеші ұя басқан тауықты бейнелейді. Бөлменің немесе алаңның бір жағында қоршалған орын. Бұл – үй (жалаушалар тізбектеле жіп 40-50см биіктіктегі ағаштардың немесе	Екі аптадан кейін ұяда кішкентай балапандар пайда болады. Ата-аналар кішкентайларын тамақтандыру үшін таңертеңнен кешке дейін шыбын, маса және басқа жәндіктерді аулайды. Торғайлар тез өседі, ал он күннен кейін ата-аналар балапандарына торғай өмірінің барлық қыр-сырын үйрете бастайды. Содан кейін торғай жұбында жаңа балапандар болады. Суық ауа райы басталғанға дейін оларды құстар мектебінде өсіріп, оқытады. **Көркем сөз** Құстар тойын құттықтар, Қуанамыз қолдаймыз. Ұя жасап құттықтап, Біз оларды қорғаймыз.	көкектер ыстық Африкаға ұшып кетеді. **Көркем сөз** Көкке бояп өңірді, Көктем келді көңілді. Бау – бақшада, орманда, Құстар әні көңілді. Жыл құстары келді деп, Балдырғандар мәз болды. Қос қанатты желпілдеп, Көлге үйрек – қаз қонды. **Еңбек:** көгөністерді суару. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: көгөністерді күтуге үйрету. **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға	аяқталғаннан кейін балалардан бақылауларымен бөлісуін сұрау. Құстарды дұрыс бақылаған балаларға алғыс айту. **"Үкі" саусақ жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: қол моторикасын дамыту. Орманда қараңғы (екі қолдың білектерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман»)) Бәрі-бәрі ұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді»)) Үкі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұқ саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үкінің көздері»)) Маңғазданып отыр	**қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жалтарып жылдам жүгіре білуге, қимылдарды үлестіруге дағдыландыру; күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту. Алаңның бір жағында "тауық қора" орналасады. Ол үшін орны сызылады. Бұл жерге тауық, балапандарды сомдайтын балалар жиналады. Алаңның қарама-қарсы жағында "түлкінің іні" орны сызылып, түлкіні сомдайтын бала санамақпен таңдалады. "Тауықтар, жем шаштым!" - деп жүргізуші (педагог) ойыншыларды алаңға шақырады. "Тауықтар мен балапандар

	бағандарының арасымен тартылады). Үйде балапандарымен ұя басқан тауық орналасқан. Тауық балапандарына тамақ (жем) іздеп кетеді. Біраз уақыттан кейін ол: «Ко-ко-ко-ко» деп балапандарын шақырады. Бұл сигналда естіген балапандар жіптің астынан өтіп, енесіне келеді **Еңбек:** алаңды жақсарту бойынша ұжымдық жұмыс. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету, топтық жұмыстың құндылығын көрсету. **Жеке жұмыс:** көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. **(дене**	**Еңбек:** құм жәшігінде құмды қопсыту. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге деген ұмтылысты ынталандыру. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде	дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүгіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Балалардың ішінен бірін "қасқыр" етіп сайлайды, қалғаны "аққу-қаздарды" сомдайды. "Құсшы" болып алғашында педагог, кейін балалардың бірі болып, ойынды жүргізу мүмкін. Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Аққу-қаздар! (Ға-ға-ға) - Жем жедіңдер ме? (Иә, иә, иә!) - Су іштіңдер ме? (Жо-оқ, жо-оқ!) Құсшы: - Суға ұшып келіңдер! Ошаққа абайлап	қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («Маңғаз үкі»)) Әрі-бері отырды да (қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады) **Ойын "Құстар дауысы"** Қарға ұшар қарқылдап, Торғай ұшар шырылдап. Көгершін ұшар гуілдеп, Қарлығаш ұшар шық-шыттап. **Еңбек:** арамшөптерді жинау. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: көкөністердің, гүлдердің өсуіне арамшөптердің зияны туралы білімдерін бекіту; еңбекке санылы қарауға үйрету. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қазғалыс ойыны. (дене**	серуенге шығады, жүреді, ұшады, жем шоқиды". "Түлкі!" деген белгі естілген кезде, "түлкі інінен шығып, тауықтарға шабады, ұстап алуға ұмтылады". "Тауық пен балапандар қораға қаша жөнеледі". "Ұсталынды" деген - баланы қолмен түртіп қалу. Балалар "қора" сызығынан асып кетсе, "түлкі" ұстай алмайды. Ойын "түлкінің іні толғанша" қайталанады. Басқа "түлкіні" ойнату үшін, санамақты қайта қолдану керек болады. **"Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: қоныс аударатын құстар туралы

	шынықтыру) Тура жүріп, тақтайдың (бөренеңің) ортасында тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып түру), содан соң жүруді жалғастыру, тақтайдан (бөренеден) секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркін ойындар.	таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. **Еркін ойын: "Құстардың ұшуы". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау қабілеттерін дамыту.	жетіңдер! Сақ болыңдар, аш қасқыр келеді! "Аққу-қаздар" иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, "аш қасқыр" болса, құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған "аққу-қаздар", "қасқырға" көмектеседі. Сөйтіп, аққу-қаздар азайып біткенше, ойын жалғасады. **"Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре (секіре) білу қабілетін жетілдіру. **Еркін ойын: "Бақшада". (қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің нұсқау-бұйрықтарын тыңдай білуге дағдыландыру, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойыншылар "қарақұс" пен "тауықты" санамақ арқылы таңдайды. Қалғандары "балапандар" болып ойынға қатысады. Олар "тауықтың" артына тізіліп (6-8 бала болып) тұрады. Ойын алаңының бір шетінен қарақұстың "ұясы" сызылады. Педагог: "Қарақұс!" деп, белгі берген кезде, "қарақұс" "тауықтың" артында бір-бірінің белінен ұстап тізіліп тұрған балапандардың ең соңғысын ұстап алуға ұмтылады. "Тауық" болса - екі "қанатын" (екі	білімдерін бекіту. **Еңбек:** гүл суару. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бақша гүлдеріне дұрыс күтім жасауды үйрету. **Еркін ойын: "Құс пен мысық".** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнай білуге дағдыландыру; жүгіру түрлеріне машықтандыру. Балалардың дербес ойын әрекеті.

		Жеке жұмыс: тепе-теңдікті сақтап сызықты басып жүгіру. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: төзімділікке, зеректікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу Еркін ойындар.	сөздер мен қимылдарды үйлестіруге үйрету; ойындағы өз рөлін адал орындау қабілетін дамыту.	қолын) екі жаққа соза, балапандарын қорғаштайды. Балапандар да қарақұсқа алдырмауға тырысады. Олар тек тізбекті бұзбауға тиіс. Ұсталған балапандарды "қарақұс ұясына" алып кетеді. Екі-үш балапан ұсталған соң ойын жүргізушілер қайта сайланып, ойын қайта басталад	
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларды	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларды	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: қолды ұқыпты жуу қабілетін нығайту.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балаларды өздігінен сүлгілерін тауып,	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық

	жетілдіру. Қолды дұрыс жуу, жеңіңізді түру, қолды жуған кезде суды еденге төгілмеуін өздігінен қадағалау, қолды сүлгімен құрғатып сүрту. **Көркем сөз** Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жақсы дәстүр маржаны, Кеңпейіл де арайлы,	жетілдіру. Гигиеналық өзін-өзі күту дағдылары, дұрыс отыруды, дастархан басында ас құралдарын дұрыс пайдалануды қадағалау. **Көркем сөз** Ас ішуге тұрайық, Қолымызды жуайық. Сабын, суды аямай, Тазалықты ұғайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	Қолды сабынмен мұқият жуу маңызды, денсаулыққа қажет екенін түсіндіру. **Көркем сөз** Тазалап жүр тісіңді, Кішкене де ыңғайлы, Тіс щеткасын пайдалан. Тазалауға болмайды, Щеткасымен басқа адам. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**	бет пен қолды мұқият сүрту дағдысын жетілдіру. Сүртіп болған соң сүлгіні орнына ілуліге қалыптастыру; жуар алдында, жеңдерің түру, бетті жу, суды шашпау. **Көркем сөз** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі – жиі жуын сен.	мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу;
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы	**"Зообаққа орналастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда антоним сөздері туралы	**"Ұшты-ұшты" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту зейінін дамыту. Міндеттері: балаларды ұшатын	**"Сөйлемді аяқта" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құбылыстар арасындағы себептік	**"Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша	**"Бұл қандай құс?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құстарға тән белгілері бойынша

басқа әрекеттер)	түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарап, салыстырып талдау жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен үй жануарлары, құстардың дене бітіміне қарап зообаққа орналастыру, оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Ойынға керекті құралдар: зообақ торлары, әр түрлі жануарлар, аңдар, құстар. Ойын барысы. Зообаққа әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торларға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, қоян, тиін т.б. кіші торға орналастыруы керек. Бала неліктен олай орналастырғанын, яғни піл үлкен, қоян кіші сондықтан үлкен торға пілді,	және ұшпайтын заттарды тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Құстарға деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынды үй ішінде де сыртта да ойнауға болады. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы Ойынды былай жүргізеді. Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! (Қол	байланысты түсінуге үйрету; сөздерді дұрыс таңдауға жаттығу жасау. Міндеттері: балаларға сөйлем құрауға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, келісілген сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Дидактикалық ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші сөйлемді бастайды: «Мен жылы тон кидім, өйткені…», «Балалар бастарына панама киді, өйткені…», «Далада жаңбыр жауып тұр, өйткені…». **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **“Құстардың ұшып келуі” қимыл-**	топтастыруға үйрету. Міндеттері: балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Педагог балалар тобын бірнеше кіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқият қарауды, содан кейін жердегі бірдей жапырақтарды табуды ұсынады. Педагог: «Келіңдер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынын көрейік» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы	сипаттауға және оларды сипаттама арқылы тануға үйрету. Міндеттері: балаларды ақылды болуға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Құстарға деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші құстың қимылдарын бейнелейтін немесе оларды сипаттайтын жүргізушіні тағайындайды, басқа балалар болжап, табу керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **"Көпіршіктерді үрлеу" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға үлкен

	қоянды кіші торға орналастырғанын айтып, ол туралы білетін жұмбақ, жаңылтпаш, тақпақтарын айтады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **"Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көгөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын алаңының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу	көтереді) Ұшты - ұшты қарға ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты арба ұшты! (Қол көтермейді) **(қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Торғайлар мен мысық"** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту. Ойын барысы: Жерді шеңбермен белгілеу керек /5-6м.диаметрмен/. Ортада тәрбиешімен тағайындалған бала жүреді – ол мысық. Қалған балалар шеңбердің	**қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. Ойынның барысы. Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	орындап, жапырақтары сәйкес ағаштың айналасына жиналады. Бірінші болып ағаштың қасына жиналған немесе көп жапырақ жинаған топ жеңіске жетеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **"Құстар мен мысық” қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ойынның барысы. Балалар құстар болып ұшып жүреді. Бір бала мысық болады. Мысық ұйықтап жатады. Құстар	көңіл-күй сыйлайды! Ең бастысы - шыдамды болу және балаларға сабын көпіршіктерін үрлеуді үйрету. Көпіршіктерді үрлеу арқылы сәбилер өкпесін жаттықтырады. Сонымен қатар, бір қалыпта үрлеу оңай шаруа емес! Көпіршікті қуу әсіресе көңілді болады. **(дене шынықтыру)**

	керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам.	сыртында- олар торғайлар. Мысық ұйықтап қалады. Торғайлар шеңбердің ішіне дән жеуге кіреді.		мысықтың жанына келеді. Мысық оянып құстарды қуады. **(дене шынықтыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	**"Көрсету және атау" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй және қоныс аударатын құстарды танып, атауды үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	**Кітап бұрышындағы жеке жұмыс.** Мақсат-міндеттер: кітапқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Суретшінің қателіктерін тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді дамыту және 10-ға дейін санауды бекіту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**"Кім алғыр?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бөлшектерден бүтіндік жасау қабілетін дамыту. **(танымдық іс-әрекет)** **Шығармашылық уақыты: "Қағаздан балапанды бүктеу арқылы құрастыру".** Масқат-міндеттер: балалардың түрлі материалдардан (қағаздан) құрылыс жасуға деген құштарлығын жетілдіру. **(шығармашылық іс-әрекет)**	**"Болады - болмайды" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыта отыра сөздік қорын молайту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

Серуенге дайындық	Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сәйкес қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін) және серуеннің сюжеті осы сәтте айналады. Балаларға киім-кешек бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін, киіну ретін еске түсіріңіз, түсіндіріңіз, қажет болған жағдайда оларға көмектесіңіз.				
Серуен	**Құстарды бақылау. (жалғасы) (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: біздің ауданда кездесетін құстар туралы түсініктерін кеңейту; құстарды сыртқы түрінен тану қабілетін, құстарды бақылауға деген құштарлығын дамыту. Әңгімелесу: жазда құстар көп болатынына назар аударыңыз, олар әр түрлі дауыста ән айтады, балапандар туралы алаңдайды. Жаздың басында құстардың сайрағанын естисіз,	**Құстарды бақылау. (жалғасы) (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: құстарға деген сүйіспеншілік пен мейірімділікті, оларға көмектесуге ұмтылуды тәрбиелеу; құстардың қоныс аудару себебін түсіндіру (қоныс аударатын, қыстайтын, көшпелі); құстарды басқа жануарлардан ажырата білуге үйрету; балаларды қауырсын құрылымымен және олардың құстар тіршілігіндегі	**Құстарды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Зерттеу: "Жазда құстар қалада не жейді?"** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың сыртқы келбеті, тіршілік көріністері, мінез-құлық ерекшеліктері және оларды қоршаған ортаға бейімделуі туралы білімдерін кеңейту; құстарға деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. **Зерттеу барысы.** - Құстар не жегенді ұнатады? - Тамақты қайдан	**Құстарды бақылау: "Орман құстары". (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың тіршілік ету ортасына бейімделуі туралы, жазда құстардың мінез-құлқы туралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Әңгімелесу. - Айналаға мұқият қараңдар, қандай құстарды көресіңдер? (балалардың жауаптары) - Ал құстар қай	**Саябақтағы құстарды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: құстарды адамның достары ретінде қабылдай білу дағдыларына машықтану. Аулаларыңда немесе жақын маңдағы саябақта құстарды бақылауды ұсыну. Құстар адамдарды көрсе - жасырынып қалатына немесе ұшып кететінін бақылау. Құстардың адамның мекеніне жақын қоныстайтынана да көңіл аудару.

	бірақ оларды көру қиын: олар ұяларында отырады немесе жасыл жапырақтарда қалықтайды. Олардың кішкентай балапандары бар, оларды тамақтандыру және жылыту қажет. Құстардың қандай пайда әкелетінін айту, желеулер мен жұлдызқұрттардың не істеп жатқанын қадағалау, балалардың назарын қарлығаштар мен шымшықтың қаншалықты жылдам ұшатынына, жәндіктерді аулайтындығына аудару маңызды. Қарлығаштардың ұясын көрсету, олардың ұяға балапандарға тамақпен қаншалықты келетінін ескерт. Жазда құстар	маңызымен таныстыру. Құстарды бақылау ережесі. Құстар өте қорғаншақ, сондықтан өзімізді тыныш ұстауымыз керек және шу шығармау керек. Құстарға қарай жүгіруге болмайды, олардың демалуына немесе тамақтануына кедергі жасайсыңдар Құстарға тас немесе таяқ тастауға болмайды, олар тірі, ауырсынады. Серуен аяқталғаннан кейін балаларды өздерінің бақылаулары туралы әңгімелесуге шақыру. Ерекше және қызықты нәрсені байқаған балаларға алғыс айту. **Еңбек:** қоқысты алаңнан жинау. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер:	табады? - Құстар туралы не білетінімізді еске түсірейік? Тапсырма: құстарды бақылау. Білу керек: жазда құстар не жейді, қаладан қоректі қайдан табады. Тапсырма түсінікті ме? - Құстарды бақылау ережесін еске түсірейік. Құстарды бақылау ережесі. Құстар өте қорғаншақ, сондықтан өзімізді тыныш ұстауымыз керек және шу шығармау керек. Құстарға қарай жүгіруге болмайды, олардың демалуына немесе тамақтануына кедергі жасайсыңдар Құстарға тас немесе таяқ тастауға болмайды, олар тірі, ауырсынады. Қорытынды: қалада	жерде көбірек өмір сүреді, қалада ма, орманда ма? - Орман құстарының қандай түрін білесіңдер? - Жаз мезгілінде құстарды мазалайтын мәселе неде? - Барлық құстар жазда маңызды істермен айналысады. Олар балапандарын тамақтандырады. Таңертеңнен кешке дейін ересек құстар жәндіктерді аулайды, балапандарды тамақтандырады. Әр жұп құстың бір балапаны емес, бірнеше балапаны бар, оларды тамақтандыру керек. Балапандар көп жейді және тез өседі. Тіпті бір ай өткен жоқ, бірақ балапандар өсті. Енді құстар балапандарды ұшуға, өздеріне	Құстардың жылдың әр мезгілінде тіршіліктерін салыстыру, зерттеу. Құстардың қауырсындарын қарастыру. Әңгімелесу: - Сіз жақын жерде тұратын құстар туралы нені көп білдіңіз? Олар немен, қалай қоректенеді? Қайда ұшады және қайда ұя салғанды ұнатады? Бұл сізді әуесқой зерттеуші етеді! **Еңбек:** алаңға, жолдарға су шашу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: шланг пен су құйғышты мұқият пайдалануға үйрету. **"Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды ойынның шарты бойынша әртүрлі бағытта

	балапандарын жәндіктермен қоректендіріңіз, осылайша өсімдіктерді сақтауға көмектесіңіз. **Көркем сөз** Жыл құстары келді деп, Балдырғандар мәз болды. Қос қанатты желпілдеп, Көлге үйрек – қаз қонды. **Дидактикалық ойын (А) және жаттығу (Б)** **А.** «Сипаттама бойынша тап» - тәрбиеші құстарды сипаттайды, балалар болжайды. Мақсат-міндеттер: сипаттамалық әңгіме, зейін, үйлесімді сөйлем құрастыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын таба білу қабілетін дамыту. **Б.** «Дауысын сал» — тәрбиеші	еңбексүйгіштікке, ұжымда жұмыс істеуге ұмтылуға тәрбиелеу. **"Құстың қауырсыны кімге барады?" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Көркем сөз** Қарлығашпын мен, Адамның тұрағымын. Мекен етіп тұрамын, Тазалаймын үй - ішін. Ел аузында мақтаулы, Тазалықшымын төселген. **Жұмбақтар** Бұдыр-бұдыр балшықты, Жинады да талшықты. Ұқсатып қамытқа, Үй салды жабыққа. (Қарлығаш) Ұзақ тектес құс, Шіркей жеп. Ауыл маңынан	тіршілік ететін құстар әр түрлі тамақ жейді; көптеген құстар жазда жәндіктерді аулайды. **Еңбек:** алаңнан малтатастарды жинату. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген ұмтылысты тәрбиелеу **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру; қимылдарды үлестіре, зерек болуға бейімдеу; әділ ойнауға тәрбиелеу. Санамақ арқылы "жапалақ"	тамақ табуға, жауларынан жасырынуға үйретеді. Егер балапандар мұны білмесе, онда олар қыста өледі. - Құстардың қандай пайдасы бар? - "Орман дәрігерін" кім біледі? - Орман құстарын ренжітпеу үшін біз өзімізді орманда қалай ұстауымыз керек? - Орманда шу шығармаңыз! Неліктен? - Қатты айқай-шу құстарды қорқытады, олар ұяларын тастап кетуі мүмкін. Сіендерге орманның сиқырлы дыбыстарын тыңдай білу керек. - Құстардың ұяларын бұзбаңыз! Неліктен? - құстардың жұмыртқалары мен балапандарына қол тисе, құстар басқа біреудің иісін сезеді	жалтарып, қимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғылмай жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін.

	құстарды атайды, балалар құстардың дауысын салады Мақсат-міндеттер: жеке дыбыстардың айтылуын бекіту. **"Үкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, шыдамдылыққа, жылдамдыққа дағдыландыру. Ойын барысы. Барлық ойншылар құстар, бір бала - үкі. "Күн" белгісі бойынша құстар алаңда ұшып жүреді, қанаттарын қағып, дәндерін шоқиды. "Түн" деген белгі бойынша барлығы тоқтап, қимылсыз тұрады. Үкі ұшып келеді, қозғалатындарға қарап, оларды ұясына апарады. Содан кейін қайтадан "күн" белгісі беріледі, үкі	Ұзап кетпес құс. (Қараторғай) Екі айыр құйрығы, Қияқ мұрт қанаты, Ұшқырлардың жүйрігі. (Қарлығаш) **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен	тағайындалады. "Жапалақтар" өз "ұяларында" жасырынып тұрады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерін сомдайды, ойынның басында белгілі жерде де жасырынып отырады. Жүргізуші (сондай-ақ балалардың бірі): "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынның басталуын жариялап, осы кезде ойыншылар ойын алаңына жүгіріп шығып, бір-біріне соғылмай, жүгіріп, белгілі қимылдарды жасап жүреді. "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - деген белгі сөздер айтылған кезде, ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай	және ұядан бас тартуы мүмкін. - Ормандағы құстарды алып кетуге болмайды! Неліктен? - Орманнан құстарды алып кету олардың өміріне қауіпті. Орман - олардың үйі. Олар өз тамақтарын өздері қалай табу керектігін ұмытып, тұтқында өлуі мүмкін. Орманда от жағуға болмайды! Неліктен? - Ағаш өте жақсы күйеді. Өрттен шыққан ұшқындар ағаштарға тиеді, бүкіл орман өртенеді, өсімдіктер, жануарлар, құстар және адамдар өледі Қорытынды. Құстар әртүрлі, көптеген құстар зиянды жәндіктерді жояды **Еңбек:** бақшаны суару. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Аз қимылды ойын: "Суық-ыстық". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі. Еркін ойындар.

	ұясына тығылады, балалар – алаңда ұшып жүреді. Ойын осылай бірнеше рет қайталанады. **"Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін ойындар.	ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. **"Нысанаға тигіз" қимылды**	тұру керек. Егер кім қозғалса, күліп қойса, соны "жапалақ ұстап, ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Екінші нұсқасы. Ойын динамикасын жетілдіру мақсатында екі "жапалақты" да тағайындауға болады; екінші белгі бойынша ойыншылар "жапалақтарға" ұсталынбай құтылып, өз ұяларына қайту керек. **Дидактикалық ойын: "Құстарды сана".**	Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қазғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің бұйрықтарын тыңдай білуге үйрету, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойыншылар "қарақұс" пен "тауықты" санамақ арқылы таңдайды. Қалғандары "балапандар" болып ойынға қатысады.	
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **)**				

қарау және тағы басқа әрекеттер)					
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	«Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы» тақырыбында кеңес беру.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Үйде қандай құсты ұстауға болады?"	Ата-аналарға арналған кеңес: "Баланының байланыстырып сөйлеуіне ықпал ететін себептер".	Ата-аналармен балалардың тазалығы туралы сөйлесу.	Сұрақ-жауап: "Денсаулықты нығайту шаралары мен отбасылық дәстүрлер".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйым	**Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**
Топ/сынып	**Мектепалды топ**
Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**
Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова
Жоспардың құрылу кезеңі	**01.07. - 05.07.2024ж.**

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгімелесу: "Жазда ашық ауада серуендеудің маңызы".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек:** алаңды тазарту. Мақсат-міндеттер: ересектерге көмектесуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек:** гүл бақшасын арамшөптерден тазарту. Мақсат-міндеттер: өз жұмысыңыздың нәтижесін көру, белсенділіктен қанағат алуға тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**		**Еңбек:** құм жәшіктерін құммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балаларды жалпы игілікке жұмыс істеуге тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек:** алаңды сыпыру. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлықты, ұқыптылықты дамыту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	"Менің ғажайып бұлтым" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: қиялды,	**"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін		**"Бұл не?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, есте сақтауды,	**"Құстар" (аңдар, балықтар) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жануарларды,

	эмоционалдық сферaны, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс рөлін де атқарады). Ойын барысы: балалар шабындықта ыңғайланып жайғасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалып отырғандарын елестету. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынын айтып беруді ұсынады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **"Үкі" қимыл-**	дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**		тапқырлықты дамыту. Міндеттері: балаларға тірі және жансыз табиғат нысанын сипаттауға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту, ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші тірі немесе жансыз табиғат нысанын ойлап, оның белгілерін атай бастайды, ал балалар жалғастырады. Мысалы: Жұмыртқа - сопақ, ақ, үлкен, үсті қатты, қоректік, дүкеннен табуға болады, жеуге жарамды, одан балапандар шығады... **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	құстарды, балықтарды топтастыру және атау қабілеттерін бекіту. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойын барысы. Балалар шеңберге тұрады, жүргізуші құстың (балық, жануар, ағаш, гүлдер) атын атайды және допты көршісіне береді, ол келесі құсты атайды, т.с.с. Кім жауап бере алмаса, шеңберден шығады. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** **Еркін ойын: "Күн мен түн".** Мақсат-міндеттер: балаларды әртүрлі қимыл-қозғалысын үйрету. Ептілікке, шапшаңдыққа, төзімділікке тәрбиелеу.

	қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі бойынша әрекет етуге тәрбиелеу Ойын барысы: Ойын барысы. Барлық ойншылар құстар, бір бала - үкі. «Күн» белгісі бойынша құстар алаңда ұшып жүреді, қанаттарын қағып, дәндерін шоқиды. «Түн» деген белгі бойынша барлығы тоқтап, қимылсыз тұрады. Үкі ұшып келеді, қозғалатындарға қарап, оларды ұясына апарады. Содан кейін қайтадан «күн» белгісі беріледі, үкі ұясына тығылады, балалар – алаңда ұшып жүреді. Ойын осылай бірнеше рет қайталанады. **(дене шынықтыру)**	**әрекет)** **"Сөйлемді аяқта" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құбылыстар арасындағы себептік байланысты түсінуге үйрету; сөздерді дұрыс таңдауға жаттығу жасау. Міндеттері: балаларға сөйлем құрауға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, келісілген сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Дидактикалық ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші сөйлемді бастайды: «Мен жылы тон кидім, өйткені…», «Балалар бастарына панама киді, өйткені…», «Далада жаңбыр жауып тұр,		**Еркін ойын: "Айдапсал".** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, коммуникативтік қабілеттерін жетілдіру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойнаушылар екі топқа тең бөлінеді де, бірінші топ үйдің сыртына шығып, екінші топ үйде қалады. Ойынды басқарушы сыртта тұрғандардың есімдерін үйде отырғандарға қойып, өзі белгілеп алады. Содан кейін сырттағы ойыншыларды бір-бірлеп шақыра бастайды. Ойынның шарты бойынша, сырттан кірген ойыншы отырғандардың ішінен өз есімі берілген ойыншыны табуы керек. Ал өз есімі берілген	Ойын барысы. Ұзындығы 40-60 метрлік алаңның ортасында арасы 2м параллель екі сызық сызылады. Балалар екі топқа бөлініп, қарама-қарсы екі сызықтың бойына тұрады. Топтың біріне «түн», екіншісіне «күн» деп ат қояды. Тәрбиеші «күн» десе күн тобындағылар, түн тобындағыларды алаң шетіне қуып барады. Ұстап алғандарды өз тобына қосып алады. Және керісінше болып ойын жалғаса береді. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**

		өйткені…» **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** **Еркін ойын: "Мұздату".** Мақсат-міндеттер: ерікті реттеу дағдыларын, ережелерге бағына білу қабілеттерін дамытуға арналған ойын. Ойын барысы. Балалар әуеннің ырғағына секіріп, ойнап жүреді. Кенеттен әуен тоқтайды. Ойыншылар кідіріске ұшыраған күйінде қатып қалуы керек. Егер қатысушылардың біреуі қозғалып қойса, ол ойыннан шығарылады. Олар тек бір қатысушы қалғанға дейін ойнайды. **(қарым-қатынас іс-әрекет,**		ойыншыны тапқандар соның қасына барып отырады, айып тартпайды. Айып тартушылар көпшіліктің ұйғаруымен өлең айтады, би билейді, т. б. өнер көрсетеді. Келесі жолы екі топ орындарын ауыстырады. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	

		танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)			
Таңертеңгі жаттығу	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, допты қояды. 2.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастырыңыз: ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру. **Көркем сөз** Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық**		**Гигиеналық дағдылар** Қажет болған жағдайда майлықты қолдану қабілетін жетілдіру. **Көркем сөз** Су деген — өмір көзі, Тіршіліктің нәрі бұл. Су болмаса оянбайды, Табиғаттың барлығы. Таза болсаң судай	**Гигиеналық дағдылар** Қасықты дұрыс қолдануды үйрету, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді , үлкендерге алғыс айтуды үйрету. **Көркем сөз**

	шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету. (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.) **Көркем сөз** Ыдыс толы тамағым, Тамағыма қарадым. Тауысып ап асымды, Бүгінгі күн жарадым. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	**дағдылар, көркем сөз)**		бол, Бәрін жуып кетірген. Жақсы болсаң жердей бол, Бәрімізді өсірген. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалыс күндерін қалай өткіздік".** Мақсат-міндеттер: ұзаққа есте сақтау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет)**	**"Ал егер?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикалық ойлауын, көру зейінділігін дамыту. Балаларға суретте көрсетілген немесе сөзбен баяндалған оқиғаның ары қарай қалай жалғасатынын болжауға мүмкіндік беріледі. Балалар өздерінің ой-		**"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың белгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылылау, сол тақырып бойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды, санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту;	**Балабақшадағы дұрыс мінез-құлық ережелері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: нәтижелі ойлау және әрекет етуге дағдыландыру. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**

		пікірлерімен бөліседі. **(танымдық іс-әрекет)**		шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар, шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланысты сөздерді кезегімен айтып жатады. Егер біреу ойланып, тоқтап қалса немесе алдында айтылған сөзді қайталаса, осы тақырыпқа байланысты көркем сөз үлгісін жатқа айтады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру, танымдық іс-әрекет)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Қайырлы таң, Алтын күн!" Мақсат-міндеттер: Балаларды көлбеу басқышпен өрмелеп гимнастикалық қабырғаға өтіп, сатыдан ұстай отырып қайта түсу; балаларда воланды	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қазағымның қазынасы - домбыра" Мақсат-міндеттер: Балаларға қазақ халқының ұлттық аспабы домбыра туралы түсінік беру; күй тыңдай отырып, ұлттық танымын көтеру; ауыз		**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** «Күн мен Ай» ертегісін әңгімелеу Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегінің мазмұнын түсіндіру арқылы сөздік қорын, сөйлеу мәдениетін, ойлау, еске сақтау қабілетін жетілдіру;	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** ""Алтын күн" Ермексазбен бейнелеу" Мақсат-міндеттер: Ермексазбен бейнелеу тәсілдерін үйренуді жалғастыру; ермексазды беткейге жағуды үйрету; домалақтау

	ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып қағып лақтыру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру; ойындар мен жаттығулар арқылы дене шынықтыруға қызығушылықтарын ояту. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Күшікке арналған үйшік" Мақсат-міндеттер: Трафареттің көмегімен көпқабатты үйдің суретін салуды үйретуді жалғастыру; техникалық дағдыларын дамыту: трафарет және қарындашпен (қара) суреттің нобайын салуды меңгерту; композиция сезімдерін дамыту суреттің элементтерін парақ	әдебиет үлгісі мен нақыл-сөздерді қолдана отырып білімділігін шыңдау; түстерді таңдай отырып, домбыраға ою-орнектерді ұқыпты безендіру арқылы әдемілікті сезіне білу қабілетін дамыту; ұлттық өнерді қастерлеуге, құрметтеуге тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Гүл Астана" Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту; өз бетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту.		ертегі кейіпкерлерінің жағымды-жағымсыз қасиеттерін ажырата білуін, балалардың жыл бойы меңгерген білімдерін бекіту; достыққа, татулыққа, мейірімділікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Күннің көзі жарқырайды" Мақсат-міндеттер: Балаларға күн туралы және оның тіршілік үшін маңызы жайында мағлұмат беру. Күн және күн жүйесі туралы білімдерін толықтыру.Табиғатты қорғауға, елін, жерін сүюге, ізденімпаздыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Балалардың дүниетанымдарын	тәсілін пайдаланып картон қағазға бедерлеу тәсілін орындау дағдыларын үйретуді жалғастыру; ермексаздың көмегімен қолөнер жасауды соңына дейін жеткізуге үйретуді бекіту; сезіну, түйсіну сезімдерін, шығармашылық қиялын, өз күшіне сенуін дамыту; қолдың ұсақ маторикасын жақсарту; ұқыптылыққа, еңбекқорлыққа тәрбиелеу.

	бетіне үйлесімді орналастыруды, бейнені қоршаған өмірден алған әсерлерінің негізі элементтерімен толықтыруды үйрету; өз туған қалаларына, үйлеріне деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімдерін тәрбиелеу.			кеңейту, танымдық қызығушылықтарын арттыру.	
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Ауа-райын бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: ауа-райының жай-күйін атап өту - жылы, күн ашық, бәрі жасыл. Экологиялық міндет: тірі және жансыз табиғат арасындағы байланыс. Әңгімелесу. Қазір қай жыл мезгілі?Жаздың келгенін қайдан	**Күннің биіктігін бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: күн энергиясының өсімдіктер, жануарлар мен адамдардың тіршілігіне әсері туралы білімдерін бекіту. Педагог балаларға жұмбақ жасырады. Таң мен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн)		**Күнді бақылау: "Күн - жылу мен жарық көзі". (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: күн туралы түсінік қалыптастыру, табиғатты құрметтеуге тәрбиелеу. Бақылаудың барысы **Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды.** - Өсімдіктердің,	**Бақылау: "Орман сыйы - саңырауқұлақтар мен жидектер". (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсаты: балалардың орман өсімдіктері туралы білімдерін бекіту, саңырауқұлақтардың есімдерін есте сақтау - жеуге жарамды және улы. Әңгімелесу. Бүкіл бұтаны бұзбау үшін жидектерді қалай

	білдіңдер? Бүгінгі ауа-райы туралы не деуге болады? Түзету тапсырмасы: жаздың белгілерін атаңыз, сөздерді белсендіру: жылы, ыстық, күн шуағы **Көркем сөз** Жаз келді жадырап, Ағаштар гүлдеді. Жаңбыр жауып нөсерлеп, Жер – ана көкке бөленді. **"Дауыста, атыңды айтамын" ойыны.** Ойын барысы. Ойыншылар қол ұстасып дөңгелене шеңбер жасап орналасады. Көзі байлаулы бір ойыншы шеңбердің ортасында тұрады да, қолындағы таяғын шеңбер бойында тұрған ойыншылардың кез келгеніне ұсынып: «Дауыста, атыңды айтам», дейді. Таяқтың екінші ұшынан ұстаған ойыншы атын біліп	**Көркем сөз** Кең аспан гой ай, күнің, Қашаннан-ақ тұрағы. Кейде кіріп бөлмеге, Ол ойнады айнада. Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да. Күн неғұрлым жоғары болса, күн соғұрлым жылы әрі ұзақ болады. Аптап ыстықтан қар ериді, жер қызады және еріген дақтар пайда болады. Шөп өсе бастайды. Табиғатта тағы не болып жатыр? (Экологиялық байланыстар туралы сенімді бекіту.) Күн қайда шығады, күн қайда кетеді? **Зерттеу қызметі** Металл заттарға тиіп, күннің қай жерде көбірек жылынатынын анықтаңыз. Жауап беріңіз, қай		жануарлардың өсуі үшін не қажет? - Күн не береді? Күн - жердегі жарық, жылу және тіршілік көзі. Оның барлық жағы жарық пен жылуды таратады. Егер Күн суық болса, жер қараңғылыққа батып кетер еді. Суық пен қараңғылық өсімдіктер мен жануарлардың бәрін өлтірер еді Шар тәріздес Күн бізге жарқыраған дөңгелек болып көрінеді. Қыздырғыш зат жарық шығарады, яғни. жарқырайды. Міне, Күн де жарқырайды, оның нұры Жерге жетеді, сондықтан біз күндіз өте жылы және жеңіл жүреміз. Күнге қарап, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. - Бетіңізді күнге бұрған кезде	жинау керектігін түсіндіру. Саңырауқұлақтардың әдемі пішініне, олардың түсіне назар аудару. Саңырауқұлақтар салынған суреттерді қарау. Жеуге болатын саңырауқұлақтарды көрсетіп, олардың ерекшеліктерін назар аударту. Улы саңырауқұлаққа назар аудару - шыбын-шіркей (мухомор) **Көркем сөз** Саңырауқұлақ, саңырауқұлақ, Басында қалпағы бар. Ормандағы жәндіктерге, Жауын жауса пана болар. **"Сиқырлы қап" дидактикалық ойыны.** Балалар сипап-сезу арқылы, қаптың ішіндегі саңырауқұлақтарды тауып, атау керек.

	қоймас үшін әдейі даусын бұзып шығарады. (Ойыншылар белгілі бір бағытпен үнемі қозғалыста болады.) Көзі байланған ойыншы бірінші таяқ ұсынған ойыншының атын дұрыс тапса, сол ойыншымен орын ауыстырады. Таба алмаса, таяғын екінші ойыншыға ұсынады, оны таба алмаса, келесіге ұсынады, осылайша үш ойыншының атын анықтай алмаса, ойыннан шығып қалады. **Жұмбақ** Қойны толы жеміске, Көк майсалы еңіске. Көбелек қуып ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? **Еңбек:** гүлзарларды суару. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер:	заттар тез қызады: қара ма, әлде ақ па? Күнге ұзақ уақытқа қалай қарауға болады? (Қара көзілдірікпен) **Еңбек:** аула тазалаушыға алаңды тазартуға көмектесу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ұмтылысты дамыту. **"Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі		өзіңізді қалай сезінесіз? - Оған тікелей қарауға бола ма? Екі тас қойыңыз. Бірі - күн сәулесінде, екіншісі - көлеңкеге, оны ағаш қораппен жауып, қараңғы болу үшін. Біраз уақыттан кейін тексеру. Қайсысы жылы: күннің көзінде тұрған тас па, әлде жәшіктің астындағы ма? Қорытынды. Күннің астында заттар көлеңкеге қарағанда тезірек қызады. **Еңбек: кіші топ балаларына ауланы тазартуға көмектесу.** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікті, балаларға көмектесуге деген ықыласты дамыту. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	Мақсаты: балаларды заттарды тән белгілері бойынша тануға үйрету, тактильді сезімталдығын дамыту. **«Сипаттама бойынша тап» -** тәрбиеші әртүрлі саңырауқұлақтарды сипаттайды, балалар болжайды. Мақсаты: сипаттамалық әңгіме, зейін, үйлесімді сөйлем құрастыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын таба білу қабілетін дамыту. **Қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығулар.** «Құмға салыңыз» - саңырауқұлақ пен жидекті құмға түрлі тығыннан салу. Қалыптармен және құммен ойындар. **Еңбек: аула тазалаушыға**

	ересектерге көмектесу, өсімдіктерге күтім жасау. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт!	қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе,		Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай, әділ ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" санамақ арқылы тағайындайды. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады!	**алаңды тазартуға көмектесу.** Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ұмтылысты дамыту. **"Айгөлек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек ойыны кең алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны мен жас шамасына қарай екі топқа бөлінеді де, арасы 15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсы тізбек құрып тұрады. Ойын жүргізуші екі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады: Айгөлек-ау айгөлек,

	Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **Аз қимылды ойын: "Суық-ыстық". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... жасырылған затты	қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. **"Күн және планета" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күннің айналасындағы планеталардың қозғалысы туралы білімдерін бекіту. **Жеке жұмыс: ұзындыққа секіру. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: секіру қабілетін, күші менептілігін дамыту. Еркін ойындар.		Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. Тышқан мен мысықтың диалогін қосуға болады.	Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек,- дейді. "Шолпан" деген сөздің орнына басқа бір баланың немесе қыздың атын қойып айта береді. Қарсы топтан шақырылған қыз не бала жүгіріп келген бойы тізіліп тұрған

	табуға көмектеседі. Еркін ойындар.			Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық-шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шық-шық! Мысық: - Мияу! Кім-ай, мынау "шиық-шиық" - демей, "Шық-шық!" - дейді? Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. **"Егер де... не болар еді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: қарапайым себепті байланыстар мен қарым-	топтың әлсіз жерінен үзіп өтуге тиісті. Егер үзе алмаса, сол топта қалып қояды. Ал үзсе, өзі қалаған ойыншының бірін өз тобына алып қайтады. Ойыншылар түгел шақырылып болған соң, екі жақтың ойыншылары саналады. Қай топтың саны көп болса, сол топ ұтқан болып есептеледі. **Жеке жұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы.** Мақсаты: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Тура жүріп, тақтайдың (бөренеңің) ортасында тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары

				қатынастарды таба білуге үйрету. Егер де күн болмаса, не болар еді? (Үнемі қараңғы, қорқынышты болады, гүлдер өспейді.) Егер де су болмаса, не болар еді? (Шөптер құрайды, қатты шөлдейміз.) Егер де ауа болмаса не болар еді? (Тыныс ала алмаймыз.) Еркін ойындар.	көтеріп, түзу созып түру), содан соң жүруді жалғастыру, тақтайдан (бөренеден) секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркін ойындар.
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар:** Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетімен таныстыруға	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: жабдықтарды қолдану тәртібін пысықтау.		**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану тәртібін пысықтау. Қасықты дұрыс	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: әжетханадан кейін және қажет болғанда қолды жуу

	бағытталған жеке жұмысты жалғастыру. Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, этикет ережелері. **Көркем сөз** Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз. Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	Майлықты қолдану, нанды қопсытпау, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, аузыңды шайып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. **Көркем сөз** Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**		қолдану, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды пысықтау. **Көркем сөз** Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	қабілетін дағдыландыру; тез және ұқыпты жуу қабілетін жетілдіру, жуу бөлмесінде тәртіпті сақтауға тәрбиелу. **Көркем сөз** Сақтағаннан тазалықты Ауырмайды ішіміз. Тазалықты сақтасаң Ауырмайсың ешқашан. Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. "Адам не істеді?" - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: "Табиғат нені тудырды?" Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала	**"Ұқсас - ұқсас емес" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды салыстыруға үйрету; олардың айырмашылық белгілерін табу; ұқсастықтар, элементтерді сипаттама бойынша тану. Міндеттері: балаларға зейінділікке үйрету. Есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Мысалы: бір бала болжам жасайды, ал қалған балалар болжауды жалғастыру керек: «Екі қоңыз жорғалап жүрді. Бірі қара нүктелермен қызыл, екіншісі қара ... » **(қарым-қатынас**		**"Болады - болмайды " дидактикалық ойыны. (Доппен)** Мақсат-міндеттер: есте сақтауды, ойлауды, зейінді дамыту. Тәрбиеші бір сөйлем айтып, балаларға доп лақтырады, балалар допты қағып алып, сөйлемді аяқтау керек. Жазда қырау ... (болмайды). Қыста қар жауады ... (болады). Жазда аяз ... (болмайды). Жазда тамшылар ... (болмайды). **(қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)** **"Дөңгелекті лақтыру" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгіленген бағытты көздей	**"Жұмбақтар шешу" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белсенді сөздік құрамындағы зат есімдер қорын кеңейту. Міндеттері: балаларды ақылды болуға үйрету, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Балалар орындықта отыр. Педагог жәндіктер, жануарлар және т.б. туралы жұмбақтар жасайды. Дұрысын тапқан бала өзі жұмбақ жасырады. Жұмбақты тапқаны және болжағаны үшін ол бір жетон алады. Жетон көп болған бала жеңіске жетеді. Балалар өздерінің жұмбағын

	шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет)** **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ	**іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет)** **Еркін ойын: "Барлығына сыйлық".** Мақсат-міндеттер: достар табу, дұрыс таңдау жасау, құрдастарымен ынтымақтастық, ұжымдық сезімдерді дамыту. Ойын барысы. Балаларға тапсырма беріледі: «Егер сен сиқыршы болсаң және ғажайыптар жасай білсең, бәрімізге не берер едің?» немесе «Егер сенде сиқырлы гүл болса, қандай тілек айтар едің?». Әр бала сиқырлы гүлден бір жапырақшаны жұлып алып, бір тілек айтады. Жапырақшам үш-үш, батыстан шығысқа қарай, солтүстік арқылы,		білуге ,ептілікке, шапшаңдыққа үйрету. Ойын барысы. Ойын дөңгелектерді көздеп лақтырудан тұрады,дөңгелектің диаметрі 15-20см. Ал таяқшаның ұзындығы 30-40см. Балалар қатарға тұрып 1,5-2метр ара қашықтықта дөңгелектерді таяқшаға дәлдеп лақтырып кіргізу керек. Балалар ойынды бірінен кейін бірі жалғастырып ойнай береді. **(дене шынықтыру)**	ойлап таба алады. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет)** **Жапон ойыны: "Ляйлек пен бақа".** Бұл жапон ойынын 4 немесе одан да көп адам ойнай алады. Ол үшін асфальтқа шығанақтар, аралдар мен мүйістер салынған үлкен көл салу керек. Ойыншылар бір жүргізушіні таңдайды - «ляйлек», ал қалғандары барлық ойыншылар «бақаға» айналады. «Бақалар» «суға» отырады, «құрлыққа» шығуға құқығы жоқ. «Ляйлек» жағалау бойымен жүріп өтіп, «бақа» ұстауға тырысуы керек. «Ляйлек» «аралдан» «аралға» секіруге

	арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: -"Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: "Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген	оңтүстік арқылы шеңберге оралу. Жерге тиген бойда, менің тілегімді орында. Соңында бәріне арналған ең жақсы тілек байқауын өткізуге болады.. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет)**			құқылы, бірақ «суға» кіре алмайды. Соңғы ұсталған «бақа» «ляйлекке» айналады. **(дене шынықтыру)**

	сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Менің бұлтым"** Мақсат-міндеттер: қиялды, зейінді, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту. (ойын релаксациялық кідіріс рөлін де атқарады). Ойын барысы.				

	Балалар ашық жерде, шөпте жайлы орналасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалуды елестетіп көріңіз. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынын айту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**				
Балалармен жеке жұмыс	**"Суретші қай жерден қателесті?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Баланың ой-өрісін дамыту, сурет бойынша сәйкессіздіктерді табуға машықтандыру. Барысы. Тәрбиеші	**Қалаған ертегіні мазмұндау.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; ертегілер әлемінде деген сүйіспеншілікті арттыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		**"Мезгілге сай киінеміз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: киіну тәртібін пысықтау; мезгілге сай киінуді қайталау; сөздік қорды жетілдіру. Педагог сән журналдарын да	**"Жаңылтпаш пен тақпақтарды қайтала" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздерді, сөз тіркестерін аяқтау, есте сақтауға машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	суретшінің "Жаз" тақырыбында сурет салғанын айтады. Бала бәрін дұрыс салғанын тексеруді сұрайды. Бала көктемде болмайтын көріністерді тауып, оның қай маусымда болатынын айтады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**			ұсына алады, балалар суреттегі адамдардың киімлерін атап жатады. **"Көмекшілер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әртүрлі мамандықтарға арналған құралдарды анықтауға дағдыландыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Шығармашылық уақыты: "Кемпірқосақ".** Мақсат-міндеттр: балалардың тастар, бұтақтардан жазықтықта кемпірқосақ құрылысын жасауға деген құштарлығын жетілдіру. Педагог балаларға "кемпірқосақты" бояуға ұсынады. **(шығармашылық іс-әрекет)**
Серуенге дайындық	Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сәйкес қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін) және серуеннің сюжеті осы сәтте айналады. Балаларға киім-кешек бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін, киіну ретін еске түсіріңіз, түсіндіріңіз, қажет болған жағдайда оларға көмектесіңіз.				
Серуен	**Аспанды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Күндізгі жарықтың ұзақтығын бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-**		**Желді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Жәндіктерді бақылау (көбелек). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**

	Мақсат-міндеттер: аспанды бақылауды жалғастыру; көргенді бұрын байқалғанмен салыстыру, қорытынды жасау. Экологиялық міндет: жазғы аспанның сұлулығына тамсануға үйрету. Әңгімелесу. Жазда аспан әрқашан ашық және көк емес, оның үстінде бұлттар бар, кейде олар үлкен жаңбырлы бұлттарға жиналады. - Бүгін аспан қандай? Сіз не көріп тұрсыз? Бұлттар қандай болып көрінеді? Бұлттарды немен салыстыруға болады? Балаларды бұлттардың пішіні туралы қиялдауға, оның жануарлар мен өсімдіктер әлеміндегі баламаларын табуға	**әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жаз күнінің өте ұзақ, ал түндердің қысқа екенін көрсету. Күн өте ерте, биік шығады және ұзақ уақыт жарқырайды. Экологиялық міндет: балаларды жаздың сипаттамалық белгілерімен таныстыру, қоршаған әлем туралы білімдерін бекіту. Түзету міндеті: күннің бөліктерін атауға үйрету, өлең жаттауға жаттығу. **Көркем сөз** Көк аспанда күн күлсін, Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда күн күлсін, Жерге ұдайы нұр құйсын. Көк аспанда күн күлсін, Ұл қолында ту		Мақсат-міндеттер: желдің күшін анықтауға үйретуді жалғастыру; балалардың жансыз табиғат туралы білімдерін кеңейту. **Бақылаудың барысы** Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. Өртесең де ерімейді, Не тот басып шірімейді, Өн бойына су сіңбейді, Ылғал тартып, ірімейді. (Тас) - Жел қалай қалыптасады? (Ауа жерден қызады, жоғары көтеріледі, ал салқын ауа төменге батады. Ауаның бұл қозғалысы- жел тудырады.) - Желдің қандай болады? (Күшті және әлсіз.) - Қатты желдер қалай аталады?	**әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардың көбелектің пайда болуы, өмір салты, оның мәні туралы білімдерін кеңейту. Бақылаудың барысы **Көркем сөз** «Көбелектің жыры» Н. Айтов Қанатымды бір қағым, Демде қайта жоғалам. Десе гүлді дала бар, Қос қанатым талмайды. Мені көрсе балалар, Қыр соңымнан қалмайды. **Әңгімелесу.** Педагог алуан түрлі-түсті көбелектердің қаншалықты әдемі, көңілді екенін байқауға кеңес береді: сары лемонграсс, қара қызыл есекжем, көк құстар, қырыққабат ақтары, ирисценциялар

	шақыру. **Көркем сөз.** **Жұмбақ** Төңірегі тең көрініп, Теген жатыр төңкеріліп, Жас та сиған, кәрі сиған, Астына оның бәрі сиған. (Аспан) **Еңбек:** ағаштардан жерге түскен бұтақтарды жинау. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа	жүрсін. Қыз қолында гүл жүрсін, Көк аспанда күн күлсін, Бірге күлсін бүлдіршін. (М.Әлімбай) **Болжам** 1. Күн көзін бұлт шалса, жаз жаңбырлы болады. 2. Күн қызыл шапаққа оранып батса, ертеңінде ыстық болады. 3. Күн батарда көк жиек ашық болып, қызыл шапақ шашса, ауа-райы жылынады. **Еңбек:** қоқысты тазарту үшін ұжымдық еңбек. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге дағдыландыру; жұмысты соңына дейін жеткізе білуге баулу. **"Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын.**		(Дауыл, тайфун, торнадо.) - Бүгін жел бар ма? Бұл қаншалықты күшті? Зерттеу қызметі Компас пен флюгерді пайдаланып желдің бағытын анықтау. (Флюгер қайда бұрылды - сол жақтан жел, ал желдің бағыты компастың жебесімен анықталады). - Желдің күшін қалай анықтауға болады? (Қағаз және секундомермен). - Желдің қай жағынан соғып тұрғанын қалай анықтауға болады? (Компасты қолдану: егер солтүстіктен болса- суық, оңтүстіктен болса - жылы.) **Еңбек:** ауланы бұтақтар мен тастардан тазарту. **(еңбек іс-әрекеті)**	және інжу-маржан. Көбелектердің, дене мүшелерінің пайда болуын қарастырыңыз, олардың не жейтінін біліңіз. Балаларды көбелектер қанаттарының мөлшері мен түсі бойынша ерекшеленеді деген тұжырымға жетелейді. Көбелектер қанаттарында өте әдемі өрнек бар - бұл табиғатта жасалған ең әдемі өрнек. Олардың екі жұп қанаттары бар. Бірақ, көбелектердің қанаттарынан ұстауға болмайды, өйткені олар нәзік тозаңмен жабылған, оны сүрту оңай, бірақ содан кейін көбелек ұша алмай қалады. Көбелектердің 6 аяғы бар, олардың көмегімен гүлдерге

	жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар бір сәтті жерге отыра қалып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету; кеңістікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға 3 не 10, одан да көп ойыншы қатынасады. Көбінесе ойынға қара зат таңдап алынады (ескі малақай, құм салған дорба т. б.). Ойынға қатынасушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойынды басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған		Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру, істелген жұмыстан рахат алу. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып,	және олардың бойымен қозғалады. Көбелектер гүлден гүлге ұшады, сондықтан олар тозаңды алып жүреді. Тозаңданатын өсімдіктердің тұқымы көп болады. Тәрбиеші балаларға көбелек туралы жұмбақтар жасырады. Бар екен бір мақұлық ұннан майда, Өз басын айдайды екен қиын жайға, Ұстасақ үгітіліп жоғалады, Дамылдап отырмайды ешбір жайға. (Көбелек) Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады. (Көбелек) **"Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінін, сөздік

	үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **"Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады.	зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасушылардың барлығына естірте дауыстап жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сулап, көңілін басқа жаққа бұрып әлгі затты тартып алуға тырысады. Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушы қызметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шеңбер құрысып көздерін жұмады. Ойын осы тәртіппен жүре береді. **"Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылдарды үстелсте білуді, есту зейінін дамыту.		тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. **Қимылды ойын: "Жел". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғаттағы	қорын, дамытуға үйрету. Тәрбиеші жәндіктерді сипаттайды, балалар болжайды. **Еңбек:** балаларды қоқыс жинауға шақырыңыз (таяқшалар, бұтақтар, қағаз бөліктер). Мақсат-міндеттер: балаларды табиғатты құрметтеуге тәрбиелеу, балабақша ауласын тазартуға және қоршаған табиғатты аялауға тарту. **"Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар

	Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді.	Еркін ойындар.		қатынастар тұжырымдамасын бекіту; мұғалімнің бұйрықтарын мұқият тыңдауға үйрету. **Жеке жұмыс:** доппен жаттығу. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты жоғарыға, жерге лақтырып, қағып алуға үйрету. Еркін ойындар.	"өрмекшіні" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап алу. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшыңдар! Д. Ахметова. Ойынның соңында "өрмекшінің" ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойында екі "өрмекшіні" де тағайындап алуға болады. Мақсат-міндеттер: шашырап жүгіруді, белгі бойынша бағытты өзгертуді

	Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. Еркін ойындар.				үйрету. **Қимылды ойын: "Жылан" (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бір-бірінің қолдарынан ұстап жүгіруге, жүргізушінің қимылын дәл қайталауға, бұрылыстар жасауға, кедергілерден өтуге үйрету.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)**				

ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес: "Баланы өзіне-өзі қызмет етуге тәрбиелеу".	Ата-аналармен әңгімелесу: "Жазда ашық ауада серуендеудің маңызы".		Ата-аналарға кеңес: "Күн ваннасы деген не?"	Ата-аналар қеңес: "Күн соққысынан қалай қорғануға болады?"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы	**Жетісай ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**
Топ/сынып	**Мектепалды топ**

Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**					
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**					
Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова					
Жоспардың құрылу кезеңі	**08.07. - 12.07.2024ж.**					
Апта күндері	***Сенбі***	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**					
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Сауалнама: "Балаңызды үй жұмыстарына шақырасыз ба?".					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек:** ауланы тазарту. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларына қалыптастыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға	**Еңбек:** гүлзардағы топырақты босату, суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, оларға қамқорлық жасауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына	**Еңбек:** қажет болған жағдайда ағаштардың жан-жағын қопсыту. Мақсат-міндеттер: оны не үшін жасау керектігін түсінуге баулу; тамырын зақымдамай, мұқият қопсытуға дағдыландыру. Кезекшілік:	**Еңбек:** алаңды тазарту. Мақсат-міндеттер: өз алаңына қамқорлық жасауға, тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына		

	машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**		
	"Ішінде-сыртында" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: «үлкен» - «кіші», «ішіндегі» - «сыртындағы» ұғымдарын байланыстыруға үйрету. Ойын барысы. Балаға бір-екі заттың атын атап, оның ішінде не болатынын және сыртында не болатынын айтуын сұрау. Мысалы: үй - жастық, котлет - кастрөл, жүрек -	**"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. «Адам не істеді?» - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты	**"Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету. Міндеттері: балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу.	**"Жеміс-жидектер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: Жеміс-жидектер туралы білімдерін бекіту. Балалардың жеміс-жидектердің атын атай алады ма? Бір бірінен ажырата алады ма, соны тексеру. Балалардың қолымен ұстап, ажырату көзбен көріп тану, иісінен ажырату қабілетін		

	мысық, балық - өзен, қант - шай және т.с.с. содан кейін рөлдерді ауыстырыңыз – балаларға мүмкіндік беру. **(танымдық іс-әрекет)** **"Өз жұбыңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін	немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: «Табиғат нені тудырды?». Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **"Айна"**	Ойын барысы. Балаларды топтарға бөлу. Тәрбиеші балаларға ағаштағы жапырақтарды мұқият қарап, содан кейін жерден сол жапырақтарды іздеуге уақыт береді. Кім көп және жылдам тапса, сол жеңеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **"Суық-ыстық" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым	дамыту. Мына сөздерді қолдану. Піскен, піспеген, тұздалған, тұздалмаған, қысқа, дөңгелек, сопақ. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **"Ыстық картоп" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: доптың шеңбер бойымен берілуін қамтамасыз ету. Ойыншылар шеңберге тұрады, ойыншылардың бірі допты қолына ұстайды. Музыка әуенімен немесе дабыл дауысы		

	арттыру. балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. Ойынның шарты: Ойыншылар екі баладан жұп құрап, қолдарына доп ұстап 6-8 метр жерден бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Тәрбиеші ойнауға белгі берісімен, әр жұп доптарын бір-біріне қарай домалатып тигізуге тырысады. Доптары бір-біріне тиген ойыншылар ұпай жинайды. Ойынның соңында қай жұптың ұпайы көп болса, сол жұп жеңіске жетеді. **(дене шынықтыру)**	**қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: зейіні мен қиялын дамыту; қимылдардың реттілігін есте сақтауға жаттықтыру. Ойын барысы. Ойыншылар алаңда еркін орналасады және келесі тапсырмаларды орындайды: жүргізушінің артынан бір қимылды қайталау; жүргізушінің артынан бірқатар қозғалыстарды белгілі бір ретпен қайталау; құстың, жәндіктің қимылын қайталау. Үздік ойыншы жалпы дауыс беру арқылы	салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі. **(дене шынықтыру)**	бойынша балалар допты шеңбер бойымен бір-біріне береді. Музыка тоқтаған бойда, қолында доп бар ойыншы ойыннан шығады. Ойын жеңіске жеткен 2 ойыншы қалғанға дейін жалғасады. Допты беру кезінде лақтырмау; допты қолынан түсіріп алғандар ойыннан шығарылады. **(дене шынықтыру)**		

		анықталады және оған сыйлық немесе ұпай беріледі. **(дене шынықтыру)**				
Таңертеңгі жаттығу	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, допты қояды. 2.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**					
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Үстелге дұрыс отыру, ұқыпты тамақтану, тамақты қасықпен ғана қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерін бекіту; тамақтану	**Гигиеналық дағдылар** Нанға майды пышақпен жағу дағдыларын бекіту. **Көркем сөз** Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін,	**Гигиеналық дағдылар** Балаларда мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптастыру, өзіне-өзі қызмет ету, үстелге дұрыс отыруды дағдыға айналдыру, ас құралдарын	**Гигиеналық дағдылар** Балаларды үстел үстінде өзін дұрыс ұстауға, ұқыпты тамақтануға үйрету, басқа балаларға кедергі жасауға болмайтынын, ересектердің рұқсатынсыз		

	мәдениетін жетілдіру. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	дұрыс пайдалану. **көркем сөз** Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	үстелден тұруға болмайтынын түсіндіпу. **Көркем сөз** Мүйізді ешкі келеді, Балаларға ереді. Сүт ботқаны жемесең, Келіп сені сүзеді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалыс күндерін қалай өткіздік".** Мақсат-міндеттер: ұзаққа есте сақтау, байланыстырып	**"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді	**"Теңіз толқиды" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісі бойынша орындау,	**"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың белгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылау, сол тақырып		

	сөйлеу қабілеттерін дамыту." **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	жетілдіру. **(танымдық іс-әрекет)**	шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Белгі бойынша екі аяқпен секіру;ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу, қозғалыс координациясын дамыту. **(дене шынықтыру)**	бойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды, санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар, шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланысты сөздерді кезегімен айтып жатады. Егер біреу ойланып, тоқтап қалса немесе алдында айтылған сөзді қайталаса, осы тақырыпқа байланысты көркем сөз үлгісін жатқа айтады. **(қарым-қатынас іс-**		

				әрекеті, қазақ тілі)		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Қолды жан-жаққа соз" Мақсат-міндеттер: Балаларды сап түзеп жүргенде қолды жан-жаққа созып тік тұру; 2-2,5 м арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты дәлдеп лақтыру; балаларда заттар арасымен жүру; биіктіктен секіру дағдыларын дамыту; негізгі қимылдарды жетілдіру арқылы балалардың қимыл тәжірибелерін байыту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Б.Майлин "Жау-жау, жаңбыр"" Мақсат-міндеттер: Балаларға жыл мезгілдеріндегі табиғат құбылыстары туралы мағлұмат беру; өлең жолдарын түсініп, мәнерлеп жатқа айтуды үйрету; байланыстыра сөйлеуге, тілдік қорларын молайту; табиғатты сүюге, оны қорғауға тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Астана нұры" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жидектер" Мақсат-міндеттер: Балаларды жидектердің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын атауға үйрету, сыртқы түрінің ерекшеліктерін ескере отырып, балалардың жидектердің қайда және қалай өсетіні туралы білімдерін бекіту (бақта, орманда, жерде, бұтада, ағашта); есту қабілетін, байланыстырып сөйлеуді дамыту; табиғатқа ұқыпты қарауды тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Карлсонға арналған тосап" Мақсат-міндеттер: Қажет емес бөліктерді өз күшіммен кесуді үйрету, шығармашылық және табиғи материалды түрлендіру қабілетін дамыту, «Жемістер мен жидектер» тақырыбы бойынша білімдерін кеңейту, сөздік қорын байыту және белсендіру, ұжымдық жұмысқа деген қызығушылықты тәрбиелеу. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Әжемнің тосабы		

		жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Егін жинау аптасы" Мақсат-міндеттер: Күннің бөліктері туралы білімдерін бекіту. Бір аптадағы күндер тізбегі туралы түсінік қалыптастыру. Есте сақтау қабілетін, сөйлеу қабілетін дамыту. 7 ішінде алға және артқа қарай санау қабілетін дамыту.Қоршаған ортаға деген қызығушылықты тәрбиелеу.	(бояуларды араластырып, жаңа түстер шығару жолымен)" Мақсат-міндеттер: Бояуларды араластыру арқылы ашық және қою қызыл түстерді шығаруды таныстыру; араластыру тәсілдерінің реттілігін бекіту; бояумен жұмыс жасау, түстерді дұрыс таңдау дағдыларын дамыту; зейіндерін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту; іс-тәжірибе көмегімен түрлі мәселерді шешімін табу, практикалық тәжірибе негізінде қорытынды жасау		

				біліктіліктерін қалыптастыру; ізденімпаздылыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Серуен	**Бақбақ өсімдігін бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бақбақ туралы білімді нақтылау (гүлденудің басталуына назар аудару); табиғатты белсенді түрде қорғауға; дәрілік өсімдіктер туралы білімдерін бекіту. **Көркем сөз** Өте берік тамыры,	**Қарақатты бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бұтаны ағаштан ажырата білу қабілеттерін бекіту; балабақша аумағында өсетін жидек бұталарымен - қарақатпен таныстыру. Көркем сөз Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін	**Гүл егілген алаңқайды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: гүлді дән себу арқылы еккен кезде, егілген гүл дәнінен алғашқыда жапырақ, содан кейін кішкентай өскін, кейін үлкен гүл өсімдігі өсіп шығатыны туралы балаларға түсіндіру. Гүлге тек қана әсемдік	**Арамшөптерді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктер туралы білімдерін молайту. Арамшөптердің зияны туралы түсініктерін кеңейту. **Көркем сөз** Жеміс біткен бау - бақта, Желі жайды жан - жаққа. Бақта құстар сайрайды,	

	Бақбақ гүлі ерекше. Сарғыш гүлді сәл ірі. Ақ ұлпа тәрізді. Әңгімелесу. Бақбақ барлық жерде өседі: шалғындарда, егістіктерде, орман шеттерінде, сайдың беткейлерінде, күн мен өмірге деген сүйіспеншіліктің символы сияқты. Бақбақтың ұзын, қалың тамыры топыраққа мықтап жабысып қалған. Бақбақтың әр жапырағы өз бағытына қарайды. Жапырақтың мөлшері гүл өсетін жерге байланысты. Өсімдік жерден ылғалды неғұрлым көп қабылдайтын	жұлғызба, Қасыңдағы балаға. Әңгіме. Қарақат жидектері кішкентай қара шарларға ұқсайды. Қарақат - әр түрлі жапырақтары бар көпжылдық бұта. Көктемде қарақат бұталарында кішкентай қоңырауға ұқсас гүлдер пайда болады. Бақшада қарақат басқа жидек дақылдарына қарағанда ерте гүлдейді. Қарақат жидектері шілде айында піседі. Дәмді, тәтті және қышқыл, шырынды. Бұл өсімдіктің құрамында «С» дәрумені (витамині) көп екен. Қарақат	үшін ғана емес, табиғаттың бір мүшесі ретінде қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Көркем сөз** Кешкілік пе, күндіз бе, Үзіп алсаң сен бір гүл, Өсіп тұрған гүлді үзбе. Үзіп алсам мен бір гүл, Туған жерді далаға, Не қалады сиқынан, Тастағалы жүрміз бе? Қызыл-жасыл жердің бұл, Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін жұлғызба, Қасыңдағы балаға. **Әңгіме.** Гүл біздің өмірімізге қуаныш сыйлайтын	Құйқылжытып жан – жаққа. Қолға ап бақша құралын, Суды атызға бұрамын. Ағаш түбін қопсытып, Арамшөпті жұламын. Әңгіме. Жан-жағымызда өсіп тұрған қызылды-жасылды өсімдіктерді көргенде, көңілімізге қуаныш ұялайды. Өсімдіктер тек қана көрік беріп қана қоймай ауаны тазалайды, ауаның ылғалдылығына да әсерін тигізеді. Кейбір өсімдіктерден ерекше заттар бөлінеді де, адам денсаулығына зиянды микробтарды жойып отырады.		

	болса, соғұрлым оның жапырақтары жарқын әрі күшті болады. Әрбір гүл - бұл біріккен бес жапырақшадан тұратын түтік және оларға жабысқан стамен. Егер сіз бақбақты иісін сезіп жатсаңыз, оны мұрныңызға тым жақындатсаңыз, сіз ашық сары тозаңға кірленесіз. Түстен кейін немесе жаңбыр кезінде гүл себеті жабылып, тозаңды ылғалдан сақтайды. Бірақ ашық ауа-райында, таңертеңгі сағат алтыда сіз әдемі гүлге сүйсіне аласыз. **Еңбек:** ауланы қоқыстардан	жидектері мен жапырақтары емдік қасиетке ие. Хош иісті қарақаттың жапырақтары маринадтарға және тұздалған қиярға, қызанақ, саңырауқұлақ және қырыққабатиарға қосады. **Халық болжамы:** Жазда жидек көп болса, қыс қатты болады. Қайыңнан шырын көп ақса, жаз жаңбырлы болады. **Еңбек:** ересектерге алаңда өсетін бұталарды күтуге көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендердің еңбегін құрметтеуге, бірлесіп жұмыс істеу қабілетін	әдемілік әлемі. Қатар-құрбыларымыз бен туыстарымыздың туған күндеріне гүл сыйлаймыз. Мерекелерде аналарымызды қуанту үшін гүл ұсынамыз. Ең алғаш мектеп табалдырығын аттағанда да гүл алып барамыз. Үйде, аулада гүл өсіреміз. Осы бір табиғаттың әсем мүшесін күтіп, баптау кезінде өзіміз қандай керемет әсерде боламыз десеңші! **Зерттеу жұмысы.** Балалармен гүл егілген алаңқайға барып, өніп шығып келе жатқан гүл өскінін қарау. Дәннен кішкентай ғана	Ол фитонцид деп аталады. Енді осындай жайнап өсіп тұрған өсімдіктердің арасында зиянды өсімдіктер де кездеседі. Оларды арамшөптер деп атайды. Олар мәдени өсімдіктерге көп зиян келтіреді: топырақтың нәрін алады, топырақтағы ылғалды алады, күн қызуын тартып алады да, сөйтіп өсімдіктердің өсуіне кедергі жасап, өздері қаптап кетеді. Олар мәдени өсімдіктерге қарағанда тез өсіп, жетіледі. Сондықтан да гүл егілген гүлзарлар мен бау-бақшаны, егіс алқабын		

	және құрғақ бұтақтардан тазарту. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа, өз жұмысының нәтижесін көруге үйрету. **"Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту;	қалыптастыру. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге	жапырақ, одан өскін, одан гүл өсіп шығатынын түсіндеру. Әр гүлдің жапырақтары мен сабақтары арасындағы айырмашылықты қарау. **Болжам.** Гүлдердің иісі одан сайын аңқып шықса, жауын жауады. **Еңбек:** балалармен гүл егілген алаңға сусепкішпен су себу. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке баулу, жас гүлдерді суды себу арқылы суғаратынын көрсету. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	үнемі арамшөптерден қорғап отырады. **Зерттеу жұмысы** Гүлзарларда, өсімдіктер өсіп тұрған алаңшалардан арамшөпті тауып алып, оларды жақсылап көріп алу. Еңбек: балабақша ауласындағы гүлзарлардағы, гүл егілген алаңқайдағы арамшөптерді жұлу. Мақсат-міндеттер: балаларға гүлдерді күтіп-баптауды үйрету, әсемдікті сақтай білуге тәрбиелеу. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**		

	ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. "Соқыр текені" санамақ арқылы тағайындайды. Содан соң "текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айналуды сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үші! Соқыр теке, бізді ұста!" - деп "соқыр текені"қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау. Педагог балалар тым алшақ қашып кетпес үшін, үлкен шеңберді сызып қояды.	айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез	Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: "Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып,	Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар"		

	Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстанылып, танылып жатса, "соқыр теке" болып, ойынды жалғастырады. **"Өз бүршігіңді тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: гүлдерді ажырата білуге, белгі бойынша әрекет етуге үйрету; жүгіру кезінде жаттығу. **Жеке жұмыс: қимылдарды дамыту.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс көмегімен табиғатты аялауға тәрбиелеу;	келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: - Бояудың бағысы қанша? - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) теңге. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар	алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: "Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-	немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. **Жеке жұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Тура жүріп, тақтайдың		

	бөренелерден, тастардан секіру жаттығулары.	таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **Еркін ойын: "Көкөністер дүкені".** Мақсат-міндеттер: көгөністер мен жеміс-жидектерді құмнан мүсіндеу. Берілген ойын тақырыбында шығармашылық, белсенділік көрсеткендерді мадақтау; ойынға деген қызығушылықтарын қолдау және дамыту. Көкөністер мен жемістер туралы алған білімдерін бекіту. **Жеке жұмыс: ағаштар туралы әңгіме құрастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың	біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **Жаттығу ойындары: "Волейбол ойыны".** Мақсат-міндеттер: бір-біріне доп беру, кері лақтыруды жаттықтыру. Еркін ойындар.	(бөрененің) ортасында тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып түру), содан соң жүруді жалғастыру, тақтайдан (бөренеден) секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркін ойындар.		

		табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру, тілдерін дамыту. **"Допты қақпаға түсіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: "қақпаға"допті өткізе білуге, дәлдікке, шапшаңдыққа баулу. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады, балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Ойынға 5-6 бала қатысады. Еркін ойындар.				
Серуеннен	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер:					

оралу	- учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Үстелге дұрыс отыру, ұқыпты тамақтану, тамақты қасықпен ғана қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерін бекіту; тамақтану мәдениетін жетілдіру. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік.	**Гигиеналық дағдылар** Нанға майды пышақпен жағу дағдыларын бекіту. **Көркем сөз** Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	**Гигиеналық дағдылар** Балаларда мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптастыру, өзіне-өзі қызмет ету, үстелге дұрыс отыруды дағдыға айналдыру, ас құралдарын дұрыс пайдалану. **көркем сөз** Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық**	**Гигиеналық дағдылар** Балаларды үстел үстінде өзін дұрыс ұстауға, ұқыпты тамақтануға үйрету, басқа балаларға кедергі жасауға болмайтынын, ересектердің рұқсатынсыз үстелден тұруға болмайтынын түсіндіпу. **Көркем сөз** Мүйізді ешкі келеді, Балаларға ереді. Сүт ботқаны жемесең, Келіп сені сүзеді. **(мәдени-гигиеналық**		

	Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**		**дағдылар, көркем сөз)**	**дағдылар, көркем сөз)**		
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.					
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қатайту (контрастты). Аяқ массажы. Мақсат-міндеттер: төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болатындығын үйрету. Резеңке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты уқалауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. **(дене шынықтыру)**					
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу.	**"Өсімдікті керекті дыбыспен ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық естуді, шапшаң ойлауды дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші	**"Не естігеніңді айт" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: толық сөйлемдерді жауаптарда қолдануға үйрету; фразалық сөйлеуді дамыту. Ойын барысы.	**"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты.		

	Ойын барысы. "Адам не істеді?" - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: "Табиғат нені тудырды?" Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап	айтады: Атауы «А», «К», ... дыбыстарынан басталатын өсімдіктер туралы ойла». Кім көбірек қоңырау шалса, сол жеңеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **"Ақ сүйек" қимыл-қолғалыс ойыны.** Өз бетінше ойынды ұйымдастыра білуге дамытуды жалғастыру, ереженің нормасын және тәртібін орындау. **(дене шынықтыру)** **"От- су" қимыл-қолғалыс**	Педагог балаларды көздерін жауып, мұқият тыңдап, қандай дыбыстарды естігендерін анықтауға шақырады (жаңбыр шуы, көлік сигналдары, құлап тұрған жапырақтың сыбдыры, өтіп бара жатқан адамдардың әңгімесі және т.б.). Балалар толық сөйлеммен жауап беруі керек. Ең көп естілген дыбыстарды атайтын адам жеңімпаз болады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып «Жер» деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, «ауа» дегенде ұшақ түрлерін, құстардың атарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. «Ауа» дегенде кезде балалар қолдарын жоғары көтереді, «Су» дегенде қолдарын алға созып жүзеді, «от» дегенде		

	тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Аз қимылды ойын: "Суық-ыстық".** Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... жасырылған	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: жүргізушінің есептеуді таңдау талабын нығайту; белгі бойыша әрекет етуге үйрету. "От" - бәрі отыра бастайды, "Су" - айналым бойынша бір жаққа ағады. Ойында жолдастарының және өзінің ойын нәтижесін дұрыс бағалауға үйрету. **(дене шынықтыру)**	**“Көбелектер, бақалар” қимыл-қолғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге қамқорлық көрсете білуге тәрбиелеу. Ойынның барысы. Батпақтың шекарасы	қолдарын былғайды, «Жер» дегенде қолдарын төмен түсіреді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **"Қарама-қарсы сөз" дидактикалық ойыны (жұптар айтысы).** Мақсат-міндеттер: балаларды қарама-қарсы мағынадағы сөздер жұптарын құра білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорды молайту; ой шапшаңдығын дамыту. Құралдар: қамшы; доп немесе; немесе жұптар арасында жүретін зат		

	затты табуға көмектеседі. **(дене шынықтыру)**		төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп қонады. Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады. **(дене шынықтыру)**	(жалау). - Балалар, қарама-қарсы мағынада сөздерді жұптарын айту үшін, "айтысты" жариялайық. Кімге қарай қамшының сабын екі балаға көрсетемін. Сол балалардың бірі айтысты бастап, қарсы тұрған - қарама-қарсы мағынада сөзді қайтару керек. Егер білмеген балалар болса, оларға білген бала көмегі беріп, айтысты жалғастырады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**		
Балалармен жеке жұмыс	**"Қоянға көмектес" дидактикалық ойыны.** Мақсат-	**"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дамытушы ойыны.**	**Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы.** Мақсат-	**Ертегілерді ойдан шығару жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:		

	міндеттер: заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға дағдыландыру. **(танымдық іс-әрекет)**	Мақсат-міндеттер: таныс ертегілер мен әңгімелердің мазмұнын пысықтау; балалардың кейіпкердейдің сөздерін жатқа білуге деген құштарлығын арттыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	міндеттер: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекі суреттері, дыбыстық талдауға фишкалар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	балаларды ұнаған суреттердің негінде жаңа ертегі, оқиғаны ойдан шығарып, әңгімелеуге машықтандыру; шығармашылық ойлауды дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**		
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған.					
Серуен	Түскі бақылауды жалғастыру.					
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**					

бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)**					
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Сұрақ-жауаптар: "Баланың сұраныстары мен қажеттерін қалай ескересіз?"	Сауалнама: "Балаңызды үй жұмыстарына шақырасыз ба?".	Ата-анаға кеңес: "Жидектердің денсаулыққа пайдалы ықпалы".	Фото көрме: "Біз қандай жидекті жинап көрдік?".		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы	**«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**
Топ/сынып	**Мектепалды топ**
Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**
Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова
Жоспардың құрылу кезеңі	**15.07. - 19.07.2024ж.**

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек: ойын алаңын сыпыру.** Мақсат-міндеттер: тәртіпті сақтауға, бірлесіп жұмыс істеуге машықтандыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек: алаңды қоқыстан тазарту.** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге, істі соңына дейін жеткізуге үйрету. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек: гүлзардағы жерді тазарту және қазу.** Мақсат-міндеттер: еңбек тапсырмасын жауапкершілікпен орындауда баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек: ағаш кесуге қатысу.** Мақсат-міндеттер: ересектермен бірлесіп жұмыс жасаудың нәтижесін көруге тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту.** Мақсат-міндеттер: қопсытудың не үшін қажет екенін түсініп, еңбекте саналылықты танутуға тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	"Табиғатта не болады?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: етістіктің сөйлеу барысында	**"Ұқсас - ұқсас емес" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды салыстыруға	**"Қолымда не бар?" дидактикалқы ойыны.** Мақсат-міндеттер: мынадай ұғымдарды	**"Жетіспейтін сөзді ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: апта күндері туралы білімдерін бекіту.	**"Пішіні бірдей затты тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттар нысаны туралы ойды

	қолданылуын бекіту, сөйлемдегі сөздердің келісімі. Барасы. Тәрбиеші допты балаға лақтырып, сұрақ қояды, ал допты қайтарған бала сұраққа жауап беруі керек. Ойынды тақырып бойынша ойнаған жөн. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **"Соқыр теке" қазақтың ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету. Алаңда дұрыс қозғала білу, бір-бірлеріне кедергі жасамау, дабылға жылдам назар аудару. Ойын үйде де, далада да ойнала береді.. Ойыншылар шеңбер құрып, дөңгелене турады	үйрету; олардың айырмашылық белгілерін табу; ұқсастықтар, элементтерді сипаттама бойынша тану. Міндеттері: балаларға зейінділікке үйрету. Есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Мысалы: бір бала болжам жасайды, ал қалған балалар болжауды жалғастыру керек: "Екі қоңыз жорғалап жүрді. Бірі қара нүктелермен қызыл, екіншісі қара ... ". **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар	пысықтау: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші, оң-сол; кеңістік түсінікті пысықтау, қимылды, түсіну сезімдерін дамыту. Керекті материалдар. Табиғи материалдар: ұсақ тастар, жаңғақтар, таяқшалар. Ойынның мазмұны. Бала қолын артына ұстайды. Тәрбиеші оның қолына үлкендігі түрліше, бірақ тегі бірдей екі затты, мысалй, үлкен және кіші тасты ұстатады. Балал қолына қарамастан, оң қолында үлкен тас, сол қолында-кіші тас бар екенін айтуға тиіс. Балалар оның жауабының дұрыстығын тексереді. Енді тәрбиеші екінші баланың қолына жуандығы бірдей,	Материал. Доп. Ойын барысы. Үй иесі бірден бастап, допты ойыншылардың біріне лақтырады: - Күн күндіз жарқырайды, ал ай. ... ... - Таңертең мен балабақшаға келіп, үйге оралдым. ... ... - Егер кеше жұма болса, бүгін. ... ... - Егер дүйсенбі, сейсенбі болса, бейсенбі. ... ... Сол сияқты сіз жыл мезгілдері, айлар туралы ойын жүргізе аласыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"Бес тас" қазақтың ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіні мен ептілігін дамыту. Ойынның барысы. Ойнаушылар ең алдымен, кім-кімнен кейін	нақтылау. Ойын барысы. Тәрбиеші шеңбердің суретін көтереді, ал балалар мүмкіндігінше бірдей пішіндегі заттарды атауы керек. **(танымдық іс-әрекет)** **"Жұптық эстафета" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ережелер бойынша ойнауды, жылдам жүгіруді, жұппен секіруді үйрену. Өзара қолдау мен достыққа тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Ұшады - ұшпайды"** Мақсат-міндеттер: зейінді дамыту, ауызша командаға реакция және мінез-құлықты реттеу. Барысы: балалар қатарда тұр. Жүргізуші әртүрлі

	да, ортада көзі байланған бір адамды қалдырады. Соқыр теке — сол. Қалған ойыншылар соқыр текені қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып журеді. Ал соқыр теке сол түрткен адамды ұстап алып, тануға тиісті. Егер ол устаган кісіні таныса, оның көзін байлап, соңы соқыр теке жасайды. Өйтпеген жағдайда соқыр теке ойыны ары қарай жалғаса береді. Ол: Қараңғыда көзім жоқ, Тиіп кетсе сөзім жоқ. Қайда кеттің қалқа жан, Жетектейтін өзің жоқ. Қолға түскен құтылмас, Қала бермек көзім боп, — деп таяғын өзі	жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	ұзындығы әр түрлі екі таяқша немесе жуандығы әр түрлі, ұзындығы бірдый екі қарандаш ұстатады. Топ алдына шақырылған әрбір бала бір-біріне ұсақ 2-3 жаттығу орындайды. Ешқандай қателік жібермеген балалар жеңімпаздар болып есептеледі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **"Допты қақпаға түсіру" қимылды ойын-жаттығуы.** Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады да ойнағысы келген немесе ойынға тартылған балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай	ойнайтынын өздері анықтайды. Ол үшін ойыншылар кезекпен бес тасты тобымен жоғары лақтырып, қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып, қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып, қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып, алақанмен қаршып ұстайды. Қаршып ұстау дегеніміз – тасты қолды еңкейте жоғарыдан төмен қарай қағып алу. Лақтырылған бес тасты қолдың сыртымен тосып алу және қаршып алу кезінде бірнеше тас жерге түсіп кетуі мүмкін. Кім көп тас қаршып алса, сол бірінші ойнау кезегіне ие болады. Бірінші кезек алған ойыншы бестас ойынының шартын	заттарды атайды және қолдарын жоғары көтереді. Балалар аталған зат ұшатын кезде ғана қолдарын жоғары көтеруі керек. Соңында мүлдем қателеспегендерді атап өтіңіз. **(танымдық іс-әрекет)**

	болжаған тықыр, дыбыс естілген жаққа қарай соза береді. **(дене шынықтыру)**	**"Фигура жаса" қимыл-қозғалым ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге жаттықтыру. Ойын ережелері. Балалар барлық ойын алаңында жүгіреді. Сигнал берілген кезде олар тез орнында тұрып, қандай-да бір қалыпқа келу: шалқайып отыру, қолдарын көтеру аяқтарын көтеру т.б. Тәрбиеші кімнің фигурасы қызықты екенін атап өтеді. Жыл соңына қарай ойын күрделене түседі, оған топтық фигуралар енгізіледі - жұппен, үш. Сонымен қатар, балаларға белгілі бір позициядағы фигураны ұсынуға кеңес беріледі: тек тұру, төрт аяғымен тұру, отыру т.б.. **(дене шынықтыру)**	қақпа тұрғызылады. Балаларға бір-бір доп таратып бергеннен кейін, тәрбиеші оларға допты қақпадан өткізуді ұсынады. бала допты домалатып, қуып келеді де сызыққа жеткеннен кейін кері оралады. Ойынға 5-6 бала қатысады. Ойнаушы топтардың ауысуына болады; 2-3 рет ойнаған балаға тәрбиеші енді дем алуды, басқалардың қалай өткізетінін көруді ұсынады. Қақпаны ірі құрылыс материалынан жасауға немесе оның орнына балалардың орындығын пайдалануға болады. Олардың аяғының арасынан балалар доп өткізеді. **(дене шынықтыру)**	бұзып алғанға дейін ойнайды. Одан кейін екінші кезектегі, ол тоқтаған соң, үшінші кезектегі ойыншы ойнайды. Ойын осылай жалғаса береді. Тастарды қаршып қағып алу кезінде басқа тастарды қозғалтуға болмайды және қақпа тасты түсіріп алмауы керек. Ойыншы ойынның шартын бұзғанға дейін ойнай береді. Тек ойынның шарты бұзылған жағдайда ғана келесі ойыншы кезек алады. Ал келесі кезек келгенде ойнаушылардың қай-қайсысы болсын, ойынды өзінің бұрынғы тоқтаған жерінен жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	

Таңертеңгі жаттығу	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалауармен жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 3.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. **Көркем сөз** Кел балалар, келіңдер, Асты дәмді көріңдер. Міне кесе, міне қасық, Тосып тұр сені асың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: жеке гигиена ережелері туралы білімдерін бекіту, ережелерге деген тұрақты қызығушылық және балалардың танымдық, сөйлеу белсенділігі дамыту **Көркем сөз** Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Майлықты дұрыс қолдану, қолды дұрыс жуу шеберлігін жаттықтыру, тамақ ішкеннен кейін аузыңызды шаю шеберлігін арттыру. Көркем сөз Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру, ұқыпты тамақтану қабілетін жүзеге асыру. **Көркем сөз** Үйрек берді тамақты, Балапанға га-га-га деп, Мысық жүрді	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолдану мәдениетін жетілдіру. Пышақпен нанға май жағу қабілетін нығайту. **Көркем сөз** Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. **(мәдени-**

		ойнасын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй.	соңынан , Марғауының мяу-мяу деп. Тамақтанды бәрі де, Тұрып-ап таң сәріден.	**гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалыс күндерін қалай өткіздік".** Мақсат-міндеттер: ұзаққа есте сақтау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	**"Жұмбақты ойдан шығару" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; дүниетанымын кеңейту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	**"Суық-ыстық" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі. **(дене шынықтыру)**	**"Қимылдар тізбегі" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, есте сақтау, ойлау, қимылдарды үйлестіре білу қабілеттерін жетілдіру. Балалардың бірі бірнеше қимылдар тізбегін көрсетеді, қалған балалар көрсетуді мұқият қарайды. Содан соң жүргізуші бала балалардың қимылдар тізбегін қаншама дұрыс есте сақтап, дәлме-дәл көрсеткенін бақылайды. Ең жақсы орындаған баланы келесі жүргізуші рөліне	**"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылын көрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, зейінін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, қазір сендер әуенді тыңдап, жан-жануарды, құсты немесе жәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер. Мен болсам, фотоаппаратты қолда ұстап

				тағайындайды. **(дене шынықтыру)**	тұрамын..
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Кел достарым, келіңдер" Мақсат-міндеттер: Балаларды түрлі жылдамдықпен - баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5-2 мин тоқтаусыз жүгіру; қосалқы қадаммен арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру; көлбеу басқышпен өрмелеп гимнастикалық қабырғаға өтіп, сатыдан ұстай отырып қайта түсу дағдыларын дамыту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** ""Жан - жануарлардың дауласуы" қазақ халық ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларды қазақ халық ертегісімен таныстыру; үй жануарлары туралы білімдерін тиянақтау; ертегіні мұқият тыңдап, мазмұнын өз ойымен толық жеткізіп айтуға үйрету; сөздік қорын, тілін дамыту; жан-жануарларды күтіп-баптауға, қорғап, қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Ақжелкен" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру..	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Жәндіктер әлемі" Мақсат-міндеттер: Балалардың табиғат әлеміне қызығушылығын арттыру, жәндіктерді қорғап, оларға қамқор болуға баулу. Жәндіктердің түрлерімен таныстыру, олардың пайдасы туралы мәлімет беру. Жәндіктердің тіршілігін түсіндіру, оларды сипаттай білуге үйрету, олар туралы жұмбақтар шешуге қызығушылықтарын арттыру. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Ғарыш әлемі (балауыз мелдармен сурет салу)"	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Көңілді жаз" Мақсат-міндеттер: Балаларды хабарлы сөйлемді қолдана отырып, сурет мазмұнына қарай әңгіме құрауға үйрету; айтылған ойды тыңдауға және ұғынуға, әңгімеге араласуға, сұрақ қоюға және сұраққа жауап беруге деген білігін дамыту, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; өз еліне сүйіспеншілігін арттыру, елін, жерін сүюге тәрбиелеу.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Көңілді хоровод" Мақсат-міндеттер: Балаларға қағаздан гармошка сықты бүктелген қағаздан бірнеше бірдей пішінді кесуге үйрету (адамдардың силуэті), фигураларды бір композицияда орналастыру қабілетін дамыту. Бізді қоршаған әлем туралы білімдерін байыту: материктер, әр түрлі халықтар, достық туралы білімдерін жетілдіру. Ұқыптылыққа, табандылққа тәрбиелеу.

Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Табиғаттағы жазғы өзгерістерді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: табиғаттағы жазғы өзгерістер туралы білімдерін нақтылау; жаздың әртүрлі кезеңдерін салыстыру қабілетін дамыту; табиғаттағы өзара қатынастар туралы қарапайым тұжырымдар жасау қабілетін қалыптастыру. Балалардың назарын жазғы табиғаттың сұлулығына аударыңыз, қандай өзгерістер болғанын сұраңыз. (Күннің ұзақтығы өсті, қоршаған ортаның температурасы көтерілді, жәндіктер	**Құмырсқаларды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: құмырсқалар және құмырсқа илеуімен балаларды таныстыруды жалғастыру; байқампаздыққа, зияткерлікке тәрбиелеу. Бақылау кезінде құмырсқалардың үлкен жанұялармен өмір сүретініне көңіл аудару, сүйір үйлерді салады - бір тал шөптер, қылқан жапырақ, тағы басқа материалдардан (балапан құрттарды асырайды), (минутына 100 шынжыр табандары) зиянды шыбын-шіркейлерді құрта отырып,	**Жолды жөндеу жұмысын бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардың үлкендер еңбегі туралы – жұмысшылардың жолды жөндеуі, еңбек мөлшері туралы ұғымдарын кеңейтуді жалғастыру; ұқбектену қажеттілігіне және еңбек адамдарын сыйлауға тәрбиелеу. Балаларға жолды жөндеу жұмыстары жайында баяндау: асфальттың ескі қабатын алу, ұсақталған тас қабатын төсеу, құм, катокпен тегістеу, ыстық смоланы құю, асфальт қабатын төсеу),	**Заттардың көлеңкесін бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардың күн мен ауаға байланысты құбылыс, көлеңкенің пайда болуы, туралы білімдерін бекіту. Күннің жоғары тұрғанын анықтау, заттардың көлеңкесін,таңертең балалардың өздерінің көлеңкесін күн әлі жоғары шықпағанда және күндіз, ол әлі бастан жоғары тұрғанда бақылауға болады, көлеңкенің ұзындығын өлшеу,көлеңкеде заттар суығырақ, күннің көзінде жылырақ болатынына көңіл	**Қанқызды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балаларды жәндіктер (қанқыз) туралы білімдерін жетілдіру; байқампаздыққа, зияткерлікке тәрбиелеу. - Балалар біз серуен кезінде қандай жәндіктерге бақылау жасадық? - Бүгін біз тағы бір жәндікпен танысамыз. Ол үшін сендер қолдарыңды созып, алақандарыңды тосып тұрсаңдар, ол жәндік сендердің алақандарыңа өзі қонады. (Балалар көздерін жұмып, қолдарын созып тұрады, тәрбиеші олардың

	пайда болды, құстар келді, жапырақтары гүлдеді). **Болжам** - Күннің тұманды мұнардан көтерілуі ауа райының ыстық болуының нышаны. - Күн көзі жаз айларында бұлттанып батса жаңбыр болады. **Мақал-мәтелдер** 1. Жаз келді, Үйрек ұшып, қаз келді. 2. Қарға қаңқылдаса, Қысты шақырады. Қаз қаңқылдаса, Жазды шақырады **Көркем сөз** Жаз келді жарқырап, Мәз болды атырап. Жасылға боялып, Жайлайды жапырақ Күлімдеп күн жырлап, Бұлақтар былдырлап. Жас талға құс қонып, Әндетті жыр-жырлап.	пайда әкеледі.Ауа райын құмырсқа илеуі арқылы болжауға болатын балаларға көрсету: егер барлық жолдары ашық және еркін жүрсе, онда жақсы ауа райының нысанын білдіреді.Балаларға құмырсқа илеуін қоруы керек болатыны жөнінде қорытынды жасау. **Жұмбақ:** Екі басы жұдырықтай, Ортасы қылдырықтай. (Құмырсқа) Бір балуан өзі күшті, қайраты мол, Өзінен үлкен затты көтерер ол. Мейлі қыр, мейлі жота, мейлі төбе, Қайқаңдап аса берер бәрінен де ол. (Құмырсқа) **Көркем сөз** «Құмырсқа мен Мұрат» С. Оспанов Таңнан кешке құмырсқа	механикаландыру рөлі (адамның ауыр еңбегін машиналар ауыстырады - каток, жүк машиналары және т.б. Машиналар адам еңбегін жеңілдетеді қорытындыға келтіру. **Жұмбақтар** 1. Арқасында ауыл жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус) 2. Далаға құрған өрмегім, үстінен зулап келемін. (Теміржол) **Жаңылтпаш** Бұрынғы бұрғымен бұрап-бұрап бұрғылады. Қатты қаппен мықтылып қаптап қойғанмын. **Мақал-мәтел** Жан қиналмай Жұмыс бітпес. Талап қылмай Мұратқа жетпес. **Көркем сөз** "Жолың болсын!" Н. Айтов Атам шықса сапарға	аудару. Балаларды күн аспанда қозғалады деген қорытындыға келтіру. Бақыланған затқа қызығушылығын ояту. **Жұмбақ** Мен жүгірсем, ол да жүгіреді, Мен мүдірсем, ол да мүдіреді. (Көлеңке) **Қимылды ойын: «Қақпашы». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жарысу элементтері бар спорттық ойындарға қызығушылығын дамыту. **Еңбек: жиналған табиғи материалдардан панно құрастыру.** Мақсат-міндеттер: қолмен еңбекке баулу; жұмыстың үнемді орындауға, өз еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **"Айгөлек" қимыл-қозғалыс ойыны.**	қолына кішкентай қанқызды қояды.) – Балалар, көздеріңді ашыңдаршы, сендердің алақандарыңа қандай жәндік қонды. Сендер бұл жәндікті көрген жерлерің бар ма, қайдан көрдіңдер? Балалар көздерін ашқан кезде қанқызын көріп, таңғалады, қуанады, бір – біріне көрсетіп, қуаныштарын бөліседі. - Қанқызының артында қанша қара нүкте бар? Қандай саңырауқұлақты қанқызымен салыстыруға болады? Неліктен қакнқызын дәрігер Айболит деп атайды? Қанқызы зиянды жәндіктерді жейді. **"Сипаттама бойынша тап" дидактикалық**

	"Жалпы атауын ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға заттарды жеке – жеке таныта келе, ең соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шешу арқылы тапқырлыққа, шапшандыққа баулу. Көрнекілік: жемістер, ойыншықтар, оқу құралдары, үй жиһаздары. Ойын шарты: тәрбиеші балаларға хатқалтанын ішіне салынған жемістер, ойыншықтар, оқу құралдары, үй жиһаздарының суреттері бар бірнеше сериялы дидактикалық материалдарды таратып береді. Осы материалдарды жалпы атауына сәйкес топтастыру	Жалықпайды жұмысқа. Ерінбейді Мұрат тек Тұруға кіл бұрышқа. **Тыйымдар** Құмырсқаның илеуін бұзсаң, үй ішіңе кесапаты тиеді. **"Қажетті дыбысы бар жануарды, жәндікті ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: фонематикалық естуді, тез ойлауды дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші атында А, К әріптері бар жәндіктер ойлап табуды ұсынады. **Еңбек: "Құмырсқа илеуі үшін қоршаулар".** Мақсат-міндеттер: құмырсқа илеуін балаларға қамқорлыққа алуға тәрбиелеу; жануарларды күту талабын жетілдіру,	- Жолың болсын! – дейді апам. Апам шықса сапарға - Жолың болсын, - дейді атам. - Жолың болсын дейді олар, Үлкенге де кішіге. **"Өрт сөндірушілер жаттығу үстінде" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, зейінділікке, жылдамдыққа, иілгіштікке машықтандыру. Эстафетаны беру, колоннаға тұру,екі топқа бөліне білуді бекіту.Бір баспалдақ аралығынан екінші аралыққа өту,гимнастикалық қабырғаға шыға білу. Өзара көмектесуді өз бетінше дамыту. **Еңбек: көгөністерді**	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек ойыны кең алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны мен жас шамасына қарай екі топқа бөлінеді де, арасы 15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсы тізбек құрып тұрады. Ойын жүргізуші екі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады: Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: жәндіктерді сипаттама бойынша тану қабілетін бекіту немесе басқа жәндікті сипаттау. **"Шалғындықта үш сайыс" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Бастапқы стартта орынды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттап өтуге үйрету; шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. **Еңбек: құм салғыштан шашылған құмды жинастыру.** Мақсат-міндеттер: құмды өз ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа және ретке келтіру әдеттін қалыптастыру. **"Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**

	қажет. Өзінің топтағанын дәлелдеп айтуы тиіс. Мысалы: алма, өрік, алмұрт, жемістерге жатады. Өйткені олар – жеміс ағаштары. **Еңбек: балалармен бірге алаңды ретке келтіру.** Мақсат-міндеттер: балаларға өз жұмысын жоспарлауға, әрекеттер тізбегін сызуға, қажетті құралды таңдауға, өз жұмысының нәтижелерін бағалауға үйрету. **"Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре	еңбек дағдыларын жетілдіру. **"Көбелектер" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша жүгіру бағытын, тоқтамай, өзгерте білуге машықтандыру; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Педагог ойын барысында "Оңға!", "Солға!", "Кері!", "Алға!" деп, белгілер беріп тұру мүмкін. Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді есті жүріп, жүгіру бағыттарын жылдам өзгертіп, ары қарай қимылдау тиіс. Сондай-ақ, демалу кезеңін ескеруге болады. Балалар "Гүлдер!" атты белгі бойынша өз	**жинағаннан кейін жүйелерді қазу.** Мақсат-міндеттер: көгөністерді егуге жерді дайындауға үйретуді жалғастыру, көкөністерді күте білуді жетілдіру. **"Неге?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сұраққа дұрыс жауап беруді үйлестіруді бекіту,қоршаған әлем туралы білімдерін тереңдету және кеңейту. **Балалардың дербес іс-әрекеті.** Балалар ойынының мазмұны мен тақырыбын байыту және дамыту.Өз пікірін қорғай білуді жетілдіру,құрбыларының пікірлерімен келіспейтінін әдепті түрде білдіруді дамыту, рөлдерді бөлу	терек, Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек,- дейді. "Шолпан" деген сөздің орнына басқа бір баланың немесе қыздың атын қойып айта береді. Қарсы топтан шақырылған қыз не бала жүгіріп келген бойы тізіліп тұрған топтың әлсіз жерінен үзіп өтуге тиісті. Егер үзе алмаса, сол топта қалып қояды. Ал үзсе, өзі қалаған ойыншының бірін	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. "Соқыр текені" санамақ арқылы тағайындайды. Содан соң "текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айналуды сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үші! Соқыр теке, бізді ұста!" - деп "соқыр текені"қолымен түртіп қойып, одан

	білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет	орындарына тоқтап қала алады. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Болмаған нәрсені кім көбірек байқайды?»** Табиғатта маусымды құбылыстар туралы ұсынысты бекіту; елестету, ықыласты жетілдіру. Тапсырма. Қант шақпағын қою. Минуттан соң ештеңе қалмайды. Қорытынды. Құмырсқалар тәттіні жақсы көреді. **Өзіндік іс-әрекеті.** Игерілген норма мен ережелерді орындауға балаларды ойын барысындағы қарым қатынастарға икемдеу (тәртіп мәдениеті, достық сезім, ұжымдық қарым қатынастар).	қызметін,ойыншықтарды, міндеттерді бөлісуді дамыту.	өз тобына алып қайтады. Ойыншылар түгел шақырылып болған соң, екі жақтың ойыншылары саналады. Қай топтың саны көп болса, сол топ ұтқан болып есептеледі. **"Жануарды тамақтандыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: аталған жануарлар,жәндіктер,құстар қалай, немен тамақтанатыны туралы балалардың білімдерін бекіту. Жарысқа қатысу ықыласын, сұраққа тез жауап бере білуін дамыту. **Эксперимент.** Таңертең және түсте көлеңке биіктігін өлшеу. Қорытынды. Күн аспанда жылжығандықтан көлеңке биіктігі өзгереді.	айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау. Педагог балалар тым алшақ қашып кетпес үшін, үлкен шеңберді сызып қояды. Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстанылып, танылып жатса, "соқыр теке" болып, ойынды жалғастырады. Еркін ойындар.

	қайталану мүмкін.			Еркін ойандар.	
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. **Көркем сөз** Кел балалар, келіңдер, Асты дәмді көріңдер. Міне кесе, міне қасық, Тосып тұр сені асың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: жеке гигиена ережелері туралы білімдерін бекіту, ережелерге деген тұрақты қызығушылық және балалардың танымдық, сөйлеу белсенділігі дамыту **Көркем сөз** Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. **(мәдени-гигиеналық**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Майлықты дұрыс қолдану, қолды дұрыс жуу шеберлігін жаттықтыру, тамақ ішкеннен кейін аузыңызды шаю шеберлігін арттыру. Көркем сөз Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру, ұқыпты тамақтану қабілетін жүзеге асыру. **Көркем сөз** Үйрек берді тамақты, Балапанға га-га-га деп, Мысық жүрді соңынан , Марғауының мяу-мяу деп.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолдану мәдениетін жетілдіру. Пышақпен нанға май жағу қабілетін нығайту. **Көркем сөз** Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

		дағдылар, көркем сөз)	жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	Тамақтанды бәрі де, Тұрып-ап таң сәріден.	
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қатайту (контрастты). Аяқ массажы. Мақсаты: төсекте жатып, гимнастикалық жаттығуларды өздігінен жасауға машықтандыру. Резеңке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты уқалауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Кім көп біледі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау қабілетін, тапқырлық қасиетін дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші қолына стакан ұстап, оны не үшін қолдануға болатынын сұрайды. Кім көп әрекеттерді атаса, сол жеңіске жетеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**	**"Дорбада не бар екенін тап?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипап сезінетін белгілерді сипаттау. Ойын барысы. Тәрбиеші көкөністер мен жемістерді дорбаға салады. Бала қолында болған нәрсені сипап сезінуі керек және бұл туралы жұмбақ жасау керек, сонда балалар жүргізушінің қолында не бар екенін болжай	**"Күнді ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: күннің бөліктері туралы түсініктерді бекіту (таңертең, түстен кейін, кешке, түнге дейін) Материалдар: күннің бөліктері бейнеленген карточкалар. Ойын барысы. Тәрбиеші балалармен бірге күннің неше бөліктен тұратындығын біледі, олардың аттарын атап,	**"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. «Адам не істеді?» - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға	**"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: кейбір ағаштар мен бұталардың, олардың құрамдас бөліктерінің (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы еске түсіру және бекіту. Ойын барысы. Бір «орманшы» таңдалады, қалған балалар оның көмекшілері. Олар оған жаңа екпелер үшін тұқым жинауға

	әрекет) **"Арқан тарту" ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұжымдық әрекеттерді үйлестіруді дамыту; төзімділікті дамыту. Ойын барысы. Балалар екі командаға бөлінеді, әр топ арқанның ұшынан ұстап, өздеріне мүмкіндігінше қатты тартады. Сызықтан асып түскен топжеңеді. **(дене шынықтыру)**	алады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұжымдық әрекеттерді үйлестіруді дамыту; кеңістікті бағдарлауды үйрету. Ойын барысы. Мысық пен тышқанды таңдағаннан кейін, қалған ойыншылар шеңберге тұрып, қолдарын біріктіреді. Мысық шеңбердің артында, тышқан оның ішінде. Мысық басқа ойыншылар күзететін тышқанға өтуге тырысады: олар мысықтың төменгі жағынан өтіп кетуіне жол	сәйкес суреттерді көрсетіп, дұрыс ретпен орналастыруды ұсынады (таңертең, түстен кейін, кешке, түнге). Тәрбиеші күн құруды ұсынады және күннің бір бөлігін атайды. Балалар күннің қалған бөлігін тізімдейді және сәйкес суреттерді көрсетеді. Ойын 2-3 рет қайталанады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** **"Біз де" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойынға деген қызығушылығын дамыту. Бұл ойынды кең бөлмелерде ойнауға болады. Ойынға қатысатын балалар қаз қатар отырады. Ойын бастаушы	береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: «Табиғат нені тудырды?». Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. Ойын барысы.	көмектесуге келді. «Орманшы» айтады: «Менің орманымда өсіп жатқан көптеген ... (қайың, үйеңкі, терек), тұқым алып берейік». Ол ағашты атамай-ақ сипаттай алады. Балалар тұқымдарды іздейді, оларды жинайды және «орманшыға» көрсетеді. Көбірек тұқым жинап, жаңылыспаған жеңімпаз болады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** **"Қасқыр қақпан" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгірістен ұзындыққа секіруге, қолдың өткір толқынымен, теңгерімді сақтай

		бермейді, қолдарын төмен түсіреді; жабық қолдарынан көтеріп, оның секіруіне жол бермеуге тырысады. Ойын мысық тышқанды ұстап алғанға дейін жалғасады. **(дене шынықтыру)**	жұрт алдына шығып, әңгіме айта бастайды. Ойынның шарты төмендегідей болады. Ойын бастаушы балалардың қосылып айтылуына болатын сөз айтса, олар «біз де» деп жауап бірге жауап беруі керек те, қосылуға болмайтын сөз айтса, үндемеулері керек. «Біз де» сөзін айтып қалса, онда айып тартатын болады. Ән салып, не тақпақ айтып, не би билеп береді. Ойын бастаушы: мен көлге барамын. Балалар: біз де. Ойын бастаушы: онан үйрек ұстап аламын. Балалар: біз де. Ойын бастаушы: үйректің жарымын күшігіме беремін. Балалар: біз де. Ойын бастаушы: күшігім жейді. Осы кезде біреу;	Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Менің бұлтым".** Мақсат-міндеттер: қиялды, зейінді, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс рөлін де	отырып, серпілген аяғымен серпілдіріп жаттығу.Ептілікке, батылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Алаңның ортасында бір-бірінен 70-100 см қашықтықта екі сызық жасалады, бұл арық. Алаңның бір жағында ешкілер үйі орналасқан. Ойыншылардың барлығы ешкі - біреуі қасқыр. Ешкі үйде, қасқыр шұңқырда. Тәрбиешінің «ешкі, шалғынға» деген белгісі бойынша ешкілер сайдың қарама-қарсы жағына, арықтан секіріп жүгіреді (қасқыр ешкілерге тимейді), «ешкілер, үйге қайт» деген белгі бойынша олар арықтан секіріп үйге жүгіреді. Қасқыр арықтан шықпай ешкілерді қолымен ұстап

			«біз де», деп қалса, ойын тоқтайды. Әлгі қателескен бала айып тартады. Бұдан соң ойын қайта басталады. **(дене шынықтыру)**	атқарады). Ойын барысы. Балалар ашық жерде, шөпте жайлы орналасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта	ұстап алады. Ұсталғандар арықтың соңына қарай шегінді. 2-3 жүгіруден кейін барлық ұсталғандар үйге қайтарылады.
Балалармен жеке жұмыс	**Тақпақты жаттау.** "Қуын-ай", Қадыр Мырза Али Бар еді досымда Кішкене ала доп, Біздің үй қасына Ойнайтын ала кеп. Сол допты досымнан Қиылып сұрадым. Ол менің қасыма Жақындап бір адым: — Бар ғой доп дүкенде, Сатып ап жаңасын, Маған бер, сөйткенде Мұны сен аласың!— Деп қойды, Көзімше Кепкесін жапырып. Мені бір Өзінше Кетпекші қатырып!	**Үстел-үсті ойыны: "Мозаика".** Мақсат-міндеттер: үлгі бойынша құрастыру қабілетін бекіту **(танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойындар: "Не жүзеді, не батады?", "Кім біледі, жалғастыра берсін".** Жеке жұмыс: геометриялық фигураларды атау және жіктеу қабілеттерін бекіту. (	**Құрылыс ойыны: "Құрылысшы".** Мақсат-міндеттер: жобалау бойынша ғимараттар құрастыру қабілетін дамыту. Жеке жұмыс: бақша өсімдіктерінің атауларын бекіту. **(танымдық іс-әрекеті)** **Қалаған ертегіні мазмұндау.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; ертегілер әлемінде деген сүйіспеншілікті арттыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	**"Аяғыңды сұлама" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: секіруге жаттығу,ептілікті дамыту. **(дене шынықтыру)** **"Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінін, сөздік қорын, дамытуға үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Жеке жұмыс: сүйікті ойыншықты мүсіндеу.** Мақсат-міндеттер: ой-қиялын, зейінін, кеңістікті бағдарлау қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Балалардың дербес ойын әрекеті. **(шығармашылық іс-әрекет)**

	(қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған.				
Серуен	Түскі бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Саябаққа, орманға, далаға, су қоймасына бірлескен серуендеу ұсынылады. Жаяу жүргенде ауа-райына сай киініп, қоқысты қалдырмаңыз! Жаз: жазда гүлзардың әртүрлі гүлденуін байқай аласыз. Жаңадан жайқалған гүлдерді қарастырыңыз, балаларға жердің безендірілуіне ұқыпты қарау керектігін ескертіңіз.				

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	**«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**				
Топ/сынып	**Мектепалды топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**				
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова				
Жоспардың құрылу	**22.07. - 26.07.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек: көгөністерді суару.** Мақсат-міндеттер: көгөністерді күтуге дағдыландыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына	**Еңбек: құмырсқалар илеуін салу үшін алаңнан ағаштар жинау.** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, өз ойындарына алдын-ала материал дайындай білу қабілетін дамыту. Кезекшілік: табиғат	**Еңбек: болашақ мозайка үшін алаңнан малтатастарды жинау.** Мақсат-міндеттер: жұмыс істеуге деген құштарлықты қалыптастыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша	**Еңбек: гүлзарларға гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: су құйғыштан суаруды үйретуді жалғастыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу	**Еңбек: аумақты қоқыстардан тазарту.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға

	дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	"Сөйлемнен гүл шоқтарын тоқу" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды тақырыптық тұрғыдан біріккен сөйлемдер дайындауға жаттықтыру, сөйлеу зейініне тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші сөйлемді айтады. Балалар соңғы сөзді атайды және онымен жаңа сөйлем ойлап табады. Мысалы, Мақсат кітап оқып жатыр. Кітап үстел үстінде. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-**	**"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. **(танымдық іс-әрекет)** **"Ақ серек, көк серек" ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге баулу, күштерін дамыту. Ойын шарты: екі топ бір-бірінен алысырақ шамамен 15 қадам жерде қол ұстасып тұрады. Бірінші топтың балалары екінші	**"Дауыста, атыңды айтам" қазақтың ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейін, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; батылдыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу. Ойынға көз байлайтын орамал, ұзындығы бір, бір жарым метр таяқ керек. Ойынға қатынасушылардың саны шектелмейді. Ойнаушылардың саны көп болса, ойын солғұрлым қызықты болады. Ойнаушылар қол ұстасып, шеңбер бойымен дөңгелене тұрады. Шеңбердің сыртына шығарып	**"Біздің айналамызда не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: екі және үш буынды сөздерді бөліктерге бөлуге, сөздің әр бөлігін айтуға үйрету. Ойын барысы. Серуенде балалар айналасында бір бөлігі бар затты (шар, гүл, доп, үй, бақ), екі бөлігін (қоршау, бұталар, гүлдер, құм, шөп), үш бөлігін (әткеншек, веранда, қайың) іздейді. Әр жауап үшін бала жетон алады, ал жеңімпаз олардың санымен	**"Бұл қай кезде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жыл мезгілдері туралы білімдерін нақтылау және тереңдету. Ойын барысы. Тәрбиеші жыл мезгілдерін атайды және допты балаға береді. Бала осы уақытта не болатынын атайды және допты басқасына береді. Ойын осылай жалғаса береді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті)**

	әрекеті) **Қимылды ойын: "Арынды арқан".** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, күштілікке, секіре білу қабілеттерін жетілдіру. Ойнаушылар дөңгелене шеңбер құрып тұрады. Бір ойыншы арқанның бір жақ ұшын ұстап, шеңбер ортасында отырады. Екінші ойыншы арқанның екінші ұшына таяқша байлап, шеңбер бойымен айналдырады. Ал балалар арқанды аяқтарының астынан секіре алмай ұстап қалса, сол бала ойыннан шығады да, көпшіліктің ұйғаруы бойынша, ортада өнер көрсетеді. Немесе былай да ойнауға болады: арқаннан секіре	топқа ақ серек-ау, ақ серек, бізден сізге кім керек? - деп айтады. Сол кезде қарама-қарсы тұрған топ басшысы өздеріне керекті қарсыластарының арасынан біреуінің атын атайды. Ақ серек-ау, ақ серек, сізден бізге Марат керек. Аты аталған ойыншы, бар пәрменімен жүгіріп қол ұстасып қатар тұрған қарсы топтың екі ойыншысының ұстасып тұрған қолын үзіп өте шығуға әрекет етеді. Ал қарсылыстары қолдарын мықты ұстап, үздірмеуге тырысады. Егер жүгіріп келген адам қарсыластарының қолдарын үзіп кетсе сол топтан, басшысынан басқа бір ойыншыны өзімен бірге алып кетеді. Қол ұстасып	бір ойыншының көзін байлайды да қолына таяқ ұстатып, шеңбердің ішіне кіргізеді. Көзі байлаулы ойыншы шеңбердің ортасына келген соң, қолындағы таяғын өзіне карсы тұрған ойыншылардың кез келгеніне ұсынады да «дауыста, атыңды айтам» дейді. Таяқтың екінші басынан ұстаған ойыншы атын біліп қоймас үшін дауысын өзгертіп үн қатады. (Шеңбер бойында тұрған ойыншылар белгілі бір бағытпен үнемі қозғалыста болады, тек ортадағы көзі байланған ойыншының таяғы бір ойыншыға тиген кезде ғана бір орында тоқтап тұрады). Көзін байлаған ойыншы таяғының кімге тигенін дәл тапса,	анықталады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: "Сен қайда қоңырау шалдың?"** Мақсат-міндеттер: балаларға дыбыс бағытын анықтауға үйрету, есту зейінін дамыту. Ойын барысы. Балалар шеңберде отырады. Тәрбиеші шеңбердің ортасында тұрған жүргізушіні таңдайды. Белгі берген кезде жүргізуші көзін жұмады. Содан кейін тәрбиеші балалардың біріне қоңырау беріп, қоңырау шалуды ұсынады. Жүргізуші көзін ашпай, қолымен дыбыс қай бағыттан келетінін көрсетуі керек. Егер ол дұрыс нұсқаса, тәрбиеші: «Уақыт	**Еркін ойын: "Допты қуып жет".** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанады. Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзеңкеге салатын болсын. **(дене шынықтыру)**

	алмай қалған бала ойыннан шығып қалады, осылайша бір ойыншы қалғанға дейін арқанды айналдыра беруге болады, соңғы қалған бір ойыншы жеңімпаз атанады. **(дене шынықтыру)**	тұрған қатарды үзіп өте алмай қалса, онда сол топта өзі қалып қояды. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын: "Лақтыр да, қағып ал".** Мақсат-міндеттер: балаларды ептіліке,шапшаңдыққа тәрбиелеу.Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету. Ойын барысы. Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады.Тәрбиешіні ң «баста»,- деген белгісі бойынша	сол ойыншымен орын ауыстырады. Таба алмаса, келесі ойыншыға ұсынады, оны да таба алмаса, үшіншіге ұсынады. Осылайша ол үш ойыншының атын атайды. Олардың атын анықтай алмаса, көзі шешіліп, сол ортада тұрған бойында көпшіліктің ұйғарымымен өнер көрсетеді. Болған соң көзі қайта байланады да ойын жалғаса береді. **(дене шынықтыру)** **Қимылды ойын: "Доп кімге бұйырылса".**	келді», - дейді де, жүргізуші көзін ашады, ал қоңырау шалған адам қоңырауды алып, көрсетеді. Егер жүргізуші қателессе, ол тағы да болжайды, содан кейін басқа жүргізуші тағайындалады. **(дене шынықтыру)**	
Таңертеңгі жаттығу	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалауармен жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады).				

	2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 3.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолдану мәдениетін жетілдіру. Қасықты дұрыс қолдануды пысықтау. Дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді , үлкендерге алғыс айтуды үйрету. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде,	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. **Көркем сөз** Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолдану мәдениетін жетілдіру. Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. **Көркем сөз** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында,	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: гигиенаға икемін жетілдіру. Өзінің сыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдыру. **Көркем сөз** Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: гигиенаға икемін жетілдіру. Қолды жуу ережелерін бекіту; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі. **Көркем сөз** Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

	Қол жумай оны ұстамас. Нан қоқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар,	араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалысты қалай өткіздің?"** Мақсат-міндеттер: өз тәжірибелерінен қызықты, таныс оқиғаларды бере отырып, әңгіме құрастыру біліктіліктерін қалыптастыру; тәрбиешінің көмегімен сюжетті баяндау құрылымына қойылатын талаптарға сәйкес әңгіме құру (экспозиция - қатысушы тұлғаларды сипаттау, оқиғаның орны мен уақыты; оқиғаның себебі, оқиғаның дамуы, шешімі).	**"Суық-ыстық" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі.	**"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді жетілдіру. Педагог бірнеше заттарды (ойыншықтарды, заттық суреттерді) балалардың көз алдына белгілі тәртіпте орналастырады. Бірнеше секунд өткеннен кейін, балалар көздерін жұмып, педагог бір-екі (не одан да көп) заттың орнын алмастырады. Көзін ашқан, заттарға қайта қараған балалар ненің өзгергенін айтады. Бұл ойынды бір-біріне ұқсас, бірақ	**"Не артық?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды немесе салады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің	**"Әдепті өтініш" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға біреуге өтінішпен жасау кезінде айтылатын, сыпайы сөздердің мағынасын түсінуге көмектесу. Балаларды қабылданған әрекеттердің, оқиғалардың адамгершілік жағын көруге, олардың мәнін түсінуге үйрету.

			бірнеше айырмашылығы бар суреттер жұбын қолдану мүмкін.	арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды.	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Топталып өтеміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды қолды еденге, құрсаудың шетіне тигізбей оң және сол жақ бүйірімен топталып құрсаудың ішінен өту; допты екі қолымен заттар арасымен жүргізу (арақашықтығы 4 м); балаларда бір орында тұрып секіру; сап түзеуден үш қатармен қайта тұру; оңға, солға бұрылу дағдыларын дамытуды жалғастыру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Жаз туралы өлеңдер" Мақсат-міндеттер: Балалардың жаз мезгілі туралы білімдерін кеңейту; өлеңді мәнерлеп, көтеріңкі көңіл күймен оқу керектігін үйрету; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, тілін дамыту; табиғатты аялауға, әсемдікті көре білуге, сезінуге тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Айгөлек" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту. Музыкалық	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Еңбек жемісі" Мақсат-міндеттер: 8-дің ішіндегі кіші сандардан құрастыру қабілетін нығайту; дағдыларды қалыптастыру заттарды алақанға салу арқылы салмақ бойынша салыстыру; заттарды салмақ бойынша, тең және тең емес екендерін табу дағдыларын дамыту; жұппен жұмыс жасау қабілетін дамыту. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Пайдалы азықтар: жемістер мен көгөністер" Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салудың дәстүрден	**Қоршаған ортамен танысу** "Көгөніс егетін адам" Мақсат-міндеттер: Көгөніс өсірушілердің жұмысы туралы ойларын қалыптастыру, көгөністерді дайындау және сақтау туралы білімді бекіту және нақтылау; көгөністердің денсаулыққа пайдасы туралы білімді кеңейту; еңбек адамдарына және олардың кәсіптеріне танымдық қызығушылықты дамыту, байланыстырып сөйлеуді, ойлауды, есте сақтауды дамыту; адамдардың еңбектерін	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністерге арналған қорап" Мақсат-міндеттер: Ересек адамның ауызша нұсқауларын орындау қабілетін қалыптастыру; қағазбен жұмыс істеу тәсілдеріне үйрету; есте сақтау қабілетін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту; жұмыс орнын тәза ұстауды және еңбекқорлықты тәрбиелеу.

		ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда қатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.	тыс тәсілдерімен таныстыру; заттарды (жемістер мен көгөністерді) қағаз бетінде дәстүрден тыс тәсілмен салуға қызығушылықтарын арттыру;	құрметтеуге тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Бақшадағы көгөніс дақылдарын бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бақшада өсетін көгөністермен, сыртқы түрімен, тағамда қолданылатын артықшылықтармен, өсуге қажетті жағдайлармен таныстыру. Экологиялық міндет: пайдалы дақылдарды өсіру	**Бақшадағы сәбіз бен қызылшаны бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: көгөністерге салыстырмалы талдау жүргізуге үйрету; көгөністердің сипаттамалық ерекшеліктері туралы білімдерін бекіту, олардың өсуіне қажетті жағдайларды атау. Бақылаудың барысы.	**Қызанақты бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балабақша бақшасындағы балаларды өсімдіктермен таныстыруды жалғастыру; сыртқы түрі бойынша оларды ажырата білуге үйрету; табиғатты сүюге, байқампаздыққа тәрбиелеу. **Көркем сөз. Жұмбақ.**	**Қырыққабатты бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бақшада өсіп жатқан көгөністер туралы түсініктерін анықтау және кеңейту, сыртқы келбетіне қарап тануға және оларды атауға үйрету. **Көркем сөз** Бақшаларда тізіліп, Қаперсіз мен жатамын. Қабат - қабат киініп,	**Терек бүршігін бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: табиғаттың ең жақсы құбылыстарын бақылаудың бірі – терек бүршігінің пайда болуы. Терек бүршігінің пайда болуы жаздың басталуын білдіреді. Ағаш тұқымы – терек деген пікірді қалыптастыру; толықсыған кезде желмен, сумен

	үшін топырақ, су және ауа тазалығының маңыздылығын көрсету. Әңгімелесу. Біз қай жерде шалғам, картоп, бұршақ және сәбіз өсіреміз? Оны бір сөзбен қалай атауға болады? Көгөністер не үшін өсіріледі? Олар қай жерде өсіріледі? Көгөністердің жақсы өсуі үшін не қажет? Көгөністер адамға қандай пайда әкеледі? **Көркем сөз** Қыста, жазда, күзде де, Тұрады жасыл түске еніп. Шипасы мол шыршаның, Тыңайтар бізге күш беріп. Өрікпін мен, өрікпін, Бау-бақшаға көрікпін. Пісіп тұрған шағымда	Педагог балаларға сұрақтар қояды. - Бақшада қандай көгөністер өскен? (Қызылша, сәбіз.) - Көктеммен салыстырғанда өсімдіктерге не болды? (Шыңдар жерде, түйнектер жерде өскен.) - Өсімдіктердің өсуіне не көмектесті? (Күн, ылғал, адамның кетуі.) - Сәбізге тән қандай қасиеттер бар? (Сәбіз - бұл төбесі жасыл түсті, ұзындығы сарғыш түсті көгөніс.) - Қызылшаның өзіне тән белгілері қандай? (Қызылша - дөңгелек пішінді, қызыл түске боялған және төбесі жасыл түсті көгөніс.) - Мына көгөністерден не дайындауға болады? (Салаттар, борщ.)	Аласа тал, Тамаша тал. Самсап тұр алмасы, Ол алқызыл, Ол қанқызыл, Боялғанша, алмашы! (Қызанақ) Томат пен қызанақ дегеніміз не? Және олардың бір-бірінен айырмашылығы неде? (Бұл бірдей). 2. Қызанақ көгөніс пе, жеміс пе? (көгөніс). 3. Қызанақтың басқа көгөністерден айырмашылығы неде? (пішіні, түсі, дәмі). 4. Томатты қандай тағамдарға қосамыз? (борщ, салат) 5. Қызанақты дәмді әрі шырынды етіп өсіру үшін оны дұрыс күтуді кім біледі? (арамшөптерден тазарту керек, арамшөптерді алып тастау керек). **"Өсімдікті ата ..." дидактикалық**	Қырыққабат атандым. Жаз бойы біз қырыққабатымызды қарадық, суардық, арамшөптермен күрестік, күн сәулесі бізге жылу берді. Біздің күш-жігеріміз бен қамқорлығымыздың арқасында қырыққабатымыз керемет дүниеге келді. - Балалар, жақындап, қырыққабатты мұқият тексеріп көріңдер. - қырыққабатты сипатта, ол үшін жоспар қолданамыз: қырыққабаттың басы қандай түсті, қандай мөлшерде, қандай пішінде. (Бірінші нұсқа: өздеріне ұнайтын қырыққабатты таңдайды, суреттейді). Екінші нұсқа: (егер қырыққабат бақта піспеген болса),	шайылады, жануарлардың терілеріне жабысып басқа жерде өскендіктен бүршік – тұқым деген білімді жетілдіру. Терек бүршігі пайда болған кездегі өзін далада қалай ұстаудың ережелерімен таныстыру. **Мақал-мәтел** Бір тал кессең, он тал ек. **Жаңылтпаш** Кеспе өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Кеспе, өссін тал. **Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту.** Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда тазалықты және тәртіпті сақтауға, қоғам мүддесіне жұмыс істеуге үйрету. **"Қуып жет" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**

	Алар екен теріп кім? **Мақал-мәтелдер** - Не ексең, соны орасың. - Қыстың қамын жазда ойла. **Ырым** Егер көгөністердің қабығы жұқа болса – қыс жылы, қалың және қатты болса – аязды болады. **"Бағбаншылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, жылдамдыққа, зейінділікке, достыққа тәрбиелеу. Жүгіріп жарыса отырып (топтарға бөліну), тапсырманы орындау (көгөніс дақылдарын жинау). Тапсырманы дұрыс және бірінші болып орындағандар жеңімпаз атанады, ойынның аяқталуы	- Қызылша мен сәбіздің пайдасы қандай? (Оларда көптеген дәрумендер бар.) **Зерттеу қызметі.** Сәбіз бен қызылшаның тұқымын анықтаңыз (түсі, мөлшері). Топқа отырғызу үшін қызылша мен сәбізді қазып алыңыз. **Еңбек: бақшада егін жинау.** Мақсат-міндеттер: көгөністерді қазуды үйрету; топта жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **"Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге,	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық естуді, жылдам ойлауды дамыту. Педагог балаларға: "Атауларында «А», «К» дыбысы бар өсімдіктерді ата", - деп тапсырма береді. **Еңбек: балабақша бақшасындағы арамшөптерді тазарту.** Мақсат-міндеттер: орындалған жұмыстан қуанышты көңіл-күй қалыптастыруға үйрету; экологиялық мәдениетті тәрбиелеу. **"Тауық қорасындағы түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жалтарып жылдам жүгіре білуге, қимылдарды үлестіруге	балаларды кіші топтарға бөліп, қырыққабатты тарату . - Қырыққабат жапырағының дәмін татыңыз, оның дәмі қандай? - шырынды, дәмді. - Неліктен балалар, арамшөптер қырыққабатқа жақындамайды деп ойлайсың? балалардың пікірі - Дұрыс балалар, тығыз, ірі қырыққабат жапырақтары топырақты күннен жауып тұрады, арамшөптерде жарық жеткіліксіз, сондықтан олар аз белсенді өседі. **Жұмбақ** Бұл не деген көп киім, Жетпіс қабат көк киім. Жаңбыр одан өтпейді, Қабат-қабат тоны бар, Түймелеуге	Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек»әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни

	бойынша әр топтағы балалар құрамын санау. **Еңбек: бақшадағы өнімді жинау.** Сәбіз бен қызанақты ұқыпты қазып алу, қазылған көгөністерді жәшіктер мен себеттерге салу, сабақтарын бір жерге үю. Балаларды тату жұмыс жасай білуге, бір-біріне кедергі келтірмеуге, ортақ істі бірлесіп аяқтауға дағдыландыру. **"Көгөністерге қажетті сөздерді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: Көгөністерге қатысты қажетті сөздерді таңда: байланыстыра сөйлей білу, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. **"Нысанаға тигіз"**	кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық	дағдыландыру; күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту. Алаңның бір жағында "тауық қора" орналасады. Ол үшін орны сызылады. Бұл жерге тауық, балапандарды сомдайтын балалар жиналады. Алаңның қарама-қарсы жағында "түлкінің іні" орны сызылып, түлкіні сомдайтын бала санамақпен таңдалады. "Тауықтар, жем шаштым!" - деп жүргізуші (педагог) ойыншыларды алаңға шақырады. "Тауықтар мен балапандар серуенге шығады, жүреді, ұшады, жем шоқиды". "Түлкі!" деген белгі естілген кезде, "түлкі інінен шығып, тауықтарға	жетпейді. (Қырыққабат) **"Тұтам немесе тамырша" дидактикалық ойыны.** Жеуге жарамды өсімдік бөлігін атауға үйрету (мысалы, сәбіз – жеуге жарамды тамырша және т.б.) Тапсырма. Қызанақтың, қиярдың жапырақтарын санау. Қорытынды. Жапырақтар саны әртүрлі болуы мүмкін. **"Тығылмақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Санамақ арқылы бір бала тығылған балаларды іздеуші болып	шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. **"Қайсысы жеңіл?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қоршаған орта жайлы білімді жетілдіру, сұрақтарға жауап беру, қайсысы жеңіл: капуста немесе қияр? т.б. **"Ақсақ үйрек" украин ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың секіре білу қабілеттерін, күш-шігерін, шыдамдылығын дамыту. Алаңда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру, мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау: "Күн шықты, ойын басталды"; ойын шарттарын сақтау (екі аяғын қатар жерге қоймау

	қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: қапшықты нысанаға көзбен мөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру; күшін дамыту. Еркін ойындар.	болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. **"Көгөністерді ата" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: көгөністердің аттарын бекіту және допты ұстау. **Жеке жұмыс** Жүгіру техникасын жетілдіру (жеңілдік, жылдамдық, тізе бүгу). Мақсат-міндеттер: қимылдарды үйлестіруді дамыту. Еркін ойындар.	шабады, ұстап алуға ұмтылады". "Тауық пен балапандар қораға қаша жөнеледі". "Ұсталынды" деген - баланы қолмен түртіп қалу. Балалар "қора" сызығынан асып кетсе, "түлкі" ұстай алмайды. Ойын "түлкінің іні толғанша" қайталанады. Басқа "түлкіні" ойнату үшін, санамақты қайта қолдану керек болады. **Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттер: жылдамдықпен күшті біріктіре отырып, секіру қабілетін дамыту. Еркін ойындар.	тағайындалады. Ал, басқалары тығылады. Тәрбиеші 10 - ға дейін санап болғанша, іздеуші бала көзін жұмып тұрады. Осы сәтте қалған балалар тығылып үлгерулері керек. Бірінші болып табылған бала, іздесуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасын таба береді. **"Таяқ тастау" (башқұрт ойыны) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Бастапқы қалыпты сақтай отырып, таяқ лақтыру шеберлігін бекіту. **Еңбек: көгөніс жинау.** Мақсат-міндеттер: көгөніс жннауда.	керек). **"Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре (секіре) білу қабілетін жетілдіру. Еркін ойындар.
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру;				

	- серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолдану мәдениетін жетілдіру. Қасықты дұрыс қолдануды пысықтау. Дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді , үлкендерге алғыс айтуды үйрету.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. **Көркем сөз** Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолдану мәдениетін жетілдіру. Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. **Көркем сөз**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: гигиенаға икемін жетілдіру. Өзінің сыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдыру. **Көркем сөз** Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: гигиенаға икемін жетілдіру. Қолды жуу ережелерін бекіту; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі. **Көркем сөз** Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде				

шаралары	қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Жұмбақтар шешу" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белсенді сөздік қорындағы зат есімдер қорын кеңейту. Ойын барысы. Балалар орындықта отыр. Тәрбиеші жәндіктер туралы жұмбақтар жасырады. Жұмбақтың жауабын тапқан баланың өзі жұмбақ жасырады. Жұмбақты тапқаны және болжағаны үшін ол бір жетон алады. Жетон көп болған жеңіске жетеді. Балалар өздерінің жұмбағын ойлап таба алады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	**"Қасқыр қақпан" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгірістен ұзындыққа секіруге, қолдың өткір толқынымен, теңгерімді сақтай отырып, серпілген аяғымен серпілдіріп жаттығу.Ептілікке, батылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Алаңның ортасында бір-бірінен 70-100 см қашықтықта екі сызық жасалады, бұл арық. Алаңның бір жағында ешкілер үйі орналасқан. Ойыншылардың барлығы ешкі - біреуі қасқыр. Ешкі үйде, қасқыр шұңқырда. Тәрбиешінің «ешкі,	**"Өсімдікті керекті дыбыспен ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық естуді, шапшаң ойлауды дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші айтады: атауы «А», «К», ... дыбыстарынан басталатын өсімдіктер туралы ойла». Кім көбірек қоңырау шалса, сол жеңеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Өз бетінше ойынды ұйымдастыра білуге дамытуды жалғастыру, ереженің нормасын және тәртібін	**"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау. Ойын барысы. Тәрбиеші балалардан жылдың қай мезгілі екенін сұрайды. Жыл мезгілі төрт бөліктен тұрады, әр бөлікке сәйкес мезгілдердің ерекшелік карточкасы бар. Балалар жыл мезгілдерінің өзгерістері карточкасын алып сәйкес келетін мезгілдерге қойып	**"Болады-болмайды" (доппен) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтауды, ойлауды, зейінді дамыту. Тәрбиеші бір сөйлем айтып, балаларға доп лақтырады, балалар допты қағып алып, сөйлемді аяқтау керек. Жазда қырау ... (болмайды). Қыста қар жауады ... (болады). Жазда аяз ... (болмайды). Жазда тамшылар ... (болмайды). **(қарым-қатынас іс-әрекет, дене шынықтыру)** **"Дөңгелекті лақтыру" қимыл-**

	"Кім мерген?" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды құмды дорбаларды басынан артқа тік нысанаға тигізуге тырысып, лақтыруға үйрету. Көз, қол моторикасын дамыту. Жабдық: нысанаға лақтыруға арналған сөмкелер. Барысы. Балалар 4-5 буынға бөлінеді. Бөлменің бір жағына сызық салынып, одан 3 метр қашықтықта 4-5 бірдей нысана қойылады. Балалар, әр сілтемеден біреуі, сызыққа шығып, нысанаға тигізуге тырысып дорбаны лақтырады. Соңында әр сілтемедегі ұпай саны есептеледі. **(дене шынықтыру)**	шалғынға» деген белгісі бойынша ешкілер сайдың қарама-қарсы жағына, арықтан секіріп жүгіреді (қасқыр ешкілерге тимейді), «ешкілер, үйге қайт» деген белгі бойынша олар арықтан секіріп үйге жүгіреді. Қасқыр арықтан шықпай ешкілерді қолымен ұстап ұстап алады. Ұсталғандар арықтың соңына қарай шегінді. 2-3 жүгіруден кейін барлық ұсталғандар үйге қайтарылады. Ұсталмағандардың арасынан тағы бір қасқыр тағайындалады. Ереже: шұңқырдан секіру. **(дене шынықтыру)** **"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: кейбір ағаштар мен	орындау. **(дене шынықтыру)** **"От- су" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: жүргізушінің есептеуді таңдау талабын нығайту; белгі бойыша әрекет етуге үйрету. «От» бәрі отыра бастайды, «Су» айналым бойынша бір жаққа ағады. Ойында жолдастарының және өзінің ойын нәтижесін дұрыс бағалауға үйрету. **(дене шынықтыру)**	шығады (мысалы:қыс мезгіліне қар,шырша,аққала) т.б. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Еркін ойын: "Дауысынан таны".** Мақсат-міндеттер: балалардың есту, зейін қабілеттерін жетілдіру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Шеңберде тұрған ойыншылардың бәрі ортаға шығып көзін байлайды да, ойын басқарушы болады. Ал қалғаны: "Секір, секір!" - деген кім? Білгіш болсаң - таба ғой. Тауып ал да, өзің кеп, Сол орынды ала	**қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгіленген бағытты көздей білуге , ептілікке, шапшаңдыққа үйрету. Ойын барысы. Ойын дөңгелектерді көздеп лақтырудан тұрады,дөңгелектің диаметрі 15-20см. Ал таяқшаның ұзындығы 30-40см. Балалар қатарға тұрып 1,5-2метр ара қашықтықта дөңгелектерді таяқшаға дәлдеп лақтырып кіргізу керек. Балалар ойынды бірінен кейін бірі жалғастырып ойнай береді. **(дене шынықтыру)**

		бұталардың, олардың құрамдас бөліктерінің (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы еске түсіру және бекіту. Ойын барысы. Бір «орманшы» таңдалады, қалған балалар оның көмекшілері. Олар оған жаңа екпелер үшін тұқым жинауға көмектесуге келді. «Орманшы» айтады: «Менің орманымда өсіп жатқан көптеген ...		ғой" - деген өлеңді айтып, шеңберді айнала жүгіреді. "Секір, секір" деген сөзді педагог белгілеген бала айтады. Балалар осыны айтып болған соң, ойын бастаушы көзін ашады да, «секір» деп айтқан баланы табуға тырысады. Тапса, айтқан бала ортаға шығады да, ойын басқарушы болады. Ойын осы ретпен жүргізіле береді. **(дене шынықтыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы: "Дәрумендер".** Сәбізді алып, тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа қысып, сол қолдың алақанына ысқылаңыз), Үккіште ысқылаңыз (екі қолыңызды жұдырыққа қысып, кеудеге басып, жоғары және төмен	**"Жұмбақты ойдан шығару" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; дүниетанымын кеңейту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Әңгіме: "Бақтағы витаминдер".** Мақсат-міндеттер: көгөністердің пайдасы туралы тұжырымдамаларды жасауға машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Саусақ ойыны: "Саусақ бала".**	**Жеке жұмыс, жапсыру: "Көгөністер".** Мақсат-міндеттер: композицияны қалай құра білу, қағаздың артқы жағына желімді дұрыс жаға білу техникаларын жетілдіру. **(шығармашылық іс-әрекет)**	**Бақтағы өсімдіктерді бақылау.** Мақсат-міндеттер: бұтаның құрылымына тән ерекшеліктерді бекіту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)**

	жылжытыңыз), Қант себеміз (қантпен саусақ ұшымен себіңіз), Міне, құнарлы тамақ дайындалды (екі қолын алдына көрсетеді). Витаминдерге бай (ішті алақанымен сипап, олардың тойғанын көрсетеді). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		Мақсат-міндеттер: саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"Көгөністер" иллюстрацияларын қарау. (қарым-қатынас іс-әрекеті)**		
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған.				
Серуен	Түскі бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**				

басқа әрекеттер)	Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Сауалнама: "Балаңыз қандай жемістер мен көгөністерді қалайды?".	Ата-анаға кеңес: "Жеміс-көгөністердің денсаулыққа пайдалы ықпалы".	Фото көрме: "Биылғы біз өсірген көгөністер".	Ата-анаға кеңес: "Жемістер мен көгөністерді қалай жуу керек?".	Хабарлама бұрышына: "Компотты жасаудың ең үздік рецептілері".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	**«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**				
Топ/сынып	**Мектепалды топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**				
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова				
Жоспардың құрылу кезеңі	**29.07. - 02.08.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

әңгімелесу, кеңес беру					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек: алаңды тазарту.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту, қажет болған жағдайда суару.** Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, оларға қамқорлық жасауға бейімдеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек: ағаштардың топырағын қопсыту.** Мақсат-міндеттер: ағаштарды күтуге дағдыландыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек:ағаштардың топырағын қопсыту.** Мақсат-міндеттер: ересектермен бірлескен жұмыстың нәтижесін көруге баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту, қажет болған жағдайда суару.** Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім, қамқорлық жасай білуге; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	Дидактикалық ойын «Табиғат және адам». Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. «Адам не істеді?» - тәрбиеші сұрақ	**Дидактикалық ойын «Үш затты ата».** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтастыруға үйрету. Ойын барысы. Бір нысанда қандай заттарды атауға болады: гүлдер, құстар және т.б..	**Дидактикалық ойын «Қай өсімдік екенін тап».** Мақсат-міндеттер: тақырыпты сипаттау және оны сипаттама бойынша тану. Ойын барысы. Тәрбиеші бір баланы өсімдікті сипаттауға немесе	**Дидактикалық ойын «Мен кіммін?»** Мақсат-міндеттер: аталған өсімдікті көрсету. Ойын барысы. Тәрбиеші тез саусағын өсімдікке бағыттайды. Өсімдікті және оның пішінін (ағаш,	**Дидактикалық ойын «Өсімдікті ата ...»** Мақсаты: балаларда фонематикалық естуді, жылдам ойлауды дамыту. «Атауларында» «А», «К» дыбысы бар өсімдіктерді, гүлдерді ата…. **(қарым-қатынас**

	қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: «Табиғат нені тудырды?». Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылды ойын «Алмұртты қақ»**	«Гүлдер!» - дейді тәрбиеші және кішкене кідірістен кейін допты балаға лақтырады.Ол жауап береді: «Түймедақ, раушан, жүгері гүлі». **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **"Домино" дидактикалық үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес	ол туралы жұмбақ жасауға шақырады. Басқа балалар бұл қандай өсімдік екенін табуі керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылды ойын «Аш қасқыр» (қазақтың ұлттық ойыны)** Мақсат-міндеттер: балалардың жүгіру дағдыларын жетілдіру. «Аш қасқыр» — кең жазықта ойналатын халықтың ең көне ойындарының бірі. Ойынға қатынасушыларға шек қойылмайды. Алдымен ойынға жиылған жастар орталарынан біреуін «аш қасқыр» деп белгілейді. Сонан соң алаңның бір шетінен шеңбер сызып, оны қасқырдың апаны деп атайды.	бұта, шөпті өсімдік) бірінші болып атаған адам ұпай алады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылды ойын «Допты ұста»** Мақсат-міндеттер: зейінді, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Ойын барысы. Бұл ойынды үш адам ойнайды.. Екі ойыншы бір-біріне қарама-қарсы 3-4 м қашықтықта орналасқан допты өз араларына лақтырады.. Үшіншісі олардың арасында тұрып, допты ұстап алуға немесе ең болмағанда қолын допқа тигізуге тырысады. Егер бұл сәтті болса, ол допты лақтырған адаммен ауысады. Тәрбиеші лақтырар	**іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылды ойын «Доп кімге бұйырса»** Мақсат-міндеттер: зейінді, ептілікті, сигналға жылдам жауап беруді дамыту. Ойын барысы. Балалар ойын алаңында жүреді немесе жүгіреді. Тәрбиеші қолына допты алып, біреуінің атын атайды және допты жоғары лақтырады. Аты аталған бала допты ұстап алып, балалардың біреуінің атын атап, допты қайта лақтыруы керек. Допты тым жоғары емес, аты аталған баланың бағытымен лақтыру керек. **(дене шынықтыру)**

	Мақсат-міндеттер: тепе-теңдік сақтау, допты лақтыру дағдысы. Ойынға қатысушылар 2 топқа бөлінеді. Біріншісі - «алмұрт», балалар орындықта тұрады, Екінші топтың ойыншылары «лақтырушылар», әрқайсысы бір-бір доп алады және орындықтан 5-6м қашықтықта сапқа тұрады. Белгі бойынша «Лақтырушылар» кезек-кезек допты лақтырып, «алмұртты» құлатуға тырысады. Ойын 5-6 рет ойналады, құлаған барлық алмұрт саны есептеледі. Алмұртты көп қаққан топ жеңеді. **(дене шынықтыру)**	келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(таным іс-әрекет)** **Еркін ойын «Күн мен түн»** Мақсат-міндеттер: балаларды ептілікке, жылдамдыққа баулу. Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір - бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі топ та жаттығулар жасап тұрады.	Осының бәрін орындап болған соң, ойыншылар өздеріне басқарушы етіп бір ойыншыны тағайындайды. Қалған ойыншылар басқарушының артынан тізіліп тұрады да бірінің белдігінен бірі ұстасады. Ойын басталады. «Аш қасқыр» шабуылға шығады. Ойын басқарушы екі қолын жайып, оның қарсы алдынан шығып, кес-кестеп, бөгет жасайды. «Қасқыр» қайтсе де «қойларды» ұстауға тырысады. Егер бұл «аң қасқырдың» қолынан келсе, ұстаған «қойларды» өзінің апанына «апарады», олар сол «апанда» ойын біткенше қала береді. Ойын соңғы ойыншыға дейін ойнала береді де, қайта басталады. **(дене шынықтыру)**	алдында балаларды доппен қимыл жасауға шақырады: допты жоғары лақтыр,төмен түсіру, оны ұстап алу т.б.). **(дене шынықтыру)**	

Таңертеңгі жаттығу	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - оңға адым жасап, қолдарын жанына жіберу; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанады және 5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол белде 1 - оңға еңкейіп, сол қолын басына қою; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - 2 - отырып, қолдарын алға созу; 3 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: тік тұрып, қолды белге қою; 1 - алға еңкею, қолдарды екі аяқтың ұшына тигізу; 2 - бастапқы қалып (жаттығу 6 рет қайталанады). 5. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - 4 - дейін санау арқылы оң жаққа секіру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секіру, 9-12 - екі аяқпен секіру, кідіріс жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Пышақпен нанға май жағу қабілетін нығайту. **Көркем сөз** Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық**	**Гигиеналық дағдылар** Жеке гигиена ережелері туралы білімдерін бекіту, балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларды жүйелі түрде жүзеге асыруға деген қызығушылығын сақтау, тазалық әдеттерін қалыптастыру, жеке бас гигиенасына	**Гигиеналық дағдылар** Майлықты қолдануды үйрену, нанды қопсытпау, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, аузыңды шайып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. **Көркем сөз** Жуын тамақ	**Гигиеналық дағдылар** Мәдени тамақтану дағдыларын қалыптастыру: тағамды төкпеңіз, сорпаны нанмен жеңіз; майлықты қажеттілігіне қарай қолдануға үйрету. **Көркем сөз** Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа құртымыз.	**Гигиеналық дағдылар** Тағамның қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың аттарын бекіту. **Көркем сөз** Ірімшікті кеміріп, Тышқан отыр керіліп. Мысық сүтті ішіп - ап,

	дағдылар)	деген оң көзқарасты тәрбиелеу. **Көркем сөз** Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам.	алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын –қарбыз, көгөніс, Қанша жидек, көп жеміс. Қане, тойып алыңдар, Тамақтан соң ойын бар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Бет жұмайды ерініп. Ботқа жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесең, Жылдам өсіп кетесің. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Үстел-үсті ойыны: "Керекті киімді табыңыз"** Мақсат-міндеттер: балаларға қысқы және жазғы киімдерді ажырата білуге, зейін, есте сақтау және логикалық ойлауға тәрбиелеу**.** **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	**Дидактикалық ойын: "Жыл мезгілдері".** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту, маусымдық өзгерістерді талқылау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	**Ойын жаттығуы: "Менің артымнан қайтала".** Мақсат-міндеттер: ым-ишара, қимыл-қозғалысты қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	**Жаңылтпаштарды қайталау.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Кім не істеп жатыр?" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз ойы мен пікірімен бөлісуге машықтандыру; сыни ойлауды дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу**	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "С. Оспанов "Күн"	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу**	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу**	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** ""Құмырадағы гүл"

ұйымдастырылған іс-әрекет	"Гүлдей жайқалайық, өсейік" Мақсат-міндеттер: Балаларды доптан аттап бір жанымен жүру; жылдамдыққа, кегльдер арасымен жүре отырып, жүрумен алмастыра отырып 100-120 м қашықтыққа жүгіру; 4 м арақашықтықтан қапшықты тік нысанаға иықтан асырып, оң қолмен лақтыру дағдыларын дамыту; сап түзеуден үш қатармен қайта тұру; оңға, солға бұрылу дағдыларын дамытуды жалғастыру;	(оқу)" Мақсат-міндеттер: Балаларға "Күн"туралы өлеңді оқып, мазмұнынын түсіндіру; көктем және жаз айларында күннің шуағы мол түсетінін айту; өлеңді мұқият тыңдап, жаттқа айтуға үйрету; байланыстыра сөйлеуге үйрету, сөздік қорларын молайту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Ай сәулем" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; к	"Ғажайып гүлдер" Мақсат-міндеттер: Гүлдер туралы білімдерін кеңейту, оқу іс-әрекетіне қызығушылығын арттыру, сөздік қорын молайту, тілдің белсенділік қызметін арттыру. қоршаған ортаны, табиғатты сүйіп аялай білуге тәрбиелеу. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Өнер Ханшайымына" арналған натюрморт Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салудың пуантилиз техникасымен таныстыруды жалғастыру; түстерді қабылдау дағдыларын қалыптастыру;	"Гөзел Құлжабаева «Гүлдер таласы» ертегісі." Мақсат-міндеттер: Балалардың гүлдер туралы білімдерін кеңейту, бақша гүлдерін жабайы, орман гүлдерінен ажырата білуге үйрету ертегінің мазмұнымен, кейіпкерлерімен таныстыру, ертегіні тыңдауға, ертегі бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру; сөздік қорын молайту, тіл байлығын дамыту, есте сақтау қабілетін, ұсақ қол моторикасын, логикалық ойлау қабілетін дамыту; ертегіні оқыта отырып балаларды достыққа,	тақырыптық пластилинография." Мақсат-міндеттер: Құмырадағы гүл көркем бейнесін ермексазбен бейнелеу техникасын қолдануды үйренуді бекіту; тегістеу, ермексаздардың түстерін араластырып, тегіс беткейге (қатты қағазға) жағу тәсілдерін бекіту; кескішпен жұмыс істеуді үйренуді бекіту (жапырақтың сызықтарын салу); қатты қағаздың бетіндегі вазаға бейненің сыртына шығармай гүлдер композициясын жинауды үйретуді жақсарту; ермексазды мұқият пайдалануға,
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Ауладағы өсімдіктерді бақылау. (қарым-**	**Теректің қыл-қыбырларын бақылау. (қарым-**	**Табиғат әсемдігін бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет,**	**Гүлдерді бақылау(сарыгүл, космея,**	**Наркесгүлді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет,**

	қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді сипаттауға, олардың арасындағы айырмашылықтар мен ұқсастықтарды атап өтуге үйрету; тірі және жансыз табиғат арасындағы байланысты көруге үйрету; пейзаждың сұлулығына тамсану қабілетін дамыту. - Күннің жылып, созылуына байланысты өсімдіктерде қандай өзгерістер болды? (Аула жасылданып, әдемі болды, барлық жерде жасыл шөптер бар, қайың мен терек гүлдейді). -Өсімдіктердің сыртқы түрі қалай өзгерді? (Жаңа бұтақтар,	**қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсаты: ағаштар туралы білімдерін бекіту; әр түрлі ағаш түрлерін ажырата білуге үйрету; өсімдік тіршілігіне қызығушылықты арттыру. Ақ үлпектерден тұратын ағаштарға назар аударыңыз. Бұл қандай өсімдік? Ақ мақта мата сияқты, бұтақтардан іліп, ауада ұшып, жерде жатады - бұл теректің үлпектері. Көктемнің аяғы мен жаздың басында бұтақтардан ұшып, үлпілдек ауадан зиянды заттарды ұстайды, басқа өсімдіктердің тозаңдары, шаң мен кір және жерге түседі. Қазіргі уақытта көптеген адамдар мұрыннан	**танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсаты: балабақша айналасындағы ең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көркіне балалардың қызығушылық сезімдерін арттыру. Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Әр жыл мезгіліне қарай табиғаттың өз сұлулығы, әсемдігі болатынын айтып түсіндіру. Бағыттаушы сұрақтар қою арқылы «Тірі және өлі»табиғаттың өзара байланысын түсінулеріне көмектеседі. Шөптің қырауы, жапырақтардың түсуі(күзде) ағаштардың бұтақтары, үйлердің шатырларын, айналаны ақ қар	**жолбарыстық лалагүл). (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мәдениетті өсетіндермен жабайы өсетіндерді салыстыру Бақта және жазықта өсетін гүлдер туралы білімін жүйелеу және бекіту. Гүлдің құрамы неден тұратынын түсіндіру: сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі; гүлдер қалай көбейеді. Жаз басында гүлдер сары болады, содан соң ақ, жаздың аяғында ақшыл көк, қызыл болады; тәңертең гүл түбірі ашылады, кешке жабылады; түстердің молшылығы және алуан түрлілігін меңгерту. Мәдени және жабайы өсетін	**танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: өсімдіктермен танысуды жалғастыру. - Бұл гүлдер қалай аталады? - Бұл гүлдер кішкентай, тостағаншасы және 5 біріктірілген жапырақшалардан тұратын королла, бүршіктері қызғылт, ал ашылмаған гүлдері сары орталы ашық көк, олар ылғал мен жарықты жақсы көреді. Нәркес - ерте көктемде гүлдейтін шөптесін, пиязшық өсімдіктердің бірі. Қазақстанда нәркестің көбіне сары, ақ түстері кездеседі. Нәркес жұпар иісінің арқасында «басын айналдыру, есеңгірету» деген атауға ие болған.

	жапырақтар, гүл бүршіктері пайда болды, бұл әсіресе шөптесін өсімдіктерде айқын көрінеді). -Жапырақтардың пішініндегі, олардың түсі мен көлеміндегі айырмашылықтарды табыңдар. (Мысалы: ирис жапырағы қайыңнан немесе үйеңкі жапырағынан едәуір үлкен, дегенмен, ирис өсімдігінің өзі ағаштармен салыстырғанда өте аз.) **Болжам:** қайыңнан көптеген шырындар ағып жатса – жаз жаңбырлы болады; желсіз орман шу шығарса – жаңбыр болады. **Тәжірибе: "Күн заттарды кептіреді".** Мақсат-міндеттер: күннің заттарды	су ағып, жөтеледі: бұл теректің үлпектеріне аллергия дейді. Бұл дұрыс емес, адамдар лас ауа мен тозаңға аллергиясы бар. **Тәжірибе «Температураға байланысты топырақтың жағдайы»** Мақсаты: топырақ жағдайының ауа-райына тәуелділігін анықтау. Тәжірибе барысы. Шуақты күні жерді зерттеп көру, қолмен ұстап көргізу: жылы (күн оны қыздырды), құрғақ (қолында ұсақталады), түсі (ашық қоңыр), жерді суару (жаңбыр жауған сияқты); оны қайтадан ұстату, зерттеу. Жер қарайды, ылғалданды, балалар саусақтарының	жапқан (қыста) жер көгереді (көктем) айнала қызыл - жасыл гүл, аспан шайдай ашық (жазда) **Көркем сөз** Жаз келіпті дегенше, Алма пісіпті дегейсің. Бақшамызда ендеше, Алма теру көбейсін. Жұмбақ шешу: Қайнамай піскен, Асықпай түскен. (Жеміс-жидек) **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қазғалыс ойыны.** Мақсаты: тәрбиешінің бұйрықтарын тыңдай білуге үйрету, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойыншылар "қарақұс" пен "тауықты" санамақ	гүлдердің ұқсас белгілерін байқап, тәрбиешінің басқаруымен балалар мынадай қорытынды жасауы мүмкін: гүлдің мәдени формасы ірі, бақта өсетін гүлдер түстері жағынан әр түрлі, себебі оларды адамдар күтіп, баптайды. Гүлдердің әсемдігін қызықтай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге қанша гүл керек болса,с онша жинау. **Жұмбақ** Құлпырса, қадірлейді, аялайды, Қураса, сыпырғышқа жарамайды. (Гүл) **Мақал-мәтел** Күнсіз гүл өспес, күтусіз ұл өспес. **Көркем сөз** **«Көктем келді гүл алып» Ө. Тұрманжанов** Көктем тілін	Наркесгүл наурыз, сәуір айларында шешектейді, гүл жарады. Гүлдеу күндері 20-25 күнге дейін созылады. Гүлдері жай күлтелі және гүлпарлы болып екіге бөлінеді. Наркесгүл – пиязшық гүлдердің ішіндегі ең ерте гүлдейтін өте әсем гүл. Ол бір түбінен бірнеше гүл ашады. Басқа пиязшық гүлдер бір түбінен бір ғана гүл шоғын жарса, олардың арасында тұрған наркесгүл бір түбінен үш не төрт сабақ гүл шоғымен көзге түседі. Осыған қарап, қазақ оны «көп басты гүл», «көп сабақты гүл» деп те атайды. Түсіне қарап «құбылгүл», «түстігүл» деп те ат қойған. Биіктігі 30-40 см аралығында болады. Үйде,

	жылыту қабілетін ашу. Материал: қуыршақ киімдері, доп, су құйғыш. Тәжірибе барысы: қуыршақ киімдерін күн шуақты жерде іліп қою, оның қаншалықты тез кебетінін қадағалау; құмды жәшікке сулаңыз және серуендеу кезінде оның кебуін қадағалау. Балабақша ғимаратына күн және көлеңкелі жақтарына қолды тигізу. Қорытынды: күн заттарды жылытады. **Дидактикалық ойын «Жапырағына қарай ажырат».** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету, балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша	ұштарымен басады - ол жабысқақ болып, бір-біріне жабысады. Суық су топырақты салқындатты. **Еңбек: ағаштардың топырағын қопсыту.** Мақсаты: ағаштарды күтуге үйрету. **Дидактикалық ойын «Жапырағына қарай ажырат».** Мақсаты: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету, балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Педагог балалар тобын бірнеше кіші	арқылы таңдайды. Қалғандары "балапандар" болып ойынға қатысады. Олар "тауықтың" артына тізіліп (6-8 бала болып) тұрады. Ойын алаңының бір шетінен қарақұстың "ұясы" сызылады. Педагог: "Қарақұс!" деп, белгі берген кезде, "қарақұс" "тауықтың" артында бір-бірінің белінен ұстап тізіліп тұрған балапандардың ең соңғысын ұстап алуға ұмтылады. "Тауық" болса - екі "қанатын" (екі қолын) екі жаққа соза, балапандарын қорғаштайды. Балапандар да қарақұсқа алдырмауға тырысады. Олар тек тізбекті бұзбауға тиіс. Ұсталған балапандарды "қарақұс ұясына" алып кетеді. Екі-үш балапан ұсталған	ұғайық. Қызғалдақты терейік, Теріп үйге келейік. Көбелектей киінген. Гүлді көріп сүйінген. **Қимылды ойын «Аю және ара»** Белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Еңбек : т**опты әсемдеу үшін гүлдерді жинаймыз. Әсемдікті сезіне білуге, гүлдерді түбірсіз жұлуға, бірлесіп еңбектенуге тәрбиелеу. **"Қандай гүл екенін ойлап тап ?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды сипаттама бойынша гүлдерді ойлап табуға; гүлдерді айыра білулерін	бақшада, аулада, гүлзарларда көптеп өсіруге болады. Хош иісті гүл, оны үйде өсіргенде ғажайып хош иіс таратып тұрады. **«Ағаш» дидактикалық ойыны** - ойын әрекеттері, жүргізуші жыл мезгілін атайды, балалар ағашты, жыл мезгілін әр түрлі етіп бейнелейді. **Еңбек әрекеті: құм жәшігіндегі құмды қопсыту.** Мақсат-міндеттер: балаларды, өздеріне тиісті ойындарды ойнау үшін, қолайлы жағдайларды жасауға бейімдеу. Жабдықтары: күрекшелер. **"Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:

	тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Педагог балалар тобын бірнеше кіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқият қарауды, содан кейін жердегі бірдей жапырақтарды табуды ұсынады. Педагог: «Келіңдер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынын көрейік» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жапырақтары сәйкес ағаштың айналасына жиналады. Бірінші болып	топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқият қарауды, содан кейін жердегі бірдей жапырақтарды табуды ұсынады. Педагог: «Келіңдер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынын көрейік» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жапырақтары сәйкес ағаштың айналасына жиналады.Бірінші болып ағаштың қасына жиналған немесе көп жапырақ жинаған топ жеңіске жетеді. **Қимылды ойын «Аңшы мен қояндар».** Мақсаты: балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға	соң ойын жүргізушілер қайта сайланып, ойын қайта басталады. Педагог ойынның алдында балалармен қауіпсіздік ережелерін қайталау керек. **Еңбек: ауланы сыпыру.** Мақсаты: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша. **"Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға	бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау.Ойын ойнау кезінде белсенділік таныта білуге тәрбиелеу.	балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. "Соқыр текені" санамақ арқылы тағайындайды. Содан соң "текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айналуды сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үші! Соқыр теке, бізді ұста!" - деп "соқыр текені"қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді.

	ағаштың қасына жиналған немесе көп жапырақ жинаған топ жеңіске жетеді. Балалардың дербес әрекеті. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру.	үйрету. Ойын мазмұны. Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады.	дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады.		"Соқыр текенің" міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау. Педагог балалар тым алшақ қашып кетпес үшін, үлкен шеңберді сызып қояды. Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстанылып, танылып жатса, "соқыр теке" болып, ойынды жалғастырады. **Қимылды ойын «Түс және аралар»** - жүгіру жаттығулары, белгі бойынша әрекет ету, сөздерге сәйкес қимылдар жасау.

Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Пышақпен нанға май жағу қабілетін нығайту. **Көркем сөз** Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Жеке гигиена ережелері туралы білімдерін бекіту, балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларды жүйелі түрде жүзеге асыруға деген қызығушылығын сақтау, тазалық әдеттерін қалыптастыру, жеке бас гигиенасына деген оң көзқарасты тәрбиелеу. **Көркем сөз** Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге,		**Гигиеналық дағдылар** Мәдени тамақтану дағдыларын қалыптастыру: тағамды төкпеңіз, сорпаны нанмен жеңіз; майлықты қажеттілігіне қарай қолдануға үйрету. **Көркем сөз** Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа құртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын –қарбыз, көгөніс, Қанша жидек, көп	**Гигиеналық дағдылар** Тағамның қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың аттарын бекіту. **Көркем сөз** Ірімшікті кеміріп, Тышқан отыр керіліп. Мысық сүтті ішіп - ап, Бет жұмайды ерініп. Ботқа жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Қай өсімдік?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктер туралы білімдерін тиянақтау. Педагог себеттен өсімдіктерді алып, балаларға көрсетеді. Ойын барысы. Мында дәрілік өсімдіктер бар. Мен сендерге бір өсімдікті көрсетемін, ал сендер бұл туралы білетіндеріңнің бәрін айтуың керек. - Ол өсетін жерді ата (батпақ, шалғындық, сай). Мысалы, түймедақ (гүл) жазда, жолжелкен (тек аяғы жоқ	**"Гүл дүкені" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту. Балаларды өсімдіктерді түсі бойынша топтастыруға, әдемі гүл шоқтарын жасауға үйрету. Ойын барысы. Балалар гүлдердің көп таңдауы бар дүкенге келеді. 1 нұсқа. Үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі-түсті жапырақшалары бар табақ бар. Балалар өздеріне	**Үстел-үсті ойыны: "Өсімдіктер, жануарлар" (лото).** Мақсат-міндеттер: ойын біздің планетамыздың жануарлар мен өсімдіктер әлемімен таныстырады, ой-өрісін кеңейтеді, заттардың жалпы ерекшелігін бөліп көрсетуге және оларды белгілері бойынша топтауға үйретеді. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік береді. Ойын барысында логикалық ойлау, бақылау, зейін, есте сақтау дамиды, қолдың ұсақ моторикасы жетілдіріледі.	**"Қарап ал да, есіне сақта" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды көрген суреттерді есіне сақтап,көз алдына елестете отырып әрқайсысын ретімен атап шығуға жаттықтыру. Ойын барысы. Үстелде төрт-бес өсімдік қояды. Педагог естеріне сақтап алуды ұсынады. Педагог балаларды көздерін жұмуға шақырады және өсімдіктердің бірін алып тастайды. Балалар көздерін ашып, қай өсімдік жоқ екенін табу керек. Ойын 4-5 рет ойналады. Әр	**"Не қандай болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды түсі, пішіні, сапасы, материалы бойынша жіктеуге үйрету; салыстыру, мүмкіндігінше осы анықтамаға сәйкес элементтерді таңдау. Жасыл түстің не екенін айтайық - қияр, қолтырауын, жапырақ, алма, көйлек, ағаш ... Кең - өзен, жол, таспа, көше ... т.с.с. ең көп сөзді атаған жеңімпаз болады, әр дұрыс айтылған сөз үшін бала жетон алады. **(қарым-қатынас**

	жапырақтары жиналады) көктемде және жаздың басында, қалақай көктемде, ол жай өсіп келе жатқанда жиналады (2-3 баланың әңгімелері) **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: "Кім артық?"** Мақсат-міндеттер: жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрету. Ойын шарты: балалар екіден шеңбер құрып тұрады, ал, сыңары жоқ бала шеңбер бойымен жүгіріп, сыңарымен тұрған баланың артына барып тұрады. Енді бұл топта үш бала болады. Бірінші бала шеңбер бойымен жүгіреді де, өзіне басқа топтан серік	ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша да, пішіні бойынша да сәйкес келетін гүл табады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **Сюжетті-рөлді ойын "Супермаркет".** Мақсат-міндеттер: балаларды өз ойын жоспарын құрдастарымен үйлестіруге үйрету, ойын барысында рөлдерді ауыстыру. Балаларды қоршаған өмір туралы білімдерін ойындарда кеңірек қолдануға шақыру, диалогтік сөйлеуді дамыту. Ойын әрекеттері үлгісі: супермаркетке келу;	**(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктер жөніндегі білімдерін бекіту, заттар арасындағы кеңістік байланыстарын анықтау дағдысын дамыту,өсу орнына қарай өсімдіктерді топтастыру. Балалардың өз бетінше ойлау қабілетін және белсенділіктерін дамыту. Көрнекіліктер:бақ пен бақшаның,жеміс пен көкөністердің суреті. Ойын шарты:бақ пен бақша салынған **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу**	уақытта үстелдегі өсімдіктердің санын көбейтуге болады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **"Гүлдерді күтеміз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру. Гүлдердің түрлерін (көпжылдық, біржылдық, пияз тұқымдас, шөптекті, тұқымдас гүлдерді) ажырата білуге үйрету. Гүлдер сұлулық белгісі екенін, оларды күтіп-баптап, қамқорлыққа алу керектігін түсінеді. Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дала гүлдерін	**іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **"Экологтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: жағдай туғызу және әлеуметтік шығармашылықты ынталандыру, ойын сюжетіне сәйкес кіші топтарға бөлу, сөйлеу этикеті дағдыларын қалыптастыру. Экологтар жұмысының гуманитарлық бағыты, оның табиғатты қорғауға қажеттілігі, әлеуметтік маңызы туралы балалардың ойларын кеңейту. Ойын әрекеттері үлгісі: объектіні таңдау, аймақтың карталарымен, жоспарларымен жұмыс жасау; экологиялық паспорттарды зерттеу;

	іздеп табады. Ал, ол топтың алдындағы бірінші бала өзі және жаңа серік іздеуге кіріседі. Сөйтіп, ойын әрі қарай жалғасады. **(дене шынықтыру)**	қажетті тауарларды сатып алу; менеджерлердің кеңестері; сату туралы хабарландырулар; сатып алу үшін төлем; тауарларды орау; супермаркет директорымен немесе әкімшісімен жанжалды жағдайларды шешу. Пәндік-ойын ортасы. Құрал-жабдықтар: касса; өнімдер жиынтығы; сатушыларға, кассирлерге, менеджерлерге арналған арнайы киім; сувенирлер; чектер, сөмкелер, әмияндар, ақша;	**іс-әрекеті)**	газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әңгімелету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)**	экологиялық жағдайды зерттеу (су, ауа, топырақ үлгілері және т.б.); айыппұлдарды ұсыну; экологиялық жағдайды жақсарту бойынша жұмыс; суретке түсіру, бұзушылықтарды түсіру. Ойын ортасы. Құрал-жабдықтар: жоспарлар, карталар, жер бедерінің сызбалары; «Қызыл кітап»; халаттар; саяхатшылар; бейнекамера; әр түрлі жануарлар мен өсімдіктердің төлқұжаттары. **(қарым-қатынас)**
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке жұмыс – Мүсіндеу** «Ағаш» - ағашты мүсіндеуге арналған ыңғайлы іс-әрекет. **(шығармашылық іс-әрекет)**	**«Сол гүлді тап» үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сурет бойынша бейнеге ұқсас заттарды табуға үйрету,	**«Орманда не өседі?»** Мақсат-міндеттер: балалардың жасыл алқаптардың пайдасы туралы білімдерін,	**Экология бойынша дидактикалық ойын «Бір, екі, үш - аталған ағашқа жүгір».**	**Дидактикалық ойын «Дұрыс айт»** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздегі дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған.
Серуен	Түскі бақылауды жалғастыру.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Балалармен бірге гүлзарға серуендеу. Онда пайда болған гүлдерді қарастыру. Балаларға гүлдер біздің жеріміздің сәні, оларды жұлуға болмайтынын айту, сонымен қатар олар көптеген жәндіктердің қорек көзі екенін түсіндіру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	**«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**				
Топ/сынып	**Мектепалды топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**				
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова				
Жоспардың құрылу кезең	**05.08. - 09.08.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек: алаңды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ересектерге саналы түрде көмектесуге дағдыландыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру;	**Еңбек: аумақты тазартуда сыпырушыға көмектесу.** Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ұмтылысты дамыту; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас	**Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту.** Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасауда жұмысты соңынана дейін тиянақты атқаруға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша	**Еңбек: балалармен бірге гүлзарларды бақылау, жел сынған гүлдердің бұтақтарын кесу, майысқандарын көтеру.** Мақсат-міндеттер: табиғатқа деген қамқорлық қатынасты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат	**Еңбек: кіші топқа ойыншықтарды жинауға көмектесу және оларды топқа апару.** Мақсат-міндеттер: кішіге қамқор болуға, еңбекке саналылықпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу

	жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	"Саққұлақ" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: есту қабілетін дамыту, белсенді сөздікті толықтыру, фразалық сөйлеуін дамыту. Қажетті құралдар: қалқа (тасалап тұратын нәрсе), қоңырау, сылдырмақ, дабыл т. б.. Ойын барысы. Тәрбиеші қалқаның артында тұрып, кезек бойынша жоғарыда аталған заттармен дыбыс шығарып және балалардан дыбыстың қандай заттан шыққанын табуын ұсынады.	**"Зоологиялық фриздер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды антоним сөздері туралы түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарап салыстырып талдау жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен үй жануарлары құстардың дене бітіміне қарап зообаққа орналастыру оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктер: жабайы аңдар мен үй жануарлары, Ойын барысы. Зообаққа әкелінген	**"Үй жануарлары мен жабайы жануарларды ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, зейінің тәрбиелеу, белсенділігін артыру. Ойынның барысы. Ойыншылар екі топқа бөлініп, әр түрлі табиғат көрінісі салынған бір-бір үлкен картадан алады. Жүргізушінің белгісі бойынша балалар жануарлар бейнеленген үлестірмелі	**"Болады - болмайды" дидактикалық ойыны.** Педагог бір жағдайды атайды және допты балаға лақтырады. Бала аталған жағдай орын алған жағдайда допты ұстап алуы керек, егер олай болмаса, онда допты ұстап алудың қажеті жоқ. 1. Әкем жұмысқа кетті. 2. Пойыз аспаннан ұшып өтеді. 3. Мысық тамақ ішкісі келеді 4. Адам ұя салады. 5. Пошташы хат әкелді. 6. Қоян мектепке барды.	**"Сиқырлы таяқ" қозғалмалы халық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда тапқырлықты, ептілікті дамыту. Жас және орта жастағы балалар (40 адамға дейін) ойнайды. Ойнау үшін ұзындығы 1 м таяқша қажет. Сипаттама. Диаметрі 4-5 м шеңбер салынады.Ойыншылар шеңбер бойымен тұрып, реттік нөмірлер алады. Үлкен шеңбердің ішіне диаметрі 2-3 м шеңбер салынады.Жүргізуші (жеребе бойынша)

	Дыбыстар бала оларды табу үшін, анық және кезектесіп шығуы керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, музыка)** **"Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету; кеңістікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға 3 не 10, одан да көп ойыншы қатынасады. Көбінесе ойынға қара зат таңдап алынады (ескі малақай, құм салған дорба т. б.). Ойынға қатынасушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойынды	аңдар мен құстар, үй жануарларын торлауға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, қоян,тиін кіші торға орналастыруы қажет. Бала неліктен олай орналастырғанын, яғни піл үлкен,қоян кіші сондықтан үлкен торға пілді,қоянды кіші торға орналастыр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. **(таным іс-әрекеті)** **"Тату, барлығы бірге" қимыл-қозғалыс ойыны.**	карточкаларды үлкен картадағы салынған сурет мазмұнына қарай бос тор көздерге орналастырады. Кім бос тор көздерді толтырып, жануарларды дұрыс атаса, сол жеңіске жетеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: "Қу түлкі".** Мақсат-міндеттер: сигналдан кейін жылдам жауап беру қабілетін дамыту. Ойын барысы. Ойыншылар көздерін жұмып шеңберге тұрады. Тәрбиеші өтіп, біреуге тиіседі. Балалар көздерін ашып үш рет айтады: «Қу түлкі, сен қайдасың?». Осыдан кейін «түлкі» ортаға жүгіріп шығады:	7. Тұздалған алма. 8. Бегемот ағашқа өрмелеп шықты. 9. Резеңке малақай. 10. Үй серуенге шықты. 11. Шыны аяқ киім. 12. Қайың ағашында жаңғақ өскен. 13. Қасқыр орманда жүреді. 14. Қасқыр ағашта отыр. 15) Кәстрөлде тостаған қайнап жатыр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)** **Қимылды ойын «Аю мен аралар».** Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша әрекет ету, баспалдақпен дұрыс көтерілу, кейіпкерлердің іс-әрекетіне еліктеу қабілеттерін дамыту. Ойын барысы. Ойыншылар екі топқа бөлінеді -	қарды таяққа жабыстырады. Таяқшаны күзетуге күзетші тағайындалды », ол кіші шеңберде тұрады. Жүргізуші шеңберден тыс жерде ойыншының нөміріне өз қалауы бойынша қоңырау шалады. Шақырылған адам «күзетшіні» қимылдармен алшақтатып, таяқ ұстауы керек. «Күзетші» оны кішкене шеңбермен ұстап алуға немесе майлауға тырысады. Егер ойыншы таяқ ұстаса. ол ұпай жинап, орнына қайта оралады. Егер «күзетші» оны ұстап алса, онда олар рөлдерді ауыстырады. Ең көп ұпай жинаған - жеңімпаз атанады. **(дене шынықтыру)** **Қимылды ойын «Аққу-қаздар»**

	басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасушылардың барлығына естірте дауыстап жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сулап	Мақсат-міндеттер: алаңның қарама қарсы жағына тепе-теңдікті сақтай отырып, бір жолға қозғалуға балаларды үйрету; бір жылдамдықпен бірін бірі қуып жетпей, жүгіруді үйретіп дамыту. **(дене шынықтыру)**	«Мен мұндамын!». Барлығы қашады, ал ол оларды ұстап алуға тырысады. Ұсталғандар шетке жылжиды. **(дене шынықтыру)**	«аралар» және «аюлар». Сигнал бойынша «аралар» ызыңдап, шабындыққа бал жинау үшін ұшады. «Ара» ұшып кете салысымен, «аюлар» ұяға (құрсауға) көтеріліп, бал жейді. «Аюлар!» белгісі бойынша «Аралар» ұшып, орманға қашып үлгермегендерді шағып алады. Тістелген «аю» бал жинау үшін шықпайды. **(дене шынықтыру)**	Ойнаушылардың ішінен қасқыр мен бақташы таңдалып алынады. Балалардың қалғаны қаз болады. Алаңның бір жағы бойына сызық сызылады, оның сыртында қаздар жүреді. Ол олардың жататын орны. Алаңның шетінен орын сызып белгіленеді, ол — қасқырдың үңгірі. Бақташы қаздарды жайылуға шалғынға айдап шығады. Қаздар шалғында жүреді, ұшады. Содан кейін бақташы былай дейд ,
Таңертеңгі жаттығу	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - оңға адым жасап, қолдарын жанына жіберу; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанады және 5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол белде 1 - оңға еңкейіп, сол қолын басына қою; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады).				

	3. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде.				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережесі. **Көркем сөз** Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережесі. **Көркем сөз** Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың.	**Гигиеналық дағдылар** Қолды жуу ережелерін бекіту, тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі. **Көркем сөз** Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережесі. **Көркем сөз** Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа құртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын –қарбыз, көкөніс, Қанша жидек, көп жеміс.	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалыс күндерін қалай өткіздік".** Мақсат-міндеттер: ұзаққа есте сақтау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін дамыту." **(қарым-қатынас**	**"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді жетілдіру. **(танымдық іс-әрекет)**	**"Теңіз толқиды" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту.	**"Ал егер?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикалық ойлауын, көру зейінділігін дамыту. Балаларға суретте көрсетілген немесе сөзбен баяндалған	**"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылын көрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан

	іс-әрекеті)		Белгі бойынша екі аяқпен секіру;ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу, қозғалыс координациясын дамыту. **(дене шынықтыру)**	оқиғаның ары қарай қалай жалғасатынын болжауға мүмкіндік беріледі. Балалар өздерінің ой-пікірлерімен бөліседі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті)**	сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, зейінін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, қазір сендер әуенді тыңдап
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Епті бол!" Мақсат-міндеттер: Балаларды 4 м арақашықтықтан қапшықты тік нысанаға иықтан асырып, сол қолмен лақтыру; балаларда қысқа секіртпемен қос аяқтап секіру; арқаға қапшық қойып төрт тағандап еңбектеу дағдыларын жетілдіру; аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, табанның ішкі жағымен, тізені жоғары көтеріп, ұсақ және алшақ	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Ыбырай Алтынсарин "Бір уыс мақта"" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгімені оқығанда мұқият тыңдап, сұрақтарға толық жауап беруге, байланыстырып сөйлеуге үйрету; сөздік қорларын, тіл байлықтарын жетілдіру; диалог түріндегі сөздерді айта білуге дағдыландыру; оқу қызметіне деген қызығушылықтарын ояту. **Музыкадан ойын-**	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Сандар әлемі" Мақсат-міндеттер: "Көп", "аз", "тең" сөздерін қолданып, заттар тобын салыстыру қабілетін нығайту; 9 саны туралы білімдерін қалыптастыру, екі кіші саннан сан құру; 9 санын тану және бейнелеу дағдыларын дамыту; алға және артқа қарай санау қабілеттерін қалыптастыру; жолдастарын тыңдай білуге тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Майя арасы" Мақсат-міндеттер: Балалардың жәндіктер туралы білімдерін кеңейту және бекіту, жәндіктердің атауларын, сыртқы белгілерін, олардың құрылымын бекіту;.көру және есту қабілеттерін дамыту, тақырып бойынша балалардың сөздік қорын байыту, байланыстырып сөйлеуді дамыту; жәндіктерге жақсы көзқарас	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Сиқырлы орман." Мақсат-міндеттер: Үлгі бойынша құрастуруды үйрету, шығармашылық қиялын дамыту,«жоғары-төмен» және «үлкен-кіші» ұғымдарын ажырата білу қабілетін бекіту, табиғатқа құрметпен қарауға және оның сұлулығын сақтауға тәрбиелеу.

	адымдап жүру; жұптасып бір қатармен жүгіру; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	**жаттығу** ""Қызыл телпек және қасқыр" шығармасы" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы ұғым беру.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** ""Өнер Ханшайымына" арналған натюрморт" Мақсат-міндеттер:	қалыптастыру.	
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Тірі затты бақылау – бақаны бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бақа туралы білімдерін кеңейту, табиғатты аялауға тәрбиелеу. - Бақаның қандай? Оның терісі қандай? - Оның басында не бар? Бақалардың неше аяғы бар? - Алдыңғы және артқы аяқтардың айырмашылығы неде? - Бақаның құйрығы бар ма? Дененің қандай	**Инелікті бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: иненің пайда болуы туралы білімдерін кеңейту; барлық тіршілік иелеріне мұқият және ұқыпты қатынасты дамыту. **Көркем сөз** Ұзын құйрық инелік, Инелікке тимелік. Верталетты жасады, Иненіктен ұйреніп. Педагог балаларға жұмбақ жасырады, сұрақтарға жауап беруді ұсынады.	**Құстарды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балаларды құстармен таныстыруды жалғастыру, олардың үйлерінің аттарын есте сақтау. **Бақылау барысы** Жазда құстар көп болатынына назар аудару, олар әр түрлі дауыста ән айтады, балапандар туралы алаңдайды. Жаздың басында құстардың сайрағанын естисіз, бірақ оларды көру	**Қоңызды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: қоңызбен, оның өмір салтымен, тіршілік жағдайымен таныстыру. **Бақылау барысы** Қоңыздардың қалай жорғалайтынын қарастыру, олардың кейбіреулері ұшады. Қазақстанда 20 мыңнан аса түрлері кездеседі. Денелерінің ұзындығы 0,3 мм-ден 155 мм-ге дейін. Екі жұп	**Қанқызды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: қанқызының пайда болу ерекшеліктері туралы білімдері мен түсініктерін кеңейту; барлық тіршілік иелеріне мұқият және ұқыпты қарауды тәрбиелеу. - Балалар, біз серуен кезінде қандай жәндіктерге бақылау жасадық? Бүгін біз тағы бір жәндікпен танысамыз. Ол үшін сендер қолдарыңды

	ерекшеліктері оған суда жүзуге көмектеседі? Неліктен оның саусақтарында өрім бар? Неліктен оның көзі томпиған және олар оның басында орналасқан? -Бақаның терісі жұмсақ, жасыл түсті, оның тісі бар, олардың қосмекенділерге жататынын айқындау қажет, яғни ол суда да , құрғақта да өмір сүреді, бірақ уақыттың басым көпшілігін суда өткізеді - жүзеді, жерде секіреді, тамақтану барысында ол тілін бірнеше сантиметрге жібереді. Тілі сұйық кілегейімен жабылған, оған шыбын, масалар жабысады, құрттармен және шынжыр	1. Жүрген ізің байқалмаған, Жүдеу қызым қайқаңдаған. (Инелік) 2. Төрт қанаты бар, Инедей денесі бар, Үлкен бақырайған көздері бар. - Бұл не екенін кім табар? (Инелік) - Неліктен инелік үлкен көзді және мұртшалары қысқа? - Инелік қай жерде тұрады? Ол не аулайды? - Ол не жейді? Иненіктің жауы бар ма? - Инелік туралы қандай тақпақтар, жұмбақтар, ертегілер білесіңдер? - Инелік төрт торлы қанатты, іші ұзын жіңішке. Инелік тез, ептілікпен және жалтарып ұшады, ал оның руль тәрізді созылған денесі оған ұшуда қалаған бағытын сақтауға көмектеседі.	қиын: олар өз ұяларында отырады немесе жасыл жапырақтарда қалықтайды. Олардың кішкентай балапандары бар, оларды тамақтандыру және жылыту қажет. Құстардың қандай пайда әкелетінін айту, құстар мен жұлдызқұрттардың не істеп жатқанын байқау маңызды. Үлкен топ балаларының назарын жәндіктерді ұстап, қарлығаштар қаншалықты жылдам ұшатындығына аудару. Қарлығаштардың ұясын көрсетіп, олардың ұяға, балапандарға тамақпен қаншалықты келетінін айту. Жазда құстар балапандарын жәндіктермен	қанаттарының бір жұбы мүйізденіп, қанат жүйкелері жойылып, қатты элитра деп аталатын үстіңгі қатты қанатқа айналған. Ол, негізінен, қорғаныш қызметін атқарады. Қанатының екінші жұбы жарғақты, біріншісінен ұзындау, тыныштық қалыпта ұзынынан және көлденеңінен бүктеліп үстіңгі қанаттарының астына жиналып орналасады. Ұшар алдында үстіңгі қанаттары көтеріледі де, астынан екінші жұп жарғақты қанаттары жазылып шығады. **Жұмбақ** Ұшқанда өлең айтады, Қонғанда жер қазады, Мұны ойлап көріңіз Шешімін кім табады? (Қоңыз) **Көркем сөз**	созып, алақандарыңды тосып тұрсаңдар, ол жәндік сендердің алақандарыңа өзі қонады. (Балалар көздерін жұмып, қолдарын созып тұрады, тәрбиеші олардың қолына кішкентай қанқызды қояды.) - Балалар, көздеріңді ашыңдаршы, сендердің алақандарыңа қандай жәндік қонды. Сендер бұл жәндікті көрген жерлерің бар ма, қайдан көрдіңдер? (Балалар көздерін ашқан кезде қанқызын көріп, таңғалады, қуанады, бір – біріне көрсетіп, қуаныштарын бөліседі.) -Қанқызының артында қанша қара нүкте бар? Қандай саңырауқұлақты қанқызымен

	табандармен қоректенеді. Артқы аяқтары, алдыңғы аяқтарынан әлдеқайда ұзындау, сондықтан ол жүре алмайды, ол секіреді. Балаларға бақаның пайда әкелетінін атап өту: зиян келтіруші-шыбын-шіркейлерді жейді. Бақаның пайда әкелетінін, құрт құмырсқаларды жейтінін, өсімдік жапырақтарын және сабағын жейтінін атап өту керек. **Мақал-мәтел** Бақа батпағына Балық көліне. **Көркем сөз** «Бақа» С. Оспанов -Білесің бе, бақаны, Бақа деп неге атады? -Өйткені олар әрдайым, «Бақ-бақ» десіп жатады. **Қимылды ойын: «Бақалар». (дене шынықтыру)**	Инеліктің үлкен көздері бар, олар оған жем іздеуге көмектеседі, ал мұртшалары қысқа, көрінбейді. Олар өз өмірінде үлкен рөл атқармайды. Инелік - жыртқыш жәндік. Ол шіркейлер, масалар, қоңыздармен қоректенеді, оларды табанды лаптар ұстайды. Күзде ineліктер құрғақ жапырақтардың астында жасырынып, немесе ескі шіріген ағаштардың қабығындағы тесігіне тығылып, көктемге дейін ұйықтайды. **Дидактикалық ойын «Жұмбақтарға шешулер» «(құрт-құмырсқалар)** Мақсат-міндеттер: жұмбақтарды шешуге талаптандыру, шешуін табу кезінде	қоректендіреді, осылайша өсімдіктерді сақтауға көмектеседі. **Дидактикалық ойын «Дауысынан таны»** Мақсат-міндеттер: жеке дыбыстардың айтылуын бекіту. Тәрбиеші құстарды атайды, балалар дауысын салады. **Еңбек: ауланы сыпыру.** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, бастаған ісін соңына дейін жеткізуге жауапкершілікке тәрбиелеу. **"Қасқыр қақпан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойнауға баулу; күш-жігерін, зеректікті дамыту; шыдамдылыққа,	Қоңыз, қоңыз, қоңызым, Өрмелеген қоңызым. Қыбыр – қыбыр жүріспен, Қоңыздар қырға шығады. Қоңыз шықты ағашқа, Артында оның баласы. Күн шапағын шашады, Қоңыз үйге қайтады. **Дидактикалық ойын «Сипаттама бойынша тап» -** тәрбиеші жәндіктерді сипаттайды, балалар болжайды. Мақсат-міндеттер: суреттейтін әңгіме құруға, зейінді, келісімді сөйлеуді дамытуға, ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табуға үйрету. **Еңбек: емдік шөптердің тұқымын отырғызу.**	салыстыруға болады? - Қанқызы қандай? Ол қалай қозғалады? - Қанқызы нені аулайды? Олар қайда тұрады? - Қанқызының пайдасы қандай? Олар қыстақты қайда өткізеді? - Қанқызы туралы қандай тақпақтар, жұмбақтар, әндер білесің? - Неліктен қанқызын дәрігер Айболит деп атайды?(Қанқызы зиянды жәндіктерді жейді). Қанқызының дөңес сопақ денесі, ашық қызыл немесе қызғылт сары түсті, қара нүктелермен безендірілген. Ол ептілікпен жорғалай алады, тіпті ұзақ қашықтыққа да ұшып кете алады: оның кішкентай қанаттары бар, ал астында қатты

	Алаң бойынша алға секіре, төрттағандап қозғалуға үйрету, орыннан ұзындығына секіре білуге үйрету. Секірулерді табиғилық, жеңілдік және жаттығуларды орындауды дәлдік дегеніне жете жетілдіру. **Еңбек:** құм салғыштан шашылған құмды учаскеден жинастыру. Мақсат-міндеттер: учаскеде құмды өз ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа және ретке келтіру әдеттін қалыптастыру. **"Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша әртүрлі бағытта жалтарып,	белсенді болу. **Еңбек: гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: қоршаған әлемге құрметпен қарауға тәрбиелеу. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды.	шыншылдыққа тәрбиелеу. Балалар "бірінші, екінші болып саналып, екі топқа бөлінеді. Біріншілер "қақпа" болады, екіншілер "қасқырларды" сомдайды. "Қақпан" болып жиналған балалар қол ұстаса, шеңбер құра жүріп, өлең айтады: Қасқыр түссе қораға, Ұстамас оны бола ма? Қол ұстасып тұрайық, "Қасқыр қақпан" құрайық. Берік қақпан сынбайды, Қасқырларды ұстайды. Қасқыр, қасқыр, келіп көр! Қақпан, қақпан, берік бол! Соңғы сөздерден кейін қақпан-балалар қолдарын жоғары көтереді.	Мақсаты: тұқымдарды дұрыс себуді үйрету. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру; қимылдарды үлестіре, зерек болуға бейімдеу; әділ ойнауға тәрбиелеу. Санамақ арқылы "жапалақ" тағайындалады. "Жапалақтар" өз "ұяларында" жасырынып тұрады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерін сомдайды, ойынның басында белгілі жерде де жасырынып	қоңыр мөлдір астарлар бар. Құстар мұндай түске ие жәндіктердің жеуге болмайтынын біледі. Қанқызы-жыртқыш, ол ауылшаруашылығына өте зиянды басқа жәндіктерді жейді, сондықтан адамдарға үлкен пайда әкеледі.Қанқыз ағаш қабығының астында, қуысында, жерге түскен жапырақ арасында, т.б. жерлерде қыстайды. Қанқыз өсімдік бітесі, сымыр, бүрге-шіркей, жапырақ бүргесі, өрмекші, кене, т.б. ұсақ жәндіктерді жейді. **Дидактикалық ойын «Сипаттама бойынша тап»** Мақсат-міндеттер: жәндіктерді сипаттама бойынша тану қабілетін бекіту немесе басқа

	қимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғылмай жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту,ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Дидактикалық**	Педагог ойынды бастайды: "Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: "Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды"	Осы сәтте "қасқырлар" шеңберге кіріп керіп, жүгіріп жүреді. Ойын басқарушының (педагог немесе бала) "Қақпаны жап!" десе, "қақпан-балалар" қолдарын тез түсіріп, отыра қояды. "Қасқырлардың" міндеті, қақпа жабылғанша, шеңбер сыртына ытқып шығып кету. Егер шеңберден дер кезінде шыға алмаған балалар қалса, келесі айналымда олар "қақпанға" қосылады. Өтіп кеткен балалар "қасқырлар" болып, ойынды жалғастырады. Ойынның шартын біраз өзгертуге болады: екі бала, өз қалаулары бойынша, ойыншыларды	отырады. Жүргізуші (сондай-ақ балалардың бірі): "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынның басталуын жариялап, осы кезде ойыншылар ойын алаңына жүгіріп шығып, бір-біріне соғылмай, жүгіріп, белгілі қимылдарды жасап жүреді. "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - деген белгі сөздер айтылған кезде, ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, күліп қойса, соны "жапалақ ұстап, ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Екінші нұсқасы. Ойын динамикасын жетілдіру	жәндікті сипаттау. **Қимылды ойын «Шалғындықта үш сайыс» (дене шынықтыру)** Бастапқы стартта орынды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттап өтуге үйрету; шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. **Еңбек: құм салғыштан шашылған құмды жинастыру.** Мақсат-міндеттер: құмды өз ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа және ретке келтіру әдеттін қалыптастыру.

	ойындар «Кім бұл тап?» Мақсат-міндеттер: сипатты белгілері бойынша учаскеде қоректенетін , құрт құмырсқаларды, құстарды, өсімдіктерді бейнелеп айтуға үйрету; заттың белгісі мен әрекетін білдіретін сөз құрамын ұлғайту.	көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады.	"қақпа" және "қасқырлар" тобына келісіп таңдайды. **Қимылды ойын: «Көңілді торғай» (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ойын мәтініне сәйкес қимылдарды қалай жасауға болатындығын үйрету.	мақсатында екі "жапалақты" да тағайындауға болады; екінші белгі бойынша ойыншылар "жапалақтарға" ұсталынбай құтылып, өз ұяларына қайту керек. **Қимылды ойын «Қоңыздар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	
Серуеннен оралу					
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережесі. **Көркем сөз** Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке.	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережесі. **Көркем сөз** Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін	**Гигиеналық дағдылар** Қолды жуу ережелерін бекіту, тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі. **Көркем сөз** Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережесі. **Көркем сөз** Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа құртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын –қарбыз,	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды

	Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**		көкөніс, Қанша жидек, көп жеміс. Қане, тойып алыңдар, Тамақтан соң ойын бар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.) **Көркем сөз** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де,
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қатайту (контрастты). Аяқ массажы. Мақсаты: төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болатындығын үйрету. Резеңке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты уқалауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Не қандай болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттардың түсі, пішіні, сапасы, материалы бойынша жіктеуге үйрету; салыстыру, мүмкіндігінше осы анықтамаға сәйкес элементтерді	**"Менің сүйікті ертегім" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке,	**"Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көгөністерді немесе ойыншықтарды, не	**Аз қимылды ойын: "Бауырсақ".** Мақсат-міндеттер: балаларды әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде үйлестіру мен кеңістікте бағдарлауға жаттықтыру, ойын арқылы есту зейінін дамыту.	**Рөлдік ойын: "Қонақ күту".** Мақсат-міндеттер: мәдени дағдыларды бекіту, балаларға үй шаруашылығының кейбір білімдері туралы хабарлау (бөлмені жинау, дастарқан жаю). Ойын материалы. Қуыршақ тағамдары, ойдан

	таңдау. Жасыл түстің не екенін айтайық - қияр, қолтырауын, жапырақ, алма, көйлек, ағаш ... Кең - өзен, жол, таспа, көше ... т.с.с. ең көп сөзді атаған жеңімпаз болады, әр дұрыс айтылған сөз үшін бала жетон алады. **"Экологтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: жағдай туғызу және әлеуметтік шығармашылықты ынталандыру, ойын сюжетіне сәйкес кіші топтарға бөлу, сөйлеу этикеті дағдыларын қалыптастыру. Экологтар жұмысының гуманитарлық бағыты, оның табиғатты қорғауға қажеттілігі, әлеуметтік маңызы	жолдастыққа тәрбиелеу. Көрнекілігі: ертегі кейіпкерлерінің суреттері. 1) Ойын шарты: сурет бойынша ертегілердің аттары мен мазмұнын айту. 2) Шарты: педагог балаларға қазақтың халық ертегілерінде кездесетін кейіпкерлерді атайды. Мысалы: хан, уәзір, қарға, кірпі, т.б. Аталған кейіпкерлерді біріктіре отырып, жаңа ер - тегі мазмұнын құрастырып айтуды ұсынады. Балалар ертегі құрастырады. Ең қызықты ертегі ойлап тапқан бала жүргізуші болып, ойынды жалғастырады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: "Қозы".** Мақсат-міндеттер:	құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады. **(таным іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: "Қозы".** **Мақсат-міндеттер: балаларда есту, есте сақтау қабілетін дамыту.** Балалар екі топқа бөлінеді («қозылар») және	Бұл ойынға арналған доп кез-келген мөлшерде болуы мүмкін. Ойыншылар өз орындарынан кете алмайды. Қатысушылар шеңбер бойымен бір-бірінен ұзындықта тұрады. Шеңбердің ортасында жүргізуші орналасқан. Ойыншылар допты аяқтарымен бір-біріне береді, ал жүргізуші оны ұстап алуға тырысады. Олар допты тегіс айналдыра алады, ұрады, алдамшы қимылдар жасай алады. Сіз оны жай алып кете алмайсыз. Ал жүргізуші қалағанының бәрін істей алады; допты аяғыңызбен, қолыңызбен ұстаңыз, шеңберден шығарыңыз, тіпті сәл тигізіңіз.	шығарылған тағамдар, оларды алмастыратын заттар; дастархан жайылған үстелдер, шай ыдыстары, вазалар, шай, пирогтар. Ойын барысы. Педагог ойынды әр түрлі әдіспен жүргізе алады. Балалар өз тобында ойдан шығарылған жағдайда ойнай алады немесе басқа топтан қонақтар шақыра алады. Осыдан кейін барлық ойын әрекеттері қонақтарды қабылдауға және оларға қамқорлық жасауға дайындық шеңберінде өрбиді. Педагог балаларға қонақтар келгенге дейін иелері пәтерді жинап, оны гүлдермен безендіріп, дастарқан жайып, тұрмыстық техниканы дұрыс

	туралы балалардың ойларын кеңейту. Ойын әрекеттері үлгісі: объектіні таңдау, аймақтың карталарымен, жоспарларымен жұмыс жасау; экологиялық паспорттарды зерттеу; экологиялық жағдайды зерттеу (су, ауа, топырақ үлгілері және т.б.); айыппұлдарды ұсыну; экологиялық жағдайды жақсарту бойынша жұмыс; суретке түсіру, бұзушылықтарды түсіру. Ойын ортасы. Құрал-жабдықтар: жоспарлар, карталар, жер бедерінің сызбалары; «Қызыл кітап»; халаттар; саяхатшылар; бейнекамера; әр түрлі жануарлар мен өсімдіктердің төлқұжаттары.	балаларда есту, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар екі топқа бөлінеді («қозылар») және бір-біріне қарама-қарсы отырады. Екі басшы («шопандар») таңдалады. Бірінші топтың жетекшісі екінші топтың жетекшісіне келіп: «Мен бір қозыны алуға келдім», - дейді. Екінші жүргізуші («Шопан») жауап береді: «Таңда». Бірінші жүргізуші балалардың бірін таңдайды, көздерін жұмады. Қарсы топтағы бала: «бе-е-е» деп айтуы керек. Егер бала көзін жұмып, айқайлап тұрған дауысы арқылы танылса, онда ол дауысты берген баланы өз командасына алады, егер ол танымаса, онда ол ұтылады	бір-біріне қарама-қарсы отырады. Екі басшы («шопандар») таңдалады. Бірінші топтың жетекшісі екінші топтың жетекшісіне келіп: «Мен бір қозыны алуға келдім», - дейді. Екінші жүргізуші («Шопан») жауап береді: «Таңда». Бірінші жүргізуші балалардың бірін таңдайды, көздерін жұмады. Қарсы топтағы бала: «бе-е-е» деп айтуы керек. Егер бала көзін жұмып, айқайлап тұрған дауысы арқылы танылса, онда ол дауысты берген баланы өз командасына алады, егер ол танымаса, онда ол ұтылады және өзі қарсылас командаға кетеді. Содан кейін екінші топтың көшбасшысы ойынды	Егер жүргізуші допты ұстап үлгерсе, ол доп оған тиген ойыншының орнын алады. **(дене шынықтыру)** **"Бауырсақ" театрландырылған ойыны (саусақ театры).** Мақсат-міндеттер: ұжымда эмоционалды жағымды ахуал қалыптастыру, өзіңіздің және басқа балалардың іс-әрекеттерін қадағалай білу қабілетін дамыту. Атрибуттар: ертегі кейіпкерлері(қоян, қасқыр, аю, түлкі, атасы, әжесі, тоқаш) және үй мен орманның әшекейлері. Алдын ала жүргізілетін жұмыс: ертегілерді бейнежазбадан қарау, иллюстрацияларды қарау, ертегі	орналастыру керектігін айтады. Содан кейін қонақтарды қалай қарсы алу керектігін, оларды қалай құрметтейтінін айтып түсіндіреді Содан кейін педагог балаларды өз бетінше ойын жоспарын құруға шақырады, онда не, қалай және қалай болады. Бұл қызықты сюжетті дамыту үшін бірнеше идеялар ұсынуы мүмкін, бірақ оның негізгі мазмұнын балалардың өздері ойлап табуы керек. Ойын нұсқаларының бірі келесідей болуы мүмкін. «Қонақтар» келгенде, «үй иелері» оларды дұрыс орналастырады және ыңғайлы орындарды ұсынады. Шай ішу

		және өзі қарсылас командаға кетеді. С	жалғастырады. Ол ұқсас тапсырма береді (дауыспен	кейіпкерлерінің сөздерін оқыту. Ойын ережесі: 7	кезінде қонақтарды қызықты әңгімеге тар
Балалармен жеке жұмыс	**"Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сипаттама бойынша жануарларды тануға үйрету; балалардың ойлауы мен сөйлеуін дамыту. Барысы. - Қорқақ, ұзын құлақ, сұр немесе ақ. (Қоян.) - Қоңыр, ұя, ыңғайсыз. (Аю.) - Сұр, ашулы, аш. (Қасқыр.) - Қу. (Түлкі.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)**	**Оригами: "Қоян".** Мақсат-міндеттер: гүлдердің, түрлі аңдардың, құстардың пішіндерін қағаздан бүктеуге мүмкіндік беру. **(шығармашылық іс-әрекет)** **"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: таныс ертегілер мен әңгімелердің мазмұнын пысықтау; балалардың кейіпкердейдің сөздерін жатқа білуге деген құштарлығын арттыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту.	**Артикуляциялық жаттығу.** "Сағат" - тілді ақырын, оңға, солға жылжыту керек. Санау, содан кейін 15-20 рет қайталау керек. "Саңырауқұлақ" - ауызды кең ашып және тілді кең ашып, төменгі иекті басып, тілді таңдайға ұстау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Жеке жұмыс: жануарларды мүсіндеу.** Мақсат-міндеттер: ой-қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту. **(шығармашылық іс-әрекет)**	**Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекі суреттері, дыбыстық талдауға фишкалар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Сүйікті ертегілер" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құруға, таныс мәтінді қайталауға, зейінін, бақылауын, есте сақтауын үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қалаған ертегіні мазмұндау.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; ертегілер әлемінде деген сүйіспеншілікті арттыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

Серуенге дайындық	1.Алдағы іс-шараға арналған тапсырма: топты шығар алдында тәртіпке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді кию алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.
Серуен	Түскі бақылауды жалғастыру.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Баламен серуендеу кезінде қауіпсіздік туралы ұмытпаңыз, күнде қызып кетпеңіз

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	**«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**				
Топ/сынып	**Мектепалды топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**				
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова				
Жоспардың құрылу кезеңі	**12.08. - 16.08.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы				

қабылдау	алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек: алаңды тазарту.** Мақсат-міндеттер: еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек: құрғақ шөпті, бұталардың жанындағы қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ұжымдық еңбекке баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек: күркелер мен жолдарды сумен себу.** Мақсат-міндеттер: шланг пен су құйғышты мұқият пайдалануғамашықтандыру; ұқыптылыққа тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек: ойын алаңын сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұжымдық жұмыста тәртіпті сақтауға машықтандыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек: өсімдіктер мен жапырақтарды қолөнер мен гербарийлерге жинау.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің әртүрлілігі туралы білімдерін бекіту; еңбекке саналылықпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	Дидактикалық ойын «Қателесіп қалма?». Мақсат-міндеттер: жылдам ойлау қабілеттерін дамыту, балалардың	**Дидактикалық ойын** «Осы өлеңдер есіңде ме?» Мақсат-міндеттер: балалардың сөйлеу тілін дамыту. Ойын барысы.	**Дидактикалық ойын ««Экологиялық пирамида».** Мақсат-міндеттер: балаларды логикалық ойлай	**"Домино" дидактикалық үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау;	**Дидактикалық ойын «Гүл шоғын құрастыр».** Мақсат-міндеттер: бақшада, далада, орманда өсетін гүлдерді дұрыс

	күннің әр түрлі мезгілінде не істейтін туралы біліктерін нығайту. Ойынның мазмұны: Тәрбиеші күннің түрлі мезгілі туралы білімдерін бекіте отырып, балалармен әңгіме жүргізеді. Балалар таңертең, күндіз, кешкісін, түнде не істейтіндерін еске түсіреді. Сонан кейін тәрбиеші ойын ойнауды ұсынады: Балалар, қане былай істейік. Мен күннің бір мезгілін атаймын, ал сендер сол кезде не істейтініңді еске түсіресіңдер. Мәселен, мен «таңертең» деп айтамын. Сендер қандай іс-қимылдарынды атайсындар? Балалар еске түсіреді: Оянамыз, амандасамыз,	Тәрбиеші балаларға таныс өлеңдерден үзінділер оқиды. Балалар жетіспейтін сөздер айту керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылды ойын «Түрлі-түсті көліктер»** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын дамыту. Балалар бөлменің қабырғасының жаңында тұрады. Олар -гараждағы көліктер. Әр ойнаушы қолдарына жалау немесе картоннан жасалған түрлі-түсті диск ұстап жүреді.Тәрбиеші бөлменің ортасында	білуге, әр сатыны таңдауын негіздей отырып, эколргиялық пирамида құрастыруға үйрету. Табиғаттағы барлық нысандардың өзара байланысын көре білуге баулу. Ойынның ережелері. «Экологиялық пирамида» құрудың тәртібі. 6 текше қолданылады. Олардың төрт жағында суреттер бейнеленген, бесіншісі мен алтыншысында- «экологиялық пирамида деген жазу бар. Ойынның барысы. Тәрбиеші балаларға текшенің тірі және өлі табиғат бейнеленген беттерін көрсетеді. Бірінші беті – күн, жер, дәндер, тышқан, жылан, қаршыға. Екінші бетте – күн,	сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(таным іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын «Бес тас»** Мақсат-міндеттер:	тауып, аттарын есте сақтауға үйрету. Ойынның барысы. Гүлдің кімге арналғанын, Қайда өсетінің және қалай аталатынын көрсету. Ойынның барысы. Тәрбиеші балалармен орманға, баққа, шағын далаға «экскурсия» жүргізіледі. Онда балаларды түрлі гүлдермен таныстырады. Бағбанның, көбелектің, Дәрігер Айболиттің суреттері қойылды. Бағбан бақтан, көбелек шағын даладан, ал Дәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (өйткені олардың дәрілік қасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердің суреттері араластырылады да, балаларға үлестіріліп беріледі. Олар кейіпкерлерге

	жуынамыз, тіс тазалаймыз, таранамыз. Дұрыс,- дейді тәрбиеші. – Бірақ ойын кезінде мен текше берген бала ғана жауап береді және тек бір әрекетті ғана айтады. Әрекетті атаған соң ол текшені өзге ойыншыға береді. Тәрбиеші күннің түрлі уақытын айтады, ал балалар жауап береді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,ептілікті, қозғалыс	тұрып, ойынаушыларға қарап тұрады, оның қолында 1 жалауша /2 немесе 3 бірге/, біреуін көтерген кезде сол түсті көліктердің жүрісін, дауысын келтіріп жүреді. Тәрбиеші жалауын түсірген кезде, көліктер тоқтап, бұрылып, гаражға барады. Ойын 4-6 рет қайталанады. Ұсыныс: тәрбиешіде қызыл түсті жалау болуы мүмкін. Байқаусызда ол жалауды көтереді-белгі бойынша барлық көліктер тоқталуы қажет. **(дене шынықтыру)**	жер, гүл, көбелек, шымшық, жапалақ. Үшінші беті – күн, жер, шөп, орман, қоян, қасқыр, түлкілер. Төртінші беті – күн, су тоғаны және балдырлар, су жәндіктері, бақа мен балық, кірпі. Пирамида құрастырылғаннан кейін тәрбиеші балаларға әр сатының өз маңызы бар екенін айтады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: «Етек - етек»** Мақсат-міндеттер: топтан қалыспай тез қимылдауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар ішінен біреуі құс болады. Ал, басқалары бірінің етегінен бірі ұстап, бастапқы	ойыншылардың бұлшық еттерін ширатып, дамытып қана қоймай, ептілікке, қырағылыққа, тез шешім қабылдауға, санауға, топтауға үйрету. «Бес тас» ойынының шарттары: Бестас ойыны 5 адам топ құрап ойнайды. Ойынға 5 домалақ тас немесе асық пайдаланылады. Ойынның мазмұны: Ойнаушылар ең алдымен, кім - кімнен кейін ойнайтынын өздері анықтайды. Ол үшін ойыншылар кезекпен бес тасты тобымен жоғары лақтырып, қолдың сыртымен тосып алады осы тәсілді бес рет қайталайды соңында алақанмен қаршып ұстайды. Қаршып ұстау дегеніміз –тасты қолды еңкейте	кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиеші мен балалар сыйлықтарға баға береді**. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **"Хан талапай" ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер**:** балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу. Ойынға қызығушылығын арттыру**.** Ойынның шарты: Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінен үлкенірек біреуін алып қызыл түске бояңдар. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын бастаушыны тағайындап алыңдар. Осы бала

	жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін.		баланың артынан жүреді. Етектен айырылып қалған баланы құс ұстап жеп қояды. Ол бала ойыннан шығарылады. Ал, ұстаңдар етектен, Айырылмаңдар жетектен, Біз шөжелер боламыз, Алдымызда анамыз. Кім айырылса етектен, Шығып қалса жетектен, Соны ұстайды қарақұс, Сол болады құсқа жем, Ұрынады қатерге, Ана сөзін екі еткен. **(дене шынықтыру)**	жоғарыдан төмен қарай қағып алу. Лақтырылған бес тасты қолдың сыртымен тосып алу және қаршып алу кезінде бірнеше тас жерге түсіп кетуі мүмкін. Кім көп тас қаршып алса, сол бірінші ойнау кезегіне ие болады. **(дене шынықтыру)**	асықтың бәрін уысына жиып алып, отырған балалардың алдына шашып жібереді. Сендер «ханның» қалай түскенін байқап отырыңдар. Егер «хан» бүк, шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі арқылы сұқ саусағымен итере-ыршытып біріне-бірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізген асықтарды өзіне алады. Керекті құралдар: асықтар. **(дене шынықтыру)**

	"Бояуды сатушы": сомдаған бала "бояушы" болады				
Таңертеңгі жаттығу	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде 1 - оңға адым жасап, қолдарын жанына жіберу; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанады және 5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол белде				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тамақтану кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру. **Көркем сөз** Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Балаларға дұрыс білім беру, үстел басында өзін дұрыс ұстау, тамақтану кезінде сөйлемеу, басқа балалардың мазасын алмау. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырса	**Гигиеналық дағдылар** Тазалыққа және ұқыпты тамақтануға тәрбиелеу, тамақтану кезінде үстелде тыныш отыруға, дұрыс қалыпты сақтауға үйрету. **Көркем сөз** Балабақша тәртібін, Барлығымыз сақтаймыз. Тәрбиеші үмітін, Болашақта ақтаймыз. Тамақтану әдебін, Жатқа біздер білеміз. Дастарханға отырып, Жеңімізді түреміз.	**Гигиеналық дағдылар** Қажеттілігінше майлықты көбірек қолдану шеберлікті арттыру. **Көркем сөз** Ас атасы ақ нанды, Қадірлейміз шашпаймыз. Тамақтану үстінде, Асықпаймыз, саспаймыз. Сүлгімен де орынды, Пайдалана аламыз. Шанышқы мен қасықты, Қалай ұстайм қараңыз. Тамақтану тәртібін, Ұстанатын баламыз.	**Гигиеналық дағдылар** Жабық ауызбен тамақтану қабілетін жетілдіру, тағамды үнсіз шайнауды үйрету **Көркем сөз** Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Жаңылтпаштарды қайталау.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Теңіз толқиды" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Белгі бойынша екі аяқпен секіру;ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу, қозғалыс координациясын дамыту. **(дене шынықтыру)**	**"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың белгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылау, сол тақырып бойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды, санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар, шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланысты сөздерді кезегімен айтып жатады.	**"Қатені түзе"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әрекеттердің дұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойын барысы: баланың алдына суреттер жиынтығы жатады, бірақ суреттердің бірі өз орнында жатқан жоқ. Бала қатені тауып, суретті өз орнына орналастырады да, кейін өзінің суреттер жиынтығы бойынша әңгіме құрастырады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	**"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Шеңберге бірге тұрайық" Мақсат-міндеттер: Балаларды кегльдер арасымен жүре	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Абайла бағдаршам!" Мақсат-міндеттер: Балаларда бағдаршам туралы білімдерін	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Қызықты дала ойындары" Мақсат-міндеттер: Балалардың салауатты өмір	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** «Жеке тәжірибеден шығармашылық әңгіме құрастыру» тақырыбы «Мен жазда қалай	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Балабақшаға жаз келді" Мақсат-міндеттер: Балаларға әр түрлі техникалар мен материалдарды

	отырып, 40 см қашықтықта қойылған жіптерден аттап жүру; бағытсыз ирелеңдеп жүгіру; жіптің бойымен басына қапшықты қойып, бір жақ жанымен қырындап адымдап жүру дағдыларын дамыту; педагогтың тапсырмаларын орындай отырып, жүру және жүгіру кезінде сапта тұрып бір қатардан үш қатар құру іскерліктерін жетілдіру.	толықтыру; жол белгілерін ажырата білу дағдысын қалыптастыру; алған білімдерін іс жүзінде қолдануға қызығушылықтарын тудыру; балаларды мейірімділікке, байқағыштыққа тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Қасиетті домбыра" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту;	салтын, ойындарға деген қызығушылықтарын қалыптастыру, шығармашылық және коммуникативті қабілеттерін, есте сақтау қабілетін, балалардың қиялын дамытуға ықпал ету; ептілік, икемділік, жылдамдық қасиеттерін жақсарту. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Сиқырлы жіп орамдары" Мақсат-міндеттер:	демалдым» Мақсат-міндеттер: Тірек суреттерді қолдана отырып, балаларды жеке тәжірибесінен әңгімелер құрастыруға үйрету, сөйлемдегі сөздерді дұрыс үйлестіру қабілетін байланыстра сөйлеу қабілеттерін қалыптастыруды жалғастыру; байланыстырып, жүйелі, мазмұнды әңгімелеуге қалыптастыру; сөйлеу тілін жетілдіру, сөздігін байыту, сөйлемдерді дұрыс құрып, өз ойын айқын,	қолдана отырып, қағаз және қағаз майлықтардан жаз тақырыбына композиция жасауға үйрету. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Шыдамдылыққа, табандылыққа және еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Жолжелкенді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер:	**Мысықты бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер:	**Итті бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер:	**Күнбағысты бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер:	**Ересектердің жұмысын бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)**

	емдік өсімдіктер туралы түсініктерін қалыптастыруда танымдық белсенділіктерін дамытуды жалғастыру. Жолжелкеннің ерекшелігі мен емдік қасиеті туралы білімдерін молайту. **Бақылау барысы** Тәрбиеші әңгімесі -Жолжелкен қазақстанның барлық жерінде өседі. Көше бойлап келе жатсаң жол жиегінде, өзен бойы, шалғындық алқаптарда көптеп кездеседі. Сондықтан да болар бұл өсімдікті «жолжелкен» деп атайтыны. Адам аяғы баспайтын жерлерде жолжелкенді кездестірмейсің. Күзде жолжелкеннің гүлдері тұқым шашқан кезде, ол	мысық үй жануарлары, сүтқоректілер және белгілі бір ерекшеліктерге ие екендігі туралы білімдерін бекіту;жануарларға деген ізгілік сезімдерін тәрбиелеу **Бақылау барысы** Педагог балалардан жұмбақ сұрайды, жауап беруді ұсынады сұрақтарға. **Жұмбақ** Тікірейіп құлағы Менен бұрын тұрады. Бойын жазып керіліп, Беті-қолын жуады. (Мысық) **Көркем сөз** Сағат сегіз таянды Тарғыл мысық оянды Жатпайды ол ерініп Мысық бойын жазады. Созылады керіліп, Аяқ – қолын созады.	ит туралы білімдерін бекіту, оның сипаттамалары, қоршаған ортаға бейімделу жолдары; қолға үйретілгендер үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **Бақылау барысы** **Көркем сөз** Күшігім менің үріп тұр, Бір нәрсені сезіп тұр. Есікті ашып қарасам, Атам, әжем келіп тұр. Педагог балаларға сұрақтар қояды. - Неліктен ит үй жануары дейді? - Ит қандай? - Ол не жейді? - Иттердің қандай тұқымдарын білесіз? - Иттің баласын қалай атайды? - Иттер адамдарға қандай пайда әкеледі? - Иттер қыста қалай дайындалады?	күнбағыспен таныстыру, оның құрылымын бөлшектеу, пайдасы туралы әңгімелеу, дәрілік өсімдіктерге деген құрметті тәрбиелеу. **Жұмбақ жасыру** Күнді аңдып шалқалап, Гүлмен жапқан қалқалап, Бақшада өскен теректің Дәндерінен май тамар, Шағып жеген нәр табар. (Күнбағыс) -Жұмбақта қандай гүл туралы айтылған? Неге күнбағысты күнмен салыстырылады? Өсімдік бөліктерін атау. Күнбағыстың тұқымын қарау – шағулары (дәнін қорғайтын қабығы қалың, ақ дән жерден өсіп шығады). «Жердің алтын жемісі» деп неге айтатынын	Мақсат-міндеттер: үлкендердің еңбегі туралы білімдерін кеңейту. Олардың еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. Бақылау барысы: Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Аула сыпырушыға жазда қандай еңбек құралдары керек? (күрек,сыпырғыш, шелек) - Ол жазда қандай жұмыс істейді? (жолдағы түскен жапырақтарды, қоқсықтарды тазалайды) - Аула сыпырушының еңбегі қажет пе? (Балабақша ауласы таза болуы үшін керек). **Дидактикалық ойын: «Кімге, не керек?»** Мақсат-міндеттер: балаларға адамдарға жұмыс құралдары қажет екенін түсіндіру, өздігінен

	аяққиімге жабысып барып, басқа жерлерге дәннің түсуіне байланысты, кез келген жерде өсіп шығады. Жолжелкен маусымнан қыркүйек аралығында гүлдейді. Оның жапырақтарын маусым, шілде айларында жинайды. Жолжелкеннің жапыраған сабағымен қоса бүлдірмей алып, көлеңке жерде кептіреді. Жолжелкеннің жапырақтары дене сыртындағы аққан қанды тоқтатуға, күйген жараға, іріңді ісікке, шиқанға қолданылады. Жолжелкеннің шырынын жәндіктер шаққан жерге, асқазан ауруына, шаншуға,	Дағдысы оның солай - ды Елден бұрын тұрады. Беті - қолын жуады,- Жумайды - ау, жалайды. (М. Әлімбаев) - Неліктен мысық үй жануары, үй мысықтары неге ұқсайды? - Мысықтар не жейді? Мысықтардың балалары қалай аталады? - Сіз мысықтардың қандай тұқымдарын білесіз? Мысықтардың адамдарға қандай пайдасы бар? - Үй мысығына қандай жабайы аңдар жақын туыстар? Мысықтың жыртқыш жануар екенін дәлелде. - Иттер мен мысықтардың қабілеттері мен темпераментін	Ит үй жануары, жеті қазынаның бірі. Ит иесін көргенде қуанады, құйрығын бұлғаңдатып, артқы аяғына тұрады. Адам итті жібінен ұстап далаға қыдыртады. Даладан келгеннен кейін аяқтарын жуады. Ауырып қалса мал дәрігеріне көрсетеді. Ит ет, балық, құс етін және құрғақ жем жейді. Иттің сүйікті тамағы, ол сүйек. ИТ – адамның досы. Үй иесі қыдырып кеткенде ит үйді күзетіп қалады, және үй жануарларын бағуға да үй иесіне көмектеседі екен. Балалар ит адамның досы, оны жәбірлеп ұруға болмайды. Ол біздің, үйімізді, ауламызды күзетеді. Ал, енді мен	түсіндіріп берулерін сұрау. **Дидактикалық ойын: «Не, қай жерде өседі?»** Мақсат-міндеттер: балалардың ормандар мен шалғындардағы **өсімдіктер** туралы білімдерін бекіту. **Еңбек: табиғи материал жинау.** Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын қалыптастыру. **"Айгөлек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек ойыны кең алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны мен жас шамасына қарай екі топқа бөлінеді де, арасы	жұмыс істеуге деген құштарлықты қалыптастыру. **Еңбек: ауланы сыпыру, тазалау.** Мақсат-міндеттер: аула сыпырушыға тротуарды тазалауға көмектесу. **Қимыл қозғалыс ойындары «Аю апанында» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бірін бірі итермей жүгіре алуға жаттықтыру. Шығарылатын материалдар: Күрекшелер,сыпырғыштар,шаналар. **"Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын

	мұрыннан қан аққанда және дизентерияға пайдаланады. Балаларға сұрақтар: -Мамыр айын халықта қалай атайды? (шешек айы) -Өсімдіктер қай жерде бар да, қай жерде жоқ? (күннің көзі көп түскен жерде бар) -Көлеңке, ылғал жерлерге әлі шөп шықпаған, неге? (өйткені ло жер әлі салқын) -Мамыр айындағы жаңбырдан соң шөптерде қандай өзгерістер болады? (олар бұрынғыдан да жасылдана түседі) -Мына өсіп тұрған өсімдік қалай аталады? (жолжелкен) -Оны неге олай атаған? -Жолжелкеннің қандай көмегі бар, кім біледі?	салыстыру. - Мысық туралы қандай әндер, тақпақтар, жұмбақтар, ертегілер білесіңдер? **Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту** Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда тазалықты және тәртіпті сақтауға, қоғам мүддесіне жұмыс істеуге үйрету. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты	сендерге күшіктің анасы иттің ерлігі туралы ертегі айтып берейін. **Еңбек: қайың ағашының жанын тазарту.** Мақсат-міндеттер: балалардың өз еркімен еңбек етуге үйрету, еңбекке деген құлшынысын ояту. **"Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен	15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсы тізбек құрып тұрады. Ойын жүргізуші екі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады: Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз	алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша

	Зерттеу жұмысы Лупа арқылы жолжелкен жапырақтарын қарау, ерекшеліктерін табу. Өгейшөппен жолжелкеннің айырмашылық-тарымен ұқсастықтарын айыру. **Еңбек:** ойын алаңын тазалау. Мақсат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Тығылмақ". Қимылды ойын «Бәйге».** Мақсат-міндеттер: жеңіске деген құштарлықтарын арттыру, жылдамдықтарын дамыту. Жаттығу ойыны: дыбыстар арқылы жүру Мақсаты: тепе-теңдікті сақтау, берілген дыбыс ырғағына қарай қимыл жасау.	қосып, жүгіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар бір сәтті жерге отыра қалып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып,	тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Қимылды ойын «Асық ату» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға асық атуға, дұрыс сөйлеуге, дұрыс ойнауға үйрету. Ептілікке баули	керек,- дейді. "Шолпан" деген сөздің орнына басқа бір баланың немесе қыздың атын қойып айта береді. Қарсы топтан шақырылған қыз не бала жүгіріп келген бойы тізіліп тұрған топтың әлсіз жерінен үзіп өтуге тиісті. Егер үзе алмаса, сол топта қалып қояды. Ал үзсе, өзі қалаған ойыншының бірін өз тобына алып қайтады. Ойыншылар түгел шақырылып болған соң, екі жақтың ойыншылары саналады. Қай топтың саны көп болса, сол топ ұтқан болып есептеледі. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыс: орнынан секіру.** Мақсат-міндеттер: секіру қабілетін дамыту,	жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі.

	Мақал-мәтел Дана көптен, дәрі шөптен. Құнарлы шөп, қосымша сүт. **"Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қапшықты нысанаға көзбен мөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру; күшін дамыту. Еркін ойындар.	беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Қимылды ойындар «Кім бір аяқта ұзақ тұрады?». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тепе-теңдік жоғалған жағдайда жылдам әрекет етуге үйрету. Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту.	отырып, ұлттық тәрбие беру. Ережесі. Балалар асықты бір қатар бойына тігіп, соны өз сақаларымен дәлдеп атады. Кім көп асық атып алады сол бала жеңімпаз атанады. Ойынды 3-4 рет қайталау. **Жеке жұмыс: қимылдарды дамыту.** Мақсат-міндеттер: секіру кезінде жақсы ұшу және жұмсақ қону дағдыларын бекіту.	жылдамдықпен күш біріктіру. Еркін ойын.	Еркін ойын.
Серуеннен оралу					
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру,	**Гигиеналық дағдылар** Балаларға дұрыс білім беру, үстел басында өзін дұрыс ұстау,	**Гигиеналық дағдылар** Тазалыққа және ұқыпты тамақтануға тәрбиелеу, тамақтану кезінде	**Гигиеналық дағдылар** Қажеттілігінше майлықты көбірек қолдану шеберлікті арттыру.	**Гигиеналық дағдылар** Жабық ауызбен тамақтану қабілетін жетілдіру, тағамды үнсіз шайнауды

	тамақтану кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру. **Көркем сөз** Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	тамақтану кезінде сөйлемеу, басқа балалардың мазасын алмау. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	үстелде тыныш отыруға, дұрыс қалыпты сақтауға үйрету. **Көркем сөз** Балабақша тәртібін, Барлығымыз сақтаймыз. Тәрбиеші үмітін, Болашақта ақтаймыз. Тамақтану әдебін, Жатқа біздер білеміз. Дастарханға отырып, Жеңімізді түреміз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Көркем сөз** Ас атасы ақ нанды, Қадірлейміз шашпаймыз. Тамақтану үстінде, Асықпаймыз, саспаймыз. Сүлгімен де орынды, Пайдалана аламыз. Шанышқы мен қасықты, Қалай ұстайм қараңыз. Тамақтану тәртібін, Ұстанатын баламыз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	үйрету **Көркем сөз** Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Біртіндеп ұйқыдан тұрғызу (музыка ақырын ойнайды). Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың	**"Жеуге жарамды -**	**Ұлттық ойын:**	**"Резеңке" аула**	**"Көрші" ұлттық**	**"Тақия тастамақ"**

дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**жеуге жарамсыз" дидактикалық ойыны.** Жүргізуші бір уақытта әртүрлі заттарды атай отырып, ойын қатысушыларына доп лақтырады. Егер аталған зат жеуге жарамды болса, допты ұстап алу керек, ал керісінше болса, соққы беру керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, дене шынықтыру)** **Аула ойыны: "Шатасу".** Көшбасшы таңдалады және қалған ойыншыларға теріс қарап тұрады. Қалған ойыншылар шеңберге тұрып, қол ұстасып тұрады. Осыдан кейін олар қолдарын үзбей, мүмкіндігінше шатасуға тырысады.	**"Сақина жасыру".** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, зейінділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу**.** Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен, ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді**.**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың секіру қабілеттерін жетілдіру; жылдамдыққа, күштілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Бұл ойынды қыздар да, ер балалар да ойнайды. Резеңке таспаны үштен, немесе сіз екі-екіден ойнай аласыз; бұл жағдайда, егер ойыншы секіру кезінде қателік жіберсе, оның серіктесі оған көмектесе алады. Сіз резеңке таспаны бір заттың үстіне, мысалы, екі орындыққа тарту арқылы жалғыз ойнай аласыз. Ойнау үшін сізге серпімді әдеттегі зығыр мата қажет, ұзындығы шамамен екі метр. Ұштарын байлап қою керек. «Аяқтарды	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды зейінділікке, ұйымшылдыққа, шығармашылыққа тәрбиелеу. Көрші ойынын үлкен бөлмеде, көгалды таза ауада өткізуге болады. Ойыншылар саны 10-нан 30-ға дейін болуы керек. Ойыншылар дөңгеленіп, екі-екіден шеңбер құрып отырады. Тағы бір адам ортаға шығып, жұп болып отырған ойыншылардың бір жұбына келіп, "Көршіңмен татусың ба?" —деп сұрайды. Егер сұрақ қойған жұптың біреуі "Көршіммен аразбын" десе, онда сұрақ қоюшы адам оның қасындағы көршісін орнынан тұрғызып, соның орнына өзі	**ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, зейінділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар дөңгеленіп, шеңбер құрап отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгеленіп отырған балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияны білдірмей тастап кетеді.тұруы керек. Егер орнынан дер кезінде тұра алмаса онда өз өнерін көрсетеді: тақпақ, өлең, би және т.б. Және де орнынан тез тұрып үлгірген балаға ұлттық ою өрнек бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз.

	Ойыншылар жеткілікті түрде шатасқан кезде, бұл туралы көшбасшыға хабарлайды. Көшбасшы шатасып қалған ойыншыларды ашуға тырысады. Алғашқы шешілген ойыншы келесі турда көшбасшы болады. **(дене шынықтыру)** **"Домалақ ақаш" қозғалмалы қазақ халық ойыны.**	**(дене шынықтыру)** **"Мен бес атау білемін" аула ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау, жаңғырту, сөйлеу қабілеттерін дамыту; достыққа тәрбиелеу; сөздік қорын байыту**.** Екі ойыншы бір-біріне допты «Мен», «мен білемін», «бес», «есімдер», «ұлдар» сөздерімен**.**	алшақтатып» тұрған екі ойыншы тобық биіктігінде серпімді созады, үшіншісі секіреді. Ойында әртүрлі фигуралар қолданылады, олардың барлығы қайталануы керек. Қате жіберген адам өз орнын серпімді ұстаушымен ауыстырады. **Ұлттық ойын: "Соқыр теке".** Мақсат-міндеттер:	отырады. Орнынан тұрған адам ортаға шығып басқа бір жұптан ілгерідегідей "Көршіңмен татусың ба?" деп сұрап, ойынды соза береді. Ал егер ойыншы көршісімен «татумын» деп, қасында жұп болып отырған серігін жібергісі келмеді онда сұрақ қоюшы адам оны жазалайды. Ол ән	Бұл ойынның тағы бір нұсқасы бар. Тақияны өзінде екенін сезген бала тақияны тастаған жүргізушіні қуып жетуі керек. Ал, жүргізуші қуған баланың орнына келіп отыруға тырысады. Егер бала жүргізушіні ұстай алмаса айыбын өтейді. Ал, қуып жетіп алса, ойынға жүргізуші сол бала болады. **(дене шынықтыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Үстел-үсті ойындары: «Көңілді күн».** Мақсат-міндеттер: балалардың тәулік уақыты туралы білімдерін кеңейту. **(таным іс-әрекеті)** **Ертегі тыңдау немесе көру.** Жеке жұмыс: сөйлеуді дамыту үшін көргендерінен	**Үстел-үсті ойындары «Конструктор-Лего».** Мақсат-міндеттер: үлгі бойынша құрылымдар құру қабілетін дамыту **(таным іс-әрекеті)** **«Дыбысынан таны» жеке жұмысы -** балалардың есту	**«Бір сөзбен ата» ойыны** «Бір сөзбен ата» ойлаудың аналитикалық функцияларын дамыту, балалардың сөздік қорын дамыту, жалпылау арқылы сөздік қорын сөздермен толықтыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным**	**Қауіпсіздік ережелері туралы әңгімелесу.** Баланың сөйлеу қабілетін дамыту. «Бағдаршам туралы» 1. Жоқ өзінде бас та, ауызда да, құлақ та, Бақырайған үш көзі бар бірақ та. (Бағдаршам) 2.Бір көзім "кідір"	**«Ертегі құрастыр» дидактикалық ойыны** Тақырыптық суреттерді қолдана отырып, келісімді сөйлеуді дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	алған әсерлерін жеткізуге үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, әлеуметтік-эмоционалды іс-әрекеті)**	қабілетін дамыту **(музыка)** **Аз қимылды ойын «Сиқырлы таяқ».** Мақсат-міндеттер: бір-бірімен достық қарым-қатынасты дамыту. **(дене шынықтыру)**	**іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)**	дейді Бір көзім "жүгір" дейді Бір көзім "абайла" дейді. "Қарап ал маңайға" дейді. (Бағдаршам) 3. Оңға да бұрады, Солға да бұрады. Тәртіп сақтап әрқашан, Жолды нұсқап тұрады, (Бағдаршам) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	
Серуенге дайындық	1.Алдағы іс-шараға арналған тапсырма: топты шығар алдында тәртіпке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді кию алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.				
Серуен	Түскі бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кейбір ата-аналар балаларына терезе талдында ойнауға рұқсат береді. Олар терезенің сыртындағы әлем балаға тартымды, оның алуан түрлілігімен қызықты деп санайды және бұл қалай болса да оны біраз уақытқа алдандырады, ата-ананы баламен тікелей қарым-қатынастан босатады. Бұл мүмкін емес! Бала терезе ойыны ойын-сауық орны емес екенін білуі және түсінуі керек.				

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	**«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**				
Топ/сынып	**Мектепалды топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**				
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова				
Жоспардың құрылу кезеңі	**19.08. - 23.08.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек: аумақты тазарту.** Мақсат-міндеттер: ақсақалдарға көмектесуге деген ұмтылысты дамыту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша	**Еңбек: балаларды гүлзарды жинауға тарту.** Мақсат-міндеттер: гүл бақшасындағы еңбекпен таныстырып, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу.	**Еңбек: гүл бақшасын арамшөптен тазарту.** Мақсат-міндеттер: өз жұмысының нәтижесін көруге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу.	**Еңбек: учаседегі ұжымдық еңбек.** Мақсат-міндеттер: ортақ іске қатысу, істі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу	**Еңбек: егілген өсімдіктерге күтім жасау (суару, қопсыту, арамшөптерден тазарту).** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді күтуге деген құштарлықты тәрбиелеу.

	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	"Не жедім, тауып ал" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: анализатор арқылы затты табу. Ойын әрекеті. Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу. Шарты. Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау. Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көгөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою. Ойын барысы.Тәрбиеші	**"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. **"Фигура жаса" қимыл-қозғалым ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге жаттықтыру. Ойын ережелері. Балалар барлық ойын алаңында жүгіреді. Сигнал берілген кезде олар тез орнында тұрып, қандай-да бір	**Ойын «Не ұшады?»** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту. Ойын ережелері. Тәрбиеші балалармен шеңберге тұрады. Тәрбиеші ұшатын және ұшпайтын тірі және жансыз заттарды атайды. Зат атағанда тәрбиеші қолын жоғары көтереді. Мысалы, тәрбиеші: «қарға ұшады, үстел ұшады, ұшақ ұшады» және т.с.с. Балалар «ұшатын» зат болса, қолдарын көтереді, «ұшпайтын» болса қолдарын төмгн	**Қимылды ойын «Тап және үндеме»** Мақсат-міндеттер: балаларда сигнал бойынша әрекет ету, кеңістікті бағдарлау қабілеттерін дамыту. Ойын ережелері. Педагог ойынды бастайды. Ол балаларға ойыншық көрсетеді, балалар оны есінде сақтайды. Педагог барлығын қабырғаға қарап отыруға шақырады, ол ойыншықты тез жасырады және балаларға ойыншықты кім бірінші болып тапса, дауыстап	**Дидактикалық ойын "Менің ғажайып бұлтым"** Мақсат-міндеттер: қиялды, эмоционалдық сфераны, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс рөлін де атқарады). Ойын барысы: балалар шабындықта ыңғайланып жайғасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалып отырғандарын елестету.

	көгөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,**	қалыпқа келу: шалқайып отыру, қолдарын көтеру аяқтарын көтеру т.б. Тәрбиеші кімнің фигурасы қызықты екенін атап өтеді. Жыл соңына қарай ойын күрделене түседі, оған топтық фигуралар енгізіледі - жұппен, үш. Сонымен қатар, балаларға белгілі бір позициядағы фигураны ұсынуға кеңес беріледі: тек тұру, төрт аяғымен тұру, отыру т.б.. **(дене шынықтыру)**	түсіріп тұрады. Жүргізуші рөліне балалар да тағайындалады. Ойын алдымен баяу қарқын, содан кейін жылдам ойнатылады **"Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады.	айтпау керектігін, үнсіз саусақпен көрсету керектігін ескертеді. «Іздейміз!» командасы бойынша балалар орнынан тұрып, іздейді. Кім тапса, алдымен тәрбиешіге келіп, қалғандары естімеуі үшін ақырын айтады. Ойын балалардың көпшілігі ойыншық тапқанша дейін жалғасады. Ойыншықты бірінші болып тапқан ең мұқият және тапқыр ойыншы атап өтілді. Ойын 2 рет қайталанады. **(дене шынықтыру)**	Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынын айтып беруді ұсынады. **Қимылды ойын "Үкі"** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша әрекет етуге тәрбиелеу Ойын барысы: Ойын барысы. Барлық ойншылар құстар, бір бала - үкі. «Күн» белгісі бойынша құстар алаңда ұшып жүреді, қанаттарын қағып, дәндерін шоқиды.
Таңертеңгі жаттығу	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде				

	1 - оңға адым жасап, қолдарын жанына жіберу; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанады және 5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол белде 1 - оңға еңкейіп, сол қолын басына қою; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, арқанды алға ұстау				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережесі. **Көркем сөз** Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың.	**Гигиеналық дағдылар** Балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тамақтану кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру. **Көркем сөз** Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Балаларға дұрыс білім беру, үстел басында өзін дұрыс ұстау, тамақтану кезінде сөйлемеу, басқа балалардың мазасын алмау. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ.	**Гигиеналық дағдылар** Өзіңіздің сыртқы келбетіңізді қадағалап, жолдастарыңыздың сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдырыңыз. Тігісте жыртылған киімді тігу қабілетін жетілдіріңіз. **Көркем сөз** Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін.	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. **Көркем сөз** Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа құртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын –қарбыз, көкөніс,
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Үстел-үсті ойыны: "Керекті киімді табыңыз"** Мақсат-міндеттер: балаларға қысқы	**Дидактикалық ойын: "Жыл мезгілдері".** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл	**Ойын жаттығуы: "Менің артымнан қайтала".** Мақсат-міндеттер: ым-ишара, қимыл-	**Балабақшадағы дұрыс мінез-құлық ережелері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер:	**"Кім не істеп жатыр?" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз ойы

	және жазғы киімдерді ажырата білуге, зейін, есте сақтау және логикалық ойлауға тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	мезгілдері туралы білімдерін бекіту, маусымдық өзгерістерді талқылау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	қозғалысты қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)**	нәтижелі ойлау және әрекет етуге дағдыландыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	мен пікірімен бөлісуге машықтандыру; сыни ойлауды дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңіліміз тамаша!" Мақсат-міндеттер: Балаларды гимнастикалық қабырғаның басына дейін сатыдан аттамай өрмелеп, басқа аралыққа ауысып төменге түсу; балаларда бір аяқтан екінші аяққа алға айналдыра отырып және қос аяқтап ыршып секіру дағдыларын дамыту; аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, табанның ішкі жағымен, тізені жоғары көтеріп, ұсақ және алшақ	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** Төкен Айдарханов "Жанашыр" Мақсат-міндеттер: Балаларды шығарма мазмұнының мағынасына байланысты интонациямен мазмұндауға үйрету; кейіпкерлерге және олардың іс-әрекеттеріне өз ойын айта білу; өз ойын айта білу, басқалардың пікірін тыңдай білу дағдыларын дамыту; өзгеге жанашырлық танытып, қамқор болуға,	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Ақтөстің Сандар әлеміне саяхаты" Мақсат-міндеттер: Сандарды заттар санымен байланыстыру қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. 10 саны туралы түсініктерін қалыптастыру.Басқа сандар арасында санды табу дағдысын қалыптастыру. Алға және артқа қарай 10-ға дейінгі санау қабілетін дамыту. Өзін-өзі бақылау дағдысын	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Үй жануарлары" Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарлары туралы ойларын жүйелеу, балаларды үй жануарлары мен олардың балаларымен таныстыруды жалғастыру: жануарлардың әдеттері, тамақтану ерекшеліктері, өмір сүру жағдайлары, адамдарға пайдасы; танымдық белсенділікті, талдау қабілетін, байланыстырып сөйлеуді дамыту;	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Аквариумдағы балықтар" Мақсат-міндеттер: Табиғи материалдан балықтың бейнесін жасауға үйрету; шығармашылықты және ұқыптылықты дамыту, ұжымда достық қарым-қатынасты тәрбиелеу.

	адымдап жүру; жұптасып бір қатармен жүгіру; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	адамгершілікке тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** ""Торғай" әні" Мақсат-міндеттер: Берілген тапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.	қалыптастыру. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "«Менің сүйікті күшігім» (губкамен бояу)" Мақсат-міндеттер: Үлпілдек жануарларды (күшік) дәстүрден тыс «губкамен бояу» техникасымен сурет салуды үйрету;	жануарларға деген сүйіспеншілікті, жанашырлық, көмек көрсету қабілеттерін дамыту.	
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Торғайларды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: торғай туралы білімдерін тиянақтауды жалғастыру; күздің келуімен құстар мінез-құлқының өзгеруін көре білуге	**Жаяу адамдарды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: жолда жүру ережесі туралы, жолдың жаяулар жүретін бөлігі туралы білімдерін тиянақтау. **Бақылау барысы**	**Гүл егілген алаңқайды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: гүлді дән себу арқылы еккен кезде, егілген гүл дәнінен алғашқыда жапырақ, содан кейін кішкентай	**Ауа райын бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: ауа райының бақылай білуге, күннің бұлттануына қарап жаңбыр жаууы мүмкін екендігін болжауға үйрету.	**Орманға саяхат (ата-аналармен бірлесе отырып арнайы ұйымдастырылады) (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балалардың орман туралы білімдерін тиянақтау.

	үйрету; зейіндері мен есте сақтауларын белсендіру. Бақылау барысы **Көркем сөз** Қалатындай қиқылдап, Әдетіңді білемін, «Шиық, шиық» еттің шиқылдап Дайын асқа ортақсың Шашып берген жемімді Торғай, торғай торғайым, Жейсің сонша қиқымдап, Сені әркез қорғаймын Қорқақсың-ау, қорқақсың, Қыстың қамын жаз ойлап, Еңбек десе шорқақсың. Бәріне де бол дайын! Тәрбиеші балалармен әңгіме өткізеді. - Торғай қандай болып көрінеді? (Бұл кішкентай	Жаяу жүргінші білуі тиіс: Бағдаршамның өз белгісі бар-оған ешқандай қарсылықсыз көнуің керек! Сары түс-ескерту: қозғалыс белгісін асықпай күте біл! Жасыл түс-жол ашық. Жолдан еркін өте бер! Қызыл түс бізге ТОҚТА дегенді білдіреді. Қауіпті! Жол жабық! Балалар жолдан өтерде өте сақ болыңдар! Жолда жүру ережесін үнемі есте сақта! Тәрбиеші балаларды жолдың жаяулар жүретін бөлігіне әкеліп, әңгіме өткізеді. -Жаяу жүргінші жолдың қай бөлігімен жүруі керек? (тротуармен) Жүргенде жолдың оң жағымен , өзгелерге соқтықпай,	өскін, кейін үлкен гүл өсімдігі өсіп шығатыны туралы балаларға түсіндіру. Гүлге тек қана әсемдік үшін ғана емес, табиғаттың бір мүшесі ретінде қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Бақылау барысы** **Көркем сөз** Кешкілік пе, күндіз бе, Үзіп алсаң сен бір гүл, Өсіп тұрған гүлді үзбе. Үзіп алсам мен бір гүл, Туған жерді далаға, Не қалады сиқынан, Тастағалы жүрміз бе? Қызыл-жасыл жердің бұл Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін жұлғызба, Қасыңдағы балаға. Гүл біздің өмірімізге қуаныш сыйлайтын әдемілік әлемі. Қатар-құрбыларымыз бен туыстарымыздың	Бақылау барысы **Көркем сөз** «Найзағайлы нөсер» Ө. Ақыпбекұлы Нөсерлеп жаңбыр басталды, Науада көлкіп қақ қалды. Нақыштап жатыр сәулемен, Найзағай экран аспанды. Нұрлана түсті жасыл бақ, Нәрлене түсті атырап. Найзағай тынбай жарқылдап, Нөсер тұр құйып сатырлап. Балаларға сұрақтар - Жаңбыр неден пайда болады? - Жаңбыр жауарда бұлт қандай болады? - Жаңбыр неге керек? - Қандай жаңбыр түрлері естеріңде бар? (ақ жаңбыр, сылбыр жаңбыр, нөсер жаңбыр, найзағайлы жаңбыр)	Ормандағы өсетін ағаштар мен құстар, жәндіктер туралы білімдерін молайту. Орманға барып, балалардың көңілін көтеріп, оларға қуаныш сыйлау. Бақылау барысы Орманның ең басты байлығы – ағаштар. Олар көптеген жануарлар түрлерін тамақпен қоректендіреді, баспана болады. Ормандар ондағы өсетін ағаштардың басымдылығына қарай: қайыңды орман, еменді орман, шыршалы орман, қарағайлы орман болып бөлінеді. Ормандағы биік ағаштар, гүл жарған гүлдер, әртүрлі құстардың бірі ұшса, басқалары тоғайды әнге толтырады. Көркемсөз «Орман байлығы» Үйеңкі, қайың,

	пысық құс.) - Ол жайлы үнемі «сұр торғай» деп айтады. Ал шындығында торғай сұр емес Ал қандай? (оның арқасы қызыл қоңыр, жіңішке қара жолақтары бар) - Ал қанаты мен құйрығы қандай? (құйрығы-қара-қоңыр, қанаттары да қара-қоңыр, жирен түспен жиектелген) - Ал басының түсі қандай? (Сұр) - Торғайлар қайда өмір сүреді? (қалада және ауылда.) - Ия, олар әркез адамдарға жақын жерге мекендейді. Торғайлар неге адамдарға көрші болғанды жақсы көреді? (адамдардың қасында олар жыртқыштардан аулақ болады, жемді де тез тауып	басқаларға кедергі келтірмей жүруге тырысу керек. Көшеде сабырлы болу керек. Жолдан өтерде бағдаршамның жасыл түсінің жануын күтіп, жаяулар жүретін жолақтан өту керек. -Жаяулардың тек осы жерден өтуі керегін сендер қайдан білдіңдер? - Дұрыс айтасыңдар, «Жүргіншілер жолы» деген белгі бар және жолға жалпақ ақ жолақ сызылған. **Еңбек: гербарий жасау үшін әдемі жапырақтарды жинау, түскен жапырақтарды ағаш түбіне тырмамен жинау.** Мақсат-міндеттер: табиғатқа деген сүйіспеншілік сезімге тәрбиелеу. **Қимылды ойын: «Бағдаршам».**	туған күндеріне гүл сыйлаймыз. Мерекелерде аналарымызды қуанту үшін гүл ұсынамыз. Ең алғаш мектеп табалдырығын аттағанда да гүл алып барамыз. Үйде, аулада гүл өсіреміз. Осы бір табиғаттың әсем мүшесін күтіп, баптау кезінде өзіміз қандай керемет әсерде боламыз десеңші! **Зерттеу жұмысы** Балалармен гүл егілген алаңқайға барып, өніп шығып келе жатқан гүл өскінін қарау. Дәннен кішкентай ғана жапырақ, одан өскін, одан гүл өсіп шығатынын түсіндеру. Әр гүлдің жапырақтары мен сабақтары арасындағы айырмашылықты қарау.	**Зерттеу жұмысы** Ауа-райын бақылау. Аспандағы бұлтқа назар аудару. Жаңбыр болуы мүмкін бе? Болса қандай болуы мүмкін? **Халық болжамы** - Жаз жаңбырлы болса - қыста қар мол болады, әрі аязды болалы. - Жаңбыр болар алдында карлығаштар төмен ұшып жүреді. - Қарлығаш жер бауырлап ұшса, жаңбыр болады. **Еңбек: құмсалғыш айналасына шашылған құмдарды, алаңға алып шыққан құралдар мен ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: жинақылыққа, тазалыққа баулу. Өздеріне қажетті заттарға мұқият болуға тәрбиелеу. **"Бояулар" қимыл-**	қарағаш, Қаулап өскен ағаштар, Самырсын, емен, қарағай. Жеміс, жидек сайда да. Өседі бәрі аралас, Хош ииске елітіп, Бақшада өскен баладай. Тынып қалған айнала. **Зерттеу жұмысы** - Айналадағы ағаштарды қарау, қандай ағаштар өсіп тұрғанын ажырату, аттарын айту. - Олардың жапырақтарына назар аудару, салыстыру. - Айналадан құстарды бақылау, қандай құс екенін табу. - Айналадан жәндіктерді бақылау, құмырсқа илеуін табу, бақылау. **Еңбек: балалар тоқтаған алаңқайдағы ағаш**

	жейді, оңаша мекен де табады.) - Торғайлар әсіресе өз «үйлерін» ағаш үйлердің терезе қондырғыларына салады. - Ал қалада торғайлар қайда мекендейді? (подъездің немесе балконның күнқағарларына.) Қане, жақсылап қарайықшы біздің балабақша ауласында қай жерге мекендеді екен? Адамдар құстарға қандай қамқорлық жасауы керек? (Жемсалғыш жасап, күнде жем сеуіп тұру керек) Жазда, күзде торғайлар немен қоректенеді? (өсімдіктердің дәндері мен тұқымдарын шоқиды) **Еңбек: ағаштарды емдеу мақсатында еңбек ұйымдастыру.**	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бағдаршам маңызы туралы білімдерін бекіту,ептіліктерін дамыту. **"Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі құғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып,	**Еңбек:** балалармен гүл егілген алаңға сусепкішпен су себу. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке баулу, жас гүлдерді суды себу арқылы суғаратынын көрсету. **Қимылды ойын «Ақ серек-көк серек» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бірлесе ойнауға,ойын шартын сақтауға баулу. **Жаттығу ойындары «Волейбол ойыны»** Мақсат-міндеттер: бір-біріне доп беру, кері лақтыру. Болжам: гүлдердің иісі одан сайын аңқып шықса, жауын жауады.	**қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы"	**сынықтарын, бұталарды жинау.** Мақсат-міндеттер: орманға, ағаштарға қамқор болуға тәрбиелеу **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып,

	Мақсат-міндеттер: ағаштарға дұрыс көмек жасауды үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру; қимылдарды үлестіре, зерек болуға бейімдеу; әділ ойнауға тәрбиелеу. Санамақ арқылы "жапалақ" тағайындалады. "Жапалақтар" өз "ұяларында" жасырынып тұрады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерін сомдайды,	жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды.		бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: - Бояудың бағысы қанша? - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) теңге. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді.	тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. **Қимылды ойын «Аталған ағашқа кім бұрын жетеді?» (дене шынықтыру)**

	ойынның басында белгілі жерде де жасырынып отырады. Жүргізуші (сондай-ақ балалардың бірі): "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынның басталуын жариялап, осы кезде ойыншылар ойын алаңына жүгіріп шығып, бір-біріне соғылмай, жүгіріп, белгілі қимылдарды жасап жүреді. "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - деген белгі сөздер айтылған кезде, ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, күліп қойса, соны "жапалақ ұстап, ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады.			Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **"Ұшты - ұшты" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуді жетілдіру. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын	Мақсат-міндеттер: жылдамдыққа, ептілікке баулу. Ағаш аттарын есте сақтауларын, айналаны бағдарлай білу дағдыларын дамыту. **Жеке жұмыс Балалармен табиғат, жыл мезгілі, құстар т.б. жайлы өлеңдер оқу. Қызықты ойындар ойнау. Мақал-мәтел** -Қалың ну-халық саулығы! Көк орман-Отан байлығы! -Ер - елдің көркі, орман, тоғай - жердің көркі. -Бір ағаштан жасалады мың шырпы, мың ағашты өртеп кетер бір шырпы.

	Екінші нұсқасы.			қимылдатпайды. Егер керісінше	
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережесі. **Көркем сөз** Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-**	**Гигиеналық дағдылар** Балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тамақтану кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру. **Көркем сөз** Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Балаларға дұрыс білім беру, үстел басында өзін дұрыс ұстау, тамақтану кезінде сөйлемеу, басқа балалардың мазасын алмау. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты	**Гигиеналық дағдылар** Өзіңіздің сыртқы келбетіңізді қадағалап, жолдастарыңыздың сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдырыңыз. Тігісте жыртылған киімді тігу қабілетін жетілдіріңіз. **Көркем сөз** Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. **Көркем сөз** Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа құртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын –қарбыз, көкөніс, Қанша жидек, көп

	гигиеналық дағдылар)		қуырсақ. Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров)) **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	жеміс. Қане, тойып алыңдар, Тамақтан соң ойын бар . **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Біртіндеп ұйқыдан тұрғызу (музыка ақырын ойнайды). Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Кім тез жинайды" дидактикалық ойыны.** Ойын мақсат-міндеттер: көгөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты. Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында	**"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып, «Жер» деген кезде - жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй,	**"Тез жауап бер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді, пішіндерді, сапасын дұрыс атай білуге дағдыландыру. Ойын шарты: Балалар шеңберде тұрады, допты кім қағып алады сол бала заттың аты мен түсін айтып допты келесі балаға лақтырады. «Жасыл»- жапырақ,	**"Дыбыстар қайда орналасқан" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: дауысты дыбыстарды ажырата білуге үйрету. Ойын шарты. Үш сандықша жасалынады.Бірінші сандықшада дауысты дыбыс басында, екінші дауысты дыбыс ортасында, үшінші	**Қимылды ойын: "Қасқыр қақпан."** Мақсат-міндеттер: ойын ережесі бойынша әділ ойнуға дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойнаушылар ойын болатын жерге жиылады да, екі топқа бөлінеді. Үлкен тобы — «Қақпан», кіші тобы

	алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады. Балалар екі топқа бөлініп тұрады.Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын соңында қай топ тез әрі дұрыс жинайды сол топ марапатталады. Ойынды топта я болмаса аулада ойнауға болады. Ойын 4-5 рет қайталанады. **(дене шынықтыру)** **"Итеріспек" қимылды қазақ халық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалу, бір аяғынан секіру, жылдамдық, ептілік қабілеттерін дамыту. Үлкен шеңбер	жануарларды атап айтады, «су» дегенде - суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, «ауа» дегенде - ұшақ түрлерін, құстардың атарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: "Орамал".** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына	«көк»- аспан, «сары»- күн, «қызыл»- гүл, «ағаш»- отырғыш, «тас»- үй, «темір»- қасық т. б. Ойынды үйренгесін тапсырманы күрделендіруге болады. Бір сөзбен жауап бермей екі,үш сөзбен жауап беруге болады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)** **Қимылды ойын «Қойлар мен қасқыр».** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай бірлесіп ойнауға, бірлікке, достыққа тәрбиелеу. Ойлау, сөйлеу қабілетін дамыту. Ойынға қажетті құралдар: ағаш ат немесе резеңке ат, қамшы. Ойын шарты. Қойшы қойларды өрісте бағып	дауысты дыбыс аяғында көрсетілген. Балаларға жазылған сөздер үлестіріліп береді. Дауысты дыбыстар сөздің қай жерінде кездеседі сол сөзді сандықшаларға салады. **(дене шынықтыру)** **Қимылды ойын: "Шырмауық".** Мақсат-міндеттер: балаларға ойын шартын түсіндіру. Ойынды аяғына дейін тиянақты ойнауға үйрету. Ойын шарты. Санамақ арқылы балалардың ішінен бір бала алынады. Ол бала шырмауықты шешкіш. Ал басқалары шеңбер бойымен тұрады да бір - бірінің қолдарын жібермей, қолдарының астынан олай - бұлай өтіп шырмала	— «Қасқырлар». Ойынға басқарушы тағайындалады. Басқарушы ойнаушылардың арасынан дауығы ашық, тақпақты жақсы білетін біреуіне бастауды міндеттейді, қалғандары оған қосылады. Қасқыр түссе қақпанға, Ұстамасқа бола ма. Қол ұстасып тұрайық, Қасқырқақпан құрайық. Біздің қақпан болаттай. Қасқырды тұр жолатпай, Қасқыр, қасқыр, келіп көр, Қақпан, қақпан берік бол. Ойынға қатынасушылар әбден бір-бірімен қол ұстасып, дөңгеленіп, шеңбер құрып тұрып болғанша: Кәне, кәне,

	сызылған. Бір аяғымен секіріп тұрған балалар бір-бірін шеңберден шығарады. Екінші аяғын жерге тигізсе жеңіліс болып саналады. **(дене шынықтыру)**	тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	жүреді, ал қойлар алаңсыз жайылып жүреді. Кенет аш қасқыр жақындап келіп қалады. Қасқырды байқап қалған қойшы: қойларым, қашыңдар, аш қасқыр! келіп қалды дегенде қойлар аш қасқырдан қашулары керек. Ал қойшы қойларын аман алып қалу үшін, атымен шауып, қолына қамшысын алып қасқырды қуады. Қасқырды қойшы соғып алса, қойшы қасқырға ән, бй билетеді.	бастайды. Сөйтіп балалар шырмалып біттік дегенде, шырмауықты шешуші келіп шырмалған балаларды шешуі керек. Шеше алмаса айыбын өтейді. сөзді сандықшаларға салады. **(дене шынықтыру)**	тұрайық, Қасқырқақпан құрайық — деген өлең жолдарын қайталап айта береді. Сонан соң өлеңнің соңғы шумағы: Кәне, қақпан, берік бол, Қасқыр, қасқыр, келіп көр! — деген жолдарды айтып болысымен, «қақпан» болып тұрғандар бір-бірінің ұстаған қолдарын жоғары көтереді.
Балалармен жеке жұмыс	Балалардың кейбір маңызды мінез-құлық ережелері туралы, оларды сақтау қажеттілігі туралы білімдерін жетілдіру; мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеуінде сәйкес сөздерді және сөйлеу кезектерін	«Көңіл-күй кубы» дидактикалық ойыны. Біз сүйек тастаймыз, тасталған эмоцияны атаймыз, оны бейнелейміз. Біз шеңберге тұрамыз. Барлығы бірге: «Мен әрқашан	«Сыпайы сөздер» дидактикалық ойыны. Мақсаты. Балаларда өзін-өзі ұстау мәдениетін, сыпайылықты, бәріне құрметпен қарауды, бір-біріне, бір-біріне көмектесуге деген ұмтылысты	**Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы. Мақсаты: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің**	Заттармен ойын «Қонақ қай елден?» Мақсаты: балалардың басқа елдің тұрғындары туралы білімдерін олардың түсініктерінде бекіту; басқа ұлт өкілдеріне деген қызығушылықты, оларды құрметтеуді,

	белсендіру.	бәріне жақсылық жасауға дайынмын. Осындай әрекетті жасай отырып, мен «иә, иә, иә» деймін	тәрбиелеу. Барысы. Педагог балаларға әртүрлі тақырыптағы суреттерді көрсетіп, сұрақтар қояды. Балалар сұрақтарға толық жауап береді.	**көрнекі суреттері, дыбыстық талдауға фишкалар.**	олардың өмірі туралы білуге қызығушылықты, сыпайылықты тәрбиелеу. Ойын ережелері. Басқа ұлт өкілінің имиджге сәйкес келетін ұлттық киімін таңдау; ұлттық киімді қуыршаққа кигізу; ұлттық киімді дұрыс және тез киінген жеңеді.
Серуенге дайындық	1.Алдағы іс-шараға арналған тапсырма: топты шығар алдында тәртіпке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді кию алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.				
Серуен	Түскі бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-	Балаға көшедегі және үйдегі қауіпсіздік ережелерін үнемі еске салып отырыңыз: 1. Өз үйіңнен, аулаңнан алыс кетпе.				

аналарға кеңес)	2. Көшеде бейтаныс адамдардан ештеңе алма. Бірден шетте тұр. 3. Қараңғы түскенше жүрме. 4. Таныс емес жасөспірімдердің ортасында жүрме. 5. Адамдар тұрмайтын жерлерден, жыралардан, бос жерлерден, қараусыз қалған үйлерден, сарайлардан, шатырлардан, жертөлелерден аулақ бол. 6. Бейтаныс адаммен кіреберіске кірме. Осы жерде айта кететін бір жайт, кейде қылмысты таныс адамдар жасайды (мысалы, кейбір көрші, аққөңіл, күлімсіреген және тыныш Ваня ағай маньяк болып шығуы мүмкін). 7. Білмейтін адамдарға есік ашпа. 8. Басқа біреудің көлігіне отырма. 9. Бейтаныс адамдардың барлық ұсыныстарына жауап бер: «Жоқ!» оларды адамдар бар жерге дереу қалдыр. 10. Көшеде, көлікте, кіре берісте адамдарды көмекке шақырудан тартынба. 11. Қауіпті сәтте, олар сізді ұстап алмақ болған кезде күш қолдан, айқайла, қаш!

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	**«Жүрсінай» бөбекжай балабақшасы ЖШС**				
Топ/сынып	**Мектепалды топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	**« Ақ көгершін», «Улбыка»**				
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	С.ҚАралбай, Г.К.Утепова				
Жоспардың құрылу кезеңі	**26.08. - 30.08.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек: учаскедегі ұжымдық еңбек.** Мақсат-міндеттер: ортақ іске қатысу, істі соңына дейін жеткізе білуді тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке	**Еңбек: гүлзарды жұқарту.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді күту дағдыларын бекіту, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру;	**Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту.** Мақсат-міндеттер: қопсытудың не үшін қажет екенін түсініп, жұмысты тиянақты жасауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға	**Еңбек: өсімдіктерге күтім жасау.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге деген қамқорлықты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке	**Еңбек: ағаш діңдерінің жанында жерді босату.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге деген қамқорлықты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру;

	тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	Қимылды ойын «Қуып жет» Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек»әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып	**Қимылды ойын «Аралар»** Мақсат-міндеттер: сөздік қорын, сөйлеу мәдениетін қалыптастыру. Ойдан сөз, сөйлем құрастыруға дағдыландыру. Ойын шарты. Бір топ бала қол ұстасып, шеңбер жасап тұрады да үш - төрт бала ортаға шығады. Олар аралар: Баудағы кім? Ара болсаң, ызыңда, З, з, з, з, з, з, з..... Жұмыс істе тығылма. Аралар бір - бірімен сөйлесе бастайды. Қандай жұмыс түрін көрсететіндері туралы кеңеседі. «Жұмыс істе, тығылма»- деген сөзді естіген кезде тоқыма тоқығандай,	**"Домино" дидактикалық үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар:	**Қимылды ойын «Ұшты - ұшты»** Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету. Ойын шарты. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты -	**Қимылды ойын «Шар үрлеу»** Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, ептілікке баулу. Ойын шарты. Балалар шеңберге тұрып тәрбиешінің ал, балалар шар үрлеп ойнаймыз ба? деген сұрағына жауап береді. Тәрбиеші, ендеше жиналамыз да, бәріміз бірге бар күшімізбен шар өрлейміз деген бұйрығы бойынша: ауаны кең жұтып, шарды үрлегендей қимылмен шеңберді үлкейте береді. Шардың тырс етіп жарылғандай дауысы шыққан кезде, балалар ілгері қадам аттап, жиналады. Сөйтіп, ойын

	жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. **(дене шынықтыру)**	ағаш жарғандай, ағаш аралағандай қимыл - қозғалыстар жасайды. Балалар осылай әндетіп, аралардың қимылын қайталайды. **(дене шынықтыру)**	бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(таным іс-әрекеті)** **"Арқан тарту" ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұлттық ойынды жаңғырту, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру; ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; күш-жігерін дамыту, шыдамдылыққа, батылдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп, арқанның екі ұшынан ұстап, белгіленген меже бойынша күш сынасып тартысады. Берілген межеден асып кеткен топ	ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. **(дене шынықтыру)**	жалғаса береді. **(дене шынықтыру)**

			жеңіледі. Оларды өздеріне тартып алған топ мәреге жетеді. Сөйтіп ойын кезекпен жалғасын табады. **(дене шынықтыру)**		
Таңертеңгі жаттығу	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде 1 - оңға адым жасап, қолдарын жанына жіберу; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанады және 5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол белде 1 - оңға еңкейіп, сол қолын басына қою; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, арқанды алға ұстау 1 - арқанмен бірге оңға бұрылу, 2 - бастапқы қалып; 3 - солға бұрылу, 4 - бастапқы қалып; 4 рет қайталау 4. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде 1 - 2 - отырып, қолдарын алға созу; 3 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанады). 5. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - 4 - дейін санау арқылы оң жаққа секіру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секіру, 9-12 - екі аяқпен секіру, кідіріс жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Нанға майды пышақпен жағу дағдыларын бекіту. **Көркем сөз** Екі қоян отырып, Сыр айтады	**Гигиеналық дағдылар** Балаларда мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптастыру, өзіне-өзі қызмет ету, үстелге дұрыс	**Гигиеналық дағдылар** Балаларды үстел үстінде өзін дұрыс ұстауға, ұқыпты тамақтануға үйрету, басқа балаларға кедергі жасауға	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру. **Көркем сөз** Денемді таза ұстап,	**Гигиеналық дағдылар** Қасықты дұрыс қолдануды үйрету, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау,

	жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	отыруды дағдыға айналдыру, ас құралдарын дұрыс пайдалану. **Көркем сөз** Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	болмайтынын, ересектердің рұқсатынсыз үстелден тұруға болмайтынын түсіндіпу. **Көркем сөз** Мүйізді ешкі келеді, Балаларға ереді. Сүт ботқаны жемесең, Келіп сені сүзеді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды үйрету. **Көркем сөз** Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалыс күндерін қалай өткіздік".** Мақсат-міндеттер: ұзаққа есте сақтау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	**"Жұмбақты ойдан шығару" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; дүниетанымын кеңейту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	**"Суық-ыстық" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның	**"Қимылдар тізбегі" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, есте сақтау, ойлау, қимылдарды үйлестіре білу қабілеттерін жетілдіру. Балалардың бірі бірнеше қимылдар тізбегін көрсетеді, қалған балалар көрсетуді мұқият қарайды. Содан соң	**"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылын көрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, зейінін,

			соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі. **(дене шынықтыру)**	жүргізуші бала балалардың қимылдар тізбегін қаншама дұрыс есте сақтап, дәлме-дәл көрсеткенін бақылайды. Ең жақсы орындаған баланы келесі жүргізуші рөліне тағайындайды. **(дене шынықтыру)**	ой-қиялын дамыту. - Балалар, қазір сендер әуенді тыңдап, жан-жануарды, құсты немесе жәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер. Мен болсам, фотоаппаратты қолда ұстап тұрамын. "Стоп-кадр!" - деген белгіні естісеңдер, сол қалыптарыңды сақтап қалуларың керек. Алдын-ала жұмыста балаларға түрлі жан-жануарды, құсты, жәндіктерді көрсетуге болады. Құралдары: әуенді қосу құралы, әуендер жинағы, фотоаппарат немесе смартфон. **(танымдық іс-әрекет)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Күннің шуағы" Мақсат-міндеттер: Балаларды	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** ""Өзімшілдің өкініші" Салиха Сәмбетова" Мақсат-міндеттер:	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Менің достарым" Мақсат-міндеттер: Достыққа,	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Тату доспыз бәріміз. (әңгіме құрату)"	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Тату балалар" дене мүшелерін орналасуын, қозғалысының

	арақашықтығы 40 см құрсаудан келесі құрсауға бір аяқтап секіру; гимнастикалық орындық үстімен арақашықтығы баладан екі қадам қашықтықта қойылған толтырылған доптардан аттап жүру іскерліктерін жетілдіру; балаларда сап түзеуден төрт қатармен қайта тұру; оңға, солға бұрылу дағдыларын дамыту.	Балаларда кейіпкерлерге және олардың іс-әрекеттеріне өз ойларын айта білу; басқалардың пікірін тыңдай білу дағдыларын дамыту; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту; сөздік қорларын молайту; достыққа, татулыққа тәрбиелеу; жақсы және жаман іс-әрекеттерді бір-бірінен ажырата алу дағдыларын жетілдіру. **Музыкадан ойын-жаттығу** ""Балапан" әні" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалық бейнені мәнерлі, эмоционалды түрде жеткізе білу	татулыққа, бауырмашыл болып өсуге тәрбиелеу. Балаларды достыққа,бірлікке,татулыққа шақыру.Көңілді әуен арқылы көңіл күйді көтеруге тарту. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Қанқыздары бар түймедақтар алаңқайы (панорамды ұжымдық жұмыс)" Мақсат-міндеттер: Балалардың түрлі сурет салу тәсілдері арқылы шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру; гүлді алаңқайдағы қанқыздың бейнесін мәнерлі сала білуге үйрету; акварель мен балауыз қарындаштарымен жұмыс жасау дағдыларын бекіту; ұсақ қол	Мақсат-міндеттер: «Достық» құндылығы туралы түсініктерін одан әрі жетілдіру; ойындар арқылы есте сақтау, ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту; өзара сыйластық, достық, сүйіспеншілік туралы түсінік беру; бір бірімен тату, дос болуға тәрбиелеу.	бағытын сақтай отырып адамды мүсіндеу. Мақсат-міндеттер: Дене мүшелерінің, киімнің формасын сақтай отырып, адамды мүсіндеуді үйренуді бекіту; ұсақ бөлшектерді - көз, қас, ерін мүсіндеуді үйрену; алдыңғы сабақтарда үйретілген бөлшектерді қосу, жапсырылған жерді тегістеу тәсілдерін үйренуді бекіту; өз сезімдерін жеткізуді, достық туралы ойлауды кеңейту, балалардың мейірімділігі туралы түсінігін кеңейту.

		қабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.	моторикаларын, көру қабілеттерін, қиялдарын дамыту; табиғаттың сұлулығын сезінуге, табиғатты аялауға тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күннің көзін бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балаларға күн туралы мағлұмат беру. Білімдерін жетілдіру. Балалар аспанда жарқырап тұрған не? Ол неге ұқсайды? Күннің көзі болмаса біз өмір сүре аламыз ба? Күннің бізге қандай пайдасы бар? **Көркем сөз**	**Мысықты бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануары – мысық туралы әңгімелей білуге үйрету; екі-үш сөзден тұратын сөйлем құрату арқылы ауызекі сөйлеу тілдерін дамыту; жануарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. **Жұмбақ жасыру** Беті – қолын жуады, Тышқандарды қуады	**Ересектердің бақшадағы еңбегін бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балаларда көктемде топырақты дайындап, көкөніс егу науқаны басталатыны жайында түсінігін қалыптастыру. Тынымсыз еңбек ету нәтижесінде адамдар көкөністі өсіріп күтуде мол өнім алу мүмкіндігіне ие болатынын,	**Аквариумдағы балықтар. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балалардың аквариумда балықтар тіршілік ететіні туралы (атаулары берілген), ұлулар, өсімдіктер (балықтар жүзеді, ұлулар жорғалайды, ал өсімдіктер өседі; барлығы тірі) деген балалардың ойларын нақтылайды; аквариум әдемі, оған қарау	**Бақылау: "Балықтар қалай жүзеді?". (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балалардың судағы балықтардың қозғалуының бейімделушілік ерекшеліктері туралы ойларын нақтылаңыз (балықтар әр түрлі бағытта оңай, тез жүзеді, олардың әрдайым арқасы бар) жоғарыдан, қарын төменнен,

	Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! **"Күн - түн" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұйымшылдықпен ойнай білуге баулу. Ойын шарты: балалар көңілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші: "Күн"- десе, балалар қозғалып жүреді, қимылдайды. "Түн"- десе, балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатып қалады. Осы сәтте бір бала ойын шартын бұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойын жалғасын табады. **Еңбек: ауладағы қоқыстарды жинақтау.**	Тазалықты сақтайды, Апам оны мақтайды. (Мысық) Мысық туралы тақпақ айтып балармен бірге қайталау Тышқан қашты мысықтан, Қатты - қатты жүгірді. Орын тапты қуыстан, Зәресін мысық ұшырды. Пеш үстінде мысық отыр, Екі көзін қысып отыр. Тышқан етін жегісі келіп Оның тісі қышып отыр. Тікірейіп құлағы, Менен бұрын тұрады. Бойын жазып керіліп, Беті – қолын жуады. - Мысықты көбінесе қыздар қауымы өте жақсы көреді.	балаларға түсіндіру. **Қимылды ойын «Арқан тартыс» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күш-жігерді дамыту,қарсыласын өз жағына тартуда шыдамдылық таныту. **Еңбек:** гүлзарға гүл отырғызу Мақсат-міндеттер: гүл отырғызатын орынды таңдап алып оны суару. Еңбек мәдениетін қалыптастыруды үйрету.(еңбек құралдарын қолдану, жұмыс орнын таза ,ұқыпты ұстау). **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру;	жағымды. **Жұмбақ жасырады** Төрт бұрышты шыны ыдыс Терезесі жоқ, іші толы су. Осы үйдің ғындары Шетінен шебер жүзгіштер. (Аквариум) Барлығы аквариумға барады. «Бұл жерде біздің балықтар тіршілік етеді», - дейді педагог. - Алдымен біз оларға қараймыз: олардың бәрі сау ма, жүзіп жүр ме. Енді біз оларды тамақтандырамыз»- дейді. Педагог бір балаға бір қорап тамақ, екіншісі - қақпақ береді, үшіншісі тағы бір нәрсе жасауды сұрайды, балықты тамақтандыру әдісі мен өлшемін көрсетіп тамақтандырады. Балықтардың қалай	сондықтан созылған және тайғақ дене, сүйір бас, жүзбе жүзуге көмектеседі; балықтар әр түрлі бағытта оңай бұрылады - оларға құйрығы көмектеседі; ауру балықтар баяу, теңселіп, бүйірлеріне құлайды, мұндай балықтарды емдеу керек). Бақылау кезінде педагог ойыншық балықты балықтың денесінің бөліктерін балалармен жақсырақ тексеруге, оның қимылын көрсетуге қолдана алады. **Жұмбақ жасырады** 1) Суда оның өмірі, суда оның қорегі 2) Аузы бар, ізі жоқ, терісі бар, жүні жоқ. 3) Құйрығы жерге тимейді Жотасы күнге күймейді. 4) Аяғы жоқ жүрмейді, қанаты

	Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. Керекті құралдар: сыпырғыш, шелек, қалақша. **"Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. "Соқыр текені" санамақ арқылы тағайындайды.	Кейбіреулер ауруға шипа беруге сеп болады деп сенеді. Оны арамдығы басым деп жақтырмайтындар да бар. Қазақта мысық жүрген үйде тышқан болмайды деген түсінік бар. Мысықтар тәтті дәмді сезбейді екен. Олардың көзі қараңғыда жақсы көреді, бірақ түстерді ажырата алмайды. - Тағы қандай үй жануарларын білесіңдер? Үй жануарлары қай жерде тұрады? Үйде қандай үй жануарларын ұстауға болады? Балалар, сиыр немесе ешкіні үйде ұстай аласың ба? Неліктен? Балалар сұрақтарға жауап беруде өз ойларын тырысады. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.**	кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүгіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Балалардың ішінен бірін "қасқыр" етіп сайлайды, қалғаны "аққу-қаздарды" сомдайды. "Құсшы" болып алғашында педагог, кейін балалардың бірі болып, ойынды жүргізу мүмкін. Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Аққу-қаздар! (Ға-ға-ға) - Жем жедіңдер ме? (Иә, иә, иә!) - Су іштіңдер ме? (Жо-оқ, жо-оқ!) Құсшы: - Суға ұшып келіңдер! Ошаққа абайлап жетіңдер!	тамақтанатынын бақылауды сұрайды, содан кейін бәрі бірге балықты тамақтандырады. Тәрбиеші жалпы назарды балықтың тамағына дарады: «Бұл балыққа арналған ерекше тағам. Мен екі кішкентай қасық беремін. Біздің балыққа бұдан артық қажет емес». **«Балықтардың өмір сүру жағдайларын қалай жақсартуға болады?»** Мақсат-міндеттер: Балаларға аквариум тұрғындары үшін тұрмыстық жағдайды ересектер мен балалар жасайтындығын, аквариумды қадағалап, қарау керек екенін көрсетіңіз: су құйыңыз, шағылыстырғышты қосыңыз, әйнекті	жоқ ұшпайды Жер бетінде өмір сүре алмайды. 5) Суда өседі, өнеді Сыртқа шықса өледі **Бақылау: "Бізде қандай балықтар бар?"** Мақсат-міндеттер: балаларға әр түрлі балық түрлерін салыстыруға - олардың құрылымы мен мінез-құлқына қарай, айырмашылық белгілерін табуға және оларды сөйлеу кезінде дұрыс көрсетуге үйрету.Бақылау кезінде педагог сұрақтар қояды: «Аквариумдағы балықтар бірдей ме, әлде әр түрлі ме? Олардың айырмашылығы неде? Қандай балықтар үлкен және қайсысы кішкентай? Олардың түсі бірдей ме? Олар қайда жүзеді?

	Содан соң "текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айналуды сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үші! Соқыр теке, бізді ұста!" - деп "соқыр текені"қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау. Педагог балалар тым алшақ қашып кетпес үшін, үлкен шеңберді сызып қояды. Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстанылып, танылып жатса, "соқыр теке" болып, ойынды жалғастырады.	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай, әділ ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" санамақ арқылы тағайындайды. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас	Сақ болыңдар, аш қасқыр келеді! "Аққу-қаздар" иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, "аш қасқыр" болса, құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған "аққу-қаздар", "қасқырға" көмектеседі. Сөйтіп, аққу-қаздар азайып біткенше, ойын жалғасады. **Дидактикалық ойын.Тәжірибе мен сараптама «Бауда не өседі,бақшада не өседі?»** Мақсат-міндеттер: өсімдікті өсу орнына байланысты топтастыру. Балалардың ойлау қабілеті мен сөздік қорын дамыту. **Өзіндік іс-әрекет:** ойыншық пен рөлдерді бөлісуде мәдениетті түрде келіспеушілік тұстарын білдіріп, өз ойын іске асыра	сүртіңіз және тазалаңыз, түбінен кір жинаңыз; Шағылыстырғышпен жарықтандырылған таза аквариум өте жақсы көрінеді, балықтар өздерін жақсы сезінеді, ауырмайды, балалар мен ересектер аквариум жанында демалуға болады. Педагог балаларды әйнекті қалай тазартатынын, су қосатынын көруге шақырады. **"Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту,ептілікті,	Сұрақтар аквариум балықтарының түрлік құрамына байланысты әр түрлі болуы мүмкін. **"Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету; кеңістікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға 3 не 10, одан да көп ойыншы қатынасады. Көбінесе ойынға қара зат таңдап алынады (ескі малақай, құм салған дорба т. б.). Ойынға қатынасушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойынды басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы

		салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. Тышқан мен мысықтың диалогін	білу.	жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін.	шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасушылардың барлығына естірте дауыстап жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сулап, көңілін басқа жаққа бұрып әлгі затты тартып алуға тырысады. Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушы қызметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шеңбер құрысып көздерін жұмады. Ойын осы тәртіппен жүре береді.

		қосуға болады. Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық-шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шық-шық! Мысық: - Мияу! Кім-ай, мынау "шиық-шиық" - демей, "Шық-шық!" - дейді? Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. **"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Ойын мақсат-міндеттер:			

		балаларды ойын ережесіне сай ойнауға баулу; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ			

		сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. Еркін ойындар.			
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Нанға майды пышақпен жағу дағдыларын бекіту. **Көркем сөз** Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін,	**Гигиеналық дағдылар** Балаларда мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптастыру, өзіне-өзі қызмет ету, үстелге дұрыс отыруды дағдыға айналдыру, ас құралдарын дұрыс	**Гигиеналық дағдылар** Балаларды үстел үстінде өзін дұрыс ұстауға, ұқыпты тамақтануға үйрету, басқа балаларға кедергі жасауға болмайтынын, ересектердің рұқсатынсыз	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру. **Көркем сөз** Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер	**Гигиеналық дағдылар** Қасықты дұрыс қолдануды үйрету, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан

	Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	пайдалану. **Көркем сөз** Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	үстелден тұруға болмайтынын түсіндіпу. **Көркем сөз** Мүйізді ешкі келеді, Балаларға ереді. Сүт ботқаны жемесең, Келіп сені сүзеді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	алдында, Қол жуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	қиқымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды үйрету. **Көркем сөз** Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың ұйқысына қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Біртіндеп ұйқыдан тұрғызу (музыка ақырын ойнайды). Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Хан "алшы"" қазақ ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойшылдыққа, тапқырлыққа, дәлдікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қол	**"Орамал тастамақ" қазақ ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, тапқырлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер	**Тақия тастамақ" қазақ ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, зейінділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар дөңгеленіп,	**"Күш сынаспақ" қазақ ұлттық ойыны.** Бұл ойын стол үстінде екі баланың білек сынасуымен орындалады.2 бала шынтақтарын столға тірек қол бастарын	**Қимылды ойын: "Соқыр теке".** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа тәрбиелеу. Дене бұлшық етін дамыту; ойын шартын бұзбай ойнай білуді

	моторикасын, дене тепе-теңдігін жетілдіру. Бұл ойынға 5 немесе 10 бала қатыса алады. Көп асықтың ең ірісін қызыл түске бояп қояды. Бұл асық - "хан" асығы. Асықтар тізіліп қойылады да бастаушы хан асығымен оларды көздеп құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер хан асығы бүк,шік,тайқы-қалыптарымен түссе, бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді. Егер бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен атса,онда ойынды келесі бала жалғастырады.Ең соңында хан асығы кімнің қасында қалса,сол бала	жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап каетеді.Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артамда деп жауап береді.Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең,тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек.Ойын осылай жалғаса береді. **(дене шынықтыру)** **Қимылды ойын: "Шырмауық".** Мақсат-міндеттер: балаларға ойын шартын түсіндіру. Ойынды аяғына дейін тиянақты ойнауға үйрету. Ойын шарты: Санамақ арқылы балалардың ішінен	шеңбер құрап отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгеленіп отырған балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияны білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгіснен кейін балалар көздерін ашады. Жан жағына жылдам қарап, тақияны өзінде екенін білсе, сезсе жылдам орнынан тұруы керек. Егер орнынан дер кезінде тұра алмаса онда өз өнерін көрсетеді: тақпақ, өлең, би және т.б. Және де орнынан тез тұрып үлгірген балаға ұлттық ою өрнек бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз.	айқстырады.Кім білекті столға жықса сол бала жеңіске жетеді. Ағаш аттың үстінде аттың басын ұстап тұрып 2-ші қашан білектен тартысып сынасуға да болады.Бірақ баланың қауіпсіздігі қатаң бақыланады. **(дене шынықтыру)** **Қимылды ұлттық ойын: "Арқан тарту".** Мақсат-міндеттер: ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру; ойын шартын бұзбай ойнай білуді жетілдіру. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп, арқанның екі ұшынан ұстап, белгіленген меже бойынша күш сынасып тартысады. Берілген межеден асып кеткен топ	жетілдіру. Ойынға керекті құралдар: көз байлайтын орамал. Ойынның шарты. Балалардың арасынан санамақ арқылы бір бала таңдалып алынады. Оның көзін орамалмен байлайды да, беске дейін санап айналдырады. Сөйтіп, соқыр теке басқа балаларды ұстауға кіріседі. Егер соқыр теке балалардың біреуін ұстап алса, сол бала соқыр теке болады. Сондықтан балалар соқыр текеге ұсталмауға тырысады. Солай ойын жалғасын табады**.** **(дене шынықтыру)**

	жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады. **(дене шынықтыру)** **Қимылды ойын: "Қойлар мен қасқыр".** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай бірлесіп ойнауға, бірлікке, достыққа тәрбиелеу. Ойлау, сөйлеу қабілетін дамыту. Ойынға қажетті құралдар: ағаш ат немесе резеңке ат, қамшы. Ойын шарты: Қойшы қойларды өрісте бағып жүреді, ал қойлар алаңсыз жайылып жүреді. Кенет аш қасқыр жақындап келіп қалады. Қасқырды байқап қалған қойшы: қойларым, қашыңдар, аш қасқыр! келіп қалды дегенде қойлар аш	бір бала алынады. Ол бала шырмауықты шешкіш. Ал басқалары шеңбер бойымен тұрады да бір - бірінің қолдарын жібермей, қолдарының астынан олай - бұлай өтіп шырмала бастайды. Сөйтіп балалар шырмалып біттік дегенде, шырмауықты шешуші келіп шырмалған балаларды шешуі керек. Шеше алмаса айыбын өтейді. **(дене шынықтыру)**	Бұл ойынның тағы бір нұсқасы бар. Тақияны өзінде екенін сезген бала тақияны тастаған жүргізушіні қуып жетуі керек. Ал, жүргізуші қуған баланың орнына келіп отыруға тырысады. Егер бала жүргізушіні ұстай алмаса айыбын өтейді. Ал, қуып жетіп алса, ойынға жүргізуші сол бала болады. **(дене шынықтыру)**	жеңіледі. Оларды өздеріне тартып алған топ мәреге жетеді. Сөйтіп ойын кезекпен жалғасын табады. **(дене шынықтыру)**	

	қасқырдан қашулары керек. Ал қойшы қойларын аман алып қалу үшін, атымен шауып, қолына қамшысын алып қасқырды қуады. Қасқырды қойшы соғып алса, қойшы қасқырға ән, бй билетеді. Ал қасқыр қойларды ұстап алса ұсталған қой ойыннан шығарылады. **(дене шынықтыру)**				
Балалармен жеке жұмыс	Балалардың кейбір маңызды мінез-құлық ережелері туралы, оларды сақтау қажеттілігі туралы білімдерін жетілдіру; мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеуінде сәйкес сөздерді және сөйлеу кезектерін белсендіру.	**«Көңіл-күй кубы» дидактикалық ойыны.** Біз сүйек тастаймыз, тасталған эмоцияны атаймыз, оны бейнелейміз. Біз шеңберге тұрамыз. Барлығы бірге: «Мен әрқашан бәріне жақсылық жасауға дайынмын. Осындай әрекетті жасай отырып, мен «иә, иә, иә» деймін **(қарым-қатынас**	**«Сыпайы сөздер» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балаларда өзін-өзі ұстау мәдениетін, сыпайылықты, бәріне құрметпен қарауды, бір-біріне, бір-біріне көмектесуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. Барысы. Педагог балаларға әртүрлі тақырыптағы суреттерді көрсетіп, сұрақтар қояды.	**Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер. Балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекі суреттері, дыбыстық талдауға фишкалар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Заттармен ойын «Қонақ қай елден?»** Мақсат-міндеттер: балалардың басқа елдің тұрғындары туралы білімдерін олардың түсініктерінде бекіту; басқа ұлт өкілдеріне деген қызығушылықты, оларды құрметтеуді, олардың өмірі туралы білуге қызығушылықты, сыпайылықты тәрбиелеу.

		іс-әрекеті)	Балалар сұрақтарға толық жауап береді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		Ойын ережелері. Басқа ұлт өкілінің имиджге сәйкес келетін ұлттық киімін таңдау; ұлттық киімді қуыршаққа кигізу; ұлттық киімді дұрыс және тез киінген жеңеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Серуенге дайындық	1.Алдағы іс-шараға арналған тапсырма: топты шығар алдында тәртіпке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді кию алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.				
Серуен	Түскі бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Сіздің балаңыз мектепке дайын ба? Болашақ бірінші сынып оқушыларының ата-аналары мектеп бала үшін өте маңызды, бетбұрыс кезең екенін түсінуі керек. Көп ойнауға, қозғалуға дағдыланған бала ұзақ уақыт партада отыруға мәжбүр. Демалу мен серуендеу уақыты күрт қысқарып, эмоционалдық стресс күшейеді. Бірінші сынып оқушысы жаңа топқа, мұғалімнің талаптарына, ыждағаттылықпен және мақсатты түрде жұмыс істеу қажеттілігіне үйренуі керек. Жеті, алты жасар балалар үшін бұл өте үлкен жұмыс. Баланың барлық қиындықтарды жеңе алуы үшін барлық дене жүйелерінің белгілі бір жетілуі қажет. Мұның негізінде денсаулық жатыр. Ауру, әлсіз, тез шаршаған бала				

	мектепте үлкен қиындықтарға тап болады. Балаңыздың денсаулығын сақтау ата-аналардың басты мақсаты және міндеті. Оны бұзу оңай, бірақ қалпына келтіру, түрлі бұзушылықтардан құтылу өте қиын.